Recüeil de mots turcs

آپ particule qui donne de la force á certains adjectifs, comme: آپ آق tout blanc. آپ حاضر tout prêt.

اپ et ايپ Corde: on dit aussi proverbialement ايپي صاپي يوقدر il n'y a ni rime ni raison dans cequ'il dit: il parle sans fondement, sans suitte.

آباداناق Lieu peuplé, habité.

آبادي كاغد papier de soye lissé.

آپاكسز apan-syz. á l'improviste.
آپاكسزين كلمك venir á l'improviste.

اباپي Couverture de cheval fort riche.

ابتدا Commencement. ابتدا ا. commencer.
ابتدا اولمق être commencé. الاّ ابتدا avant tout, d'abord, en commençant.

آبدال et آبطال moine, hermite.

آبدست q. aqua manuum, seu ipsa lotio manuum, aliarumque partium cum certis ceremoniis ante orationem ex religionis præscripto fieri solita apud mahometanos.

آبدست آلمق lavare manus, faciem, aliasque corporis partes ante orationem.

ابرا liberatio á debito: ut ابرا كاغدي quittance.

ابراتمق et ابرامق user, dechirer en fait d'habits.

ابرام instance, sollicitation, empressement.
ابرام ا. solliciter, presser, importuner.

ابرام ايله يالوارمق prier instamment. importuner.

ابرام ایله قبول ایتدردکز vous m'avez arraché mon consentement par vos instances.

ایرانمق etre usé, dechiré d'un habit &c.

ابرش Vulg. abrache. de deux couleurs en parlant d'un cheval.

ابریشم Soye à coudre. ابریشم قورتی vers à soye.

آپرمق emporter, saisir.

ابریق Caffetiere. machine pour le laver.

آبریل le mois d'avril.

ابسم Coy, paisible, tranquille. ابسم او. طورمق se taire, de=meurer coy, paisible. ابسم اول laisse moi en repos, tiens toy paisible.

ابك la crête, le crin.

اپك Soye qui n'est pas tordüe.

آبلا et آبلا Sœur, particulierement l'ainée.

ابلق Vulg. ablak. de deux couleurs en parlant d'un cheval. il se dit aussi d'un home fort gros et gras, dont les joües sont potelées.

ابلق Chapon.

ایلك fil. پنبق ایلكي fil de cotton. صوف ایلكي fil de chevre. طوقچه ایلك toktcha. fil gros.

اِپْلُو qui a la corde, *ut* بُوغَازِي اِپْلُو qui a la corde au col, pendart.

اَبْلَه simple, imbecille, idiot. اَبْلَه او. etre simple, devenir imbecille.

اَبَم كُوُمِجِي mauve. *herbe*.

اِبْنَه vitium sodomiticum *patientis*.

آبُور جُبُور fictæ voces, et modus loquendi vulgaris ad exprimendum aliquid implicitum et intricatum, ac nihil ad rem esse. meslange, confusion. façon de parler.

اَبَه la sage feme, et grandmere. *dicitur ordinarie* ابَه قَادُن la sage femme.

اِبِيكْ la crête, le crin.

آتْ cheval. etiam in latrunculorum ludo. nota autem, si vilior sit, aut ignobilis equus, vocatur abillis, non آتْ, sed بَارْگِير *quod vide*. آتْ بَازَارِي et بَازَار. marché aux chevaux. آتْلَرِي قُوشْمَق jungere equos *currui*. atteler. آتْدَن اِنْمَك descendre de cheval. آتَه بِنْمَك monter à cheval. آتِي تِيمَار اِ. panser un cheval. آتِي رَخْتْلَمَق enharnacher un cheval. آتِي نَعْلَلَتْمَق faire ferrer un cheval.

اَتْ chair. viande. اوتْرَاق اَتْلَرِي les fesses.

اِتْ chien. اِتْ اُوغْلِي fils de chien.

آتَا et آتَه pere. آتَا آنَا le pere et la mere.

آتَا بِگْ et اَتَا بِگْ *ata bei*. *q. dominus pater*. *sic in historiis appellatur* Rex, et Supremus Vesirius, seu primus minister regis. وَزِيرِ آعْظَم *i.q.* آتَابِگْ آعْظَم supremus administrator Regni, et ipse Rex.

آتْدُرْمَق facere jacere, facere jaculari, facere discutere, *ut* پَنْبُق آتْدُرْمَق faire battre, ou carder le coton.

اتدرمك vulg. etturmek. faire faire, et laisser faire.

آتش feu. آتشی یقمق allumer le feu. آتشی سوندرمك eteindre le feu. آتشه اورمق jetter au feu, et mettre le feu à... brusler.

آتشلك cheminée, espece d'encensoir.

آتشلنمك rougir d'un fer &c. faire provision de feu, se tourner en feu, se mettre en colere.

آتشلو enflammé, de feu d'un home: il se dit aussi dans le sens simple. آتشلو کوزلر yeux de feu, d'un home en colere.

اتفاق union, accord, consentement, complot, intelligence, conjuration, alliance, ligue. item cas, sort, avanture, accident, rencontre, evenement. item par avanture;

اتفاق ا. etre d'accord, s'accorder, et s'unir ensemble pour quelque entreprise, se liguer.

اتفاقسز discors, et discordiler.

اتفاقسزلق discorde, desunion.

اتفاقلق union, accord, complot, concert, ligue, alliance.

آتك le bas de la robe, et de quoiquecesoit. طاغ آتکی le penchant, le coté de la montagne.

آتلان part. pass. jactus, sea qui, quæ, quod jacitur, emittitur, ejaculatur seu jactum, emissum est, ut آتلان اوق دونمز la fleche une fois lancée ne revient plus.

آتلمش part. præt. sequentis verbi, jetté, tiré.

آتلمق pass. ❧ آتمق projici, ejici, et se projicere: item explodi, ejaculari. etre jetté, et s'eslancer, et etre tiré.

آتلمق jetter ça et là, come کتاب آتلمه کناهدر c'est pecher que de jetter les livres ça et là.

آتلنمق Monter à cheval, être à cheval.

آتلو hme à cheval. cavalier. آتلو باشي capitaine de cavalerie. آتلو عسکر et آتلو جري la cavalerie. آتلولر les cavaliers. les troupes à cheval. آتلو وارمق aller à cheval.

آتلو quod et آتلو جانلو corpulent, vigoureux.

آتم jactus v. g. lapidis, sagittæ. ject. ut اوق آتمي jactus sagittæ, stadium. Sic dicitur براوق آتمي يردن de la portée de l'arc.

آتمجه atmagea. epervier.

آتمق jacere, jaculari, vibrare, et explodere. jetter et tirer. et pro برقمق projicere. jetter. آتوب طوتمق phras. proverb. se vanter, faire le brave, menacer. پنبق آتمق carder le cotton. تفنك طوب آتمق tirer un coup de fusil, un coup de canon. دمر آتمق jetter l'ancre. سوز آتمق dire des paroles injurieuses, menaçantes. طشره آتمق jetter dehors. قرعه آتمق jetter le sort, tirer au sort. كوز آتمق jetter les yeux.

اتمك pain. اتمك ايچي mie de pain, la mie. اتمك قبوغي la croute. اتمك خرده سي miettes: etmek hourdesi. بياض اتمك pain blanc. سياه اتمك pain bis. خاص اتمك pain du plus excellent froment. بغداي اتمكي pain de bled. چاودار اتمكي pain seigle. بيات اتمك pain rassis, dur. مايه سز اتمك pain sans levain. maiésis etmek. اوا اتمكي pain de menage.

اتمك vulg. etmek. faire. Cæterum hoc verbum, et synonima ايلمك قلمق et بيورمق sunt auxiliaria, quæ addita alicui nomini actionem significanti, seu infinitivo arabico, idem important, quod ille alias infinitivus arabicus significaret, ut تسليم اتمك tradere, q. traditionem facere. donner, rendre, consigner.

اتمكجي Boulanger. vendeur de pain.

اتمكجيلك art du boulanger.

اثبات ispati preuve, assurance, confirmati

اَثْنَا le milieu, l'entre deux. بُواَثْنَادَه pendant ce temps là. لاقِردي اَثْنَاسِنْدَه pendant le discours. اَثْنَايِ كَيفِيَّتْدَه durant la bonne humeur, au milieu des verres. مَجَارْ ايلَه جَنكْ اَثْنَاسِنْدَه in pugna, inter pugnandum cum hungaris.

اَثْوَابْ vulg. espab. habits, hardes.

آچ وه آچ à jeun, affamé, qui a faim. آچ او. avoir faim, etre à jeun. آچ طوُرمَق etre affamé.

اِجَازَتْ permission, dispence, conget. اِجَازَتْ آلْمَق accipere facultatem, et metaph. valedicere. اجازَتْ وِيرمَكْ donner permission, permettre, accorder, et donner congé. عَسكَرَه اِجَازَتْ وِيرمَكْ licentier l'armée.

آجِمَق et آجِدْرمَق dolorem parere, adferre transit. τ8. آجمَق vel آجِيمَق quod vide.

اِجْتِنَابْ ا. fuir, eviter, se garder, s'abstenir, se retirer, s'éloigner. cc abl.

آچِق usitatius آچ qui a faim, qui est à jeun, come آچِق طوتْمَق faire jeuner, faire mourir de faim.

آچِق apertus, serenus, propatulus. V. آچوق.

آچِقْدِرمَق faire avoir faim.

آچِقْمَق avoir faim. come قَرْنِمْ آچِقْدِي j'ay faim.

اِچْقِي boisson.

اِچْقِيجِي buveur, yvrogne.

آچْلِق faim. la faim.

آچلمش ouvert, decouvert, eclaircy. part. pass.

آچلمق pass. etre ouvert, ou s'ouvrir, se descouvrir, etre desrouillé, devenir clair, faire derechef beau temps, etre desployé, s'etendre, se dilater, se deslier, se rejouir, se faire, ou facoñner a... profiter, faire profit, et fleurir, s'espanouir.

آچمازدن aut melius آبجمزدن sans faire semblant de rien, dissimuler.

آبجماز قومق dissimuler, ne faire semblant de rien.

آبجمازلق dissimulation.

آجمق avoir pitié, compatir aux maux de quelqu'un.

آبجمق Ouvrir. prendre une ville. decouvrir, declarer, reveler, expliquer; faire voir. estendre, deployer, etaller, dilater, delier, resoudre, rejouir; rendre clair. پاسن et پاسدن آبجمق de=rouiller. سوز آبجمق ouvrir le discours, c abl. rei, aut personæ.
دکان آجمق ouvrir boutique. یلکن آبجمق mettre a la voile, de=ployer les voiles. ال آبجمق دعایه lever les mains en haut pour faire sa priere.

آچوق et آجق Ouvert, descouvert. clair, serain, joyeux, plaisant, reluisant Coñe آچوق هوا beau temps, clair, serain.
آچوق مشرب d'un naturel ouvert, sincere. آچوق قاشلو qui a les sourcils eloignés l'un de l'autre. آچوق ماوي bleu clair.
باشي آچوق qui a la tete decouverte.

آچوقلق serenité, vüe, perspective.

آجي amer, amertume, et douleur, mal. جان آجیسیله cum dolore animi. آجي سوزلر سویلمک dire des paroles ameres, picquantes.

آجيلكى
amertume.

آجيمق
avoir pitié, compatir aux maux de quelqu'un.

احتياج
besoin, necessité, faute. احتياج چكمك avoir besoin, necessité de... CC & R.

احراق ا. bruler, mettre le feu à...
احراق او لنمق etre brulé, etre embrasé.

احسان
bienfait, don, grace, faveur, plaisir, service, bien. احسان ا. faire du bien, faire plaisir à quelqu'un.

احمق
sot, hebété, simple, stupide. احمقلق simplicité, sotise.

احيا ا. devenir riche.

آخترلمق
pro آقترلمق pass. sequentis.

آخترمق et باشي آشغه آخترمق
renverser la tete en bas.

اختيار
vieux, vieillard.

اختيارلق
vieillesse. ~~vieillira~~

اختيارلنمش
vieilli.

اختيارلنمق
vieillir, devenir vieux.

آخر
ahar. autre.

آخشام
le soir. آخشام يملي ييجكي le souper. آخشام طعامنه دعوت ا. convier à souper. آخشامكي du soir, d'hier au soir. آخشاملمق se faire soir.

آخلط
poire sauvage.

آخور ahor ecurie. صغرآخوری etable à bœuf.

آد Nom. آدوصانی Son nom, Sa qualité.
آد قومق آد ویرمك nommer, donner un nom. آدیچكمك blamer, mespriser comme برکمسه نك آدینی چكمك noircir la reputation de quelqu'un.

آدا isle. آدا بالیغی baleine. آدا طوشانجغی lapin.

ادا ا. payer, satisfaire, executer, s'acquitter de...
بورجینی ادا ا. payer ses dettes.

آداش pour آدداش du même nom, qui a le même nom.

آداق vœu.

آدالو insulaire.

ادب politesse, civilité, modestie, bonnes mœurs, science, loi, coutume. ادب اوکرتمك apprendre la politesse, civiliser. ترك ادب incivilité. ادب ایله سویلیوب parlant avec respect. ادب یری et ادب یرلری les parties honteuses. ادبسز incivil, impoli, insolent.

ادبسزلك incivilité, insolence. ادبسزلكله incivilement, insolemment.

ادبلمك chastier, instruire, civiliser.

ادبلنمك se laisser instruire, se civiliser, être chatié.

ادبلو civil, poli, respectueux.

آدَاشْ

v. آدَاشْ .

اَدَرْنَه

édréné andrinople.

اَدِشْمَكْ *vel* اِدِشْمَكْ

facere inter se, ad invicem, *ut* يارْدُمْ اِدِشْمَكْ s'aider mutuellement.

آدلَمَقْ

nommer. *item* آدَمَقْ *i.q.* آدُمْ آدَمَقْ *v.* آدُمْ .

آدلُو

Nomen habens, nominatus, et celebris, *ut* فُلَانْ آدلُو Nomine N. nominatus N. آدلُو صانْلُو connu, renommé, remarquable. آدلُو آدِيلَه chacun par son nom, nom par nom.

آدَمْ

home, adam *item* serviteur, home, exprés, envoyé, messager. آدَمْ يَرِنَه طُوتْمَقْ صايْمَقْ mespriser, regarder come rien. آدَمِنَه كُورَه sélon les personnes. آدَمْ قُوزْ قُبُوغِنَه قُومَقْ tromper un home.

آدُمْ

pas, *come* بِرقاچْ آدُمْ quelques pas. آدُمْ آدُمْ pas à pas.

آدُمْ آدَمَقْ

faire un pas, enjamber.

اِدْمَانْ

itman exercice. اِدْمَانْ ا. exercere se, *sicut golius reddit*, continuum esse in aliquâ re. اِدْمَانْ اِيلَه par l'exercice.

آدَمْجِكْ

un petit home.

آدُملَمَقْ

enjamber, faire un pas.

اَدْنَا

le moindre, le dernier.

اِدِنْمَكْ *vel* اَدِنْمَكْ

pour اِيدِنْمَكْ faire, rendre, etablir, adopter, elire.

آده isle. v. آدا.

أذان significatio, renunciatio, indicatio. præconizatio pec. publicæ precationis, seu invitatio ex turri, aut alio editiore loco ad preces lege Mahometanâ præceptas, ut apud nos signum campanæ, quâ quia carent turcæ, id clamore supplent. ut أذان اوقندیمي at-on donné le signal de la priere, le turc a-t-il crié? أذان اوقومق donner le signal de la priere.

إذعان intelligence, capacité, jugement.

إذن permission, et congé. إذن تمسكي permission par ecrit. إذن شرعله avec la permission de la justice. إذن ويرمك donner la permission, congedier.

أذيت persecution, molestation, tyrannie. أذيت ا. persecuter, molester.

أر home, et mari. ut أركبي en home, en home de cœur. اره وارمق se marier, d'une feme. اره ويرمك marier, d'une feme. ايش اركي officiers, gens d'affaires, intendants, commis. قلج اري home d'epée. قلم اري home de robe.

ار de bonne heure, á temps.

إر pour إير chanson.

آرا milieu, et entre deux. hinc cum possessivo آراسي medium spatium, interstitium ejus, vel eorum. le milieu, l'entredeux. آرایه کیرمك faire le mediateur. آرا يرده au milieu, parmis le peuple, sur le lieu, et cependant: item cum adjunctis possessivis

آرا entre, parmy, come آرامزده entre nous, آراسنده entre eux. سوز آراسنه کیرملو interrompre.

آراشترمق jubere conquiri, jubere ut se invicem quærant, et quærere, conquirere. faire chercher, et chercher.

آراشمق se chercher l'un et l'autre.

إراق eloigné, loing. إراقدن de loing.

اِرَاقلَنمِشْ eloigné. part. seq.

اِرَاقلَنمق être eloigné, s'eloigner.

آرَالِقْ intervalle, distance, lieu, peuple.

آرَالمقَ disjungere pugnantes. separer.

آرْپَه hordeum, et granum in pondere. orge, grain.
آرْپَه صُويِ صُوتي de la bierre. آرْپَه جِقْ espece de bouton qui vient aux yeux.

آرْپَه لِق mesure d'orge pour les chevaux. il se dit aussi de certains biens que l'on donne aux sachas pour les dedommager du revenu modique de leur gouvernement. supplément.

آرْتُرِلمِشْ augmenté. part. pass. de

آرْتُرِلمق être augmenté.

آرْتُرمَقْ augmenter;

آرْتُرِيجي qui augmente, adjoute.

آرْتِقْ doresnavant, enfin.

آرْتِلمَقْ etre augmenté, accrû.

آرْتمقْ croître, s'augmenter, s'aggrandir, avancer, rester de plus.

آرِتمقْ purifier, purger, rendre net et pur, nettoyer.

آرتمقلق augmentation, surplus, surabondant.

آرتمك fondre, dissoudre.

آرته arta le reste, les restes, le surplus.
آرته قالمق avancer, rester de plus.

آرته le matin, le lendemain.

آرجه et ايرجه bon matin, à bonne heure.
آرجه دن dès le matin, de bonne heure.

آرد le derriere, la partie de derriere. آرد قپو et قپوسي la porte de derriere. آرددن et آرديندن par derriere. آردن à reculons. hinc ergó supplentur præpositiones post, poné, retró, ut
آردنجه derriere lui, sans nous. آردنه derriere lui, avec nous.
آردنجه derriere toi, et apres toi. بر برينك آردنده l'un apres l'autre.
آردسره derriere. آرديسره derriere lui; آردم سره derriere moi.

آردج genevre, arbrisseau. آردج صويي eau de genevre.

اردل transilvanie.

آردلمش purifié, nettoyé. part. pass. de
آرتمق.

آردبجي qui purifie, qui nettoye.

آردين à reculons, et sæpius geminatum
آردين آردين idem, ut آردين آردين كتمك marcher à reculons.

آرزو desir, souhait, volonté, appetit, convoitise.
آرزوا. آرزو ايدنمك آرزولمق desirer, souhaiter, convoiter.

آرزولنمش desiré, souhaité, convoité.

آرزولو qui merite d'etre souhaitté, desiré.

آرسلان Lion. آرسلان دشیسی lionne.

آرش Erische. espece de mesure. sorte d'instrument du tisserand.

ارشترمك faire arriver.

آرشته patte platte qu'on coupe en tranche, et qu'on mange en soupe avec ~~[illegible]~~ du theim apres l'avoir faite secher.

آرشلمق pour قرشلمق metiri ulna, et metiri palmo.

ارشمك arriver, aboutir, toucher. item pro یاپشمق prendre des libertés avec une fille, la toucher. item murir, etre mur.

آرشین aulne à la turque dont les drapiers, les marchands ~~[illegible]~~ d'etoffe, de toile, et autres se servent.

آرغ conduit, canal, rigole pour arroser un jardin.

آرغاج et آرغج et آرغج fil, qui sert de chaine au tisserand. la trame.

آرغاجلمق Commencer la toile. stramini inserere tramam.

ارغاد Mercenaire, ouvrier, manouvre.

آرغنون Orgues.

آرق Maigre, mince.

آرِقْلِق maigreur.

آرِقْلَمَق ammaigrir, faire devenir maigre.
macerare, extenuare.

آرِقْلَنْمَق devenir maigre.
macescere.

آرْقُورِي et آرْقُورُو de coté, de travers, de biais.
آرْقُورِي كِتْمَك aller de travers. آرقُرِيدَنْ كَلْمَك venir de travers.

آرْقَه dos. item metaph. protecteur, appuy, soutien, support. قِلِجْ بِچَاقْ آرْقَه‌سِي le dos de sabre, du couteau.
آلْ آرْقَه‌سِي le dos de la main. آلْ آرْقَه‌سِيلَه اُورْمَق donner un revers.
آرْقَه اُوسْتْنَدَه يَاتْمَق coucher sur le dos. آرْقَه وِيرْمَك etre soutenu de la faveur de quelquun. كِمْسَنَه‌يَه آرْقَه او[لمق] proteger quelquun.

آرْقَه‌لُو large d'epaules, soutenu, protegé, couteau qui a bon et large dos.

اِرِكْ erik prune.

اَرْكَانْ les grands, come اَرْكَانِ دَوْلَتْ les premiers d'un Royaume. item

اَرْكَانْ civilité, usage du monde. يُولْ ارْكَانْ observance des bonnes coutumes, le sçavoir vivre. يُولْ ارْكَانْ بِلُورْ il sçait vivre.

اَرْكِجْ bouc.

اَرْكَكْ masle. erkek.

اَرْكَكْلِكْ valeur, virilité. اَرْكَكْلِكْ كُوسْتَرْمَكْ se montrer home.

اَرْكَنْ enguén. garçon, qui n'est pas marié.

ارکن — erken de bonne heure, de bon matin. ارکنجه diminutif d'erken. ارکنجی matineux.

ارکنلك — erquénlik état d'un garcon qui n'est point marié.

ارکورمك et ایرکورمك — faire parvenir.

ارکین — erquin. tendre, mol, qui se fond.

ارلامق — chanter.

ارلایجی — chantre.

ارلایش — chant.

ارلك — Virilité, cœur, valeur.

ارلمق — pour آیرلمق etre separé, s'en aller, come بوندن ارل vat-en d'ici.

ارماق — fleuve, riviere.

ارمغان — present, don.

آرمق — chercher.

ارمك et ارمك — parvenir.

ارمك et اریمك — se fondre, se dissoudre, etre fondu. بوز اریمك bouz erimek se fondre de la glace, desgeler.

ارن — un brave home, un galant home. eren

آرْناوُدْ — arnaoud. albanois. آرْناوُدْ دارُوسي panic. espece de graine semblable au millet.

آرِنْمِش — purgé, purifié.

آرِنْمَق — être purifié, nettoyé.

آرُو et آري — abeille, mouche á miel. يَبان آرُو guespe, bourdon.

آري — pur, nêt.

اِري — gros. اِري يَغْمُور grosse pluye.

اِرِينْ et اَرِينْ — irin, et erin. pus, matiere d'une playe.

اِرِيلِق — grosseur.

اَرِيمَك — v. اَرِمَك .

آزْ — peu. آزْ آدَمْ peu de monde. بِرآزْ un peu. بِرآزْ زَمانْ un peu de temps. بِرآزْدَنْ d'ici á peu, ~~tout á l'heure~~. آزْ او. se diminuer. آزْچُوق quelque peu. آزْزَمانْدَه en peu de temps. آزْ زَمانْدَن اوّل il y a peu de temps. آزْقالْدي presque, peu s'en est fallu. آزْكُورْمَك et آزْ بِيكْمَك avoir la vüe courte. آزْدَنْ چُوقْدَنْ quelque peu.

آزَاجِق et آزَجِق — fort peu, tant soit peu.

آزادْ ا. — Mettre en liberté, afranchir.

آزادْلِق — liberté; libertas, immunitas. آزادْلِق كاغَدي lettre d'affranchissement, de liberté.

آزادلمق mettre en liberté.

آزادلو libre, affranchi, relaché.

آزارلمق crier, reprendre, tancer.

آزالتمق diminuer, amoindrir, rabbaisser. minuere, parvum facere. بها آزالتمسي diminution du prix.

آزالمق Neut. pass. diminui, decrescere. se diminuer, descroitre.

آزبر ـ ازبردن par cœur, come ازبردن اوقومق dire par cœur.

آزبرلمك apprendre par cœur.

آزتمق pour آزدرمق quod v.

آزدرمق debaucher, corrompre, detourner du droit chemin. hinc يولدن يولن آزدرمق s'egarer du chemin.

آزدرمك faire broyer.

آزدلك ـ اوزدك racine d'arbre. خرما اوزدكي noyau de dattes.

آزر آزر peu à peu.

آزغون debauché, perdu, rebelle. آزغون ا. debaucher, souleuer.

آزغونلق soulevement, sedition.

آزِقْ — Vivres, provision, mangeaille.

آزْلِق — le peu, la modicité.

اَزِمْلَكْ — être broyé, pilé, ecrasé. *item* loüer, flatter, donner de l'encens *idem. q.* يوزملك . ازلور يوزلور il loüe, il flatte. *item* faire le delicat, le douillet d'une fille, fem. &c. يوزملك يكْ ازلوب ne faites pas le delicat.

آزْمِشْ — *part. præt. ab* آزمق devius, seditiosus.

آزْمَقْ — s'égarer, se laisser seduire, et se mutiner. يولْ يولي et يولدنْ آزْمَق perdre le chemin; دوشْ آزْمَق pollutionem pati in somniis, *dusche azmak.*

آزْمَقْلِق — egarement, erreur, revolte, soulevement.

اَزْمَكْ — fouler, piler, ecraser, broyer, *comme* بوياكري اَزْمَكْ broyer les couleurs.

آزْمَه — egaré, debauché, soulevé. *azma.*

آزو et آزو دِشْلَري — dents machelieres. *azou.*

آسانْلِق — facilité.

اَسْبابْ — *pour* اَثْوابْ hardes, habillements.

اِسْپاناكْ — épinard.

اِسْپِنوسْ — *Spinos.* un pinçon.

اُسْتا — maitre.

اِسْتَاقُوسْ ex graeco istakos. langouste.

اُسْتَاكَرْ Oustaker. Magister, peritus artis. maitre.

اِسْتَانْبُولْ istanbol. constantinople.

اِسْتَاوُرُسْ ex graeco istavros. le signe de la croix.

اِسْتَبْرَقْ istebrak. sorte de satin grossier.

اُسْتُپِي ustupu étouppe

اُسْتُپِيلَمَكْ remplir d'étouppe.

آسْتَرْ Astar doublure d'un habit.

اِسْتِرْدِيَا Stridia ex graeco. huitre.

آسْتَرْلِقْ toile pour la doublure, et autant qu'il en faut pour la doublure d'un habit.

آسْتَرْلَمَقْ doubler.

آسْتَرْلُو et آسْتَرْلَنْمِشْ doublé.

اُسْتُرَهْ Oustoura rasoir. اُسْتُرَهْ قُبُورِي etui á rasoirs.

اِسْتِعْدَادْ capacité, disposition, etre habile á...

اِسْتِثْقَالْ importunité, embarras, ennuy. s. كُمسنه‌يي اِسْتِثْقَالْ اِيتْمَكْ regarder quelqu'un come á charge, come importun, ne pouvoir pas le souffrir. — — —

اِسْتِعْمَالْ usage. اِسْتِعْمَالْ ا. se servir, user, mettre en usage.

اِسْتِغْلَالْ ا. hipothequer une maison. vulg. istillal.

اِسْتِفْ plein, comblé, arrangé en ordre. اِسْتِفْلِدِ l'action d'estiver un batiment. اِسْتِفْلَمَك estiver un batiment.

اِسْتِفَانُوسْ ex graeco istifanos guirlande, couronne.

اِسْتِفْرَاغ ا. vomir.

اِسْتِقْلَالْ pleine puissance, plein pouvoir. اِسْتِقْلَالْ بُولْمَقْ parvenir au souverain pouvoir.

اِسْتْمَا isitma. la fievre.

اِسْتِمَالَتْ flatterie, caresse. اِسْتِمَالَتْ وِيرْمَكْ flatter, caresser.

اِسْتْمَالُو isitmalu qui a la fievre.

اِسْتْمَقْ echauffer, rechauffer, chauffer.

اِسْتَمَكْ vouloir, desirer, demander, rechercher, prier, requerir, souhaitter. item indicare, seu pretium petere in mercatu. faire, estimer. item requiri, opus esse, exigere. etre besoin, exiger. اِسْتَرْ اِسْتَمَزْ bongré, malgré.

اِسْتُوفَه stofa. etoffes de lion

اُسْتُوبَجْ ustubeg ceruse.

آسْرَارْ asrar. pilule qui enyvre, et donne de la bonne humeur.

اِسْرَاف ا. prodiguer son bien.

اِسِّزْ et اِسِّسِزْ desert, inhabité.

اُسْطُرْلَابْ Astrolabe. instrument de mathematique.

اِسْقَرَه iskara grille, gril. اِسْقَرَه اُوزَرِنْدَه پِشُورْمَك faire rôtir sur le gril.

اِسْقَنْدِلْ — iskandil sonde.

اُسْكُدَارْ — uskudar calcedoine.

اِسْكَرْلَتْ — ecarlatte.

اُسْكُرَه — uskuré tasse de bois, de terre, ecuelle.

اُسْكُلِي — uskulu le fin du lin.

اِسْكَلَه — échelle, port.

اِسْكَمْلَه — chaise, siege.

اِسْكَنْدَرْ — alexandre.

اِسْكَنْدَرُونْ — alexandrette.

اِسْكَنْدَرِيَه — alexandrie.

اُسْكُفْ et اُسْكُوفْ — bonnet de nuit, de marinier; coëffeure des janissaires et des baltagi.

اَسْكِي — vieux, ancien, usé. اَسْكِي زَمَانْدَه anciennement, du vieux temps. اَسْكِي آدَمْلَر ou اَسْكِي زَمَانْكْ آدَمْلَرِي les anciens, les gens du vieux temps. اَسْكِي ou اَسْكِيسِي le vieux. اَسْكِي بُسْكِي vieux haillons, vieux lambeaux, vielles nippes.

اَسْكِيتْمَكْ — atterere, obsoletum reddere. user, rendre vieux.

اَسكیجی	rapiesteur.
اَسكیلنمك	Se vieillir, devenir vieux.
اَسكیمش	Vieux, usé.
اَسكیمك	Vieillir, et etre usé.
اِسلام	La vraye foy.
اِسلامبول	pour اِستامبول Constantinople.
اَسلمك	ecouter, obeir. سوز اَسلمك suivre le conseil, obeir.
اُسلوب	ordre, façon, maniere, forme, mesure, methode.
اُسلوبسز	Mal bati, mal fait, mal faconné, sans methode.
اِسمارِت بالغی	Nom d'un petit poisson.
اَسمر	brun, noir, basanné.
اَسمك	Souffler, faire vent. flare ventum.
اَسن	Sain, qui se porte bien. صاغ واَسن sain et sauf.
اِسناد ا.	imputer, attribuer, charger. c. d. p. et ac. r.

اَسَنْلَمَكْ dire adieu, prendre congé.

اِسِّنْمَق être echauffé, avoir chaud, et se chauffer, s'echauffer.

اَسّنَمَكْ baailler.

آسُودَه لِكْ repos, tranquillité.

اِسْوُزْلِكْ desert, solitude.

اِسْهَالْ dyarrhée. اِسْهَالِي وَارْ il a la diarrhée.

اِسّي maître, possesseur.

اِسّي chaud, chaleur. اِسّي اُوتّ epicerie.

اِسّيجَاقْ diminut. ab اِسّي calidior, sed pro positivo usitatissimum calidus, calor.

اَسِيرْ prisonnier, esclave, captif. اَسِيرًا faire esclave.

اَسِرْگَمَكْ et اَسِيرْگَمَكْ avoir pitié, compassion. item parcere epargner. c. ac. per. et rei.

اَسِرْگَيجِي qui a pitié, misericordieux.

اَسِيرْلِكْ esclavage.

اِسّلِكْ et اِسّيلِكْ chaleur. on s'en sert aussi pour exprimer les petits boutons occasionnés en été par la chaleur.

اِسّيلَمَكْ echauffer, faire echauffer.

اَشْ pair, pareil, egal. اَشْ اِيتْمَكْ accoupler, appareiller.

آشْ Soupe, potage, le manger. آشْ اَرَلِكْ maux de cœur, vomissements que les femes eprouvent les premiers mois de leur grossesse. سُودْ لُو آشْ du ris au lait.

اِشَارَتْ signe avec la main, marque, indice.
اِشَارَتْ ا. faire signe.

آشَامَقْ obterere, premere, v. g. calceum. fouler. item atterere, terere. user.

آشَانْدِرْمَقْ item obterere, atterere, &c.

آشَانْمَقْ pass. etre usé.

اِشْبُو ce, le mesme, le present, courant.
اِشْبُو مَاهِ رَجَبْ hic, currens mensis regeb.

اِشْتَاهْ err. pro اِشْتِهَا appetit, envie, desir, faim, volonté.

اِشْتِرَا كَمِيسِي Vaisseau qui va charger de bled pour le grand seigneur.

اِشِتْمَكْ ouir, entendre, ecouter. آزْجِقْ اِشِتْمَكْ etre un peu sourd.

اِشْتَه voila.

آشْچِي cuisinnier.

آشَغَه achra. en bas, dessous, au dessous, le bas, le dessous. آشَغَه ا. abbaisser, deprimer. آشَغِي يُوقَرِي يُورُيمَكْ courir çà et là, en haut et en bas. آشَغَه دَه طُورْمَقْ demeurer en bas. sine motu. آشَغَيَه اَنْمَكْ descendre à bas. cum motu. آشَغَيسِي le bas.
آشَغَه كِي celui, ou ce qui est en bas, ou dessous.

آشغه لمق abbaisser, deprimer quelqu'un.

اشق Casque: errant, vagabond. lumiere, jour.

اشقيا insolens, voleurs.

اشقيالق insolence, excés.

اشك echek. ane. اشك سيكي taon. echek sinequi.

اشيك و اشك echik. sueil de la porte اوست اشيك le dessus du sueil de la porte, ust echik.

آشكاره clair, evident, manifeste, publiquement, nettement. آشكاره سويلمك parler clair et net.

اشكجي Meunier.

اشكل ischkil. soupçon, doute, scrupule.

اشكلك echeklik. anerie, stupidité.

اشكللك ischkillik. soupçon, mefiance continuelle.

اشكللندرمك ischkillendurmek. mettre en soupçon, faire soupçonner.

اشكللنمك ischkillenmek. etre en soupçon, soupçonner.

اشكين eschkin. cheval qui a bon pas, cheval qui va le pas.

اِشْكَنْبَه — ischkembé. trippes.

اِشْكَنْجَه — question, tourment. اِشْكَنْجَه چكْمَكْ être tourmenté, subir la question. اِشْكَنْجَه وِيرْمَكْ donner la question.

اِشْكَنْجَه لَمَكْ — donner la question.

اَشْكِنْلِكْ — eschkinlik. bon pas. اَشْكِنْلِكْلَه á grands pas.

آشْلَامَقْ — enter.

اِشْلَتْمَكْ — facere, ut operetur, exercere, et immittere in foramen. faire travailler, exercer, et ficher.

اِشْلَكْ — chemin battu, porte frequentée.

اَشْلَمَكْ et اَشْلَتْمَكْ — accoupler, appareiller.

اِشْلَمَكْ — operer, travailler, faire, agir. et tritam esse viam, frequentatam portam, frequenter adhibitam rem. اِيشْ اِشْلَمَكْ faire ceque l'on a á faire. سِرْمَه اِشْلَمَكْ broder en or tiré.

اِشْلَمَمَكْ — ne rien faire, être oisif.

صِرْمَه اِشْلُو صِرْمَه اِيشِي — broderie, ouvrage en broderie, et brodé avec or tiré.

آشْلَمَه — ente, comme آشْلَمَه فِدَانِي greffe.

اِشْلَمَه — fait, travaillé á la main, et brodé.

اَشْلَنْدِرْمَكْ — accoupler, appareiller.

اِشْلَنْمَكْ se faire, se travailler.

اِشْلَيجي laborieux.

آشْمَق superare, pertransire, transcendere, montem trajicere c. acc. et transgredi, excedere cc. abl. باشْدَن آشْمَق in caput venire, accidere, evenire homini.

اَشْمَكْ aller ensemble, esgalement, marcher de bon pas. item يَرْاَشْمَكْ herser, gratter la terre du coq, de la poulle.

اِشْمَكْ pisser, uriner.

آشِنالِق connoissance, amitié. آشِنالِق ا. faire connoissance avec quelqu'un.

آشِنْدُرْمَق faire user.

آشِنْمِش usé, dechiré.

آشِنْمَق s'user, etre usé.

آشُو ـ آشُوطاشي terre rouge, crayon rouge. آشُو بُويَاسي color inde factus, ut quo tinguntur muri aut parietes.

آشُوري delà, au dela de... passé... come طاغ آشُوري au dela de la montagne, passé la montagne. اُوچ ديوار آشُوري passé trois murailles. ايكي كون آشُوري de deux en deux jours.

آشُوق achik. osselet. آشُوق اُوينَمَق jouer aux osselets.

اَصالَتْدَن fermement, totalement, de la propre volonté.

اِصِرْغَان qui mord, qui picque come اِصِرْغَان اُوتي ortie.

اصرمق — mordre. پرمق اصرمق mordre le doigt. digitum mordere ex pænitudine.

اصريجي — mordens, mordax.

آصيق 98

آصل يب آصل — origine, racine, source, principe, race, lignée, naissance, noblesse. آصلندن de l'original, du principe. آصلندن يولندن چقمق degenerer. آصل زاده de haute naissance, de bonne condition. آصل مال ce que coute une chose en elle même, ce qu'elle vaut dès le principe.

آصلا — minimé, nullo modo, nunquam. en aucune maniere.

اصلامق et اصلاتمق — madefacere, humectare. mouiller, tremper.

اصلاح — fin, du meilleur.

اصلانمق — être mouillé, et se mouiller.

آصلجق — pendart, fourbe, frippon.

آصلمش — pendu, attaché, pendant.

آصلمق pendre, etre pendu.

آصلو — pendu, attaché, pendant.

اصمرلمق — recommander, enjoindre, ordonner.

آصمق — pendre et attacher. item

آصاقومق — pour آصوب قومق appendere, suspendere, et q. suspensum, seu pendentem relinquere.

آصمه — pendulus. usité treille de vigne. يبان آصمه سي treille sauvage. آصمه چبوقلري sarments.

اصُولْ façon, maniere, methode. اُصُولْ ايلَه avec belles manieres.

آصّي profit, utilité.

آصّيلوُ utile, profitable.

اِطْلاق ا. donner la liberté, delivrer, relacher un prisonnier.

آطْلَسْ satin.

آطْلَسْلوُ ـه آطْلَسْدَنْ de satin.

آطَنَه adana. athenes, et nom d'une ville d'asie.

اِعْتِبارْ estime, conte, honneur, respect. بركيشيه اعتبارْ ا. estimer, priser, respecter quelqu'un.

اِعْتِبارْسِز meprisé, peu estimable.

اِعْتِبارْلوُ digne d'estime, honnorable.

اِعْتِدالْ equité, justice, temperance, moderation, me=
=diocrité. اِعْتِدالْ ا. moderer, temperer.

اِعْتِدالْسِز immoderé, immoderement.

اِعْتِدالْسِزْلِك intemperance.

اِعْتِدالْلوُ temperé, moderé, mediocre.

اِعْتِقَادْ foy, croyance, confiance. اِعْتِقَادْ ا. adjouter foy, s'assurer, croire. اِعْتِقَادْ دِرْمَكْ faire croire, persuader.

اِعْتِقَادْسِزْ incredule, sans foy.

اِعْتِقَادْلُو fidele.

اِعْتِمَادْ confiance. اِعْتِمَادْ ا. prester foy, se fier.

آعْلَا le plus haut, plus grand, plus fin, meilleur, tres bon, souverain.

اِعْلَامْ information. اِعْلَامْ ا. faire sçavoir, faire connoitre.

آغْ rets, filets. صَيْجِهْ آغِي filet de pecheur.

آغَا maitre, monsieur. يِكِيچَرِي آغَاسِي l'aga des janissaires. نَفَرَاتْ آغَالَرِي chefs, commandants.

آغَاجْ arbre, verge, baguette, poutre, piece de bois, baton, coup de baton. آغَاجْ قَاقَانْ picque bois. آغَاجْ قَاوُنْ cedra. آغَاجْ قَاوُنْ آغَاجِي arbre qui porte le cedra. قَرَهْ آغَاجْ orme, ormeau. صَبَانْ آغَاجِي le bois de la charrüe. آغَاجْدَنْ de bois.

آغَاجِقْ arbrisseau.

آغَاجِقْ diminut. petit maitre.

آغَرْتْمَقْ et آغَارْتْمَقْ blanchir, faire devenir blanc, faire grisonner.

آغارديجي qui blanchit.

آغارمش blanc, blanchi, come صقالي آغارمش qui a la barbe blanche.

آغارمق blanchir, devenir blanc, come صاچ صقال آغارمق blanchir, de la barbe, des cheveux. صباح آغارمق se faire jour.

اغدش et اغدج chastré.

آغر pesant, grave, et pretieux, important. آغر آغر avec gravité, et lenteur. آغر اوتي aigremoine. herbe. آغر باشلو home fait, mur. آغر دبنجي lent, tardif. آغر بصان chauchemare. آغر بصر incommodé du cauchemare. آغر بهايه كتمك taxer à haut prix. آغر بهالو cher, de haut prix, de grand prix. آغر دللو tardif à parler. آغر يوكلو fort chargé.

آغرتمق faire avoir mal, causer des douleurs, come باش آغرتمق importuner, ennuyer, etourdir.

آغرشق Verticil.

آغرلق gravedo. gravitas. item impedimenta. item dona, et spec. nuptialia. pesanteur, charge. bagage, train, equipage. item ~~dona, et spec. nuptialium~~ contredot.

آغرلمق pro قونقلمق et بغشلمق muneribus, aliis que rebus onerare, aut honorare, ut in nuptiis fit, seu ante nuptias. charger de presents, honnorer.

آغرلنمش onustus, honoratus, oneratus muneribus.

آغرمق faire mal. dolere.

آغري mal, douleur; come قرن آغريسي mal de ventre, colique. ايچ آغريسي flux de ventre, douleur interieure. بل آغريسي douleur de reins. باش آغريسي mal de tête, migraine.

ديشْ آغرِيسي mal de cœur. كوزْ آغرِيسي mal d'yeux. جانْ اوكُ آغرِيسي mal des dents. يورَكْ آغرِيسي mal de cœur.

آغزْ ou آغزْ bouche, et embouchure. آغزي بيوكْ qui a la bouche grande. آغزْ اوتي poudre d'amorce. آغزدنْ de bouche. ايكي يول آغزي lieu, ou deux chemins aboutissent. دورتْ يول آغزي carrefour, lieu où aboutissent quatre rues. آغزْ قوقوسي mauvaise bouche. آغزيني آچوب طورمق demeurer la bouche ouverte.

آغزلق bouche, embouchure. hinc آغزلغي طاتلو suavis est oris, seu loquela.

آغزلو habens os, aut orificium, come آچوق آغزلو large de bouche, et d'ouverture.

آغسرمق eternuer.

آغلتمق faire pleurer.

آغلشمق se mettre à pleurer ensemble.

آغلمق pleurer.

آغمق s'élever come en volant, se guinder, se hausser d'un nuage.

آغو agou. venin, poison.

آغو ago. frere ainé.

آغوستوس Agostos. le mois d'Aoust.

آغولمق empoisonner, envenimer.

آغولو — envenimé, empoisonné.

اُفّ — interjectio indignantis et fastidientis.

اِفْترا — calomnie, avanie. اِفْترا ا. calomnier, imputer à faux cc. d. p.

اِفْتراجي — calomniateur.

اِفْتراجيلق — l'art de calomnier, habitude de calomnier.

آفْرُوسْ — ex graeco. aforos excomunication. آفْرُوسْ ا. ex=communier.

آفَرينْ — applaudissement, louange. آفَرينْ ا. applaudir.

افْلاطُونْ — platon.

اِفلاقْ — valachie, valaque. اِفلاقْ وِلايَتي la valachie.

اَفَنْدي — maitre, monsieur. بَنُمْ اَفَنْديجكُمْ mon cher maitre.

آفيونْ — opium.

آقْ — blanc, et gris, comme يومُرْطَه آغي le glaire de l'œuf. كوزْ آغي le blanc de l'œil. آقْ پاك ~~tout~~ blanc. آقْ آغاجي orme, ou fraine sauvage. آقْ بابا chapon de mahomet. آقْ جِكَرْ poulmon. آقْ دكزْ l'archipel, la mediterranée. آقْ صَقَللو qui a la barbe blanche. يوزي آقْ pur, victorieux, glorieux, innocent.

آقْتَرِلْمِشْ بَرْداقْ — un pôt à l'eau renversé.

آقترمق et آقدرمق renverser, abbattre de force.

آقترمه prædatio, spolia. butin.

اقتضا besoin, necessité, exigence, requisition.
اقتضا اوزره selon la necessité. اقتضا ا. exiger, etre necessaire. اقتضا ايدن necessaire. اقتضاسنه كوره juxta exigentiam rei, prout requiritur, pro necessitate.

آقتمق faire couler, repandre, et faire avancer.
كوزدن ياش آقتمق faire pleurer, tirer les larmes des yeux.

آقچه blanc, blancheatre, come آقچه بول tache, marque blanche. item

آقچه aspre. اواق آقچه oufak aktché monnoye.
آقچه دوشرمك faire provision d'argent. آقچه تدارك ا. recevoir et ramasser de l'argent. آقچه صقلمق garder, et épargner son argent.

آقچه لق qui vaut un aspre, valeur d'un aspre, come بيك آقچه لق اسباب hardes pour mille aspres.

آقچه لو qui a beaucoup d'argent.

آقر fluens, et fluit, ut آقر صو eau coulante, riviere.

آقسقتمق faire boiter, estropier, abbaisser, tacher d'attraper, et de faire contredire quelqu'un.

آقسق boiteux.

آقسقلق l'etat d'un boiteux. claudatas, claudicatio.

آقسمق boiter.

اقلغ violon.

آقلق blancheur. يوز آقلغي vulg. iuz aklik. h.e. albedo faciei, i.e. honor, gloria ex laudabili operatione, felix successus, victoria. honneur, gloire, et victoire.

آقمق couler.

آقن qui coule. part.

آقن et آقين course, butin. آقنا excurrere ad prædandum. cc. d. pro ad. آقن صالمق envoyer en course.

آقنجي excursor, aut excursores, ut آقنجي صالمق excursores præmittere, vel emittere.

آقنديِ akinti. fluxus maris aut fluvii. le courant de l'eau, courant. صو آقنديسنجه au courant de l'eau.

آقيده akidé. sorte de dragées.

آك au. jointure.

اك en. particula nomini præposita formans superlativum, ut اك كوتيسي اك يرامزي le pire, le plus mechant. اك اول primus omnium, ante omnia.

اك ik. fuseau. اكين اكرمك filum suum nere. ikin eirmek.

اكابر les grands, les riches, et puissants.

اكارو onarou. outre, au delà.

آكدرمق andurmak. faire ressouvenir.

اِكْدَه ihdé. arbre qui porte des fruits semblables aux olives.

اَكَرْ ëier. si, et encoreque. item reduplicatum sive, sive; tam, quam. ut اكَرْ بو اكَرْ او soit ceci, soit celà.

اَكِرْ اُوتِي chir oti. galanga. nom d'une herbe.

اِكْرَامْ honneur, et respect. اِكْرَامْ ا. honnorer, respecter, faire honneur. cc. d. et ac. per.

اِكْرَاهْ horreur, aversion. اِكْرَاهْ ا. avoir en horreur, abhorrer. cc. abl. rei. item significat invitum adigere, cogere.

اَكْرَتِي et اَيْرَتِي eirati. postiche, come اكْرَتِي صَاچ perruque.

اَكَرْچِه et اَكَرْچِه كِه ëiertchi. encoreque, quoyque, bienque.

اَكِرْجِي chirgi. fileuse. يُوكْ اكِرْجِيسِي fileuse de laine.

اَكَرَكْ ehrek. fosse d'eau croupissante.

آكِرْمَقْ anyrmak. braire.

اَكِرْمَكْ ehirmek. filer. اُورَكَه اكِرْمَكْ urétté ehirmek. filer sa quenouille.

اِكْرَنْمَكْ ihrenmek. avoir horreur, abhorrer, être ennemi.

اَكْرِي ehri. courbé, tortu, et de travers, come اكْرِي بَقْمَقْ regarder de travers. اكْرِي بَجَاقْلُو qui a les jambes tortues. اكْرِي بُوزْ Negrepont. اكْرِي بُوكْرِي ehri buhri tourtu, contrefait, cul de jatte.

اَكْرِيلِكْ chrilik. curvitas, torvitas, et anfractus. courbure, et destour.

اِکِز
ikiz. jumeaux.

اَکْسَر
ekser. clou.

آکْسِز
ansiz. à l'improveu, subitement, ~~tout~~ d'un coup, come آکْسِز کَلْمَك venir à l'improviste.
آکْسِز اُولوم mort subite.

اَکْسِك
eksik defectus. manquement, et minus, minor; moins. et in numeratione sine. moins, come یوزدن ایکی اکسك cent moins deux. item deficiens. leger, pour les poids. اکسك او deficere.

اَکْسِكا.
minuere, et deesse, praetermittere.

اَکْسکَرَك
Moindre, moins.

اَکْسِكلِك
defaut, faute, manquement.

اَکْسِکلو
defectueux, plein de manquemens.

اَکْسِلتمك
Minuere, attenuare. diminuer, amoindrir.

اَکْسِلمك
minui, decrescere. se diminuer, decroître.

اَکْسمك
minué, minuere.

اَکْسو et اِکْسي
eksu, et *iksi* tison.

اَکْسه
ensé. le derriere du col. ~~[illegible]~~
اکسه سنه طورمق cervici illius imminere.

اَکْشتمك
ekchitmek saler, faire devenir aigre, aigrir, irriter.

اَكْشِمَكْ et اَكْشِمَكْ ekchimek. devenir aigre, et s'aigrir, s'irriter.

اَكْشِي ekchi. acidus, acetosus, acris, acerbus, et salsus, fermentatus. aigre, revesche, come آكْشِي بِكْشِي choses aigres, ou salées.

اَكْشِيرَكْ ekchirek. compar. acerbior, acidior.

اَكَكْ en-ek. ~~menton~~ le trou du menton.

اُكُلْ اُكُلْ enul enul. tout doucement.

آكْلاَيِجِي anlaigi. part. intelligent, qui entend, qui connoit et s'entend à...

آكْلاَتْمَقْ anlatmak. faire entendre, declarer, et accuser, ou faire passer, pour... ut خِلاَفْ آكْلاَتْمَقْ donner à entendre à faux, ou faire accroire une chose pour un autre.

اِكْلَتْمَكْ inletmek. ad gemitum inducere. faire gemir.

اِكْلَدِي inildi. gemitus, ululatus; gemissement.

اِكْلِشْ inilische. gemitus, gemitio. l'action de gemir.

اِكْلَشْمَكْ inleschemek. gemir ensemble.

اَكْلِمِشْ ehilmische. part. courbé, plié, come يَرَه اَكْلِمِشْ inflexus ad terram.

آكْلَمَقْ anlamak. entendre, comprendre, et agnoscere, reri, putare, præsumere.

آكْلِمَقْ anilmak. memorari, prædicari, dici, audire, &c. pass. ab آكْمَقْ anmak. se rappeller.

اكلمك — *chilmek* pass. ab. اكمك *ehmek* inflecti, flecti, curvari, inclinari, et inclinare se. se courber, se flechir, se plier, se baisser, faire la reverence.

اكلمك — *ekilmek*. pass. ab. اكمك *ekmek* etre semé.

اكلمك — *eklemek*. rendre plus long en attachant une chose avec un' autre.

اكلمك — *eglemek*. detinere, retinere, morari, et occupare aliquem, ut كوكل اكلمك animum relaxare, occupare.

اكلمك — *inlemek*. gemir, soupirer, se plaindre.

آكلمه — *anlama*. entendement, conception, comme آكلمه سي قيت d'un jugement borné, qui ne comprend rien.

اكلنجه — *eglengé*. entretien, occupation, passetemps et retardement.

اكلن — *ekilen*. satus, et satisus. semé.

اكلن — *eilen*. flexus, flexilis. flexible.

اكلندرمك — *eglendurmek*. retenir, retarder, faire tarder, faire demeurer, entretenir, amuser.

آكلنلمز et آكلنمز — *anlanilmaz*, et *anlanmaz*. qui ne se peut entendre, inintelligible, incomprehensible.

آكلنور — *anlanur*. il s'entend, et que l'on entend, in=
=telligible.

اكلنمك — *eglenmek*. tarder, demeurer, s'arrester, atten=
=dre, s'entretenir, s'amuser, passer le temps.

اكلنيجي — *eglenigi*. tardif, lent, et qui passe volontiers le temps.

اَكْلُو اَكْلُو — enlu enlu. peu à peu.

اَكْلُورْ — chilur. flexible, qui se flechit et courbe facilement.

آكْمَقْ — anmak. faire mention, faire resouvenir, se souvenir. بِرْكِمْسَنَهْيِي آكْمَقْ se rappeller; se ressouvenir de quelqu'un.

اَكْمَكْ — ekmek. pain. V. in اَتْمَكْ.

اَكْمَكْ — ekmek. semer.

اَكْمَكْ — ehmek. courber, flechir, plier, baisser, come باشيني اَكْمَكْ baisser la tête.

اِكَنْ — in-en. admodum, valdè. fort.

اَكَنْ — enn. t. r. pro اوُسْتْ, ut اَكِنَهْ i. q. اوُسْتِنَهْ suprà se, eum. sur lui. اَكْمَه sur moi.

اَكَنْدي — eguenti. limaille, limure de fer.

اِكَنْدَهْ — in-endé. autant.

اِكْنَهْ — iiné. aiguille. اِكْنَهجِكْ petite aiguille. طُوپْلُو اِكْنَهْ epingle.

اَكَهْ — egué. lime.

اَكَهلَمَكْ — eguélemek. limer.

اَكينْ — ekin. semence, bleds. اَكينْ بِچْمَكْ moissonner. اَكينْ زَمَانِي moisson.

اَكينْجي — ekingi. sator, agricola.

آل — al. tromperie, fraude, finesse, stratageme, ruse, tour, *come* آل ايله par ruse. آل ا. tromper, user de ruse.

آل — al. incarnat, vermeil. آل ا. tingere colore purpureo, *metaph.* sanguine conspergere. آل آت cheval alezan. آل يكاق joüe vermeille.

ال — il vulg. el, *pro* ايل alienus, alterius, non proprius. d'autruy. *item pro* ايل ولايت pays. ال ـ ال ايشى travail d'autruy. ال ديارلو etranger.

ال — el. manus, et *metaph.* potestas. main et pouvoir. صاغ ال la main droitte. صول ال la main gauche. ال آلتنده ال آراسنده entre les mains. ال آرقه سى le dos de la main. ال آلتنده sous main, en cachette. ال ال ويرمك manum manui jungere, sive se invicem salutando, sive honoris causâ stando coram aliquo. ال اوپمك baiser la main, et prendre congé. ال اورمق *c. d. rei.* mettre la main sur, ou à quelquechose, entreprendre *come* ايشه ال اورمق se mettre à travailler, entreprendre un'affaire. ال ايله يوقلمق taster, toucher avec la main. ال بر ا. convenir, conspirer ensemble. ال باغلمق ال قاوشدرمق manus sibi superimpositas infra pectus componere, *seu* sic compositas tenere honoris causâ. ال چكمك *c. abl. rei.* retirer la main, *usité* se desister de quelque chose, s'en deffaire, laisser, quitter, cesser. ال صونمق ال اوزاتمق *c. dat.* donner, preter la main à... et hausser, lever la main contre. ال كسمك manum truncare; *seducit.* retrahere manum, abstinere, omninò recedere *ab aliquâ re.* ال مقرمه سى essuyemain. ال ويرمك donner la main, s'obliger. *item* convenir, tourner à compte. ال يازوسى ecriture de main propre. *item pro* ال ecriture d'autruy. ال يتشدرمك preter la main. subvenir. الدن چقمق exire ex manibus, elabi, praterlabi, perdi. الدن قومق laisser tomber des mains, laisser echapper, laisser aller, negliger, omettre. الدن كلمك pouvoir, être en etat. الدن ويرمك ex manu dimittere, perdere. اله آلمق gagner quelqu'un, l'appaiser, le radoucir. اله كتورمك acquerir, prendre, se saisir, faire venir, ou faire tomber entre les mains. اله كيرمك venir, tomber entre les mains, être acquis, pris. اله ويرمك dare ad manus, *h. e.* exponere; exposer. الى يكك chiche, tenace. الى بوش او. avoir les mains vuides, *usité* n'avoir rien à faire. ال تانذوري manchon.

آلا قرغه — geay.

آلاجه — *alagea.* bigarré, et robe bigarrée. آلاجه بولاجه *idem contempt. et q.* confusio *colorum et aliorum.* meslange, confusion.

آلاجه‌لمق bigarrer, diversifier.

آلان l'achepteur. acceptor, emtor, qui emit.

الاهي chanson divine.

آلاي bande, troupe, pompe, cavalcade, et rangs, bataillons, escadrons, ailes d'armée. hinc آلاي بكي colonel de cavalerie des nobles, maître de camp. آلاي طوبي canon de campagne. آلاي آلاي اولوب dispositi in ordinatas turmas. آلاي بغلمق le mettre en ordre pour recevoir en pompe quelque seigneur. برآلاي une bande, troupe, quantité, ou tas de... آلاي مالاي seulement.

آلپ athlète, héros, fort come hercule.

البت et البتّه et البتده necessairement.

آلت le dessous, le bas. آلت اوست sans dessus dessous.
آلت طاش et آلت طاشي le dessous de la meule de moulin. آلت طوطاغي la levre de dessous, d'en bas. آلت يانده plus bas. آلتنده dessous, par dessous, come يرآلتنده sous terre.

التزام l'action de prendre sur soy, de se charger...

التفات estime, respect, honneur, accueil. التفات ا. c.d. estimer, faire estime, faire honneur, accueillir, cherir.

التفاتي courtois, civil.

التفاتسزلك ا. traitter grossierement. minus humaniter agere.

آلتمش soixante. آلتمش ياشنده‌كي vieillard de soixante ans.

آلتمشلك qui vaut soixante. piece de soixante paras.

آلتمشنجي Soixantième.

اِلتمك iletmek. porter, conduire, mener, accompagner.

آلتنجي Sixième.

آلتون Or. Sequin. مجار آلتوني Sequin hongre. يالدز آلتوني Sequin Venitien. زنجيرلو آلتون Sequin de cent dix para. آلتون زنجير chaîne d'or.

آلتونجق Souci; fleur de grande vertu.

آلتونلمق dorer.

آلتونلو ـ آلتوندن d'or.

آلتي Six.

اِلجق iligeak. tiède.

آلچق bas, vil, inferieur. سندن آلچق ton inferieur, plus bas que toi. آلچق شراب vin leger, petit vin. آلچق كمسنه home de basse con=dition. آلچق كوكلو humble, affable. آلچق كوكلو او etre humble. آلچق بهايه صاتمق vendre à bas prix. آلچق ا. آلچق كوكلولك humilité. humilier, abbaisser.

آلچقرق plus bas, inferieur, plus vil.

آلچقلق bassesse, lacheté. آلچقلغله honteusement, lachement.

آلچقلمق abbaisser, humilier.

آلچقلنمش abbaissé, humilié.

آلچقلنمق deprimi, et demittere se. être humilié.

آلچی آلچو plâtre blanc qu'on met en guise de plomp pour faire tenir les vitres.

آلچیلمق platrer avec cette espece de platre.

آلدغ deceptio, an deceptor. ut آلدغ او deceptionem fieri, decipi, an decipere.

آلداوجی آلدایجی trompeur, imposteur, fourbe.

آلدمق آلداتمق et آلدتمق tromper, abuser.

آلدشمق se tromper, s'attraper l'un et l'autre.

آلدنمق être trompé, se tromper, se laisser tromper.

آلدون eldusen. gant.

الرو ایلرو devant, outre, plus outre, plus avant. الروکتمك یجلك marcher devant, avancer, passer outre. الرو یکورمك faire passer devant, donner la preseance, se laisser devancer.

الزام ا. convaincre, confondre.

آلشترمق accoutumer, apprivoiser.

الشترمك innectere, indere, offendere, et leviter assuere, ut deinde rite consui possit, ut sartores, et pelliones faciunt. attacher, accrocher, boutonner, coudre legerement.

آلِشِقْ accoutumé, apprivoisé, familiarisé, pratique, marchand i.q. مُشْتَرِي .

اِلِشْكْ ilichk. accroc.

آلِشْمِشْ assuetus. accoutumé.

آلِشْمَقْ s'accoutumer, se faire a... s'accommoder, s'appri=
=voiser.

اِلِشْمَكْ ilischmek. s'accrocher á quelque chose, s'attacher.

اِلْغَارْ expeditus incessus, ut اِلْغَارْ اِيلَهْ كِتْمَكْ exercitum, aut equites expedité, ac leviter procedere, h.e. relictis impedimentis properare.

آلْقِشْ benedictio. bonorum apprecatio. آلْقِشْ اِ. آلْقِشْلَمَقْ donner la benediction, benir.

اَلَكْ alek. tamis.

اِلِكْ ilik. moëlle; boutonniere.

اِلْكْ ilk. primus. le premier. اِلْكْ كَرَّهْ la premiere fois. اِلْكْ بَاهَارْ le printemps. اِلْكْ قَيُو la premiere ponte. اِلْكْ اِبْتِدَا avant tout, d'abord, au commencement, en commençant.

اِلِكْلَمَكْ iliklemek. boutonner, et se boutonner, et illaqueare, innectere. accrocher.

اِلِكْلَنْمَكْ iliklenmek. indui, innecti, illaqueari. se boutonner, s'accrocher.

اِلْكُمْ صَغْمَهْ iléguim sagmé. arcenciel.

آلْلَشْمَكْ manus conserere. V. etiam دللشمك .

اَلْمَكْ et اَلْلَمَكْ — tamiser, cribler. *item* اِيلَكْ اَلْلَمَكْ devider du fil.

اَلْلِنْجِي — Cinquantieme.

آلْلَه — Dieu. آللَه آللَه bon dieu! o dieu! آللَه اِيْچُونْ pour l'amour de Dieu. آللَه كَرِيمْ Deus est magnus, bonus, benignus. آللَهَه اِيْصْمَرْلَمَقْ recom=
=mander á Dieu *h.e.* dire á Dieu. وَاللَّهِ per deum. par Dieu.

اَلْلِي — cinquante.

اَلْلِيشَرْ — cinquante á cinquante, chacun cinquante.

آلُمْ آلِمْ — Capacité, portée. *item* acceptum, emptum, quod capitur, accipitur, vel emitur, et *ipsa* *acceptio*, emptio. achapt, *ut* آلِمْ صَاتِمْ رَسْمِي Droit de loz et vente.

اَلَمْ — douleur, mal, peine, tristesse, inquietude, soin, pensées. اَلَمْ چَكْمَكْ être en peine, s'affliger. اَلَمْ وِيرْمَكْ mettre en peine, inquieter, causer du desplaisir.

اَلْمَاسْ — *elmas.* diamant.

آلْمَقْ — prendre, recevoir, tenir : achepter, et oter.
مَسْخَرَه لِغَه آلْمَقْ se mocquer. بُويْنِنَه آلْمَقْ عُهْدَه سِنَه آلْمَقْ prendre sur soy, se charger, s'obliger. مُعَامَلَه يَه آلْمَقْ prendre á interet, á usure. زُورْ اِيلَه آلْمَقْ prendre, ou oter par force.

اِلْمَكْ — *ilmek.* offendere, incurrere in... innecti. rencontrer, s'accrocher.

آلْمَلُو — *almalu.* *part. fut.* accepturus, empturus, *ut* آلْمَلُو اُولْدِي accepturus, empturus est.

آلِمْلُو آلْمَلُو — Capax. qui comprend, qui tient.

اِلموُنْ — *Vulg.* limoun. ~~limony~~ citron. اِلموُنْ آغاجِي citronnier.

اَلْمَه — elma. pomme. اَلْمَه آغاجِي pommier. قِزِلْ اَلْمَه rome.

آلِنْ آلِنْ — front. hinc آلِنْ et آلْنِي بُورُشْدُرْمَقْ caperare, contrahere frontem, asperitatem vultus ostendere. آلْنِي دَامغَلَنْمِشْ marqué au front. بيُوُكْ آلِنْلُو qui a un grand front.

آلِنْمَقْ — pass. verb. آلْمَقْ capi, sumi, et affici. être pris, être offensé, touché.

آلوُبْ صَاتْمَقْ — traficquer, negocier.

آلِيشْ وِيرِيشْ — trafic, negoce. آلِيشْ وِيرِيشْ ا. traficquer, negocier.

آلِيقوُمَقْ — alikomak. retinere, morari. retenir, detenir, mettre en arrêt, et deponere, relinquere. laisser. item sistere, coërcere. arrêter.

اِلِيمَانْ — portus, et littus. port.

اِلِيمَانْلِقْ — calme, bonace, tranquillité de mer.

قَپوُسِي اِلِينْدَه — devant la porte. اِلِيكْدَه اِلِيوُكْدَه اِلِيوُنْجَه ileinndé, ileinngé. devant vous.

آلِيوِيرْمَكْ — porrigere, præbere, subministrare. faire avoir, procurer, subministrer.

آمْ — le c.. la nature de la feme.

آمَّا — emma. mais, neantmoins, toutesfois.

آمَاسِيَه — amasie: ville de la Cappadoce, et hinc آمَاسِيَه اِرِكِي amacia erigui. sorte de prune noire, fort bonne.

[Marginal note: آلْوَانْ v. عُنْوَانْ or: = nemens, haz = ltz, de parade]

اِمَامْ Curé Mahometan

اِمَامْلِق Cure. اِمَامْلِق ا. exercer la cure.

اِمَامَه globulorum precatoriorum capitalis pyramis, loco crucis nostræ. item bouquin de pipe.

آمَانْ Misericorde, grace, quartier. آمَانْ دِلْمَكْ demander quartier. آمَانْ وِيْرْمَكْ donner quartier.

آمَانَتْ dépot. آمَانَتْ قُومَق mettre en depôt, donner en garde, deposer.

اَمْجَكْ le bout, la cerise de la mamelle, bec, ou col d'un vase d'ou on suce quelque chose.

اِمْدَادْ Secours, assistance. اِمْدَادَه كَلْمَكْ امْدَادْ وِيْرْمَكْ Secourir, donner, apporter du secours. اِمْدَادْ اِسْتَمَكْ demander du secours.

اِمْدِي donc, partant, c'est pourquoy. دِيَ اِمْدِي Sus donc, allons.

اِمْرْنْمَكْ convoiter, souhaitter.

اَمْرْ Commandement, ordre.

اَمْرُودْ Vulg. armoud. poire. اَمْرُودْ آغَاجِي poirier. بُوزْدِغَانْ آرْمُودِي poire de bon chretien. بَكَّ آرْمُودِي poire bergamotte.

اِمِزْغَنْمَق imizganmak. sommeiller.

اَمْزِرْمَكْ lactare, et sugendum dare. allaitter, et faire sucer.

اَمْزِكْ bec, ou col d'un vase d'ou on suce quelque liqueur.

اَمْزْمَكْ Sugere. ~~teter~~, sucer.

اَمْشِمَك — Sugere se invicem, seu labia sibi invicem sugere, se mutuò osculari. Se sucer les levres.

اِمْضا — Souscription, signature. اِمْضاسِنِي چَكْمَك se souscrire, se soussigner. اِمْضالَمَق idem.

اَمَك — emek. travail. اَمَك چَكْمَك fatiguer, travailler.

اَمَكْدار — un vieux serviteur. laboriosus, et q. labore confectus i.e. veteranus, et emeritus famulus, aut cliens.

اِمْلا — orthographe. اِمْلا اِ écrire correctement. اِمْلاسِز sans orthographe.

اُمْمَق اُمَق — oummak, oumak. esperer.

اَمَك اَمْمَك — emek, emmek. tetter, sucer.

اَمِت — suçon.

اُمِيد — esperance. اُمِيد et اُمِيذ et اُمِّيد firmam spem concipere, sperare. اُمِيد بَغْلَمَق être dans l'esperance, avoir sperance. اُمِيدَدَه اِو esperer. اُمِيد طُوتْمَق perdre l'esperance, desesperer. اُمِيدِي كَسْمَك et اُمِيد ... faire esperer. اُمِيد وَيْرْمَك

اُمِيدْسِز — desesperé, sans espoir.

اُمِيدْسِزْلِك — desespoir.

اُمِيدْلَنْدِرْمَك اُمِيذْلَنْدِرْمَك — donner esperance.

اُمِيدْلَنْمَك اُمِيذْلَنْمَك — conçevoir esperance, esperer.

اَمِيرٌ descendant de Mahomet. *item* qui commande, qui a inspection. اَمِيرآخُورٌ *vulg.* imbrehor. grand ecuyer, ecuyer.

آمِينٌ ainsi soit-il.

اَمِينٌ assuré, tranquille, en repos. *item* à qui l'on confie le soin de quelquechose, come مُطْبَخ اَمِيني intendant de la cuisinne. گمرك اَمِيني intendant de la douanne. ترسخانة اَمِيني le lieutenant du capitan pacha.

اَمِينْلِكْ Sureté, tranquillité, repos: *item* charge de douannier, et en général intendance sur quelque chose.

اَنٌ largitudo rei planæ. largeur. *ut* چوقه نك اَني la largeur du drap.

آنَا mere. بيوك آنَا grande mere. قاينْ آنَا bellemere. آنَا بابا اَيرِي frere uterin, d'une même mere. آنَا بابا كُوني confusion, meslange, embarras.

آناجٌ qui adolesit, et peritus, astutus. grand et gros, et desniaisé, rusé.

آنَاطُولي *anadolu*. la Natolie.

اِنَانٌ fides. *ut* اِنَانٌ يوقٌ non est fides, seu cui credatur.

اِنَانَجَقٌ اِنَانِلَجَقٌ *part. fut.* crediturus et credibilis, cui credi et fidi potest.

اِنَانْدرمَقٌ faire croire, faire accroire, assurer, persuader.

اِنَانِلْمزٌ incroyable.

اِنَانِلْمِشٌ confié, et fidelle. كَنْدُويَه اِنَانِلْمِشٌ qu'on lui a confié.

إنانلمق — Credi, et concredi.

إنانمز — incredule.

إنانمق — croire, preter foy, adjouter foy, se fier. *item* concredere, confidere, committere. confier.

إنانمامق — ne pas croire, ne pas se fier, se mesfier.

إنانمامقلق et إنانمزلق — incredulité, mefiance.

أنبار — *anbar.* magazin, grenier pour mettre du bled, autres provisions &c. *item* pont d'un batiment. اوج أنبارلوكمي vaisseau à trois ponts.

أنبيق — alambique.

انتقام — vangeance. إنتقام آلمق se venger.

انجتمك — molester, inquieter, troubler, affliger, et facher, irriter, chagriner.

آنجق — seulement, à peine, et toutefois.

انجك — *enigik.* Catulus, *diminut. ab* انك

انجك — *ingik.* l'os de la jambe.

آنجلين — comme lui, tel, pareil, de la sorte, de sa sorte.

انجنمش — offensé.

انجمك être molesté, inquiété, offensé, troublé, s'offenser, se facher, être chagrin.

انجو *ingou.* perle.

انجه délié, mince, subtil.

انجه لمك subtiliser, extenuer.

انجه لنمك être subtilisé, extenué.

انجیر figue. انجیر آغاجی figuier. انجیر دلن becquefigue.

انجیل évangile.

انختار clef.

آند serment, jurement. آند ایچمك jurer. یلان یره آند ایچمك jurer à faux. آند ایله انکار ا. nier avec serment. آند بوزمق rompre le jurement. آند بوزیجی parjure.

اندازه mesure dont les tailleurs se servent pour toutes sortes d'étoffes. اندازه ایله اولچمك mesurer avec cette mesure.

اندازه لك une aune, une telle mesure de...

اندام belle forme, belle apparence. ایو انداملو qui a une belle forme, bienfait.

اندرلمش depressus. *part. pass. seq.*

اندرمك ایندرمك faire descendre, abbaisser. خراج اندرمك diminuer le tribut. بها اندرمه‌سی diminution du prix. یوك اندرمك décharger, mettre à bas sa charge.

آنْدْلَشْمَق invicem conjurare. conjurer, faire une conjuration.

آنْدْلَمَق obliger par serment, conjurer.

آنْدْلو jurates, et adjuratus. juré, et conjuré.

آنْدَنْ ab eo, et abinde, et pro آنْدَنْصُكْرَه aprés cela.
آنْدَنْ اوتُري pour cela, c'est pourquoy.

آنْدَه vulg. ounda. ibi, illic. là.

اَنْدِيشَه pensée, reverie, soin, souci. اَنْدِيشَه ا. penser, mediter, rever, etre pensif.

اَنْدِيشَه لَنْمَك rever, etre pensif.

اَنْدِيشَه لو pensif.

اِنْسَانْ homo in genere, tam vir, quam fœmina. l'hom̃e.

اِنْسَانِيَتْ humanité, civilité, courtoisie.

اِنْسَانِيَتْلو humain, courtois.

اَنْسِزْ etroit, pas large.

آنَسُونْ anis.

اِنْشَا modele de belles lettres.

اَنِشْتَه beau frere, mari de ma sœur.

اِنْصَافْ equité, mediocrité, discretion. اِنْصَافْ ا. etre discret, user de discretion. اِنْصَافَه گلمك revenir au chemin de l'equité, et de la discretion.

اِنْصَافْسِزْ injuste, indiscret, sans equité, sans discretion.

اِنْصَافْسِزْلِق indiscretion.

اِنْصَافْلُو discret, equitable.

آنْطَارِي اَنْطَارِي antari, entari.

آنْغِتْ anas major fulsa. canard d'hongrie.

آنُكْ genitivus ab اول. ejus.

اَنِكْ enik. petit de chien, petit chien.

اِنَكْ inek. vache.

اِنْكَارْ abnegatio, negatio. اِنْكَارْ ا. nier, renier, desapprouver.

اَنْكَرَكْ enguérek. vipere.

اَنْكَلْ enguél. rival.

اَنِكْلَمَكْ eniklemek. faire ses petits, d'une chienne.

اَنْفِيَه tabac. اَنْفِيَه چكمك prendre du tabac.

اِنْقِبَاضْ Constipation. اِنْقِبَاضْكِزْ وَارْمِي etez-vous constipé? اِنْقِبَاضِي وَارْ il est constipé.

انكليز inglbiz. anglois.

انكنار inguinar. ex graeco. artichaut.

انكوريه Vulg. انكوري enguri. angora.

انكوريلو d'angora.

انكه engué. celle qui mene l'epouse en la maison du marié, et belle sœur.

انكين enguin. vaste, ample, et haute mer, pleine mer.

انمش delapsus, depressus. part. seq.

انمك اينمك descendre, decroitre, etre diminué, et abbaissé du prix.

انمك انمك chatrer.

اننمش آت cheval chatré.

اني قونو eni konou vul. pro انوب قونوب commodement, á l'aise.

آو aw. chasse, et venaison. آو آولمق chasser, etre á la chasse. آوه كتمك aller á la chasse. آو كوپكي chien de chasse.

او ew. maison. او ايچي le dedans de la maison. اوبرق maison, et famille, menage. item او pro ايو 9. v. empressement.

او o. vulg. pro اول lui, celuilá, ce. اوبر l'autre, cet autre. اوبر كون l'autre jour, avant hier. او زمان alors.

اُوَه اُوَا

ova. campagne, plaine, vallée.

اُوَاتمق اُوَاقْ ا. اُوَاقلمق

vulg. oufatmak. oufake. oufaklamak. mettre en petites pieces, hacher, tailler menu.

اُوَاجِق

oufagik. menu.

اَوَاخِر

les dix derniers jours du mois lunaire.

آوادانلق

Meubles, outils, vases. اوآوادانلغی اولْ آوادانلغی meubles de la maison. چوملك آوادانلغی vases de terre.

آواره

oisif, errant, faineant, vagabond. آواره او. errer, courir çà et là come un etourdi, être oisif. آواره گوزلر yeux égarés. آواره گزمك courir sans rien faire çà et là.

آواره لك

oisivité, paresse, inaction.

آواز

voix, son. بلند آوازایله à haute voix. آوازی طوتقن طوتلمش بوغلمش enroué.

آوازلو

voce præditus, ut خوب آوازلو qui a une belle voix.

اَوَاسِط

les dix jours du milieu du mois lunaire.

اُوَاق

oufak. menu. اواق ا. mettre en petites pieces. اُوَاق اُوَاق menu menu. اُوَاق صمان paille hachée. اواق یغمور pluye fine. اُوَاق آقچه petite monnoye. اُوَاق تفلك petite monnoye come pieces de 10, 5 pa. &c.

اَوَايِل

les dix premiers jours du mois lunaire.

اوپ

op. particule qui donne de la force à certains adjectifs, come اوپ اوزون tout long.

اوبه اوبا

oba. tente transportative dont se servent les arabes, turcs, et persans.

اوپش *upusche.* baiser, un baiser.

اوپشمك *upuschemek.* s'entrebaiser, se baiser l'un et l'autre.

اوپمك *upmek.* baiser, donner un baiser. يرّ اوپمك baiser la terre, faire une profonde reverence.

اوت *ot.* herba, gramen, pabulum virens, olus, et *medicis* simplex, pharmacum. herbe, et simple.

اوت اوت *evet.* Ouy.

اوتارمق *otarmak.* paitre, et *vulg. pro* زهرلمك veneno necare. empoisonner.

اوتاق اوتاغ *otak.* tente royalle. اوتاغ همايون tente de l'empereur.

اوتاندرمق *outandurmak.* faire honte, faire rougir de honte.

اوتانغن اوتانيجي *outangan.* honteux.

اوتانمز *outanmaz.* effronté, sans honte.

اوتانمق *outanmak.* avoir honte, etre honteux.

اوتدرمق *outturmak.* amuser, appaiser, par exemple, un enfant, et facere, ut resistat.

اوتدرمك *utturmek.* faire resonner, faire chanter un oiseau.

اوتراق *otourak.* soldat exempt d'aller à la guerre. *item* lieu ou se reposent les voyageurs, et l'action même de se reposer. اوتراق ا sejourner un jour ou deux dans un endroit pour se remettre. *perro* اوتراق le derriere, le cul. اوتراق اتاري les fesses.

otouraklik. exemption d'aller à la guerre. اوترافلق

otourouschmak. considere. s'asseoir l'un avec l'autre, se placer, se reposer, s'arreter. اوترشمق

otourgan qui s'assoit, en tartare, sedentaire, en turc. اوترغن

otourmak. s'asseoir, etre assis, et demeurer. item couver, d'un oiseau, d'une poule &c. اوترمق

uturu propter, pro cc abl. pour. اوتري اوترو

utusche. tonus, sonus, cantus. chant, ut قوش اوتشي ramage, chant d'oiseau. اوتش

otlak. paturage. اوتلق اوتلق يري

otlamak. paitre. item pro اودلمق amburere. bruler. اوتلمق

otlik. herbes, pré, prairie, usité foin. اوتلق خانه grange a foin. اوتلق يغيني monceau de foin. اوتلق

utléquén. oiseau de chant. اوتلكن

utlemek. pro اوتمك chanter d'un oiseau. اوتلمك

evetlemek. se hater, se presser, se depecher. اوتلمك

otlanmak. pasci, pascere. paitre. item pro اودلنمق amburi. etre brulé. اوتلنمق

utélenmek. pro اوته لنمك passer outre. اوتلنمك

اوتلو otlu. plein d'herbes.

اوتلين hate, hatif.

اوتمق اويندە اوتمق outmak. gagner au jeu.

اوتمق آياقلە اوتمق otmak. pousser du pied etendu, d'un berceau &c.

اوتمك utmek. chanter d'un oiseau, resonner.

اوتنمقلق outanmaklik. honte, et avoir honte.

اوتوز اوتز otouz. trente.

اوتە uté. outre, delà, de l'autre coté. اوتە يقە l'autre coté, dedelà, usité les pays d'outremer, de delà la mer. اوتە يقەلو transmarinus, asiaticus, transdanubianus. اوتە بو çà et là. اوتە كون l'autre jour, avant hier. اندن اوتە plus outre, plus avant. اوتەسي cequi s'en suivra, resultera, l'issüe, la fin, l'evenement.

اوتي utu. fer de tailleur.

اوتيلمك utulemek. passer au fer.

آوج avoug. la paulme de la main, et une poignée, ut بر آوج آقچە une poignée d'argent. آوجلە صو طوتمق prendre l'eau avec la paulme de la main.

اوج ug. vengeance.

اوج oug. extremité, bout, sommet, cime, et pointe, et cause, raison, sujet. بچاق اوجي la pointe du couteau. كويك اوبر اوجندە à l'autre bout du village. باش اوجندە sur la cime de la tête, à sa tête, à son chevet. مزراق اوجيلە دورتمك picquer, frapper

de la pointe de la lance. دِلْ اوُجنْدَه sur le bout de la langue, ou des levres. كوزْ اوُجيله بَقْمَقْ regarder du coin de l'œil. آنكْ اوُجنْدَن pour l'amour de lui, á cause de lui. حَسَدْ اوُجنْدَنْ par envie.

اوُچْ — uche. trois. اوُچْ قاتْ triple. اوُچْ قاتْ ا. tripler. اوُچْ آيلِق de trois mois de temps, et gages de trois mois. اوُچْ يِللِق trois ans de temps, et gages, paye de trois ans. اوُچْ بَاشْلُو á trois tetes. اوُچْ كوشَه لُو triangulaire. اوُچْ كوندَه بِر اِستْمَا fievre tierce. اوُچْ طُوسْلُو دگِرمَنْ moulin á trois meules.

اوُجَاقْ — ogeak. cheminée, foyer. item maison, famille, ordre militaire. اوُجَاقْ دَمِري chenet. اوُجَاقْ زَادَه fils de bonne famille.

اوُجَاقْلُو — de bonne famille. item tout le corps des troupes.

اوُجُزْ — ougouz. á bon marché.

اوُجُزْلِق — ougouzlik. bon marché, tout á bon marché, abon=dance de vivres.

اوُچْقُرْ — ouchkour. cordon des culottes, des caleçons.

اوُجَكْ — festinus, properans.

اوُجِكْزْ — maisonnette.

اوُجْلُو — ouglu. pointu, aigu.

اوُچْمَقْ — ouchmak. paradis. item

اوُچْمَقْ — ouchmak. voler, s'envoler. اوُچُوبْ كتْمَكْ s'envoler.

اوُچْمَقْلُو — ouchmaklu. sauvé, qui est, ou doit être en paradis.

اوچورم
outchour ürn. precipice.

اوچورمق
outchourmak. faire voler, et precipiter.

اوچورملو
outchour ürnlu. praeceps.

اوچوق طوتمق
outchouk. se fendre, se couvrir de mal des levres après la fievre.

آوجي
chasseur, veneur. آوجي باشي grand veneur.

اوچيوز
pro اوچ يوز trois cent اوچيوز مقداري قطنه environ trois cent houssarts.

اوخشمق اوقشمق
okchamak. caresser.

اود
od. feu.

اود
ud. fiel. اود قاسي la vessie du fiel.

اود
üd. honte, pudeur. اود يرلري les parties honteuses.
اود چكمك avoir honte.

اودلمق
odlamak. bruler. v. اوتلمق

اودلنمق
odlanmak. etre brulé. v. اوتلنمق

اودمك
udémek. payer, satisfaire. بورجني اودمك payer ses dettes.
ضررلري زيانلري اودمك reparer le dommage.

اودنج
ud ing. emprunt, pret. اودنج المق emprunter.
اودنج ويرمك prêter بركمسنيه آقچه اودنج ويرمك preter de l'argent à quelqu'un

اودونْ
odoun. bois, poutre. اودونْ يغني monceau de bois.

اودونجي
odoungi. qui va couper le bois, et qui le vend.

اوْدَه
au logis, á la maison, chez soy.

اودَا اودَه
oda. chambre. item compagnie de janissaires, ou autres gens de guerre. اودَه باشي chef de cette troupe.

اودَه جق
chambrette, petit logis.

اودَه شق
camarade.

اودَه لق
odalik. concubine.

اورْ
our. escroüelles, grosse gorge.

اوراجقده
oragikta. ibi, illic.

اورادَه
orada. lá sans mouve. اورايه lá avec mouv.
اورادَن delá.

اوراق
orak. falx. faulx. et falcula messoria. faucille.
اوراق زماني moisson.

اوراقجي
oraktchi. moissonneur.

اوراقلمق
oraklamak. moissonner, couper avec la faucille.

اورالق
oralik. id quod ibi est, et locus ille, aut tempus.
اورالقده ibi, in eo, et interea.

اوراڭ **Oran.** façon, maniere, proportion, mesure. اوراڭ ايله avec mesure, et proportion, adroitement.

اورانسز **oransiz.** immoderé, sans mesure, ou proportion.

اورانسزلق **oransizlik.** immoderation. اورانسزلكله immoderemment.

اورانلو **oranlü.** moderé, sage.

اورپرمك **urpermek.** croitre, bourgeonner, germer, rejetter.

اورته اورتا **orta.** milieu, centre, et moyen, entre deux. اورتا بوى grandeur mediocre, moyenne. اورتا بوى چولمك un pot de mediocre grandeur. اورتا بويلو de moyenne taille. اورتا دركى le mas d'un vaisseau. اورتا ير le milieu. اورتا يرده au milieu, cependant, ouvertement. اورتالكن la voile du milieu. اورتادن كدرمك chaffer, oter, faire mourir. اورتادن بولمك couper, ou partager en deux. بو اورتاده sur ces entrefaites. اورتاسنده au mi=lieu de... parmi. اورتايه آلمق prendre au milieu, entre eux.

اورتاق **ortak.** affocié, compagnon. اورتاق او. s'affocier, entrer en compagnie. الله اورتاق قاتمق dire qu'il ya plusieurs dieux.

اورتاقلق **ortaklik.** compagnie, affociation. اورتاقلق بغلمق s'affocier.

اورتالق **ortalik.** cequi est au milieu, ou sur le tapis, le peuple, et l'entradeux.

اورتالمق **ortalamak.** temperer, et partager, diviser par le milieu.

اورتانجه **ortangea** moyen, mediocre, l'entredeux.

اورتلمك **urtülmek.** tegi, contegi. etre couvert.

اورتلو **urtülü.** tectus, coopertus, et clausus. couvert, et fermé.

اُورْتمكَ urtmek. couvrir, cacher, voiler, celer, et pro قپامَق claudere, obserare. fermer.

اُورْتنمكَ urtünmek. Se couvrir.

اُورْتو اُورْتي urtü. couvert, couvercle.

اُورُوج اُورُج oroug. jeusne. اُورُج كوني jour de jeusne. بيوك اُورُج Caresme. اُورُج طوتمق jeusner.

اُورْجلو orouglü. qui jeusne.

اُورْد آورْدي avürd. la machoire, ou le bas, et le dedans de la jouë.

اُورْدكَ urdek. Canard.

اُورْدلمكَ urü dülmek. choisir, elire.

اُورْدو اُورْدي ordou. in regimine اُورْدوي le camp. item la place des marchands, et vivandiers au camp. en général tous les marchands et vivandiers qui suivent le camp. اُورْدوي همايون le camp imperial, l'armée Royale. اُورْدوي قورمق Se camper. اُورْدوي قالدرمق lever le camp, descamper.

اُورس ürs. enclume.

اُوروسپي orouspi. putain. اُوروسپي اوغلي orospoglü. fils de putain.

اُوروس ourous. russie, russe.

اُورسلمكَ ürselemek. froisser, chifonner un habit &c. اُورسلنمش chifonné, froissé.

اوُرِشْ	*Vourische.* coup, et combat. اوُرِشي دفع ا.صوّمق parer le coup, esquiver le coup.
اوُرِشْ	*urische.* abboyement.
اوُرُشْمَق	*Vouruschmak.* se battre, combattre.
اورْغَانْ	*organ.* grosse corde.
اوُرْغَانْجي	cordier.
اوُرْفَنَه	*orfana.* ex græco. orpheline. les cousplains s'en servent pour dire une putain.
اوُرْكُتْمَكْ	*urtükmek.* epouvanter, faire tressaillir de peur, et effaroucher.
اوُرْكُجْ	*urgüche.* bosse come celle d'un chameau. اوُرْكُجْلُو bossu.
اوُرْكُكْ	~~xxxx~~ *urkük.* craintif, ombrageux, come اوُرْكُكْ آتْ cheval ombrageux.
اوُرْكْمَكْ	*urkmek.* s'espouvanter, tressaillir de peur.
اوُرْكُنْدُولِكْ	*urkündülik.* fausse allarme.
اوُرْكَه	*urèké.* quenouille. اورْكَه اِشْلَمَكْ filer.
اوُرْلَمَكْ	*urelemek.* orner.
اوُرْلَنْمَكْ	*urelenmek.* être orné.

اوُرِلْمَكْ urilmek. être tressé des cheveux.

اوُرْلوُ ourlu. qui a les ecrouelles.

اوُرِلوُ urilu. plexus. tressé, ut اورِلوُصَاچْ cheveux tressés.

اوُرْمَانْ orman. bois, foret.

اورْمَانْلِق ormanlik. forêt, lieu rempli de bois.

اوُرْمَانْلو ormanlu. sylvestris, et sylvis abundans.

اورْمجَكْ urümgek. araignée. اُورْمجَكْ آغي toile d'araignée.

اوُرْمَقْ vourmak. frapper, battre, donner des coups. item infligere, applicare, admovere. بَاشِني دِيوَارَه اوُرْمَق donner de la tête contre la muraille. كَنْدُوِي يَرْدَنْ يرَه اوُرْمَق se jetter d'un lieu á l'autre. اَلْ اوُرْمَق c. dat. rei. se prendre a... entreprendre. بُوينْ اوُرْمَق couper le col. قَپُوِي اوُرْمَق frapper á la porte. نَظَرْ اوُرْمَق c. dat. rei aut pers. jetter un regard. قُولَاقْ اوُرْمَق c. dat. preter l'oreille, ecouter. بَاشْ اوُرْمَق tran=-cher la tête. دَمِرَه اوُرْمَق mettre aux fers. خَاكَه يوُزْ اوُرْمَق prosterner le visage contre terre par respect. يوُزِينَه اوُرْمَق lui reprocher.

اوُرْمَكْ urmek. tresser, tordre, plier des cheveux, d'une corde &c. item aboyer. item faire un mur, fabriquer.

اورْمَكْ evermek. pro usit. اَوْلنْدرْمَكْ marier quelqu'un.

اوُرُنْدِلمَكْ urundilemek. elire, choisir, mettre á part le meilleur.

اورُنْدِلنْمِشْ urundilenmisch. choisi.

اوُروُج espece de ravaudeur qui reprend et raccom=-mode les trous que les vers font au chali, et autres e=-toffes de laine &c urugeu

اوُرنْدَه *wöundé*. Selectus. choisi.

اوُرنْدي *uründi*. Selectus, praelectus. elu.
اوُرنْديلر praelecti. les elus.

اوُرنكَ *urnek*. montre, echantillon, modele, exemple à suivre, á imiter. اوُرنكَايچُونْ pour montre. اوُرنكِنهَ كوُرهَ suivant le modele, la monstre, le patron.

اوُرمَق *vourou mak*. se battre. *item* se montrer, apparoitre.

اوُرُو *urü*. treße, plis.

اوُرُو طورمَق آياَق اوُزرهَ اوُرُو طورمَق *ourou*. assurgere in pedes ex loco, ubi sedebat. se lever sur pied.

اوُروبَا *ourouba*. ex *ital.* hardes, habits, nippes.

اوُز *us*. lui même, propre, le lumignon de la chandelle, le meilleur, la substance, la creme d'une chose. اوُز قرِنْداَش propre frere. اوُزنْسنهَ son propre.

اوُزاَتمَق اوُزاَدرمَق etendre, allonger, prolonger, differer, retarder, tirer en longueur. اَلْ اوُزاَتمَق *c. dat. pers.* lever la main contre...

اوُزاَدِلْمش *ouzadilmisch*. productus, extensus, protractus. etendu, allongé.

اوُزاَديهَ صاَلْمَق tirer en longueur, differer.

اوُزاَق *ouzak*. eloigné, loing. اوُزاَغهَ صاَلْمَق eloigner, renvoyer loing, et tirer en longueur.

اوُزاَقلق distance, eloignement.

اوُزاَمَق *ouzamak*. extendere &c. *i.q.* اوُزاَتمَق et extendi.

اوزانمش *ouzanmiche*. allongé, etendu.

اوزانمق *ouzanmak*. s'etendre, etre differé, tiré en longueur, et s'eloigner.

اوزانمق *idem*.

اوزر *uzer*. q. اوست, *ut* اوزرنده اوزرينه Super, suprà, contrà. صلح اوزرنده durant la paix.

اوزره *uzré*. Super, suprà, juxtà, secundum, contra, in, pro, et de, ad. بو اسلوب اوزره de cette façon, ainsi. ديدوكي اوزره come il dit. اولمق اوزره supposito quod sit, ad effendum, seu ut sit, fiat, donec sit, dummodo sit &c.

اوزكه *uzgué*. beau, plaisant, brave, etranger, parfait, parfaittement, bravement. *item usit*. autre, autrement.

اوزلاشمق *ouzlaschmak*. convenire de pretio, aut aliquâ re, de quâ contendebatur. s'accorder, s'adjuster.

اوزلمك *üzelmek*. recidere in morbum. rechuter.

اوزلمك *uzilmek*. être rompu à force de tirer d'une corde.

اوزلمك *uzlemek*. souhaitter, desirer, regretter.

اوزلنمك *uzlenmek*. se prendre, ou coaguler en forme de creme.

اوزلو *uzlü*. à soy, et presomptueux, qui n'estime, et n'aime que soimême.

اوزم *üzüm*. raisins. قرو اوزم raisins secs. اوزم صالقمي grappe de raisins. اوزم دانه سي grain de raisins. اوزم چكردكي pepin de raisins. اوزم ترشيسي raisins confis, ou conservés avec le moust, et graines de moutarde. كشنيش اوزمي petits raisins de cabas. ات اوزمي morelle, herbe. قيش اوزمي raisins tardifs, qui ont la peau dure. اوزم صويي jus de la vigne, vin. بيرمق اوزمي sorte de gros raisins. مسكت اوزمي raisins muscats.

اوزمك
ūzmek. arracher, rompre à force de tirer, ut
بوينن اوزمك arracher, et rompre son col, ou celui d'un autre.
دريء اوزمك arracher, oter la peau, ecorcher.

اوزنكي اوزنكو
ūzengi, uzangu. estrier. اوزنكي باغي stapedum lora.

اوزنمك
ūzenmek. desirer, souhaitter, et chercher avec passion.

اوزون
ouzoun. long, et longueur. اوزون بويلو de haute taille.

اوزونجه
un peu plus long.

اوزي
ozy. nom d'une ville du grand seigneur en tartarie.

اوس
ūvés. corme. اوس آغاجي cormier.

اوست
ust. le dessus, le haut, superiorité, advantage, et superieur, et le surplus. اوست دشلري les dents d'en haut.
اوست طوطغي la levre d'en haut. اوست يانِنده plus haut que... au dessus de...
مكتوب اوستي le titre de la lettre. اواوستي le dessus de la maison.
اوستنه اورمق superaddere, superimponere, et invadere, aggredi, impetum facere in, vel contra... اوستنده sur lui. اوستنده كي qui, quæ, quod supra eum, vel id; et superior, superius.

اوستروپه
stropa. pastorum magnus baculus. baton.

اوستلمك اوستهلمك
ustlémek, ustelémek. superaddere, conti=nuare, ulterius facere.

اوسط
evsat. moyen, mediocre, entredeux.

اوسون
ostun. pro اولسون bien, soit, et minando et bien, soit soit, et hinc اوسون ديمك menacer.

اووشترمق اوشترمق
ovouschturmak. frotter.
اوشترمه لر frottemens, frictions.

اُوشاقْ ouchak. enfant, petit garçon.

اُوشُرمَكْ üchürmek. faire courir dessus, faire accourir, faire tomber dessus en foule.

اُوشْمَكْ uschmek. accourir, se jetter dessus.

اَوشِمَكْ اِوشِمَكْ se depecher, se hater ensemble.

اُوشُمَكْ üchümek. avoir froid. اُوشُدُمْ j'ai froid.

اُوشَنْدُرمَكْ üchendürmek. amovere a... q. pigrum reddere.

اُوشَنْكَنْ üchenguen. paresseux, negligent.

اُوشَنْمَكْ üchenmek. être paresseux et negligent á faire quelquechose, n'en avoir point d'envie, et ne vouloir pas en prendre la peine.

اُوشَه كَلْمَكْ üché. accourir, se jetter dessus.

اُوصْ ous. entendement, esprit, et modestie, sagesse.

اُوصَانْدُرمَقْ osandürmak. importuner, lasser, degouter, ennuyer.

اُوصَانْدُرِيجِي osandïrigi. importun, facheux, ennuyant.

اُوصَانْمِشْ osanmisch. degouté, ennuyé, las.

اُوصَانْمَقْ osanmak. être degouté, las, importuné c. abl.

اوصرش osourisch. vesse, pet.

اوصرق osourouk. idem.

اوصرمق osourmak. peter, vesser.

اوصلتمق ouslatmak. rendre sage, et modeste.

اوصلنمق ouslanmak. se remettre au bon chemin, devenir sage.

اوصلو ouslü. sage, modeste, judicieux.

اوصولو او. osoun ol. être degouté, las, importuné.

اوصولق osounlik. ennuy, aversion.

اوغر اوغور ogour. augure, presage, auspices, sort, fortune, bonheur. اوغور همايونده sous les heureux auspices de sa majesté. براوغردن tout d'un coup, tout à la fois.

اوغراش ograsch. rencontre, combat.

اوغراشمق ograschmak. se rencontrer, et se battre.

اوغرامق ogramak. tomber dans... rencontrer, et passer a, ou par...

اوغراتمق اوغرتمق o-gratmak. faire tomber, rencontrer, et passer.

اوغرسز ogoursis. malheureux, de mauvais augure, qui apporte le malheur.

اوغرسزلق — ogoursizlik. infortune, mauvais sort.

اوغرلق اوغرلق — ogrilik, ogourlik. vol, larcin.

اوغرلامق اوغرلمق — ogourlamak. derober, voler.

اوغرلنمق — ogourlanmak. etre derobé, volé, et se derosber furtivement, disparoitre.

اوغرلو — ogourlu. heureux, qui porte bon augure.

اوغرلين اوغرلين — ogourlain, ogrilein. à la desrobée, en cachette.

اوغرمق — ougourmak. mugir.

اوغري اوغرو — ogri, ogrou. voleur, larron.

اوغريلق — ogrilik. larcin, vol, profession de voler.
اوغريلق ا. faire le voleur.

اوغرين اوغرين — ogrin ogrin. á la desrobée, en cachette.

اوغل — ogoul. fils. item essaim d'abeilles. اوغل اوتي mar=
=corelle herbe. اوغل ايدنمك adopter, reçevoir pour fils.
آخرت اوغلي fils adoptif.

اوغلاق — oglak. chevreau.

اوغلامور — oglamour. le tilleul. tilia.

اوغلان — oglan. garçon, jeune hom̃e, enfant, serviteur, valet. اوغلان دوشرمك avorter.

اوغلانجق — oglangik. petit garçon, enfant.

اوغز اوغوز — ogous. lourdaut, stupide.

اوفرمك — ufurmek. vulg. اوفلمك uflemek. souffler.
آتشي اوفرمك souffler le feu.

اوفلتمك — ufletmek. permettre de souffler, faire souffler.

اوق — ok. flèche. item timon. اوق آتمق decocher une fleche.
اوق كرتمك encocher la flèche. اوقه طوتمق poursuivre à coup de fleches.
اوق آتمي jactus sagittæ. un tire d'arc.

اوقوتمق اوقتمق — okoutmak. faire lire, enseigner, faire appeller, ou convier.

اوقدر — okadar. pro اولقدر tant, autant, et tant plus.
تا اوقدر tant, tellement, jusque là.

اوقلغي — oklagui. rouleau.

اوقلق — oklik. carquois.

اوقلمق — oklamak. percer avec une flache.

اوقو — oukou. coucou. اوقوديمك chanter du coucou.

اوقور يزار — okouriazar. qui lit et ecrit, ou qui sçait lire et ecrire, écolier.

اوقومش — okoumisch. lettré, docte, sçavant.

اوقومق — okoumak. lire. item appeller, convier.
مثل اوقومق vulg. masal. conter des fables. ميدانه اوقومق deffier, appeller en duel. دوكونه اوقومق convier aux noces.

اوقونمش okoumich. lû, et convié.

اوقوجي okouigi. lector, et invitator ad Nuptias.

اوقه oka. pro وقيه ocque, deux livres, et un quart.

اوقه‌لق ut ايكي اوقه‌لق deux ocques, pour deux ocques.

اوقه‌لو ut آلتي اوقه‌لو قاب vase qui contient six ocques.

اوك uc. le devant. اوك قپو la porte de devant. اوك طرفي le devant. اوك بزي tablier. اوك دشلري dents de devant. باشك اوكي le devant de la tête. قپو اوكي le devant de la porte. اوكنده sans nous. devant lui. اوكنه avec nous. devant lui. كوزك اوكنده devant les yeux. قپو اوكندن de devant, et devant la porte. اوكنجه sans nous. devant lui. اوكلرجه devant eux.

اوكات ou-at. bon, bien. اوكات وجهله اوكاتجه bien, de bonne façon, comme il faut.

اوكت ugüt. conseil, advertissement. اوكت ويرمك advertir. اوكت طوتمق suivre le conseil.

اوكتلمك ugütlemek. conseiller, advertir, instruire.

اوكتلنمك profitter des advertissements, suivre le conseil.

اوكتمك ugütmek. moudre.

اوكچه uktché. talon.

اوكدرمق ondourmak. ad bonam frugem statum que revocare. guerir, rendre meilleur, amender.

اوكدلمش ugürdülmische. moulu.

اوكدن undün. devant, auparavant, d'abord.

اوكر unür. devant.

اوكرتلمك ugürtlemek. choisir, elire, eplucher.

اوكرتمك ugretmek. enseigner, faire apprendre, instruire, façonner, dresser, et accoutumer, faire a...

اوكرتمك unürtmek. prevenir, précéder, devancer.

اوكردوشمك unür duschemek. devancer, courir devant, se devancer mutuellement.

اوكرغه onourga. l'eschine. اوكرغه سوكلكري les os de l'echine.

اوكريمق on-armak. ad meliorem statum adducere. rendre meilleur, amender, guerir.

اوكرمك ugürmek. mugir, mugler.

اوكرنش ugrenische. l'action d'apprendre en general, etude, et coutume, habitude qui اوكرنشنه بغلو cela depend de, ou git dans l'accoutumance, selon qu'on s'accoutume.

اوكرنمك ugrenmek. apprendre, etudier, et s'accoutumer.

اوكسرك uksürük. toux.

اوكسرمك — uksürmek. tousser.

اوكسز — uksüz. orphelin.

اوكسزلك — uksüzlik. l'etat d'orphelin.

اوكسه — uksé. glu.

اوكسه لو — uksélu. glueux, gluant, glué.

اوكلدرمق — onouldourmak. guerir, rendre meilleur, amender.

اوكلدي — unüldi. prix qu'on donne aux victorieux.

اوكلمز — onoulmaz. incurable, sans remede.

اوكلمق — onoulmak. guerir, etre gueri.

اوكمز اوكمیجق — onmaz, on-maiageak. perdu, incorrigible, qui ne fera jamais rien qui vaille, qui ne vaudra jamais rien.

اوكمق — on-mak. emendare se, meliorari, emendari, ad bonam aut meliorem frugem statumque se recipere, bene ac prospere succedere.

اوكمك — ukmek. loüer. faire l'eloge.

اوكندره — ugüendüré. aiguillon a picquer les bœufs.

اوكنمك — ukünmek. se loüer, se vanter.

اوکنیجی — uhunigi. qui se vante, fanfaron.

اوکه — uké. colere, courroux.

اوکه دوشمك — uké duschemek. aller devant, montrer le chemin.

اوکه لتمك — ukéletmek. facher, irriter, faire mettre en colere, faire enrager.

اوکه لنمش — ukelenmische. faché, en colere.

اوکه لنمك — ukelenmek. se facher, se mettre en colere.

اوکه لو — ukelü. faché, en colere, et colerique.

اوکی اوکو قوشی — ugui, ugü. hibou, chathuant.

اوکی — vulg. ugué. non proprius, adventitius, ac vitricus. اوکی آتا beaupere, paratre. اوکی آنا bellemere, maratre. اوکی اوغل beau fils.

اوکیك — ueik. biset.

اول — ol. lui, ce, celuylá, luymesme, le mesme. اول ایامده en ce temps lá. اول کونلرده dernierement, ces jours passés. اول جنسدن de cette espece, de cette sorte. اول سببدن pour ce sujet, pour cette raison, c'est pourquoy. اول مقوله de cette façon. اول یرده en ce même lieu.

اول آخر enfin, aupis aller.

اولا — evla. pro اولی. meilleur, le meilleur, il vaut mieux. اولا کوروب aimant mieux, jugeant plus ápropos.

اولا — ola. sit. fiat. quil soit; qu'il soit fait. afin, peutêtre, il se pourroit faire. اولاکه il se pourroit faire que...

اَوَّلَا premierement, en premier lieu.

اُولَاجَقْ olagaak. à venir, qui doit, ou peut etre.

اَوْلَادْ evlad. enfant, fils.

اُولَاشْتُرْمَقْ oulastürmak. faire arriver, faire passer, envoyer, et conjoindre, unir, aboutir, et infecter.

اُولَاشْغَنْ maliùs اُولَاشْغَنْ oulasgan contagieux, qui s'attache, et se communique.

اُولَاشْمَقْ oulaschmak. c. dat. arriver, parvenir, aboutir, toucher, se joindre, manier, faire l'amour, ou caresser, badiner avec une fille, et s'attacher, se communiquer, infecter.

اُولَاقْ oulak. courrier. اُولَاقْ بَارْكِيرْلَرِي béguirleri. chevaux de poste.

اُولَاقْلِقْ oulaklik. charge de courrier, et la poste. اُولَاقْلِغْلَه كِتْمَكْ courir la poste.

آوْلَامَقْ avlamak. chasser. قُوشْ آوْلَامَقْ chasser aux oiseaux. بَالِقْ آوْلَامَقْ pêcher. آغِزْدَنْ سَقِزْ آوْلَامَقْ tirer les vers du nez.

اُولَامُورْ oulamour. pro اُوغْلَامُورْ tilleul.

اُولَانْ olan. existens, qui est, erat, fuit, fuerunt, fuerant, &c. part. ab. اُولْمَقْ.

اُولْپِرْمَكْ ulpermek. horrore corripi, et tremere autem, seu arrigi crines præ horrore.

اُولْتَه olta. hameçon. ~~اُولْتَه اَوْلَمَقْ alta xxxxxxx se pxxxxxxxx~~

اُولْچُورْمَكْ اُولْچِرْمَكْ ultchürmek. faire mesurer.

اولَجَكْ *ulegek.* qui se meurt, qui doit mourir, mortel.

اولْجَكْ *ultchek.* mesure.

اولَجَكلِكْ *ulegeklik.* mortalité.

اولْجى *ultchi.* Mesuré.

اولْدُرَجَكْ *uldüregek.* qui est pour tuer, et qui doit ou merite d'être tué, et mortel.

اولْدُرِشْمَكْ *uldürischemek.* Se tuer l'un l'autre, s'entretuer, massacre.

اولْدُرْمَكْ *uldürmek.* faire mourir, tuer, assommer, donner la mort.

اولْدُرِيجى *uldürigi.* tueur, homicide.

اولْدَمْ *oldem.* alors, en même temps, aussitot, im=
=mediatement.

اولْسُونْ *olsun.* que ça soit ainsi.

اولَشْتُرْمَكْ *uleschtürmek.* Distribuer, partager, diviser, donner, faire part.

اولَشْتُرى *oulaschtüri.* consecutivement, l'un après l'autre, de main en main, consecutivement.

اولَشِقْ *oulechik.* joignant, touchant contre, contigu

اولَشْمَكْ *uleschmek.* Neutro-passivum superioris اولَشْتُرْمَكْ être partagé, distribué.

اوُلغوُ — oulgou. canal, conduit.

اوُلوُقْ اوُلقْ — oulouk. canal, gouttiere.

اوُلقَدَرْ — olkadar. tant, autant.

اَولَكْ — eulek. sillon.

اوُلكْ كوُرِي — ülün küri. parolles insultantes d'un home en colere, cui respondetur كوُرُكْ دبِهَ سِي kurün tépési.

اوُلكَرْ — ulkér. pleiades, etoiles poulcinieres.

اوُلكَه — ulké. domaine, possessions, terres.

اَوَلكِي — ~~ulkeze~~ le premier. اَوَّلكِي حالْكَ le premier, ou ancien etat, les premieres choses, ou affaires.

اوُلمْ — ulüm. mors, fatum. mort, la mort.

اوُلمَزْ — olmaz. impossible.

اوُلمَزْ — ulmez. immortel. اوُلمَزْ دِكَنْ myrthe.

اوُلمِشْ — olmische. fait, devenu, mûr.

اوُلمِشْ — ülmische. mortuus. mort.

اوُلمَقْ — olmak. etre, avoir, être fait, devenir, et meurir.

اولمك — ulmak. mourir.

اولملو — ulumlu. mortel, sujet à la mort.

اولمامش — olmamisch. part. præt. ab اولمق qui, quæ, quod non fuit, erat, est, aut factum est, &c. et immaturus. qui n'est pas meur, qui n'est pas fait.

اولمامق — olmamak. non esse, non fieri. ne pas être.

اولن — ulen. Moriens, et mortuus. qui meurt, et mort.

اولنجه — ulingé. jusqu'à la mort.

اولنجه — olingé. jusques a ce qu'il se face, et tandis qu'il se fera.

اولندرمك — evlendurmek. marier.

اولنمق — olunmak. être fait.

اولنمك — evlenmek. se marier, s'établir.

اولنمامش — qui n'est pas marié.

آولو — pro. حوطي cour, bassecour.

اولو اولي — marié, établi, et domestique. ايكي اولو qui a deux femmes.

اولو — ulu. mortuus, defunctus. mort, et اولوسي le corps mort, cadavre.

اولو
oulou. grandis, magnus, eximius. grand.
ايكي اولو پادشاه les deux grands Empereurs. اولو يول le grand chemin.

اولوجه
oulougé. plus grand, et superieur. اولوجه لري leurs superieurs.

اولور
olour. erit, fiet, et potest esse, fieri.

اولور اولمز
olour olmaz. chose de rien, qui n'a nulle consistence, rien qui vaille.

اولوقت
olvakit. alors, et incontinent.

اولولق
ouloulik. Magnitudo, magnificentia, dignitas. grandeur.

اولولك
evlulik. etat conjugal, etre en menage.

اولولمق
ouloulamak. honnorer, respecter.

اولولنمق
ouloulanmak. s'aggrandir, devenir grand, être exalté; et faire le grand, s'enorgueillir.

اوليجي
uligi. qui meurt, mortel.

اوليكلمش اولي كلمش اوليكلن
vulg. olagelmische. accoutumé, ordinaire, qui est de coutume.

اوليكلممش
vulg. olaguelmemische. extraordinaire, qui n'est pas de coutume.

اوليكلمك اولي كلمك
vulg. olaguelmek. etre de coutume, d'usage.

اومز
omouz. épaule.

اونْ un. voix

اونْ on. dix. اونْ بر onze. اونْ ايكي douze. اونْ برْ onze à onze.
اونْدَه بر dix pour cent. اونْدَه بر آلمق prendre la dixme.
اونْ ايكيلكْ une douzaine. اونْ بشْلكْ pièce de quinze paras, une quinzaine.

اونْ oun. farine.

اونتغنْ ounoutgan. qui oublie incontinent.

اونتمق ounoutmak. oublier, et desapprendre.

اونتمقلق ounoutmaklik. oubly.

اوندلمشْ ounoudoulmische. oublié.

اوندلمق ounoudoulmak. etre oublié.

اونده ounda. là.

اونديجي ounoudigi. qui oublie.

اونكو اونكولو unégü, unegulü. opiniatre, obstiné, rival, adversaire, competiteur, concurrent.

اونكولشمك unegulischemek. entrer en concurrence.

اونكولك unegulik. opiniatreté, debat, opposition, concurrence. اونكولك اولمق contester, se montrer rival, concurrent.

اونلامق ounlamak. enfariner.

اونلق onlik. dixaine. item piece de dix para.

اونلو unlü. voce præditus, ut ار اونلو عورت feme qui a la voix d'home.

اونمق Vulg. oufanmak. etre brisé, cassé, mis en pieces, se casser, rompre, ou briser.

اونجي oningi. dixieme.

اوومق اومق osmak. frotter, grater.

اويارمق اويارى ويرمك oiarmak, oiarivermek. reveiller.

اويالمق اويالندرمق oialamak, oialandurmak. differer, negliger, amuser par des mensonges.

اويان ouian. bride.

اوياندرمق oiandurmak. reveiller, eveiller.

اويانق oianik. eveillé, qui ne dort pas. اويانق او veiller, ne pas dormir, etre eveillé.

اويانقلق oianiklik. vigilantia, status vigilantis.

اويانلمق ouianlamak. brider, mettre la bride.

اويانمش oianmische. eveillé, reveillé.

اوياٌنمَق *oianmak*. Se reveiller, s'eveiller.

اويتمَق *ouioutmak*. endormir, laisser, ou faire dormir.

اويجي *ouigi*. Sequax, imitator.

اويخو *ouioukhou*. Sommeil.

اويدرمَق *ouidurmak*. appareiller, rendre semblable, et faire obéir, suivre, ou imiter.

اويز اويوز *ouiouz*. la galle.

اويشترمَق *ouiouschaturmak*. endormir, exciter au sommeil.

اويشمَق *ouiouschemak*. s'endormir, s'engourdir d'un membre.

اويق *oik*. bois en croix qu'on couvre de linges, et auquel l'on donne la figure d'un hoṁe. on le met au milieu des jardins et des vignes afin d'epouvanter.

اويقلمَق *ouiouklamak*. dormir.

اويوقو اويقو *ouioukou*. sommeil. اويقويه دويمق dormir tout son saoul. اويقويه وارمق s'endormir.

اويقوجي *ouioukougi*. gros dormeur.

اويقوسز *ouioukousiz*. vigil, insomnis. qui veille, qui ne dort pas.

اويقوسزلق *ouioukousizlik*. insomnia, nimia vigilia. les veilles, les insomnies.

اوِيكْ uvéik. pro اوُكَيكْ biset.

اوِيكلنمكْ uikélenmek. se facher, se mettre en colere.

اوِيكَه uiké. colere. اوِيكَه سِنْدَنْ de colere, de sa colere.

اوِيلقْ ouilouk. le ~~[illegible]~~ dehors de la cuisse.

اوُيلَه uilé. ainsi, et tellement.

اوُيلَه uilé. midy. اوُيلَه وَقْتِي temps de midy. اوُيلَه دَنْصكْرَ aprés midi. اوُيلَه طَعَامِي يَجَكِي le diner.

اوُيلَه الِكْ يولْ iter, quod confici potest á diluculo ad meridiem. demie journée.

اوِيمَاجِي oimagi. sculpteur, graveur.

اوِيمَقْ oimak. graver, tailler, creuser come un concombre &c. pour en faire des dolma. قفَاكَموكِنْ اوِيمَقْ trepaner.

اويمَقْ ouimak. imiter, suivre, obeir, se conformer, être conforme, pareil, et semblable, et ressembler.

اوِيومَقْ اوِيمَقْ ouioumak. dormir.

اوِيملمَقْ oimalamak. graver, sculpter. اوِيملمِشْ sculpté, gravé.

اوِيمَه اِيشِي oima ichi. sculpture, graveure, gravé.

اوِينْ ouiün. part, portion, provision.

اوُيُنْ
oioun. jeu, spectacle. تَقْلِيدْ اوُيُنِي comedie.
كاغِدْ اوُيُنِي jeu de cartes. طوپْ اوُيُنِي jeu de paume. شَطْرَنْجْ اوُيُنِي jeu des echecs.
طَوْلَه اوُيُنِي jeu de trictrac. اوُيُنْ اوُيْنَمَقْ jouer. اوُيُنْ آلْمَقْ gagner.

اوُيِنَقْ اوُيِناقْ oinak. jointures, articles.

اوُينامَقْ oinamak. jouer.

اوُيِنَتْمَقْ oinatmak. faire jouer, remuer, mouvoir.

اوُيُنْجِي oioungi. joueur.

اوُيِنَشْمَقْ oinaschemak. jouer, badiner ensemble.

اوُيِنَشْمَه oinaschema. fille de joie.

اوُيْنَمَقْ oinamak. jouer, badiner. item se mouvoir, etre agité, trembler, tressaillir. يُولِنْدَه جانْ وُباشْ اوُيْنَمَقْ exposer sa vie pour... پارَه سِنَه اوُيْنَمَقْ tout en jouant. پارَه سِنَه اوُيْنَمَقْ interesser le jeu. اوُيْنَيرَقْ ne pas interesser le jeu.

اويورْتْلَنْمَكْ uiürtlenmek. pro اوكُرْتْلَنْمَكْ etre choisi.

آهْ soupir. آه آه چكمك soupirer. آه ايدَرَكْ en soupirant.

اَهْلْ possesseur, maitre. item feme, et mari.
اَهْلِ اِسْلامْ vrai fidele. اَهْلِ ذَوْقْ voluptueux. اَهْلِ تيمارْ seigneur bannerat.

آهَنْكْلِكْ accord, harmonie.

آهَنْكْلَمَكْ آهَنْكْ وَيْرْمَكْ accorder un instrument.

آهنكلمش آهنكلو accordé, d'accord.

آي lune, et mois. آيدن آيه de mois en mois, chaque mois.
آي طوتلمه سي eclipse de lune.

آيارتمق debaucher, seduire.

آياز clair de lune. آياز او. faire clair de lune.

آيازل Marionnettes. آيازل اويني jeu de Marionnettes.
آيازلجي joueur de marionnettes.

آيازمه aiazma. ex graeco. fontaine salutaire, saine, et miraculeuse.

آياق آياغ pied. item marche de degré, marchepied, piedestal.
آياق اوزره قالقمق آياغه قالقمق se lever de bout. metaph. se soulever, se revolter.
آياق اوزره طورمق se tenir debout, ferme. آياق اوزره كلمك se lever contre... آياق بصمق mettre le pied cc. dat. آياق يولي les lieux communs. آياق بلزكي anneau qu'on met aux pieds des esclaves. سايج آياق trepied.

آياقداش aiakdasche. Compagnon, camarade.

آياقلق eschasses. آياقلق جانبازي qui va sur des eschasses.

آياقلمق fouler aux pieds.

آياقلو qui a des pieds, come دورت آياقلو qui a quatre pieds, quadrupede.

ايام jours, temps. دافي ايام در il y a longtemps.

ايپ corde. ايپ جانبازي joueur de corde. ايپسز sans corde, et metaph. sans suitte, sans fondement, et personne d'une condition obscure.

آيتلمق — elire, eplucher, escurer, esbourgeonner, esfeuiller, peler une pomme, ou autre fruit.

آيتلنمش — epluché, nettoyé.

أيتمك — ei-itmek. dire. ايدي dit-il. inquit, ait.

ايتمك — usit. ايتيويرمك pousser.

ايتمك اتمك — vulg. etmek. faire.

ايتيويرمك — v. ايتمك.

ايچ — le dedans. item interieur, de dedans. ايچ اوغلان page. ايچ طرفندن de dedans, ou dedans. ايچ ياغي graisse. ايچ جنكي guerre intestine. ايچلرنده intra eum, id, eos, &c. et inter. ut بر كيجه ايچنده dans une nuit. ايچنده entre eux, parmi eux. خلق ايچنده entre le peuple. صلح ايچنده durant la paix. ايچنه avec nous. intra eum, id, eos. ايچندن بازارلو rancuneux, sournois. ايچندن يا ايچردن بازارلو garder interieurement en sournois rancune.

ايچجك — bibiturus. usité. boisson.

ايچرده ايچرودة — dedans. ايچردن ايچرودن par dedans, dedans.

ايچردهكي — celui, ou cequi est dedans.

ايچرو — dedans. ايچرو صوقمق mettre, fourrer, ficher dedans. ايچرو قونلمش introduit, admis. ايچرو كيرمك ايچرويه كيرمك entrer dedans, dans. ايچروسي le dedans, cequi est dedans.

ايچره — postposition. cc. Nom. dans, en, et parmi, entre.

اِیچقی — boisson, vin.

ایچم — un trait, un verre, un doigt.

ایچمك اچمك — boire. یمك ایچمك le boire et le manger.

ایچورمك — faire boire, donner à boire, abbreuver.

ایچون — postposition. cc. gen. pron. poss. &c. nom. aliorum. pour, pour l'amour, a cause, et de, a. آنك ایچون pour lui, pour l'amour de lui, et c'est pourquoy. بنم خاطرم ایچون pour l'amour de moy.

ایچیجی — buveur.

آیدن آیدین — lumiere, clarté, clair.

آیدنسز — obscur, sombre, sans clarté.

آیدنلق — lumiere, clarté, eclat. آیدنلق ویرمك luire, reluire, et illuminer, eclairer. آیدنلق او etre reluisant, et clair, devenir clair.

آیدنلو — lumineux, luisant, clair.

ایدنمك ادنمك — vulg. edinmek. faire, rendre, etablir, adopter, elire.

ایر — selle. ایرسز آت cheval sans selle.

ایراد — revenu annuel, rente.

ایراق — eloigné. ایراق صالمق ایراغه صالمق envoyer fort loing, releguer. سورمك ایراقده غیلر les absents, ceux qui sont esloignés.

ایراقلق — distance, eloignement.

ایرادینی مصرفیله ... il proportionne ses depençes avec ses revenus, il mesure ses depençes avec ses revenus.

آيرَانْ lait beurré, petit lait.

آيرْتْلَمَقْ nettoyer, et قُيُوي آيرْتْلَمَقْ nettoyer un puits.

آيرْتْلَمَاكْ choisir.

آيرْتِي feint, postiche.

آيرِقْ autre, autrement, et plus, ou non plus.

آيرِيلِق آيرِلِق separation.

آيرِلْمِشْ separé, ecarté.

آيرِلْمَقْ se separer, s'eloigner, s'ecarter, partir, se retirer, et se fendre, ou crever.

آيرْلَمَكْ seller.

آيرْلُو sellé.

آيرْمَقْ separer, diviser, desunir, descoupler, eloigner, et priver.

آيرُو آيرِي autre, autrement, plus, separé, eloigné, et privé. آيرُو دوشْمَكْ ce. abl. etre separé, privé.

آيرِيلُو separatus. separé.

آيرِيقْ chiendent, et mauvaises herbes.

ايز vestige, pas, piste, trace, route, orniere. ايز آرى تكرلك ornieres. marques, empreintes que laissent les roües. ايزلرنجه كتمك suivre leurs traces.

ايزلمك tracer, suivre les routes.

ايسه postposition. autem, verò. وايسه. mais celuicy, ceci. بز ايسه nos autem.

ايس fumée et noirceur que fait la chandelle au plancher.

ايش œuvre, ouvrage, travail, action, fait, affaire, occupation, chose, et manufacture, employ, entreprise. ايش كوج affaire, occupation, travail. قلابدان ايشي broderie d'or filé. ايشنه كوره selon son ouvrage, et selon le travail de la chose. ايش اچنده او. etre sur le fait, etre en travail, et en affaires, etre occupé, affairé. ايش كورمش versé, experimenté dans les affaires. ايش كوني jour de travail, jour ouvrier. ايش اري officier, homē d'affaire, intendant.

ايشتمزلك surdité feinte.

ايشتمزلمك feindre d'etre sourd.

ايشدجي auditeur, qui ecoute, ou entend.

ايشسز sans affaire, oisif. ايشسز قالمق demeurer oisif, n'avoir rien à faire.

ايشسزلك oisiveté, faineantise.

ايشلمه fait, travaillé, et façon, ouvrage, travail.

آيغر cheval entier, etalon.

ايغرب sorte d'instrument pour pescher, filet soutenu d'espace en espace par des cerceaux.

آيق desenivré, sobre, sensé, en son bon sens. آيق او. sobrium esse, et redire ad se ex ebrietate vel stupore.

ايكْ طاَشِي — *ik.* le dessus, et le dessous d'une meule de moulin.

ايكْدَه — *igdé.* jujubes.

ايكَنْ — *ingen.* valté, extensé. fort.

ايكَنْ — *iken.* cum sim, sis, essem, esses &c.

ايكِنْجِي — second, deuxieme.

ايكِنْدِي — temps entre le midi, et le coucher du soleil. ايكِنْدِي وَقْتِي ce temps là. ايكِنْدِي نَمَازِي 3ieme priere des turcs.

ايكِنْدِينْ — avant le soir.

ايكو — *eiégu.* coste. ايكو لمكلري les costes.

ايكِي — deux. ايكِي اوُچْ deux, ou trois. ايكِي آياقْلو à deux pieds. ايكِي بَاشْلُويِلاَنْ partager en deux, mettre en deux morceaux. ايكِي پَارَه ايلمك serpent à deux tetes. ايكِي بُوكْلو tissu double, á double fil. ايكِي طَرَفْدَنْ دَخِي de l'une et de l'autre part. ايكِيسِيدَه ايكيسي دَخِي tous deux, l'un et l'autre. ايكِيسِينْكْ بِرِي l'un des deux. ايكِي قاَتْ double. ايكِي قاَتْ اِ doubler. ايكِي قَدَرْ deux fois autant. ايكِي يَاشْنْدَه كِي ايكِي يِلْلِقْ de deux ans. ايكِي يُوزْلُو double, á deux visages, hypocrite. ايكِي يُوزْلُو كاَغِدْ papier lissé des deux cotés. ايكِيدَه بِر de temps en temps, de deux fois l'une, de deux en deux jours.

ايكِيشَرْ — deux á deux.

ايكِيلِكْ — piece de deux aspres &c.

ايلْ — *vulg. el.* regio. ditio. païs. *item* autre, non propre, d'autruy.

آيلاق — oisif, gratuitement, pour rien.

ايلچي — vulg. eltchi. ambassadeur. بيوك ايلچي ambassadeur extraordinaire. كوچك ايلچي envoyé, internonce. ايلچي مولچي contemptivé legatus.

ايلچيلك — vulg. eltchilik. ambassade.

ايلدرمك — accrocher, embarasser, attacher. V. الشمك.

آيلق — un mois de temps, un mois de paye, les ordinaires des femmes; برآيلق يول un mois de chemin. ايكي آيلق de deux mois, deux mois de temps, de paye, de chemin.

ايلك — usit. pour ايولك bonté, bien, bienfait, service, plaisir. ايلك ا. cc. dat. pers. faire du bien, faire plaisir. ايلك بلمز ingrat. ايلك بلمزلك ingratitude. ايلكنه چالشمق procurer son bien, le servir.

آيلمق آيقلمق — ad se redire, sive ex stupore, sive ex ebrietate.

ايلمك — faire.

ايلنج — malediction.

ايلنمك — maudire.

آيلو — lunaire, lunatique. item menstruus, ut ايكي آيلو de deux mois.

ايله — postposition. avec. cc. gen. pron. et nom. aliorum. ut آنك ايله avec lui.

ايلي tiède.

ايمان — foy, croyance, religion. ايمانه كلمك se convertir, ambrasser la vraie foy.

ايمانسز — incredule, sans foy, infidele.

ايمپراطور Empereur.

آيون اويون <u>aiūn oiūn</u> bagatelles, babiolles, charlataneries.

اين <u>Vulg.</u> <u>en</u>. largeur. <u>ut</u> چوقه نك اینی la largeur du drap.

اين <u>in</u>. caverne, taniere des <u>bêtes sauvages</u>.

اينتمك <u>Vulg.</u> <u>enetmek</u>. chatrer.

اينسز <u>Vulg.</u> <u>ensis</u>. etroit.

اينش <u>Vulg.</u> <u>enische</u>. descente. اینش یوقش descente, et montée.

اينلو <u>Vulg.</u> <u>enlu</u>. large.

اينلك <u>Vulg.</u> <u>enlik</u>. largeur.

آينه <u>aina</u>. miroir.

آيو <u>aiou</u>. ours.

ايو اي <u>eiu</u>. bon, beau, bien. ایو آدم bonne personne. ایو دیرلكلو home de bonne vie, qui est à son aise. ایو سیرتلو d'un bon naturel. ایو والله دیمك consentir, suivre, loüer, flatter. الایوسی le meilleur.

ايو <u>Vulg.</u> <u>ew</u>. festinatio, properatio. empressement.

آيوا *aiva.* coing. آيوا آغاجي coignier.

ايوتلمك *Vulg.* *evetlemek.* se hater, se presser.

ايوكن *ivequén.* festinans homo, præproperus.

ايولك *v.* ايلك

ايومك *Vulg.* *evmek.* se haster.

آيه آيا *aia.* la plante des pieds la paume de la main.
آياق آيه سي la plante des pieds.

آيه يانى *aia iani.* ex græco *Vulg.* saint jean.

lustre : _item_ draps et etoffes que les voisins et les amis envoyent aux ouvriers preposés à la batisse d'une nouvelle maison, et qu'ils suspendent aux poutres et aux ~~piédr~~ piliers. آصّقي

بَا بَهْ — *ba.* interjectio turcica admirantis: voy! *item* *vulg.* interjectio negantis, quasi dicas, non, minimé vero.

بَابَا — pere.

پَاپَا رِيمْ پَاپَا — le pape.

پَاپَادِيَه — *papadia.* femme de pretre grec, ou armenien.
پَاپَادِيَه چِچَكِي fleurs de camomille, marguerites.

پَاپَازْ پَاپَاسْ — pretre, moine, religieux chretien.

بَابَاقُورِي — *babakouri.* agathe.

بَابَالِقْ — paternité. *vulg.* pere adoptif, beau pere.

پَاپِشْتَه — *papischeta.* ex *hung.* catholique Romain.

بَابُلْ خَانَه — *babül hané.* bordel.

بَابُلْلِقْ — *babüllik.* meretricium, lenocinium.

پَاپُوجْ — soulier à la turque.

پَاپُوجِي — cordonnier. پَاپُوجِيلَرْ كَارْخَانَه‌سِي boutique de cordonnier.

پَاتِرْدِي — bruit, tumulte. *usit.* كُوتُرْدِي پَاتِرْدِي bruit, tumulte, tintamarre.

پَاتْلَمَقْ — petiller, de craquer, craqueter.

پَاپَرَا — *papara.* sorte de ra[goût] des Arnaouts on s'en sert aussi pour coups de ba[ton].

بَاتِي occidentalis ventus, zephirus, favonius. le ponant, vent du couchant.

بَاجْ vectigal pro importatione, aut exportatione mercium pendi solitum, et pro equis, curribus per pontem, aggerem vel transeuntibus. gabele. بَاجْ وُخَرَاجْ gabelle, et tribut, contributions, impot, droits.

بَاجَاقْ بَاجق le dedans de la cuisse, la cuisse. item pattes d'ecrevisses.

بَاجَانَاقْ beau frere, frere du mari.

پَاجَاوُرَه torchon de cuisine.

بَاجَه bagea. cheminée. item trou par ou l'on monte sur les toits. بَاجَه سِلْمَكْ ramonner la cheminée. item بَاجَه soupirail, lucarne.

پَاچَه patcha. pieds de veaux &c. item fourrure faite des peaux des pieds de martre, chevres &c. طُومَانْ پَاچَه سِي caleçons. پَاچَه كُونِي le lendemain de la consommation du mariage.

بَاجِي sœur. part. l'ainée.

بَادَامْ Vulg. badem. amende. بَادَامْ گُوزْلُو beaux yeux.

پَادْزَهْر Vulg. panzéhir. contrepoison. item bezoir.

پَادِشَاهْ Empereur, grand seigneur, monarque.

پَادِشَاهْلِق Royaume, empire, et Royauté. پَادِشَاهْلِق سُورْمَكْ regner.

بَادِنْجَانْ Vulg. patligean. merangeanes.

بَادَنَا بَادَنَه badana. blanchissage en parlant d'une muraille. composition avec quoi l'on blanchit les murailles. blanc de chaux.

بَادَنَاجِي blanchisseur de murailles.

بَادَنَامَقْ blanchir la muraille.

بَادُنُمَا girouëtte.

بَادِهَوَا gratuitement, gratis, pour rien.

پَارْپَارْيَانْمَقْ bruler avec violence. ardere in flammas.

بَارَاتَه بَرَتَه barata. bonnet de laine, calotte de drap.

پَارْچَه partcha. une petite piece, un petit morceau.
مَنْصَبْ پَارَچَه سِي un petit employ. دَمِرْ پَارَچَه لَرِي etincelles qui sortent du fer chaud.

پَارِزْ پَارِسْ paris.

پَارِسْ panthere, leopard.

بَارِشْتُرْمَقْ reconcilier, accorder, adjuster, faire faire la paix.

بَارِشْتُرْمَقْلِقْ l'action de faire faire la paix.

بَارِشِقْ بَارِشِقْلِقْ paix, accord. بَارِشِقْ ا. بَارِشِقْلِقْ ا. reconcilier, accorder, faire faire la paix.

بَارِشْمِشْ reconcilié, accordé.

بَارِشْمَقْ s'accorder, se reconcilier, faire la paix.

بَارْكِيرْ vulg. béguir. cheval de somme.

يَارْلَمَقْ jetter flammes, reluire, eclatter. item
قُوشْ يَارْلَمَقْ exercere se ad volatum. s'elancer au vol.

بَارُوتْ barout. poudre á tirer. بَارُوتْ خَانَه magasin á poudre.

پَارَه Vulg. para. piece, morceau, portion, partie. item
piece de monnoye qui vaut trois aspres. بر پَارَه une piece, un
morceau, et un peu. بَشْ پَارَه كُويْ cinq villages. يَكْ پَارَه tout d'une piece.
پَارَه پَارَه en pieces, en morceaux. پَارَه سِينَه اُويْنَامَزْلَرْ ils jouent pour rien,
pour passer le temps.

پَارَه لَمَكْ Vulg. paralamak. mettre, couper, tailler en pieces,
briser, fendre, hacher, et distribuer par morceaux. item faire
mourir, tailler en pieces. عُلُوفَه پَارَه لَمَكْ distribuer la paye. پَارَه دَنْ آتْمَقْ trom=
per, precipiter quelqu'un dans un malheur.
پَارَه لَنْمَكْ Vulg. paralanmak. etre coupé, taillé en pieces &c.

بَارِي du moins, au moins.

بَازَارْ Marché, et dimanche. بَازَارْ اُو convenir du prix, s'ac=
=corder. بَازَارْ ا faire le marché, et marchander.
بِتْ بَازَارْ fripperie. بِتْ بَازَارْجِي fripier. بَازَارَه كِيدَنْ pourvoyeur.
بَازَارْ كُونِي dimanche بَازَارْ اِيرْتَه سِي Lundi.

بَازَارْجِي revendeur, mercier, fruittier.

بَازَارْلِشْمَقْ marchander. item faire le marché, convenir
du prix.

بَازِرْكَانْ Negotiant. بَازِرْكَانْ بَاشِي chef des Negotiants.

بَازِرْكَانْلِقْ profession de negotiant, trafic, negoce.
بَازِرْكَانْلِقْ ا faire le negotiant, traffiquer, negocier.

بَازِي ~~sorte d'herbe~~ poirée herbe potagere.

پاس — roüille. پاسدن آچمق پاسن آچمق dérouiller.

پاسبان — garde, sentinelle qui veille la nuit pour avertir du feu.

پاستا — balot de drap.

پاسطرمه پاسترمه — pasturma. chair fumée.

پاسقليه — paskalia. pasque.

پاسلمق — rubigine afficere. enrouiller.

پاسلنمق — rubiginem contrahere. s'enrouiller.

پاسلو — roüillé.

باش — tête, chef, bout, commencement, le haut, le sommet, le haut bout, principal, premier. باش اوستنه volontiers, de tout mon cœur. باش او. être chef, presider. باش بوغ chef, commandant, le 1er d'un pays, de quelque lieu. باش ا. faire chef, donner le comman=dement. باش ترجمان premier interprete. باش چاوش premier des sergents. چاوش باشي officier de la porte introducteur des Ambassadeurs. باش چقمق passer maître. باش چناغي le crane. باش دپه سي le sommet de la ~~tete~~. باش قالدرمق lever la tete, metaph. se soulever, se revolter. باش قومق s'incliner, se prosterner par respect. باش کتورمك lever la tete, se rebeller. باش کسمك decapiter. باش کيدجك خطا crime capital. باش ويرمك donner la tete, perdre la tete, item apostumer, se murir d'un bouton, item germer, bourgeonner. بوغداي باش ويرمك se former en epi. باشدن آياغه de la tete aux pieds: ~~d'un bout à l'autre~~. باشدن ينه باشلمق recom=mencer de nouveau. باشدن چقارمق faire perdre la vie. باشدن چقمق mourir, perdre la vie. باشدن کچمك hazarder, exposer la vie, mepriser la mort. item capiti, seu homini evenire, aut contingere. باشده اوتورمق être assis à la premiere place, au haut bout. عزيز باشك ايچون par votre noble tête, i.e. je vous en prie. باشم ايچون sur mon ame, je vous le jure.

باشدن باشه d'un bout à l'autre. باشه چقمق باشه چقرمق venir à la fin, venir à bout de... باشه وارمق se finir, s'achever, se terminer. باشه صوق گلمك être troublé, avoir le cerveau refroidi, morfondu. باشى پك fort en bouche d'un cheval. ارباشى juré, maitre juré, qui a passé maitre. بولك باشى colonel.
ييل باشى nouvel an. ييل باشلق les étrennes. باشلق espece de capuchon.
باشدن قره mézange.

پاشا gouverneur d'une province.

پاشالق gouvernement de province.

باشجغز petite tete.

باشجى vendeur de tetes, de pieds de mouton.

باشرمق parfaire, accomplir, finir, venir à bout, achever.

باشره مامق ne pouvoir pas venir à bout, ny achever.

باشطرده baschtarda. la principale des galeres.

باشقه باشقه جه baschka. à part, de coté, separément, en particulier, et un autre, different. باشقه باشقه à part. باشقه بر particulier. باشقه چقمق passer maitre dans quelque metier. باشقه يره قومق mettre dans un endroit à part.

باشلامق باشلمق بشلمق commencer, entreprendre cc. dat.

باشلو testu, qui a une teste. بيوك باشلو qui a une grosse tete, item qui a une bonne tete. سورى باشلو qui a la tete pointue. طاس باشلو chauve. باشلو صوپا baston avec une pomme. بللو باشلو les anciens, les hommes de poids, les principaux. پك باشلو capricieux, tete, fantasque, obstiné. يالكز باشلو باشنه نماز قلمق faire la priere tout seul.

باشمق بشمق baschmak, paschmak. pantoufle.
باشمقجى cordonnier.

بَاصّقي اكَسَر — Sorte de clou.

بَاطِلٌ — faux, tort, et vain, de rien, absurde, hors de propos, hors d'usage, sans effet, ignorant. بَاطِلٌ او. etre aboli, hors d'usage, vieilli, sans force. بَاطِلٌ ا. casser, abolir, oter, supprimer.

بَاطِللق — Vanitas, futilitas.

بَاطِلمِش — obsolevit, irritus factus.

بَاعِثٌ — celui, ou ce qui est cause, autheur, et cause, occasion, sujet.

بَاغٌ — lien, bande, nœud, bandages. باغ چوزمك deslier un nœud. قلچ بَاغِي baudrier. صاچ بَاغِي ornement de teste des femmes. item

بَاغٌ — vigne. بَاغٌ اَيتلمق بَاغٌ بوداَمق nettoyer, esbourgeonner, esfeuiller les vignes. بَاغٌ بوزمق faire vendanges. بَاغٌ بوزمه سي vendange.

بَاغَانَه بَاغَنَه بَغَنَه — bagana. garçon, enfant, et agneau. بَاغَانَه كوركي fourrure de peaux d'agneaux.

بَاغبَانٌ بَاغچبَانٌ — Vigneron, gardevigne, et jardinier.

بَاغچوانٌ — pro بَاغچَه بَانٌ jardinnier.

بَاغچَه — jardin.

بَاغِرِشٌ — hurlement, cris.

بَاغِرمَق — hurler, crier.

بَاغِشْلَمَقْ بَغِشْلَامَقْ donner, presenter, faire present, et pardonner. صُوچ بَاغِشْلَمَقْ pardonner la faute.

بَاغِشْلَنْمَزْ irremissible. عُمْرِي بَاغِشْلَنْمِشْ celui a qui on a donné la vie.

بَاغِشْلَيِجِي qui donne volontiers, liberal.

بَاغِلِشْ بَاغْلِشْ l'action de lier, enchantement, sorcelerie.

بَاغْلَمَقْ بَاغْلَامَقْ lier, nouer, fermer, etablir, conclurre, et enchanter, ensorceler. بَاشِنَه بَاغْلَمَقْ lier á la tête. صُلْح بَاغْلَمَقْ conclurre la paix. شَكْلِنْ بَاغْلَمَقْ prendre la forme de...

بَاغْلَمَقْلِقْ anchantement, sorcelerie.

بَاغْلَنْمِشْ lié, noué, conclu, etabli.

بَاغْلُو lié, attaché, noüé, fermé, et enchanté, ensorcelé. آكَا بَاغْلُو il depend de cela.

بَاغُو bagou. lien, bande, et gerbe, botteau. صَمَانْ بَاغُولَرِي liens de paille.

بَاقَاجَقْ بَاقَجَقْ بَقَجَقْ qui doit voir, qui doit regarder, et qui merite d'etre regardé.

بَاقِشْ regard. هَرْ بَاقِشِي tous ses regards.

بَاقِشْمَقْ بِرْبِرِنَه بَاقِشْمَقْ se regarder l'un et l'autre.

بَاقْمَقْ بَقْمَقْ regarder, prendre garde, et avoir egard. ccd. دورت يَانِنَه بَاقْمَقْ regarder de tous les cotés. بَقْمَزْلَنْمَقْ faire semblant de ne pas regarder.

بَاكْ biam. clameur, plainte.

پَاكْ pur, chasté, net, propre, pudique, innocent. پَاكْ صُو de l'eau pure, et claire. پَاكْ اِ purifier, purger, nettoyer, polir.

پاكلك	netteté, pureté, chasteté, propreté, perfection. پاكلكله nettement, proprement.
بال	miel. بال موم cire, et bougie. بال يمز طوپ gros canon de batterie. بال كچ rayon de miel.
بالاجقه پلچقه	poule qui veut couver.
پلاسقه	flasque à poudre.
بالاز	canard.
بالبالنمق	bégayer, barbotter.
بالته	balta. hache, coignée.
بالته جي	espece de troupes destinées à la garde du grand Seigneur.
بالچق	boüe, bourbier, terre. بالچق كدرمك decrotter. قزل بالچق crayon rouge.
بالچقلمق	crotter.
بالچقلو	boüeux, plein de fange. بالچقلو صو eau boüeuse, pleine de fange.
بالدر	le gras de la jambe.
بالدران	cigüe.
بالدز	belle sœur, sœur de mon epouse.

بَالِغْ jeune homme fait, bon à marier. بَالِغْ اوْ parvenir à l'age de discretion, devenir majeur.

بَالِقْ poisson. بَالِقْ آغي filets. بَالِقْ يومرطه سي poutargue. بَالِقْ بازارْ poissonnerie.

بَالِقْجِلْ hairon.

بَالِقْجِي pescheur, et poissonnier.

يَالَمارْ cable.

پَالُوذَه نِشَسْتْ ايله اولانْ طعامْ sorte de manger en forme de gelée.

پانْجارْ bettes raves.

بَايْ riche, opulent.

پَايْ partie, part, portion, sort. پايْ ا. partager, distribuer, diviser. پايْ اوْلْمِشْ partagé, divisé. بنم پايمه pour moi, pour ma part.

پَايِ تَخْتْ lieu ou reside le Roy.

بَايِجي ut كوزْ بايجي imposteur, qui fait des enchantements.

بَايِيلِكْ eblouissement, enchantement, imposture.

بَايِرْ cote, petite montagne, colline. قِرِقْ بايِرْ chemin difficile, inegal.

بَايِقوشْ chat huant, chouette.

پالَه
pale.
couteau à deux tranchans.

باوُلْ
baoul.
coffre à la franque couvert d'une peau de sanglier &c.

بَايِلِشْ defaillance, pamoison.

بَايِلْشْدُرْمَقْ faire partager entre eux.

بَايِلَشْمَقْ partager ensemble.

بَايِلِقْ richesse. بَايِلِغَهْ سَوْمَكْ aimer les richesses.

بَايِلْمِشْ tombé en defaillance, pasmé.

بَايِلْمَقْ se pamer, s'evanouir, tomber en defaillance.

بَايِلْقَلِقْ pasmoison, defaillance.

بَايْمَقْ eblouir, enchanter, abuser.

پَايِ بَنْدْ vulg. paiband. entraves.

پَايِ زَنْ galerien paizan.

بِبَرْ poivre.

بِبَرْلَمَكْ poivrer.

بِبَرْلَنْمِشْ poivré, qui a été poivré.

بِبَرْلَنْمَكْ etre poivré. item بِبَرْلَنْمَكْ s'effaroucher, faire le fier.

بِبَرْلُو poivré.

بَبَرِيَه — romarin.

بَبَكْ ou كوزْ بَبَكي — la prunelle de l'œil.

پِپَكي — bègue. پِپَكي سُويلَمَكْ bégayer.

بَبورَكي — bébürqui. Muguet fleur.

بِتْ — Vermisseau, insecte, vermine, poulx. بِتْ سِرْكَه سي lend.
بُغْدَاي بِتي insecte qui ronge le bled. تَخْتَه بِتي punaise.
أمْ بِتي قَسِقْ بِتي morpion. قُولاَقْ بِتي perce-oreille. كاغِدْ بِتي cloporte.
كُوپَكْ بِتي tiquet, petit insecte qui tourmente le bétail, et les chiens.

بُتْ — püt — idole.

بُتْپَرَسْتْ — püt perest. idolatre.

بَتَاقْ — marais, marécage. بَتَاقْ يَرْ بَتَاقْلِقْ lieux marécageux.

بَتَاقْلُو — marescageux.

بَتْدِرْمَقْ — enfoncer, couler à fonds, faire tomber dans le marais, d'où l'on ne se puisse retirer.

بَتَرْ — pire, pis. بَتَرْ او. empirer.

بُتْرَاقْ — boutrak. nœud d'arbre. بُتْرَاقْلُو plein de nœuds. بُتْرَاقْلُو صوپَه baton noueux.

بِتْرِمِشْ — achevé, parfait.

بِتْرِمَكْ — être fini, achevé, conclu.

بِتُرمَكْ ، بِتُرمَكْ — finir, achever, conclure, avoir fait.

بِتُرمَكلِكْ — achevement.

بِتُرمَه‌لِ — traitter de paix.

بِتِشِقْ — attaché, joint, joignant, contigu.

بِتِشِقلِقْ — contiguité.

پَتْلانْغِجْ پَتْلَنْغِجْ — morceau de sureau ~~vuider~~ creux dedans avec lequel les enfants font du bruit.

پَتْلادِي پَتْلَدِي — eclat, bruit, petillement.

پَتْلامَقْ پَتْلامَقْ — esclatter, claquer d'une bombe &c.

بِتْلَمَكْ — pouiller, chercher les pouls.

بِتْلَنمَكْ — se pouiller.

بِتْمِشْ — achevé. چاقشیرك بِتْمِشِي une culotte toute faite.

بَتْمَقْ باتْمَقْ — s'enfoncer, s'embourber, se plonger, tomber dans la boüe, d'ou l'on ne se puisse retirer.

بِتْمَكْ — germer, croitre. item etre achevé, etre fait.

بُتُونْ — entier, tout, tout entier, ut بُتُونْ كُونْ tout le jour toute la journée. بُتُونْ شَهِرْ toute la ville. بُتُونْ اوقومَقْ lire d'un bout à l'autre.

بتونجه entier, tout, tout entier. diminutif de بتون

بتي Lettre.

بچ Vienne en Autriche.

بچارز difficile, et difficulté. بچارزلق ا. بچارز ا. rendre difficile, embrouiller.

بچاق Couteau. بچاقچي. coutelier.

بچد Vite, pressé, empressé, avec empressement, et empressement, instance.

بچقي. بچقو. ~~Scier~~ couteau à large lame, fort tranchant dont les cordonniers se servent.

بچمك tailler, moissonner, faucher, scier, trancher, taxer, rançonner. اكين بچمك couper les bleds, moissonner. اوراق بچمك moissonner. بها بچمك mettre le prix, s'accorder du prix, taxer, rançonner.

بچن qui moissonne, qui fend, herbes nouvellement taillées. بچن وقتي. temps de la moisson.

بچوق. Butchuk. demi. بر بچوق un et demi. ايكي بچوق deux et demi.

بچوقلق. moitié.

بچيجي moissonneur.

بخ. bah. interjectio admirantis euge, bene, egregie sane.

بخت. fortune, horoscope.

بَخْتْلُو	heureux.
بُخْتِي	poukhti. espece de gelée.
بَخْشِيشْ	don, present, de l'argent pour boire, etrennes. بَخْشِيشْ ا. بَخْشِيشْ وِيرْمَكْ donner les etrennes.
بُخُورْ	bouhour. parfum. بُخُورْدَانْ encensoir.
بُخُورْلَمَقْ	parfumer.
بُخُورْلَمَه	bouhourlama. l'action de parfumer, parfums.
بَخِيلْ	pahil. avare.
بَدَاوْرَه	pedavra. morceaux de bois qu'on met sous les planches afin de les rendre egales.
بَدَرْ	pere.
بِدْعَتْ	nouveauté, innovation.
بَدَلْ	echange. بِرِنَه بَدَلْ au lieu, en eschange de... بَدَلْ وِيرْمَكْ payer l'equivalent, donner la valeur. item بَدَلْ بدل equi=valent, contreeschange, chose qui tient lieu d'un autre, pareil.
بَدَلْلَشْمَكْ	s'eschanger l'un avec l'autre.
بَدَنْ	remparts, fortifications d'une ville.
بَدَوِي آتْ	grand et beau cheval.
بِدَه	pidé. gasteau.
بَذْلْ ا.	despenser
بِرْ	un, unique. item une fois. item un, un certain. item tout un, le meme. item seul. بِرْ ا. unir, joindre. بِرْ اوْ. ال آرْقَه كُوكُلْ بِرْ ا. s'unir, s'accorder, etre d'accord, convenir, conspirer.

برايكي un, ou deux. بربر un à un, sans rien omettre. بربري l'un l'autre. ايكيسندن بري l'un, ou l'autre. بربرين قرمق se rompre mutuellement, se moquer mutuellement l'un de l'autre.

پر et پر — pan, pim syllabes pour donner de la force à l'action, come پرپر دونمك tourner vite, پرپر يانمق bruler avec violence.

برابر — vulg. barabar. egal, pareil, et egalement, pareillement item contre, vis à vis. برابرينه وارمق aller au devant, s'opposer. برابر ا. egaler. يره برابر ا. egaler à la terre.

برابرجه — egal, egalement. diminutif de برابر

برابرلك — egalité.

برات — privilege, brevet.

براتلو — privilegié.

پراسه — prasa. porreaux.

براقمق — jetter. item laisser, abandonner, quitter, cesser. اوستنه et اوزرينه براقمق rejetter sur... charger... دمير براقمق jetter l'ancre.

براقمجه بازار marché que l'on fait avec un battelier ou un loueur de chevaux pour l'allée seulement. brakma=gea. l'allée et le retour se dit دارو كلمه varup gelmesi.

برباد — berbat. ruiné, detruit, perdu. برباد ا. ruiner, perdre, gater, detruire. برباد او. etre detruit, perdu.

بربادلق — ruine, destruction.

بربر — barbier. بربر دكاني boutique de barbier.

برتمك — tourner, disloquer (demettre). اياغي برتلمش qui a le pied disloqué, qui a une entorse au pied. اياق برتمه سي deboîtement du pied, entorse au pied.

بُرْچَاقْ — *bourtchak.* de la vesce. قَرَه بُرْچَاقْ آقْ بُرْچَاقْ ou espece de legume.

بِرْجِكْ — diminutif de بِرْ unicus. seul, unique. une seule fois.

پَرْچَمْ — touffe de cheveux que les turcs laissent croitre sur la tete.

بَرْچَه — *bartcha.* barque.

بَرْخُورْدَارْ — *berhordar.* heureux, qui jouit de toutes sortes de bonheur.

بِرْخُوشْچَه — بِرْخُوشْ *bir hostché.* bon, bien, cōme il faut, exactement, bravement. بِرْخُوشْچَه كُورْمَكْ exacté cernere, videre.

پَرْدَازْلَمَقْ — polir, limer, perfectionner. پَرْدَازْلَنْمِشْ poli, limé.

پَرْدَاخْ — lustre. پَرْدَاخْ اِ. fourbir, polir, limer, donner le lustre.

پَرْدَاخْلَمَقْ — fourbir, limer, polir, donner le lustre.

بِرْدَخِي — *Vulg.* *birdara.* un'autre, un'autre fois, encore un, encore une fois, et plus. بِرْدَخِيجَه idem blanditivé.

بَرْدَقْ — pot à l'eau.

بِرْدَمْ — un moment.

پَرْدَه — voile, rideau, portiere, et ton de musique.
فِلَانِكْ پَرْدَه‌سِينِي يِرْتْمَقْ deshonnorer, decouvrir les vices d'autruy, et oter le pucelage à une fille. پَرْدَه چَكْمَكْ fermer le rideau.

پَرْدَه لَمَكْ — couvrir, voiler, cacher, celer. پَرْدَه لَنْمِشْ couvert, voilé.

بِرَرْ — un a un
بِرَرْ بِرَرْ — l'un après l'autre

بِزَزْ *birés.* un peu.

بَرْسَنْكْ *Vulg. persenk.* contrepoids.

پَرَسَه *pérésé.* Droiture de la Muraille. fil dont les charpentiers se servent pour tirer une ligne directe.

بُرْغُو . بُورْغُو بُرْغِي *bourgou.* Vrille.

بُرْغُولْ *vulg. boulgour.* orge pelé.

بُرْغُولَمَقْ percer avec une Vrille.

بَرَقْ *barak.* chien. اِيتْ اُوغْلِي بَرَقْ chien fils de chien.

بَرْقْ *bark.* maison, famille.

بَرْقْلَنْمَقْ اَوْلَنْمَكْ بَرْقْلَنْمَقْ s'etablir, prendre femme.
اَوْلُو بَرْقْلُو marié, etabli, qui a famille, et maison.

بُرْقْمَقْ *bourkmak.* disloquer, tourner. آيَاغِي بُرْقْلِمِشْ qui a le pied disloqué, demis.
قُولِي بُرْقْلِمِشْ qui a le bras demis, disloqué.

بَرْكْ *berk.* fort, fortement. بَرْكْ ا fortifier, assurer, affermir, confirmer, attacher fort.

بَرَكَاتْ benedictions, abondances, recompences.

پَرْكَارْ *Vulg. perguel.* compas.

پَرْكَارْلَمَقْ *Vulg. perguéllémek.* compasser.

بَرَكَتْ décroissement, fertilité, benediction, recompençe.

بَرْكِتْلَمَكْ fortifier, assurer, affermir, confirmer, attacher fort.

بَرَكِتْلُو fécond, fertil, abondant, qui fait profitter.

بَرْكِتْمَكْ fortifier, assurer, affermir, confirmer, attacher fort.

بَرْكِلِكْ force, fermeté.

بِرْلِكْ unité, union, concorde, accord, complot.

پِرْلَانْغِجْ toupie.

بِرْلَمَكْ reconnoitre, et louer un seul Dieu.

بِرْلَه avec, ensemble.

پَرْمَقْ doigt, barreau. پَرْمَقْ اوُينَاغِي la jointure du doigt. بَاشْ پَرْمَقْ le poulce. صَلَوَاتْ پَرْمَغِي le doigt d'aprés le poulce. اوُرْتَا پَرْمَقْ le doigt du milieu. آدْسِزْ پَرْمَقْ le doigt annulaire. صِرْچَه پَرْمَقْ le petit doigt.

پَرْمَقْلِقْ barriere, barreaux, balustrades, palissades.

پَرَمَه péréme. batteau, petite barque.

پِرِنْجْ Vulg. pirinç. ris, du ris.

بِرِنْج vulg. piring. letton.

بُرُنْجُق bouroungouk. Soye que l'on met aux chemises.

بَرُو بَرِي berou. ça, deça, ença. بُرُوطَرَفْدَه par ici, de ces cotez. دُونْدَنْ بَرُو depuis hier. بُو يَازْدَنْ بَرُو depuis cet été.
بِرْنَسْنَه دَنْ بَرُو اُولْمَق etre eloigné, etre exempt de quelque chose.

پَرْوَا Soin, souci, peine, peur.

پَرْوَاز bord de chaque chose &c.

بُرُومَه bouroumà. ~~[illegible]~~ entortillé, couvert.

بَرَه béré. playe, et cicatrice.

بَرَه bré. interjection pour appeller cequi est au dessous de soi.

پِرَه piré. pulce.

بَرَه لَمَك bérélemek. blesser.

پَرْهِيز abstinence, continence, chasteté, diete, jeusne.
پَرْهِيز ا. s'abstenir, garder diete, jeusner.

بِرِي بِرِيلَه l'un avec l'autre.

بِرْيَان pirian. rosti au four. بِرْيَان ا. rostir au four.

بَزْ	toile, linge. بَزْ دوقمق faire de la toile.
بَزْ بِزْ	le bout d'un foucle.
بِزْ	nous. item
بِزْ	aleine de cordonnier, poinçon.
بَزْرْ بَزِرْ	semence d'herbe, part. du lin. unde بَزِرْ ياغي huile de lin.
بَزَسْتَانْ	pro بَزَازِسْتَانْ vulg. bezesten. hale, place royalle.
بَزَكْ	ornament, embellissement.
بِزُمْ	de nous, et nôtre.
بَزَمَكْ بَزَهْ مَكْ	orner, embellir, adjuster, parer.
بِزْمَكْ	etre degoutté, las, ennuyé, s'ennuyer, et ne pouvoir venir, &c. cc. abl.
بُزْمَكْ بوزمك	büzmek. etrecir, serrer, resserer, retirer.
بِزُمْكِه	le nôtre.
بَزَمِشْ	orné, apprêté, embelli.
بَزَنْمَكْ	etre orné, embelli, adjusté, et s'orner, se parer, s'embellir.

بَزَيِشْ بَزَهِيِشْ — ornement.

بَسْ — assez, suffisamment, suffisant, et beaucoup, plusieurs, fort, plus.

بَسْبَاسَه — besbasé. écorce de la noix muscade.

بُسْتَانْ — bostan. jardin potager. بُسْتَانِي صُوَارْمَق arroser son jardin.

پُسْكُلْ — püskül. houpe, floc, floccons.

بَسْلَمَكْ — nourrir, elever, maintenir, entretenir. item engraisser. item rendre egal.

بَسْلَمَه — nourrisson, serviteur, et servante, et engraissé, gras.

بَسْلَنْمِشْ — elevé, nourri, et engraissé.

بَسْلُو — engraissé, gras. يَاغْ اِيچْرَه بَسْلُو gras au lard.

بَسْلَيِجِي — nourrissier.

بُسِّي پِسِّي بَالُغِي — püssi. plie poisson.

بَشْ — cinq. ut بَشْ پَرْمَق les cinq doigts de la main. item la quintefeuille herbe.

بَشَرْ — cinq à cinq. دُوْرْدَرْ بَشَرْ يُوزْ quatre, cinq cents à la fois.

بَشَقْ — bachak. espi. بَشَقْ طُوتْمَق بَشَقْلَنْمَق se former en espi.

پُشْتْ — pouscht. bardache.

پُشْتِيبَانْ — vulg. puschtven appuy, soutien, poutre obliquement placée pour etayer une maison.

بَشِكْ bechik. berceau.

بِشْكِينْ rude, roide, épais du papier &c. bischquin.

پِشْمِشْ cuit, item un homme fait, meur.

بَشْمَقْلِقْ paschmaklik. augmentation de revenus que l'on fait aux Sultanes.

پِشْمَكْ etre cuit. item meurir, se faire, acquerir de l'experience.

پِشْمَمِشْ crud, qui n'est pas cuit. item qui est encore novice, niais.

پِشُورْمَكْ faire cuire, cuire, cuisiner.

پَشِيمَانْ Vulg. pischman. repentant, qui se repent.
پَشِيمَانْ او. se repentir, regretter, avoir regret.

پَشِيمَانْلِقْ Vulg. pischmanlik. le repentir.

بَصْقُونْ baskoun. surprise, attaque. دُونْ بَصْقُونِي attaque nocturne.

بَصِلْمَقْ etre ecrasé, etre foulé aux pieds. item etre eteint du feu.

بَصَمَقْ بَاصَمَقْ basamak. degré, marche, marche-pied, piedestal.

بَصْمَقْ بَاصْمَقْ fouler, marcher dessus, ecraser, opprimer, surpasser, surmonter, passer, assaillir, envahir, attaquer, donner dessus, charger, soumettre, subjuger, vaincre, surprendre, prendre au fait, et imprimer.
كُويْ قَلْعَهْ بَصْمَقْ attaquer, prendre un village, une place.
قَدَمْ بَصْمَقْ mettre le pied.

بَصْمَقْلِقْ l'action de fouler, d'opprimer.

بَصْمَجِي بَصْمَاجِي — *basmagi.* imprimeur.

بَصْمَه — *basma.* imprimerie.

بَصِيرَتْ — vüe, intelligence, prudence, prevoyance, soin, attention. بَصِيرَتْ اوزرە او. etre attentif, se tenir sur ses gardes, avoir l'œil ouvert.

بَصِيرَتْلُو — prudent, prevoyant.

بطَّالْ — *vulg. batal.* oisif, abandonné, qui n'est plus d'usage, vieilli, aboli, vain, vuide. بطَّالْ ا. annuler, abolir, supprimer, casser, rendre inutile.

پَطْرِيكِي — *patriki.* patriarche.

بَطْمَانْ — certain poids &c. poids de 6 ou 7 livres.

بَعْضِ — quelques, certains. بَعْضِيسِي certains d'entre eux. بَعْضِ كَرَّه quelques fois. بَعْضِ كِمْسَنَه quelques uns. بَعْضِ يرلردە en certains endroits.

بَغْدَاجْ بَغْدَجْ — l'action de s'asseoir les jambes dessous come font les turcs et les tailleurs. بَغْدَاجْ قورمق s'asseoir de cette façon.

بَغْدَادْ — babylonne.

بغْدَانْ — *bogdan.* la moldavie. بغْدَانْ ويودەسي le prince de moldavie.

بُغْدَايْ — *bogdai.* bled, froment, grain.

بَغْرْ بَغِرْ — la poitrine, et les entrailles d'en haut.

بَغِرتْلَاقْ — cereale:

بَغِرْداقْ les liens, bandes, langes à envelopper un enfant.

بَغِرْساقْ boyaux, intestins. بَغِرْساق ياغي graisse d'alentour des boyaux.

بَغَه baga. les grenouilles en général. قُربغه gre=
=nouille. قِپلُوبَغَه tortüe. اودُلُوبَغَه crapaud. item baga signifie de l'écaille.

پُفْ pūf. interjection familiere aux personnes grasses et puissantes, lorsque la chaleur les suffoque. item souffle.

پُفكرمكْ jetter la salive de la bouche.

بَقّالْ mercier, espicier, qui vend toutes sortes de choses necessaires à la vie.

بَقِرْ airin, cuivre. بَقِرْدَنْ d'airin, de cuivre.

بَقراجْ petit chaudron au lait.

بَقْلَه bakla. feve.

بَقَمْ bakam. couleur fausse, teinture fausse qui sort.

بِقْمَقْ se desgouter.

بَكْ bei. seigneur, prince, gouverneur d'un païs de petite etendüe. بكلربكي gouverneur d'un païs d'une plus grande etendüe, et qui a sous lui des bei.

بَكْ ben. signe, marque au visage, lentille, mouche que les femes mettent au visage.

پَكْ dur, ferme, fort, et chiche. پَكْ ا. renforcer, munir, fortifier, assurer. پَكْ ايُو fort bon, tres bien. پَكْ چاغِرمَق crier fort. پَكْ چالِشمَق s'efforcer. پَكْ صِقمَق presser, serrer fort. اَلي پَكْ chiche.

بَكار békar. hom̃e libre, garçon, qui n'est pas marié.

بَكْجِكَز beigiguez. petit Seigneur.

پَكْجَه assés fort, un peu plus, un peu plus fort, et attentivement. پَكْجَه دِكْلَمَكْ escouter avec attention. پَكْجَه سُويْلَمَكْ parler haut.

بَكْجي gardien, garde, sentinelle.

بَكْجيلِك garde.

بَكَدَش bendech. semblable, ressemblant.

بَكري bekri. yvrogne.

بَكريلِك yvrognerie. بَكريلِك ا. s'enyvrer tous les jours.

بَكْريلَنمَك devenir yvrogne.

بَكْز bens. mine, visage.

بَكْزادَه beizade. gentilhom̃e.

بَكْزَتمَك ben-zetmek. faire ressembler, comparer, prendre quelqu'un pour un autre.

ben-zer. semblable, ressemblant. — بكزر

benzish. ressemblance. — بكزش

ben-zemek. ressembler. — بكزمك

peksimak. biscuit. — پكسمات پكسمت

pekischtirmek. attacher, faire tenir ensemble, affermir. — پكشترمك

s'affermir, s'attacher, s'endurcir, se coaguler. — پكشمك

benekhlemek. Moucheter, tacheter, peindre de toutes sortes de couleurs. — بكلمك

beiler bei. viceroy, gouverneur d'une grande province. ut. روم ايلي بكلربكيسي gouverneur dela Romelie. — بكلربكي

beiler beilik. gouvernement d'une grande province, et charge de gouverneur. — بكلربكلك

beilik. principauté, seigneurie, gouvernement d'une petite province. item chambre du casuel des confiscations. item vaisseau de guerre. بكلكه قبض ا. بكلك confisquer. بكلك مالي ce qui est du fisc, confiscations. بكلكدن de confiscation, du public, de cour. بكلك سورمك regner, etre prince, Roy. بكلكلو qui est du fisc, qui appartient au fisc. — بكلك

beklemek. garder, etre en garde, prendre garde. item attendre, demeurer. يوللري بكلمك garder les chemins. — بكلمك

peklemek, pekletmek. endurcir. affermir, attacher fortement l'un et l'autre. — بكلتمك بكلمك

peklenmek. s'endurcir. — بكلنمك

بَكْمَازْ Vulg. pekmez. vin cuit.

بَكَنْدِرْمَكْ beïendurmek. rendre agreable, faire accepter.

بَكَنِلْمِشْ beïenilmisch. agreable, accepté.

بَكَنِلْمَمَكْ beïénilmemek. desplaire.

بَكَنْمَكْ beïenmek. agreér, plaire.

بَلْ besche á deux dents de fer, et rasteau; item le rable, les flancs, les reins, la ceinture. بَلْ صُوقْلِغي chausse pisse.
 آتَكِنْ بَلِنَهْ صُوقْمَقْ se retrousser, s'apprester.

بَلَا mal, peine, mallheur, misere, accident. بِيكْ بَلَا اِيلَه avec mille peines. بَلَايَه اُوغْرَاتْمَقْ faire tomber dans un mallheur.
 بَلَايَه اُوغْرَامَقْ tomber dans un malheur.

بَلَابَانْ balaban. grand, gros.

بِلَازُكْ bilezük. bracelet.

بَلَالُو mallheureux, affligé, beau, joli.

پَلَانْ palan. bast.

پِلَاوْ ris cuit á l'orientale. پِلَاوْ زَرْدَه festin á l'enterrement.

بُلْبُلْ bülbül. Rossignol. بوقلجه بلبل roitelet.

پَلْتَكْ begue, qui ne peut pas prononcer la lettre r.

بَلْتَكْلِكْ begayement.

بَلْتَكْلَمَكْ begayer.

بِلْتَمَكْ بِلَمَكْ aiguiser, affiler.

بِلَجَه ensemble. بِلَه سِنْجَه avec lui.

بِلِجِي qui sçait, sçavant.

بِلْدِرْجِين caille.

بِلْدِرْمَكْ faire sçavoir, faire connoître, notifier, advertir, faire part, donner part.

بَلَسَان balasan arbrisseau qui porte le beaume.
بَلَسَان يَاغِي beaume de la Mecque.

بِلِش connoissance. usité. notus, amicus. de connoissance.

بِلِشْلِك connoissance, amitié.

بُلْغَار bülgar. bulgarie.

بَلْغِرَاد belgrade.

بَلْغَم vulg. balgam. flegme, pituite.

بَلْغَمْلُو flegmatique.

بلقان — *balkan.* haute montagne. بلقان طاغلري les montagnes de la bulgarie.

بلك — *bilek.* le poignet.

بلكه — ceps, menotes.

بلكلمك بلكلتمك — *belinlemek, belinletmek.* causer une peur subite. بلكليو en sursaut.

بلكلنمك — *belinlenmek.* s'espouvanter, tressaillir.

بلكه بلكي بلكيده — peutetre. *usit.* mesme, au contraire, mais plutot.

بلمك — becher.

بللو — *bellü.* certain, assuré, connu, remarquable. بللو ا. rendre certain, prouver. بللو او. estre assuré, certain, clair.

بللور بلور — *büllour, bülour.* cristal.

بلجه — enigme.

بلمدك — inconnu.

بلمز — ignorant.

بلمزلك — ignorance. بلمزلكله par ignorance, sans le sçavoir, par erreur. بلمزلكله خطا ا. pecher par ignorance.

بلمك — sçavoir, connoitre, et tenir, reconnoitre pour.. ايده بلمك pouvoir faire. فلاني فلان بلمك reconnoitre un tel pour un tel, le tenir pour tel. بلمه سي لازم necessaire à sçavoir.

بلكلكه — sçavamment.

بلممك — ne pas sçavoir, ne pas connoitre, ignorer.

بلن — qui connoit, qui sçait, sçavant.

بلنقه — palanka. mechant chateau entouré de palissades.

بلنمش — connu, sçu.

بلنمك — etre sçu, connu.

بلنممش — inconnu, ignoré.

بلوت — boulout. nuée.

بلورتمك — belürtmek. faire voir, faire apparoitre, faire connoitre.

بلورسز — belürsiz. invisible, disparu.

بلورمك — belürmek. paroitre, etre vû, connu.

بله — ensemble. item mesme, pas même. بله او etre ensemble, demeurer ensemble. بله لرنجه avec eux.

بلي — ouy, ouydea. بلي ديمك consentir, accorder, se soumettre.

پليت — pelit. gland. پليد آغاجي chesne.

پليچ پلج — poulet, poulcin.

بليد — Vulg: pelid. lourdaut, stupide.

بليش — l'action d'aiguiser, d'affiler.

پلين — absynthe. پلين شرابي vin d'absynthe.

بن — Moi, je.

بنا — batisse. بنا ا bastir, fonder, construire.

بنامش — bounamisch. decrepit.

پناير — painair. foine.

پنبوق — pambouk. cotton.

پنجره — fenestre.

پنجشنبه — Vulg: perchenbé. jeudi.

پنجك — pengik. pancarte sur laquelle on écrit le nom, la taille, et les qualités des esclaves á vendre.

پنجه — Vulg. pangea. la poignée, le dedans dela main etendüe. griffes, serres des oiseaux de proye.
صالمق پنجه jetter les griffes sur... ~~agripper~~

پنجه لمك — agripper.

پَنچه لو — qui a des griffes.

> پِنْسا — pinsa. pointu en parlant des pierres et des Diamants.

بَنْد — rempart, chaussée pour arrêter l'eau.

بَنْدَخِي — et moi aussi.

بَنْدَر — ville marchande, port, échelle.

بَنْدَه — et moi aussi. benda.

بَنَفْشَه — Vulg. menekché. violette, et violet. قطمر بنفشه violette double. بَنَفْشَه كوكي racine de violette.

بَنَك — bének. fleur artificielle travaillée à l'aiguille. taches, fleurs, peintures.

بِنَك — cheval de selle. بِنَك طاشي pierre pour monter à cheval.

بَنَكلو — bigarré, taché, moucheté, embelli.

بَنكي — bengui. qui se sert de masloc, est comme fol.

بَنكيلك — usage du masloc, folie.

بِنْمَك — monter à cheval, monter sur... ccd.

بِنُو — binu. monture.

> پِنْيال — pinial. couteau que[illegible] quel soit, [illegible] mas en génér[illegible]

بِنيجي — cavallier.

بو — bou. celuici, ce, cet. بونده. bounda. ici.

پوپله — poupla. plumes, duvet. پوپله دوشکی lit de plumes.

پوتره — potira. allarme, et sortie des habitans armés pour se deffendre, ou courir sur quelques assassins.

پوته Creuset. pota

بوجاق — bougeak. coing.

بوجاقلو — qui a des coings, et اوچ بوجاقلو triangulaire. مثلث ar.

بوجك — bugek. ver, insecte, limaçon. بوق بوجکی hanneton. خرده بوجك vermine. سملو بوجك escargot.

بوحاسي — bocassin.

بود — boud. cuisse. قوینك بودی une eclanche de mouton, un gigot. آرد بودی jambon.

بوداجق — boudagik. petite branche.

بوداق بودق — boudak. rameau, branche.

بوداقلمق — boudaklanmak. jetter des branches.

بوداقلو — boudaklu. plein de branches.

بودامق — boudamak. couper les branches.

بوداندو — boudanti. coupures. باغ بوداندوسی sarments.

بُورَادَه ici sans nous. بُورَايَه ici avec nous.

بُورْقُرْمَق bourtarmak. rider, refrogner. يُوزْ بُورْقُرْمَق se refrogner.

بُورْتُوقَالْ portakal. orange de portugal.

بُورْتُونْ bourtoun. espece de vaisseau de guerre.

بُورْجْ borg. dette, et credit, devoir, obligation. بُورْجَه كِيرْمَكْ بُورْجْ ا. faire des dettes, s'endetter. بُورْجْدَنْ چِقْمَق se debarasser de ses dettes.

بُورْجْلَنْمَق s'endetter.

بُورْجْلُو debiteur, obligé, tenu. بُورْجْلُو اُو. etre endetté, etre obligé, tenu.

بُورْسَه brousa. brousse.

بُورِشْ bourisch. rides.

بُورُشْتُرْمَق bourouschturmak. rider, refrogner.

بُورُشِق bourouchik. rides. يُوزْ بُورُشِغِي rides du visage.

بُورُشْمِشْ bourouschmisch. ridé, refrogné.

بُورُشْمَق bourouschmak. se rider, se refrogner, devenir ridé.

بُورْصُق borsouk. animal sauvage.

بُورَكْ bürek. pasté, tourte.

Bürk. chappeau, bonnet contre la pluie. بورك

bouroulmak. être tordu. بورلمق

bouroum. rides. بورم

bourmak. tordre, et percer. قول بورمق tordre le bras. بورمق

bouroumak. couvrir, envelopper, offusquer. بورمق

bourma. Vis, escaliers à contours. item entortillé, contorsion. بورمه توتوني tabac cordé. يورك بورمه لري tranchées de ventre. بورمه

bourn, bouroun. nez, bec, museau, promontoire, pointe d'une montagne. بورنك دركي l'os du né.
بورك دلكلري les narines. بورنك قللري les poils du né.
بورني سمورمك se moucher. موم بورني المق moucher la chandelle.
طاغ بورني promontoire. بورن بورن

bournaz. qui a un grand néz. بورناز

bürümek. envelopper, couvrir. بورمك

bürünmek. s'envelopper, se couvrir, s'enfoncer dans son manteau. بورنمك

borou. trompette, cor, et canal, canne. item tranchées. ut اوغلان بوروسي douleurs de l'enfantement. بورو

borozan. sonneur de trompette, trompette. بوروزن

bora. poudre blanche avec laquelle on fait fondre l'or et l'argent. بوره

بُوزْ — *bouz.* *boz.* glace. *item* couleur d'eau, pale.
بُوزْآتْ *bozat.* cheval gris, blanc, grison. بُوزْ آچلمَقْ degeler.
بُوزْخانَه. glaciere.

بُوزَاغِي بُوزَاغُو — *bouzagui*, *bouzagou.* veau.
بُوزَاغِي اَتِي. viande de veau.

بُوزَاقْلِق — *bouzaklik.* foin d'arriere-saison, qu'on coupe en automne.

بُوزْدِغَانْ بُوزْطِغَانْ — *bouzdigan.* massue, gros baton à frapper.

بُوزَرْمَقْ — *bozarmak.* blanchir, devenir blanc, chenu, pale.

بُوزُشْ بُوزُشْ — *bozusch.* rupture, et desfaitte, deroute.

بُوزُشِقْ — *bozouchik.* rupture, guerre.

بُوزُشْمَقْ — *bozouchmak.* rompre, renouveller la guerre.

بُوزْغُنْ بُوزْغُونْ — *bozgoun.* troublé, gaté, debauché, depravé, rompu, defait, et qui est echappé de la defaitte, et trouble, defaitte.

بُوزْغُونْلِق — *bozgounlik.* desfaitte, deroute. *item* trouble, confusion.

بُوزُقْ بُوزُوقْ — *bozouk.* gasté, detruit, rompu, deffait.

بُوژُقْ — *bojouk.* noël.

بُوزُكْ — *buzük.* le trou du cul.

بُوزُلْمَزْ — *bozoulmaz.* inviolable, incorruptible.

bozoulmisch. corrompu, mis en deroute. بوزلمش

bozoulmak. etre corrompu, etre violé, etre mis en deroute. بوزلمق

büzülmek. se retirer par ex. d'un souillier mouillé lorsqu'il est sec, se fermer d'une bourse &c. item cageoller, flatter, faire le chien couchant devant quelqu'un idem q. آزلمك. آزلور بوزلور il flatte, il loue, il dissimule. بوزلمك

bouzlanmak. se geler, etre gelé. بوزلنمق

bouzlü. gelé, glacé, raffraichi avec de la glace. بوزلو

bosmagi. tailleur qui cout les habits doublés de coton. بوزماجي

bozarmisch. pale, livide, languissant, ut بوزارمش كوزلي qui a les yeux languissants, presque eteints. بوزارمش

boznak. corrompre, gater, detruire, rompre, debaucher, violer, seduire, deffaire, mettre en deroute, changer d'une piastre &c. مهر بوزمق decachetter. قزلغين بوزمق مهرين بوزمق depuceler.

صلحي بوزمق rompre la paix. بوزمق

püzevenk. Maquereau. پوزونك

faire le Maquereau. پوزونكلك

bozigi. qui viole, ut يمين بوزيجي parjure. بوزيجي

pous. triste, melancolique, chagrin, morne, sombre. پوس هوا temps sombre. پوس

pousat. harnois, appareil, equipage, armes, outils, estuy. آلت پوساتي harnois. آلت پوساط armes. پوساط پوسات

پوستّ post. peau, qui n'est pas tanée.

پوستال postal. espece de chaussure à la turque.

پوسكرمك püskürmek. pro پفكرمك espandre l'eau de la bouche en soufflant.

پوسمق pousmak. etre noir, sombre, triste.

پوسو پوصو pousou. embuscade, embusche. پوسویه كرمك پوسویه كروب كزلنمك se mettre en embuscade. پوسوده كي ceux de l'embuscade.

پوسي پوسو pousi, pousou. la lie qui demeure au fonds de la bouteille.

بوش bosch. uide, de loisir, libre. بوش ال ايله les mains uides. بوش ير uide, espace uide, lieu uacant, champ deserté, terre en frische. كندوي بوش قومق etre nonchalant, paresseux. بوش او. etre libre, desembarassé, avoir loisir, n'avoir rien à faire, ou à trauailler.

بوشاتمق bochatmak. ut عورتيني بوشاتمق repudier sa feme.

بوشادلمز inespuisable, qu'on ne peut espuiser.

بوشالتمق uider, deschanger, tirer dehors, verser d'un tonneau à l'autre, rallentir, lascher, tirer.

بوشامق uider, repudier, reslacher. قربي بوشامق aller à la selle.

بوشانمق faire divorce. item etre repudiée. item etre uide, se uider, se deschanger, s'eschapper, s'eslargir, etre deschargé libre, despaché, etre tiré. لاقرديه بوشانمق entrer en discours, s'abbandonner au discours. عيوري فچيه بوشانمش versé d'un autre tonneau.

پوشته poschta. ex hung. courrier.

بوشمق *pouschmak.* etre faché, chagrin, morne.

بوشي *pochi.* étoffe de soye, mouchoir de soye avec le quel on se couvre le col.

بوصوله *pousola.* boussole.

بوط *pot.* plis que fait un habit trop large.

بوطر بودر *boudour.* petit et replet, courtant, ramassé.

بوطرفدن de ce coté cy.

بوغ *bog.* et usit. باش بوغ chef d'armée, general.

بوغا *boga.* taureau.

بوغاز *bogaz.* gosier, gorge, et detroit de mer. بوغاز حصاري les dardanelles. دلكي بوغازي fourure de cols de Renard. بوغاز ve بوغازي طوتلمق s'enrouer, etre enroué. بوغاز بوغازه او se prendre par le col, etre pret à en venir aux mains. بوغاز طوتلمه سي et صيقلمه سي rude, et aspre. بوغازده دورر Rhume.

بوغازلمق esgorger, tuer. *bogaslamak.*

بوغچه *bogtcha.* toile ou l'on enveloppe le linge ou les habits, enveloppe.

بوغچه *bogatcha.* gasteau.

بوغچه لمق envelopper.

بوغتلاق *bogountlak.* le boyau qui est attaché au foye. *item* le nom d'un oiseau.

بوغلش *bogoulisch.* etranglement, s'estrangler, se noyer.

بوغلمش *bogoulmisch.* suffoqué, etranglé, noyé.

بوغلمق *bogoulmak.* etre suffoqué, etre submergé, etre noyé, etre etranglé. صويه بوغلمق se noyer, etre noyé.

بوغم *bogoum.* nœud, *ut* قلم بوغمي nœud de la canne.

بوغمق *bogmak.* collier. *item*

بوغمق *bogmak.* suffoquer, etouffer, noyer, etrangler.

بوغناق *bognak.* nœud, jointure des doigts.

بوغن *bogoun.* nœud, arteuil.

بوغو *bugue.* magie, sortilege.

بوق *bok.* merde.

بوقاغي بوقاغو *boukagui, boukagou.* fers aux pieds, chaine.

بوقجي gadrir.

بوقدر *boukadar.* autant, tant, tout autant.

بوقلق — fumier, ordure.

بوقلم — usit. بوقلمون bukalemoun. cameleon, et etoffe de diverses couleurs.

بوقلمق — souiller, salir.

بوقلو — merdeux, vilain, sale.

بوکالمق — bounalmak. etre etouffé. آجلقدن بوکالمق mourir de faim.

بوکر et بوش بوکر — bugr, et busch bugr. les côtes.

بوکره — à present, cette fois.

بوکرتلن آغاجی — buqurtlen. buisson, ronces, framboisier.
بوکرتلن یمشی meures sauvages de buisson, ou de ronces, et framboises.

بوکرك — bubrek. rognon.

بوکرلجه — bubrulgé. faseoles, haricots, feves blanches.

بوکرمك — buqurmek. crier, hurler, mugir, mugler.

بوکری — bugri. bossu, et bosse.

بوکریلك — gibbositas.

بوکریلو — bossu.

بوگز *bouguès.* à présent, cette fois.

بوكلم *buklüm.* nouement, liaison, nœud, plis.

بوكلمك *bukülmek.* être tordu, être plié, être courbé.

بوكلنمك *buklünmek.* se rider, se refrogner. item se courber.

بوكلو *buklü.* plié, noué.

بوكمك *bükmek.* tordre, plier, courber.
دز بوكمك plier le genou.

بوكون aujourd'huy. بوكونلرده les jours passés, dernierement.

بوكي بوغو *buguï, bugu.* magie, sorcelerie, enchantement. بوگوا ensorceler, faire des sorceleries.

بوكيجي *büguigi.* sorcier, magicien.

بول *bol.* ample, grand, vaste, large, copieux, abondant.
بولا elargir, dilater. حاصلي بول fertile, qui rapporte beaucoup.

پول *poul.* escaille, dame à jouer, maille.
بالق پوللرين قازيمق oter les escailles du poisson.

بولا *boula.* tante. *aoumouli ucor.* tante du coté maternel.

پولاد *poulad.* acier de Damas. قوم پولادي acier de la ville de Coum, dont sont faites les espées de Perse que nous appellons damasquinées.

بولاشترمق *boulashtirmak.* souiller, barbouiller, salir, mesler, troubler.

بُولَاشِقْ boulachik. souillé, barbouillé, sali, sale.
بُولَاشِقْ صو de l'eau sale.

بُولَاشْمَقْ boulaschmak. neutro-pass. être souillé, barbouillé, sali, et se salir, barbouiller, souiller.
قانَه بُولَاشْمَقْ être ensanglanté, couvert de sang. قانَه بُولَاشْمِشْ ensanglanté.

بُولَانْدِرْمَقْ boulandurmak. troubler, rendre trouble, بُولَامَقْ confondre, mesler, brouiller, embrouiller.

بُولَانِقْ boulanik. turbidus. trouble. بُولَانِقْ صو eau trouble.
بُولَانِقْ هوا temps sombre.

بُولَانِقْلِقْ troublement, esmotion.

بُولَانْمَقْ boulanmak. se troubler, devenir trouble, s'é-
=mouvoir, avoir envie de vomir.

بُولَايِكه boulaiki. Dieu veuille que, plust à dieu que...

بُولْجَه bolgé. un peu plus large, ample.

پُولِچَه politcha. lettre de change.

بُولْدِرْمَقْ bouldurmak. faire trouver.

بولدر bouldour l'année passée.

بُولَرْ pro بونلر. ceux-cy, eux.

پُولْسِزْ poulsiz. sans ecaille, et sans argent, pour rien.

بُولُشْتُرْمَقْ boulouschturmak. faire voir, donner, ou faire avoir audience. فلانی فلانه بولشترمق permettre à quelqu'un de s'abboucher avec un autre.

بُولُشْمَقْ boulouschmak. se trouver, se voir, se revoir, s'abboucher, avoir audience, et se rencontrer ensemble.

بُولُكْ *bulük.* troupe, bande, escadron, regiment, et part, partie. بُولُكْ بَاشِي colonnel.

بُولُكْلُو *bulüklü.* du regiment de...

بُولِلِقْ largeur, estendüe, abondance.
بُولِلِغلَهْ amplement, largement.

بُولَلْمَقْ eslargir, dilater.

پُولْلُو *poullü.* plein d'escaille, ut كومش پوللو بالق poisson couvert d'escailles argentines.

بُولْمَقْ *boulmak.* trouver. قُوَّتْ بُولْمَقْ acquerir des forces.

بُولْمَكْ *bülmek.* partager, diviser en autant de parties. اورتادن بولمك partager par le milieu.

بُولْمَكْلِكْ *bülmeklik.* division.

بُولُنْمِشْ *boulounmisch.* trouvé.

بُولُنْمَقْ *boulounmak.* etre trouvé, se trouver, y avoir, ou il y a, etre present.

بُومْبَارْ *boumbar.* saucisse, boudin, andoüille.

بُونْ *bün.* lourdaut, niais, fol.

پُونْپَا *pompa.* ex ital. pompe.

بُونْجُوقْ بنجوق *boungiuk.* perles de venise, bigeon.

boungilen. come cela, semblable, tel. بوڭلين

boungé. beaucoup, tants, plusieurs. بوڭجه كرّه plusieurs fois. بوڭجه زماندن برو depuis longtemps. بوڭجه

boundan. de ceci, et d'ici. بوندن اوتري c'est pourquoy. بوندن اوّل il y a quelque temps. بوندن نيجه ييل اوّل il y a plusieurs années. بوندنصكره après cela. بوندن ماعدا بوندن غيري outre cela, de plus. بوندن

bönlik. sottise, simplicité, bestise. بوڭلق

boi. stature, taille. بوي ويرمك croitre en hauteur, devenir grand. آدم بوينجه قار neige de la hauteur d'un home. بوي

boia. couleur, teinture. قره بويا vitriol. بويالري ازمك broyer les couleurs. بويا

teindre, et faire teindre. بوياتمق

teinturier. بوياجي

teindre, donner la couleur. cc. dat. coloris. بويامق

boiama. teint. fiche, ou mouchoir de gaze, teint de diverses couleurs que les femes du levant lient à leur teste. بويامه

boian kuki. nom d'une herbe de medecine. بويان كوكي

pouian ol. courir viste, courir çà et là. پويان او

teint. بويانمش

بُويَاتمق être teint.

بُويْرَاسْ بُويْرَاسْ boiras, poiras. ex græco. vent de bise, vent du nord sur l'océan, tramontane sur la mediterranée.

بُويلجَه بُويلجِنَه beuilégé, beuileginé. ainsi.

بُويلُو boilu. haut, grand de stature. اورتا بُويلُو de taille mediocre. آلچق بُويلُو d'une petite taille. اوزون بُويلُو de haute taille.

بُويلَه beuilé. ainsi, comē cela, pareillement, pareil, tel, tellement. بوندن بُويلَه d'oresnavant, à l'avenir. بُويلَه بر tantus, talis. un tel.

بُوينْ boiun. col. بوين ويرمك pendre la tete, avoir le col coupé, item se soumettre. بوين اورمق couper le col. بوين او. cc. dat. respondre, prester caution pour un autre. بويندن آصلمش pendu par son col. بويني اكري qui a le col de travers. بوينَه آلمق prendre sur soy, s'obliger.

بويندرق boioundourouk. joug. item collier á chevaux. بويندرق اورمق attacher le joug.

بوينز boinoz. corne. بوينز اوتي nom d'une herbe.

بوينزلو qui a des cornes.

بهَا Vulg. paha. prix, valeur, estime, et beauté. بهَا ايله كيرو آلمق rachepter. بهَا بچمك mettre le prix, taxer. بهَايَه چقمق encherir, devenir plus cher. بهَاي زيادَه ا. augmenter le prix, rencherir. بهَاسن آزالتمق اكدرمك diminuer le prix.

بهَادر behadir. valeureux, brave, courageux, de cœur, vaillant champion.

بهَادرلق valeur, courage, bravoure.

بهار — béhar. espices, espiceries.

بهالو — Vulg. pahalü. cher, de prix, precieux. بهالو او. etre cher, encherir, devenir cher. آغر بهالو cher, de haut prix.

بهانه — béhané. excuse, pretexte, desfaite. بهانه آرامق. chercher un pretexte, des desfaittes. بهانه بولمق. trouver un pretexte.

بهتان — bühtan. Calomnie.

بهتانجی — Calomniateur.

پهلوان — pehlüvan. lutteur, champion, heros, fort, robuste.

پهلوانلق — Bras. lutte, heroisme, force.

پی — pei. arre. پی ویرمك donner les arres.

بیات — baiat. vieux, rassis, peu frais.

پیاز پیاز — peias. ciboule.

بیاض — blanc. بیاضه چقرمق mettre au net.

پیچ — bastard.

پیدا ا. — inventer, trouver, fonder, faire de nouveau, publier, faire voir. پیدا او. se montrer, se faire voir, sortir, paroitre, survenir, etre publie, et manifeste.

بیدق — paidak. home qui marche les pieds en dedans, qui a le pied rentrant, et les genoux qui se frottent en marchant.

پیر — vieillard, vieux.

بیراق — bairak. etendart, drappeau, enseigne, cornette, et compagnie. بیراغی آلتنده dans sa Compagnie. آچوق بیراقلر ایله enseignes desployées.

بیراقدار — enseigne, cornette.

بیراقلق — Compagnie.

بیرام — bairam. pasque des turcs.

پیرلق — vieillesse.

پیرلمك — vieillir.

پیروزه — pirouzé. turcoise pierre bleüe.

بیزار — ennuyé, degoutté, ut بیزار ا. ennuyer, desgoutter, facher. بیزار او. etre ennuyé et degoutté, las d'une chose, ne la pouvoir plus souffrir, avoir aversion, et desesperer.

پیش — vulg. pesch. le devant.

پیس — mal propre, qui n'a soin de rien, qui laisse les habits à l'abandon.

پیشتخته — vulg. peschtahta. petit coffre ou l'on tient l'ecritoire, les papiers &c.

پیشکش — Vulg. peschkesch. present, don.

پیشکیر — Vulg. peschkir. serviette.

پیشین — Vulg. peschin. d'avance. پیشین سویلمك predire. پیشین ویرمك donner d'avance.

پَیغامبَر prophete.

پَیغامبَرلِك prophetie; faire le prophete.

بیڭلِك binlik. millier.

بیلگو biléguï. pierre á aiguiser.

بیلگو bilguï. science, sçavoir.

بَینی beini. cervelle, cerveau.

بَیغی بیاغی baiagui. simple, simplement, et pro گویا comme si, vous diriez que, peutetre.

بیق bik. moustache. بیغی آلتنده گولمك rire sous les moustaches, rire á part, ou en cachette.

بیقلو qui a les moustaches.

بیڭ bin. mille. بربیڭ un mille, ou millier. ایکی بیڭ deux mille. بیڭ باشی colonnel. اون کره یوز بیڭ un million.

پیك peik. laquay, courrier, messager, ceux qui marchent á coté du grand seigneur avec un plumet.

بیکار bounar. fontaine.

بَین bein. milieu, entre, parmis. بینلرنده entre eux, sans nous. بینلرینه entre eux avec nous.

پینیر vulg. penir. fromage. قاشقوال پنیری دل پنیری especes, sortes de fromage. پینیرصویی petit lait.

پینکار pintar. rangé, propre, qui a soin de ses hardes, le contraire de پیس.

بيوتمك *buiutmek.* augmenter, aggrandir, avancer, amplifier, faire croître.

بيورق *bouiourouk.* commandement, ordre.
بيورق طوتمق garder et executer l'ordre, ou commandement, obéir, se conformer a… باشنه بيورق libre, maître de soimeme, independant de qui que ce soit.

بيورقچي commandant, qui commande, seigneur, prince.

بيورلدي *bouiourouldi.* decret, placet, ordre du grand vezir, ou d'autres pachas.

بيورلتمق faire mettre sur les placets presentés aux pachas بيورلدي.

بيورلمش ordonné, commandé.

بيورلمق etre ordonné, etre commandé.

بيورمق commander, ordonner, enjoindre.

بيوك *buiuk.* grand, et important.
بيوك كيشي. بيوك آدم personne grande, un grand home.

بيوكلنمك croître, devenir grand, s'aggrandir, et faire le grand, le glorieux.

بيومش creu, devenu grand.

بيومك se faire grand, devenir grand, croître.

بيهوده *bihoudé.* vain, mal fondé, hors de propos, sans raison, ou fondement, impertinent, en vain.
بيهوده سوزلر parolles inutiles.

تا jusques, jusqu'à ce que, tellement que, afin que, et si, tant que. تا وارنجه jusqu'à ce qu'il aille, ou soit allé. تا قيامته دكين jusqu'au jour du jugement. تا اولقدر تا اوقدر tant, tout autant, jusqu'à ce point, tellement. تا بو مرتبه jusqu'à ce point. تا كه jusqu'à ce que, afin que.

تاپالمق boucher, fermer.

تابع Suivant, dépendant, de l'obeissance. تابع ا. soumettre. تابع او suivre, obeir, être soumis.

تابوت <u>tabout</u>. cercueil, bierre. تابوته قويمق mettre dans le cercueil.

تابوتلمق Mettre dans le cercueil.

تابوتلنمش mis dans le cercueil.

تاتار tartare.

تأثير ا. <u>téésir</u>. laisser une marque, faire impression, toucher, passer, pénétrer.

تاج couronne. تاج كيدرمك couronner. تاج كيمك mettre la couronne en tête.

تاجر marchand.

تاجلامق تاجلندرمق Couronner.

تاجلانمق Se couronner, mettre la couronne en tête.

تأخير <u>téékhir</u>. retardement. تأخير ا. differer, retarder, prolonger, tarder, entretenir, et postposer.

تأديب — *téédib.* education, correction. تأديب ا. instruire, former, enseigner les belles lettres, et coutumes, ou civilités, civiliser, dresser, et chatier, corriger.

تارلا — *tarla.* champ à semer.

تارمار تارومار — dispersé, egaré, dissipé. تارمارا. تارومارا. dissiper, espandre ça et là, mettre en desordre, en deroute, desfaire.

تاريخ — la datte d'une lettre, l'an, cronique, et calendrier. تاريخ يازمق datter, mettre la datte.

تازه — *tazé.* frais, jeune, tendre, vif, verd. تازه يمورطه œuf frais. تازه وتر tout frais. تازه ظهور nouvellement paru.

تازه لك — verdeure, jeunesse.

تازه لمك — renouveller, raffraichir, faire rajeunir.

تازه لندرمك — faire rajeunir, renouveller.

تازه لنمك — se renouveller, rajeunir.

تازي — levrier.

تاسلاق — gros, grossier, rude, scabreux, informe, brute, qui n'est pas poli.

تاسه — *Vulg. tassa.* inquietude, chagrin, mauvaise humeur, melancolie, tristesse, soin, ennuy, douleur. تاسه ويرمك كتورمك ennuyer, chagriner, fascher.

تاسه لندرمك — *Vulg. tassalandürmak.* ennuyer, facher, chagriner.

تاسه لنمك — *Vulg. tassalanmak.* s'ennuyer, se chagriner.

تاسّەلو *Vulg.* *tassalu.* melancolique, triste, chagrin, ennuyé.

تاصمە *tasma.* cuir sur lequel les barbiers aiguisent leurs rasoirs. on s'en sert aussi pour exprimer la bande de cuir qui est sur les galloches.

تاقیە *takia.* calotte blanche doublée de coton pour les fem̃es mariées.

تالان sacagement, sac, pillage, proye, butin.
تالان ا. saccager, piller.

تالغە تالقە *talika.* petit chariot à un cheval.

تألیف ا. *téélif.* composer un livre.

تاوق *taouk.* poule. تاوق كوتی verrue.

تاوە *tava.* poelle à frire.

تای poulain.

تباشیر *Vulg.* *tebéchir.* de la craye.

تبدیل changement, echange. تبدیل ا. changer, echanger. تبدیل اولنق etre echangé. تبدیل كزمك se promener deguisé.
تبدیل او. se desguiser.

تبر *tubereuse.* *téber.*

تبلیغ ا. faire parvenir, remettre, ajouter des compliments de la part de quelqu'un.

تتماج *toutmag.* sorte de patte.

تتیز un hom̃e difficile, colere, impatient.

تُجّار marchands. تُجّار طايفه سي le corps des marchands.

تِجارَت negoce, profession de marchand. تِجارَت ا. trafiquer.

تَجْرِبَه experience. تَجْرِبَه ا. experimenter, esprouver, prouver.
تَجْرِبَه اولُنمِش prouvé, experimenté.

تَجْنيس équivoque.

تَحْرير ا. écrire.

تَحْريراً donné, écrit, fait.

تَحْصيل ا. amasser, ramasser, manifester, produire, acquerir, recueillir, gagner.

تَحْصين ا. fortifier.

تَحْقيق verification, chose assurée, certitude.
تَحْقيق ا. verifier, certifier, assurer, reconnoitre, professer, et croire pour veritable, dire une chose come elle, ou doit etre. تَحْقيقلَمَك idem. تَحْقيق بِلْمَك sçavoir surement.

تَحْقيقلَنْمَك etre assuré, etre verifié, etre reconnu come veritable.

تَحْقيقاً Vulg. tahkika. veritablement.

تَحَمُّل patience, force de supporter. تَحَمُّل ا. supporter, endurer, souffrir, patir.

تَحَمُّلسِز impatient.

تَحَمُّلسِزلِك impatience.

تحميل ا. imponere onus. charger.

تخت throsne, siege, lit de repos, residence royale.
تختِ روان littiere.

تخته Vulg. takhta. ais, planche, table. دمر تخته lame de fer. تخته بتي punaise. تخته بوش espece de tchandak qui sert á etendre le linge. تخته قاقمق se moquer. تخته كوكرجني pigeon ramier. آقچه تخته سي morceau de planche façonné sur le quel on compte l'argent.

تخته لو de planches.

تخم toum. semence.

تخملق toumlamak. croître, germer, se mettre en semence, se former en epi.

تخمين Vulg. tahmin. conjecture. تخمين ا. conjecturer, faire son compte, dire á peu prés.

تخميناً par conjecture, á peu prés.

تخطيط بلاد la geogra=phie.

تخيل tahil. bleds, seigle &c.

تدارك Vulg. tedarik. provision, apprest, appareil, prez=paratifs, precaution. تدارك تدارك كورمك apprester, appareiller, se pourvoir de… pourvoir á… faire provision, se preparer, se mettre en ordre. item remedier, obvier.
تداركلنمك se preparer, s'apprester.

تدبير disposition, direction, gouvernement, conseil, dessein, prevoyance, deliberation, pensée, opinion.

تذكره tezkéré. billet, petit ecrit sur un morceau de papier, quittance.

تِرْ Sueur. تَرْاُوغْلانِي garçon, serviteur, domestique.

تَرَازُو terazou. balance. item contrepoids. item aqueduc. تَرَازُوكُوزِي les trous par où sort l'eau d'un aqueduc lorsqu'il s'engorge.

تِرَاشْ Vulg. trasch. l'action de raser. تِرَاشْ ا. raser. تِرَاشْ او. se raser.

تَرْبِيَهْ education, nourriture, et composition, assaisonnement. تَرْبِيَهْ ا. élever, nourrir, dresser, instruire, et composer, assaisonner. تَرْبِيَهْ اُولُنْمِشْ educé, élevé.

تَرَتُورْ tarator. sauce faite avec de l'ail.

تَرْتِيبْ ordre, disposition. تَرْتِيبْ اُوزْرَه اِيلَه en ordre, par ordre. تَرْتِيبْ ا. mettre en ordre, disposer, ordonner. تَرْتِيبْ اُولُنْمِشْ mis en ordre.

تَرْجُمَانْ interprete.

تَرْجُمَانْلِقْ profession d'interprete. تَرْجُمَانْلِقْ ا. faire l'interprete.

تَرْجُمَه traduction, version, interpretation. تَرْجُمَه ا. traduire, interpreter; تَرْجُمَه اُولُنْمَقْ etre traduit.

تَرْخَانَه trahana. espece de manger.

تَرَدُّدْ irresolution, resistance, opposition. تَرَدُّدْ ا. etre irresolu, resister, repousser, s'opposer, refuser.

تَرْسْ ters. l'envers. تَرْسِنَه à l'envers, à rebours.

تَرْسْخَانَه tershana. Arsenal, magazin d'armes.

تَرْسْلَمَكْ retourner, faire à l'envers, à rebours.

تِرِشَه — tiriché. parchemin, velin.

تُرْشِي تُرْشُو — tourchou, tourchi. aigre, salé.
خِيارْ تُرْشِيسي لَخَنَه تُرْشِيسي choux, concombres confits avec du vinaigre.

تَرْغِيبْ ا. — faire naître le desir de...

تَرْكْ — abandon. تَرْكْ ا. laisser, quitter, abandonner, cesser.
تَرْكِ دِيارْ ا. abandonner son pays.

تُرْكْ — türk. turc, tartare, scythe, beau garçon, galant, et barbare, voleur vagabond.

تُرْكْجَه تُرْكِيجَه — turc. usit. en turc.

تُرْكْلِكْ — barbarie; incivilité. item pays où sont les turcs, les scythes.

تُرْكْمَانْ — Vulg. türkmen. turc qui court et erre de prairie en prairie.

تِرْكَه تَرْكَه — bleds, grains, heritage.

تَرْكِي — liens, courroyes pour lier la valise, le porte=manteau à la selle. تَرْكِيَه آصْمَقْ pendre aux courroyes de la selle. on s'en sert aussi pour mesestimer, mepriser, ne tenir conte de...

تُرْكِي — chanson. تُرْكِي چَاغِرْمَقْ chanter une chanson.
بِرْ تُرْكِي بَغْلَمَقْ composer une chanson.

تُرْكِيَاتْ — escrits, et autres choses en langue turque.

تَرْكِيبْ ا. — composer. وَصْفِ تَرْكِيبْ composé.

تُرُنْجْ — tourounge. citron. تُرُنْجِي de couleur de citron.
تُرُنْجْدَنْ آشْلَمَه لِيمُونْ bergamotte.

تُرْونْدَه — *Vulg.* tourfanda. les premiers fruits, les prémices.

تَرَه — *téré.* du cresson. تَرَه اُوتِى تَرَه يَاغِى beurre frais.

تُرَّهَاتْ — paroles vaines, fables, contes.

تِرْيَاقْ — theriaque.

تَزَكْ — fiente de vache.

تَسْبِيحْ — chapelet.

تَسْخِيرْ ا. — conquerir, subjuguer les armes à la main.

تَسْكِينْ ا. — appaiser.

تَسَلِّي — *Vulg:* tesella. consolation. تَسَلِّي ا. consoler. تَسَلِّي بُولْمَقْ se consoler, etre consolé.

تَسْلِيَه ا. — Consolation, soulagement. تَسْلِيَه ا. rendre content, consoler. تَسْلِيَه او. etre soulagé, consolé.

تَسْلِيمْ — salut, l'action de remettre... جَانْ تَسْلِيمْ ا. rendre l'ame, mourir. تَسْلِيمْ او. se rendre, consentir, se soumettre, accorder le tout, et mourir.

تَشَاشُرْ ا. — aller pisser.

تَشْبِيه — Comparaison, ressemblance. تَشْبِيه ا. Comparer.

تَشْرِيفْ ا. — annoblir, honnorer, faire l'honneur de... donner une veste royale, visiter.

تَصَرُّفٌ possession, usage. ا. تَصَرَّفَ posseder, avoir en son pouvoir, jouir, tenir, se saisir.

تَعْبِيرٌ explication, exposition, interpretation.

تَعَجُّبٌ admiration, etonnement. ا. تَعَجَّبَ s'etonner, admirer.

تَعَدِّي exces, violence, cruauté, tirannie, oppression. ا. تَعَدَّي tirannizer, opprimer, faire violence.

تَعَرُّضٌ obstacle, opposition. ا. تَعَرَّضَ s'opposer, traverser, s'ingerer, empescher, molester.

تَعْرِيفٌ explication, eclaircissement. ا. تَعْرِيفٌ faire connoitre, expliquer.

تَعْطِيلٌ jour de congé jour où l'on ne travaille pas.

تَعْظِيمٌ Culte, honneur, magnificence. ا. تَعْظِيمٌ honnorer, respecter.

تَعْلِيمٌ ا. enseigner, instruire, apprendre, montrer. cc. d. p. et ac. rei.

تَعْمِيرٌ reparation. ا. تَعْمِيرٌ reparer.

تَعَهُّدٌ promesse, caution, pacte. ا. تَعَهَّدَ promettre, prendre sur soi.

تَعْيِينٌ appointement, par jour, solde, paye.

تَغْيِيرٌ alteration, changement.

تَفَارِقْ Vulg. tefarouk. raretez, galanteries, choses precieuses.

تَفْتِيشٌ inquisition, examen, information. ا. تَفْتِيشٌ s'informer, examiner, chercher, et demander avec soin.

تَفْتِيشْچِي inquisiteur, commissaire.

تِفْتِيكْ *tiftik.* fil de chevre.

تَفَرُّجْ recreation, passetemps, promenade.
تَفَرُّجْ ا. se recréer, se promener, et regarder avec plaisir.
تَفَرُّجَه وَارْمَقْ aller à la promenade. تَفَرُّجْ يَرِي lieu de promenade, de passetemps.

تَفَرُّجْلَنْمَكْ se recréer en se promenant.

تَفْرَه *Vulg. tafra.* faste, superbe, arrogance, grandeur, gloire, magnificence affectée. تَفْرَه صَاتْمَقْ faire le glorieux, paroitre, vivre avec un grand faste.

تَفْرَه لُو *tafralu.* glorieux, arrogant, superbe.

تَفْسِيرْ commentaire, paraphrase, exposition, expli=
=cation. تَفْسِيرْ ا. commenter, interpreter, expliquer, declarer.

تَفْسِيرْچِي commentaire.

تَفَكُّرْ ا. penser, considerer, rever.

تُفَنْكْ *tüfenk.* fusil. آوْ تُفَنْكِي fusil de chasse.
تُفَنْكْ قُونْدَاقِي sarbacanne. تُفَنْكْ نَامْلِيسِي canon de fusil. آغِزْ تُفَنْكِي caisse de fusil. تُفَنْكْ قَبُورِي fourreau de fusil. تُفَنْكْ قِلِفِي l'embouchure. آغْزِي le bassinet. تُفَنْكْ فَالْيَه سِي la baguette du fusil. تُفَنْكْ چِبُوقِي
تُفَنْكْ طَبَنْجَه سِي le chien du fusil. آنَاخْتَارِي tourne vice. بُورْغُوسِي tire bourre. تُفَنْكِي طُولْدُرْمَقْ la mire. سِلْكِي changer un fusil.
تُفَنْكِي آتْمَقْ بُوشَاتْمَقْ descharger le fusil, tirer.

تُفَنْكْچِي armurier.

تفنكلمك tuer à coups de fusil.

تفويض ا. recommander, ordonner, enjoindre, confier, conferer, encharger, s'en remettre à...

تفهيم ا. faire comprendre, faire entendre, informer.

تقدير destin, destinée, predestination, decret et volonté de dieu. تقدير ا. destiner, predestiner, decreter, ordonner, resoudre. بو تقديرده بو تقديرجه en ce cas là, la chose etant ainsi, cela etant. اتدوكى تقديرجه au cas qu'il le face, posez le cas qu'il le face, ou qu'il l'aye fait.

تقديم ا. faire aller devant, donner la preseance, pre=
= ferer, faire paroitre devant, et proposer, presenter.

تقرير exposition, narration, recit, aveu.
تقرير ا. confirmer, raconter, reciter, dire, rapporter, excuser.

تقسيم division. تقسيم ا. diviser, partager.

تقصير manquement, faute. تقصير ا. manquer, faillir, faire moins de ceque l'on devoit.

تقصيرات manquemens, fautes.

تقطير ا. distiller, alembiquer.

تقله takla. culbute. تقله قلمق faire la culbute.

تقليد imitation, representation. تقليد ا. contrefaire, imiter, representer.
برکمسنه نك آوازني ويازوسي تقليد ا. contrefaire la voix, ou la main d'un autre.

تقيد attachement, application, attention, soin, diligence. تقيد ا. s'attacher, s'appliquer, etre attentif, employer soin. cc. dat. rei.

تك — *tek.* un, unique, seul, impair, et coy, paisible, *item* seulement, et pourveuque. تك اول بهانه ایله pourveu que par ce moyen, ou sur ce pretexte. تك همان pourveu seulement que. تك جفت pair ou non. تك جفت اوینمق jouer à pair, ou non. چفتمی تکمی pair ou non? تك قومق le laisser seul. تك دورمیوب ne se tenant pas coys, sans demeurer en repos.

تکبر — gloire, superbe, arrogance, grandeur, ambition, presomption. تکبرا. faire le grand, le glorieux.

تکبرلنمك — faire le grand, le glorieux.

تکبرلو — superbe, arrogant, presomptueux, glorieux.

تکریم — honneur, respect, salut.

تکل — *Vulg.* *teïel.* couture de soye apparente, au dehors.

تکر بالغی — *tekir.* Rouget poisson.

تکر طاغی — *tekir.* rhodosto.

تکرار — derechef, encore une fois. تکرارا. repeter, recommencer, repliquer, faire de rechef. تکرار اولنمك se remanier.

تکرارلمق — recommencer, repeter, faire de rechef.

تکرلك — Roüe.

تکرلمك — تکرلیو دیرملك rouler, virer.

تکرلنمك — se rouler, rouler du haut en bas. باشی آشغه تکرلنمك culbuter du haut en bas.

تڭري tanri. Dieu.

تڭريلك divinité.

تكلتو tequélti. coussin de feutre qui se met sous la selle.

تكليف teklif. ceremonie, offre, imposition, charge.
تكليف ا. faire des ceremonies, des complimens, offrir, ou donner á quelqu'un quelque chose de difficile á faire, et offrir, presenter, et
منصب تكليف ا. faire offre d'une charge á quelqu'un.

تكميل ا. perfectionner, achever, parfaire, accomplir, satisfaire, faire, finir.

تكنه huche a paitrir la pate, cuve.
چامور تكنه سي l'oiseau.

تكور تكوري tékur prince, commandant de quelque lieu. nom que les turcs donnent par derision dans leurs annales aux anciens Roys chretiens de Consple.

تكورمك tükürmek. cracher.

تكه bouc.

تكه convent de Religieux, monastere.

تل fil de fer, ou d'archal, fil d'or, de letton &c. plume, plumage de faucon &c. qu'on porte sur la ~~tête~~ ~~aux guerriers~~ par honneur.

تلاتين télatin. cuir de vache de russie.

تلاش talasch. sciure, limaille.

تلاوت تلاوت lecture, meditation.

تَلْبِيسْ fourbe, tromperie, fausseté, et fourbe, trompeur, faux, captieux.

تَلْبِيسْلِكْ fourbe, tromperie. تَلْبِيسْلِكْ ا. frauder, tromper, falsifier les lettres.

تَلْبِيسْلَمَكْ frauder, tromper.

تَلْخِيصْ rapport fait au grand seigneur. تَلْخِيصْ ا. referer, rapporter.

تَلْخِيصْجِي maitre des requetes. celui qui fait le rapport de tout au grand seigneur.

تَلَفْ téléf. profusion, prodigalité. item perte, ruine.
تَلَفْ ا. despenser mal a propos, consumer, prodiguer, perdre, ruiner, tuer. مَالِيني ضَايِعْ وتَلَفْ ا. consumer tous ses biens. آيَامِي تَلَفْ ا. perdre le temps.

تُلُنْكِي tulüngui. mendiant, queux, miserable.

تَلَفُّظْ telaffouz. prononciation. تَلَفُّظْ ا. prononcer, exprimer.

تُلُومْ touloum. outre, peau de bouc pour mettre quelque liqueur. item cornemuse, musette.
تُلُومْ جِي joueur de musette.

تَلَمَه télémé lait caillé.

تُلُومْبَازْ touloumbaz. pro تَعْلِيمْ بَازْ espece d'instrument avec lequel on fait partir et l'on rappelle le faucon.

تُلُومْبَه touloumba. pompe.

تَلْوَه telvé. la lie, le marc, et قَهْوَه تَلْوَه سِي le marc du caffé.

تَمَاشَا promenade, divertissement, et spectacle.
تَمَاشَا ا. regarder avec plaisir.

تَمَاشَاجِي spectateur.

تَمَامْ tamam. entier, parfait, accompli, fini, tout, total, et fin, achèvement, accomplissement. item adverb. entierement, totalement. اوُچْ كُونْ تَمَامْ pendant trois jours entiers. تَمَامْ تَارْ tout entier. تَمَامْ او. etre achevé, fini. تَمَامْ ا. achever, perfectionner, despacher. تَمَامْ اوُلْمِشْ entierement fini.

تمامجه entier, en entier.

تمامليق perfection, achevement, totalité.

تمجيد ا. glorifier dieu. تمجيد زماني priere que les turcs font du haut de leur minaré avant le lever du soleil.

تمرّد opiniatre, obstiné, desobeissant.

تمركي temréqui. dartre.

تمساح crocodile.

تمسّك temessük. billet qui se donne pour dette, obligation, et quittance. تمسّك وير مك s'obliger par écrit. تمسّك اظهارا. produire les papiers, les billets.

تمل fondement. تمل برقمق قومق jetter les fondemens. تملدن تملندن depuis les fondemens, de fond en comble.

تملسز sans fondement, et friable.

تمللنمش qui a des fondemens.

تمللنمك avoir des fondemens, prendre racine.

تمللو qui a des fondemens.

تمنّا priere, supplication. تمنّا ا. prier, souhaitter, desirer, supplier, implorer.

تميز net, pur. تميز ا. nettoyer, purger.

تمیزلك netteté.

تمیزلمك nettoyer.

تمیزلنمك etre nettoyé, et se nettoyer.

تن corps qui a une ame.

تنبل paresseux, poltron. تنبل ا. rendre paresseux, et poltron.

تنبللك paresse, poltronerie, faineantise.

تنبللنمك devenir paresseux, et fainéant.

تنبیه reveil, et ordre, advertissement, ordonnance, deffense. تنبیه ا. eveiller, advertir, ordonner, defendre. تنبیه وتاكیدا. deffendre rigoureusement.

تنجره tengéré. marmitte, chaudron.

تنزل ا. بیورمق daigner, condescendre.

تنف teneф. corde avec laquelle on tend les tentes.

تنكه tenekké. fer blanc.

تنلو corpulent, qui a un corps bien fourni.

تنور vulg. tandour. terrine de feu qu'on met sous une table couverte d'une couverture autour de laquelle les orientaux se chauffent en hyver.

تنها Seul, unique, et Seulement, à l'escart, en particulier, en secret. تنهادَه en particulier, secretement. تنهادَه بولشمق avoir une audience privée, se voir seul à seul, ou en secret.

تواريخ Croniques, histoires, annales.

توبه tübé. conversion, repentir, penitence, vœu de ne plus pecher. توبه ا. se convertir, se repentir, faire vœu de ne plus commettre tel et tel peché.

توبه لو penitent, contrit, qui a fait vœu de ne plus commettre tel et tel peché.

توت tout. meure. قره توت meures noires.

توتوكلر tütükler. rideaux, courtines.

توتيا toutia. collyre, remede pour les yeux.

توچ touch. bronze.

تور tor. en forme de filets. تور قوشاق ceinture faite en forme de filets.

توجيهات ا. distribuer les charges, les places.

تورات tevrat. la bible, la genese.

تورب توب troup. rave, raifort.

توربه torba. besace.

توره türé. Coutume, usage, mode, maniere;

توز toz. poussiere. صمان توزي paille du grain de bled, d'avoine. توز قوپرمق faire de la poussiere. توز قوپمق s'elever une poussiere.

توز **touz.** Sel. توز اتمك يمك manger le pain et le sel, vivre ensemble.

توزلق **touzlik.** Saliere.

توزلمق **tozlamak.** couvrir, charger de poussiere.

توزلمق **touzlamak.** Saler.

توزلنمق **tozlanmak.** etre couvert de poussiere.

توزلنمق **touzlanmak.** etre salé.

توزلو **tozlu.** plein, couvert de poussiere.

توزلو **touzlu.** salé.

توزله **touzla.** Salines.

توزمق **tozmak.** faire de la poussiere, faire grande poussiere. توزان qui fait de la poussiere.

توزيع partage, distribution. توزيع ا. distribuer.

توغ **toug.** queue de cheval que le grand Seigneur donne aux Pachas et autres Ministres pour marque d'honneur.

توفيق Concours de la grace de Dieu.

توقداشمق toktaschmak. se reposer.

توقف retardement. توقف ا. retarder, demeurer, attendre.

توقمق tokmak. maillet.

توقير respect, veneration.

توكرك tükrük. crachat.

توكّل confiance en dieu. آللهَ توكّلْا se resigner, et se soumettre á la volonté de dieu.

توكّلو Vulg. tevekkelü. qui s'abandonne á la volonté de dieu, en l'air, á la bonne avanture, au hasard.

تولك tülek. vieux, qui a de l'esprit.

تلوبلر tulubler. les temples, les tempes.

توي tui. poil, plume, et plumage. توي يولمق plumer, oter les plumes.

تُوياقه toiaka. baton de berger.

تُويجكز tuiziguez. poil follet.

تويلنمك pousser des plumes, commencer á avoir des plumes.

تُويلو tuilü. couvert de plumes, bien fourni de plumes, poilu, velu.

تهمت tuhmet. crime, faute, soupçon.

تُهمتلو tuhmetlü. coupable, accusé, soupçonné.

تَهْنِيَهْ congratulation, compliment. تَهْنِيَه ا congratuler, se conjouir, feliciter. تَهْنِيَتْ نامَه lettre de congratulation.

تَهْنِيَه لَمَكْ se conjouir, congratuler, feliciter.

تيزْ Vulg. tez. viste, habile, prompt, vitement, promptement, à la hate. تيزْ او. faire vite, se despecher. تيزْ بازار à la hate.

تيزاب eau forte.

تيزْجَه Vulg. tizgé. Vite Viste.

تيزْلِكْ V. tezlik. Vitesse, promptitude, et naturel colerique, et prompt à se facher.

تيزْلَنْمَكْ Vulg. tezlenmek. etre prompt, et se facher aisément.

تيزِيَه tiziié. tante du costé maternel, soeur de sa mere.

تيزِيَّه Vulg. teziié. viste, Viste.

تيمارْ douleur, incommodité. usit. soin, medecine, cure. تيمارْ ا. curer, panser, avoir soin. آتِي تيمارْ ا. panser un cheval. تيمارْخانَه hopital des malades et des fols. item

تيمارْ Seigneurie, possession de chateaux, de villages, de terres &c. que le grand Seigneur donne aux cavalliers en recompence de quelques vaillantes actions. اهْلِ تيمارْ celui qui a une telle possession, Seigneurie. ces Seigneuries et ces possessions sont moindres que celles qu'ont en partage les زَعِيمْ.

تيمورْ تيمورْلَنْكْ timour. timourlenk. tamerlan.

ثَابِتٌ ferme, constant, stable. بِرْ نَسْنَهْ اُوزْرَهْ ثَابِتْ اوْ persister dans quelque chose. ثَابِتٌ ا. rendre ferme, constant, et prouver par des temoins. ثَابِتٌ قَدَمٌ او. persister, etre ferme et inebranlable.
دُوستْلِقْلَرِنْدَهْ ثَابِتٌ قَدَمْ constans dans leur amitié.

ثُبُوتٌ fermeté, constance. item l'action de faire prouver par des temoins. ثُبُوتٌ ا. confirmer, et prouver par des temoins.

ثَرِيدٌ Vulg. tirid. tranche de pain dans la soupe, pain coupé par tranches. ثَرِيدٌ ا. Couper le pain par morceaux.

ثِقْلَتٌ charge, presse, fascherie, importunité.
ثِقْلَتٌ وِيرْمَكْ charger, etre à charge, importuner, presser.
ثِقْلَتٌ چِكْمَكْ etre importuné, oppressé, affligé.

ثَنَا priere, louange à dieu.

ثَوَابٌ recompence, action meritoire, et merite devant Dieu. ثَوَابَهْ كِيرْمَكْ faire une bonne œuvre, acquerir du merite de= =vant Dieu.

ثَوَابْلَنْدِرْمَكْ faire faire une bonne œuvre.

ثَوَابْلَنْمَكْ acquerir du merite devant dieu, faire une bonne œuvre.

ثَوَابْلُو meritoire.

چاباَلنمق Se demener.

چاپراز boutons à queüe: ceinture que portent les Kara Koullouktchi des janissaires.

چاپقون tchapkin. cheval qui va l'amble. چاپقون رختي bride chargée d'argent.

چاپقونلق amble, grand pas d'un cheval, course.

چاپک چاپوک alerte, viste, leger, prompt, habile.

چاپکلک vistesse, promptitude, adresse, agilité.

چابلقلنمق se demener, regimber.

چاپمق aller l'amble, et marcher vite, trotter fort, et galopper.

چاپیمق accourir, venir vite, s'avancer en courant, se jetter sur...

چاپه tchapa. hoyau, instrument à remuer la terre.

چاپه لمق remuer, creuser la terre avec le hoyau.

چاپي collecteur.

چاتدرمق mettre, attacher ensemble, joindre, faire prendre ensemble des planches &c.

چاتشمق s'attacher, se prendre, se joindre ensemble.

چاتِقْ — attaché, joignant l'un à l'autre, enchassé, mis ensemble, qui se touche.
چاتِقْ قاشْلُو qui a les sourcils attachés ensemble.

چاتْلَتْمَقْ — fendre, et faire crever.

چاتْلَدِي — crevasse, fente, bresche.

چاتْلَمَقْ — se fendre, se crevasser, se ~~[illegible]~~ crever, et crever.

چاتْمَقْ — Neutro-pass. se joindre, etre joint et attaché, en=
=chassé, emboité. قاشْ چاتْمَقْ froncer les sourcils. item
چاتْمَقْ s'addresser à quelqu'un, commencer une batisse.

چاتْمَه — tchatma. joint ou mis ensemble, enchassé, et jointure, enchassure, et etage, plancher. item nom d'un beau coussin. بِرْ چاتْمَه اَوْ maison de bois, de planches.

چاتِي — ut اَوْكْ چاتِيسِي avances des toits.

چاجْ — Monceau de bled.

چادِرْ — tente, pavillon.

چادِرْدَتْمَقْ — tchatir datmak, ut دِيشِي چادِرْدَتْمَقْ grincer les dents.

جادُو جاذُو — geadou, geazou. magicien, sorcier, enchanteur.

جادُولِقْ جاذُولِقْ — magie, sorcelerie, enchantement.
جادُولِقْ ا. faire des sortileges, et ensorceler, enchanter.

جادُولَمَقْ — faire des sortileges, et enchanter, en=
=sorceler.

جادُولَنْمَقْ — etre ensorcelé.

چارپمق prendre, et frapper avec bruit et violence.
يره چارپمق renverser, ruer, jetter par terre. جن چارپمش possedé du Demon.

چارسو Vulg: tcharcheou. place, rüe, marché, carrefour.

چارشف Vulg: tcharchaf. drap de lit.

چارطاق vulg: tchardak. espece de chambre à decouvert sur le haut des toits soutenüe par quatre piliers ou l'on etend le linge.

چارق Sabots, souliers de paisan.

چارقجي چارقجيلر tcharkagi. avant coureurs, l'avantgarde.

چارقجيلق ا. Mener l'avantgarde, et escarmoucher.

چاره tcharé. moyen, remede. چاره بولمق remedier, obvier, trouver remede cc. dat. rei. چاره سز irremediable, et pauvre sans aucune ressource.

جاريه fille, servante, esclave.

چاسار Cesar, Empereur.

جاسوس espion.

جاسوسلق ا. faire l'espion.

چاشني Vulg. tcheschni. essay, gout d'une pome &c.
چاشني طوتمق آلمق كورمك gouter, taster, essayer.

چاشنيكير Celui qui goute de tous les mets avant que le monarque en mange.

چاغ — temps, saison, heure.

چاغرش — cris, clameur.

چاغرتمق — faire appeller.

چاغرشمق — crier entre soi, faire du bruit ensemble.

چاغرمق چغرمق — crier, hurler, s'écrier. item usit. appeller, convier, crier.

چاغل چاغيدي — bruit, ou murmure de l'eau.

چاغلدمق چاغلمق — murmurer, faire un bruit sourd de l'eau.

چاغله بادم — tchagala badem. amendes vertes qui se mangent avec l'ecorce.

چاغنوس — tchaganos. Crabe. escrevisse de mer.

چاق — jusques, jusqu'a ce que enfin.

چاقر — le nom d'un oiseau. ce se dit aussi de ceux qui sont marqués de la petite verolle.

چاقشر — culottes à la turque. طومان چاقشري teuman. calçon qu'on porte par dessous les culottes.

چاقل چاقل طاشي — caillou, gravier.

چاقللق — lieu plein de gravier, de cailloux.

چاك — *tchak.* dechiré, mis en pieces, déchirement.
چاك چاك ا. dechirer en pieces, mettre en morceaux.

چاڭ — *tchan.* cloche. چاڭ چالمق sonner la cloche.

چال يقه ا. — prendre au collet.

چالپاره — *tchalpara* morceaux de bois, d'huitre &c. que les turquesques tiennent aux mains en dansant, et avec lesquels elles font du bruit.

چالجي — joüeur d'instrument, et batteur, frappeur, voleur.

چالشقن — *tchalischkan.* laborieux, qui travaille, ou s'efforce volontiers.

چالشمق — travailler, tacher, s'efforcer, faire effort, procurer &c. dat. rei. برکمسه نك ايلكنه چالشمق procurer le bien dequelqu'un, chercher le bien, travailler pour le bien dequelqu'un. يوكسكه چالشمق le porter haut.
چالشمغله áforce de travailler, á force de bras.

چالشجي — laborieux, qui travaille.

چالغو چالغي — *tchalgou.* son de violon ou autre instrument, et instrument de musique. چالغولر instruments de musique.
چالغو چالمق joüer d'un instrument. بر آلاي چالغو مالغو je ne sçais quel bruit et quel tintamarre de divers instruments.

چالق — fendu, battu, couppé, balaffré, et rayé, effacé.
item etourdi d'un home.

چالقمق — remuer et agiter des choses liquides, et reincer.

چالقلنمق — être agité, remué: s'agiter.

چالقمق — remuer, et agiter des choses liquides, et rincer.

چالقنمق — se desmener, se bercer en marchant. être agité.
دكز بوزنده چالقنمق être agité des flots de la mer, et flotter.

چالمق frapper, battre, jouer d'un instrument, sonner la cloche, frapper la porte, rayer, effacer, et voler.
بوروُ چالمق sonner la trompette. داوُل چالمق battre le tambour.
يره چالمق jetter à terre. ولتة چالمق ~~[illegible]~~ volta. bordeger d'un batiment.

چالنمق être frappé, battu, rayé, effacé, volé.

چالي چالو buisson, espines. چالي چرپي ronces, epines, broussailles.
چالي قوشي nom d'un oiseau.

چاليلمق چالولمق entourer d'espines.

جام verre, vitre.

چام چام آغاجي sapin. چام سقزي resine. چام فستغي pomme de pin.

چاماشير paisseau de linges, linges.

چاماشيرجي blanchisseur.

جامع mosquée, eglise des turcs.

جامكان جامكن vestibule des bains ou l'on se deshabille avant d'y entrer.

چامور tchamour. boue, fange, bourbe, bourbier, lie, et mortier. چامور ا. چامورلمق crotter, salir de boue.
چامور تكنه سي l'oiseau.

چامورلو boueux, fangeux, crotté.

جامه دان valise, malle, et porte-manteau.

جانْ ame, esprit. جانْ آتمقْ souhaitter, desirer, et procurer avec passion, ambitionner, aspirer, briguer c. dat.
جانْ تسليمْ ا exposer sa vie. جانْ چكشمكْ etre à l'agonie. جانْ اوينمقْ ex=pirer, rendre l'ame. جانْ ويرمكْ expirer, mourir. item desirer ardemment, consentir volontiers à quelque chose. جانْ حقّنه چالشمقْ s'ef=forcer de se satisfaire, de contenter son envie en parlant des fames.
جانْ وكوكلدن tres volontiers, de tout mon cœur. جانمْ mon cher, mon cœur, mon ame. جانمكْ جاني l'ame de mon ame des amants. جانسز in=animé, sans cœur, poltron. جانْ طاتلو la vie est douce, chere.
جانلو vigoureux, animé.

جانانْ beau, aimé, amant.

جانانه amante.

جانبْ coté, part. جانبكزدن دخي de votre coté aussi.
هر جانبدن de tous cotez, de toutes part. جانبنه vers lui.

جانباز danseur de corde. usit. maquignon.

جانوار جانور Vulg. geanéser, geanavar. animal, beste, sanglier.

چاوْ bruit, tumulte, renommée. چاوْ براقمقْ semer, faire courir le bruit.

چاودار seigle.

چاوش tchaouch. huissier. ديوانْ چاوش huissier du grand Seigneur. چاوش باشي chef des huissiers du grand Seigneur, et troisieme ministre de la porte. باش چاوش premier des huissiers qui se trouvent dans les differents corps de troupes, soit des janissaires, soit des baltagi, soit des bostangi &c.

جاهلْ ignorant, idiot. item impertinent, insolent.

جاهللقْ ignorance.

چايْ fleuve, riviere, *item* du thé.

چايِرْ pré. چايِرْ اوُتْلِغِي foin de pré. چايِرْ قوُشِي alouette.

جايرانْ *Vulg.* géiran. gaselle, daim.

چايِرْلِقْ prairie.

جايِزْ licite, permis, convenable, legitime, qui se dit.
جايِزْ گوُرْمكْ approuver, agréer, trouver bon, à propos.
گوُڭلِ اِسْتَدوُكِنْ جايِزْ گوُرْمكْ regarder come convenable, come legitime tout cequi fait plaisir.

چايِلاقْ milan.

جَبْ poche.

چَپْ particule qui donne de la force à certains adjectifs, come چَپْ چوُرَه tout à l'entour.

جَبَا geaba. don, en don, gratuitement, pour rien.
جَبَا وِرْمكْ جَبَالَمَقْ faire present, donner pour rien.

چِپَاقْ chassie des yeux.

چِپَاقْلوُ qui a les yeux chassieux.

چِبَالَمَقْ se demener, s'agiter violemment.

چِبَانْ froncle, clou, bouton.

چپچوره tout à l'entour. چپچوره قیلامق assieger.

جبره gebré. marc de raisins et d'autres fruits après avoir été pressés.

چپل laid, vilain.

چپلاق nud, deshabillé. چپلاقلامق mettre à nud, des=habiller.

چپلاقلق nudité.

جبلقوم gebellekoum. amethyste.

چپللمك etre chassieux, quand les paupieres se collent ensemble.

چبوق چبوق verge, baguette, gaule, houssine, pippe.
دمر چبوقلری barre de fer, et barreaux de grille, de porte, ou de fenestre.

چبوقلمق battre les habits avec une petite baguette pour oter la poussiere.

جبه gébé. Cuirasse, harnois.

جبه جی qui fait des cuirasses, Cuirassier.

جبه خانه arsenal.

جبه لو Cuirassier, couvert d'une cuirasse.

چپیش قره چپیش jeu à bander les yeux.

چت haye, indienne.

چتال fourchette, fourche à deux dents, et fourchu, fendu en deux. چتال لاقردي discours ambigu, parolle à double entente.

چتالجق fourchette.

چتلاق fendu, crevassé, et crevasse, fente.

چتلمك enclorre, enfermer d'une haye.

چتله tchetélé. coche, taille pour un boucher, un boullanger &c ou l'on met ce que l'on prend sans payer.

چتمه tchitmé. dentelles entre les coutures des chemises, ou des linceuls.

چتوك tchetük. chat.

چته tchété. course, irruption. چته ایله کزمك چته یه وارمق faire des courses, aller en course.

چته جي qui va en course.

چتین difficile, malaisé.

چتینلك difficulté.

چچك fleur. item petite verolle. چچك چقرمق fleurir, pousser des fleurs. item avoir la petite verolle. چچك بویاسي de couleur écarlatte.

چچكلك jardin à fleurs.

چچكلنمك fleurir, pousser des fleurs.

چچكلو fleuri, parsemé de fleurs.

جدا javeline, javelot.

جذام lepreux. جذاملق lepre.

جدول regle de bois.

جديد nouveau.

چر particule qui donne de la force à certains adjectifs, come چرچپلاق tout nud.

چرا bois gras pour allumer le feu.

جرأت usit. geur-et. courage, audace. جرأت ا oser, avoir la hardiesse c. dat.

جرأتلو usit. geur-etlu. courageux, hardi.

جراح chirurgien.

جراحة vulg. gurahat. playe, ordure qui sort d'une playe.

چراغ چراق lampe, chandelle. item usit. metaph. client, creature. چراغ يقمق allumer la chandelle.

چرپمق marquer le bois, ou le drap avec la corde, ou la ligne. item metaph. trancher, couper. item blanchir en exposant au soleil de la cire, de la toile.

چرّي — le cordeau, ou la ligne des charpentiers. *item* epine, ronce. چرپيلە كوره à la ligne, avec justesse.

چرّبيجي — blanchisseur, foulon.

چرّتاوي — qui se vante, fanfaron.

چرّتمق — se vanter, dire des fanfaronnades.

چرّتي بوغا — nom d'un petit oiseau.

چرّچوه — *tchertchivé.* chassis d'une fenetre, quadre d'un tableau. چرّچوه كاغدي papier de chassis.

چرّچوه لمك — coller du papier aux fenestres.

چرّچي — mercier, qui vend en detail.

چرّچيلك — mercerie.

چرخ — roue, le ciel, et le monde, la fortune. چرخ فلك globe celeste. *item* fleur de la passion.

چرخلو — *vulg.* *tcharklü.* qui a des roues.

چرز — *tcherez.* fruits, confitures, le dessert.

چرزلمك — goutter un peu du dessert, ou des confitures.

چرش — *tchirisch.* colle.

چرشلمك coller.

چرك tchirk. ordure, saleté. قولاق چركي l'ordure des oreilles.

چركاب Conduit par ou l'on jette l'eau de la cuisine, et celle de la lessive.

چركسلك usit. چوكرلك ménage, épargne, économie.

چركه tchergué. espace de tente soutenue par deux piliers, cabane.

چركين laid, difforme, vilain, sale.
چركين ا. چركينلمك soüiller, rendre laid. چركين او. چركيلمك être laid, devenir laid.

چركينلك laideur, difformité, vilainie.

چرلاق چرتلاق grillon (sorte d'insecte)

چرلمق petiller, chanter d'un moineau.

جرم gurm. crime, péché, faute. جرمسز innocent.

جرملو coupable.

جرنك چرنيك batteau.

چري soldat, gens d'armes, milice. يكي چري janissaire.

جريان ا. couler, passer, paroître, sortir, et arriver, emaner.

جريدْ — baton avec lequel les cavaliers turcs s'exercent à jetter les dards. جريدْ اوينمقْ آتمقْ s'exercer à jetter ce baton.

جَرِيدَه — registre. جَرِيدَهءِ اَعْمَالْ

جريدْجِي — qui sçait lancer, jetter le girid.

جَرِيمَهْ — vulg. géremé. amende. جَرِيمَهْ وِيرْمَكْ payer l'amende.

جَرِيمَهْ لَمَكْ — géremelémek. condamner à l'amende, faire payer l'amende. جَرِيمَهْ آلْمَقْ

جَزَا — recompence, compensation ; chatiment merité. جَزَا اولْمَقْ etre recompencé. جَزَاسِنْ وِيرْمَكْ chatier quelqu'un selon crime. جَزَا وِيرْمَكْ recompencer, rendre la pareille. جَزَاسِنْ بولْمَقْ etre puni, chatié selon qu'on le merite. رُوزِ جَزَا le jour de recompence et de chatiment, c.a. le jugement dernier.

جَزَالَنْمَقْ — etre recompencé. item etre chatié selon ses fautes.

جَزَالَنْدِرْمَقْ — faire recompencer. item faire punir.

جُزْدَانْ — jeouzdan. porte-feuille.

جَزْرُ وَمَدّْ — le flux et le reflux de la mer.

چِزِمْ — tranche. چِزِمْ چِزِمْ كَسْمَكْ couper par tranches.

چِزْمَكْ — tirer des lignes, dessigner, crayonner, et rayer, effacer.

چِزْمَه — tchismé. botte, à la turque. چِزْمَه كَيْمَكْ se botter. چِزْمَه چِقَارْمَقْ چِكَمَكْ se debotter.

چزي — ~~ligne~~ raye. چزي چزمك ~~tirer une ligne~~ faire des rayes.

چزكي — ligne, qu'on fait avec une regle.

جزيه — tribut. جزيه وساير ويركولر tribut, et autres droits, ou contributions.

جسارت — Courage, hardiesse, presomption. جسارت ا. oser, avoir la hardiesse.

چسمك — tomber une pluie tres fine.

چشمه — tcheschmé. fontaine. چشمه لوله سي tuyau de fontaine.

چغا — les plumes d'une aigrette.

چغرمق — crier, hurler. item usit. appeller, convier, crier.

چغانه — tchagana. Sorte d'instrument de Musique.

جفا — travail mauvais traitement, vexation, tort, injure, injustice. جفا ا. جفا ويرمك travailler, tourmenter, affliger, faire tort, faire injustice.

چفت — Couple, pair, une pair, epouse et epoux, gemeau. item joug. چفت ا. چفتلمك چفته قوشمق چفتلندرمك accoupler, appareiller. item

چفت — champ. چفت سورمك labourer la terre, cultiver un champ. چفت سورملك چفتجيلك labourage, agriculture.

چفتجي — laboureur, paisan, villageois.

چفتلشمك — s'accoupler part. des oiseaux.

چفتلنمك — etre accouplé, s'accoupler. item se Marier.

چفتلك — metairie, ferme, fond de terre.
چفتلك كتخداسى fermier, qui a soin de la ferme.

چقارتمق — eximi, expromi curare. faire sortir.
يولدن چقارتمق seduire.

چقارلمش — sorti, mis dehors. extractus, erutus, sublatus.

چقارلمق — extrahi, exui, auferri, eximi pass. sequentis

چقارمق چقرمق — faire sortir, relacher, mettre dehors, tirer dehors, chasser dehors. باش چقارمق mettre la tete dehors. باشدن چقارمق faire perdre la vie à quelqu'un. دل چقارمق tirer, mon=trer la langue, item l'arracher. ضبطندن يه الندن چقارمق des=posseder, oter. آقچه چقارمق tirer son argent, le compter. بهاايله چقارمق rachetter. كوز چقارمق aveugler, faire perdre la vue.

چقال — tchakal. hyene. espece de chien sauvage.

چقجق — qui doit sortir. چقجق اتناده sur le point de sortir.

چقرق — tchikrik. tour, tour à filer, à devider, devidoir.
چقرقچى tourneur.

چقردمق grincer les dents.

چقش — Ascensio, ascensus.

چقلوس — tchakalos. petite piece d'artillerie.

چقمز سوقاق — cul de sac, rüe sans issüe.

چقمق — batte feu, briquet. چقمق طاشى pierre à fusil.
چقمق چقمق battre le briquet.

چقمقچى — qui bat le briquet. item maquereau.

چقمق — Sortir, et monter. صادق كاذب چقمق etre reconnu come veridique, come menteur. بهايه چقمق monter haut, augmenter du prix. چقه گلمك paroitre ~~tout~~ à coup, venir à l'improviste.

چقمه — tchikma. qui est sorti, ut. ايچ‌ردن يا سرايدن چقمه qui est sorti, ou qui a été elevé dans le palais du grand seigneur, qui a servi le grand seigneur.

چقن — Morceau de toile dans le quel les orientaux mettent leur argent.

چقور — tchukour. fosse. چقوريَر endroit bas, enfoncé.

چقورجق — petite fosse.

چقورلق — lieu rempli de fosses.

چكتورمك — tchektur mek. transitif de چكمك.

چكج — tcheKig. Marteau.

چكجلمك — battre à coups de Marteau, frapper avec le marteau.

جگر — gier. le foye. usit. le cœur. جگر فسادی mal de foye.

چكردك — tchekirdek. Noyau, grain, graine.

چكرق — tchiurak. grelau.

چكركه — tchekirgué. Sauterelle, cigale.

چكرمق — tchinirmak. Sonner. چكر چكر en faisant du bruit, en resonnant du bruit d'une cloche, d'un grelau.

چکرِنمک tchenzinmek. planer en l'air d'un oiseau.

چکِش dispute, querelle.

چکِشمک disputer, se quereller ensemble, crier, gronder, tanser.

چکِشیجی querelleur.

چکِلمش qui recessit. part. seq.

چکِلمک etre tiré, etre attiré, etre etendu. item refuser, faire difficulté de faire une chose. item se retirer. برِ یودن چکلمک se retirer d'un endroit, ne plus aller dans un endroit. چکلمکز n'etre pas supportable.

چکِلمک tchinlemek. resonner, faire bruit.

چکمه جه tchekmegé. tiroir. item pont. [illegible]
بیوک چکمجه کوچک چکمجه nom de deux villages, proche Constantinople.

چکمک tirer, attirer, retirer, tendre, estendre, et endurer, patir, souffrir. چکوب بیوریمک gouverner a son gré. ضرر وزیان چکمک recevoir dommage. کورک چکمک ramer. صوق چکمک souffrir le froid. قلج چکمک mettre le sabre á la main. ال چکمک se retirer, renoncer entierement á...

چکندر tchükündür. betes raves.

چکنمک sibi attrare, trahere, afficare. item trahi, pormó recedere, refugere. se retirer.

چکه chené. maschoire, et menton. item cageollerie, caquet. چکه چالمق cageoller, dire des sornettes, des contes.

چکی tchekki. poids part. de bois, ut بر چکی اودون une charge de bois, un poids de bois.

چکیلمک peser le bois.

چکیلیجی peseur de bois.

چل pendrix grise. *item* nouveau, bon, de bon aloy de l'argent. چل پارە para neufs. *item* چل plein de taches, et lentilles, *ut* چل يوزلو qui a le visage couvert de taches blanches et grises.

چل چول *tchoul*. Couverture de cheval.

چلاب *tchalab*. Dieu.

جلاد bourreau.

جلا depart. *item* lustre, splendeur. جلاء وطن ا quitter sa patrie. جلا ويرمك جلا ا polir.

جلامق polir.

جلالي rebelle, mutin. جلالي ا se rebeller, se mutiner, se soulever.

جلب *jéleb*. marchand de bœufs, moutons.

چلبي Monsieur, noble, gentilhome, delicat.

جلد peau, cuir. *item* *usit.* tome, volume.

جلدجي relieur.

جلدلمك relier un livre.

جلق pollutio propriis manibus elicita.
جلق چالمق صيرمق talem elicere pollutionem.

جلق Œuf gâté qui se laisse pour exciter les poules à pondre, œuf qu'on met sous la poule, et qui ne réussit pas.

جلقلنمق se gaster de l'œuf.

چلك des fraises.

چللو taché.

چلمك chasser à coups de pieds.

چلنك la premiere plume de l'aile.

چلنكر serrurier.

جلوه gilvé. lit nuptial. item splendeur, éclat, grace, ornement.

جلوه كر splendide, brillant, orné, paré.
جلوه كر او briller, surpasser tous les autres en éclat.

جلوس giulous. avenement à la couronne.
جلوس ا monter sur le trosne.

چلها چولها tchoulha. tisserand.

چليپا Croix.

جماع Coite. جماع ا avoir à faire avec une femme.

جماعت troupe, assemblée, auditoire, concil, synagogue.

چماق massue / masse.

جمال géamal. figure faite à la ressemblance d'un homme que l'on promene dans les rües en carnaval, ou dans quelque grande rejouissance.

جماهير les republiques.

چمچه چمچق چمشق tchamtcha, tchamtchak. escuelle, ou pot de bois à boire, et cuilliere à pot.

چمدك pincement, l'action de pincer. marque noire sur la peau quand elle a été pincée.

چمدكلمك چمدلمك pincer.

جمره gemré. braise.

جمري miserable, pauvre, avare, qui fait semblant d'être pauvre.

چمشير buis.

جمع collection, réunion, troupe, multitude. item pluriel. جمع ا. assembler, recueillir, ramasser, contenir, conjoindre, unir, accumuler, et faire un total. جمع مال ا. accumuler des richesses. جمع ايدوب يغمق accumuler, entasser. جمع او. se rassembler, venir dans un même endroit, item coire etiam carnaliter.

جمعه جمعه كوني giumaa. Vendredi, jour de fete pour les turcs. جمعه ايرته سي samedy.

جمله giumlé. somme, totalité, tous, toutes. جمله سي tout, tous, toutes. جمله دن entre tous, de tous. جمله دن يوقري اوترمق occuper la premiere place.

چمهك se baigner, ou se laver dans l'eau.

جمهور republique.

جمیعت assemblée, ramas, concours, diete.

جنّ Demon, esprit.

جناب Excellence, majesté, altesse.
جنابكز votre excellence.

چنار plane. arbre.

جنازه bierre, ou le corps mort dessus.

چناق tchanak. plat de terre, ou autre profond, escuelle.
باش چناغي le crane. كمي چناغي le fond de cale d'un batiment.

چنبر tchember. bande de teste, mouchoir de col, item cercle, cerceau.

جنبستراً ginbistira. pinces pour arracher les poils.

جنّت paradis.

جنّتلو habitant du paradis.

چنتيان culottes des femmes turques.

جندره gendéré. presse, pressoir, part. pour l'imprimerie.

جنرال général. ex ital. général d'armée.

جنك bataille, combat, rencontre. جنك ا. se battre, combattre, faire la guerre.

جنك giunk. petit livre pour ecrire des vers, des chansons.

چنك harpe, instrument de Musique.

چنكچنك tchink tchink. tapage, bruit, son que fait l'argent en le comptant.

جنكجي Soldat, guerrier.

چنكل Croc, crochet, griffe.

جنكلشمك contester, debattre, disputer, se quereller.

چنكللمك Accrocher, pendre á un croc.

چنكللو Crochu.

چنكي joüeur de harpe, comedien, joüeur de farces.

جنكيز Nom d'un roy celebre de la Scythie d'ou descendent les Kans de Crimée.

جنلو demoniaque, enragé.

جنيب cheval de main.

جواب response. جواب ا. ويرمك respondre, donner response. جواب المق prendre response. حاضر جواب qui est toujours prêt á repondre, qui n'est jamais embarassé pour repondre.

جِوار voisinage.

چوال tchouval. sac.

چوالدوز tchouvaldouz. aiguille à emballer.

جوان giuvan. jeune home, garçon. voir. bandsche.

جوانلق jeunesse.

جَواهِر pierreries. جَوَاهِر مَعْجُون confection d'hyacinthe.

جَواهِرجي jouaillier.

چوب . چوپ tchiob. bois, piece de bois, arbre coupé, tige, festu, poutre, et flocs.

چوبان tchoban. berger. چوبان دگنكي houlette.
يورك چوبانلر bergers vagabonds, qui courent çà et là.

چوپچغز tchoptchugaz. petit festu.

چوپر tchupur. qui a le visage rempli de taches.

چوپلق چوپيلق tchoplik. epines, buissons, bruyeres.

چوتره tchoutoura. bouteille de bois.

چوجق tchogiouk. enfant.

جوجه — giugé. nain.

چور چورچوپ — tchor, usit. tchor tchop. pièces de bois, buissons, brouffailles, hayes, arbrisseaux, eclats de bois.
چوردن چوبدن اولان او cabane faite de brouffailles, & hayes.

چوراب — tchourab. chaussons de laine.

چوراق چوراق یر — tchiorak usit. tchiorak ier. lieu marescageux.

چوربا چوربه — tchorba. soupe, potage. چورباجی officier d'un corps de janissaires.

چوریتمک — tchürütmek. pourrir, faire pourrir, gaster.

چورک — tchevrek. tournoyement, gouffre, à l'entour, autour.

چورک — tchurek. pain fait avec du beurre, espece de gateau.

چورک — tchürük. pourri, gasté.

چورکلک — pourriture. یورک چورکلکی mechanceté de cœur, depravation.

چورلق — tchorlik. lieu plein d'espines, et de buissons.

چورلمک — être environné, être entouré, et être tourné.

چورمش — tchürumisch. pourri.

چورمک چویرمک — environner, entourer, circuire, aller à l'entour, tourner. یوز چویرمک tourner les yeux, item se revolter. تسبیح چویرمک jouer avec le chapelet.

چورمك — *tchurumek.* pourrir, se pourrir, se gaster, corrompre.

چورن — *tchesren.* sorte de ragout fait de plusieurs choses.

چوره — *tcheuré.* le tour, l'entour. چپ چوره tout à l'entour. چوره‌یه آلمق entourer, environner, assieger, bloquer.

جوز — noix. جوز آغاجی noyer.

چوزلمك — *tchuzulmek.* etre deslié, etre desnoué, etre dissous, etre desgelé.

چوزمك — *tchuzmek.* deslier, destacher, desnouer, degeler. باغ چوزمك deslier un nœud. قوشاغی چوزمك deslier la ceinture.

جوشقن او — *giouschkoun.* etre en rut.

جوشن — cuirasse.

جوشنلو — armé de cuirasse.

چوغان — *tchogan.* drogue que l'on met dans le *halva* pour lui donner une belle apparence.

چوغلتمق — multiplier, augmenter.

چوغلمق — se multiplier, croitre, s'augmenter.

چوغی اکثر چوغی — la plus grande partie, le plus.

چوق — *tchok.* beaucoup, plusieurs, et longtemps. چوق نسنه چوق شی beaucoup de choses, plusieurs choses. چوق یجی gourmand, qui mange beaucoup. چوق سویلر babillard. چوق زمان beaucoup de temps. چوق یاشلو tres agé. چوقدن depuis longtemps. چوق کره bien des fois.

چوقچه — affés de temps, beaucoup.

چوقلق — multitude, beaucoup, abondance.

چوقه — vulg. tchioha. drap.

چوقه‌جی — marchand de draps, faiseur de draps.

چوقه‌جیلک — metier de faire le drap, ou profession de le vendre.

چوك — tcheük. vit. چوكجكز petit vit.

چوكان — longue baguette avec les crocs avec la quelle les turcs à cheval ramaffent leur girid.

چوكر چوكور — tchuuur. instrument de musique.

چوكرمك — tcheukürmek. faire plier les genoux à quelqu'un, le faire mettre à genoux.

چوكش — tcheukusch. l'action de plier les genoux.

چوكك — cheukük. affaiffement, lie. item camus.

چوكمك دز چوكمك — tcheukmek. s'agenouiller, se mettre à genouil, plier les genoux.

چول — tchul desert, solitude.

چول چول اوتمك — crier des jeunes poulains.

tchoula. nom d'un oiseau. — چولا

tchiolak. manchot. — چولاق

tourner, s'agiter. — جولان ا

grommeler, parler entre ses dents, parler à l'oreille, ou sourdement. — چولدمك

murmure, bruit sourd. — چولدي

tchullik. pays deserts, endroits inhabités. — چوللك

Vulg. tchumlek. pot, marmitte de terre. — چوملك

tchumlektchi. potier. — چوملكجي

geumerd. liberal, genereux, qui n'a rien à soy. — جومرد

liberalité, generosité. — جومردلك

tchumelmek. se reposer sur les چوملوب اوترمق commodités, s'accroupir à la façon des turcs. — چوملمك

tchun. d'autantque, parceque, veuque, attendu que, puisque quand, apres que. — چون چونكه

tchionmak, ut كونشه چونمق s'asseoir au soleil pour se rechauffer. — چونمق

joyau, pierre precieuse, perle, substance, essence. gevher. — جوهر

چوي — cheville, coin.

چويد ، چود — indigo.

چيويلمك — clouer. item avoir affaire avec une fame.

جه ، چه — particula inseparabilis addita substantivis valet juxta, secundum, pro, ut مرادجه juxta desiderium, ex voto. تچه جه more, vel idiomate germanico. addita adjectivis et adverbiis facit diminutivum amplificativum. آندن گوزلجه در illâ paulò pulchrior est. porrò addita verbi tempori in دقچه vel دكچه valet quantumvis, quando, quoties, quotiescumque, eò magis, magis magis que.

چه — tcheh. boheme چهلو bohemien.

چه — tchih. risée.

جهاز — vulg. geiz. dot en habits, en meubles &c. قزه جهاز ا. doter une fille.

جهان — le monde.

جهد — vulg. gidt. effort, peine, fatigue, diligence, travail. جهد ا. faire ses efforts. جهديني ضايع ا. travailler envain, perdre ses peines.

چهره — tchehré. visage, teint, mine. چهره بوزلمق avoir le visage desfait, pale.

چهره لو — qui a visage, ut منور چهره لو qui a une belle mine, dont le visage est brillant.

جهنم — gehennem. l'enfer. جهنم ديبي le fond de l'enfer.

جهنملو — infernal, et damné. جهنملو ا. damner.

جهود — vulg. tchifout. juif.

چیانْ — lezard vert et grand. aliàs est scolopendre, cloporte.

چیرکْ — le quant d'une planche de palisse, d'un dégainé, au quant d'anneau. tcheirek.

چیاخقْ — serpentine herbe.

چیجی — amusemens d'enfans.

جیجوشْ — gigeoz. but, le but: item raillerie.

جیحونْ — fleuve d'asie.

چیکْ — tchig. crud. item چیکْ tchin particule qui donne de la force, ut چیکْ صباحْ tres matin.

چیهلکْ — crudité.

چینْ — چینْ و ماچینْ — la chine.

چینمکْ — marcher, et fouler aux pieds, accabler, ruiner.

حَاچْ چْ croix. حَاچْ ا. faire la croix, ou le signe de la croix. حَاچَه قُومَقْ حَاچْلَمَقْ crucifier.

حَاجَتْ besoin, necessité. وَقْتِ حَاجَتْدَه. en temps de necessité, en cas de besoin. حَاجَتْ ا. *item.* حَاجَتَه وَارْمَقْ aller de corps, aller aux commodités.

حَاجِي pelerin de la mecque, ou de jerusalem.

حَارُونْ *harome.* cheval retif, qui ne se veut pas separer des autres.

حَارَه *haré.* etoffe de soye ondée.

حَاشَا dieu garde, dieu m'en garde. حَاشَاكِه dieu garde que...

حَاصِلْ qui provient, se tire; ou se recueille, recueilli, tiré, somme, recueil, conclusion, et revenu, rente, moisson, profit, gain, fruits, bleds, ou orge en herbe pour donner aux chevaux. حَاصِلِي بُولْ fertile, qui rend beaucoup. حَاصِلْ ا. acquerir, amasser. حَاصِلْ او. provenir, naitre, etre acquis, etre recueilli. حَاصِلِ كَلَامْ enfin, pour conclusion. حَاصِلْسِزْ sterile, qui ne porte et ne rend point de fruit, ou de profit.

حَاضِرْ present, prompt, prest, en ordre, apprete. حَاضِرْ ا. appreter, preparer, mettre en ordre. حَاضِرْ او. etre present *item* etre preparé, se preparer, etre mis en ordre. حَاضِرْ بِلْمَكْ se representer comme present, s'imaginer quelque chose comme presente.

حَاضِرْجَه prompt, tout prest.

حَاضِرْلَمَقْ apprester, preparer, mettre en ordre.

حَاضِرْلَنْمِشْ apprete, preparé.

حَاضِرْلَنْمَقْ se preparer, s'apprester.

حَافِظٌ garde, gardien, intendant, commandant, gou=verneur, et qui apprend, ou retient, et recite par cœur, par exemple, tout l'alcoran.

حَافِظَه hafizé. la memoire. usit. قُوَّتِ حَافِظَه la memoire.

حَاكِمٌ qui commande en un lieu, juge, prince, seigneur, administrateur, gouverneur, commandant, souverain, arbitre.

حَالٌ etat, condition, disposition, maniere, et le temps present, et chose, affaire. حَالْدَنْ حَالَه دُونْدُرْمَكْ faire changer de forme; d'etat. حَالْدَنْ دُونْمَكْ changer d'etat. كَنْدُو حَالِنْدَه اُو. demeurer dans les bornes de son etat, ne se mesler que de ses affaires.

حَالَا حَالِيَا maintenant, a cette heure, pour le present.

حَالَه halé. les lieux communs.

حَالِيَا maintenant.

حَامِلٌ porteur. حَامِلِ مَكْتُوبْ حَامِلِ وَرَقَه le porteur de la lettre.

حَامِلَه hamilé. grosse, enceinte. حَامِلَه اِ. engrosser. حَامِلَه اُو. devenir grosse, etre enceinte, et conçevoir.

حَاوٌ hav. le poil du drap.

حَبٌّ hab. pillules.

حَبَّه habbé. obole.

حَبْسٌ habs. emprisonnement, arrest, prison. vulg. emprisonné. حَبْس اِ. emprisonner.

حَتّى — hatta. jusques, jusqu'àcequeque, partant, telle=
=mentque, mesme.

حَجّ — pelerinage de la mecque. حَجّه وَارْمَقْ aller en
pelerinage.

حِجَابْ — honte, modestie. حِجَابْ چَكْمَكْ tirer les rideaux, voiler.
rideau, voile.
حِجَابْ ا. حِجَابَه دُوشْمَكْ avoir honte, etre honteux. حِجَابْدَنْ de honte, par honte.

حَجَامَتْ حِجَامَتْ — ventouses. حَجَامَتْ ا. mettre les ventouses.

حُجَّتْ — preuve, raison. usit. decret, arrest, ordre, sentence
du juge. حُجَّتْ ا. decreter, decider. وَكَالَتْ حُجَّتِي procuration, commission.

حُجَّتْلَشْمَكْ — argumenter, disputer; dire ses raisons de part et
d'autre.

حُجْرَه — hougré. cellule, chambre, cabinet.

حَدّ — terme, limite. item rang, dignité, condition
d'un chacun. حَدِّنِي بِلْدِرْمَكْ apprendre a quelqu'un qui ou cequ'il
est. حَدَّدَنْ زِيَادَه enorme, excessif, hors des limites.

حِدَّتْ — impetuosité, violence. حِدَّتْلُو violent, impetueux.

حُدُودْ — bornes, confins, limites.

حَدِيثْ — sentence, parabole du prophete.

حَرَارَتْ — avoir chaud, chaleur, ardeur, soif ardente,
passion d'amour, fievre, alteration du poulx.

حَرَارَتْلَنْمَقْ — bruler; etre alteré. عِشْقِلَه حَرَارَتْلَنْمِشْ enflammé
d'amour.

حِرَاسَتْ — garde, defense. حِرَاسَتْ ا. garder, defendre.

حرام illicite, illegitime, qui n'est pas permis, et saint, venerable, sacré. حرام مال biens mal acquis.
حلال و حرام دن per fas et nefas.

حرامزاده fils illegitime, bastard, fourbe, meschant, mechant garnement, fripon, voleur, home de sac et de corde.

حرامزاده لك fripponerie, insolence. حرامزاده لكده كزنلر ceux qui courent ça et là pour voler.

حرامي voleur, assassin.

حراميلك vol, assassinat. حراميلك ا. voler.

حرب ا. faire la guerre, combattre. item depouiller, ruiner, reduire quelqu'un à la mendicité.

حربي de guerre, ennemi ; et ~~allarme~~ trompette. حربي چالمق sonner l'allarme, appeller aux armes.

حرف lettre de l'alphabet. item particule.

حركت mouvement, procedé, procedure, action, conduitte. حركت ا. حركت اوزره او. faire mouvement, ou action, se remuer, se mouvoir, agir, proceder, se comporter. حركته كلمك item حركته كتورمك remuer, exciter, provoquer.

حركتلنمك se remuer, se mouvoir, agir, proceder.

حركتلو qui remue ; ut تيز حركتلو qui se remue vite, aisement.
بيج حركتلو qui se remue difficilement, lentement.

حرم endroit retiré de la maison ou les turcs tiennent leurs femes.

حرمت honneur, respect. item ce que l'on donne de surplus en vendant quelque chose.

حرمتلو respectable. حريف homme.

respectueusement حرمتليجه
item lorsqu'on achete quelque chose l'on dit حرمتليجه قو mettez quelque chose de plus, faites bon poids.

حِسَابٌ Compte, calcul, nombre. عِلْمِ حِسَابٌ l'aritmethique. حِسَابٌ ا. compter, calculer. حِسَابٌ طُوتْمَقْ tenir le compte. حِسَابَه كَلْمَزْ innombrable.

حِسَابْلَشْمَقْ faire, ou arreter les comptes ensemble.

حَسْرَتْ regret, douleur, desir, souhait, impatience, passion. حَسْرَتْ چَكْمَكْ regretter quelqu'un, desirer, souhaitter avec passion. حَسْرَتْ او. desirer de voir un absent.

حَسَدْ envie. حَسَدْ ا. حَسَدْ چَكْمَكْ envier, porter envie.

حَسُودْ envieux.

حَشْلَمَقْ haschlamak. echauder. item mettre le vin a raffraichir dans un puits.

حِصَارْ ville, bourg entouré de murailles, place, fortresse.

حَصْبَه asba. rougeole, et pourpre.

حِصَّه hissa. sort, portion, part, partie.

حِصَّه دَارْ participant cc. abl. rei. حِصَّه دَارْ ا. faire participant, faire part. حِصَّه دَارْ او. etre participant, avoir part.

حِصَّه لَشْمَكْ se partager ensemble.

حَصِيرْ hasir. natte.

حَضْرَتْ presence, et dignité, majesté, excellence. اللّٰه حَضْرَتْلَرِي le bon dieu. پَادِشَاهْ حَضْرَتْلَرِي sa majesté.

حُضُورْ housour. presence. item usit. repos, commodité, bien etre. حُضُورُكُزْدَه en votre presence. حُضُورَه كَلْمَكْ comparoitre, venir en presence. حُضُورْ ا. reposer, vivre en repos, et a son aise.

حضورلو tranquille, qui jouit du repos;

حضورلوجه un peu plus commodement.

حطمان hatman. general d'armée.

حظّ hazz. plaisir, gout, satisfaction. حظّ ا. حظّ سورمك se plaire, avoir plaisir, se complaire, voir volontiers, aimer, se rejouir. cc. abl. rei, etiam c. dat.

حظلنمق se plaire, avoir plaisir, se complaire, voir volontiers, aimer, se rejouir.

حفظ garde, defense, asyle, protection, et memoire. حفظ ا. conserver, garder, defendre, et conserver dans la memoire.

حفظه hafaza. la garnison d'une fortresse.

حقّ hakk. le vray, juste, verité, droit, raison, devoir, du, et dieu. حقّ اوزره justement, juridiquement. حقّی باطلدن فرق ا. distinguer le vrai d'avec le faux. بزه حقّ اولان ce qui nous est du, notre droit. حقّنده حقّنه en, de, sur, pour, à l'egard, envers. حقّکزدن de vous, envers vous, en votre endroit. حقّندن کلمك punir, chastier. cc. gen. حقّ شناس qui connoit le droit, la raison, ce qui est juste, et qui sçait son devoir, et reconnoissant.

حقّا حقّاکه hakka. veritablement, effectivement.

حقارت hakaret. mepris, abbaissement, humiliation. حقارت ا. mepriser, avilir, abbaisser, mortifier quelqu'un.

حقّه hokka. boitte, pot, vase d'apoticaire, et chose semblable. حقّه باز joueur de gobelets.

حقلشمق faire les comptes ensemble, et s'accorder, s'adjuster ensemble.

حقلمق se faire donner de l'argent ou autre, sous pretexte de quelque droit, faire payer l'amende à tort et à travers.

حقنه — *Vulg.* *hokna*. clystere, lavement.
حقنه صالمق donner un lavement.

حقه جق — petite boitte, ou pot à mettre des senteurs, ou autre.

حقیقت — verité, realité, sincerité. *item* en effet, réellement.
حقیقت اوزره sincerement, réellement, selon la verité.

حقیقة — réellement, veritablement, en effet.

حقیقتلو — vrai, sincere, réel, veritable.

حکام — princes, juges, magistrats.

حکایت — recit, rapport, histoire, roman, fable.
حکایت کتابی livre d'histoires. حکایت ا. raconter, faire recit.

حکم — jugement, sentence du juge. *item* ordre, commandement. *item* empire, droit de commander. *item* sagesse, science.

حکمت — sagesse, science. *item* mystere, secret, miracle, prodige. حکمت خدا par la permission de dieu.

حکومت — empire, domaine, droit de commander.
بر ولایته حکومت ا. gouverner, commander un pays.

حکیم — docte, savant, philosophe, medecin.

حلاج — *hallag*. cardeur de coton.

حلال — *halal*. chose permise, licite, et legitime. *item* mari et fame *legitimes*.
حلال مال biens bien acquis. حلال او. etre permis, etre legitime.
حلال ا. reconnoitre come legitime, pardonner, donner. حلالزاده fils legitime.

حلاللشمق — se faire les derniers adieux lors qu'on va combattre ou qu'on l'on court mourir; *item* se demander mutuellement pardon, lorsqu'on s'offense.

حَلَاوَتْ — douceur, suavité. حَلَاوَتِنْ بُولْمَقْ trouver goût, ou plaisir a... ou goûter de...

حَلَاوَتْلُو — doux, suave.

حُلَّهْ جِي — hulléji. celui qui couche avec la feme repudiée d'un autre pour une nuit seulement. ensuitte son premier mari la reprend.

حَلْقَهْ — anneau. item cercle, assemblée. manteau de porteau.

حَلْوَا — halva. espece de confiture des turcs. قُدْرَتْ حَلْوَاسِي manne.

حَلْوَاجِي — celui qui fait, ou vend ces sortes de confitures.

حَمَّالْ — portefaix, crocheteur.

حَمَّامْ — bain.

حَمَّامْجِي — maitre du bain.

حِمَايَتْ — protection, garde, defence. حِمَايَتْ ا. proteger, garder, defendre.

حَمَايِلْ — reliques.

حَمْدْ — louange. اَلْحَمْدُ لِلّهْ dieu soit loué, louange a dieu.

حَمْلْ — haml. fardeau quelqu'il soit. item fruit que la fme porte dans son sein. وَضْعِ حَمْلْ ا. accoucher. وَضْعِ حَمْلْ يَقِينْ او. etre preste d'accoucher.

حَمْلَهْ — impetuosité, effort, attaque. اَوَّلْ حَمْلَهْ دَنْ à la, 1re fois la premiere attaque. حَمْلَهْ ا. كَتُورْمَكْ charger, attaquer, se jetter dessus, donner la charge.

houmma. la fievre. — حُمّي

hamiiet. zèle, animosité, émulation. — حَمِيَّتْ

hanéfi. vrai Musulman. — حَنَفِي

nom propre. un des quatre successeurs de Mahomet. — حَنِيفَه ابُوحَنِيفَه

nouvelles du monde, évenements. — حَوَادِثْ

apostre, disciple de jesus christ. — حَوَارِي

les apotres. — حَوَارِيُّونْ

havalé. mal caduc. avoir vüe sur quelque maison. — حَوَالَه
حَوَالَه پردَه سي planches que cette maison met pour boucher la vüe.
خصُوصي حَوَالَه ا. renvoyer l'affaire à quelqu'un.

pesant: qui panche d'un coté. — حَوَالَه لو

Contours, environs. حَوَالِيسِنْدَه اولان فقرا les pauvres qui sont aux environs. — حَوَالِي

hoppa. enfant qui a toujours été elevé dans la maison, et qui sortant pour la premiere fois est étonné de la moindre chose quil voit. — حوبَّه

hour, houri. vierge du paradis, nymphe. — حُورْ حُورِي

havouz. vivier, reservoir, bacin de fontaine, abbrevoir. — حوضْ

hoslamak. faire impetuosité sur..., fondre sur... — حولامق

حَيَا **haia.** honte, pudeur, modestie.
حَيَاسِزْ sans honte, effronté.

حَيرَانْ estonné, eperdu, etourdi. حَيرَانْ او قالْمَقْ s'etonner, demeurer tout etonné, et comme hors de soi. **Dat.**

حِيلَه **hilé.** finesse, ruse, stratageme, et fraude, fourberie. حِيلَه ا. feindre, se servir de finesses, tromper.
حِيلَه بازْ fin, rusé, malicieux, trompeur.

حَيوَانْ **haivan.** animal, brute, brutal.

حَيوَانْلِقْ betise, bestialité, brutalité.

خاتون — *vulg.* Kadun. dame, madame. خاتونجق diminut. *vulg.* Kadungik.

خادم — chadum. eunuque.

خارتي — carte de geographie, mappemonde.

خاصّ — chass. propre, particulier, special, enfin tout ce qui est au service du grand seigneur, tous ceux qui le servent. *item usit.* pur, fin. خاصّ كمش argent pur. خاصّلر biens de la couronne qu'on donne aux Sultanes, aux Vezirs &c. خاصّه les amis, les favoris du grand seigneur, ceux qui le suivent partout. خاصّه ورجال les grands de la cour. خاصّ اوده appartements des ايچ آغالر qui sont ceux qui habillent le grand seigneur come ككرتيجي &c. خاصّ اوده باشي celui qui a le soin, la direction de ces appartements.

خاصّة — hasseten. nommement, principalement.

خاصكي — hasseki. officiers du بوستانجي باشي qu'il envoye pour arreter quelqu'un.

خاطر — cœur, ame, esprit, memoire, souvenir, affection, disposition. خاطر عاطر cœur pur, odoriferant. خاطر صورمق s'informer de la santé de quelqu'un, et de ses dispositions à notre egard. خاطرده خاطرنده طوتمق avoir memoire, ou souvenir, se souvenir. خاطره خاطرنه كلمك venir dans la pensée, dans la memoire, souvenir. خاطر كوزتمك tacher de plaire à quelqu'un, s'abstenir de tout ce qui peut l'offenser. باباسنك خاطرني آلمق se conformer à la volonté de son pere, lui complaire. خاطرنه دوشمك venir à l'esprit. خاطرنه طوقنمق l'offenser, l'irriter. خاطرنه كتورمك se rappeller, faire rappeller quelqu'un. خاطره نقصان كلمك etre offensé. خاطري خوش او etre content, consolé. خاطرني خوش طوتمق se consoler. خاطر ايچون par complaisance. خاطركز ايچون pour l'amour de vous. خاطرم ايچون pour l'amour de moi. صفاي خاطر ايله volontiers.

خاطرلمق — se souvenir, se resouvenir, penser, faire reflexion.

خالص — pur, sincere.

خالي — grand tapis. item vuide, libre.

خَانْ hotellerie, auberge pour loger la caravane, ou les passagers. item empereur, Roy, Kan des tartares.

خَانَه maison engeneral. صاحِبْ خَانَه maitre de la maison, du logis.

خَايِنْ infidelle, perfide, traitre.
تُوزْ اَكْمَكْ خَايِنِي un domestique traitre, ingrat des bienfaits receus.

خَايِنْلِقْ infidelité, trahison. خَايِنْلِقْ اِ faire une trahison, trahir.

خَايَه haia. œuf, et testicule, couillon.

خَبَرْ nouvelle, advis, bruit, histoire.
خَبَرْ اِ وَيْرْمَكْ annoncer, donner advis, ou nouvelle, advertir, sig=
=nifier, informer cc. acc. et aliquando cum abl. خَبَرْ آلْمَقْ recevoir nouvelle, ou advis, etre adverti, s'informer, prendre information.
خَبَرِي اِيلَه cum scitu ipsius, et consensu.

خَبَرْجِي Nouvelliste, qui porte la nouvelle.

خَبَرْدَارْ instruit, informé cc. abl. rei.

خَبَرْلَشْمَكْ se donner mutuellement des nouvelles, etre en correspondance.

خِبْرَه chybré. experience, connoissance d'une chose.
اَهْلِ خِبْرَه qui se connoit, qui sçait la valeur de chaque chose.

خُويَارْ chaviar. œuf de poisson. manger fort commun en turquie.

خُدَا houda. dieu.

خَدَمَاتْ services, devoirs.

خدمت — *Vulg.* hizmet. service, charge, employ, commission.
افنديسنه استقامت اوزره خدمت ا. servir, rendre service. خدمت ا.
طوغرو خدمت ا. servir fidellement son maitre.

خدمتجي — officieux, obligeant.

خدمتكار — serviteur, valet.

خراب — degat, ruine, et gaté, detruit, ruiné. خراب ا. ruiner, saccager. خراب او etre detruit. خرابه وارمق menacer ruine.
خرابه لر lieux ruinés, masures. ~~[illegible]~~

خراج — tribut. خراج ديوشرمك recueillir le tribut.
خراج اندرمك diminuer le tribut.

خراجكذار — tributaire.

خراججي — collecteur.

خرج — despense, frais. خرج ا. despenser, employer.
وكيل خرج maitre d'hotel.

خرجلق — provision, argent pour faire les depences necessaires. يول خرجلغي provision, ou argent pour faire les depences du voyage.

خردل — hardal. moustarde.

خرده — hourdé. menu, mince, petit.
اتمك خرده سي mie de pain.

خردهلمك — *Vulg.* hourdalamak. mettre en petit morceaux.

خرستيان — Chretien.

خرسز — voleur, larron.

خِرْسِزْلِقْ — vol, larcin. خِرْسِزْلِقْ ا. voler, faire le métier de voleur.

خِرْطْلاوُقْ — hirtlavouk. le gozier.

خُرْطُمْ — خُرْطُومْ — hourtoum. la trompe de l'éléphant.

خِرْقَه — hirka. habit rapiécé, habit de religieux.

خَرْكَاه — tente royalle.

خِرْلْدَمَقْ — murmurer, gronder, grogner, faire bruit.

خِرْلْدِي — murmure, bruit, ronflement.

خِرْلَشْمَقْ — murmurer entre soi.

خِرْلَمَقْ — murmurer, faire bruit.

خُرْمَا — hourma. datte. خُرْمَا آغَاجِي dattier.

خَرْمَنْ — خَرْمَنْ — Vulg. harman. aire, endroit où l'on bat le bled.

خُرُوسْ — horos. coq. item morceau de fer sur lequel tombe et s'enchasse le loquet.
خُرُوسْ دِيمَكْ danser.

خُرُسَانْ — horosan. du ciment. briques pillées.

خِرَه maigre, décharné. hira.

خُرُوسْلَنْمَقْ — faire le glorieux.

خَزِينَه — Vulg. hazna. thresor.

خَزِينَه دارْ — Vulg. haznadar. thresorier.

خَسْتَه — hasta. malade. خَسْتَه او devenir malade, etre malade. خَسْتَه مِزاجْ valetudinaire. خَسْتَه حالْ او etre affligé, etre en mauvais etat.

خَسْتَه لِق — maladie.

خَسِيسْ — hasis. avare.

خَسِيسْلِقْ — avarice.

خِشْتْ — dard, javelot, javeline, espieu. item moilon, tuiles, brique.

خُوشْنُودْ — choshnoud. content, satisfait.

خَصْمْ — hasm. adversaire, partie contraire dans un procés, ennemi.

خِصِمْ خِزِمْ — parent, proche. خِصِمْلَرْ les proches, les parents.

خِصِمْلِقْ — parenté.

خُصُوصْ — housous. affaire, negoce.
بوخُصُوصْدَه dans cette affaire. بوخُصُوصْ اِيچُونْ pour cette affaire.

خُصُوصًا — proprement, particulierement, principalement, nommément.

خُصُومَتْ — querelle, dispute, et inimitié.

خَطّ — ligne. خَطِّ هُمَايُونْ billet, ordre, requette, tout ecrit en general qui est signé de la main du grand Seigneur.

خَطَا — mallheur; faute commise par inadvertance. péché. خَطَا ايله par mesgarde. خَطَا ا. faillir, pecher.

خَطّاطْ — qui a une belle main, qui ecrit bien. ecrivain.

خُطْبَه — houtbé. prieres que l'on dit dans les Mosquées en l'honneur du grand Seigneur.

خَفِيفْ — hafif. leger.

خَطَايِي — etoffe de soie.

خَلَاصْ — halas. delivrance, salut. خَلَاصْ ا. delivrer, sauver. خَلَاصْ اوُلْمَقْ etre delivré, etre sauvé.

خِلَافْ — contraire, fausseté, contrarieté et mensonge. خِلَافِ اِنْهَا fausse relation. خِلَافِ مُعْتَادْ contraire à la coutume.

خِلَالْ — curedent.

خَلَايِقْ — servante, esclave.

خَلْطْ — halt. sottise, dispute mal à propos, tripotage, meslange. خَلْطْ ا. chercher dispute mal à propos.

خِلْطْ — hilt. humeur.

خَلْطِيَّتْ — haltiiet. meslanges, tripotages, mauvaises chicanes. خَلْطِيَّتْ سُويْلَمَكْ chercher des mauvaises disputes, battre la campagne.

خِلْعَةْ — hil-at. robe d'honneur.

خِلْعَتْلَمَكْ — donner la veste d'honneur.

خَلْقْ — halk. peuple, nation, menu peuple, gens, monde. جَاهِلْ خَلْقْ le menu peuple, la bas peuple. خَلْقَكْ دِلِنْدَه اوُلَانْ سُوزْلَرْ bruits publics.

houlk. naturel, caractère, coutume. — خُلْق

houlklanmak. s'habituer, se faire, faire son caractère à… — خُلْقْلَنْمَقْ

trouble, confusion, rupture, tort, dommage. — خَلَلْ
خَلَلْ كَتُورْمَكْ troubler, apporter du prejudice.

halvet. solitude, retraite, endroit eloigné, isolé. — خَلْوَةْ
خَلْوَتَه كِتْمَكْ se retirer à part, aller dans une solitude.

sincerité, pureté, candeur, vraye amitié. — خُلُوصْ

vulg. Kalfa. sous maître, substitut, second maître. — خَلِيفَه

himhim. qui parle du nez. — خِمْخِمْ

~~[struck out]~~ paste pour faire le pain &c. hamour. — خَمِيرْ

hounsa. hermaphrodite. — خُنْثِي

poignart. — خَنْجَرْ

armé d'un poignart. — خَنْجَرْلُو

fossé. خَنْدَقْ قَزْمَقْ creuser un fossé. — خَنْدَقْ

hogea. seigneur, sieur, messire, riche marchand, maître, precepteur, pedagogue, maître d'école, regent, professeur. خُوَاجَيَه وِيرْمَكْ mettre à l'école. خُوَاجَه لِقْ ا. faire le regent, maître, ou pedant, enseigner, professer, regenter, et tenir negoce, faire le marchand. خُوَاجَه لِقْ salaire d'un maître. item l'action de faire le regent, et de negocier. خُوَاجَه كِي riche marchand. — خُوَاجَه

خوارده *hovarda.* vagabond, errant, coureur.

خواردهلق *hovardalik.* course çà et là.
خوارده لقده كزمك vaguer, errer, courir çà et là.

خود *hod.* mais.

خوراته *horata.* raillerie. خوراته ا. railler, se railler.
خوراته برلكرق par raillerie, en raillant. خوراته ايله خوراته يوزندن raillerie à part.

خوراته جي *horatagi.* railleur.

خور *hor.* vil, mesprisable, bas. خورا. avilir, abbaisser, rendre mesprisable. خور كورمك خور طوتمق mespriser, ne tenir conte de...

خورلق *horlik.* vilité, bassesse, mespris.

خورلمق *horlamak.* avilir, abbaisser, mespriser.
اويوقوده خورلمق ronfler.

خورلدمق *horildamak.* ronfler.

خوروز *hosrouz.* pot de chambre.

خورياد *horiat.* grossier, vilain, rustique, paisan.

خوريادلق *hor-iatlik.* rusticité, grossiereté.

خوش *hosch.* bon, et bien. بر خوش et بر خوشچه bon, brave, excellent, bien, excellemment. خوش كلمك plaire, etre agréable, reussir, et profitter, aider. خوش آمد خوش آمدي flatterie. خوش آمدلك خوش آمدلك ا. خوش آمدي ا. flatter. خوش كورمك خوش طوتمق traitter bien. خوش او. se porter bien, jouir d'une bonne santé. خوش چكمك vivre à son aise, se donner du bon temps. خوش اما bien, mais. خوش حال او. etre en bon etat. خوش خاطر او. etre joyeux.

خوشاب خوشاو *hochab.* boisson faite du jus d'abricots, de raisin &c.

خوشچه برخوشچه *hoschtché.* bon, bien, excellemment.
خوشچه قالمق rester bien portant, demeurer en paix.

خوشلق *hoschlik.* bonté, bon état, embonpoint, santé.

خوف crainte, peur, appréhension.

خونكار *hounkar.* le grand seigneur.

خوني *houni.* entonnoir.

خوي *houi.* coutume, façon, naturel, humeur.
خوينا برقمق se desaccoutumer.

خويلنمق *houilanmak.* s'accoutumer, s'habituer.

خيار concombres.

خيال *haial.* phantome, spectre, espouvantail. *item* imagination. خيال ا. s'imaginer. قوة خيال l'imagination.

خياللنمق s'imaginer, resver.

خيانت trahison. خيانت ا. commettre une trahison, trahir.

خير bon, bien, bonté. *item* non, nenny.
خير صانمق خير استمك vouloir du bien à quelqu'un. خير دعا ا. benir, faire des bonnes prieres. خيريسي le meilleur.

خيرلو bon, profittable, salutaire.

خيره — etonnement, etourdissement. etonné, stupefait.

خيره لنمك — etre troublé.

خيزان — pauvre, miserable, gredin, gueux, poltron, faineant.

خيلي — ha-ili. beaucoup, assez, fort, trop.
خيلي زمان assez longtemps.

خيليجه — diminut. assés, passablement.

دَادَانْدِرْمَقْ attirer, gagner, amorcer, charmer, tirer á soi, allecher, faire gouter.

دَادْ *dad.* gout, saveur.

دَادَانْمَقْ être attiré, être gagné, être charmé, être alleché.

دَادَانْمَهْ *dadanma.* appas, charmes, allechemens.

دَادْمَقْ *dadmak.* i. q. دَادَانْدِرْمَقْ.

دَادِي servante qui a soin des enfants.

دَارْ gibet, potence ou l'on pend les criminels.
دَارَهْ چِقَرْمَقْ conduire á la potence.

دَارَاتْ pompe, magnificence. دَارَاتْ اِيلَهْ pompeusement.

دَارْچِينْ canelle.

دَارْدَاغَانْ دَارْدَغَانْ dissipé, espars, ecarté.
دَارْدَاغَانْ اِ. dissiper, espandre, deffaire.

دَارْغُونْ faché, courroucé, et de mauvaise humeur, bizarre, fantasque, capricieux, bourru.

دَارْغُونْلِقْ colere, courroux, chagrin.

دَارِلْتْمَقْ طَارِلْتْمَقْ *dariltmak.* fascher, mettre en colere, chagriner, courroucer, tourmenter. دَارِلْتْدُرُرُمْ

دَارِلْمَقْ se fascher, se mettre, ou être en colere, se chagriner, se tourmenter.

دَارُو دَارِي *darou.* millet.

داش particule inseparable qui adjoutée à un nom signifie compagnon comē يولداش compagnon de chemin, ou de voyage.

داعي qui prie pour quelqu'un, attaché, esclave.

داغ Cautere, marque de brulure. داغ يقمق Cauteriser, bruler, marquer avec le feu. داغ داغ couvert de blessures.

داغتمق dissiper, esparpiller, desfaire, et disperser partout.

داغق داغوق dispersé, dissipé.

داغلمش dissipé, dispersé. صاچي داغلمش عورت escheuelée d'une feme.

داغلمق طاغلمق etre dispersé, etre dissipé, etre deffait. طاغلوب قاچمق fuir en desordre.

داغلمق Cauteriser, appliquer un cautere, marquer, bruler avec le feu.

داغلو Cauterisé, marqué de fleur de lis, blessé, percé.

داغينلق Confusion, meslange, desordre, esparpillement.

takilmak. داقلمق badiner quelqu'un le railler sur quelque chose. شونه داقله لم بواز badinons le un peu. اونك عشقي اوزرينه چوق داقلديلر on le badina beaucoup sur son amour.

داقمق takmak. attacher, mettre, pendre, ficher, mettre une chose en sa place. باشنه تل داقمق attacher au bonnet une plume.

دال branche. دال كسمك emonder. دال قلج او. tirer l'epée.

دالجغز petite branche.

دالدرمق plonger, enfoncer dans l'eau.

دَالّغِجْ plongeon.

دَالّغَلَنمَقْ etre agitée de la mer.

دَالْغَه dalga. vagues, flots.

دَالّلُو branchu.

دَالّمِشْ submergé, plongé ut اويوقويه دالّمش enseveli dans le sommeil.

دَالّمَقْ صُويَه دَالّمَقْ se plonger, plonger dans l'eau.

دَالّيَه sarment.

دَامْ le toit d'une maison.

دَامْغَلَمَقْ marquer. damgalamak.

دَامْغَه damga. marque de vaisselle, la marque qu'on met sur la vaisselle, sur la monnoye, sur les ouvrages d'or et d'argent. controlle.

دَامْلَمَقْ degoutter, couler goutte à goutte.

دَامْلَه damla. une goutte. دَامْلَه‌جِقْ une petite goutte.

دَانَا genice, vache.

دَانِشِقْ دَانِشقْلِقْ consulte, conseil.

دانشمق consulter, se consulter, prendre ou demander conseil.

دانه vulg. tané. grain, graine, piece, et appas, allechement. اوچ دانه trois pieces. دانه یه کلمك se former en graine, monter en graine. دانه دوکمك allecher.

دانه لمك resolvere in grana.

دانه لنمك etre monté en graines, se former en graines.

دانه لو grenu, plein de grain.

داورانمق davranmak. se refaire, se remettre, se retablir apres une maladie.

داول davoul. tambour.

دایامق دایامق دایاندرمق appuyer, estayer, soutenir. دایاتدرمق.

دایاق estaye, soutien. دایاق اورمق estayer.

دایانمق داینمق s'appuyer. item durer, etre de durée.

دایره daïré. cercle, circonference, circuit, tour; item tambour de basque.

دایم toujours, continuellement.

دایما continuellement, toujours, éternellement.

دایه da-ia. Nourrice.

دایی oncle du coté de la mere.

دِبْ دُبْ particules qui donnent de la force à certains adjectifs côme دِبْدِري tout vif, دُبْدوز tout egal. item

دِبْ le fond. دِبنْدنْ de fond en comble, totalement, entierement. دِبنْدنْ قوپرمق extirper de fond en comble.

دِبايي eveillé, libertin, qui cherche à pervertir les enfants.

دبّاغ Corroyeur, qui prepare les peaux.

دبر dübür. le derriere, le cul.

دپرتمك دپرشترمك te-pretmek. remuër, mouvoir, emouvoir, faire trembler, faire marcher. دپرتدرم.

دپرمز te-premmez. immobile, qui ne bouge.

دپرنمك te-prenmek. se remuer, se mouvoir, etre emû, ou agité, secoué, et trembler. يرْ دپرنمه‌سي tremblement de terre.

دپرنيجي te-pranigi. mobile, qui se remue.

دبسرمك tepsirmek. se crevasser, jetter hors des boutons aprés la fievre.

دپسي tepsi. plat, assiette.

دبلك dibek. gros mortier de pierre à piler le grain.

دبلك dibélik. à plus forte raison, tout à fait.

دبلنجي اوغلان debelenigi. enfant qui n'est jamais en repos, qui remuë sans cesse soit dans le berceau, soit ailleurs.

دَبَلَنْمَكْ **debelenmek.** s'agiter violemment, se desmener.

دَپْمَكْ **tepmek.** rüer des pieds, regimber d'un cheval.

دَپْمَه **tepmé.** coup de pied, rüade.
دَپْمَه اورمق donner un coup de pied en regimbant, ou par derriere. c. dat. pers.

دَپِشْمَكْ **tepinmek.** se donner des coups de pieds l'un à l'autre, se desmener, et fouler aux pieds.

دَبَه **débé.** hernie, rupture, descente de boyaux, et rompu.

دَپَه **tépé.** cime, sommet, colline, eminence, faiste.
باشْ دَپَه سِي le sommet de la teste. طاغْ دَپَه سِي la cime de la montagne.

دَپَه جِق **tépégik.** petite colline.

دَبَه لِكْ **debelik.** hernie, rupture.

دَپَه لِكْ **tepelik.** endroit rempli de collines.

دَپَه لَمَكْ **tepelemek.** assommer, tuer.

دَپَه لَنْمَكْ **tepelenmek.** etre tué, etre assommé.

دِتْرَتْمَكْ **titretmek.** faire trembler. دِتْرَتْدِرْمَ.

دِتْرَشْمَكْ trembler ensemble.

دِتْرَمَكْ **titrémek.** trembler. صُوقْدَنْ دِتْرَمَكْ trembler de froid.
قورقودن قورقوسندن دِتْرَمَكْ trembler de peur, ou de frayeur,

دِتْرَمَه — ti-tré-mé. frisson. اِسِتْمَا دِتْرَمَه سِي frisson de fievre.

دِتْسِنْمَكْ — titsinmek. avoir horreur, avoir de la repugnance par ex: en prenant un remede.

دِتْمَكْ — ditmek. mettre en pieces, dechirer.

دَخْلْ — dahl. empechement, molestation, trouble. دَخْلْ ا. molester, s'opposer.

دُخُولْ — entrée, accés. item coite. دُخُولْ ا. entrer. item avoir affaire avec une feme cc. dat.

دَخِي — vulg. da-a. aussi, et encor. دَخِي اِيُو meilleur. دَخِي اُوتَه au delà, plus avant, plus loing. دَخِي كُوزَلْ tant mieux. بِر دَخِي encore un, encore une fois, un autre fois, derechef, plus, jamais plus. دَخِيجَهْ diminutif, come دَخِيجَهْ وَارْ da-agé. il y a encore quelque chose, ou quelque peu davantage.

دُدُكْ دُدُوكْ — duduk. flutte. دُدُكْ چَالْمَقْ jouer de la flutte. دُدُكْ چَالِيجِي joueur de flutte.

دَدَه — dédé. ayeul, grand pere, et parrain. دَدَه نُكْ بَابَاسِي دَدَه نُكْ دَدَه سِي bisayeul.

دَدِي قُودِي او. — etre chose supposée.

دَرْ — der pro دِيرْ inquit; ait. dit-il. item دُرْ dur mais, ors.

دَرْ — ter. sueur. آيَاقْ دَرِي sueur des pieds i.e. recompence, argent qu'on donne à quelqu'un quand on l'envoit chercher quelqu'un, quelque chose. دَرْ اُوغْلَانِي valet, serviteur.

دَرَاغُوشْ — vulg. diragousch. l'action d'embrasser, embrassement.

دِرْپَانْ — tirpan. falx. faulx.

دِرْپَانْجِي *tirpangi.* faucheur, et faiseur de faulx.

دَرْبَدَرْ *derbeder.* gueux, gredin, coquin.

دَرْبَدَرْلِكْ gueuserie.

دَرْبَنْدْ *derbend.* detroit de montagne, mauvais et dangereux passage, barricade, et prisonnier, lié, garotté. دَرْبَنْدْ اِ. changer de fers, faire prisonnier.

دُرْپِي *turpi.* lime.

دُرْپِيلَمَكْ *turpilemek.* limer.

دَرَجَه *dérégé.* degré, marche d'escalier, degré d'honneur, de geographie. بِرْ دَرَجَه دَه دَكُه اُولْ دَرَجَه دَه jusques là que.

دَرْحَالْ incontinent, sur le champ, en meme temps, au meme instant.

دَرْدْ douleur, mal, maladie, peine, tourment, affliction, convulsion. دَرْدُ وَمَشَقَّتْ چَكْمَكْ souffrir, etre affligé.

دَرْدْلُو affligé, qui souffre, et valetudinaire.

دَرْدْمَنْدْ pauvre, miserable, affligé, malade, patient, qui a douleur et passion.

دُرْدِي *torti.* lie de quelque liqueur. دُرْدِيلُو شَرَابْ vin chargé de lie.

دَرْزِي *terzi.* tailleur.

دَرْسْ *ders.* leçon. دَرْسْ آلْمَقْ *ec. abl.* prendre leçon, apprendre, estudier sous quelqu'un. دَرْسْ وِيرْمَكْ donner leçon, enseigner, regenter. دَرْسَه بَقْمَقْ etudier sa leçon.

دِرْسَكْ — coude. دِرْسَكَه دَايَانْمَقْ s'accouder.

دَرْعَقَبْ — aussitôt.

دِرَكْ — colomne, pilier, poutre, mas de navire.

دِرِلْتْمَكْ — diriltmek. vivifier, ressusciter, redonner la vie. دِرِلْتُورُورُمْ.

دَرْلِكْ — terlik. especes de chaussons de cuir.

دِرْلِكْ — vie; moyens de vivre, provision, entretien, et façon de vivre.

دَرْلَمَكْ — terlemek. suer.

دِرْلْمَكْ — vivre, s'entretenir, se maintenir, et revivre, ressusciter.

دُرْلُو — türlu. sorte, espece, genre, diversité, divers. دُرْلُو دُرْلُو diverses sortes, plusieurs sortes, divers. يَدِي دُرْلُو de sept sortes.

دَرْمَانْ — remede, medecine.

دِرْنَكْ دَرْنَكْ — assemblée, rendez-vous, multitude de personnes qui sont assemblées.

دِرْنَكْتَا — tirinkéta. le trinquet.

دَرُونْ — dedans, interieur, et le dedans, le cœur, les entrailles.

دَرْوِيشْ — pauvre, nécessiteux, et Religieux, moine.

دَرَه — *déré.* vallée, riviere, ruisseau, torrent.

دِرْهَمْ — dragme.

دَرِي — peau. دَرِيسِنى صويمق چقرمق ôter la peau.

دِرِي — vif, vivant. دِبْ دِرِي tout vivant.
دِرِي طوتمق prendre en vie. دِرِي قالمش survivant, qui survit.

دَرِيجِكْ — pellicule. يوفقه دَرِيجِكْ membrane.

دِرِيغْ ١. — refuser, nier, ne pas accorder. ce. abl. rei.
دِرِيغْ اولنمق etre nié, etre refusé.

دَرِينْ — *derin.* profond.

دَرِينْلِكْ — *derinlik.* profondeur.

دِزْ — *genouil.* دِزْ اوستنه اوترمق s'appuyer sur les genoux.
دِزْلَرِي آيرلمش qui a les genoux écartés. دِزْبَاغِي jarretiere.

دِزْدَارْ — gardien d'une fortresse.

دِزْكِنْ — *dizguin.* bride de cheval. دِزْكِنْ كيتمكْ طلو *dolou* courir à bride abbatüe.

دِزْمَانْ — un home grand et gros.

دِزْمَكْ — mettre en rang, et enfiler.
انجو دِزْمَكْ enfiler des perles.

دَسْتَرَه — *destéré.* scie.

دستره لمك Scier.

دستك destek. bras qui soutiennent les balcons des turcs.

دستگاه comptoir, laboratoire.

دستمال essuye main.

دستور destour. licence, permission, congé.
دستور ويرمك donner la permission.

دسته desté. manche, poignée, gerbe, faisceau, bouquet, anse, escheveau, et hardiesse, incivilité. بر دسته كاغد, un cayer de papier. كل دسته bouquet de roses. بر دسته چچك, bouquet de fleurs. دسته دسته à poignées. بر دسته كاغد, une main de papier.

دسته لمك en faire un faisceau, ou bouquet.

دستي cruche, pot de terre en forme de bouteille.

دشلمك déchilmek. être percé d'un bouton.

دشمك percer un bouton, un froncle.

دشمن Vulg. duschman. ennemi, adversaire.

دشمنلك Vulg. duschmanlik. inimitié, haine.

دعا dou-a. invocation, priere, oraison, souhait, salut. دعا ا. prier, benir, souhaiter du bien, saluer.

دُعاجي — Douagi. qui prie, qui fait des prieres pour quelqu'un, serviteur, esclave.

دعواجي — qui intente procez, qui a procés.

دعوت — invitation. دعوت ا. appeller, faire venir, citer, inciter, porter, et convier. آني دعوت ايچون pour l'inviter, pour le faire venir. دوكونه دعوت ا. inviter aux noces. دعوت اولنمش appellé, invité.

دعوى دعوا — Da-va procez, debat, cause, action, et pretension, ambition. دعوا ا. plaider, avoir procez, et pretendre, s'attribuer, se faire... بركمسه ايله دعواجي او. avoir procés avec quelqu'un. دعواسي فصل ا. decider, vuider un procez.

دفتر — Defter. registre, liste, catalogue, rôle, in=ventaire, et livre. item table d'un livre. دفتره يازمق enregistrer. آنا دفتري protocolle, livre ou sont les modeles des actes. عسكر دفتري registre ou sont marqués les tanats, les places &c. dont les Kadi Asker de Romelie et d'asie peuvent disposer. دفتر خانه chancellerie. دفتر خانه كاتبي commis de la chancellerie. دفتر اميني le garde des archives de l'em=pire, come des registres des ziamets, des timars, des biens de chaque village, du nombre de ses habitans &c. c'est un ministre de la porte. il est appellé le Defterdar. ~~eloignement~~ le grand thresorier. دفتردار

دفع — eloignement. دفع ا. eloigner, chasser, repousser. دفع غم ا. dissiper les chagrins. دفع او. etre chassé, etre eloigné.

دفعه — Def-a. une fois, un coup, moment, instant. بودفعه, cette fois, pour cette fois, alors, pour lors. برقاج دفعه. deux, ou trois fois, je ne seay combien de fois. نيجه دفعه plusieurs fois, frequemment.

دفنه — Defné. laurier. دفنه لك jardin de lauriers.

دقت — Dikkat. diligence, soin, exactitude. دقت ايله بقمق regarder avec soin, examiner avec attention.

دقيقه — Dakika. minute.

دك دكين — Dek, dein. particules qui ajoutées aux datif des noms, et aux temps du verbe en جه ingé signifient, jusques, jusqu'a ceque, come شمديه دك شمديه دكين jusqu'a present. نه زمانه دك نيچيه دك jusqu'a quand?

دِكْ **dik.** tout droit, en-haut. دِكْ يوُقَرِي tout droit en-haut.
دِكِنه تراشْ ا. raser à contrepoil.

دكّ ا. tromper quelqu'une dek.

دُكَّانْ دُكَانْ **dukkan.** boutique. اَهْلِ دكّانْ boutiquier.
قَصَّابْ دكّانِي boucherie.

دكّانجي boutiquier.

دِكْدُرْمكْ **deidürmek.** faire tenir, faire parvenir.

دِكْدِرْمكْ **dindurmek.** arrêter, faire cesser.
صِزِي وَ آغْرِي دِكْدِرْمكْ appaiser, faire cesser la douleur. قَانْ دِكْدِرْمكْ arrêter le sang, estancher.

دِكْدِرْمكْ **dikturmek.** faire coudre, et faire planter.

دِكْدِكْ **dik dik.** housse, drap qu'on met sur la selle.

دكَرْ **deier.** qui vaut, et valeur. دكَرْنْدَنْ زِيَادَه plus qu'il ne vaut.

دكَرْمَنْ **deguirmen.** moulin. صُو دكَرْمَنِي moulin à eau.
الْ دكَرْمَنِي moulin à bras. دكَرْمَنْ طَاشِي meule de moulin.
دكَرْمَنْ خُرُوسِي idem. اوُجْ خُرُوسْلُو دكَرْمَنْ moulin à trois meules.

دكَرْمَنجِي meusnier.

دكَرْمِي **deguirmi.** rond, quarré, certaine mesure en parlant des iemenis et de la mousseline.

دِكْرَنْ **digren.** fourchette.

دكِزْ **den-iz.** mer. آقْ دكِزْ la mediterranée. دكِزْ آشْرِي اولانْ d'outre mer. قَرَه دكِزْ la mer noire. دكِزْ اوتِي herbe de mer.
دكِزْ كنَارِي rivage de la mer. دكِزْدَنْ par mer.

دکزلو — maritime.

دکسز — densiz. effronté, dissolu, insolent, impertinent.

دکش — dé-isch. change, eschange, troc.

دکش — dikisch. couture. *item* l'action de planter.

دکشترمک — de-ischturmek. changer, eschanger, troquer, et faire eschanger.

دکشمک — de-ischmek. ~~changement, variation, vi~~ changer, ~~[illegible]~~ eschanger, et troquer.

دکشمه — ~~[illegible]~~ de-ischmé. changement, variation, vicissitude.

دکشیجی — de-ichigi. troqueur.

دکک — dikik. vigne, plante.

دکل — de-il. non, pas, et pro دکلدر il n'est pas. *item* دکل non seulement. دکلکه bien loing de... tant s'en fautque..

دکلمش — dikilmisch. planté, elevé, etabli, fixé, et cousu.

دکلمک — dikilmek. etre planté, etre elevé, etre etabli, etre fixé, et etre cousu.

دکلمك — dinlémek. escouter, entendre.

دکلندرمك — dinlendurmek. faire, ou laisser reposer, soulager.

Din-lenmisch. reposé, tranquille, qui a pris du repos. — دڭلنمش

Din-lenmek. reposer, se reposer, prendre repos. — دڭلنمك

Denlü. ut. نه دڭلو combien? اوڭلو tant, autant. — دڭلو

Dikili. droit, elevé, ut. دكلي طاش obelisque. — دكلي

Dei-misch. parvenu. — دكمش

Din-misch. appaisé, calmé, ut. دڭمش آغري la douleur est appaisée. — دڭمش

Dei-mek. valoir. item — دكمك

Dei-mek. toucher, aboutir, arriver, parvenir, appartenir, competer. كوز دكمك ensorceler, charmer. كوز دكمكلك ensorcelerie, charme. ميراث جهتندن دكمك etre eschû par voye d'heritage, de succession. — دكمك

Dikmek. ficher, dresser, planter, establir, commettre, substituer, elire, choisir pour... پادشاه دكمك faire un roy, reconnoitre pour son Roy. ويره بيراغن دكمك arborer pavillon blanc, c.é. se rendre aux ennemis. item — دكمك

Dikmek. coudre. دكش دكمك coudre. — دكمك

Din-mek. cesser, s'arreter, s'appaiser, passer. — دڭمك

Dénémek. esprouver, en faire l'experience. — دكمك دكه مك

Dei-mé. *Dei-médé.* il n'y a pas apparence. — دكمه دكمه ده

Dikmé. cousu. دكمه سي la façon d'un habit. — دكمه

دِكَنْ *diken.* épine, aiguillon, chardon.
دِكَنْ بَتْمَقْ percer, entrer dans... d'une épine.

دِكَنْجِكْ *deiénégik.* petit baston.

دَكَنَكْ *de-iének.* baston, et bastonade.
دَكَنَكْ چالْمَقْ بَصْمَقْ اورْمَقْ donner des coups de baston.

دِكَنْلِكْ دِكَنْلُو يَرْ lieu rempli d'espines.

دِكَنْلُو espineux. دِكَنْلُو اوُتْ chardon.

دَكورْمَكْ *deniurmek.* faire parvenir, faire tenir, faire toucher, rendre.

دِلْ langue, langage. *item* prisonnier de guerre.
دِلِنِي طوتْمَقْ retenir sa langue. تَرازُو دِلي languette de balance.
چاكْ دِلي battan de cloche. دَكِزْ دِلي langue de mer, golfe. صِغِرْ دِلي langue de bœuf, et bourrache. دِلْ ايلَه صوقْمَقْ picquer, offencer par des parolles.
دِلي صَرْمَشْمَقْ طولَشْمَقْ begayer, chanceller. دِلِكْ باغِني آلْمَقْ desnoüer la langue. دِلْ بالِغي sole. دِلْ ايلَه صوقيجي mordant. دِلْ صوقْمَقْلِغي mauvaise langue, coup de langue, medisance. دِلْ طاتْلولِغي affabilité, douceur dans des parolles. دِلْ يارْدِمي ا. ister, favoriser, recommander. دِلْ اوجِنْدَه او. etre au bout des levres. دِلْ بِلْمَزْ qui ne sçait pas la langue. هَرْ وِلايَتِكْ دِلِني بِلْمَكْ sçavoir les langues de chaque nation.

دَلّاكْ *tellak.* celui qui lave, et rase dans les bains.

دَلّالْ *tellal.* crieur public, herault.
دَلّالْ ايلَه چاغِرْمَقْ publier.

دَلالَةْ l'action de conduire, de guider, de montrer. *item* argument, démonstration.

دَلّالْلِقْ *tellallik.* charge de crieur, de herault, et paye du crieur, du herault.

دُلْبَنْدْ *dülbend.* toile fine pour faire un turbant.

دِلْجِكْ l'aluette, la pepie.

دِلْسِزْ muet. دِلْسِزْ او etre muet. دِلْسِزْجَه en muet, en langage de muets, par signe.

دِلْسِزْلِقْ l'etat d'un muet.

دَلِكْ trou.

دِلَكْ دِلَكْلِكْ demande, desir, souhait, priere, in=tercession. دِلَكْ ا prier, demander, interceder.

دِلْكُو دِلْكِي tilkü, tilki. renard.
دِلْكِيجِكْ petit renard.

دِلْكِيجِيلِكْ flatterie, caresse. دِلْكِيجِيلِكْ ا flatter, feindre, dissimuler.

دِلْكِيلَنْمَكْ دِلْكُولَنْمَكْ flatter, caresser, dissimuler, feindre, applaudir.

دِلْكِيلَنْجِي flatteur.

دِلْلَشْمَكْ prendre langue l'un de l'autre, s'informer mutuellement.

دِلْلَمَكْ medire, parler mal d'autrui, diffamer.

دِلْلَنْمَكْ etre diffamé.

دِلْلُو qui a langue, qui parle beaucoup. آغِرْ دِلْلُو qui parle lentement. طَاتْلُو دِلْلُو gracieux, dont les paroles sont douces, affables.

دِلِمْ tranche. قَاوُنْدَنْ بِر دِلِمْ كَسْمَكْ couper une tranche de melon. دِلِمْ دِلِمْ كَسْمَكْ couper en tranches.

دلمك perser, trouer.

دلمك vouloir, desirer, souhaitter, demander, requerir, rechercher. صوچين دلمك demander pardon.

دلنجه ut عرب دلنجه دیمك اولور ça signifie en arabe...

دلنجي mendiant, gueux.

دلنجيلك mendicité, gueuserie. قپودن قپویه دلنجيلك ا. mendier de porte en porte.

دلنمش troué.

دلنمش desiré, souhaitté.

دلنمك mendier.

دلوجه deluge. yoraye.

دلورمك delürmek. devenir fol, faire des folies, radoter.

دلوقانلو دلي قانلو jeune hoñe gaillard, ardent, et leger.

دلوقانلولق ardeur, et legereté de la jeunesse.

دلي دلو sot, fol. item brave, vaillant, resolu.
دلي كبي دليانه sottement. دلي او. devenir fol, etre fol.
دليلر بيراغي compagnie de soldats intrepides, prêts à tout. دلي باشي chef de cette compagnie.

دليجه دليجه petit fol, follatre. item دليجه yoraye.

دَلِيلكْ دَلُولِكْ sottise, follie. دَلِيلكْ ا. faire des folies.
دَلِيلجَه sottement, follement.

دَلِيلْ guide. *item* preuve, demonstration, raison.

دَلِيلّلنمكْ etre conduit, etre convaincu par des raisons claires, evidentes.

دَلِيمْ beaucoup.

دَمْ respiration. *item* moment, instant.

دِمَاغْ palais de la bouche, cerveau.

دَمَتْ دَمَدْ faisceau, pacquet, gerbe.
اوْتْلِقْ دَمَدِي faisceau de foin. قُونْدَه وَ چَاپِي دَمَدِي fagot de bois.
دَمَجِكْ petit fagot.

دِمَاغِي rhume, catharre. دِمَاغِيلُو enrhumé.

دمتلمكْ mettre en fagot, fagotter.

دمدوزْ *dümdüz*. tout plat, et egal.
دمدوزْ ا. applanir, egaliser.

دَمِرْ دَمِرْ دَمُورْ fer, ancre.
دَمِرْ بِرَقْمَقْ آتْمَقْ jetter l'ancre, mouiller. دَمِرْ قِپَانْ aimant.
دَمِرْدَنْ de fer. دَمِرْ بَاشْلِقْ casque de fer. دَمِرْ سُورْمَه verrouil.
دَمِرْ بِرمقلري grille de fer. اوجاق دَمِري fer du fourneau.
صَپَانْ دَمِري le fer de la charruë. دَمِرْ آلاتي instruments de fer.
دَمِرْ طَوبْدَه يَرَاشُورْ il faut battre le fer, quand il est chaud. *prov.*

دَمِرْجِي forgeron, vendeur de fer, et mareschal.

دَمِرْجيلِكْ Mestier de forgeron, ou de Mareschal.

دَمِرْكُو dem-vegü dantre.

دَمِرْلَمَكْ ferrer, couvrir de fer.

دَمِرْلُو de fer.

دَمِرَنْ le fer de la flesche.

دِمِشْقْ Damas ville. دِمِشْقِي de Damas.

دِمِي etoffe de cotton.

دَمِينْ tantôt, il n'y a gueres, peu devant, peu au=
=paravant.

دُنْبَكِي tunbéki. espece de tabac à fumer.

دُنْبَلَكْ dünbelek. espece de petit tambour.

دِنْجْ vigoureux, vif, gay, enbonpoint.

دِنْجْلِكْ vigueur, gayeté, santé, embonpoint.

دِنْجْلَنْمَكْ se refaire, se remettre, reprendre vigueur;
et reposer.

دَنْكْ bale de marchandise. item contrepoids.
دَنْكْ بُوزْمَقْ debiler. بِرْ دَنْكْ قَاچُورْمَقْ, faire passer une bale de
marchandise sans payer la douanne.

دِنْکِلْ dinguil. essieu.

دُنْکُل dunguel. nefle.

دَنْکْلَمَکْ denklemek. emballer.

دَنِی vil, méprisable, obscur.

دُنْیَا le monde. دُنْیَایَه کتورمکْ mettre au monde, enfanter. دُنْیَاسِنْ دکِشْتُرمکْ mourir.

دُنْیَالُو mondain.

دَوَا remede.

دُوَاقْ douvak. voile rouge dont les nouvelles mariées sont couvertes.

دُوبْرَه وَنَدِیکْ dobro venedik. ragusois.

دُوتَامْ toutam. une poigné. دُوتَامْ دُوتَامْ à poignées.

دُوتْسِی tutsi. parfum.

دُوتْسِیلَمَکْ tutsilemek parfumer.

دُوتْمَکْ tutmek. fumer, faire de la fumée.
دُوتَرْ il fume.

دُوتُنْ دُوتُونْ tütün. fumée. item tabac à fumer.
دُوتُنْ یپرَاقِی tabac en feuilles. دُوتُنْ اِیچْمَکْ fumer. دُوتُنْجِیلِی fumeur.
دُوتُنْ ا. fumer, faire de la fumée.

دوتنجي *tütungi.* vendeur de tabac.

دوتنلمك *tütünlemek.* fumer, faire de la fumée.

دوداق *doudak.* levre.

دوراجق يڕ domicile, lieu pour rester.

دوراغ اوتي aneth herbe odoriferante.

دوربين *dürbin.* lunette d'approche.

دورت *deurt.* quatre. دورت يوز quatre cent. دورت اياقلو quadrupede.
دورت پاره‌ا couper en quatre parts, ecarteler. دورت قات ا. quadrupler.
دورت كوشه‌لوا. rendre carré. دورت كونلو de quatre jours. دورت يول آغزي carrefour.

دورتش *deurtisch.* picqueure, aiguillonnement, instigation.

دورتلمش *deurtülmische.* picqué, aiguillonné.

دورتلمك *deurtülmek.* etre picqué, etre aiguillonné, etre incité.

دورتمق *dourourtmak.* faire rester.

دورتمك *deurtmek.* poindre, picquer, aiguillonner, inciter.

دورتمه galop d'un cheval. دورتمه كتمك galoper. *deurtlemé.*

دورتمك *devirtmek.* renverser.

دورتي *deurti.* aiguillon, poinçon.

dœurtigi. qui picque, qui aiguillonne. دورتيجي

quatre á quatre. دوردر

dür dürmek. faire plier, faire envelopper. دوردرمك

quatrieme. دوردنجيده en quatrieme lieu, la quatrieme fois. دوردنجي

dürüschmek. tacher, s'efforcer, faire effort, travailler, solliciter. اللهك يولنه دورشمك travailler pour le service de dieu. تحصيل علمه دورشمك travailler á acquerir la science. دورشمك

dourouschmak. s'opposer l'un á l'autre, resister. دورشمق

dourgoutmak. arrester, retenir, detenir, retarder, faire demeurer, mettre en arrêt. دورغتمق دورغتمق دورغورمق

dorouk, dorou. sommet, cime, comble. دورق دورو

doroukłü. comblé. دورقلو

devriltmek. renverser. دورلتمك

dürülmisch. plié, enveloppé. دورلمش

devrilmisch. renversé. دورلمش

dourulmak. reposer, etre reposé, etre arreté. دورلمق

etre renversé. دورلمك دورلمك

Dürülmek. etre plié, etre enveloppé. دورلمك

Dourmak. etre debout, s'arreter, demeurer, rester, durer, habiter, sejourner, etre, et se lever. دورمق
دورمه دورمدن دوريوب continuellement, sanscesse, sans relasche.

Devirmé. se dit des parments de pelisse cousus sur le drap. دورمه

Devirmek. renverser. دورمك

Dürmek. plier, envelopper d'une lettre, d'un habit, d'un drapeau, des voiles &c. دورمك

Dorsu cheval bay. دورو

Dourou. se lever, se dresser. دورو كلمك دوري كلمك

Düs plat, esgal. دوزير plat pays, rase campagne. دوز
دوزا aplanir, aplatir, esgaler. دوزجه esgalement.

Doz. dos. Articules qui donnent de la force á certains adjectif come دوزدوغي tout droit. دوز دوس

Douzz. ut وندیک دوزي le doge de Venise. دوز

Douzak. lacet, attrape, trebuchet, filets. طوزاق دوزق دوزاق
دوزاق قورمق tendre des filets.

Düzetmek. aplanir, aplatir, esgaler, rendre esgal, adjuster, mettre en ordre, accommoder, raccommoder, refaire, corriger, regler. دوزتمك

Düzgi, düsigi. ouvrier, artisan, qui façonne, qui adjuste. دوزجي دوزيجي

Düzédilmisch. applani, adjusté, mis en ordre, raccommodé. دوزدلمش

düzédigi. qui arrange, qui raccommode. دوزدیجی

düzgütmek. farder. دوزکتمك

düzgün. fard. دوزکن

düzgünlemek. farder. دوزکنلمك

düzeltmek. applanir, adjuster, mettre en ordre, raccommoder, corriger. دوزلمك دوزلتمك

düzédilmez. incorrigible. دوزدلمز

düzéldigi. qui arrange, qui raccommode. دوزلدیجی

düzlik. plat pays, rase campagne. دوزلك

düzülmisch. applani, façonné, contrefait, feint. دوزلمش
دوزلمش qui n'est pas applani, façonné.

düzlémek. applanir, applatir, égaler. دوزلمك

düzülmek. etre applani, etre façonné, etre contrefait, etre feint. دوزلمك *düzélmek*. i.q. دوزلتمك. دوزلمك

düzmek. aplanir, former, façonner, faire, adjuster, mettre en ordre, disposer, composer, refaire, reparer, corriger, feindre, contrefaire, falsifier, et accorder un instrument. دوزمك

düzmé. fait, travaillé, formé, composé de... *item* feint, contrefait, faux, falsifié, et invention, feinte, chose feinte. دوزمه

düzen. ordre, methode, façon, regle, ajustement, justesse, accord. دوزن ویرمك mettre en ordre, accommoder, ajuster, accorder. عسکر دوزنی ordre, disposition de l'armée. *item* دوزن ا trompe quelqu'un. دوزن

دوزنلك Duzenklik. ordre, methode, façon, ajustement, justesse, accord.

دوزنلو Düzenlü. en bon ordre, adjusté, accordé.

دوزيويرمك Düzivermek. aplanir, former, façonner, faire, adjuster, mettre en ordre, disposer, composer, refaire, reparer, corriger, feindre, contrefaire, falsifier, et accorder un instrument.

دوست Dost. ami, cher, bien aimé, maitresse.
عزيز دوستم mon tres cher ami. دوست ايدنمك s'acquerir un ami.

دوستلق amitié, bienveillance, affection.
دوستلق اوزره او. etre ami avec quelqu'un, cultiver son amitié. دوستلق ا. montrer de l'amitié à quelqu'un, lui faire amitié cum dat.

دوش Düsch. songe, et droit, à l'encontre. دوش كورمك songer.
دوش آزمق pollui in somniis. دوشده en songe. دوش كلمك دوش او. rencontrer, avoir au devant.

دوشتمك Düchetmek. faire etendre. usit. etendre.

دوشرتمك Düchürtmek. faire tomber.

دوشرمك Düchürmek. faire cheoir, faire tomber, abattre, precipiter, et avorter. اوغلان دوشرمك avorter.

دوشك Düchek. lit, matelas. دوشك سرير lit à la franque.
دوشك دوشمك دوشك برقمق faire le lit.

دوشك Düchük. tombé, et avorton, né avant le temps.

دوشكن Düschkün. tombé, dechu.
دولتدن دوشكن abbaissé, reduit à un pauvre etat.

دوشمز Duschmez. il ne tombera pas, et il ne sied pas bien, il n'est pas raisonnable, il ne se doit..

دوشمش Duschmisch. tombé, dechu.

Duschmek. tomber, cheoir, advenir, arriver, succomber, et mourir dans le combat, et etre bien séant. دوشمك

دشمنك اوزرنه دوشمك assaillir, attaquer, charger l'ennemi. رسوايلغه دوشمك tomber dans l'infamie. خستهلغه دوشمك tomber malade. يره دوشمك tomber à terre, et etre pendu, ruiné. دشمنك اللرينه دوشمك tomber entre les mains de l'ennemi. قومه دوشمك s'ensabler.

duchémek. estendre sur terre. دوشمك

آلتينه دوشمك estendre dessous. طغله دوشمك paver de briques.

duchémé. tapis, ou autres choses estendües sur la terre, et pavé. دوشمه طاش pavé de pierres. تخته دوشمه سي plancher. دوشمه

duchen. qui tombe, qui a tombé, qui arrive. دوشن

duchenmisch. estendu sur terre. دوشنمش

دوشنمش يول chemin pavé.

duchenmek. etre estendu. طاش ايله دوشنمك etre pavé de pierres. دوشنمك

duchünmek. penser, songer, rever sur quelque sujet. دوشنمك

duchunmé. pensée, soin. دوشنمه

dogramak. couper menu, hacher. طوغرامق دوغرامق

dogramagi. menuisier. طوغراجي دوغراجي

dogourmak. enfanter, engendrer, accoucher. طوغرمق دوغرمق

dogmak. naitre, se lever. دوغلدن برو dés ma, ta, sa naissance, depuis que je suis né. طوغمق دوغمق

دوغرو droit, qui n'est ni tors, ni de travers. item juste, plein d'equité. item tout droit. دوغرو دوغرو tout droit dogrou.

dogma. né, issu. آنادن دوغمه خادم eunuque de sa nature, de naissance. طوغمه دوغمه

دُوقُشْقَانْ طُوقُشْقَانْ dokouschkan. insolent, querelleur, qui ne fait que heurter les autres.

دُوقُشْمَقْ طُوقُشْمَقْ dokouschmak. se heurter.

دُوقُمَقْ دُوقُومَقْ طُوقُمَقْ dokoumak. faire un tissu, tresser. بِزْ دُوقُمَقْ faire de la toile.

دُوقُنْمَقْ طُوقُنْمَقْ dokounmak. toucher, attoucher, et offenser, rencontrer, heurter contre. خَاطِرِنْ دُوقُنْمَقْ offenser, choquer quelqu'un, lui deplaire.

دُوقَه toka. boucle.

دُوكَتْمَكْ tüketmek. achever, finir, consomer, terminer. دُوكَدِرَمْ.

دُوكَجَكْ duiégék. pilon de mortier.

دُوكَدِرْمَكْ duktürmek. faire repandre.

دُوكَدِرْمَكْ duidurmek. faire battre.

دُوكَدُو duktü. le dos, ut بَلْتَه نَكْ دُوكَدُوسِي le dos de la hache.

دُوكِشْ duiusch. bataille, combat, rencontre.

دُوكِشْمَكْ du-iuschmek. se battre, combattre.

دُوكِلْمِشْ dukulmisch. repandu, versé, epandu.

دُوكِلْمِشْ du-iulmisch. battu.

dükülmek. etre repandu, etre versé; *item* tomber *des cheveux, des feuilles des arbres.* *item* fondre sur... se lancer...
طشره دوكلمك fondre. صاچ دوكلمه سي cheute de poil. — دوكلمك

dükmek. verser, espandre, réspandre, fondre, jetter. *item faire tomber des cheveux, des feuilles des arbres.*
دانه دوكمك يم دوكمك attirer, allecher. — دوكمك

duimek. battre, frapper, bastonner, et piler, rompre. خرمن دوكمك battre le bled. — دوكمك

du-ium. neud. دوكم چوزمك delier un neud. — دوكم دكوم

du-iumlemek. nouer. — دوكملمك

duiumlu. noüeux, noüé, plein de neuds. — دوكملو

dükmé. fondu, jetté. — دوكمه

duimé. bouton. دوكمه لرين چوزمك se desboutonner. — دوكمه

duimélemek. boutonner, attacher. — دوكمه لمك

du-ien. fleau pour faire sortir le grain de l'epi. — دوكن

du-iun. nopçes. دوكنه اوقمق inviter aux nopçes. — دوكن دوكون

du-iungi. convié aux nopçes. — دوكنجي

dukundi. cequi tombe en bas, cequi se prend du vin en le vuidant &c. — دوكندي

tükenmisch. fini, terminé. — دوكنمش

tukenmek. etre fini, etre á bout, expirer du terme. دوكمك

dukigi. fondeur des metaux. دوكيجي

doul. veuf, veuve. دول

dolab. roüe d'eau, armoire, labyrinthe, tour, destour, ruse. دولاب قورمق tramer, machiner, abuser, dresser des embuches, tromper. طولاب دولاب

dolabtchi. trompeur, abuseur, item دولابجي

dolaschturmak. faire entourer, faire tourner tout á l'entour. طولاشترمق دولاشترمق

dolachik. de destour, plus eloigné, hors du droit chemin. طولاشق دولاشق

dolaschmak. aller, tourner á l'entour. قول دولاشمق faire la ronde de la garde. طولاشمق دولاشمق

dolama. robbe de drap. طولاما دولاما

dolamak. aller, tourner á l'entour, environner. طولامق دولامق

dolandurilmisch. trompé, abusé. طولاندرلمش دولاندرلمش

tromper, abuser. طولاندرمق دولاندرمق

trompeur. طولاندريجي دولاندريجي

dolanmak. etre environné, etre entouré, etre trompé, et tourner, ou aller á l'entour, faire un tour, et chercher des desfaittes. طولانمق دولانمق

دوُلاَيْ طوُلاَيْ *dolai.* circuit, tour, contour, les environs.
شهرُكْ دوُلاَيِنْدَه à l'entour de la ville, aux environs de la ville.

دَوْلَة fortune, bonheur, prosperité, richesse, Royaume, empire, estat. دَوْلَتِ عُثْمَانِيَّة l'empire des otomans, la Maison otomane. دَوْلَتِ وُدِينْ اِيچوُنْ pour les interets de la patrie, et ceux de la religion.

دَوْلَتْلو heureux, fortuné, riche, puissant, opulent, seigneur, prince, illustrissime, tres heureux.

دولدرمق *dolburmak.* emplir, farcir, remplir.

دوُلكْ *dulek.* ingenieux, industrieux.

دوُلكرْ *dulguer.* charpentier, et masson.

دُولكرْلكْ metier de charpentier.

دوُلْمقْ طوُلمقْ *dolmak.* se remplir, etre rempli, plein, et farci.

دوُلْمَه طوُلْمَه *dolma.* farçe.

دولنكج *dulenguech.* milan.

دوُلنمقْ *dolounmak.* se coucher du soleil.

دُولُو دُولِي طُولُو *dolou, doli.* gresle. دُولُو يَغَرْ il gresle. *item*

دُولُو طُولُو *dolou.* plein.

دومن **Dümen.** timon, gouvernail de navire.

دومنجي **Dümengi.** pilote, timonier.

دون **Dün.** nuit, et hier. دون آخشام hier au soir. دون صباح hier matin. دون كيجه hier la nuit. دون دكل اوبر كون ~~hier~~ avant hier.

دوناتمق دونتمق **Donatmak.** orner, parer, garnir, fournir, équipper. دونادرم

دونانمش **Donanmisch.** orné, paré, garni, equippé, armé. دونانمش كمي vaisseau equipé, armé.

دونانمق **Donanmak.** etre orné, etre equipé, etre armé.

دونانمه **Donanma.** rejouissance publique, et armée navale, flotte. شهر دونانمه سي rejouissances d'une ville après une ~~[illegible]~~ victoire remportée, ou quelque naissance de prince.

دونجك **Dunégék.** qui doit revenir, retourner, et aisé à tourner, qu'on tourne facilement; qui se remüe aisément.

دوندرلمش **Dündürilmisch.** revocatus, conversus, inversus, irreditus.

دوندرمك **Dündürmek.** faire retourner, faire tourner, ou aller à l'entour, renvoyer, rappeller, revoquer, renverser, retourner, detourner, dissuader, empecher, changer, tourner, convertir, perver=tir, faire tourner casaque, seduire, et faire rendre, et rendre, restituer. تدبيرندن دوندرمك faire changer de resolution.
دشمنلكي دوستلغه دوندرمك changer sa haine en amitié. ترسنه دوندرمك retourner à rebours. يوزين دوندرمك detourner le visage.

دوندرمكلك **Dündürmeklik.** reversio, inversio, reper=cussio, restitutio.

دوندريجي **Dündürigi.** reductor, circumductor, restitutor.

دونر *dünev.* qui retourne, qui revient, et aisé à tourner, à changer. سوزندن واقرارندن دونرادم qui se retracte, qui viole sa promesse, qui nie cequ'il a avancé.

دونرك *dunérek.* en tournant comme une roue.

دونش *dunusch.* retour, et tournement, tour.

دونك *deunük.* revolté, apostat, renegat.

دونك *dü-venk.* perche où les poules se perchent la nuit.

دونلمزلكله *dünülmezligilé.* irrevocablement, sans ressource.

دونم *deunüm.* journal de terre.

دونمش *dünmisch.* renversé, retourné, traduit.
كيرو صحته دونمش retabli, qui a recouvert la santé.

دونمك *dünmek.* retourner, revenir, tourner, aller à l'entour, se tourner, se renverser, etre changé en... se convertir, et se pervertir, se revolter, renier la foy.
سوزندن دونمك se dedire, changer d'avis, ne pas maintenir la parolle. سوزنه دونمك revenir à la proposition, à son sujet, à cequ'on a proposé.

دونمك *duvenmek.* couver, et se percher des poulles.

دونمه *dunmé.* retourné, converti, et renegat, apostat.
يهوديدن دونمه juif renegat. آدمدن دونمه ميمون home changé en singe.

دونه مك *dünemek.* etre perché, se percher sur un arbre d'un oiseau.

دوه *dévé.* chameau. دوه تويي poil de chameau.
دوه قوشي autruche.

Ecritoire. دِويتْ دِوِيدْ

Do-iourmak. Saouler, rassasier. دويرمقْ

Dowiourmak. Decouvrir, deceler, faire connoitre, se faire appercevoir. طويرمقْ دويرمقْ

Dowioulmisch. Connu, manifesté. طويلمشْ دويلمشْ

Do-ioulmaz. insatiable. طويلمزْ دويلمزْ

Dowioulmak. etre connu, etre sçu, etre manifesté. طويلمقْ دويلمقْ

Do-ioulmak. etre rassasié. طويلمقْ دويلمقْ

Do-i-um. proye, butin, depouille de l'ennemi. طويمْ دويمْ
دويم ا. faire butin. دويمْ او. etre chargé de butin.

Doimaz. insatiable. طويمزْ دويمزْ

Doimak. Se saouler, etre saoul, et etre rassasié. طويمقْ دويمقْ

Douimak. appercevoir, s'appercevoir, comprendre, deviner. طويمقْ دويمقْ

Doiumlik. proye, butin, et abondance. طويملقْ دويملقْ
دويملغله abondamment, copieusement.

Do-iumlu. copieux, abondant. طويملو دويملو

Dé, da. in, intra, de. item pro دخي et, aussi. دَه

دِهْلِيزْ دَهْلِيزْ ا *tehlis.* entrée de maison, galerie, corridor, allée, et coin de maison, lieux communs.

دِي *Vulg. dé.* dis, parle. *item* ça, sus, courage, allons, soit, hé bien! voyons. دِي اِيمْدِي allons.

دِيَارْ pays, province. دِيَارِ بَكِرْ la Mesopotamie.

دِيَارْلُو qui est du pays, *ut* بِزُمْ دِيَارْلُو notre compatriote. اَلْ دِيَارْلُو étranger, d'un autre pays.

دِيَانَتْ observation de la Religion. اَرْبَابِ دِيَانَتْ ceux qui observent la Religion.

دِيبَا étoffe d'or.

دِيبَاجَه *dibagé.* preface, commencement de quelque chose.

دِيبْ دِبْ le fonds. دِيبْلِكْ bout de fourreau d'epée, ou de gaine. دِيبْلِكْلُو *ut* دِيبْلِكْلُو دَكْنَكْ bâton avec le bout de fer, ou d'argent.

دِيَتْ *diiet.* paye, ou recompense en argent ou autre pour un homme tué.

دِيدُكْلَرِي appellé, dit, qu'ils disent, qu'ils ont dit.

دِيرِلْمَكْ دَرِلْمَكْ s'assembler, se ramasser, etre assemblés.

دِيرْمَكْ دَرْمَكْ assembler, amasser, ramasser, cueillir comê des fleurs, des fruits. بِرْيَرَه دِيرْمَكْ rassembler dans un même endroit.

دِيرِنْمَقْ broncher, chanceler, etre prêt à tomber, glisser.

دِيزِلْدَمَقْ *di, tizildamak.* bourdonner, faire bruit sourd des mouches, des abeilles.

دِیزِلْدَمَه *Dizildama.* bourdonnement, bruit sourd des Mouches, des abeilles &c.

دِیزِلْمَكْ etre mis en file.

دِیزْمَكْ arranger, enfiler.

دِیزِی ordre, suitte, file, rang, botte. بر دیزی انجو un rang de perles. صوغانْ صرمسقْ دیزیسی une botte d'oignons, ou d'ail.

دَیِشْ diction, proverbe, sentence, vers, conte.

دِیشْ dent. دیشْ اَتی gencive. دیشْ اوتی sauge. دیشْ صرتمقْ grincer les dents. دیشْ تجرداتمقْ دیشْ چاتردتمقْ montrer les dents en riant. دیشْ چقرمقْ arracher les dents, edenter. دیشْ قماشمقْ agacer les dents, etre agacez. دیشْ قماشمه سی agacement des dents. دیشْ بوداق آغاجی fresne.

دِیشْسِزْ edenté, sans dents.

دِیشْلَمَكْ Mordre.

دِیشْلَمِشْ Mordu.

دِیشِی femelle. دیشی آرسلانْ lionne.

دِیمَكْ دمكْ dire, et appeller. یوقْ دمكْ nier, refuser, dedire. دمكْ اولور ça signifie.

دَینْ dette. دَینْ ا. s'endetter. دَیندنْ چقمقْ payer ses dettes.

دِینْ foy, religion. دینسزْ sans foy, qui n'a ny foy, ny roy. دینسزلكْ irreligion, infidelité.

دينلمز inexplicable, indicible.

دينلمك *usit.* دينمك se dire, etre dit, etre nommé.

ديو geant, esprit, demon.

ديو *pour* ديوب disant, coṁe, et afsliquee, pour.

ديوار Mur, muraille. طاش ديوار ديواري muraille de pierres. تخته ديواري muraille de planches. ديوار حصار les murailles de la ville. ديوار كدوكي fente, cresasse de muraille, bresche.

ديوارجي Masson.

ديوارلمق Massonner, et entourer de Murailles.

ديوارلنمش Muré.

ديوان Cour, tribunal, siege de juge, parlement, senat, chambre de conseil, cour souveraine, et oeuvre de poesie. ديوان ا. ديوان طوتمق tenir le conseil. ديوان قورمق assembler le conseil. ديوان اهليسي qui est du conseil, qui assiste au conseil. ديوان خانه sale de palais, d'audience. ديوان طورمق demeurer debout devant quelqu'un pour l'honnorer, et le servir, servir.

ديوانه *divané.* sot, fol, furieux. ديوانه خدا enflammé de l'amour de dieu. ديوانه او etre fol, devenir fol.

ديوانه لك follie, sottise. ديوانه لك ايلمك faire des sottises, ou follies.

ديوشرلمش ramassé, accumulé.

ديوشرلمك etre ramassé, etre accumulé.

دیوشرمك دوشرمك assembler, amasser, cueillir, recueillir, plier, retrousser. بریره دوشرمك rassembler dans un même endroit. خراج دوشرمك ramasser le tribut. عسكر دوشرمك faire des levées. یلكن دوشرمك plier les voiles. آقچه دوشرمك amasser de l'argent. اتكنی دوشرمك retrousser sa robe.

دیوشرمه <u>dischirmé, devchirmé</u>. collection, recolte. عسكر دیوشرمه سی levée des troupes. آقچه دیوشرمه سی levée des deniers. اریك دیوشرمه سی amas de pus, d'humeurs.

دیوشرجی collecteur. آقچه خراج تكلیف دیوشرجی receveur.

دیوریش دیوریش l'action de dire, de raconter, de reciter, de rapporter, de conter, de redire.

دیورلمش dit, raconté, recité.

دیورلمك دیورلمك etre dit, etre raconté, etre rapporté.

دیورمك دیورمك دیورمك dire, dicter, raconter, reciter, rapporter, conter, redire. ازبردن دیورمك dire, ou reciter par cœur.

ذَاتْ Substance, corps, personne, soi même.
ذَاتِ شَرِيفْ noble personne. بِالذَّاتْ luymesme, en personne.

ذَاتِي Essentiel, substantiel, naturel, vrai, sincere.
قُوَّةِ ذَاتِيَة vigueur naturelle, vertu naturelle.

ذَايِقَه qui goute d'une feme. قُوَّةِ ذَايِقَه le gout l'un des cinq sens.

ذَخَايِرْ Vivres, munitions de bouche.
جَمْعِ ذَخَايِرْ اِيچُونْ pour aller chercher, pour faire provision de vivres,

ذَخِيرَه Zahiré. vivres, munition de bouche.
ذَخِيرَه ا. faire provision de vivres. ذَخِيرَه كَرِينْ آلوُبْ leur ayant intercepté leurs munitions de bouche. يوُلْ ذَخِيرَه سِي provisions du voyage.

ذَخِيرَه جِي Commissaire des vivres.

ذَخِيرَه خَانَه Magazin, lieu de provisions.

ذَرَّه Zerré. atome. ذَرَّه دَكْلُو ذَرَّه قَدَرْ de la valeur d'un atome, rien du tout. ذَرَّه آغِرِي قَدَرْ de la pesanteur d'un atome.

ذَرِيعَة Cause, motif, sujet, occasion.

ذَكَرْ Zeker. vit.

ذِكْرْ mention, commemoration. item continuelle recitation de l'alcoran, et des louanges de Dieu. ذِكْرْ ا. faire mention, se souvenir, et loüer Dieu, chanter ses loüanges. ذِكْرْ اولنَانْ le dit, le susdit. ذِكْرْ اولاَنِي ~~[illegible]~~ dont on a fait mention cydessus.

ذَمّْ blame, mepris. ذَمّْ ا. blasmer, condamner, desap=
=prouver, accuser. ذَمّْ اوُلنْمِشْ meprisé.

ذِمَّة protection, sujettion, obligation, devoir.
ذِمَّتمِزَه لاَزِمْ الاَدَا ceque nous sommes obligés de faire, d'executer.

ذِمِّي tributaire, sujet.

ذَوق gout, plaisir, contentement, delices, volupté, aise, joye. اهل ذوق voluptueux, qui ne songe qu'a se donner du bon temps. ذوق وصفاده او، ذوق وصفا ا. ذوق سورمك ذوق ا. gouter, essayer, prendre goust, se donner du bon temps, passer le temps. ذوق ويرر divertissant, qui donne du plaisir.

ذهن memoire, intelligence, esprit.

رَابِطَه — vulg. rabouta. lien, suitte, liaison, fil d'un discours.

رَاحَتْ — repos, aise, commodité. رَاحَتْ او رَاحَتْ ا reposer, etre en repos. رَاحَتْ اوترمق etre en repos, demeurer tranquille. رَاحَتْ ايله en paix, commodément. رَاحَتْسِزْ inquiet, incommodé, qui n'a point de repos.

رَاحَتْسِزْلِكْ — inquietude, incommodité.

رَاحَتْلِقْ — commodité. avantage pour faire quelque chose.

رَاحَتْلَنْمَقْ — se reposer, prendre repos.

رَاحَتْلِقْ — commodité.

رَاحَتْلُو — qui est en repos, et à son aise.

رَاسْتْ — droit, vrai, sincere, juste, et le coté droit, la main droitte. رَاسْتْ كتورمك seconder, conduire à la fin. رَاسْتْ كلمك cc. dat. rencontrer, avoir au devant, tomber en... et réüssir, avoir bonne issüe. رَاسْتْ كلمك heureuse reüssite, et rencontre.

رَاسْتْلَشْمَقْ — ut سوزده رَاسْتْلَشْمَقْ se rencontrer, dire la meme chose.

رَاضِي — content, satisfait, et approuvant, consentant cc. abl. et aliquando cum dat. رَاضِي او consentir, permettre, se contenter, avoir pour agréable. رَاضِي ا faire consentir, rendre content.

رَاضِيلِقْ — consentement, satisfaction.

رَافْ — ~~ [illegible]~~ planches attachées à la muraille pour y mettre des livres, des tasses &c.

رَاهِبْ — religieux chretien.

رَايِحَه — odeur. raiha.

رايحه لو — qui a odeur. comme خوش رايحه لو qui sent bon, qui a bonne odeur.

رب — Dieu.

رباعي — piece de poësie de quatre vers. quattrain.

ربع — Vulg. roub. la huitieme partie d'un endazé, d'un anchin, la quatrième partie d'une piastre.

رتبه — rutié. point, degré. بو رتبه ده à ce point.

رجا — Esperance, priere, supplication, intercession. رجا ا. Esperer, prier, requerir, supplier, interceder.

رجال — homes, et fantassins. item on s'en sert pour dire les troupes, les gens de guerre.

رچل — électuaire, confitures.

رحله — rihlé. pupitre, machine sur quoi on met des livres pour lire.

رحمة — Misericorde, pitié. رحمت ا. faire misericorde, avoir pitié. رحمت اوقومق faire des prieres pour les morts.

رحمتلو — defunt, feu, trepassé, et Misericordieux.

رخت — raht. harnois.

رخنلمق — enharnacher un cheval.

رختلو — enharnaché.

رخصة — roukhsat. permission. رخصت ويرمك donner la permission cum dat. pers. et rei.

رزق — nourriture, et faculté, richesses, biens acquis.

رزقلو — opulent.

رزه — rézé. crampon ou l'on attache le cadenat de la porte, gonds.

رزه لمك — attacher avec ces crampons.

رسم — dessein. برشهرك رسمني آلمق prendre le dessein d'une ville.

رسمه — resmé. maniere, ut بو رسمه en cette maniere, de cette maniere, ainsi, de cette sorte, tellement, tel.

رسوا — رسواي — rusua. deshonnoré, decrié, diffamé, infame, couvert de honte, perdu de reputation. رسواي ا. deshonnorer, rendre infame, couvrir de honte, perdre de reputation. رسواي ا. etre deshonnoré.

رسوايلك — deshonneur, ignominie, infamie, honte, affront. رسوايلكه دوشمك tomber dans l'infamie.

رسيد ا. — effacer, rayer, casser. رسيد اولنمش effacé, cassé.

رشد — ruschd. suivre la veritable voye, marcher dans le chemin du salut, continuelle perseverance dans le sentier de la verité, voye du salut, fin qui conduit au salut.

رشمه — reschmé. chaine.

رشوة — reschuet. present pour corrompre les juges. رشوت آلمق se laisser corrompre.

رشوتلمك — رشوت ا. — corrompre, suborner par des presents.

رَشِيدٌ qui marche dans le vrai chemin ; qui guide dans le vrai chemin.

رِضَا bonplaisir, consentement, complaisance, intention, volonté, permission, resignation. رِضَا وِيرْمَكْ c. dat. consentir, permettre, se contenter. قَضَايَه رِضَا كُوسْتَرْمَكْ se resigner à la volonté de dieu. faire de necessité vertu.

رَعَايَا sujects. رَعَايَا فُقَرَاسِي les pauvres sujects. رَعَايَا وفُقَرَا les sujects, et les pauvres.

رِعَايَة observation, garde, honneur, bon accüeil, et bon traittement. رِعَايَتْ ا. observer, garder, cultiver, maintenir, avoir egard, avoir soin, et faire honneur, accüeillir, faire des presents.

رِعَايَةً par honneur, par respect, item praecedente dativo, respectivement, en égard ut صُلْحَه رِعَايَةً en egard à la paix.

رِعَايَتْچِي رِعَايَتْ ايدِيجِي genereux, courtois, caressant.

رِعَايَتْسِزْ sans aucun temoignage d'honneur et de respect ; et dont on fait peu de cas.

رِعَايَتْسِزْلِكْ manque de respect.

رِعَايَتْلُو honoré, honorable, digne de respect.

رَغْبَةٌ ragbet. curiosité, desir, estime, regret.

رَغْبَتْلُو estimé..

رُفَدَانْ vulg. rafadan. des œufs à la coque.

رِفْعَةٌ rif-at. grandeur, elevation, magnificence.

رفعتلو — tres illustre, tres elevé.

رقم — rakam. ecriture, caracter, chiffre.

رقيب — rakib. rival, concurrent.

رمّال — devin.

رمّاللق — l'art de devin, sortilege. رمّاللق ا. faire le devin, deviner.

رمز — remz. signe de teste, des yeux, ou de la main, et paroles couvertes, enigme, chifre. رمز ايله couvertement, figurement, avec des expressions couvertes.

رمضان — ramazan. le mois du jeune des Mahometans.

رمل — remel. Magie.

رنج — douleur, offense, maladie, peine, degout, travail.

رنجبر — ouvrier.

رنجيده — irrité, offensé, chagrin, molesté. رنجيده ا. inquieter, offenser, contester, molester.

رند — fin, rusé, desbauché, beuveur.

رنده — rendé. rabot, et copeaux.

رنده لمك — rabotter, et gratter, ratisser.

رنك renk. couleur. *item* tour, ruse, niece.
رنكه چكمك teindre. رنك ويرمك *idem* بر رنكله ايله طوتمق prendre, attraper par ruse, par stratagame.

رنكلمك teindre.

رنكلو renklu. qui a couleur, *ut* صمان رنكلو de couleur de paille.

روا reva. convenable, digne, permis, juste, raisonable, bien seant. روا او etre raisonnable, juste, convenable, seant. روا كورمك trouver bon, juger equitable, et bien seant.

رواجلق cours, mise, debit, facilité de debiter ses marchandises.

روايت recit, conte, histoire, rapport. روايت ا. raconter, rapporter, conter.

روايشلق cours, mise, debit: facilité de debiter ses marchandises, vigueur dans le commerce, grand debit.

روبارو ا. *vulg.* roubaru. confronter, comparer.

روح rouh. esprit, ame, vie.

روزكار rouzguar. vent, air, monde, temps, siecle, fortune, et vanité. روزكار بچورمك passer le temps, vivre, s'entretenir. مخالف روزكار vent contraire. موافق روزكار vent favorable. روزكار كورمش qui a vu le monde, experimenté.

روزنامه rouznamé. almanach, calendrier, livre des comptes.

روزنامه جي faiseur d'almanachs &c.

روسپي rospo. putain. روسپي اوغلي rospoglou. fils de putain.

روسپيلك rospolik. metier de putain. روسپيلك ا. faire la putain.

rous. russie, russien. رُوسْ

Vulg. ouroum. romaingrec رُومْ خَلْقِي les Romains, les grecs. رُومْ
رُومْ ايلي la Romelie, l'europe.

roma. Rome. رُومَا

Ouroumge. en grec. رُومْجَه

les moines, les religieux. رُهْبَانْ

rehzen. voleur de grand chemin. رَهْزَنْ

metier de voleur. رَهْزَنْلِكْ اِتْمَكْ faire le metier de voleur. رَهْزَنْلِكْ

rehin. gage, ostage. رَهِنْ قُومَقْ mettre engage, donner en ostage. رَهِنْدَنْ چِقَرْمَقْ retirer des gages, dégager cequ'on a mis en gage. رَهِنْ رَهِينْ

rih. vent, obstruction dans le corps, renvoy des choses qu'on a mangées. رِيحْ

réis. chef, premier. item pilote, chef d'un vaisseau. اَيَّامْ رَئِيسِي qui prend le temps come il vient qui sçait s'accomoder à tout. رُوزْكَارْ قَنْغِي طَرَفْدَنْ كَلُورْسَه دُونْمَكِي اَوْلْ طَرَفَه چُويِرِيرْ. رَئِيسْ

rig. sable, poussiere pour secher cequ'on ecrit. رِيكْ

poudrier. رِيكْدَانْ

زار — zar. item rideau, voile transparent. item tapisserie d'une chambre. item petite peau qui couvre l'œil, et en general pellicule des oignons, des œufs &c. زار آتمق jouer aux dez. زار آتمه سي jeu des dez. صوغن زاري petite peau de l'oignon. يمورطه زاري pellicule de l'œuf.

زبدي — Miserable, pauvre, gueux, qui n'a point de biens.

زبق — zibouk. godemiché.

زبون — zaboun. debile, foible, malade, impuissant.

زبون — züboun. camisole, gillet.

زبونلق — foiblesse, infirmité, indisposition.

زبونلتمق — affoiblir, faire affoiblir. زبونلتدررم j'affoiblis, j'affoiblirai.

زبونلنمق — s'affoiblir.

زحمت — zahmet. incommodité, travail, peine, mal, affliction. فرنك زحمتي la verole. يول زحمتي incommoditez de voyage. زحمت چكترمك زحمته قومق زحمت ويرمك كتورمك ا. incommoder, faire de la peine, importuner, affliger. زحمت چكمك زحمته ارتكاب ا. etre en peine, se donner de la peine, s'incommoder, s'affliger.

زحمتلو — facheux, penible, difficile, importun.

زخمه — zahmé. l'archet d'un violon, et nom d'un instrument.

زرد الو — zerdalü. petits Abricots.

زَرْدَوَا Zerdava. martre. زَرْدَوَا كُورْكِي pelisse de martre.

زَرْدَه Zerdé. ris cuit avec du miel.

زِرْه Zirh. cotte de mailles. زِرْهْلُو couvert d'une cotte de maille.

زِعَامَةٌ Ziamet. certains revenus sur les chateaux et les fortresses que l'on donne à ceux qui ont rendus des servicesparmis les cavaliers, les gens de cheval et des janissaires.

زَعِيمْ Nom que l'on donne à ceux qui possedent de tels revenus. ils dependent du grand visir, et sont obligés de mener en temps de guerre un certain nombre de soldats selon le revenu de leurs appointements.

زَغَرْ Zagar. chien de chasse. زَغَرْجِي qui a inspection sur les chiens. زَغَرْجِي بَاشِي grand veneur.

زَغَرَه Zagara. parements d'une pelisse.

زِفتْ poix.

زِفتْلَمَكْ empoisser.

زِفتْلُو empoissé.

زُكَامْ Zukam. catharre, rheume.

زُكَامْلُو enrheumé.

زِلْ Zill. sorte d'instruments de guerre qui consiste en deux plats d'airin, ou de cuivre que l'on bat l'un contre l'autre, et qui font du bruit.

زَلْزَلَه Zelzélé. tremblement de terre. زَلْزَلَه جِكْ petite secousse.

زُلُفْ *Zuluf.* tresse de cheveux que les levantines laissent pendre des deux cotés des joües.

زَمَانْ temps, saison, siecle, sort, fortune, monde.
اَوَّلْ زَمَانْ autrefois. زَمَانَه كُورَه selon les temps. اُولْ زَمَانْدَه alors.
اُويلَه زَمَانِي midi. دُوغْجَقْ زَمَانْ le temps ou il doit naitre.
زَمَانَه اُويمَقْ زَمَانَه مُوَافَقَتْ ا. s'accommoder au temps.

زُمُرُّدْ *Zumrud.* emeraude.

زِنَا adultere. زِنَا ا. زِنَايَه اِرْتِكَابْ ا. commettre un adultere.

زُنَّارْ Ceinture.

زَنْپَارَه *Zampara.* putassier

زَنْپَارَه لِكْ *Zamparalik.* debauche, amour des femes.

زَنْبَرَكْ *Zemberek.* arbaleste, canon qu'on porte à la guerre.

زَنْبَقْ *Zambak.* lis. fleur.

زَنْبِيلْ *Zembil.* pannier.

زَنْتُورْ *Vulg.* santour. clavessin.

زِنْجَفْ *Zingef.* parements d'un habit.

زِنْجَفْرَه *Zingifra.* poudre rouge melée avec d'autres choses dont les jouailliers se servent pour faire tenir leurs pierres enchassées.

زنجفلمك — Mettre des parements à un habit.

زنجير — chaine. زنجيره اورمق enchainer.

زنجيرلمك — enchainer.

زنجيرلو — enchainé.

زندان — prison. زندانه قومق emprisonner, mettre en prison.
زنداندن چقرمق oter de prison, reslacher.

زندانلمق — emprisonner, mettre en prison.

زنكين — riche. زنكين او devenir, ou etre riche, s'enrichir.

زنكينلك — richesse.

زواللو — Zavalli. abbaissé, pauvre, miserable, à plaindre.

زور — Zor. force, vigueur, puissance, effort, violence.
زورا. cum dat. pers. faire force, forcer, violenter, et cum dat. rei. s'efforcer, faire effort. زورايله par force. زورايله آلمق prendre par force.

زوربا — Zorba. rebelle, revolté.

زورلمق — forcer.

زورلو — fort, violent.

زهر — Zehir. poison, venin.

زهرلمك empoisonner, et tuer par poison.

زهرلو venimeux.

زهرلنمش empoisonné, tué par poison.

زهره Zuhré. venus.

زياده Ziadé. augmentation, accroissement, surplus, et plus, davantage, trop. زياده ا. augmenter, accroître, amplifier, adjouter. زياده او. s'augmenter, s'accroître, croître, abonder. زياده يوكلمك plus ou moins. زياده سومك aimer mieux. يازياده يا اكسك sur=charger. زياده ويرمك donner davantage. ايكي بيكدن زياده آدمه à plus de deux mille hommes. بريلدن زياده il y a plus d'un an. قياسدن زياده plus qu'on ne peut s'imaginer. زياده سيله parfaitement, totalement. زياده سيله يرامز tres mechant. زياده جه un peu plus.

زياده لك augmentation, accroissement, surplus.

زيارة visite, pelerinage. زيارت ا. visiter. زيارت اوده مك rendre la visite. زيارته كتمك aller visiter, aller en pelerinage.

زيارتجي زيارت ايدجي qui visite, pelerin.

زيان dommage, perte. زيان ا. ويرمك كتورمك چكدرمك faire dommage, porter dommage, endommager, nuire, prejudicier. زيان ا. زيان چكمك كورمك recevoir dommage. زيانلري اوده مك reparer le dommage, la perte.

زيانلو prejudiciable.

زيت زيت ياغي huile d'olive.

زَيتُونْ — Zeitoun. olive. زَيتُونْ يَاغِي huile d'olives. زَيتُونْ آغَاجِي Noyau d'olive. زَيتُونْ چكِردكِي olivier.

زَيتُونجي — marchand d'huile.

زَيتُونلِق — lieu planté d'olives.

زِيرا — pourcela, parceque, car, puisque.

زِينَةْ — ornement. زِينَتْ وِيرْمَكْ orner, embellir. زِينَتسِزْ sans ornement.

زِينَتلِمَكْ — orner, parer, embellir.

زِينَتلَنمَكْ — etre paré, etre embelli, etre orné.

زِينَتلو — orné, paré.

ژِيوَه — Zivé. vif argent.

ساج سَاجْ rechaud, tourtiere.
سايج آيَاقْ trepied.

ساده sadé. Simple, uni d'une étoffe &c.

سارنج Citerne. sarnich.

سَازْ jonc, roseau. سازدن fait de joncs, de roseaux. Item instrument de Musique. سازچالمق jouer d'un instrument de musique. سازچاليجي joueur d'instruments.

سازان سازان بالغي Carpe.

سازلق lieu, ou croissent les joncs, cannes, et roseaux.

سازلو plein de joncs, ou de roseaux.

ساطور Vulg. Satir. couteau de boucher.

ساعة Sahat. heure, et horloge, montre, et le temps present, moment. برساعت اوّل au plustôt, incontinent. اوّل ساعت اوساعت incontinent, à l'heure meme. اوّل ساعتده à cette heure même. ساعت طوتمق avoir une montre, s'en servir. كونش ساعتي cadran solaire. قوم ساعتي پيشتخته ساعتي petite pendule qu'on met sur une table. چالر ساعتي montre à repetition. ساعتلق l'espace d'une heure.

ساعي Messager qu'on expedie dans un endroit.

ساعتجي horloger.

ساعتلق l'espace d'une heure.

ساق la jambe. تشمير ساق ا. se retrousser, c. a. se preparer serieusement à une chose.

ساقِزْ mastic, resine. *item* Scio *isle.* ساقِزْ آغاجي arbre du quel decoule le mastic. چامْ ساقِزي resine. ساقِزْ آوْلَمَق tirer les vers du nez.

ساقْسِي Vase de terre cuitte, morceaux d'un tel vase cassé, pot à fleurs.

سَقّا *Vulg.* *Saka.* porteur d'eau. سَقّا قوشي chardonneret.

ساكِنْ habitant. ساكِنْ او habiter, sejourner, demeurer, s'arreter, s'etablir.

ساكِنْلَنْدِرْمَكْ faire sejourner, faire demeurer quelqu'un dans quelqu'endroit.

ساكِنْلَمَكْ habiter, sejourner, s'arreter, s'etablir.

سالْيارْ Salive, bave. سالْيارْ آقِتْمَق baver.

سالْيارْلو qui bave, morveux.

سالْيانَه Espece d'amende, ou de tribut que les pachas exigent dans leurs provinces.

سامِعَة qui ecoute d'une *feme*; قُوَّتِ سامِعَه l'ouie *l'un des cinq sens.*

سايْبانْ سايَه بانْ سايْوانْ سايَه وانْ *Saivan, Saiban.* berceau que forment les arbres, ombrage, tente, pavillon, tabernacle.

سايِرْ autre, reste.

سائِسْ *Vulg.* *Seis.* palefrenier.

سَپْ *Sep.* planche sur laquelle on etend les fourrures, et on les attache avec des clouds.

سپارش commission, ordre. سپارش ا. recommander, enjoindre, donner commission, ordonner cum dat. pers. acc. rei.
سپارش اولنمق être confié, être recommandé. سپارش اولنان confié, ordonné.

سپاه armée, troupes parti. la cavalerie.

سپاهي Cavallier de guerre, d'armée.

سبب Cause, raison, motif, occasion, subject, outil, moyen.
بو سببدن اوتري pour cette raison. سبب ا. Causer, être cause cum dat. rei.
سببسز sans sujet, sans cause, sans raison.

سببلنمك gagner son pain, vivre, s'entretenir.

سپت Sépét. Coffre à la turque.

سپرگه سوپرگه سپورگه Süpürgué. balay.
چوقه سپرگه سي vergettes à nettoyer les habits.

سپرمك سپورمك سوپرمك Süpürmek. balier, balayer, et metaph. engloutir, consumer.

سپرندي سپرنديلك Süpüründi. balayeures, ordures.

سبزه Sebzé. Verdure.

سبق Sébak. leçon. سبق المق apprendre, prendre leçon.
سبق ويرمك donner leçon, enseigner.

سپلمك tanner, preparer les peaux.

سپلو peau preparée, tanée.

سپمك arroser, jetter de l'eau avec un arrosoir; et pro سپلمك préparer, tanner les peaux.

سِپیا بالغی *Sipia.* seiche poisson.

سجّاده *Seggadé*. tapis.

سِچان souris. بیوك سچان rat.
سوري سچان petite souris. طاغ سچانی rat de montagne.
سچان قپان souriçiere. سچان اوتی arsenic. سچان قولاغی moron.

سِجلّ *Vulg. Sigil.* protocolle, registre.

سَچلمش choisi.

سیجم ficelle.

سچمك voir distinctement, reconnoitre, discerner, choisir, distinguer.

سیچمق chier. *Sichmak.* قان سیچمق flux de sang.

سجوق *Sugeouk.* saucisse.

سُجی *Sugi.* du vin.

سِحر *Sihr.* enchantement, charme, sorcelerie, tromperie, engeolement, magie. سحر ا. ensorceler, enchanter, charmer.

سحرلمك enchanter, ensorceler.

سختیان *Sahti-an.* cordouan, marroquin.

سُد *Süd.* lait. سد رنكی de couleur de lait.
سدماوی bleu mourant. سد قوزوسی agneau à la mamelle.
سدانا nourrice. سود قرداش nourri d'un meme lait.

سدّ — *Sét.* muraille pour arrêter la terre, espece de digue. سدّ یاپمق faire une semblable muraille; سدّ یاپدرمق faire faire une semblable muraille.

سِدِکْ — *Sidik.* urine, pissat. سِدِکْ دامله‌سی سِدِکْ زوری retention d'urine.

سُدْلِکَنْ — *Südliguen.* herbe au lait.

سُدْلُو — de lait, abondant en lait, cuit au lait.
سُدْلُو آش du ris au lait.

سِرّ — secret, une chose secrete, mistere, sacrement, et traits du visage, lignes de la paume de la main.
سِرّ صَقْلَمَقْ garder le secret.

سِرّاً — en secret, secretement.

سَرّاجْ — *Sarrag.* celui qui fait les portefeüilles.

سَرَآخُورْ — *Vulg.* *Salahor.* ecuyer, qui dresse les chevaux.

سَرَاسَرْ — drap d'or.

سَرَاسِمَهْ — *Vulg.* *Sersem.* etonné, etourdi, stupide.

سَرَایْ — palais, maison Royale, cour, serail.

سِرَایَتْ ا. — penetrer, se communiquer.

سَرَایلُو — home de cour, du palais, courtisan.

سَرْبَسْتْ — *Serbest.* affranchi, exempt, libre.
سَرْبَسْتْ ا. affranchir, exempter, dispenser. سَرْبَسْتْ یر lieu privilegié.

سَرْبَسْتْلِكْ — exemption, affranchissement, dispence, li=berté.

سَرْپِچَه — Serpmégé. Aspersion, arrosement.

سَرْپْمَكْ — Serpmek. arroser, asperger, tomber une pluie fine.

سَرْپُوشْ — Vulg. tarposch. coëffure des vieilles femes.

سَرْتْ — Sert. rude d'une étoffe, de la barbe &c. et severe, brusque, fier d'un home. سَرْتْجَه rudement, severement.

سِرْتْ — dos.

سِرْتْلَانْ — hyene.

سِرْتْمَقْ — montrer les dents en riant. سِرِدُرُمْ

سَرْچَه — Sertché. moineau.

سِرْچَه — Sirtché. verre.

سِرْچَه جِي — verrier.

سِرْچَه لُو — de verre, ressemblant au verre.

سَرْحَدّ — Serhad. frontieres, confins, bornes.

سَرْحَدّلُو — des confins.

سَرْخوش	*vulg.* sarhosch. yvre, enyvré. سَرْخوش ا. enyvrer. سَرْخوش او. s'enyvrer.
سَرْخوشْلِق	enyvrement, yvresse.
سَرْدار	general d'armée.
سَرْدارْلِق	generalat.
سِرْداش	confident.
سَرْدل	Sárdél. sardine, anchois. بيوك سَرْدل harang.
سَرْسَم	stupefait, étourdi, étonné.
سَرْسَمْلك	étourdissement, étonnement.
سرعة	Sür-at. vitesse, promptitude.
سَرعسكر	*usit.* Ser asker. general d'armée.
سَرعسكرلك	generalat.
سرغوج	Sorgoug. aigrette.
سرغوجلو	couvert, qui a une aigrette.
سِرق	Sirik. perche, long baton dont les portefaix se servent.

سُرْگُو herse de laboureur. *Süngü.*

سِرْكَه *Sirké.* vinaigre. سِرْكَه سِكَكْ sortes de petites mouches qui se reposent sur le vinaigre.

سِرْكَه لُو fait avec du vinaigre.

سَرْگِي *Serguî.* sorte de tapis.

سَرِلْمَكْ etre etendu, etre deployé, etre deplié.

سَرْمَايَه *Sermaié.* Capital, la somme principale.

سُرْمَدَانْ boitte ou l'on met le *Surmé.*

سَرْمَكْ etendre, deployer, deplier.

سِرْمَه صِرْمَه *Sirma.* or tiré. سِرْمَه اِشِي broderie d'or tiré.

سُرْمَه *Surmé.* poudre noire, dont on noircit les paupieres.

سَرَنْ *Sérén.* antenne *bois des voiles d'un vaisseau.*

سُرْنَا *Vulg.* *Zourna.* haut bois,

سُرْنَايَا *Zournapa.* vautrien, giraffe *animal.*

سَرْوْ *Vulg.* *Selv.* cypres.

سَرِينْ — tempéré, frais, ut سَرِينْ هَوَا air frais, temps fort tempéré.

سَرِينْلِقْ — fraicheur.

سَزَا — digne, convenable, et recompense, chatiment merité.

سِزْ — vous.

سِز — sans.

سَزَرْسَمْ — sézérsem. come il me semble, come je pense.

سِزْلَامَقْ سِزْلَمَقْ — faire mal, sentir de la douleur. item se plaindre, crier, heurler.

سِزْمَقْ — égouter, couler, fondre.

سَزْمَكْ — penser, croire, conjecturer, juger.

سَزِنْمَكْ — entrouir.

سِزِي — douleur, mal. سِزِيءِ دِكْدِرْمَكْ arreter, alleger, appaiser la douleur.

سَسْ — Ses. voix, son, bruit. سَسْ ا. سَسْ وِيرْمَكْ faire du bruit.

سُسْمَكْ — Süsmek, ut بِرْبِرِينْ سُسْمَكْ mordre, se battre mutuellement a coups de cornes.

سَطِرْ سَطْرْ — Satir. ligne ecrite. سَطِرْ اَوَّلْدَه a la premiere ligne ecrite.

سَطِرلمق Satir-lamak. faire des lignes.

سَعَادت felicité, prosperité, bonheur.

سَعَادتلو heureux, auguste.

سَعي Sai. dessein, entreprise, essay, effort, soin, travail. سَعي ا. tacher, s'efforcer, avoir soin, travailler en dat. rei.

سَفته Séfté. premiere vente que fait un marchand. سَفتَه دیَمکَ etre le premier á acheter.

سَفتهلمك etre le premier á acheter.

سَفر Séfér. voyage, guerre. سَفر ا. faire voyage, faire la guerre. سَفَردهاو. etre á la guerre, etre en voyage. سَفرهكتمك وارمق aller á la guerre, se mettre en voyage.

سُفرَه Sofra. table, nappe. سُفرَهٔ قورمق mettre la table, le couvent. سُفرَهٔ قالدرمق oter la table. سُفرَه قورودان gourmand.

سَفرجي voyageur, et soldat.

سفرلمك faire une campagne.

سفرلو voyageur, et soldat, qui va en campagne.

سُفلي Süfli. bas, vil, meprisable.

سَقَط Sakat. estropié. سَقَط ا. estropier.

سَقَطلمق estropier.

Sifflement. سِقْلِقْ ويرْمَكْ siffler. — سِقْلِقْ

Sikankour: espece de poisson estimé parmis les pai... qu'ils portent sur eux afin de leur donner de la force pour f... — سِقَنْقُورْ

Vulg. Scoumri. maquereau poisson. — سِقُومُرِي

Sik. vit. — سِكْ

Sana. à toy. سَكَا دَرُمْ regarde, c'est à toy, que je parle, vois-tu? — سَكَا

Vulg. Seimen. escorte que prennent les caravannes. سَكْبَانْ بَاشِي chef de cette escorte. — سَكْبَانْ

Sin-ir. nerf. صَارُو سِيكِرْ cartilage. سِكِرْكْ چَكِلْمَه سِي retirement de nerfs. — سِكِرْ

Sükker. Sucre. — سُكَّرْ

Séguirtmek. courir, aller en course. اُدَرَايَه بُورَايَه سَكِرْتْمَكْ courir çà et là. هَرْجَانِبْدَنْ بِرْيَرَه سَكِرْتْمَكْ accourir de toutes parts dans un endroit. — سَكِرْتْمَكْ

Seguirdisch. l'action de courir. — سَكِرْدِشْ

Course. خَلْقْ سَكِرْدُمِي concours, affluance de peuple. — سَكِرْدُمْ

Sin-irlü. nerveux. سِكِرْلُو اِنْلَرْ muscles. سِكِرْلُو يَپْرَاقْ herbe aux puces. — سِكِرْلُو

Sin-irli ot. plantain herbe. — سِكِرْلِي اُوتْ

Seguirmek. tressaillir, palpiter. آعْضَا سَكِرْمَكْ trembler, palpiter des membres. — سَكِرْمَكْ

سِڭرمك — هضم ایدوب سِڭرمك — *Sin-irmek.* digerer.

سِڭرمكلك — *Sin-irmeklik.* digestion.

سكز — ~~[illegible]~~ *sékiz.* huict.

سكزنجی — huictiesme.

سكسان — *usit.* *seksen.* quatre vingt.

سكساننجی — quatre vingtieme.

سكسانه — *Seisané.* cheval de bas, de somme.

سكش — *Sekisch.* maniere de marcher des cailles, des perdrix &c.

سكش — *sikisch.* l'action de f...

سكشمك — s'entrefout.

سڭك — *sin-ek.* mousche. سوری سڭك moucheron.

سڭكلك — *Sin-eklik.* evantail pour chasser les mouches.

سكل — *Sigil.* verrüe.

سكمك — *Sekmek.* marcher ~~[illegible]~~ sur un pied, ou en sautant des cailles, des perdrix &c.

سڭمك — *Sin-mek.* être digeré, et se cacher.

سکمك — *Sikmek.* foutr..., avoir à faire avec une femme.

سڭو — *Sün-ü.* lance, dard.

سکوت — *Sükout.* Silence, paix. سکوت او، سکوت ا، سکوت بولمق taire, être appaisé. سکوتده دورمق se taire, demeurer coy, en paix, en repos.

سکّه — *Sikké.* Coin à marquer la monnoye, marque de monnoye.

سکّه لمك — marquer la monnoye.

سکّه لو — marqué au coin du prince.

سکی — *Séki.* banc de pierre.

سلاح — armes. سلاح خانه arsenal.

سلاحدار — *Vulg. Silihtar.* qui porte l'epée de son maître.

سلاحشور — *Silahchor.* gendarme, maître d'escrime, et maquignon.

سلاحشورلق — l'action de faire des armes, et d'elever des chevaux.

سلاحلندرمق — armer.

سلاحلنمق — s'armer, être armé.

سلاحلو
armé.

سلام
paix, salut, salutation.
سلام ا. saluer. سلام ويرمك idem. سلام كوندرمك envoyer des complimens. سلام المق rendre le salut. سلامه طورمق croiser les mains par respect.

سلامة
salut, santé, conservation, en bon etat.
سلامت ايله en sauvement, en parfaitte santé.

سلاملشمق
s'entresaluer, se saluer l'un l'autre.

سلاملك سلاملق
sale d'audience, ou l'on reçoit le monde.

سلاملمق
saluer.

سلامورة
Salamoura. ex ital. saulmure.

سلانيك سلانك
Selanik. Salonique.

سلجك
essuyemain, serviette.

سلطان
prince, Roy.

سلطنة
principauté, empire. سلطنت سورمك regner.
امور سلطنت affaires d'estat.

سلفلر
Seleflen. les predecesseurs, les ancestres.

سلك سلوك سولك
sülük. sangsüe.

سِلْكْمَكْ Silkmek. crouler, ébranler, secouer. سِلْكِيِوِرْمَكْ سِلْكُويُرْمَكْ
توُزْ سِلْكْمَكْ secouer, faire tomber la poussière.

سِلْكَنْ آتْ Silken at. cheval de trot.

سُلْكُنْ Sulguen. ~~[illegible]~~ vermillon.

سِلْكِنْمَكْ être ébranlé, être secoué, s'ébranler, trembler, se secouer.

سِلْكِي Silgui. torchon.

سِلْمَكْ essuyer, nettoyer.

سُلْمَنْ Sulmen. fard.

سُلْمَنْلُو fardé.

سِلْمَه Silémé. mesure rase, comblé.

سِلْمِشْ essuyé, nettoyé.

سِلِنْمَكْ être essuyé, être nettoyé.

سَلُوطَه Vulg. Salata. Salade.

سِلَّه Sillé. un soufflet. سِلَّه اوُرْمَقْ donner un soufflet.

سُلَيْمَانْ Soliman. Nom propre Salomon.

سُمَاطْ Vulg. Somat. table garnie de mets.

سُمَاقِي طَاشِي Sumaki. porphyre.

سَمْتْ Semt. chemin, contrée, part, quartier.

سَمَرْ Semer. bast.

سِمِرْتْمَكْ engraisser.

سَمَرْلَمَكْ mettre le bast.

سِمِرْلَنْمَكْ s'engraisser, devenir gras.

سَمَرْلُو Semerlü. basté.

سِمِرْمَكْ s'engraisser, devenir gras. item سُمُرْمَكْ Sümürmek. se moucher.

سَمِزْ Semiz. gras. سَمِزْ اُوتِي pourpier.

سَمِزْلِكْ graisse.

سِمْسَارْ Simsar. censal.

سُمُكْ Sümük. morve du nez.

سُمُكْلُو Sümüklü. morveuse.

سُمْكُورْمَكْ سُمْكُرْمَكْ — *Sümkürmek.* laisser tomber la morve du nez.

سَمُّورْ — *vulg. Samour.* Martre zibeline.
سَمُّورْ كُورْكِي pelice de martres zibelines. سَمُّورْ پَاچَه سِي piats de martre zibeline.

سَمِيدْ سَمِيذْ — *vulg. simit.* espece de pain, de gateau.
سَمِيدْ اُونِي fine farine.

سَنْ — *Sen.* toy, tu. سَنْ كَنْدُوكْ toi même.

سُنْبُلْ — *Zünbül.* hyacinthe.

سَنَه — *Sène.* an, année.

سُنَّة — *Sünnet.* circoncision. سُنَّتْ ا. circoncir.
اَهْلِ سُنَّتْ circonçis, mahometan.

سُنَّتْسِزْ — incirconçis.

سُنَّتْلُو — circonçis, mahometan.

سِنْجَابْ — *Singeab.* petit gris.

سَنْجَاقْ — *Sangeak.* banniere, estendart, gouvernement, comté, principauté.

سَنْجَاقْدَارْ — Cornette, port'enseigne.

سَنْجِمَقْ — *Sangmak.* picquer, enfiler, perçer, embrocher.

سَنْجِي — *Sangi.* colique.

سَنَدْ Sened. piece de justice.

سَنْدَرَمَكْ Sendéremek. chanceler, branler ça et la, ne se pouvoir tenir sur ses pieds, trebucher, heurter.

سَنْدَلُوسْ Sandalous. vernis.

سِنْدُو Sindou. gros ciseaux.

سَنُكْ Senun. tien, ton. سَنُكْلِه avec toi.

سِنُورْ Sinor. limite, borne, confins, frontiere.
سِنُورْ كَسْمَكْ limiter, determiner, etablir, regler les confins, mettre les bornes.

سِنُورْدَاشْ de mesme frontiere.

سِينِي table a la turque pour manger.

سُوخْتَه Softa. etudiant, ecolier, consume dans l'etude.

سُؤَالْ Sou-al. interrogation, demande, question, requeste. سُؤَالْ ا interroger, demander.

سُؤَاللَشْمَقْ se demander l'un a l'autre.

سُوپَا Sopa. baston.

سَوْدَا Sevda. malancolie. item envie d'apprendre une chose.

سُورُتْلَنْمَكْ Sürütlenmek. ramper, se trainer.

سورتمك . سورتمك — Sürütmek, Sürtmek. trainer par terre, et frotter.

سورتنمك — Sürtünmek. ramper, se trainer.
سورتنه سورتنه سورتنوك en se trainant, à force de ramper.

سورچترمك سورچيرمك — Sürchtürmek, Sürtchürmek. faire glisser, faire broncher, ut طريق حقدن سورچترمك detourner du chemin de dieu, pervertir.

سورچمك — Sürchmek. glisser, broncher, trebucher.

سورشترمك — Sürüschtürmek. ~~frotter~~ faire frotter l'un contre l'autre.

سورشمك — Sürüschmek. se frotter l'un contre l'autre.

سوركلمك — Sürüklemek. trainer, tirer par terre.

سوركلمك — Sürgülemek. herser.

سوركلنمك — Sürüklenmek. etre trainé, etre tiré par terre, se trainer par terre.

سوركو . سوركي — Sürgü. herse. سوركو سورمك herser.

سوركون سوركن سركون — Sürgün. banni, exilé.
سوركون ا. bannir, exiler.

سوركونلك — Sürgünlik. bannissement, exil.

سوركي — Sürgui. herse.

سورلمش — Sürülmisch. trainé, labouré, ut سورلمش چفت champ labouré.

Sürmek. tirer en longueur, allonger, trainer, — سوْرمك
entrainer, mener, et tirer avant, poursuivre, passer, marcher outre, chasser, chasser devant soy, emmener, bannir, relequer, avoir ou causer flux de ventre, purger, et frotter, oindre, et cultiver, labourer la terre. عمر سورمك vivre. قدح سورمك faire passer les verres à la ronde. يورك سورمك avoir, ou causer un flux de ventre. يوز سورمك se prosterner à terre. ديوان سورمك tenir conseil.
يورك سورن qui purge, purgatif.

Sürmé. poudre noire avec laquelle l'on se teint — سورمه
les yeux, les paupierres. سورمه كوزه چكمك se teindre les yeux avec cette poudre. سورمه شربتي medecine purgative.

Sürünmek. se trainer sur le ventre, se — سورنمك
frotter, comme le dos contre la muraille. item etre à coté d'une fille.

Sivri. pointu, aigu. سوري باشلو qui a la tête pointue. — سوري

Sürü. troupeau, et troupe. — سورو سوري

Sürigi. postillon. — سوريجي

Sivrilemek. faire pointu, aiguiser. — سوريلمك

Seuz. parole, mot, et discours. — سوز
سوز باشي periode, commencement de la phrase. سوز صاحبي puissant, qui a de l'authorité. سوز طوتمق suivre le conseil, et tenir la parolle. سوزندن چقمق سوزندن دونمك se desdire, revoquer sa parole.
سوز آچمق entamer un discours, commencer à parler de...
سوز ايلمك avancer, proposer un discours, une matiere. اورتايه سوز برقمق parler, discourir. سوز آلوب ويرمك faire l'interprete, le mediateur.
سوز قارشترمق parler confusement, embrouiller le discours, et de=
=tourner quelqu'un de son discours. سوز قارشولمق prevenir le discours, et s'y opposer. سوزي قبرتمق exagerer. سوز بيدا ا. inventer, forger un discours, des parolles. بر كمسنه نك سوزني كسمك interrompre le discours de quelqu'un. بر كمسنه يه سوزني ويرمك donner sa parolle à quelqu'un. سوزني دكشترمك changer de discours. سوز ويرمك donner parolle. سوزنده طورمق
خلط سوز ا. embrouiller le discours, ne pas repondre juste, chercher des defaittes. ادبسز سوز parolle grossiere. بر سوزده بر سوز له en un mot.

Seuzgik, Seuzguiguez. un petit mot. سوزجکز سوزجک

Seuzdürmek. faire couler, faire passer par la couloire. سوزدورمک

Seuzgüch. couloire. سوزگج

Seuzilmisch. passé, coulé. سوزلمش سوزلمش

Seuzilmek, seusülmek. etre coulé, etre passé par la couloire, et demeurer dans l'air les ailes immobiles d'un oiseau de proye. سوزلمك سوزلمك

Seuzmek, Suzmek. couler, passer par la couloire, et evaporer, jetter, ou passer subitement d'un vase plein de liqueur. سوزمک

Sous. taytoy, taisez-vous, et qui se tait, et ne dit mot. سوس
سوساو se taire, se tenir coy.

Soustürmak. faire taire. سوسدرمق

Sousak. petit pot de terre, de verre ou l'on met de l'eau pour les oiseaux, les poulles. سوسق

Sousmak. se taire. سوسمق

Vulg. Susam. glayeul. سوسن

amour mutuel. سوش

Sivischkén. lubrique, glissant, سوشکن

s'aimer l'un l'autre, s'entraimer. سوشمك

سوشمك — glisser, se glisser, s'insinuer, se fourrer, eschapper, se soustraire, evader, se desfaire.

سوقاق — Sokak. rüe. چقمز سوقاق cul de sac.
سوقاق لاقردیسی discours trivial.

سوكت — Sugüt. saule. سوكت قوردی cloporte.

سوكدلك — Sugütlik. lieu planté de saules.

سوكش — Suiusch. Crie, criement, injure. item bouilli, du bouilli.

سوكشمك — Sü-iüschmek. s'entraccabler d'injures.

سوكك — Sün-ük. os.

سوكك — Seukük. decousu.

سوكلمك — Sükülmek. etre decousu.

سوكمك — Süimek. crier, tanser, reprendre, injurier.

سوكمك — Seukmek. descoudre.

سوكو — Sevgü. amour.

سوكورمك — Sün-ürmek. avaller, engloutir.

سوكولو — Sevgülü. cher, bien aimé, aimable.

سوپلك قولاقلو — *Sülpük.* qui a les oreilles longues et pendantes.

سولجك — qui doit être aimé, aimable.

سولكن سولكن — *Sulguen*, *Sülüguen*: vermillon.

سومك — aimer, bien vouloir, se plaire, avoir de l'inclination a... être aise.

سومهمك — haïr, ne pas aimer.

سوندرمك — rejouir, consoler, donner de la joie.

سونكر — *Sunguer.* esponge.

سونمك — se rejouir.

سونمك — *Sünmek.* être éteint.

سوي — *Soï.* race, lignée, naissance, maison.

سوجي — qui aime, amateur, ut صلح سوجي amateur de la paix. علم سوجي amateur des sciences.

سويكنمك — *Suigünmek.* se courber, s'appuyer sus.

سويلتمك — *Süiletmek.* faire parler, faire dire, laisser parler, laisser dire, et examiner.

سويلشمك — parler ensemble, s'abboucher, discourir, traitter, conferer.

سويلمك — *Seuilemek.* parler, dire.
بر كمسنه يه سويلمك parler, et dire à quelqu'un. چوق سويلمك چوق سوز سويلمك parler trop, ou beaucoup, babiller. آله سويلمك publier, rapporter aux autres. ايو سويلمك parler bien. كم سويلمك parler mal. بر كمسنه نك ايلكن سويلمك dire du bien de quelqu'un. كرچكدن سويلمك parler serieusement. خوراته ايله سويلمك dire pour badiner. دلسزجه سويلمك parler par signes come les muets. قرشو بقرشو سويلمك parler face à face. يوزينه سويلمك lui dire en face. كندو ظننى سويلمك dire sa pensée, son sentiment. كيكج سويلمك parler entre les dents. كرچك طوغرو طوغروسين سويلمك dire la verité, parler vrai. كوكلده اولانى سويلمك dire ce qu'on a sur le cœur. ياتچه ياتچه سويلمك parler peu à peu, et doucement. پكچه سويلمك parler fortement, et à haute voix. يبانه سويلمك extravaguer, ne pas repondre juste. يلان سويلمك mentir.

سويلنمك — être dit.

سويليجى — qui parle. چوق سويليجى grand parleur.

سويليش — parolle, don de la parole.

سويندرمك . سوندرمك — *Su-iundurmek, sündürmek.* eteindre, destruire.

سوينمش — *Su-iunmisch.* éteint.

سوينمك سونمك — S'esteindre, etre esteint.

سهل — *Sehel.* facile, aisé, facilement, peu.

سيّاح — *Sei-iah.* voyageur, pelerin.

سياحة — *Si-iahat.* voyage, pelerinage.
سياحت ا . voyager, aller par les pays, aller en pelerinage.

سِیاهْ *Siiah.* noir.

سِیاهْلَنْمَقْ سِیاهْلَمَقْ noircir.

سِیاهْلِقْ noirceur.

سَیِّدْ prince, seigneur, descendant de Mahomet.

سَیرْ *Seir.* promenade, divertissement, plaisir, spectacle. سَیرَه وَارْمَقْ كِتْمَكْ چِقْمَقْ s'aller promener, se divertir, aller à la promenade, aller voir quelque spectacle. سَیرْ ا. marcher, se promener, voyager, voir, et regarder avec plaisir, et à loisir.

سَیرَانْ *Seiran.* promenade, plaisir. سَیرَانَه وَارْمَقْ چِقْمَقْ aller à la promenade. سَیرَانْ ا. regarder, se promener.

سَیرْجِی Spectateur, et qui va à la promenade.

سِیرِقْ *Siirik.* playe legere, escorcheure, effleurement.

سَیرَكْ *Seirek.* qui n'est pas epais, clair, rare, rarement.

سِیكَجَه *Sin-ègé.* legerement, sans qu'on s'en apperçoive.

سَیلْ *Vulg.* *Sel.* torrent.

سِینْ سِنْ Idem. item sepulcre, tombeau.

سِینَه *Siné.* sein, poitrine. سِینَه بَنْدْ *Silébend.* potrail de cheval. item chaine de diamans que les fẽmes portent sur le sein.

شَاب alun.

شَابْقَه *chapka*. chapeau. شَابْقَهٔ قَالْدِرْمَق oter le chapeau.
شَابْقَهٔ بَاشِنَه قُومَق كيمك mettre le chapeau.

شَابْقَه لُو *chapkalu*. qui porte chapeau.

شَادِرْوَان jet d'eau grand, et tel qu'il s'en trouve au dehors des Mosquées *chadirvan*.

شَاذْلِق شَاذْلِق شَادِيلِق شَاذِيلِق joie, rejouissance.

شَادُمَانْلِق rejouissance, joie.

شَادِي singe.

شَاشْرْمَق pro شَاشْدُرْمَق etourdir, etonner, confondre, égarer. يُولِي شَاشْرْمَق s'egarer du chemin.

شَاشْقِن etourdi, stupide, qui se confond aisement, lourd, qui n'a point d'esprit.

شَاشْقِنْلِق etourdissement, stupidité.

شَاشْمِش etourdi, troublé.

شَاشْمَق s'egarer, s'etonner, se troubler, se confondre, etre troublé, confus, egaré, eperdu, perdre le cœur.
يُولْدَنْ شَاشْمَق s'egarer du chemin.

شَاشِي louche.

شَاطِر valet de pied du grand seigneur qui marche devant lui. شَاطِر بَاشِي chef de ces valets de pied.

شَاعِر poete.

شَافِي salutaire. شَافِي جَوَابٌ جَوَابِ شَافِي reponce salutaire, cathegorique.

شاقّ difficile, incommode.

شاقِمق tomber du tonnerre, tonner, et faire des eclairs.

شاقُولٌ chakoul. cordeau.

شاكِردٌ chaguird. disciple, escolier, apprentif, garçon, et copiste.

شَالٌ chale.

شَامٌ damas. شامٌ فِستِكي pistache.

شَانٌ etat, condition, dignité, qualité.

شَانلو de condition.

شاهٌ chah. prince, Roy, empereur, Monarque.

شَاهبندرٌ شهبندرٌ cheh-bender. le prevôt des Marchands, le chef des Marchands de chaque ville.

شاهترَه chah téré. fumeterre.

شاهِدٌ temoin. طوغرو شاهِدٌ temoin veritable. يلانجي شاهِدٌ faux temoin. شاهِدٌ طوتمق prendre des temoins, prendre à tesmoin. يلانٌ شاهِدي

شاهنشينٌ chah-nichin. Balcon.

شَاهِينْ faucon.

شَايِعْ divulgué, publié, sçu de tout le monde.
شَايِعْ ا. divulguer, publier, faire sçavoir à tout le monde.

شَايْقَه chaika. sorte de barque, de petit vaisseau.

شَبَكْ chebek. espece de singe qui a une longue queüe.

شُبْهَه Chub-hé. doute, ambiguité, scrupule, soupçon.
شُبْهَه يِي او. شُبْهَه ا. doute. شُبْهَه يَه دُوشْمَكْ douter, soupçonner.
شُبْهَه اوزْرَه او. شُبْهَه دَه او. etre dans le doute, ne sçavoir quel parti prendre. شُبْهَه يَه بِراقْمَقْ laisser dans le doute i. acc. pers.
دَفْعِ شُبْهَه ا. chasser, eloigner les doutes. شُبْهَه اِيلَه طُورْمَقْ etre en ses sens, baz = lancer.

شُبْهَه لُو chub-hélu. douteux, plein de doute, suspect, incertain.

شُبْهَه سِزْ sans doute, sans faute, indubitable, certain, infaillible, infailliblement, indubitablement.

شُبْهَه لَمَكْ شُبْهَه لَنْمَكْ chub-hélemek. douter, balancer.

شَبِيخُونْ vulg. cheb houn. invasion, attaque nocturne.
شَبِيخُونْ ا. attaquer de nuit.

شَجَاعَتْ Valeur, vaillance, courage.

شَجَاعَتْلُو Valeureux, vaillant, courageux, heros.

شَخْصْ chahs. une personne.

شِدَّه chiddet. violence, force, et adversité, affliction.
شِدَّتِ رُوزْكَارْ la violence du vent. شِدَّتْ وِيرْمَكْ affliger, troubler.

شَرّ chèrr. mauvais, mechant, malin, et mal, malice, malignité, mechanceté. خَيرُوشَرّ le bien et le mal. شَرّ آتْمَقْ faire une avanie à quelqu'un.

شِرَا Moust, jus de raisins. item

شِرَا emplette, vente. بَيْعُوشِرَا ا. vendre, et acheter, trafiquer.

شَرَابْ vin. شَرَابْ طُورْتِيسِي lie de vin. شَرَابْ اِيچْمَكْ boire du vin. شَرَابَه صُوقَاتْمَقْ qui ne boit pas du vin. شَرَابْ اِيچْمِينْ mettre de l'eau dans son vin. كَسكِينْ شَرَابْ vin leger, qui ne donne pas à la tête. كَيفْسِزْ شَرَابْ vin qui fait. كَسِلْمِشْ شَرَابْ vin tourné. مِسْكَتْ شَرَابِي vin muscat. شَرَابْ خَانَه la machine ou l'on presse le raisin. شَرَابْ صَنْدُوقِي canavette.

شَرَابْدَار echanson.

شَرَانْبُو chérampo. espace de tchardakk avancé sur la mer.

شَرْبَتْ cherbet. boisson douce dont les turcs boivent. item medecine, purge, purgatif. شَرْبَتْ آلْمَقْ اِيچْمَكْ prendre medecine.

شَرْبَتْچِي faiseur, ou vendeur d'une telle boisson.

شِرِتْ شِرِيتْ شِرِيدْ chirit. galon de soye, gance, cordonnet, ruban.

شِرّة chiret. effronté, hardi, fait et accoutumé aux querelles, aux procez.

شَرْحْ charh. exposition, explication, declaration, commentaire. شَرْحْ ا. exposer, expliquer, declarer, interpréter, commenter.

شَرْطْ chart. condition, loy, accord, convention, parti. شَرْطْ ا. faire des conditions, convenir. شَرْطْ قُومَقْ mettre des conditions. بُوشَرْطْ اِيلَه كِه à condition, que... اِتْمَهْ شَرْطِيلَه à condition qu'il ne fera pas....

شَرْع cher. droit, loy, canon, religion, justice.
شَرْعَ اللّٰه شَرْع شَرِيف امرِ شَرْعِ دِيمَكْ citer اَهْلِ شَرْع home de justice, jurisconsulte.
appeller en justice.

شَرْعاً شَرْعِلَه cher-an. par voye de justice.

شَرْعِي légal, légitime, juridique, selon le droit, juste.

شَرَف cheref. hautesse, noblesse, excellence, eminence, honneur, dignité, bonheur.

شُرْفَه vulg. cherafe. galerie qui est au haut des minarés d'ou le müezzin invite à la priere.

شُرَفلُو cherafelü. qui a une galerie, ut.
اِيكي اُوچ شُرَفلُو مِنارَه minaré à deux, à trois galeries. –

شَرْقَدَه charkada. ~~lascivi~~ mouvement lascif.

شَرْقَدَه لِك lascivité, vie molle et sensuelle.
شَرْقَدَه لِك ا. se laisser aller à ses passions, s'abandonner a ses passions, mener une vie molle et sensuelle.

شَرْكِل ا. cherkil. persister.

شِرِلْداشمَق شِرِلْدَمَق murmurer, faire bruit.

شَرْلُو cherrlü. mechant, malin.

شَرَمَت cheremet. vivacité, mouvement d'un cheval.

شَرَمَتلُو آت cheremetlü. cheval vif.

شُرُوع churou. commencement. شُرُوع ا. commencer, entreprendre cc. dat.

شَرِيعَةٌ *chériat.* loy prescripte par Dieu et le prophete, justice. شَرِيعَتَه اوُقمَقْ citer en justice.

شَرِيفٌ eminent, noble de naissance, descendant de Mahomet par sa fille, prince de la Mecque, excellent, precieux.

شِشَكْ chevre d'environ un an.

شَشْمَكْ deslier.

شَطْرَنْج *vulg.* satranch. eschec, jeu d'eschecs. شاهْ le roy. فِرْزِينْ la Reine. آتْلُو آتْ فَرَسْ les chevaliers. رُخْ رُخْلَرْ les Rocs, les tours. پِيادَكَانْ les pions. شَطْرَنْج اوِينَمَقْ jouer aux eschecs. شَطْرَنْج بازْ joueur d'eschecs. شَطْرَنْجبازْلِقْ l'art de jouer aux eschecs.

شِعْرْ *chir.* poësie.

شُعْلَه *choulé.* lumiere, éclat. شُعْلَه وِيرْمَكْ briller.

شُعْلَه لَنْدِرْمَكْ *choulelendurmek.* faire briller.

شُعْلَه لَنْمَكْ briller, eclater.

شُغْلْ *chougl.* occupation, affaire, application, attachement, employ, etude, soin. شُغْلْ اِ. s'occuper, s'employer, s'appliquer à quelquechose, s'etudier, et etudier.

شِفَا medecine, remede, cure, guerison, convalescence. شِفَا بُولْمَقْ se guerir, recouvrer ses forces, ou la santé. شِفَا وِيرْمَكْ guerir, rendre la santé.

شِفَاعَةْ *chifa-at.* intercession, recommendation. شِفَاعَتْ اِ. interceder, recommander. شِفَاعَتْ نامَه lettre de recommandation.

شَفْتالُو *cheftalu.* pesche, et baiser.

شَفْقَة chefkat. pitié, compassion, indulgence, faveur.
شَفْقَتْ ا. avoir pitié. شَفْقَتْه كَلْمِش touché de compassion. شَفْقَتْسِزْ in=
= humain, cruel.

شَفْقَتْسِزْلِك inhumanité.

شَفْقَتْلُو compatissant, misericordieux, clement.

شَفِيعْ intercesseur, avocat. item voisin attenant, contigu.

شَقّ ا. chakk. fendre, couper, dechirer en deux.

شَقَا شِقَا misere, insolence, libertinage. usit. jeu, badinage,
raillerie i.q. شَقَه. شَقَا ا. badiner, jouer, railler.
شَقَه تَالْدِرْمَمَقْ ne pas entendre le badinage.

شَقَاوَتْ misere, malheur, pauvreté, et mechanceté,
insolence, libertinage, brigandage; volerie.

شَقَاوَتْلُو miserable, malheureux, mechant, insolent,
libertin, brigand, voleur.

شَقِي chaki. idem.

شَقَه badinage, raillerie
شَقَه ا. badiner, railler.
chaka.
شَقَه جِي badin, railleur.

شَكّ chek. doute, soupçon. شَكّ ا. douter.
شَكّه بِرَاقْمَقْ laisser dans le doutte.

شِكَارْ chikiar. chasse, et proye, butin.

شِكَايَتْ chikiaiet. plainte, accusation.
شِكَايَتْ ا. se plaindre, et accuser, rapporter.

شَكَرْ cheker. sucre.

شُكْرْ شُكُرْ chukr, chukur. louange a dieu, remerciement,
reconnoissance. شُكْرْ ا. louer dieu, rendre graces, remercier.

شكرجي chekergi. confiturier.

شكرلك Sucrier.

شكرلمك Sucrer, confire.

شكرلمه chékérlemé. le sucre, dragées, dessert.

شكرلو de sucre, sucré.

شكسته chikesté. deffait, rompu, et malade.
شكسته مزاج valetudinaire, indisposé.

شكسته لك chikestélik. deffaitte d'une armée, et infirmité, affliction.

شكل chekil, chekl. figure, forme, façon, maniere, sorte, visage, mine, idée. نه شكل quel, de quelle sorte, de quelle façon ou figure, comment, en quelle façon? بو شكل de cette sorte, tel, ainsi صوفي شكلنده en philosophe.

شكللمك chekillemek. figurer, former; façonner, donner la figure.

شلته petit matelas de coton qu'on porte en voyage &c chilté

شلغم chalgam. rave.

شلوار chalvar. caleçons, larges culottes.

شماته chamata. bruit, tumulte, tintamarre, et insulte. شماته ا. faire du bruit, crier.

شمار chamar. Soufflet donné sur le cou. c'est une grande marque de mepris chez les turcs.

شمال شمال chümal. septentrion, nord.

شمدي maintenant, à cette heure, pour le present, tantost, incontinent. شمدي بله encore, à cette heure mesme. شمديه دك jusques icy, jusqu'à present, jusqu'aujourd'huy. شمدن كيرو شمدنصكره doresnavant, à l'advenir.

شمدیک tout à cette heure, incontinent, à ce moment.

شمدیکی present, moderne, de maintenant, d'apresent.
شمدیکی حالده en cet etat, presentement, la chose etant ainsi.
شمدیکی ایامده en ce temps, de ce temps.

شمدیلك le temps present, et pour le present.

شمسیه chemsiié. parasol.

شمشك chimchek. eclair, foudre.

شمشکلمك faire des eclairs, foudroyer.

شمع chem. chandelle.

شمعدان chamdan. chandelier.

شناعت chena-at. mauvaise action, excés.

شو chou. ce. شودر بودر cecy et cela.

شوخ choh. joyeux, hardi, gay, qui a beaucoup de liberté en parlant des fem̃es.

شوربا vulg. tchorba. souppe, potage, bouillon.

شورباجی vulg. tchorbagi. capitaine d'une compagnie de janissaires, ou d'infanterie.

شورباجیلك vulg. tchorbagilik. charge de capitaine.

شُورِلْدَمَقْ *chourildamak.* murmurer, faire bruit.

شَوقْ *chevk.* inclination, desir de voir quelqu'un, amour, gayeté de cœur, allegresse. شَوقْكُزَه á votre santé.

شُوقَدَرْ *choukadar.* autant, tant.

شَوقْلُو passionné, qui souhaite avec ardeur, et prompt, joyeux.

شَوكَة *chevket.* puissance, magnificence, pompe, majesté.

شَوكَتْلُو *chevketlu.* puissant, magnifique. ce titre ne se donne qu'au grand seigneur.

شُولْ *chol.* ce.

شُولَرْ شُونْلَرْ *choular, chounlar.* ceuxcy.

شُولْقَدَرْ *cholkadar.* autant, tant.

شُونْدَه *chounda.* ici. شُونْدَه بُونْدَه ça et là.

شُويلَه *chevilé.* ainsi, de cette sorte. شُويلَه بُويلَه tellement, quellement, ainsi ainsi. شُويلَه كِه tellement que, de sorte que... شُويلَه اولْسَه si c'est ainsi, en tel cas.

شَهَادَة *chehadet.* temoignage, et profession de foy. item martyre, mourir pour la foy.

شَهَامَة *ché-hamét.* valeur, courage.

شَهَامَتْلُو bouillant de courage, valeureux, fort. ce titre se donne aussi au grand seigneur.

شَهَر شَهِر ville.

شُهره شُهرَة chuhré: divulgation, renom, renommée.
شُهرت بولمق se divulguer, être divulgué, publié, renommé, acquerir de la renommée, se rendre fameux, et connû.
شُهرتلو célèbre, fameux.

شَهرجِك petite ville.

شَهرلو شَهِرلو bourgeois, de ville.

شَهوة chehvet. desir charnel, convoitise, lubricité, lascivité, sensualité, volupté desordonnée.

شَهوتلو lascif, paill:

شَهيد chehid. martyr. شَهيد ا. martiriser, faire mourir, tuer. شَهيد او. être martyr, mourir martyr, être tué en guerre.
شَي chei. chose. شَي دكل cela ne vaut rien, chose de rien. شَي يرينه صيمق طوتمق ne compter pour rien, mepriser. شَي الله maniere de saluer des dervisch.
شَيخ cheih. vieillard, docteur, prelat, abbé, ou superieur des dervisch, ou Religieux Mahometans, grand predicateur, pere saint. شَيخ الاسلام le chef de la loy des turcs.
شيش broche, epée, tumeur, enflure. شيش انمك كتمك desenfler, s'abaisser. شيش انمه سي desenflement. شيش ايله اورمق battre avec l'epée. شيشه صنجمق صپلمق mettre à la broche, embrocher.
شيشرمك enfler, faire enfler.

شيشقو chischko. gras et gros, qui a une grosse panse.

شيشمش enflé.

شيشمك شِشْمَك — s'enfler, devenir enflé, etre enflé.

شيشه — verre, bouteille, et ventouse. شيشه باز joueur de gobelets. شيشه چكمك mettre les ventouses.

شيشه جك — petite bouteille, ampoulle.

شيشه جي — verrier.

شيشه لنمش — fait de diverses pieces.

شيطان — diable, demon, rusé, fin.

شيطانلق — diablerie, malice diabolique.

شيطانلو — demoniaque, possedé, et diabolique.

شين شن — usit. chen. joyeux, alaigre, et plaisant, peuplé, habité.

شينك شنيك شنك — chinik. mesure pour le bled.

شينلك شنلك — usit. chenlik. joye, feste, resjouissance publique, et lieu peuplé, et habité.
شنلكا se divertir, se livrer à la joie.

شينلنمك — usit. chenlenmek. se peupler, se remplir d'habitants, etre peuplé.

شيوه — chivé. dissimulation amoureuse, delicatesse, grace.

شيوه لو — qui se donne des graces, amusant, gracieux.

صَاپْ صَپْ صَاپْ — *Sap.* manche, tige.
صَاپْ قُومَقْ emmancher. صَاپْ چِقَرْمَقْ desmancher.

صَاپُقْ — *Sapouk.* destour, lieu destourné.

صَاپْلَمَقْ — *Saplamak.* percer, larder, enfiler, embrocher.
اُوقْ اِيلَه صَاپْلَمَقْ perçer à coup de fleches. شِيشَه صَاپْلَمَقْ embrocher.

صَاپْلُو — emmanché.

صَاپْمَقْ — tourner à droite ou à gauche, se detourner du droit chemin.

صَابُورَه — *Saboura.* sable, cailloux, ou autre chose qu'on met au fond d'un vaisseau, lest d'un batiment. صَابُورَه آلْمَقْ mettre le lest.

صَابُونْ — *Saboun.* savon.

صَابُونْجِي — vendeur de savon.

صَابُونْلَمَقْ — savonner.

صَابُونْلُو — savonné, avec du savon.

صَاپَه — *Sapa.* destour, lieu destourné. صَاپَه يَرْ idem.

صَاتْدِرْمَقْ — *Satturmak.* faire vendre. مَزَادَه صَاتْدِرْمَقْ faire vendre à l'encan.

صَاتِشْ — vente.

صَاتَشْمَقْ صَتَشْمَقْ — *Sataschmak.* rencontrer, se rencontrer cum dat.

صاتيلق صاتيلق — qui est à vendre.

صاتلمق — etre vendu, se vendre. صاتلور ça se vend, ça a du debit, c'est à vendre.

صاتمق صتمق — vendre. *item metaph.* louer, prôner, louer avec excès. نقد ايله نقده صاتمق vendre argent comptant. آلوب صاتمق achepter, et vendre, trafiquer.

صاتملو صاتمه لو — *satmalu*: qui doit etre vendu, et qui est à vendre.

صاتو بازار ا — *satou.* trafiquer.

صاتون آلمق — *Satoun.* achepter. صاتون آلنمش قول esclave achepté.

صاتيجي — vendeur, *ut* كاغد صاتيجي vendeur de papier.

صاچ — *Sach.* cheveux, cheveleure. قيورجق صاچ cheveux frisés, bouclés. آق صاچ cheveux gris, blancs. طاغنق طاغلمش صاچ cheveux epars et flottans. صاچ آغرمق devenir chenu, blanc. صاچ صاليويرمك بسلمك laisser croitre les cheveux. صاچ قرقمق tondre, faire le poil. صاچ اوتيلمك repasser les cheveux avec le fer.

صاچق — repandu.

صاچلو — qui porte les cheveux. صاري صاچلو qui a les cheveux blonds.

صاچمق — espandre, jetter çà et là. خلقه آقچه صاچمق jetter de l'argent au peuple. صاچو صاچمق respandre, donner des petits presents, ou de l'argent com̃e on fait aux nopçes.

صاچمه — *Sachma.* Menu plomb, grenaille.

صاچو — *Satchou.* petits presents, argent qu'on distribue aux nopçes.

صاحِبْ compagnon, ami, familier, maître, seigneur, possesseur. اوْصاحِبي le maître de la maison. صاحِبْ چِقْمَقْ pretendre droit sur... s'en faire le maître, reconnoître pour sien, prendre le parti de quelqu'un cum dat.

صادِقْ vrai, sincere, veridique.

صارْغُو صارْغِي ce qui sert à envelopper ou couvrir quelque chose.

صارِقْ turban; la toile dont les turcs enveloppent leurs turbans. صارِقْ صارْمَقْ mettre cette toile à l'entour du turban.

صارْقِتْمَقْ صارْقِقْ laisser pendre, laisser aller du haut en bas, comme une corde dans le puits.

صارْقِقْ pendant.

صارِلْمِشْ enveloppé, entortillé.

صارِلْمَقْ etre enveloppé, s'envelopper, s'entortiller, embrasser.

صارِمْتْرَكْ Sarimtrak. jaune d'œuf, et jaunâtre.

صارِمْساقْ ail.

صارِمْساقْلُو avec de l'ail.

صارِمْشِقْ Sarmachik. lierre.

صارِمْشْمَقْ s'attacher, s'entortiller.

صارْمَقْ envelopper, entortiller, lier, entourer. صارْمَقْ كاغدي papier brouillard, mechant papier pour envelopper.

صارمه *Sarma.* chair hachée et ris, assaisonnés ensemble, enveloppés dans des feuilles de vigne, ou de choux.

صارو صاري *Sarou, Sari.* jaune, et pasle.
صارو او. jaunir, paslir. صارو صقاللو qui a la barbe rousse.

صاريلق couleur jaune, et jaunisse.

صاغ Sain, frais, gaillard, vif, entier, qui n'est point touché, gasté, ou corrompu. ساپا صاغ tout sain, tout vif, tout frais. صاغ واسن صاغ وسالم sain et sauf. صاغ او. etre sain, se bien porter, vivre. *item* صاغ droit, la droitte, *ut* صاغ ال la droitte (main). صاغ طرف le coté droit. صاغ وصولده à droitte, à gauche *sans mouv.* صاغه صوله à droitte, à gauche *avec mouv.* صاغدن صاغه اقرار ا. *Sagdan saga.* avouer bonnement, franchement une chose.
Compere. صاغدج صاغدیج

صاغر sourd. صاغر ا. rendre sourd. صاغر او. etre sourd, devenir sourd. صاغر ییلان aspic. صاغرجه un peu sourd.

صاغرلق surdité.

صاغرلمق devenir sourd.

صاغري صغري *Sagri.* croupe d'un cheval, chagrain.
صاغريبوش *vulg.* *Sagraposch.* housse.

صاغش nombre, compte. صاغشنجه Selon le nombre, le compte. صاغشسز innombrable.

صاغلتمق *Sagaltmak.* guerir, rendre la santé.

صاغلديجي *Sagaldigi.* Salutaire, qui rend la santé.

صاغلق Santé, vie.

صاغلمق *Sagalmak.* se guerir, se renforçer, se remettre.

صاغلي صولّي آدم qui se sert egallement de la droitte et de la gauche.

صاغمق traire. دوه‌يی صاغمق traire un chameau.

صاف pur, sincere. صاف درون dont l'interieur est pur, sincere.

صافي clair, pur, net, fin.

صال radeau.

صالح bon, homme de bien, de probité.

صالخانه Sal-hana. boucherie.

صالغن صالغين صالغون Salguin, salgoun. communicatif, contagieux, et imposition, corvée. صالغون خسته‌لكي malatie contagieuse.

صالقم Salkoum. grappe.

صالق enseigne, adresse. صالق ويرمك indiquer.

صالمق Sal-la-mak. ebranler, remuer fort.

صالمق envoyer, renvoyer, relequer, laisser aller, remettre, differer, et branler, demener, agiter, bercer. بشك صالمق bercer. باش صالمق branler, remuer la tête. فتل صالمق mettre une mesche a la playe. نظر صالمق jetter les yeux. يلپيزه صالمق faire jouer l'eventail.

صاللناق branlant, chancellant.

صالنجق Salingeak. brandilloir.

صالنمق se demener, se berçer en marchant, branler.
صالنرق صالنه صالنه يورمك se carrer en marchant.

صالي صالي كوني mardi.

صاليان l'action de renvoyer, d'adresser á un autre.
صاليانا. صاليانه ا. remettre, adresser á un autre.

صاليويرمك envoyer, donner congé, congedier, laisser aller, relascher, lacher, delivrer. صقال صاليويرمك laisser croitre la barbe. يلكنلري صاليويرمك etendre les voiles.

صامسون Samsoun. doque.

صان condition, qualité, dignité.

صانكه Comme si.

صانجلمق Sanglamak. embrocher, enfiler, percer, poindre. usit.

صانجمق idem. Sang-mak.

صانجي Colique.

صانلو ut آدلو صانلو connu, de condition.

صانمق penser, estimer, croire, juger, et vouloir.
خير صانمق vouloir du bien. سزه خير صانيجي qui vous veut du bien.
كملك صانمق vouloir du mal. كم صانان mal intentionné, mechant.

صانو Sanou. pensée, opinion, et desir.

صاوديرمق Sav-dur-mak. faire passer, appaiser la douleur.

صاورمق صاوورمق Savourmak. vanner le bled.
صاورلمش vanné.

صاورجي Savourigi. vanneur.

صاولتمق Saoltmak. faire faire place, faire retirer.

صاولمق Saolmak. faire place, se retirer. صاول sa-ol,
صاوله sa-ola. place, retirez-vous, prenez garde.

صاوشمق s'etre debarassé avoir evité un malheur &c. cum abl.
صاوشدرمق eviter un malheur &c. cum acc.

صاومق Sav-mak. remettre, faire passer, passer, cesser, se guerir, se retablir d'une maladie, item se debarasser d'un importun, eviter un coup, un malheur. cum acc.

صاوه نهري Sava. La Save fleuve.

صاي nombre, compte.

صايسز innombrable.

صاياغي Sa-iagui. bourre.

صايقلمق Sa-ikhlamak. radoter, etre dans le delire, parler hors de propos, extravaguer.

صايقليجي radoteur, extravaguant.

صايلمش Compté.

صايلمق être compté.

صايمق Sai-mak. compter, nombrer.
آدم يرينه صايمق ne tenir compte, mepriser, regarder comme rien.

صپاَ *Sipa.* avnon.

صَبَاحْ le matin, du matin, et demain au matin.
چيلْ صَبَاحْ de bon matin. صَبَاحْدَنْ dés le matin. صَبَاحْ نَمَازِي la priere du matin. صَبَاحَه قَرْشُو avant le jour, vérs le commencement du jour.

صَبَاحلَنمق arriver au point du jour, commançer á se faire jour.

صَبَاحلُو matineux.

صَپَانْ *Sapan.* fronde, charrüe. صَپَانْ آغَاجِي بُوْرِني صَاپِي le bois de la charrüe. صَپَانْ دَمِرِي le soc de la charrüe. صَپَانْ سُوْرمَكْ labourer.

صَبْرْ *Sabr.* patience. صَبْرْ ا. avoir patience, endurer, souffrir, patir, supporter, et attendre. صَبْرْ ايلَه patiemment, avec la patience.

صَبْراً avec la patience, patiemment.

صَبْرْسِزْ impatient.

صَبْرْسِزْلِكْ impatience. صَبْرْسِزْلِكلَه impatiemment.

صَبْرْلُو patient. غَايَتْدَه صَبْرْلُو fort patient.

صچْرَاشْمق sauter ensemble.

صچْرَامق صچْرمق sauter.

صچْرَايِش saut.

صَچَاقْ *Satchak.* franges d'un ~~habit~~ makat, item avance des toits.

صُحْبَتْ *Sohbet.* compagnie, amitié, conversation, entretien, discours. صُحْبَتْ ا. tenir compagnie, converser, s'entretenir, discourir.

صِحَّتْ *Sih-hat.* Santé, perfection, verité.
صِحَّتْ بولمق recouvrer la santé. صِحَّتْ إيله صِحَّتْ اوزره entierement, correctement, authentiquement, réellement, veritablement.

صَحْن *Sa-han.* grande tasse, plat creux.

صَحِيح *Sahih.* Sain, entier, sans faute, parfait, certain, veritable, authentique.

صَدا *Seda.* voix, son, ton, bruit, retentissement, echo.

صَدارَتْ la premiere place de l'empire, le Viziriat.
صَدارَتِ عُظْمى le supreme Visiriat.

صَداقَتْ *Sadakat.* vraie amitié, candeur, sincerité.

صَداقَتلو sincere, naif.

صَدَد l'action de se tenir prêt à..., d'etre sur le point..., dessein, resolution. فِرارْ اِتْمَكْ صَدَدِنْدَه اولْ etre sur le point de fuir.

صَدْر *Sadr.* La premiere place, la place d'honneur dans une assemblée. صَدْرَه كَچورمك, faire passer, placer à la premiere place. صَدْرِ اَعْظَم le grand vizir.

صَدَف *Sadef.* nacre de perles.

صَدَفلو de nacre de perle.

صَدَقَه *Sadaka.* aumone.

صَرّاف *Sarraf.* banquier.

صَرْبْ *Sarb.* aspre, rude, dur, facheux, fort, difficile.
صَرْبْ سِرْكَه vinaigre fort. صَرْبْ قَلْعَه place forte.

صَرْبْلِقْ *Sarplik.* aspreté, force.

صُرَّه *Sourré.* bourse. صُرَّه يَه قُومَقْ mettre dans la bourse.

صِرِتْمَقْ *Sé-ritmak.* montrer les dents.
صِرِدُورُم.

صَرَرْمَقْ *Sa-rarmak.* jaunir, palir, être halé, noirci صَارَرْمَقْ du soleil, ou de maladie.

صَرْصَتْمَقْ *San-satmak.* secoüer, agiter, debattre, ebranler, faire trembler i.q. صَرْصَمَقْ.

صَرْصِلْمَقْ etre secoué, etre agité, etre ebranlé.

صَرْصَمَقْ secoüer, agiter, debattre, ebranler, faire trembler.

صَرْفْ *Sarf.* depence. صَرْفْ ا. despenser, employer, tourner.
item صَرْفْ علم صرف la grammaire.

صِرْفْ *Sirf.* vrai, pur.

صِرَه صِرَا *Sira.* tour, ordre, rang, file. صِرَه اِيلَه chacun á son tour, l'un aprés l'autre, en ordre. صِرَه اِيلَه اِيچْمَكْ boire á la ronde.
قِيِ صِرَه كِتْمَكْ cotoyer le rivage. آرْدِيصِرَه derriere lui.

صِغْ *Sig.* bas, gueable, ou il y a peu d'eau.

صِغِرْ boeuf. صِغِرْ اَتِي chair de boeuf. صُو صِغِرِي buffle.

صِغِرْتْمَاجْ bouvier.

صغرجق étourneau.

صغشترمق faire tenir en un lieu, c. a. arranger tellement un certain nombre de personnes ou de choses qu'elles puissent toutes tenir en un lieu &c.

صغشمق s'ajuster pour se tenir tous en un lieu.

صغلق endroit où il y a peu d'eau.

صغمق *Siganmak.* retrousser, trousser, comme *les manches*, *les habits*, *les moustaches* &c.

صغمق *Sigmak.* tenir, se tenir, pouvoir entrer.

صغن صغين cerf, biche.

صغنق *Saganak.* orage. صغنقلو بلوت nuage orageux.

صغنمق *Siguinmak.* recourir, se refugier, prendre son refuge. صغنجق يرى refuge, recours, asyle.

صف *Saf.* rang, ordre, rangée. صف صف par rang, en file. عسكرى صف صف قومق ranger une armée. صف بغلمق صفلر بغلمق se ranger, se mettre en rang, en haye.

صفا *Safa.* plaisir, aise, volupté, gout, contentement, passetemps, divertissement, joye. صفا ايله avec plaisir, avec joye. اهل صفا voluptueux. صفا سورمك. ذوق وصفا. صفا ا. être à son aise, se diver=tir, se donner du bon temps. صفا ويرمك recréer, rejouir, rendre content.

صفالندرمق recréer, rejouir, rendre content.

صفالمق se rejouir, se donner du bon temps.

صَفَالو Safalü. delectable, agréable, delicieux.

صِفَةٌ Si-fat. description, qualité, attribut. item nom adjectif, epithete.

صفّه Sofa. Sofa.

صِفَتْلَمَق qualifier, decrire, mettre un epithete.

صِفَتْلَنمَق être qualifié, etre decrit, etre accompagné d'un epithete.

صَفرا Safra. bile. item gravier pour faire le lest d'un batiment, lest d'un batiment.

صِقّ سِقّ Ssik. espais, massif, frequent, souvent. بر يرَه صِقّ صِقّ وارْمَق aller souvent à un endroit, frequenter un lieu. صِقّ يازْمَق ecrire serré. صِقّ صِقّ fort souvent.

صَقَالْ سَقَالْ Sakal. barbe. صَقَالَه كُولْمَك bordel. صَقَالْدوكَنْ flatter, faire bon visage. صَقَالْسِزْ qui n'a point de barbe.

صَقَالْلو barbü. آقْ صَقَالْلو qui a la barbe blanche.

صِقّجَه Ssiktché. souvent. صِقّجَه صِقّجَه fort souvent.

صِقِشْمَق Se presser mutuellement, s'entregener.

صَقّصِغَانْ سَقّسِغَانْ Sak sigan. pie.

صِقْلَمَق Ssiklamak. frequenter, aller souvent à un endroit.

صِقِلْمَق Sikilmak. etre pressé, etreint, surchargé, degoutté, troubler, se troubler.

صَقْلَمَقْ صَقْلَامَقْ صَاقْلَمَقْ *Saklamak.* garder, conserver, observer, preserver, retenir, maintenir, cacher, celer, couvrir, reserver, deffendre, epargner. بَلَادَنْ صَقْلَمَقْ preserver d'un mal. آقْچَهْ صَقْلَمَقْ garder, epargner son argent.

صِقِلْمَقْلِقْ *Sikilmaklik.* temps facheux, dure necessité, importunité.

صَقْلَنْمَقْ *Saklanmak.* etre conservé, etre gardé. *item* se conserver, se garder, et se cacher.

صَقْلُو صَقْلِي *Saklu.* gardé, et caché, celé.

صَقْلَيِجِي *Sakla-igi.* qui garde, qui conserve.

صِقْمَقْ *Sikmak.* presser, etreindre, contraindre, surcharger, troubler.

صِقِنْدِي *Sikindi.* suc; jus.

صَقِنْمَقْ صَاقِنْمَقْ *Sakinmak.* se garder, se donner de garde, etre sur ses gardes.

صُكْرَهْ *Sonra.* aprés. اَڭْ صُكْرَهْ au dernier, enfin. صُكْرَهْ دَنْ كَلَنْ le dernier venu. بُونْدَنْ صُكْرَهْ apres cecy, d'ici en avant, doresnavant. آنْدَنْ صُكْرَهْ aprés cela, ensuitte.

صُكْرَهْكِي *Son-raki.* le dernier, posterieur, qui survient.

صَلَابَتْ *Salabet.* formidabilité, force, puissance.

صَلَابَتْلُو puissant, formidable.

صَلَاةْ صَلوةْ *Salat.* priere.

صَلَاحْ *Salah.* probité, sincerité. *item* paix, tranquillité.

صُلْبٌ — *Sulb.* rein, flanc. بَابَا صُلْبِنْدَنْ آنَا رَحْمِنَه ex lumbis patris in uterum matris.

صُلْبِي — qui vient des reins, vrai, ~~naturel~~ legitime, ut فَرْزَنْدِ صُلْبِيسِي son veritable fils.

صِلَه — *Sila.* patrie. صِلَه يَه وَارْمَق aller revoir la patrie, ses parents.

صَلْتٌ صَلْطٌ — *Salt.* seul, leger, sans bagage, ou train. صَلْتٌ عَسْكَرِ ايلَه avec ses troupes, sans bagages.

صُلْحٌ — *Soulh.* paix, accord, ajustement, convention, reconciliation, traitté, treve. صُلْحٌ ا. accorder, pacifier. صُلْحٌ او. s'accorder, s'ajuster ensemble, faire la paix. صُلْحٌ اولُنْمِشْ pacifié.

صُلْحِجِي صُلْحٌ ايدِيجِي — reconciliateur, mediateur.

صَلِنْتِي — *Salinti.* agitation de la mer, ou mer agitée.

صَمَانٌ — *Saman.* paille. اوَاقْ طوغرَنْمِشْ صَمَانْ paille hachée. صَمَانٌ اوغريسي la voye lactée. صَمَانٌ چُوبِي festu. صَمَانٌ رَنْكِي couleur de paille jaune. صَمَانٌ قَيَانٌ ambre.

صَمَانْلِقٌ — lieu ou l'on serre la paille.

صَمَانْلُو — de paille.

صَمَانِي — couleur de paille.

صَمْصُردَمَق — *Samsour dammak.* grogner, gronder come un cochon.

صَمْغٌ — *Zamk.* gomme.

صَمْغْلَمَق — *Zamgalamak.* gommer.

صِمَقْ صِمِقْ Simak. rompre, briser, et deffaire.

صمونْ un pain. somoun.

صَنَاسِنْ صَنَاسِنْ كه come si, tu dirois que...

صِنَامَقْ صِنْمَقْ صِنَهْ مَقْ Si-namak. experimenter, esprouver, essayer, examiner, faire experience.
صِنَاڤمِشْ experimenté.

صَنْتُورْ Santour. cymbale.

صَنْجَه Sangea. balance.

صَنْدَالْ Sandal. banc, escabeau, item esquif, bateau item espece de satin, sandal.

صِنْدِرْمَقْ Sindurmak. rompre, briser, et deffaire.

صَنْدُوقْ Sandouk. coffre, caisse.
صَنْدُوقْجِغَزْ petit coffre.

صِنْدِي صِنْدُو Sindi, Sindou. gros ciseaux de tailleur.

صَنْعَةْ Sanaat. art, metier, œuvre, miracle, merveille. صَنْعَتْ اِشْلَمَكْ faire un metier, faire son mestier. صَنْعَتْ اِيشِي ouvrage de metier. اَهْلِ صَنْعَتْ artisan, hôme de metier.

صَنْعَتْلُو artificieux, et qui a un art, un mestier.

صِنْغُونْ rompu, desfait, et banqueroutier.
صِنْغُونْ اُلْ estre desfait, et faire banqueroute.

صِنْغُونْلِقْ desfaitte d'une armée.

صِنِقْ Sinik. rompu, cassé. صِنِقْلِقْ fracture, rupture.

صِنِمَقْ être rompu, être brisé, être deffait.

صُو *Sou.* eau, suc, jus.
آرِي صُو eau claire, pure, nette. بُولَانِقْ صُو eau trouble. آقَرْ صُو يَاكُو صُو l'eau coulante, riviere. طُورْغُونْ صُو آقْمَزْ صُو eau croupie, dormante, qui ne court point. بُولَاشِقْ صُو eau sale. اِيچِلِرْ صُو eau bonne à boire. صُو آقِنْسِي le fil du cours de l'eau. بَاتَقْلُو صُو eau de marais. صُو يِتْلَانْغِي seringue. صُو قَبَرْجِغِي murmure de l'eau. صُو تَرَه سِي du cresson. صُو چَاغِلْدِيسِي vessie, bouteille qui s'eleve sur l'eau. صُو مَرْمَرِي albatre. صُو يُولِي conduit d'eau, aqueduc. صُو سِمُورِي loutre. تُورُنْجْ صُوِّي jus de citron. اُوزُمْ صُوِّي jus de raisin. يُوزْ صُوِّي honneur, reputation. صُو اَنْمَكْ decroitre de l'eau. صُو دُوكْمَكْ repandre, verser de l'eau, pisser. صُو اِيلَه چَالْقَمَقْ reincer avec de l'eau. صُودَنْ قُورْقَاقْ qui craint l'eau. صُودَنْ قَانْمَقْ etancher la soif. صُودَه يُوزْمَكْ nager. صُويَه بُوغْمَقْ Noyer, plonger dans l'eau. صُويَه دَالْمَقْ se plonger dans l'eau, nager sous l'eau. صُو صُوغْلَمَقْ *sogoulmak.* se retirer de l'eau, rester à sec.

صِوَا plastre dont on enduit les murailles.
صِوَا بَالْچِغِي mortier, plastre.

صَوَابْ *Savab.* justesse dans le conseil et l'execution, bonne reüssitte, heureux succès, voye droitte.

صَوَابْلُو droit, juste.

صِوَاجِي celui qui enduit les murailles avec le صِوَا.

صَوَادْ *Savat.* esmail. صَوَادْ سُورْمَكْ صَوَادْ لَمَقْ esmailler.

صُوَادْ *Souvad.* abbreuvoir.

صُوَارْسِزْ *Souvarsis.* qui n'est arrosé d'aucune eau.

صُوَارْلُو *Souvarlu.* qui est arrosé, arrosé.

صوارمق Sousarmak. arroser, abbreuver d'eau.
آتلري صوارمق abbreuver les chevaux.

صواش Savasch. bataille, combat, rencontre, journée.
صواش ا. combattre, se battre.

صواشجي combattant, guerrier.

صوالمق صوامق enduire, blanchir, plastrer.

صوباشي Soubachi. chef de la Marechaussée, et guet.

صوبه Soba. poële.

صوپه Sopa. baston.

صوتمق So-outmak. refroidir, raffraichir, laisser refroidir, mettre au frais.

صوچ Souch. faute, offence, peché.
صوچني باغشلمق صوچندن گچمك pardonner, absoudre.

صوچسز innocent.

صوچسزلك innocence. صوچسزلكني اثبات ا. prouver son innocence, se justifier.

صوجق So-ougeak. frais, froid.

صوچلامق صوچلمق Souchlamak. accuser, charger, imputer.

صوچلو coupable.

صوُدلمِش refroidi, raffraichi. so-oudilmische.

صورة Souret. forme, figure, image, portrait, tableau, semblant, visage, apparence, copie d'un ecritx, transcrit. صورت یازمق peindre. صورت بولمق paroitre, se faire voir. صورت آلمق transcrire ut بوبراتلك صورتن آلمق copier, transcrire, prendre le modele d'un barat. صورت ظاهره ده en apparence. صورت کوسترمک faire semblant, feindre, dissimuler. ایشه صورت ویرمک donner la forme á une chose. تبدیل صورت تبدیل صورتلو فلان صورتنه کیرمک prendre la forme de... travesti, desguisé. صورت دکشترمک صورتنی تبدیل ا. se travestir, se deguiser, se masquer. صورت معامله ا. صورت معامله feinte, fausse apparence. faire semblant, feindre. صورت معامله ایله par feinte, en apparence. صورت دفتر livre des contes, protocolle. قوش صورتنده sous la forme d'un oiseau.

صورتا Vulg. Soureta. en apparence, au dehors.

صورتجی peintre.

صورتلو masqué, et garni de tableaux, et d'images.

صورش Sorisch. demande, interrogation.

صورشمق صورشمق Sorouschmak. s'entreinterroger, se de=
=mander l'un á l'autre.

صورمق Sormak. interroger, demander, s'informer, s'enquester. cc. acc. pers. et abl. rei, et cum abl. dat. et acc. pers.

صورمق Sormak. humer, sucer, avaller.

صوسز Sousiz. qui a soif, alteré, et sans eau.
صوسز اد. avoir soif.

صوسزلق soif.

صوسمق صوصمق صوصامق Sousamak. avoir soif.

صوصتمق Sousatmak. faire avoir soif, exciter la soif, alterer.

صوغان Sogan. oignon.

صوغلجان سغلجان Sogoulgean. ver de terre.

صوف Sof. camelot.

صوفره Sofra. le gros boyau culier, le fondement.

صوفي Sofi. devot, pieux.

صوفيه Sofia, ut آيا صوفيه Sainte Sophie.

صوفيلك Sofilik. devotion, pieté. صوفيلكله devotement, avec devotion.

صوق صووق So-ouk. froid. صوق او. avoir froid, et etre froid, faire froid. صوق المق prendre froid. باشنه صوق چلمك etre troublé, avoir le cerveau refroidi, morfondu, devenir fol.

صوقرنمق Sokranmak. se chagriner, se fascher, s'emporter.

صوقشترمق Sokouschturmak. fourrer, faire couler dedans, faire, qu'on se fourre dedans.

صوقلق So-ouklik. refroidissement dans l'amitié.

صوقلمش *Sokoulmische.* fiché, fourré, mis dedans, et picqué, mordu.

صوقلمق *Sokoulmak.* se fourrer, s'ingerer.

صوقلنمق *So-ouklanmak.* devenir froid, prendre froid.

صوقمق *Sokmak.* ficher, faire couler, ou mettre dedans, fourrer, et poindre, piquer, mordre d'un scorpion, d'une abeille &c. كوزنه صوقمق آنكين بلنه صوقمق se retrousser &c. se preparer á quelquechose. ficher dans l'œil, mettre devant les yeux.

صوك *Son.* fin, extremité, le dernier, posterieur, issue. صوك نفس le dernier soupir. صوكه صوكنه بقمق penser á la fin, voir ou une chose aboutit.

صول *Sol.* gauche. صول آل la main gauche. صولمده á ma gauche. صول يكا صوله صولنه á gauche, sur le coté gauche. صول وصاغده a droit et á gauche.

صولاق *Solak.* gaucher. *item* gens qui marchent devant le grand seigneur l'aiguette en tete, et la lance en main.

صولامق صولاتمق *Soulamak.* arroser, abbreuver.

صولق *Solouk.* halene. صولق المق صولق ويرمك respirer, prendre halene, reprendre son halene.

صولمش *Solmisch.* flestri, blesme, pale.

صولمق *Solmak.* flestrir, palir, devenir pasle, perdre la couleur.

صولنمق *Soulanmak.* etre arrosé. كمي صولنمق faire eau d'un batiment.

صولو صولي *Soulu.* qui a de l'eau, plein d'eau, humide, liquide, frais.

صولومق صولمق *Soloumak.* respirer, prendre fortement son halene.

صومپره Sompara. esmeril.

صومردنمق Soumourdanmak. murmurer, barbotter, parler entre les dents.

صومق صاومق Savmak. echapper, eviter, relacher, chasser, faire passer, renvoyer, passer, cesser, faire cesser.
صاتوب صومق vendre ça et là, se desfaire de sa marchandise.

صومق So-oumak. se refroidir, devenir froid, avoir froid.

صومه سومه Sumé. inutilité. صومه یه صومه یره envain, inutilement : صومه یه صومه یره چالشمق travailler envain, rendre ses peines.

صونقورلو Sounturlu. galant, joli, du bel air.

صونقور Sonkour. gerfaut.

صونمق Sou-mak. tendre, presenter, bailler, etendre.
ال صونمق etendre la main sur..., porter la main sur... cum dat.

صونی ویرمك Sonivermek. tendre, presenter, donner, etendre.

صویا صویه So-ia. couteau qu'on serre dans la poche, espece de ceinture.

صویجی So-igi. qui depouille.

صویش So-isch. l'action de depouiller, depouille.

صویغون Soi-goun. pillerie, brigandage.

صویقه So-ika. heritage.

صويلمش So-ïlmische. dépouillé, écorché.

صويلمق صويلمق So-ilmak. être deshabillé, être dépouillé.

صويمق Soi-mak. deshabiller, dépouiller, devaliser, peler une pomme, écorcher, piller.

صوينمق So-iounmak. se deshabiller, se dépouiller, se desarmer.

صيّاد Sai-iad. chasseur.

صيانة Si-anet. observation. صيانت ا. observer, maintenir, garder, sauver, defendre.

صيت voix, bruit, son.

صيد Said. chasse, et proye.

صيرلمق Si-ilmak. echapper, evader, escouler, fuir. الدن صيرلمش evasit ex manibus.

صيرلمق صييرلمق Si-irilmak. glisser.

صيرمق صييرمق Si-irmak. nettoyer, et effleurer.

صيرق صييرق Si-irik. playe legere, escorchure, effleurement.

صيرنمق Si-irinmak. glisser. صيرنجق يرّ en droit glissant.

صيرو Sa-irou. malade.

صَيرُولِقْ — Sai-roulik. maladie, infirmité.

صِيغَه — Siga. forme, mode, conjugaison.

صِيغَه لَنمَقْ — Se conjuger.

صَيْقَلْ — Saikal. lustre. item instrument pour polir.
صَيْقَلْ اورمق ا. صَيْقَلْ ويرمك صَيْقَلْ, polir, donner le lustre.

صَيْقَلْجِي صَقّال — qui polit les armes, armurier.

صَيْقَلْلَمَقْ — Saikallamak. polir, donner le lustre.

صِيوُبْ بوزمق — rompre, detruire, mettre en deroute une armée.

صَيَه صَيَا صَايَه — Sa-ia. drap fin, et leger de venise.

ضَابِطٌ *Zabit.* gouverneur, maitre, possesseur.

ضَابِطَه *Zabita.* regle, usage, observation.
ضَابِطَه وُ قَاعِدَه regle, coutume.

ضَامِنٌ caution. ضَامِنٌ او etre caution, repondre pour un autre.

ضَايِعٌ perdu. ضَايِعٌ ا. perdre, dissiper. ضَايِعٌ او perir, se perdre, etre perdu.

ضَبطٌ *Sabt.* administration, gouvernement, domaine, possession. ضَبطٌ ا. occuper, se saisir, prendre possession, posseder, regir, gouverner, avoir sous son pouvoir, commander, tenir, tenir en bride, contenir, retenir dans le devoir, refrener, reprimer, garder. ضَبطِنَه آلمق subjuger, soumettre sous sa domination. ميريّه ضَبطٌ ا. confisquer pour le fisc. نَفسِني ضَبطٌ ا. contenir, reprimer ses passions. ضَبطٌ تمسكي billet que l'on donne à un fermier afin quil soit reconnu tel, et quil puisse percevoir les droits des terres qu'on lui a confié.

ضَبطِچي ضَبطٌ ايدِيجي gouverneur, qui tient son monde dans le devoir et la discipline.

ضَبطسِزٌ incontinent, effrené, licentieux, deregle.

ضَبطسِزلِكٌ incontinence, licence, libertinage.

ضَبطلِق administration, gouvernement, domaine, possession.

ضَرَّابٌ monnoyeur.

ضَرَاعَة ضِرَاعَة humilité, soumission.

مَكتُوبِ ضَرَاعَتِ اسلُوبٌ lettre suppliante, humble.

ضَرب Coup, force, et multiplication.
ضَربِ مَثَل proverbe. ضَربْ ا. battre, frapper, multiplier.
ضَربِ سِكّه ا. battre la monnoye. ضَربِ خِيام ا. dresser les tentes.
ضَربِ اِيلهَ ضَرباً par force, à force. ضَربْ اِيلهَ آلمق prendre par force.

ضَربخانه Vulg. darabhana. endroit ou l'on bat la monnoye.

ضَرَر Zarar. dommage, perte. ضَرَر اِيلهَ avec perte, et dommage. ضَرَر ا. nuire, faire dommage, prejudicier. ضَرَر كورمك perdre, faire des pertes cōme dans le commerce &c. ضَرَر چكمك ضَرَر وزيان چكمك recevoir dommage. ضَرَر دوقندرمق porter dommage, endommager. ضَرَرو زِيانلرى اوده مك تَضمين ا. ضَرَر دوقنمق recevoir dommage. desdommager.

ضَرَرسز sans dommage, sans prejudice, et qui ne nuit à personne.

ضَررلشمق se nuire mutuellement. بربرلرينه ضَرَر ا.

ضَرَرلو Nuisible, prejudiciable.

ضُرط Zout. pet. ضُرط وَيرمك peter.

ضُرطه Zorta. vesse.

ضَرورة Zarouret. necessité, force, contrainte, disette, besoin.
ضَرورتدن بِالضَّرورة par necessité, par force.

ضَعيف Za-if. debile, foible, sans force, affoibli, fragile, impuissant. ضَعيف ا. affoibli.

ضَعيفلق foiblesse de santé.

ضَعيفلمق ضَعيفلتمق affoiblir.

ضَعيفلنمق etre affoibli, s'affoiblir.

ضَمير zamir. cœur. item pronom personnel affixe.

ضولتة zolata. piece de trente paras, izelote.

ضيافة zi-afet festin. دوستلره ضيافت ا. traitter ses amis. ضيافت صاحبي maitre du festin.

ضيافتلمك ut ضيافتلمك دوستلري traitter ses amis.

ضيا zi-a. lumiere, splendeur. ضياسي sa lumiere.

ضيالو zi-alu. lumineux, resplendissant.

طاپردمق طاپردمق طپوردمق faire du bruit avec les pieds.
آياق طپوردیسي bruit des pieds.

طاپشرمق faire parvenir.

طابقور tapKour. sangle par dessus la selle.

طاپمق adorer, se soumettre, rendre obeissance.
طاپرم j'adore, j'adorerai &c.

طاپنمق montrer du respect, reverer.

طابور tabour.
tapour. les chariots de bagage, le bagage, le camp, l'armée, procession, bruit des pieds.

طاپیجي adorateur, come بته طاپیجي idolatre.

طاتسز fade, qui n'a ni gout, ni saveur.
طاتسز آدم un home fade, sans sel.

طات داد tat. gout, saveur.

طاتسزلك insipidité, fadeur.

طاتلو طتلو دادلو doux, savoureux, agreable. item dou=cement. طاتلو ليمون espece de limon doux, fade.

طاتلوجه doucet, tout doucement.

طاتلولق douceur, gout, saveur.

طاتمق gouter, tâter, essayer. طادرم je goute, je goutenai.

طار dar. etroit, serré, pressé. طار سوقاق rüe etroite.
طارا faire etroit, etrecir.

طَارْتِلْمِشْ pesé.

طَارْتْمَقْ peser. طَارْتَرِمْ je pese, je peserai.

طَارْتُو poids. tartü طَارْتُوسِي طُوغْرُومِيدُرْ le poids est-il juste ?

طَارْتِيجِي peseur, qui pese.

طَارِلْتْمَقْ dariltmak. irriter, mettre en colere, fascher, tourmenter, rendre chagrin, chagriner, troubler.

طَارْلِغَانْ darligan. colere, chagrin, fantasque, capricieux.

طَارْلِغْمَقْ darliganmak. se chagriner, se fascher, s'emporter.

طَارْلِقْ darlik. estrecissement, destroit, destresse.
كُوكُلْ طَارْلِغِي inquietude, peine.

طَارِلْمِشْ darilmisch. faché, chagrin.

طَارِلْمَقْ darilmak. se fâcher, se mettre, ou etre en colere, se chagriner, se tourmenter.

طَارْلَمَقْ darlamak. faire etroit, etrecir.

طَاسْ ecuelle d'argent, de cuivre dont on se sert dans les bains. بُو آلْتُونْ طَاسْ ecuelle d'or. طَاسْ بَاشْلُو chauve. طَاسْ بَازْ joueur de gobelets.

طَاسْلَقْ taslak. chauve. item informe, qui n'est pas poli, brute.

طَاسْلَنْمَقْ devenir chauve.

طاش pierre. قيمتلو طاش قيمتي طاش pierre precieuse.
طاش آتمق jetter des pierres. طاش يونيجي tailleur de pierres.
طاش يغني monceau de pierres. طاش ياپيلو طاشدن ياپلمش batisse de pierres.
~~طاش يغنقي~~ ~~monceau de pierres~~ طاش او. se changer en pierre.

طاشان debordé, qui deborde.

طاشجغز petite pierre.

طاشجي tailleur de pierres.

طاشرمق faire porter, faire transporter.

طاشقن طاشقون debordé.

طاشلق lieux pierreux.

طاشلمق lapider.

طاشلنمق etre lapidé; se changer en pierre.

طاشلو pierreux, de pierre. بر طاشلو يرده dans un endroit pierreux.

طاشمق طشمق se desborder, s'escouler, regorger. ~~porter, transporter, porter dehors~~
صو طشمه سي debordement. taschmak.

طاشمق طاشيمق porter, transporter, porter dehors, demenager. براوك آواداتلغيني طاشمق transporter les hardes à un autre logis.

طاشنجق portatif. tachinageak.

طاشنمق — changer de lieu, de maison, se transporter.

طاعة — obeissance, culte divin.

طاعون — peste, contagion.

طاغ — *dag.* mont, montagne, bois, forest.
طاغده بيومش sauvage, montagnard, grossier. طاغه كتمك aller à la montagne, aller à la forest. صرب طاغلر montagnes rudes. طاغ اتكي le penchant, le coté de la Montagne. فرعون طاغلري les pyramides d'Egypte. قاف طاغي le mont caucase. كشيش طاغي le mont olympe.

طاغتمق — *daguitmak.* dissiper, esparpiller, deffaire, et dissiper partout. صاچ طاغتمق escheveler. دشمني طاغتمق mettre en deroute l'ennemi. غلبه لكي طاغتمق dissiper la multitude, la foule. مال طاغتمق dissiper, manger tout son bien, prodiguer.

طاغجغز — monticule.

طاغستان — lieux Montagneux.

طاغلو — Montagneux, et Montagnard.

طاغي — insolent, rebelle, tyran. *taghi*

طاقة — *takat.* force, pouvoir, puissance.
طاقت كتورمك avoir la force de... *cumdat.*

طاق — Voute, fenestre. طاق ايلمك vouter.

طاك طك — *dan.* l'aube du jour. *item* merveille, chose etonnante.

طَالِبٌ qui demande, qui recherche, qui desire. طَالِبٌ عِلْمَهْ etudiant; studieux, qui cherche à s'instruire dans les sciences.

طَالِعٌ constellation, horoscope, fortune, bonheur, destin, avanture. طَالِعْ طُوتِيجِي qui dit la bonne avanture. طَالِعٌ اِيلَهْ heureusement.

طَالِعْسِزْ malheureux, miserable.

طَالِعْسِزْلِكْ malheur continuel.

طَالِعْلُو heureux, fortuné.

طَالَقْ dalamak. mordre.

طَامْ dam. toict, terrasse.

طَامْلَتْمَقْ damlatmak. faire tomber goutte à goutte, distiller.

طَامْمَقْ decouler, tomber goutte à goutte. dammak.

طَامُو tamou. l'enfer.

طَانِقْ danik. temoin.

طَانِقْلِقْ daniklik. temoignage. طَانِقْلِقْ ا. rendre temoignage.

طَانِمَقْ طَانِيمَقْ tani-mak. connoitre quelqu'un.

طَاوْ tav. occasion favorable, bon temps.

طَاوُقْ poulle. طَاوُقْ كُوتِي verrüe.

طاوقچي *taoukitchi.* marchand de poulles.

طاول *davoul.* tambour.

طاووس *ta-ous.* paon.

طاووسلنمق se paonner.

طاوه *tava.* poële à frire.

طاي poulain.

طايفه *ta-ifa.* trouppe, gens, peuple, nation, com=
=pagnie, suitte.

طاينجق *da-ianageak.* appuy, soutien, qui peut resister.
طاينجق شهر ville qui peut se deffendre.

طايندرمق *da-ianderermak.* appuyer, etayer,
soutenir, faire durer.

طاينمق طايانمق s'appuyer. *item* durer, etre de durée.

طاينمق *ta-inmak.* glisser.

طبان *taban.* plante du pied, semelle, poutre.
طبان چالمق battre la semelle, marcher à pied.

طبانجه *tapangea.* un soufflet, *item* chien d'une arme à feu.
بر طبانجه چالمق اورمق donner un soufflet, donner sur la joue.
طبانجه يملك avoir, recevoir un soufflet.

طبانلو *tabanlu.* ut يصّي طبانلو qui a les pieds gros
et larges.

طُپْرَاقْ
toprak. terre, argille, fond, terroir, pays.
طُپْرَاقْ صَاحِبِي proprietaire, seigneur du lieu. طُپْرَاقْ قَاضِيسِي le juge du lieu.

طُبْطلُو طُبْطُولُو
toptolu. tout plein.

طَبَقْ
tabak. assiette, plat, feuille, etage. *vulg.* *tabaka.*
طَبَقَه سِي قَچَه دِرْ *tabakasi.* combien la feuille de papier?
ايكي طبقه لو de deux etages.

طَبْقِي طَبْقِنَا juste, proportionné en parlant des souliers. *tipki tipkina.*

طَبْلْ
vulg. *davoul.* tambour.

طَپُو
tapou. adoration, hommage.
طَپُو قِلْمَقْ reverer, avoir du respect.

طَپَه
tapa. bondon, bouchon d'un tonneau, ou d'une autre chose &c.

طَبِيبْ
tabib. medecin, docteur.

طَبِيعَةْ
tabi-at. nature, naturel, complexion, genie, qualité, humeur. طَبِيعَتْ صَاحِبِي home commode, d'un bon naturel, qui s'accommode à tout, home delicat. تِيزْ طَبِيعَتْ d'un caractere vif, bouillant.

طَبْيَه
tab-ié. boulevart, rempart, fortifications exterieures.

طِرَابْلُوسْ
ut طِرَابْلُوسِ غَرْبْ tripoli de barbarie.
طِرَابْلُوسِ شَامْ tripoly de syrie.

طَرّارْ
tarrar. imposteur, voleur.

طَرَاقْ
tarak. peigne. طَرَاغه چكمك peigner.

طَرَاقَه
taraka. bruit, tintamarre, tumulte.

طَرَامَقْ
taramak. peigner. يُوكِي طَرَامَقْ peigner la laine, carder.

طَرَاوَةْ *taravet.* verdure, jeunesse.

طِرْپَانْ faulx. طِرْپَانْ اورمق faucher.

طِرْپَانْجِي faiseur, ou vendeur de faulx.

طِرْپَانْلَمَقْ faucher.

طُرْتِي *tourti.* lie.

طَرْخُونْ *tarhoun.* estragon herbe.

طَرْزْ *tarz.* forme, façon, mode, maniere.
بُو طَرْزْ اُوزْرَه de cette façon. كَيِنْمَكْ طَرْزِي maniere de s'habiller.

طِرْطِلْ chenille.

طَرَفْ *taraf.* coté, endroit, part, coing.
قَنْغِي طَرَفَه dequel coté? غَرْبْ طَرَفِنَهْ du coté de l'occident.
طَرَفْكَه vers vous. اُوكْ طَرَفِي le devant. آرْدْ طَرَفِي le derriere. طَرَفْ طَرَفْ de diverses parts. هَرْ طَرَفْدَنْ de toutes parts, de chaque coté. بَرْ طَرَفْ à part ut لَطِيفَهْ بَرْطَرَفْ raillerie à part. بَرْ طَرَفْ اِ mettre à part, mettre de coté, dépecher.

طُرْفَانْدَه *tourfanda.* fruits nouveaux, les premiers fruits.

طُرْفَه *turfé.* chose nouvelle, agreable, plaisante.

طَرَفْدَارْ *taraf dar.* partisant, sectateur d'une partie, qui tient le parti de quelqu'un, fauteur.

طِرْمَشْمَقْ grimper. item se dechirer à coups de griffes.

طِرْمِقْ zirmik. rateau.

طِرْمَلامَقْ tirmalamak. egratigner.

طِرْمَنْتِينْ tirmentin. terebintine.

طِرْنَقْ ongle, et corne de cheval.
طِرْنَقْ كَسِنْدِيسِي rognure des ongles.

طِرْنَقْلُو qui a des ongles.

طُرْنَه tourna. grue.

طُرَّه Vulg. toura. monceau de cuir entortillé avec lequel on bat le tambour.

طَرِيقْ tarik. voye, chemin, façon; maniere, coutume, ordre. طَرِيقِ عامّ le grand chemin. بو طَرِيقْ اوزْرَه de cette façon, par ce moyen. بِرطَرِيقْ ايلَه avec une maniere, une façon, et lorsqu'il suit une negation en aucune maniere. طَرِيقِ حَقِّدَه pour l'amour de dieu. سَيْرْ طَرِيقِيلَه pour se promener. يُولْجِي طَرِيقِيلَه en qualité de voyageur, comme voyageur.

طِشْ disch. le dehors, l'exterieur.
اِيچُمُزْ طِشُمُزْ notre interieur et notre exterieur.

طِشْرَه Vulg. dicharé. dehors, hors. اِسْتانْبولْدَنْ طِشْرَه hors de constantinople. يُولْدَنْ طِشْرَ hors du chemin. طِشْرَه دَه dicharda. dehors sans nous. طِشْرَه يَه dicharié. dehors avec mouv. طِشْرَه دَنْ dichardan. de dehors. بَچْلاقْ طِشْرَه سِي dicharisi. le dehors, les dehors de vienne.

طَشَقْ tachak. testicule, couillon.

طَعامْ ta-am. le manger. طَعامْ تَرْبِيَه سِي l'affaissonnement du manger. قوشْلُقْ طَعامِي dejeuner. اِيُو پِشْمِشْ طَعامْ manger bien cuit.

طُعْمَه tu-mé. aliment, nourriture.

طُغْرا — tougra. sein imperial.

طُغْرالُو — toug-ralū. qui a le sein imperial.

طَغَرْجِق — dagargik. une peau entiere de mouton, d'agneau.

طَفَرَه — tafra. faste, orgueil. طَفَرَه ايلَه avec faste, orgueilleusement. طَفَرَه صاتْمَق faire le glorieux.

طَفَرَه لُو — ta-fralu. fastueux, orgueilleux.

طِقاجْ طِقَجْ — tikag. bouchon.

طِقامَقْ طِقْمَقْ — boucher, fermer.

طُقْسانْ — doksan. quatre vingt et dix, nonante.

طُقْسانِنْجي — nonantiesme.

طِقلْمَقْ — etre bouché, etre fermé.

طُقُوزْ — dokous. neuf.

طُقُوزِنْجي — neuvieme.

طاڭْ — dan. l'aube du jour. item merveille, chose etonnante. طاڭْ آغَرْمَسِنْدَه à l'aube du jour.

طاڭْلامَقْ طاڭْمَقْ — dan-lamak, dan-mak. s'etonner, admirer.

طَلَبْ *vulg.* *talab.* demande, recherche.
طَلَبْ ا. demander, rechercher, chercher, procurer, poursuivre, ambitionner, exiger. آنُدْه طَلَبِي اِيلَه à la demande. معاونت طَلَبْ ا. demander du secours.

طَلَبِمَقْ *talabimak.* fretiller, glisser, se demener comē les poissons. *item* briller, luire.

طَلَسْ طَلَصْ طَلَاسْ طَلَاصْ *talas.* flot, vague, onde.

طَلَسْلِقْ *talaslik.* agitation de la mer ou des vagues.

طَلَسْلَنْمَقْ *talaslanmak.* etre agitée, faire des vagues de la mer.

طَلَسْلُو *taluslü.* plein de vagues.

طِلْسِمْ طِلْسْمْ *tilsim.* talisman.

طِلْسِمْلُو qui a des caracteres comē un talisman.

طَلْغِجْ طَالْغِجْ *dalgich.* plongeon.

طَلْغَه طَالْغَه *dalga.* ondes, vagues, flots.

طَلْغَهلَنْمَقْ *dalgalanmak.* etre agitée, faire des vagues de la mer.

طَلَقْ طَلَاقْ *dalak.* la rate.

طَلَقْلُو *dalaklü.* qui est malade de la rate.

طَلَمَقْ *dalamak.* mordre.

طمر — damar. veine. شاه طمر artere. صو طمري veine, source d'eau. طمر آچمق ouvrir la veine, saigner.

طمرجق — damargik. petite veine.

طمزرمق — damzurmak. laisser tomber goutte à goutte.

طمزرمه — damzurma. cire d'Espagne.

طمع — tamah. avidité, gourmandise, avarice, desir excessif. طمع ا. desirer avidement, ambitionner cum dat.

طمعكار — tamahkar. desireux, avide, ambitieux, avaricieux, interessé, gourmand.

طمعكارلق — avidité, avarice.

طمغلمق — damgalamak. marquer avec le controlle.

طمغا طمغه — damga. controlle.

طمغه لو — damgalu. controllé.

طناب — vulg. tenef. corde de tente.

طنبوره — tamboura. sorte d'instrument. تل طنبوره سي autre sorte d'instrument. آغز طنبوره سي guittarre.

طنمق — tinmak. parler. usit. au negatif طنمامق ne rien dire, n'oser rien dire, se taire, dissimuler.

طنه — dana. genice, jeune vache.

طَوَارْ *davar.* animal, bestes, betail, cheval.
طَوَارْ سُورِيسِي troupeau d'animaux, de betes.

طَوَاشْ طَوَاشِي *tavachi.* Eunuque.

طَوَانْ *tavan.* ~~plancher~~ platfond, estage.
ايكي اوچ طَوَانْلو de deux, ou trois etages.

طَوَانْلَمَقْ *tavanlamak.* faire le ~~plancher~~ platfond.

طُوبْ طُوپْ *top.* balle, peloton, piece, et cannon.
بر طُوپْ بَزْ une piece de toile. يَلْ طُوپي balon.
طُوپْ اوينَمَقْ jouer á la paume. طُوپْ آتْمَقْ بوشاتْمَقْ tirer, descharger un canon. بر طُوبْ كاغِدْ une rame de papier.

طُوپَالْلِقْ *topallik.* boitement, clochement.

طُوپَالْ *topal.* boiteux, estropié.

طُوپَالَقْ *topalak.* rond, formé en rond, mis en pelotons, amassé en rond. ça se dit aussi d'un enfant fort gras.
طُورْ طُوپَالَقْ tor. idem.

طُوپَالْلَمَقْ faire clocher, faire boiter, estropier.

طُوپْچي *toptchi.* cannonier. طُوپْچي بَاشِي grand maitre de l'artillerie.

طُوپْخَانَه *topana.* arsenal. jeu de paume.

طُوپُوزْ *topouz.* massüe. baston plus gros par le bout.

طُوپْطُولُو *toptolu* tout plein, tout rempli.

طوپوق — topouk. la cheville du pied.

طوپلو طوپلي — topli qui a une tête, une pomme, ut طوپلو اكنه épingle.

طوت — tout. prens, tiens. طوت كه طوتالم كه طوتالم posons le cas, posé le cas, que.

طوتارقلق طوتارلق طوتارق — toutariklik, toutarik. le haut mal, mal caduc.

طوتارقلو — toutariklu. qui a le haut mal, epileptique.

طوتام — toutam. une poignée, faisceau.

طوتاملمق — mettre en faisceaux.

طوترق — toutrak. poudre rouge dont les forgerons se servent pour rallumer; donner de la force au feu.

طوتساق — toutsak. prisonnier, pris.

طوتساقلق — toutsaklik. captivité, emprisonnement, esclavage.

طوتشترمق — toutouschturmak. faire prendre l'un avec l'autre, faire que l'on en vienne aux mains, et allumer, irriter. آتشي طوتشترمق allumer le feu.

طوتشمق — toutouschmak. se prendre, s'attacher, se tenir l'un l'autre, en venir aux prises, et prendre feu, s'allumer.

طوتق — toutouk. obstacle, retardement, empechement.

طوتقال — toutkal. cole. بالق طوتقالي colle de poisson.

طوتقاللمق *toutkallamak.* coller.

طوتقون طوتقن *toutkoun.* pris, retenu, empesché, precclus.
آوازي طوتقون enroué.

طوتلمش *toutoulmisch.* pris, retenu, empesché.
طوزاغه طوتلمش pris dans des filets.

طوتلمق *toutoulmak.* etre pris, etre retenu, etre empesché.
آي طوتلمق طوتلمه سي s'eclipser le soleil, ou la lune. كون آي eclipse de lune. كون طوتلمه سي eclipse de soleil. بوغاز طوتلمه سي enrouement.

طوتمق دوتمق *toutmak.* prendre, se saisir, prendre prisonnier, occuper, posseder, avoir, jouir, tenir, retenir, arreter, contenir, comprendre, intercepter, observer, maintenir, executer, estimer, re=cevoir, supposer, presupposer. آصل آصلني طوتمق tirer sa source, son origine. اوكرندوكني طوتمق reduire en pratique ceque l'on a appris. بركمسنه يه ايو طوتمق penser bien d'une personne. بشق طوتمق se former en espri. يلك طوتمق tenir fortement, et chercher a epargner, a menager. تحقيق طوتمق tenir pour certain. طوزاغه طوتمق prendre dans des filets. دكان طوتمق ouvrir boutique, tenir boutique. شاهد طوتمق prendre pour temoin. كندوسن سايرلردن زياده طوتمق se regarder, s'estimer plusque les autres. قولاق طوتمق preter l'oreille pour ecouter. معذور طوتمق excuser. قوردي قولقلريندن طوتمق tenir le loup par les oreilles. مقرر طوتمق confirmer. بركمسنه نك نصيحتين طوتمق suivre le conseil de quelqu'un. ياس طوتمق ماتم طوتمق porter le deuil. نفس طوتمق retenir sa respiration, son souffle. اوغل يرينه طوتمق regarder comme son fils. خرابه يوز طوتمق menacer ruine. يولده مكتوب طوتمق intercepter des lettres. اوقه طوتمق poursuivre, percer a coup de fleches. سوزنده طوتمق tenir parolle. سوز طوتمق obeir. يريني طوتمق tenir sa place, etre en sa place. خاطرنده طوتمق se souvenir. يوز طوتمق pancher vers, etre tourné vers, prendre la forme de... دوست طوتمق regarder come ami. شي يرينه طوتمق mespriser, ne tenir conte, mesestimer. آدم يرينه طوتمق *idem.* بيورق طوتمق ne pas obeir.

toutoumak. prendre, se prendre, s'attacher, et ceindre... cum dat. rei. طوتمق

toutou, touti. gage, ostage. طوتو طوتي

tor. en forme de filets. طور قوشاق ceinture en forme de filets. طور

dourak, douragcak ier. demeure, do=micile. طوراجق يرّ طوراق

douroutmak, douroultmak. rester, reposer du vin, du caffé &c. طورلتمق طورتمق

dourdourmak. faire rester, retenir. طوردرمق

doursun. qu'il demeure, soit, laissons. طورسون

dourouschmak. s'opposer, aller contre. طورشمق

dourgoutmak. arreter, retenir. طورغتمق

dourgourmak. idem. طورغرمق

dourgoun. lassé, las, qui n'en peut plus, clair, reposé du caffé, du vin &c. طورغن طورغون

dorlak. negligent, paresseux, stupide, inepte. item certaine secte de Religieux turcs, ou d'homes errans. طورلاق

dorouklamak. combler. طورقلمق

dorouklama. comble, rempli jusques pardessus les bords. طورقلمه

طورلمق
dourouluak. etre reposé du vin, du caffé &c, et etre demeuré, etre resté.

طورمق
dourmak. etre debout, s'arreter, demeurer, rester, durer, habiter, sajourner, etre, et se lever. خدمته طورمق servir, etre prêt à servir, faire la cour. آياق اوزره طورمق se tenir debout, demeurer debout. اورو طورمق se lever debout. اقرارنده سوزنده طورمق maintenir ce que l'on a avancé, maintenir sa promesse. سوزنده طورمز آدم qui ne garde pas sa promesse. شبهه ايله طورمق etre dans le doute, dans l'incertitude. بطال طورمق etre sans travail, sans gain &c. فكرنده طورمق rester dans son opinion. قارشو طورمق s'opposer, etre contraire.

طورنا طورنه طرنه
tourna. grüe. طورنه بالغي brochet.

طورو
dorou. bay, rougeatre des chevaux.

طوز طوغرو
doz dogrou. tout droit.

طوشان طوشن
taschan. un lievre. طوشان ايزي piste, traces d'un lievre. طوشان ياتاغي gite d'un lievre.

طوطي
doudou. parroquet.

طوغان
dogan. faucon. طوغاني صالمق faire voler le faucon. عجمي طوغان faucon niais. طوغان بورنلو nés aquilin.

طوغانجي
dogangi. fauconnier. طوغانجي باشي grand fauconnier.

طوغانجيلك
dogangilik. fauconnerie.

طوغراتمق طوغرتمق
dogratmak. faire couper en petits morceaux.

طوغرامق
dogramak. couper en petits morceaux.

طوغرتمق *dogourtmak.* faire enfanter faire naitre.

طوغرتمق *dogroutmak.* dresser, corriger, redresser. طوغرودرم.

طوغرلتمق *dogroultmak.* idem. dresser, redresser, corriger. طوغرلدرم.

طوغرلمق *dogroulmak.* se redresser, se corriger, et etre corrigé, discipliné, etre redressé.

طوغرو طوغری droit. item juste. طوغرو طوغرو tout droit. طوغرولق droiture. dogroulik.

طوغرم طوغرم *dogroum, dogroum.* par petits morceaux.

طوغله *tougla.* brique.

طوغمش *dogmisch.* né, enfanté, issu.

طوغمق *dogmak.* naitre, se lever du soleil.

طوغمه *dogma.* né.

طوغو *dogou.* naissance, ut كون طوغوسی le lever du soleil, item l'orient.

طوفان *toufan.* deluge. ا. طوفان inonder.

طوفانلمق inonder.

طوق *tok.* saoul, plein, rassasié. ا. طوق saouler, rassasier, assouvir.

طوقرجن *dokourgin.* jeu de merelles. طوقرجن اوینی une merelle. طوقرجن اوینمق jouer aux merelles. طوقرجن بولی

طوقش *dokousch.* combat, debat, choc.

طوقشقان *dokouschkan.* insolent, querelleur, qui ne fait que heurter les autres.

طوقشمق *dokouschmak.* se heurter, se battre, heurter, choquer come font les béliers.

طوقلق *toklik.* saoulement, repletion.

طوقمق *tokmak.* maillet, batoir pour battre le linge quand on lave la lessive.

طوقمق *dokoumak.* faire un tissu, tresser.

طوقندرمق *dokoundurmak.* faire toucher, faire parvenir.

طوقنمش *dokounmisch.* touché, offensé, et tissu.

طوقنمق *dokounmak.* toucher, attoucher, et offenser, rencontrer, heurter contre.

طوقه *toka.* boucle.

طوك *don.* gelée, glace. طوك ياغي suif.

طوكدرمق *dondurmak.* faire geler, congeler, cailler.

طوكز *domouz.* porc, pourceau, cochon. طوكز بورني le groin du cochon. طوكز قلي soye de porc. طوكز يوريسي cochon de lait. طوكز بالغي dauphin. يبان طوكزي sanglier. طوكز دشيسي une truye. طوكز خانه etable à cochons. طوكز بودي jambon. طوكز باسترمه سي lard. طوكز كبي comme un cochon.

طوكزلق domouzlik. etable á cochons.

طوكمش donmisch. gelé.

طوكمق donmak. geler, et etre gelé.

طول toul. longueur, part. de la vie.

طول doul. veuf, veuve.

طولامه dolama. robe de drap.

طولاندرمق taslandurmak. engraisser des chevaux.

طولانمق taslanmak. s'engraisser des chevaux.

طولايان طولايي dola-ian, dolai. tour, circuit.
طولايانه tout á l'entour.

طولايانمق dola-ianmak. aller, tourner á l'entour.

طولايي dola-i. tour, circuit.

طولدرمق doldurmak. emplir, farcir, remplir.
قدحي صوايله طولدرمق قدحه صو طولدرمق verser de l'eau dans le verre, remplir le verre d'eau.

طولس tolos. arcade.

طولغه طوغلغه toulga, tougoulga. heaume, casque.

طوٌللِقّ doullik. veuvage.

طوٌلُم touloum. peau de boue ou d'autre animal á mettre du vin, ou autre chose. item deux planches de palisses.

طوٌلمِشّ dolmisch. plein, rempli.

طوٌلُو طوٌلي dolou, doli. grele.

طوٌلُو dolou. plein, rempli. طوٌپٌ طوٌلُو دِكَنٌ يرٌ lieu rempli d'epines. طوٌلُو آيٌ pleine lune.

طوٌلَه tavla. escurie, attellage de chevaux. item jeu de trictac, et damier. طوٌلَه اوٌينَمَق joüer au trictac.

طوٌمار toumar. rouleau de lettres, de fermans &c, rouleau de papier.

طوٌمالتِمَق طوٌمالمَق طوٌمالو كَلمَكٌ toumaltmak. etre courbé.

طوٌمانٌ douman, touman. broüillard, et caleçons. طوٌمانٌ پاچَه سي caleçons. كوٌزٌ طوٌمانِي cataracte á l'œil.

طوٌمرقٌ toumrouk. ceps qu'on met aux pieds des homes. طوٌمرغَه اوٌرمَق mettre aux ceps quelqu'un.

طوٌنٌ don. caleçons, et habit. item couleur, ut نَه طوٌنده دِر آتكٌ de quelle couleur est ton cheval?

طوٌنَه طوٌنَه صوٌيي touna. le danube.

طوٌنبايٌ tounbai. buffle qu'on met á la charrüe, á une charette.

طوٌيٌ toi. outarde. item metaph. lourd, etourdi.

طهارة *taharet.* propreté, pureté.

طهارتلنمك vulg. *tahratlanmak.* se nettoyer, se laver les parties nobles.

طیاتمق *da-iatmak.* appuyer, étayer.

طیاق *da-iak.* appuy, soutien. طیاق اورمق estayer, appuyer.

طیرانمق *tirammak, diranmak.* glisser.

طیلاق *tilak.* clitoris.

432

5

ظَالِمْ injuste, cruel, fier, barbare, tiran.

ظَاهِرْ le dehors, exterieur, apparent, manifeste, evident, clair, public, visible, certain, asseuré, et asseurément, apparemment, visiblement, exterieurement, au dehors.
ظَاهِرْ ا. faire voir, faire paroitre, demontrer. ظَاهِرْ او. etre clair, etre certain, etre manifeste. ظَاهِرْدَه au dehors, en apparence. صُورَتِ ظَاهِرَه apparence. ظَاهِرًا en apparence, et asseurément.

ظَرَافَةْ Zerafet. Subtilité, pointe d'esprit, addresse, habilité, politesse, galanterie, gentilesse. ظَرَافَتْ اِيلَه adroitement, subtilement, habilement, et elegamment, proprement.

ظَرَافَتْلُو elegant, bien ajusté, proprement mis.

ظَرْفْ Zarf. soucoupe à la turque.

ظَرِيفْ Zarif. ingenieux, addroit, habile, elegant, qui a du gout pour se bien habiller.

ظَرِيفَانَه Zarifané. ingenieusement, elegamment.

ظَرِيفْلِكْ Zariflik. Subtilité, addresse, elegance dans ses habits.

ظَفَرْ Zafer. victoire, triomphe. ظَفَرْ بُولْمَقْ vaincre, surmonter, remporter victoire, triompher cum dat.

ظِلّْ Zill. ombre. ظِلُّ اللّٰه Zil-loullah. ombre de dieu du grand seigneur.

ظُلْمْ Zoulm. injustice, iniquité, injure, tort, oppression, tyrannie, cruauté. ظُلْمْ ا. faire tort, commettre des injustices, violenter, tyranniser. ظُلْمْ اِيلَه à tort, par injustice, tyranniquement.

ظَنّْ Zann. opinion, advis, soupçon. ظَنّْ ا. penser, croire, conjecturer.

ظُهُورْ Zuhour. apparition. ظُهُورْ ا. ظُهُورْ بُولْمَقْ ظُهُورَه گَلْمَكْ comparoitre, paroitre, se faire voir, venir en lumiere, sortir, commencer à etre, naitre, proceder, se faire, se commettre. ظُهُورَه گَتُورْمَكْ faire paroitre, faire voir, mettre en lumiere, produire, faire, commettre.

عاجزْ impuissant, foible, qui n'en peut plus, poussé à bout. عاجزْ قالمق ne pouvoir, manquer de force, succomber. construitur cum abl. rei vel cum os.

عاجزلكْ impuissance, foiblesse. عاجزلكينْ بلمكْ reconnoitre son impuissance.

عادةْ coutume, usage, ordinaire. عادتْ ايشلري œuvres indifferentes, faites par maniere d'acquis. عادتْ ايدنمكْ s'accou=tumer, en faire une coutume. عادتدنْ طشرهْ عادتسزْ hors de coutume, extraordinaire. عادتجه juste comme.

عادتلوْ de coutume, qui a pour coutume, accoutumé.

عارْ opprobre, deshonneur, honte. عارا. avoir honte, et faire honte cum dat. et abl.

عارسزْ effronté, impudent, sans honneur, sans cœur, et sans honte.

عارسزلكْ impudence, effronterie, insolence.
عارسزلكله impudemment, avec effronterie.

عارفْ qui connoit, entend, penetre, entendu, versé, ingenieux, capable.

عارفانهْ ingenieusement, sçavamment. item usit. escot, chacun son escot. ce dernier se prononce arfana.

عارلنمقْ avoir honte. عارلمزْ effronté, impudent.

عاريتيْ Vulg. ci-reti. qui n'est pas naturel, imité, emprunt, emprunté. عاريتي صاچ perruque.

عاشقْ aimant, amant, amoureux. item ami de dieu, qui n'aime que dieu. عاشق او. aimer, devenir amoureux, s'amou=racher.

عاريةْ Vulg. ci-ret. chose qui n'est pas naturelle, imitée. chose empruntée, emprunt. عاريته آلمق emprunter, prendre à emprunt, prendre à emprunt une chose qu'on doit rendre elle meme, comme un livre. عاريته ويرمكْ preter de cette façon.

عاصي rebelle, mutin, seditieux, desobeissant, et pecheur.
عاصي او rebeller, se rebeller, se mutiner, se soulever constr. cum dat.

عافية afi-iet. santé, salut, et pardon.
عافيت بولمق recouvrer la santé.

عاقبة fin, succez, issue, evenement, et enfin, finalement.

عاقل prudent, intelligent, qui a du genie.

عاقلانه prudent, judicieux, et prudemment, judicieusement.
عاقلانه حركت action sage, prudente.

عالم monde, siecle, temps, etat, creatures. item etat, maniere dont une personne se porte.

عالم sçavant, docte, sage.

عبادة adoration, culte de dieu, service divin.
عبادت ا. adorer, servir dieu.

عبث abes. inutile, inutilement. عبث يره envain.

عبرة exemple pour epouvanter les autres. item chose mer-veilleuse, miracle, mystere. عبرت آلمق prendre exemple.
عبرت او. servir d'exemple.

عتاب reproche. عتاب ا. reprendre, tanser, crier.

عثمان osman. nom d'home particulierement du premier Roy des turcs.

عثمانلو osmanlu. de la Race d'osman, turc.

عجايب choses admirables, etranges, merveilles, prodiges. vulg. chose admirable. etrange, etonnant.
عجايب كوسترمك faire voir des choses etonnantes.

عَجَبٌ ageb. merveille, admiration, chose merveilleuse.
عَجَبَهَ قَالْمَقْ admirer, s'etonner.

عَجَبَا . ageba. particule d'admiration et de doute, quoy, questce, mon Dieu!

عَجَبْلُو admirable, merveilleux, prodigieux.

عَجَبْلَنْمَك s'emerveiller.

عَجَلَه agélé. vitesse, empressement. عَجَلَه ا. se haster, se presser, marcher vite, haster le pas. عَجَلَه ايلَه à la haste, viste, promptement. عَجَلَه مْ يُوقْدر je ne suis pas pressé, je puis attendre.

عَجَم agem. persan. عَجَم وِلايَتي la perse. عَجَمْ شَاهِي le roy, ou le sophy de perse.

عَجَمِي Ageami. nouveau, niais, sans experience, innocent, qui ne sçait rien, qui n'est pas bien instruit.

عَجَمِيلكْ ageamilik. faute d'experience, manque d'experience.

عَجِيبٌ admirable, merveilleux, etrange.

عَدَالَةٌ adalet. droit, equité, justice. عَدَالَتِ قَاسِمَهْ justice distributive. عَدَالَتْ ايلَه justement, equitablement. عَدَالَتْ ا. observer la justice, rendre justice.
عَدَالَتْسِزْ sans equité, injustement, et injuste, inique, qui ne garde pas l'equité.

عَدَالَتْسِزْلكْ injustice.

عَدَالَتلُو juste, equitable.

عَدَاوَةٌ adavet. inimitié, hostilité, haine.
عَدَاوَتْ ا. faire inimitié, etre ennemi, hair.

عداوتلشمك se haïr l'un l'autre.

عذاب azab. peine, supplice, tourment, torture.
عذاب چكمك être tourmenté, souffrir les plus grandes peines.

عذر uzur. excuse, pretexte. عذر ا. عذر ديلمك s'excuser.
عذرين ديلمك faire ses excuses. عذر بولمق trouver des pretextes.

عرب arabe, arabie.

عربه عرابه araba. chariot, charrette. يارى اورتولو عربه chariot couvert par derriere. عربه يه بنمك monter en chariot.

عربه جى arabagi. cocher, charretier.

عربه جيلك arabagilik metier de cocher, et de charretier.

عرض ا. ars. exposer, offrir, presenter, representer, et accuser, rapporter.

عرضحال عرض requete, supplication. عرضحال صونمق presenter requeste.

عرض irz. reputation, honneur, renommée, estime.
عرض نقصانلغى deshonneur, tache dans l'honneur. عرضنه نقصان كتورمك diminuer, nuire à la reputation de quelqu'un. بركمسنه نكه عرضنى بوزمق deshonnorer, diffamer quelqu'un, le perdre d'honneur.

عرقچين araktchin. bonnet, calotte de femme.

عرقى Vulg. raki. eau de vie.

عزة izzet. grandeur, puissance, magnificence, gloire, honneur, respect.

عزتلو izzetlu. magnifique, glorieux, illustre.

عزل *azl.* l'action de deposer d'une charge.
عزل ا. deposer quelqu'un d'une charge.

عزيز *aziz.* excellent, puissant, glorieux, cher, incomparable, saint.

عسس *asas.* soldat de patrouille.

عسكر *asker.* armée. عسكرك يوقلمهسي revüe de l'armée.
عسكر يازمق قالدرمق جمع ا. lever des troupes.

عسكرلو soldat.

عشر *uschr.* la dixieme partie, la dixme.

عشرة conversation, entretien, plaisir, bon temps à boire et à manger.

عشق *aschk.* amour, passion. عشقكه je bois à votre santé.

عطار *attar.* espicier, qui vend toutes sortes de choses.

عظمة *azamet.* grandeur, magnificence, superbe, faste, pompe.

عظمتلو *azametlü.* tres puissant, haut, et grand. ce titre se donne au grand Seigneur.

عفو *afu.* pardon. عفو ا. pardonner, remettre, absoudre.

عقرب *akreb.* scorpion.

عقل *akl.* entendement, esprit, raison, jugement, memoire.
عقلي باشنه كلمك revenir à soy soit apres l'yvresse, soit aprés une defaillance. عقلنه كتورمك se rappeller.

عَقِلْسِزْ qui n'a point d'esprit, ou d'entendement, sot.

عَقِلْسِزْلِكْ manque d'esprit, d'intelligence, stupidité.

عَقِلْلُو qui a de l'esprit, et du jugement, sage, intelligent, judicieux.

عَقِيدَه akidé. sorte de confiture, de sucrerie seche.

عَقِيقْ Cornaline.

عَكْسْ aks. renversement, l'envers, le contraire.
عَكْسِنَه á l'envers, a rebours, au contraire. عَكْسِنَه اوقُومَقْ lire á rebours.

عِلَاجْ medecine, medicament, remede. عِلَاجْ ا. cum dat. apporter remede, remedier.
عِلَاجْسِزْ incurable, irremediable.

عِلَاجْلَمَقْ apporter remede, remedier.

عِلَاقَه ilaka. rapport, appartenence, droit, parentage, attachement, pretension, interest. عِلَاقَه سِني كَسْمَكْ renoncer á toutes ses pretensions, droit, ou interest.

عَلَامَةْ signe, signal, indice, enseigne, armes, armoiries, miracle. اولَكْ عَلَامَتي enseigne de maison. عَلَامَتْ او. indiquer, signi=fier cum dat.

عِلَّةْ illet. cause, raison, pretexte.

عَلَمْ alem. signe, banniere, enseigne, drappeau, etendard, montre d'habit.

عِلْمْ Science, connoissance, doctrine, faculté, art, profession. عِلْمي ايلَه lui le sçachant. عِلْمِ هَنْدَسَه l'aritme=tique.

عُلَمَا sçavants

عَلَوْ alef. flamme.

عُلُوفَه *ulouféi* paye, gages, solde, appointement, entretien, provision, pension. عُلُوفَه وِيرْمَكْ donner la paye, payer les gages.

عُلُوفَه جِي عُلُوفَه لُو qui a la solde, qui est payé.

عَلَولَنمَكْ *aleflenmek*: s'enflammer, jetter flammes.

عَلَى ٱلسَّوِيَّه *alessevi-ié*. egalement, tout ensemble, generalement.

عَلي *ali*. nom propre.

عِمَارَة edifice pieux, fondation pieuse.

عِمَامَه coiffure, turbant des juges et les docteurs.

عُمُر عُمْر *umur*. vie. عُمْر سورْمَكْ vivre. عُمْرنده de sa vie, jamais. عُمْرِنِي طَاغلرده كچورمكْ passer sa vie dans les montagnes.

عَمَل *amel*. operation, execution, œuvre, travail, action. عَمَل ا. faire, operer, agir, travailler, effectuer, executer, mettre en pratique, proceder, se comporter. عَمَله كتورمكْ reduire à la pratique, mettre en effet, effectuer, executer, travailler.

عَمَلسِزْ qui n'opere point, qui n'est point efficace.

عَمَللُو efficace, et travaillé.

عَمُوجَه *amougea*. oncle du coté du pere. عَمُوجَه زَادَه cousin germain.

عُنَّاب jujubes. عُنَّاب آغَاجِي arbre, qui porte des jujubes.

عَنَاصِر اَربَع les quatre elements. نَارْ هَوَا مَا أَرْضْ

عِنَاد opiniatreté, obstination, repugnance. عِنَاد ا. عِنَاد اوزره او. s'obstiner, s'opiniatrer, faire à sa tete.

عِنادْجِي obstiné, opiniatre.

عِنادْلَشْمَقْ s'opiniatrer l'un l'autre.

عِنادْلِق عِنادْجِيلِكْ obstination, opiniatreté.

عِنايَةْ secours, faveur, grace. عِنايَتْ ا. secourir, apporter du secours, et accorder la grace, la faveur de...

عَنْبَرْ amber: ambris gris.

عَنْقَا قُوشِي anka: gryphon oiseau fabuleux.

عُودْ عُودْ آغاجِي ud: bois d'aloës.

عَوْرَتْ femme. عَوْرَتْ آلْمَقْ prendre femme. عَوْرَتِنِي بوشَتْمَقْ repudier sa femme.

عِوَضْ contreschange, la pareille, recompence. عِوَضْ ا. rendre la pareille, contrechanger, recompencer. عِوَضِنْ آلْمَقْ etre recompencé.

عِوَضْلَنْدِرْمَقْ rendre la pareille, recompencer, et faire recompencer.

عِوَضْلَنْمَقْ etre recompencé.

عَهْدْ aht: promesse, pacte, accord, vœu, paix, obligation, temps. عَهْدْ ا. promettre, s'obliger, vouer, faire vœu, faire un accord, capituler, prendre sur soy.

عُهْدَه uhté: obligation, devoir. عُهْدَه‌سِنَه آلْمَقْ prendre sur soy, s'obliger. عُهْدَه‌سِنْدَنْ كَلْمَكْ venir à bout, executer, faire parvenir à sa fin.

عَهْدْلَشْمَقْ se donner mutuellement parolle, s'obliger mutuellement.

عهدلمق promettre.

عهدنامه Capitulations.

عيار *a-iar.* juste, qui n'avance ni ne recule d'une montre &c.

عيّار rusé, trompeur, fourbe.

عيال les enfans, domestiques, la famille.

عيب *a-ib.* vice, faute, defaut, manquement, tache, honte, deshonneur, opprobre, blasme, affront.

عيبلمق blasmer, accuser, attribuer à vice, ou à honte, deshonnorer, diffamer.

عيبلو vitieux, defectueux, honteux.

عيسى حضرت عيسى *isa.* Jesus.

عيش gout, plaisir, bonne vie. عيش وعشرت ا. boire et manger, se donner du bon temps.

غَارَةٌ proye, depouille, butin. غَارَتْ ا. saccager, butiner, piller, voler, ravir, oter, prendre par force, derobber, depouiller.

غَازِي guerrier, qui combat pour la foy, victorieux, heros.

غَالِبٌ qui surpasse, qui l'emporte, victorieux, triomphant. غَالِبٌ او. vaincre, l'emporter cum dat.

غَالِباً le plus souvent.

غَايِبٌ او. disparoitre, se perdre. غَايِبا ا. perdre.

غَايَةٌ beaucoup, fort, tres. غَايَتِلَه غَايَتْدَه غَايَتْ انْجَه tres mince, fort subtil, fort menu.

غَدْرٌ gadr. perfidie, fraude, hostilité, injure, tort. غَدْرْ ا. maltraitter, trahir, faire tort.

غُرْبَةٌ gourbet. l'eloignement de sa patrie, l'etat d'un etranger. غُرْبَتْدَه او. غُرْبَتْ چِكْمكْ demeurer dans un païs etranger, etre eloigné de sa patrie.

غَرَضْ but, intention, dessein, passion, interest, haine, rancune. غَرَضْ ا. cum dat. tramer contre quelqu'un, lui vouloir du mal, le hair, et viser, avoir intention de...

غِرْغِرْدي bruit que fait le faucon en fondant sur sa proye.

غِرْغِرْمَقْ faire du bruit du faucon en fondant sur sa proye. غِرْغِرُوبْ سوزُلمكْ

غُرُوشْ gourousch. piastre. قِرَه غُرُوشْ deux piastres.

غَرِيبٌ etranger, etrange, admirable, extraordinaire.

غُسْلْ gousl. ablution aprés avoir couché avec sa fême, ou ~~quelqu'un~~ avoir commis quelque crime. غُسْلْ ا. se laver tout le corps.

غَضَبْ colere. غَضَبَه كَلْمَكْ se mettre en colere.
غَضَبَه كَلْمِشْ faché, en colere.

غُلاَمْپَارَه vulg. Kouloumbara. b...

غَلَبَه لِقْ vulg. Kalabalik. presse, foule de gens.

غَلَطْ galat. barbarisme, solecisme.

غَلَطَه galata. fauxbourg de constantinople.

غَمْ facherie, douleur, tristesse, melancolie, soin, peine, travail, affliction. غَمْ يِمَكْ غَمْ چَكْمَكْ se mettre en peine, s'affliger.
دفعِ غَمْ ا faire passer les chagrins, dissiper les chagrins.

غَمَّازْ rapporteur, accuseur, detracteur.

غَمَّازْلِقْ l'action de rapporter les ~~[illegible]~~ faits et les parolles d'autruy.

غَمَّازْلَمَقْ rapporter, accuser, dire du mal d'autruy en cachette.

غُنْچَه غُنْچَه gounge. bouton de rose.

غَنيمَتْ proye, butin, abondance, fortune, bonheur.
غَنيمت مالي depouilles, butin, biens du butin.

غَوْغَا querelle, debat, bruit, tumulte, cris.
غَوْغَا ا disputer, criailler.

غَوْغَاجي chicaneur, querelleur.

غِيبَة medisance. غِيبَة ا. غيبت سويلمك. غيبتلمك parler mal, dire mal d'autruy, medire, blasmer quelqu'un en son absence.

غَيرَةٌ jalousie, zele, envie, courage, le point d'honneur.

غيرتْ ا. prendre courage. غَيرَتْ وِيرْمكْ encourager, donner courage. برِكمسنهْ لْ غَيرَتِنْ چكمكْ etre zelé pour quelqu'un, prendre á cœur ses interets. غَيرَتسِزْ sans courage, sans soucy d'honneur, poltron.

غَيرتلنمكْ prendre courage.

غَيرتلو zelé, homme de cœur, jaloux d'honneur.

غَيرِي autre, outre, excepté. غَيرِيلرْ les autres.

برغَيرِي un autre. بوندنْ غَيرِي outre cecy, excepté celuy cy.

آندنْ غَيرِي outre cela, d'avantage, deplus. غَيرِي شَكِلْ غَيرِي طرزْ غَيرِي درْلو d'autre façon, d'autre sorte. غَيرِي يوزدنْ autrement, d'une autre maniere. غَيرِي دِيارْدَه dans un autre païs. غَيرِي يرْدنْ d'ailleurs, d'autre part, d'un autre endroit, d'autre lieu.

فاحِشَه — fame de mauvaise vie, putain.

فارِسْ — cavallier.

فارِغ او. quitter, abandonner, etre libre, se debarasser de quelque chose cum abl.

فارفره — farfara. fanfaron, babillard.

فارفره لِق — grand caquet, fanfaronade.

فالْ — augure, sort, presage. فالْ آچمق dire la bonne avanture. فالْ آچدرمق se faire dire la bonne avanture.

فالِيَه فالَيه — voye d'eau dans un batiment. faliá

فالجي فالْ آچيجي — devin, diseur de bonne avanture.

فالْجيلِك — l'art de deviner. فالْجيلِك ا. exercer cet art.

فانُوسْ — fanos. verre qu'on met entre le chandelier afin de garantir la chandelle du vent.

فايِدَه — fa-i-da. profit, fruit, utilité, gain.
فايده ا. فايده گورمك طوقنمق faire profit, faire gain, tirer profit de... gagner sur...

فايده سِزْ — inutile, infructueux, sans profit, inutilement, en vain.

فايده لو — utile, profitable, avantageux, lucratif.

فِتْنَه — malice, fourbe, sedition, tumulte, mal, scandale.
فتنه او. فتنه قوپرمق exciter une sedition, causer du mal. فتنه ا. se mutiner, se revolter. فتنه يه دوشمك chercher les factions, les seditions, et etre seduit.

فتنه لِك — sedition, mechanceté, et fraude.

فتنه لو فتنه جي seditieux, malicieux.

فتوي فتوا fetva. decision, sentence, ou reponçe que donne le Mufti des Mahometans, quand on le consulta sur quelque cas de la loy. فتوي ويرمك donner un fetva.

فتيل meche. il se dit aussi des parments de pelisse attachés au cordonnet. فتيل آلمق فتيلن آلمق etre pris, etre embarrassé, etre retenu. ياره يه فتيل صالمق mettre une meche dans une playe.

فخر fahr. gloire, ostentation, vanité.

فخرلنمق fahirlanmak. etre glorieux, s'enorgueillir, faire le grand.

فدا sacrifice de la vie pour quelqu'un. فدا ا. se devouer, se sacrifier pour quelqu'un.

فدان jeune plante, branche. آشلمه فدان greffe.

فراسة intelligence, sagacité, jugement. علم فراست la science de la phisionomie. فراست ايله بلمك deviner.

فراغت feragat. fin, discontinuation, interruption.
فراغت ا. avoir fini, etre libre, et cesser, discontinuer.

فرانجه france.

فرانجه لو فرانسز françois.

فرچه fourtcha. brosse, faite de poils de sangliers &c.

فرچه لمق فرچلمق brosser, decrotter.

فَرَجَه *férégé*. manteau de dessus avec des manches larges dont s'habillent les sçavants et les femmes en turquie.

فَرَح *ferah*. allegresse, joye.

فَرَحلنمك se rejouir.

فُرصَة *foursat*. occasion, commodité, opportunité, rencontre, et avantage. فرصت آولمق فرصتي كوزلمك attendre l'occasion, epier le moment. فرصتي فوت ا. laisser echapper l'occasion.

فَرض *farz*. devoir, obligation sous peine de peché mortel, precepte divin. فرض كورمك regarder come un precepte divin.
فرضا *vulg.* *farza*. supposons que, mettons le cas: supposé que..

فَرق *fark*. separation, distinction, difference. فرق ا. separer, discerner, distinguer, faire difference.
آدمي آدمدن فرق ا. distinguer les personnes, les traiter chacun selon sa dignité, son merite.

فِرقَتَه *firkata*. fregate.

فرقندان mardy gras.

فرلاتمق jetter en l'air.

فرلاق toupie.

فرلامق s'envoler, voler dans l'air.

فرمان commandement, ordre, charge.
فرمانه امتثال ا. obeir à l'ordre.

فرن فرون *fouroun*. four.

فرنك *frenk*. franc. فرنك زحمتي فرنك اويوزي. la verole.
فرنك زحمتلو qui a la verolle.

فرنكچه franktché. à la franque.

فرنكستان pays de chrétienneté.

فرياد cri, clameur pour demander du secours, plainte, lamentation. فرياد ا crier, se lamenter, demander du secours. فرياده كتمك aller se plaindre.

فريادجى qui vient se plaindre.

فس calotte rouge.

فساد corruption, méchanceté, insolence, excès, vexation, mal. فساد ا faire du mal, faire des insolences. اهل فساد boutefeux.

فستان juppe, cotillon.

فستق pignons. شام فستغى pin. فستق آغاجى pistache.

فسكه fiské. chiquenaude. بر فسكه اورمق donner une chiquenaude.

فسلدمق parler à l'oreille. فسلدرم je parle, je parlerai à l'oreille. فسلددم j'ai parlé à l'oreille.

فسلدى bruit sourd, voix basse.

فسلكن fesliguen. basilic.

فشقيه petit jet d'eau tel qu'on en voit dans les boutiques de barbier fischkhi-ié.

فشك fusées. فشك آتمق tirer des fusées.

فشكى فشقى fischkhi. fiente, fumier.

فشكيلك فشقيلق amas de fumier.

فِشْكِيلَمَكْ فِشْقِيلَمَكْ fumer la terre.

فَصْلْ article, chapitre, division, distinction, partie, jointure, saison, et decision. فَصْلْ ا. couper, separer, decider, vuider, terminer un procés &c, et metaph. blamer quelqu'un.

فَصْلَه ut بر فَصْلَه, fasla. piece de viande, ou de planche. (morceau)

فُصُول اَرْبَعْ les quatre saisons. الدّى بهار يازْ كوزْ قيشْ

فَصِيحْ fasih. eloquent. فَصِيحْ سُويْلَمَكْ parler eloquemment, elegamment.

فُضُولْ vulg. fodoul. orgueilleux, superbe.

فَضِيلَةْ science, perfection.

فَضِيلَتْلُو tres excellent, tres sçavant. ce titre se donne aux gens de lettre.

فَغْفُورْ fagfour. porcelaine.

فَغْفُورِي de porcelaine.

فَقْ fak. lacet á prendre du gibier.

فُقَرَا foukara. pauvre, sans argent, miserable.

فَقَطْ fakkat. seulement.

فَقِيرْ pauvre. فَقِيرْ ا. appauvrir, reduire á la mendicité.

فَقِيرَانَه en pauvre homme, comme un pauvre homme, pauvrement. فَقِيرَانَه كَچِنْمَكْ vivre de peu, vivre en pauvre homme.

فَقيرْلِق pauvreté.

فَقيهْ fakih. docteur dans la loy Mahometane, theologien, pretre.

فِكرْ pensée, consideration, reflexion, opinion, sentiment, dessein, et soin, soucy. فِكرْ ا penser, considerer, faire reflexion. فِكرَهْ وارْمِق se mettre á penser, et rever. صوڭيني فِكرْ ايلمك considerer la fin d'une chose.

فِكرْسِزْ sans soucy, inconsideré.

فِكرْلنمك penser, reflechir, rever.

فِكرْلو pensif, inquiet. چوق فِكرْلو pensif, qui pense á beaucoup de choses, qui a beaucoup de desseins en tete.

فِلارِزْ la macque, instrument pour battre le chanvre, le lin.

فَلاقَه falaka. long baton ou l'on attache une corde par les deux bouts pour tenir fermes les pieds de celui á qui l'on donne la bastonnade. فَلاقَهيَه اَلمَق battre sur la plante des pieds, donner la bastonnade.

فِلامور tilleuil arbre.

فِلانْ فَلانْ filan, falan. un tel.

فُلفُل fulful. poivre.

فُلفُللمك poivrer.

فَلَكْ felek. le firmament, fortune, destin. فَلَكْ زَدَه affligé, infortuné.

فُلوري fulouri. une piece d'or, ducat, sorte de monnoye d'or, sequin.

فِلِيسْ rejetton, bourgeon, gemme, branche.
فِلِيسْ چِقَرْمَقْ rejetter, produire des rejettons. فِلِيسْلَنْمَكْ idem.

فَنّْ vulg. fen, fend. espece, maniere, façon, finesse, industrie, ruse, art, science, doctrine. فَنّْ اِيلَه avec industrie, par finesse, par ruse. بُو فَنْدَه dans cet art.

فَنَا mauvais, mechant, laid. فَنَا قُوقُو mauvaise odeur.
فَنَا قُوقْمَقْ avoir mauvaise odeur, sentir mauvais.

فِنْجَانْ vulg. filgean. une tasse de porcelaine ou de fayance.

فُنْدُقْ foundouk. noisette. فُنْدُقْ آغَاجِي noisettier.
فُنْدُقْ قِرَانْ cassenoisette.

فَنَرْ fener. lanterne, fanal.

فُوتَه fouta. tablier, ou linge dont se servent ceux qui nagent, ou qui se baignent pour cacher leur nudité.

فُوچِي foutchi. tonneau.

فُوچِيجِي tonnelier.

فُودُولَه fodola. pain de Munition, le pain qui se donne aux soldats.

فُورْتُونَه fourtouna. tempete, tourmente de Mer.
فُورْتُونَه لُودَكِزْ mer orageuse, sujette aux tempetes.

فُورْتَه forta. babil, fanfaronade.

فُورْتَه جِي babillard, hableur, fanfaron.

فُونْدَه founda. sarments; fagots de sarments. فُونْدَه دَمْتَلَرِي

فِهْرِسْ
فِهْرِسْتْ
table d'un livre.

فيلّ

elephant. فيلّ دشي goose.

قاپ قپ vase, vaisseau, petite boîte pour des pierreries, boîte d'une montre. آلتي اوقه لوقپ vase qui tient six ocques. سوده صحجق قاپ pot à huile. شراب قاپي pot à vin. زيتون قاپي pot dans quoi on tire le laict. آغزي قرق قاپ pot dont les bords sont cassés. كومش قاپ vase d'argent, boîte d'argent.

قاپيجي قاپيجي qui enlève, qui pille.

قاپجاق vaisselle.

قابل possible, faisable, habile, propre, capable. تعبيري قابل دكل inexplicable. بوشادلمسي قابل دكل inépuisable. قابلمي est-il possible ? peut-on? قابل او. etre habile, etre capa-ble, et etre possible, pouvoir se faire.

قابللق habilité, capacité, possibilité.

قابلية idem. habilité, capacité, possibilité.

قابليتسز incapable.

قابليتسزلك incapacité.

قابليتلو capable.

قاپوت Kapout. capot, espèce de benische pour l'hyver.

قات قت pant, coté, et double. قاتنده auprès de lui. ايكي قات de plusieurs plis, doublement. قات قات double, le double, deux fois autant. ايكي قات ا. doubler. اوج قات triple. قات قالمق demeurer étourdi, s'étonner. item قات étage d'une maison. ايكي قات de deux étages. تاز قاتي قالمق

قاتش قاتمقلق augmentation, addition.

قاتق قتق met qui accompagne le pain, viande qu'on mange avec le pain.

قاتلمق etre adjouté, etre melé.

قاتمر Katmer. double, ut قاتمر بنفشه violette double.

قاتمق meler, adjouter. شرابه صو قاتمق mettre de l'eau dans son vin. اوکنه قاتوب faisant marcher devant lui, chassant devant lui des troupeaux, des bestiaux, des captifs.

قاج combien? بر قاج, quelques, quelques-uns.
بر قاج کمسنه quelques personnes. قاج کره combien de fois?
بر قاج کره quelque fois.

قاجرمق قاچورمق faire fuir, faire echapper, faire entrer furtivement des marchandises pour eviter les droits.
بر دنك قاچورمق, faire passer un bale de marchandise sans payer la douanne.

قاچغان - قچاغان Katchagan. qui court vite d'un cheval.

قاچقن قاچقون قچقون fugitif, deserteur, fuyard.

قاچمق fuir, se mettre en fuitte, s'enfuir, echapper, refuser. قچامق ویرمك کوسترمك fuir en desordre. طاغلوب قاچمق faire sem=blant de fuir.

قاچمقلق fuite.

قاچنجی le quantieme.

قاچمق se retirer, s'enfuir, recourir, se refugier.
كناهلردن قاچمق ne plus pecher.

قادر puissant, qui peut. قادر او. pouvoir, etre capable, et suffisant.

قادرغه galere. قادرغه يه قومق سورمك mettre en galere, envoyer en galere.

قادن Kadun. dame, Madame. قادنجق demoiselle, mademoiselle.

قار neige.

قارپوز Karpouz. melon d'eau.

قارت Kart. vieux. قارت او. vieillir, devenir vieux.

قارتلق vieillesse.

قارتلنمق vieillir, devenir vieux.

قارش un paume Mesure. ايكي قارش اوزون Long de deux paumes.
item قارش melange, confusion et قارش مورش mourische. melange, confusion, peslemesle. قارش مورش ا. peslemesler, confondre, troubler.

قارشترمق mesler, meslanger, confondre, mettre en confusion, troubler, embrouiller. قولاق قارشترجق cure-oreilles.

قارشترمقلق قارشترش melange.

قارشتريجي brouillon, perturbateur.

قارشق mêlé, meslangé, pesle-mesle, confus.
قارمه قارشق karma. idem.

قارشقلق mestange, confusion, trouble, rupture.

قارشمش meslé. صوايله قارشمش mêlé avec de l'eau.

قارشمق être mêlé, mélangé, embrouillé, confus, troublé: se mesler, s'embrouiller, s'ingerer, avoir à faire, converser, pratiquer, se mesler de quelque affaire. آل مصلحتلرينه قارشمق se mesler des affaires d'autruy.

قارلق glacière.

قارلو de neige, abondant en neige. قارلو هوا قارلو هواسى temps de neige.

قارلمق قار ياغمق neiger.

قاره Kara. terre ferme, continent.

قاز oye. يبان قازى oye sauvage. قاز بلازى oison.

قازدرمق faire creuser, faire fouir.

قازق قازق pal, pieu. قازق قاقمق usit. قازق دكمك ficher, planter un pal, un pieu. قازقه اورمق قازق ا. empaler.

قازقلمق empaler, et entourer de pieux d'une vigne.

قازقلو entouré de pieux, et qui merite d'estre empalé.

قازلمق être creusé.

قازمق Creuser, fouir.

قازمه Kazma. hoyau.

قازیمق قازمق oter en creusant, graver, et racler, effacer.

قاسق les parties nobles. قاسق بتي morpion.

قاش Sourcil. قاش چاتمق froncer les sourcils.
ايَر قاشي arçon de selle de cheval. يوزك قاشي chatton de bague.

قاشق cuilliere.

قاشلو qui a des sourcils ut قره قاشلو qui a les sourcils noirs.

قاشمر Kaschmer. bouffon, qui a coutume de faire rire le monde par des parolles, gestes, ou grimaces.

قاشمق قاشیمق gratter, frotter, racler. آتي قاشمق etriller un cheval.

قاشنمق pisser d'un cheval, d'une jument.

قاشنمق Se gratter, se frotter.

قاصرغه Kasirga. tourbillon, vent impetueux.

قاضي juge, lieutenant criminel, Maire de quelque ville, ou bourg. شهر قاضيسي le juge de la ville.

قاضيلق diocese, territoir, jurisdiction, etcharge de juge.

قاعِدَه — règle, coutume, usage. عَرَبْ قاعِدَه سِي اُوزْرَه selon la coutume des arabes.

قاف — *Kaf.* nom d'une montagne qui embrasse tout le tour du monde. le mont caucase.

قاقْ — viande séchée à la fumée. قاقْ بالِقْ poissons secs, harengs sorets.

قاقِتْمَقْ — faire facher, irriter.

قاقِرْدَقْ — ce qui reste du suif fondu.

قاقِشْمَقْ — se crier l'un à l'autre, se disputer.

قاقِلْدَمَقْ — faire bruit en frappant.

قاقْلَمَقْ — *Kakhlamak.* battre, becquetter.

قاقُمْ — *kakoum.* hermine.

قاقْمَقْ — battre, frapper, heurter, choquer. ~~[illegible]~~
قَپُويِ قاقْمَقْ heurter, frapper à la porte. باشَنَه قاقْمَقْ crier, reprendre, tanser, et reprocher. آياقْلَه قاقْمَقْ repousser du pied étendu. قازِقْ قاقْمَقْ ficher, ficher un pieu.

قاقِمَقْ قاقِيمَقْ — se facher, faire le faché, quereller, tanser.

قاقِنْمَقْ — se facher, être indigné.

قاكِرْمَقْ — *Kan-irmak.* arracher un fer, un clou &c.

قاڭلو *Kanlu.* charette à deux roues.

قالْ épuré, éprouvé de l'or, de l'argent.
قال ا. purifier l'or ou l'argent.

قالَبْ قالِبْ *Vulg. Kaloup.* forme, modele, moule, piece, corps, masse. بر قالب صابون un morceau de savon.

قالبلمق former, mettre au môle, à la forme.

قالبور *Kalbour.* crible. قالبوردن كچورمك cribler.

قالبورلمق cribler.

قالدرلمق etre enlevé, etre oté.

قالدرم pavé de pierres, ou de briques.
قالدرم ا. يابمق دوشمك paver.

قالدرمق hausser, elever, soulever, lever en haut, oter, enlever. يوقرو قالدرمق lever en haut. يردن قالدرمق relever de terre. سفره ى قالدرمق oter la table, desservir. بركمسه ى يرندن قالدرمق faire oter quelqu'un de sa place. باش قالدرمق hausser la tete, se revolter, se rebeller, se mutiner.

قالدرملو pavé.

قالغش saut, rebond. طوپ قالغشى rebond de la paume.

قالغمق sauter, rebondir.

قالقش levé.

قالقمق se lever, et partir. اوزرینه قالقمق se lever, se soulever contre quelqu'un. ایاق اوزره قالقمق se lever sur ses pieds. بر یردن قالقمق partir d'un endroit. عسکر قالقمق partir, se mettre en marche de l'armée.

قالک قالن Kalun. gros, massif.

قالکلق grosseur.

قالمز perissable, passager.

قالمش survivant, qui a survecu, resté, qui est resté, et las de fatigue.

قالمق demeurer, rester, et succomber. ایشدن قالمق etre empeché de faire ses affaires, ou son travail. یوک آلتده قالمق succomber sous le faix. عجبه قالمق s'étonner, demeurer etonné. دری قالمق survivre, rester en vie.

قالی grand tapis. قالیجه petit tapis.

قالیون galion, vaisseau, et pipe à fumer.

قامه قاما Kama. cheville, coing, et Metaph. tromperie.

قامچی fouet de cuir. قامچی ایله اورمق fouetter.

قامچیلمق fouetter.

قامش canne, roseau.

قامشترمق agacer, ut دیشلری قامشترمق agacer les dents. کوزلری قامشترمق eblouir.

قامشلق lieu où croissent les cannes et les roseaux.

قامشلو de canne, ou roseau, plein de cannes et roseaux.

قامشمق être agacé des dents, et être ébloui des yeux.

قان sang. item meurtre. قان ا. commettre un meurtre.
قان دوكمك tirer du sang, ouvrir la veine, saigner. قان آلمق répandre
le sang. قان دكدرمك طوتمق arrêter, étancher le sang. قان بيچمه سي قانبچمق
flux de sang. قان آغلمق verser des larmes de sang.
قان توكورمك قوصمق cracher, vomir du sang. قان قورودان mandragore herbe.
قان آقمق couler du sang. قانه بولشمق قانله بولشمق être souillé de sang, se
souiller de sang. قانه بولشمش souillé de sang, ensanglanté.
قان دوكيجي قانينه قان استمك cruel, sanguinaire. demander sang
pour sang.

قانتمق faire venir, ou faire couler le sang, faire
saigner, ensanglanter.

قانجق chienne.

قانجلمق قانجه لمق Kangealamak. accrocher, pendre ou
attacher au croc.

قانجه Kangea. crochet, croc. longue perche au bout de la
quelle est attaché un croc. on s'en sert dans les incendies.
كمي قانجه سي croc à accrocher les navires, ou barques.

قاندرمق étancher la soif à quelqu'un, désaltérer. item
faire convenir quelqu'un d'une chose, l'amener à son sentiment.

قانع content. آز ايله قانع content de peu.
خشنود و قانع او. être content, être satisfait.

قانلمق ensanglanter.

قانلو قانلي qui a sang, sanguin, couvert de sang, ensan=
=glanté, et sanglant, cruel, meurtrier. دلي قانلو jeune home
à la fleur de son age, joyeux, divertissant ; téméraire.
قانلي قيو cachot, basse fosse.

قاَنمَق Kanamak. saigner, jetter du sang.

قاَنمَق etre desalteré.

قاَنوُنْ Kanoun. instrument de musique, harpe, coutume, loy. قاَنوُنْ ا. faire des coutume, introduire des coutumes. قاَنوُنِ قَديمْ اوُزرَه selon l'ancienne coutume.

قاَوْ amadoue.

قاَوُتْ Kavout. tisane.

قاَورَمَق قاَورَاَمَقْ Kavramak. empoigner, arracher.

قاَورمَق Kavourmak. faire fricasser, faire cuire.

قاَورمَه Kavourma. fricassée.

قاَوشْترمَقْ Kaouchsturmak, et اَلْ قاَوشْترمَق faire tenir les mains croisées par respect, tenir les mains croisees par respect.

قاَوشمَق Karouschmak. se joindre, aboutir, se trouver, se se rencontrer ensemble. اَلْ قاَوشمَقْ tenir les mains croisées sur la poitrine pour marque de respect.

~~[illegible]~~

قاَوُنْ Kaoun. melon. آغاَجْ قاَوُني citron. آغاَجْ قاَوُنْ آغاَجي citronnier.

قاَوُقْ Kavouk. vessie. اوُدْ قاَوُغي vessie de fiel.

قاَوُقْ Ka-ouk. bonnet sur lequel les turcs enveloppent une piece de mousseline longue qu'ils appellent turban.

قاپمق avoir soin, se soucier, s'adonner, appliquer ses soins.

قایش courroye; tranche de cuir. اوزنكي قایشي cuir des etriers, qui tient les etriers.

قایق barque, bateau, esquif. بالقچي قایغي bateau de pecheur.

قایقچي batelier.

قایل content, consentant, d'accord. قایل او. se contenter, consentir, etre content, etre d'accord cum dat. بر كمسنه نك سوزنه قایل او. se tenir, ou s'en rapporter au jugement de quelqu'un. قایل اولمق n'etre pas d'accord.

قایمه feuille d'un livre. on s'en sert aussi pour billet qu'on ecrit à quelqu'un.

قایمقام Kai-makam. lieutenant, qui tient la place d'un autre.

قاین قاین آغاجي hetre, fouteau, charme. قاین قوزالغي Kozalagui. fruit que porte cet arbre.

قاین beau frere mari de ma sœur. قاین آتا beau pere. قاین آنا belle mere.

قب et قب Kab, et Kib. particules qui donnent de la force à certains adjectifs come قب قره tout noir. قب قزل قب قرمزي tout rouge.

قبا قبه Kaba. gros, grossier, grand. قبا صقللو qui a une grande et large barbe. قبا ترکه turc vulgaire. قبا سویلمك parler d'une maniere vulgaire, impolie. قبا کورك pelisse grossiere, de peu de valeur.

قپاتمق faire enfermer, et enfermer.

قباحة Kabahat. vilainie, action indigne, faute, crime.

قباحتلو coupable, criminel.

قبارتمق exagerer, amplifier ut سوزي قبارتمق faire des hyperboles, exagerer le discours.

قبارجق قبرجق tumeur, ampoulle, vessie, bouton, froncle, bouteille qui s'eleve sur l'eau. صو قبارجغي bouteille qui s'eleve sur l'eau.

قبارمق قبرمق s'enfler, faire des ampoules sur le corps.

قباق قبق courge, citrouille. قباق باشلو chauve. قيش قبغي grosse citrouille. صو قبغي citrouille, courge seche ou l'on met du vin, de l'eau.

قپاق قپق couvercle, bouchon. كوز قپاغي paupierre de l'oeil. قپاق چقرمق oter le couvercle.

قپال tache, ... que on donne quelqu'un ... faire pour ... journée ...

قپامق قپمق clorre, fermer, boucher, etoupper, serrer. قپوي قپامق fermer la porte. كوز قپامق siller les yeux.

قپامه قپمه Kapama. anteri fourré de coton.

قپان qui enleve, qui pille, qui tire à soi. قوش قپان trebuchet. سچان قپان souriciere. item

قپان halle, marché. اون قپاني la halle à la farine.

قپانمق etre fermé, etre bouché, etre enfermé, et s'enfermer.

قبه Koubbe. voute, arcade, dome d'eglise.

قبر Kabar. vessie. item tumeur, enflure ut قبر قبر او. etre rempli d'enflures, etre couvert de boutons.

قبرس Chypre isle.

قبرق Kabarak. ampoulle, tumeur.

قبض prise, empoignement, et constipation.

قبض ا. prendre, empoigner, se saisir, et constiper.

ميريه بكلكه بيت المالكه قبض ا. confisquer. قبض او. pro اولمق etre constipé.

قبضلق Constipation. قبضلكز وارمي etez-vous constipé? Kabizlik.

قبضه Kabza. pouvoir, et poignée, garde d'epée, manche.

قلج قبضه سي manche, poignée du sabre. اوچيوز قبضه قلج trois cent sabres.

قپلان tigre.

قبله Kiblé. le temple de la mecque vers le quel les Mahometans se tournent pour faire leurs prieres.

قپلتمق faire doubler, faire environner, faire entourer.

قپلمق doubler, fourrer, environner, entourer, comprendre, contenir, tenir. كورك قپلمق كورکه قپلمق fourrer, doubler de peaux, faire monter une pelisse. بر بالته صاپلو قپلنمش پرنجله une hache avec le manche couvert de leton.

قپلمه Kaplama. ça se dit du ciel ~~extrem~~ entierement couvert, et de la Monnoye, de l'argent lorsque le dessus est d'or et d'argent, et que le milieu est d'un autre metal.

قپلوبغه Kaplu baga. tortue.

قپلوجه قپليجه bains chauds.

قپمق قاپمق empoigner, ravir, arracher, oter avec impetuosité.

قپمق كوز قپمق cigner les yeux.

قپو قپي Kapou. porte, cour. دمر قپو porte de fer. اوك قپو la porte de devant. آرد قپو la porte de derriere. قپودن قپويه de porte en porte. اوغري قپو اوغرين قپو porte cachée, fausse, derobbée. قپو خلقي gens de cour, courtisans, et la garde de la cour. قپوي اورمق چالمق قاقمق دقق ا. frapper à la porte, battre la porte. قپو قوللري les grands de la porte, les janissaires, et tous les gens attachés au grand seigneur.

قَبُوجَقْ petite ecorce.

قَپُوجِقْ قِپیجِقْ petite porte.

قَپُوجِي قِپیجِي portier.

قَپُودَانْ قَپُوطَانْ Capitaine. قَپُودَانْ پَاشَا admiral, general des armées navales.

قَپُودَانْلِقْ charge de Capitaine.

قُبُورْ Koubour. etuy, fourreau de pistolets, carquois, canal, tuyau de plomb, et gallerie pour mettre à couvert des travailleurs dans un siege. آیِنَه قُبُورِي بَرْبَرْ قُبُورِي etuy ou un barbier met les rasoirs, son peigne &c. caisse d'un miroir.

قَبُوقْ Kabouk. ecorce, gousse, ecosse, coquille, croute. قُوزْ قَبُوغِي ecorce d'arbre. بَقْلَه قَبُوغِي ecosse de fave. آغَاجْ قَبُوغِي coquille de noix. يَارَه كَرْ قَبُوغِي سُمُوكْلُو بُوجَكْ قَبُوغِي coquille d'un limaçon. la croute d'une playe. يُمُرْطَه قَبُوغِي coque d'œuf. قَبُوقْ چِقَارْمَقْ peler, oter les ecorces, les ecosses.

قَبُوقْلَنْمَقْ etre couvert de croute, faire croute, ou ecorce.

قَبُوقْلِي قَبُوقْلُو couvert de croute.

قَبُولْ acceptation. قَبُولْ ا accepter, recevoir, avoir pour agreable, aggreer, admettre, approuver, exaucer, accorder. قَبُولْ اِتْمَمَكْ ne vouloir point accepter, refuser, rejetter, mepriser. قَبُولْ اُولْنْمَقْ قَبُولْ اُولِنْجَقْ etre accepté. قَرِينِ قَبُولْ اُو acceptable, qui merite d'etre accepté. قَبُولْ اِيدِيجِي qui accepte.

قُبَّه لَنْمِشْ Vouté de قُبَّه لَنْمَكْ etre vouté.

قُبَّه لُو qui à une voute. قِرْقْ قُبَّه لُو بِرْ حَمَّامْ un bain qui a quarante voutes.

قَتْ — *Kat.* double.

قَتْ قَتْ — *Kat.* part, coté. قِتِمْدَه de mon coté.

قِتْ — peu, rare.

قَتِرْ قاتِرْ — *Katir.* mulet.

قَتِرْجي — muletier.

قَتْل — tuerie, massacre, mort violente. قَتْل ا. tuer, massacrer, assommer, faire mourir. قَتْلَه مُسْتَحِقّ digne de mort, qui a mérité la mort.

قَتْلاندِرْمَقْ — faire attendre.

قَتْلانْمَقْ قَتْلَنْمَقْ — attendre.

قِتْلِقْ — peu, faute, manquement, disette, cherté.
قِتْلِقْ ا. causer la disette.

قَتْمَه قاتْمَه — *Katma.* addition, adjoutement, chose adjoutée.

قَتي — *Kati.* grand, fort, rude, dur, facheux, scabreux, et grandement, rudement, fortement, fort, beaucoup.
قَتي آواز voix forte. قَتي يَغْمور grosse pluye. قَتي گيج fort tard, trop tard.
قَتي كچي fort petit. قَتي مُشْكِل fort difficile.

قَتيلِكْ — *Katilik.* force, vehemence, dureté, rudesse, rigueur.

قَتيلَنْمَكْ — *Vulg.* *Katilanmak.* s'endurcir.

قيچ قچين — le derriere, la poupe d'un vaisseau. قچين قچين en arrieres, à reculons. قچين قچين يوريمك marcher à reculons.

قچان — Vulg. katchan. quand? قچانكه quand, lorsque. قچانه دك jusqu'a quand?

قجردمق قجردنمق — ut. ديش قجردمق قجردنمق grincer les dents.

قجردش قجردمه — Kigirdama. grincement de dents.

قشمق — demanger.

قجق قجش — demangeaison, et gratelle.

قجقليش قجقلديش — chatouillement.

قجقلمق — chatouiller.

قجقلنمق — etre chatouilleux.

قجقلو او — idem.

قجمق — demanger.

قح — Koh. langue coma la turque, la françoise &c.

قحبه قحپه — Kahpé. putain, garce. قحپه اوغلي Kahpoglou. fils de putain.

قحپه لك — metier de putain.

قَدَحْ Kadeh. verre, gobelet. بيوك قَدَحْ grand verre. بر قَدَحْ شَرَابْ un verre de vin. زَرّينْ قَدَحْ, narcisse fleur.

قَدَحكارْ قَدَحْ كارْ echanson, qui verse à boire.

قَدَرْ Kadar. quantité, grandeur. ايكي قَدَرْ deux fois autant. بو قَدَرْ اولقَدَرْ tant, autant, tellement, si fort. ايكي قَدَرْ deux fois autant. نه قَدَرْ combien? يتيجك قَدَرْ يتيشجك قَدَرْ autant quil en faut, suffisant. يكرمي اوتوز قدر حرامزاده jusqu'a vingt, ou trente voleurs, brigans, une vingtaine, ou une trentaine de voleurs. بو قَدَرجه ce tant soit peu cette quantité.

قُدرَةْ Koudret. pouvoir, puissance, force, vertu, authorité. قُدرَتْ حَلْوَاسي la manne. قُدرَتِ باصِرَه la faculté de la vue, la vüe.

قُدرَتْسِزْ impuissant, sans force.

قُدرَتْسِزلِكْ impuissance.

قُدرَتْلو puissant, fort. قُدرَتْلو پادشاه un puissant empereur.

قُدسْ قُدُسْ etre saint, pur, et sainteté, pureté. item jerusalem. قُدْسِ شَريفْ la sainte jerusalem. روح القُدُسْ le saint esprit.

قَدَمْ Kadem. pied d'home. item bonheur, bon augure. قَدَمْ بَاصمق وَضْعِ قَدَمْ ا. mettre le pied, entrer cum dat.

قِدْوَةْ modele à imiter, exemple.

قُدُورمشْ Kodourmisch. enragé, furieux.

قُدُورمقْ Kodourmak. enrager, devenir enragé, furieux.

قُدُوسْ Koudous. loutre.

قَدِيدٌ *Kadid.* chair fumée, ou sechée au vent. *item* extenué, maigri. قَدِيدْ اولمق être seché, être extenué, être maigri.

قِرَاءَةٌ lecture. قِرَاءَتْ ا. lire.

قِرَاءَتْجِي lecteur.

قَرَارْ ا. s'arrêter, s'établir, prendre maison ou demeure en un lieu, demeurer, sejourner, habiter, reposer. قَرَارْ وِيرْمَكْ conclure, arrêter, resoudre, confirmer, affermir, établir, déterminer, ratifier, et se resoudre a...

قَرَاتْمَقْ قَرَالْتْمَقْ Noircir, rendre noir.

قَرَاجَه chevreuil, biche.

قَرَارْتْمَقْ *Karartmak.* rendre noir, noircir.

قَرَارْسِزْ sans fermeté, inconstant, changeant.

قَرَارْسِزْلِقْ inconstance.

قَرَارْلِقْ fermeté, constance.

قَرَارْلُو قَرَارْ اوزْرَه اولَانْ stable, constant.

قَرَارْمَقْ قَرَرْمَقْ noircir, devenir noir, obscur, sombre, morne.

قِيرَاطْ un poids de 4. grains.

قِرَاغِي قِرَاغُو gelée blanche.

قَرَاكُو قَرَاڭلُو Karaim, karanlu. sombre, obscur, tenebreux.

قَرَاڭ Karan. tenebreux, obscur.

قَرَاڭلق قَرَاڭولق Karan-lik, Karan-ulik. tenebres, obscu=rité. قَرَاڭلق ا. obscurcir, couvrir de tenebres. قَرَاڭلق كيجه سي nuit remplie de tenebres.

قرال Kral. Roy, prince.

قرالتي Karalti. chose obscure qui se voit de loin sans pouvoir distinguer.

قرالچه Kralitcha. reine, princesse.

قرالق noirceur.

قرالّق Krallik. royaume, et dignité Royale. قرالّق سورمك reguer.

قرالّو Krallu. Royal.

قرالمق Karalamak. noircir, barbouiller avec de l'encre pour apprendre à ecrire, griffonner.

قرامق قراموق Karamouk. ronce, meures de ronces, meures sauvages. toute herbe inutile.

قرآن Kour-an. lire. usité l'alcoran. قرآن شريف قرآن عظيم le saint, le sacré alcoran.

قراوش Karavachs. servante, esclave.

قراول Karavoul. garde, guet, sentinelle. قراول ا. طوتمق faire la garde, ou la sentinelle. قراول خانه corps de garde.

قِرْبَاجْ nerf de bœuf.

قُرْبَانْ Sacrifice, victime. قُرْبَانْ ا. Sacrifier, immoler.

قِرْبَهْ Kourba. espece d'outre avec laquelle les Saka portent de l'eau dans les maisons.

قُرْبَغَهْ Kourbaga. grenouille.

قَرْتَالْ aigle.

قِرْشَقَانْ قِرْنِتِي tourbillon.

قَارْشُو قَرْشُو Karchou. contre, vers, vis-avis, au devant, a la rencontre. آكَا قَرْشُو contre lui. عَسْكَرِ كُفَّارَه قَرْشُو contre l'armée des infideles. آخْشَامَهْ قَرْشُو vers le soir, sur le soir. كُونَشَهْ قَرْشُو اُولَانْ exposé au soleil. قَرْشُودَهْ vis a vis. قَرْشُوسِنْدَهْ vis a vis de lui, a son visage. قَرْشُو سُويْلَمَكْ l'un contre l'autre, vis a vis l'un de l'autre. قَرْشُو بِقَرْشُو con=tredire quelqu'un, repliquer, refuter. قَرْشُو طُورْمَقْ demeurer contre ou vis a vis, s'opposer, contrarier, faire tête, contester. قَرْشُو قُومَقْ opposer, et s'opposer, s'obstiner contre, resister, me=priser. قَرْشُو كَلْمَكْ قَرْشُو وَارْمَقْ rencontrer quelqu'un, aller à la rencontre de quelqu'un.

قَرْشُولَشْمَقْ قَرْشُولَشُو كَلْمَكْ Se rencontrer mutuellement, et s'entr'attaquer.

قَرْشُولِقْ opposition, contrarieté.

قَرْشُولَمَقْ rencontrer, aller à la rencontre, aller au devant, attaquer, obvier, s'opposer, faire teste, contradire. سُوزْ قَرْشُولَمَقْ contredire aux parolles de quelqu'un, s'y opposer.

قُرْصَانْ Koursan. pirate, corsaire.

قُرْصَانْلِقْ metier de corsaire. قُرْصَانْلِقْ ا. faire le corsaire.

قرْمَقَ قرْمَقْ — ut. قرْمَق قرْمَق آل آيا battre des mains, ap=
= plaudir des mains.

قرْض — emprunt, ce qu'on prete, ou ce qu'on emprunte.
قرْضِ حَسَنْ prêt sans gain, sans profit, sans interet.

قُرْعَه — Kour-a. sort. قرعه آتْمَق بَرْقْمَق tirer au sort, jetter le sort. قُرْعَه ايله بولْمَك partager au sort.

قرْغِلْ قرْغِيلْ — grison, qui a les cheveux gris.

قرْغَه — Karga. corneille. قرْغَه بُورْنِي morceaux de bois qui servent á attacher les lattes de bois que l'on met pour tenir en respect les tuilles. on s'en sert aussi pour exprimer les crochets qui retiennent les volets des fenestres.

قرْق — quarante. قرْق يِلْلِق espace de quarante ans, et chose de quarante ans.

قِرْق — rompu, brisé, cassé. بَلي قرْق ereinté. هر يَري قرْق tout brisé, tout fracassé, rompu de tout le corps. قرْق مرْق قرْق مرْق bagatelles, pieces rapportées sans suitte ou connexion.

قرْقَر — quarante á quarante, quarante de rang, qua=
= rante par trouppes.

قرْقمَق — tondre.

قرْقنْجِي — quarantieme.

قرْقنْتِي قرْقنْدِي — bourre, laine tondüe.

قرِلِش — fractio, ex des. قرِلْجَق frangibilis, frangendus.

قُرْلغَانْ عِلَّتِي — Kourlagan. mal qui fait tomber les ongles.

قِرِلْمَقْ être rompu, être brisé, être deffait.

قِرْلَنْغِجْ قِرْلَانْغِجْ hirondelle.

قِرِمْ la crimée. قِرِمْ خَانِي le Kan des tartares.

قِرْمِزْ cochenille.

قِرْمِزِي cramoisy, rouge.

قِرْمِزِيلِكْ rougeur.

قِرْمَقْ rompre, briser, casser, fracasser ; et battre, desfaire. قُورُنْدَه قِرْمَقْ se vanter, faire le fanfaron. مَثَلْ قِرْمَقْ raconter des fables. بِيلْ قِرْمَقْ ereinter, rompre les reins.

قِرْمَلَامَقْ prendre, arracher avec les ongles.

قِرْمَه Kirma. sorte d'écriture, dont on se sert pour les registres.

قَرِنْ Karn. ventre, panse.

قُرْنَا Kourna. bassin du bain.

قُرْنَاسْ Kournas. fourbe, pendard.

قِرْنَاقْ قِرْنَقْ servante, esclave.

قَرْنَبِيتْ Karnabit. chouxfleurs.

قِرِنْتِي قِرِنْدِي fragment, petites pièces de choses rompuës, mies, miettes, et gain, ou revenu extraordinaire.

قَرِنْجَه *Karingea.* fourmi. قَرِنْجَه طُبْطُولُو plein de fourmies.

قَرِنْجَه لِقْ fourmilliere.

قَرِنْجَه لُو plein de fourmis.

قَرِنْدَاشْ *Vulg. Kandasch.* frere. قِزْ قَرْدَاشْ sœur. سُودْ قَرْدَاشْ frere de lait. اُوزْ قَرْدَاشْ طُوغْمِشْ قَرْدَاشْ frere germain. قَرْدَاشْ كِبِي fraternellement, en frere.

قَرِنْدَاشْلِقْ *Vulg. Kardaschlik.* fraternité.

قَرْنَصَه *Karnasa.* mue. قَرْنَاصَه يَه كِيرْمَكْ entrer en mue, muer.

قَرَنْفِلْ *Karenfil.* cloud de giroffle. *item* œillet.

قَرَوَشْ *Karavechs.* Servante, esclave.

قَرَه قَرَا قَارَه *Kara.* terre ferme, continent. *item* noir, brun, et sinistre, malheureux, mauvais, ordinaire. قَرَه ا noircir. قَبْ قَرَه tout noir. يُوزِي قَرَه noir de visage. *metaph.* confus, couvert de honte. قَرَه بَتَاقْ cormoran. قَرَه بُوسْ ~~triste~~, sombre, morne. قَرَه بُويَا vitriol. قَرَه قُوشْ aigle. قَرَه دَكِزْ la mer noire. قَرَه طَاوُقْ merle. قَرَه قُرْبَغَه crapaud. قَرَه قُولْلُقْچِي marmitton, et celui qui arrete les janissaires. قَرَه لَحْنَه choux verds. قَرَه يَغِزْ brun, noiratre. قَرَه يَلْ vent qui apporte la nege. قَرَه بَاشْ relligieuse.

قَرِي *Kari.* femme. قُوجَه قَرِي vieille feme. قَرِي اَلْمَقْ prendre feme, se marier.

قَرِيبْ *Karib.* proche, et parent, et fort prés, tres proche, sur le point. قَرِيبْ اُو etre proche, s'approcher. *cum dat.*

قِرِيشْ fractio, fractura, tumultus.

قِزْ fille. قِزْاوغلانْ Vierge, pucelle. قِزْبوزمق corrompre une fille, la violer.

قِزَارْمق قِزَرْمق Se mettre en feu, etre en feu d'un fer, et rougir, devenir rouge, rougir de honte.

قِزَّازْ Marchand de soye, de fil, de boutons, de passemens, de rubans &c. Mercier.

قِزَاقْ traineau avec le quel les enfants roulent sur la nege.

قِزَامقْ Kizamouk. la rougeole.

قَزَانْ قَزْغَانْ قَزْخَانْ chaudiere, chaudron.

قَزَانْج قَزَنْج gain, profit. قَزَانْج ا. faire gain, gagner, tra=fiquer.

قَزَانْجق petit chaudron.

قَزَانْجي chaudronnier.

قَزَانْجيلقْ metier de chaudronnier.

قَزَانْمقْ gagner, faire profit, profitter, acquerir.

قِزْجغزْ petite fille.

قِزْدرْمقْ chauffer, echauffer, mettre en feu, en chaleur, et faire rougir.

قزشدرمق faire mettre en chaleur.

قزشمق se mettre en chaleur, bruler mutuellement des plaisirs de la chair.

قزقانج envie, jalousie.

قزقانجی envieux, jaloux.

قزقانجیلق envie, jalousie.

قزقانمق قزقنمق envier, etre jaloux.

قزل rouge, vermeil, et faux. قزل آقچه fausse monnoye. قزل باش persan de la secte d'ali. on les appelle ainsi parcequ'ils portent une coeffure rouge. قزل چبوق gris de lin, pourpré. قزل آغاج orme, fraine sauvage. قزل یمرطه pasques.

قزلجق gratecul.

قزلجه rougeastre, vermeil, un peu plus rouge. item faud.

قزلق virginité, pucelage. قزلق آلمق قزلغینی آلمق oster le pucelage.

قزللق rougeur.

قزلنمق faire la fille, faire la precieuse.

قزمش brulant, chaud, tout en feu, en chaleur.

قِزِمَقْ — etre chauffé, ou echauffé, s'echauffer, etre en chaleur, et rougir.

قَسَاوَةْ — Kasavet. tristesse, ennuy, melancolie, affliction, peine, soin, chagrin, travail d'esprit. قَسَاوَتْ چَكْمَكْ s'attrister, etre triste, sombre, melancolique, etre en peine, s'affliger, se chagriner.

قَسَاوَتْلَنْمَقْ — s'affliger, se chagriner.

قَسَاوَتْلُو — triste, affligé, chagrin, melancolique, de mauvaise humeur.

قِسْتُرْمَقْ — serrer fort, presser. مِنَّتْ قِسْتُرْمَقْ reprocher le bienfait.

قِسْرَاقْ — jument.

قِسْطْ — paye de trois mois, quartier, pension, tribut, taxe sur les garces. قِسْطْلُو قَحْبَه putain qui paye tant á la garde, taxeé.

قُسْطَنْطِنِيَه — Constantinople.

قِسِلْمَقْ — etre serré, etre pressé fort.
بُوغَازْ قِسِلْمَسِي enrouement.

قَسَمْ — Kasem. jurament. قَسَمْ بِاللّهِ ا. prendre dieu á temoin.

قِسْمَتْ — le bien que dieu a destiné a chacun, destin, predestination.

قِسْمَقْ — serrer fort, presser.

قَشِرْمَقْ — faire etriller d'un cheval.

قَشَغِلَمَقْ قَشَغِيلَمَقْ — Kachaguilamak. estiller.

قَشَغُو قَشَغِي étrille.

قِشْقِرْمَقْ foudre avec impetuosité, être furieux d'un cheval.

قِشْلَهْ quartier d'hyver, lieu commode pour y passer l'hyver.

قِشْلَامَقْ hiverner, passer l'hyver, passer le quartier d'hyver en quelque lieu.

قِشْلِقْ poële, et demeure d'hyver.

قِشِينْ l'hyver, en hyver.

قَصَّابْ boucher.

قِصَاجْ قِسَاجْ estaut.

قِصَاصْ la peine du talion. قِصَاصْ ا. chatier de la peine du talion.

قَصَبَهْ Kasaba. petite ville, bourg.

قَصْدْ intention, dessein, projet, pensée, deliberation, resolution, pretention, attentat. قَصْدْ ا. avoir intention, avoir dessein, aspirer, prétendre, resoudre, tramer, attenter. قَصْدِي او. idem. بركمسنه نك عمرنه باشنه قصدا. attenter sur la personne, sur la vie de quelqu'un. قَصْدْ ايله expressement, ~~tout~~ expres, à dessein.

قِصِرْ sterile.

قِصِرْلِقْ sterilité.

قِصِقْ pressé, serré. دِیزْلَرِي قِصِقْ qui se frotte les genoux en marchant.

قِصَّلْتمَقْ قِصَّالتمَقْ قِیصَّتمَقْ abréger, raccourcir, raccourcir, diminuer. Kisaltmak.

قِصَّلمَقْ être abrégé, être raccourci, usit. قِصَّدِلمَقْ Kisadilmak.

قُصُورْ manquement, manque, défaut, faute, reste, cequi manque. قُصُورْ ا. manquer, omettre, faillir. قُصُورْ او. être omis, manquer.

قِصَّه Kisa. court.

قِصَّه chose, affaire, fait, action, narré, recit, histoire, fable, et parties honteuses.

قَصِيلْ herbes qu'on donne aux chevaux, foin.

قَضَا Kaza. malheur.

قَضِيّه affaire, cas, incident, et proposition.

قَطَارْ Katar. file de chameaux et de mulets attachés ensemble.

قَطَایِفْ sorte de patte longue et mince come un gros fil assaisonnée avec du miel, du beurre, que l'on sert sur la fin du repas.

قَطْرَانْ Katran. goudron.

قَطْعْ ا. Couper, trancher, renoncer, arrêter, déterminer. قَطْعِ اُمِيدْ ا. perdre les esperances. قَطْعِ عَلَاقَه ا. se desister de ses pretensions.

قَطْعًا Kat-a. en aucune façon, point du tout, jamais.

قطعه *Kit-a.* morceau, piece, chapitre.
دُرتٌ قطعه قادرغه quatre galeres.

قطمر petit chien.

قطنه *Katana.* houssar, cavallier hongrois.

قُطني *Koutni.* etoffe de soye ressemblante au satin.

قطيفه *Kadifé.* velours. قطيفه دن قطيفه لو de velours.

قِغ قغ قُغ merde de chameau.

قغرمق aqquereller.

قغلجم etincelle.

قفا coste la tete, la machoire, le crane, le chignon du col, le derriere de la tete.

قفادار soldat de ceux qui sont ordinairement à la queue.

قفتان *Kaftan.*

قفس *Kafes.* cage, jalousie, grille.

قفسلمك enfermer dans une cage.

قفسلو garni de grilles, ou de jalousies.

قِلّ poil, cheveu. قِلّ s, lorsquil suit une negation signifie rien, pas la moindre chose. قِلْجِق petit poil.

قِلْچِق قِلْجَه de la grandeur d'un poil. et sequente negatione rien du tout. mode, = tune, = 6illement. Kilik.

قِلَابْدَانْ قلابدانْ or, ou argent filé, tiré en filets.

قِلَابْدَانْلُو قلابدانْلو fait d'or, ou d'argent tiré.

قَلَّاشْ sans foy, hypocrite, infidele.

قَلَّاشْلِقْ hypocrisie, infidelité. قَلَّاشْلِغلَه avec hypocrisie, infidelement.

قِلَاغِي le tranchant, le fil. قِلَاغِي قِلَاغِيسِني كيدرمك emousser, oter le tranchant. قِلَاغِي ويرمك affiler, aiguiser.

قَلَانْ Kalan. le reste, qui reste.

قَلَايْ estain.

قَلَايجي etameur.

قَلَايِلَمَق etamer.

قَلَايِلُو قَلَايِدَنْ etammé, d'estain.

قَلْبْ faux, qui n'est pas veritable, falsifié. قَلْبْ آقْچَه fausse monnoye. قَلْبْ زَنْ vulg. Kalpasan. faux monnoyeur. قَلْبْ زَنْلِكْ ا. faire de la fausse monnoye.

قَلْبْ cœur, esprit, le milieu, corps de la bataille.

قُلْبْ Koulb. anse, poignée, manche d'une caffetiere.

قَلْپَاقْ قَلْپَقْ *Kalpak.* bonnet.

قَلْپَاقْچِي bonnetier.

قَلْبْلِقْ fausseté.

قَلِبَهْ قَالِبَه *Kaliba.* Cabanne.

قِلَّةْ *Killet.* modicité, disette.

قَلْتَقْ قَلْتَاقْ *Kaltak.* mauvaise selle.

قِلِجْ قِلِيجْ sabre, cimeterre, coutelas, epée.
قِلِجْ چِقَارْمَقْ قِلِجْ چَكْمَكْ قِلِجْ دالْ ا. tirer le sabre, tirer l'epée.
قِلِجْدَنْ گچُورْمَكْ mettre le sabre, ou l'epée à son coté. قِلِجْ قوشَنْمَقْ قِلِجْ كِيْمَكْ faire passer par le fil de l'epée. قِلِجْ آچْمَقْ polir un sabre. قِلِجْدَنْ گچْمَكْ etre passé par le fil de l'epée. كَسْكِينْ قِلِجْ une epée tranchante. قِلِجْ اوُرِيشِي poisson d'epée. قِلِجْ بَالِغِي coup de sabre.

قِلْچِقْ la barbe de l'epy de bled, et arreste de poisson.

قِلْچِقْلُو epineux, barbu, plein d'arrestes.

قِلِجْلُو qui porte le sabre, l'epée.

قَلْعَه *Kal-a.* chateau, fortresse, place.

قِلِفْ *Kilif.* le linge qui enveloppe un oreiller, le sac où l'on met le matelas, le drap qui renferme une pipe, enfin toute enveloppe de linge.

قَلْفَتْ *Kalafat.* calfeutrage d'un vaisseau.
قَلْفَتْ ا. calfeutrer.

قَلَفَتْلَمَقْ *Kalafatlamak.* calfeutrer.

قَلْفَه *Kalfa.* le premier apprentif, maitre garçon.

قَلْقَانْ كوپري pont levis.

قَلْقَانْ bouclier. قَلْقَانْ بَالِغي turbot.

قَلْقَانْجي faiseur de boucliers.

قَلْقَانْلَنْمَشْ *usit.* قَلْقَانْلو armé de boucliers.

قِلْلو pelu, velu. قِلْلو بِرَقْ barbet.

قَلَمْ *Kalem.* plume à ecrire, burin à graver, ecriture, façon d'ecrire, caractere d'ecriture, come le دِيوَانِي نَسْخي . قَلَمه كَلمَزْ burin à graver. قَلَمْ اِيشي قِلْ قَلَمْ pinceau. قَلَمْ گراveure. دَمِرْ قَلَمْ qui ne se peut décrire. قَلَمه كتورمك mettre en ecrit, ecrire. قَلَمجِق petite plume.

قَلَمْتَرَاشْ قَلَمْ تَرَاشْ canif.

قِلْمَقْ faire. نَمَازْ قِلْمَقْ faire ses prieres.

قَلَمكَارْ قَلَمْ كَارْ graveur.

قَلَمكَارلِقْ art de graveur, graveure. قَلَمكَارلِقْ ا. faire le metier de graveur.

قَلَنْدَرْ Kalender. Sorte de religieux Mahometan.

قَلَّه Vulg. Koulé. tour. چاڭ قُلَه سِي clocher.

قِليوَرْمَكْ faire.

قِمَارْ قِمَارْ اوِيني Vulg. Koumar. jeu de hazard.

قُمَارْ بَازْ joueur.

قُمَارْبَازْلِقْ mestier de joueur.

قُمَاشْ Koumasch. marchandise, etoffe.

قُمْبَرَه Kombara. bombe. قُمْبَرَه جِي بَاشِي grand bombardier.

قُمْرِي قُمْرُو Koumrou. tourterelle.

قُمْقُمَه Koumkouma. pot, ou flacon d'etain, d'airin, de fer blanc, d'argent &c.

قِمِلْدَاتْمَقْ قِمِلْدَتْمَقْ قِمِلْدَامَقْ remüer, mouvoir, emouvoir, demener, agiter.

قِمِلْدَنْمَقْ قِمِلْدَانْمَقْ Se remuer, se mouvoir. قِمِلْدَانْمَقْ ne pas bouger.

قَمُو Kamou. tous, tout. قَمُوسِي tous ensemble.

قَنَادْ قَنَدْ Kanad. aile d'oiseau, volet de fenestres, battant de porte, ailes d'une armée. قَپُو قَنَادْلَرِي battans d'une porte. عَسْكَرْ قَنَادْلَرِي ailes d'une armée.

قَنَادْلُو aîlé.

قَنَارَه boucherie, lieu ou l'on tue les bêtes.

قَنَاعَهْ contentement. قَنَاعَتْ ا. se contenter, etre content.

قِنَالَمَقْ قِنَه لَمَقْ teindre les cheveux, la barbe, les mains avec une poudre appellée قِنَه afin qu'elles deviennent rouges.

قَنْبُورْ Kambour. bossu.

قَنْتُرْمَه قَنْطُرْمَه Kanturma. bride d'un cheval.

قَنْدْ Sucre candi.

قِنْدُرْمَقْ inciter, emouvoir, aiguillonner, induire, provoquer, persuader, porter, suggerer, pousser, irriter.

قَنْدَه ou?

قَنْدِيلْ Lampe.

قَنْدِيلْلُو garni de lampes.

قَنْطَارْ Kantar. Quintal de 44 ocques. قَنْطَارَه اوْرْمَقْ peser.

قَنْغِي Hangui. le quel? قَنْغِيمِزْ le quel de nous? قَنْغِيكِزْ le quel de vous?

قِنَمَقْ قِنَامَقْ blasmer.

قِنَهْ قِنَا Kina. poudre qui sert à teindre les cheveux gris, et les mains en rouges.

قَنِي Kani. et ou, ou donc, ou est-il donc?

قَنِيَه Kani-ia. idem.

قُو Ko. laisser, et permettre. قُو اِمْدِي laissez donc. قُوبَنِي laissez-moi en repos. قُو دُورْسُونْ laissez le là, laissez l'aller. قُو سُويْلَسُونْ laissez le parler, laissez le dire.

قُوَارَهْ Kavara. un pet. قُوَارَه چَكْمَكْ peter.

قُوَارَه زَنْ peteur.

قَوَاقْ Kavak. plane arbre.

قَوَالْ Kaval. flute, flageolet de berger, chalumeau.

قُوَالاقْ Kovalak. qui vante, faiseur de gasconnades.

قُوَالَمَقْ Kovalamak. persecuter, poursuivre.

قُوَانْ Kovan. ruche à miel.

قِوَانْجْ joye, divertissement.

قُوَانْجِي Kovangi. qui a la charge et le gouvernement des mouches à miel.

قِوَانْمَقْ triompher de joye, se rejouir.

قواُنوس pot à l'huile, au vinaigre, vase de bois, ou de terre pour y mettre, garder le miel, le beurre, et choses semblables

قوپچه *Koptcha.* boucle, agrafe. قوپچه اركگى crochet de l'agrafe. قوپچه ديشي anneau de l'agraffe.

قوپچه لمق mettre les agraffes.

قوپچه لو garni d'agraffes.

قوپارمق *Koparmak.* arracher, tirer dehors, deraciner, extirper, susciter. كوكندن قوپارمق deraciner. فتنه قوپارمق causer une sedition, soulever le peuple. توز قوپارمق faire de la poussiere.

قوپمق *Kopmak.* etre arraché, s'arracher, se lever, saillir, sortir, partir. كيرو قوپمق resusciter, se relever. يرندن قوپمق se lever en sursaut, ou á la hate de sa place. قيامت قوپمق etre le jour du jugement, etre le dernier jour.

قوپوز قوپز *Kopouz.* espece de guittarre.

قوپه *Koupa.* Couppe, verre, gobelet.

قوت *Kout.* nourriture, viande, pigeonneau. قوت لا يموت ايله چكمك manger autant qu'il en faut pour ne pas mourir de faim, faire maigre chere.

قوة puissance, faculté, vertu, force, fermeté, vigueur. قوت المق قوته كلمك قوتلنمك prendre vigueur, reprendre ses forces. قوته كتورمك faire recouvrer ses forces, rendre fort, renforcer. قوت ايله قوتله avec vigueur, avec force, puissamment, vigoureusement.

قوتارمق *Kotarmak.* Servir, mettre le manger dans les plats.

قوتسز *Koutsiz.* qui n'a pas de quoi se nourrir, qui est bien pauvre, malheureux.

قوّتسز sans force, sans vigueur, inefficace, foible.

قوّتسزلك manquement de forces, foiblesse, impuissance.

قوّتلندرمك rendre fort, puissant, vigoureux.

قوّتلنمك prendre vigueur, reprendre ses forces.

قوتلو *Koutlü.* heureux, bienheureux.

قوّتلو puissant, robuste, fort, vigoureux.

قوتو قوتي *Kouti.* boite. قوتيجق petite boite.

قوچ *Koch.* belier. قوچ طوقشمق heurter, choquer des cornes come fait le belier.

قوجاتمق *Kogeatmak.* vieillir, faire devenir vieux.

قوجاق *Kougeak.* sein, giron, aisselle, faisceau, gerbe, brassée. قوجاغنه آلمق prendre à son sein, embrasser, porter sur les bras. قوجاق قوجاق à brassées.

قوجاقلمق *Kougeak lamak.* embrasser.

قوجشمق *Kougeous.* embrassement.

قوجشمق *Kougeous mak.* s'embrasser l'un l'autre.

قوچلمق Kochlamak. heurter des cornes come le belier.

قوچمق Kougmak. embrasser. قوجوم j'embrasse, j'embrassai.

قوجنمق Kogeounmak. etre en peine, se mettre en peine, s'affliger, se chagriner, etre chagrin.

قوجه Kogea. vieillard, vieux. item mari, home.
قوجه يه وارمق se marier, prendre un mari. قوجيه وارَجق mariable.
قوجيه ويرمك marier. قوجه يمش arbouse.

قوجه جك petit vieillard.

قوجه لق vieillesse.

قوجه لنمق قوجه مق vieillir, devenir vieux.

قوجه مان قوجمان Kogeaman. vieillard.

قوجه مق Kogeamak. vieillir, devenir vieux.

قوجي Kougi. accuseur, rapporteur.

قوچي Kotchi. chariot. قوچي ايله en chariot.
اورتولو قوچي chariot couvert.

قوچيجي Kotchigi. charretier.

قوجيلك Kougilik. accusation, rapport.

قودرمق Kodurmak. faire mettre, faire laisser.

Koudourmak. etre enragé, devenir enragé. قودرمق

Koudouk. poulain. قودق

Koudouz. enragé. قودوز

Koudouzlatmak. faire enrager. قودوزلتمق

Koudouslanmak. etre enragé, devenir enragé. قودوزلنمق

Koudouzlik. rage. قودوزلق

Kodosche. maquereau, cocu. قودوش

Kor. braise, charbon ardent. قور

Kouraklik. seicheresse, lieu et tems sec. قوراقلق

Kouraklu. sec, sujet á la seicheresse. قوراقلو

Kauramak. attraper, surprendre, prendre á l'impourvû. قورامق

Kourt. ver, et loup. قورت قورد

Kourtarmak. delivrer, sauver, garentir, oter par force, recouvrer, rachepter. قورتارمق قورترمق

Kourtoulisch. evasion, sauvement. قورتلش

قورتلمق **Kourtoulmak**. échapper, se sauver, être délivré, garenti, expedié, se desfaire de quelque chose. بورجندن قورتلمق sortir de dette.

قورتلنمق **Kourtlanmak**. être vermoulu, devenir vermoulu.

قورتلو **Kourtlu**. vermoulu.

قوردمق **Kouroutmak**. deffendre, proteger.

قیورتمق **Kivritmak, Kisirtmak**. faire friser, faire tondre. ایپلگی قیورتمق faire tondre le fil. قیورتدررم Kisirt dururum. je fais tondre, je ferai tondre &c.

قورتمق **Kouroutmak**. faire secher, secher.

قیورجق **Kivrigik, Kisrigik**. frisé, bouclé, annelé des cheveux, d'une peau d'agneau &c قیورجق صاچلو qui a les cheveux frisés.

قورد **Kourt**. loup, et ver. قوردجغز petit vers.

قورساق قورسق قورصاق قرصق **Koursak**. gosier ou poche d'un oiseau. قورساقسز glouton, gourmand.

قیورش قیوریش **Kisirisch**. l'action de friser, de tondre.

قورشون **Kourchoun**. du plomp. item bale de fusil. قورشون بوقی escume, ou ordure du plomp. قورشون بوری bori. canal ou tuyau de plomp.

قورشونجی ouvrier qui travaille en plomp.

قورشونلمق plomber, mettre le plomp sur quelque chose.

قورشونلو de plomp, plein de plomp.

قورق **Kourouk**. verjus. قورق صویی verjus exprimé.

قورقاجق قورقجق *Korkageak.* qui est à craindre, redou=
=table, epouvantable.

قورقاق قورقق *Korkak.* craintif, ombrageux, poltron, timide. صودن قورقق qui craint l'eau.

قورقاقلق timidité, peur. قورقاقلغله avec timidité.

قورققق *Korkoutmak.* epouvanter, faire peur, menacer.

قورقمز آدم qui n'a peur de rien.

قورقمش epouvanté.

قورقمق avoir peur, craindre, s'epouvanter.

قورقنج timide. usité. terrible, horrible, epouvantable, formidable.

قورقنجلق epouvante, horreur.

قورقو قورقو *Korkou.* crainte, peur, epouvante, et danger. قورقو يرلري lieux perilleux. قورقودن قورقوسدن دترمك trembler de peur. قورقويه براقمق mettre en peril, et faire peur.

قورقوسز sans crainte, sans danger, hors de danger, et qui ne craint rien, hardi, asseuré.

قورقوسزلق seureté, hardiesse.

قورقوشلي قورقوشلو *Korkouschlu.* terrible.

قورقولق epouvante, allarme, et danger, peril, et garde-fous de pont.

قورقولو dangereux, perilleux, epouvantable.

قورلق Korlik. brasier, reschaud.

قورلمش یای Kouroulmisch. arc tendu.

قورلمق Kouroulmak. etre apprete, etre ordonné, etre monté.

قورلمق Kivirilmak. etre frisé, etre ourlé, etre retroussé.

قورلو Korlu. plein de braise.

قورم Kouroum. suye. item اوجاق قوروجی

قورم Kivrim. des cheveux frisés, toutes choses entortillées.

قورمق Kivirmak. retrousser, relever la moustache, ourler, friser, replier. قورورم, je retrousse &c.

قورمق Kourmak. apprester, ordonner, disposer, mettre en etat, tendre, monter, bander. ساعتی قورمق monter la montre. توفنك قورمق bander un fusil. دام قورمق tendre les lacets. پوصی قورمق طوزاق قورمق dresser des embuches.

قورو قوری Korou, Kori. broussaille, tailli, petit bois.

قورو قوری Kourou. sec, aride. قورو ایله یاش le sec, et ~~[illegible]~~ l'humide.

قوروجی Korougi. vieux soldat exempt d'aller a la guerre, mais obligé d'etre en garnison á quelqu'endroit.

قوریجی Korigi. maitre, garde, gardien de forest.

قُورودلمِش
Kouroudoulmisch. seché, qui a été fait seché.

قُوروليق
Kouroulik. secheresse.

قُورومِش
Kouroumisch. seché, qui s'est seché.

قُورومق
Kouroumak. secher, se secher, devenir sec, et aride.

قُورومق
Koroumak. deffendre, proteger, garder.

قِوري
Kivri. frisé, ourlé.

قوز
Kos. noix. قُوز يَاغي noyer. قُوز آغاجي huile de noix.

قوزاق
Kozak. coucou de ver a soye.

قُوزالَق
Kozalak. fruit du cyprés, pommes de pin. item un petit couvercle d'or, d'argent, ou d'yvoire dont on couvre le cachet d'une lettre.

قوزغون
Kouzgoun. corbeau.

قوزلمق قُوزيلمق
Kouzoulamak. faire un agneau de la brebis.

قُوزي
Kouzou. agneau. قُوزي قُولاغي oseille.
قُوزي خُرمَاسي crotte d'agneau: on l'a pile, et on s'en sert pour faire cailler le lait.

قُوزيجك
Kouzougik. petit agneau.

قُوسقن قُوسقون قوسغون
Kouskoun. croupiere.

قوش Kousch. oiseau. آو قوشی oiseau de proye, pour la chasse. قوش آوجیسی chasser aux oiseaux. قوش آولمق oiseleur. قوش قوغز bec d'oiseau. قوش اوتمه سی ramage d'oiseau. قوش بورنی asperges. قوش سودی lait d'oiseau c.a.d. une chose qu'on ne peut pas trouver, merle blanc.

قوشاتمق Kouchatmak. environner, entourer, ceindre, قوشتمق contenir, serrer; assiéger. اطرافی قوشاتمق bloquer les environs. قوشادمش environné, assiégé, ceint.

قوشاق Kouchak. ceinture.

قوشاقچی Ceinturier.

قوشامق Kouchamak. environner, entourer, ceindre, contenir, serrer, assieger.

قوشانمق Kouchanmak. ceindre, se ceindre, etre ceint. قلج قوشانمق mettre l'epée à son coté.

قوشباز Kouschbaz. oiseleur, preneur, et vendeur d'oiseaux.

قوشترمق Koschturmak. faire courir un cheval, faire adjouter, faire accompagner, ou donner un convoy, faire atteler.

قوشجغز oiselet, petit oiseau.

قوشش Kochisch. course d'un cheval.

قوشلق Kouschlouk. le temps qui est entre le soleil levant et le midi. کنج قوشلق le temps le plus près du soleil levant. اورته قوشلق le milieu du temps qui est entre le soleil levant et le midi. قبه قوشلق le temps qui est un peu avant midi. قوشلق طعامی le repas qu'on fait avant midy, le dejeuné, et quelque-fois le diner, parcequ'en turquie on dine de bonne heure.

قوشلمش Kochoulmisch. adjouté, attaché, attelé.

قوشمق *Koschmak.* adjouter, attacher, accoupler, donner un convoy, faire accompagner, courir à cheval. قوشرق قوشرق en courant. آتلري قوشمق atteler les chevaux. يولداش قوشمق donner pour compagnie. آدم قوشمق donner un convoy.

قوشيجي coureur.

قوصش قوصمقلق قوصندي *Kousisch.* vomissement.

قوصمق *Kousmak.* vomir, rendre. قان قوصمق vomir, cracher du sang.

قوغو *usit.* قوغي *Kougui.* cigne.

قوغه *Kova.* sceau de cuir, ou de bois.

قوقلا قوقله *Koukla.* pouppée, marionette.

قوقلمق *Koklamak.* flairer.

قوقمش قوقر *Kokmisch, Kokar.* puant, qui put.

قوقمق *Kokmak.* sentir, puer, sentir mauvais. كوزل قوقر il sent bon. ديش قوقمه سي puanteur des dents.

قوقو *Kokou.* odeur, senteur. يرامز قوقو puanteur. يانق قوقو قوقوسي *idem.* آغز قوقوسي mauvaise halene. مردار قوقو odeur de brulé.

قوقوتمق قوقتمق *Kokoutmak.* faire sentir, faire sentir mauvais.

قوقولتمق *Kokoulatmak.* faire flairer, faire sentir.

قوقولمق
Kokoulamak. flairer.

قوقولو
Kokoulu. d'odeur; qui sent.
خوش قوقولو qui sent bon, de bonne odeur.

قوكاق قوكق
Konak. crasse de la tete.

قوكاقلو
Konaklu. crasseux.

قوكشو قوكشي
Kouncheou. voisin. قوكشو دوستمز notre ami, notre voisin.

قوكشولق
Kouncheoulik. voisinage.

قول
Kaol. parole, accord, convention, consentement.
قول ا. dire, faire un accord, ou transaction, convenir.

قول
Kol. bras. item division, escadron, bataillon, partie d'une armée, quartier d'armée en un siege. ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ قول بورمق tordre le bras.

قول
Koul. serviteur, esclave, soldat, milice, infanterie, la garde. قول ضابطلري capitaines et chefs des soldats. بوغاز قولي esclave de son ventre, gourmand. قول دولاشمق faire la ronde du guet.

قولا قوله قولات
Koula. fauve d'un cheval.

قولاج
Koulag. toise, brassée.

قولاغز قولاغوز قولاوز
Koulagouz. guide, escorte, chef, qui conduit une troupe.

قولاغزلق قولاوزلق
l'action de guider, de montrer le chemin.
قولاغزلق ا. montrer le chemin. آنك قولاوزلغيله lui etant guide.

قولاغزلمق
montrer le chemin.

قولاق
Koulak. oreille. قولاق طوتمق اورمق ecouter, preter l'oreille, etre aux ecoutes, epier. قولاغنه قويمق suggerer. قولاغنه فسلدمق dire un mot á l'oreille. قولاقدن عاشق celui qui aime quelqu'un avant de le voir, pour en avoir entendu parler.

قولاقلو
Koulaklü. qui a des oreilles.
سلپك قولاقلو qui a des oreilles d'ane. اشك قولاقلو qui a les oreilles laches et pendantes.

قولاك قولك
Kolan. sangle. آتك قولاكني چوزمك آچمق lacher, delier la sangle d'un cheval. قولاكي چكمك قولاكلمق sangler.

قولامق
Koslamak. accuser, rapporter.

قولانمق
Koslanmak. etre accusé.

قولاي
Kolai. facile, aisé, commode, et facilement, aisement.
قولاي ا. faciliter, rendre facile. قولايني بولمق trouver le moyen de faire quelque chose. قولايته facilement, commodement.

قولايجه
Kolaigea. fort facile, un peu plus facile, ou facilement.

قولايجي
Koslaigi. accusateur, rapporteur.

قولايلق
Kolailik. facilité. قولايلغله avec facilité, facilement.

قولايلمق
Kolailamak. faciliter, rendre facile.

قولايلنمق
Kolailanmak. devenir aisé á faire.

قولبه
Koliba. cabane.

قولتق قولتوق
Koltouk. aiselle. قولتق دكنكي bequille.
قولتوغنه كيرمك قولتق آلتنه آلمق soutenir quelqu'un par dessous le bras par respect, aider á marcher par honneur.

قولتقلمق Koltouklamak. prendre sous les aisselles, embrasser.

قولجق Koltchak. brasselet, brassart, manchon.

قولجقه Kolochka. poule qui couve.

قوللشمق Kavlaschmak. s'accorder, convenir ensemble.

قوللق قوللوق servitude, service, esclavage. endroit ou demeurent les janissaires, poste du guet. ا قوللق rendre service, servir. قوللقدن چقرمق. casser, reformer un soldat. قوللق بكلمك faire sentinelle. قوللقجى sentinelle, celui qui fait sentinelle.

قوللنمق Koullanmak. se servir, employer, user. فنايه قوللنمق abuser.

قولم Kouloum, et ايرك قوملرى arçon de selle de cheval.

قولمق Kovoulmak. etre chassé.

قولن Kouloun. poulin. item asnon.

قولنج Koulong. colique. Rumatisme qui prend entre les deux epaules.

قوم Koum. sable, gravier. item flot, vague. قوملر les flots, les ondes.

قومباره قومبره Koumbara. boete ou pot pour garder l'argent, tirlire. item grenade dont on se sert à l'armée, bombe.

قومبره جى bombardier.

قومرال Koumral. couleur chatain. آچق قومرال blond. قومرال صقال barbe de couleur chatain.

قومسال قومسال يرى
Koumsal. lieux sablonneux.

قومصلمق قومصلمق
Koumsilamak. rapporter.

قومضي
Koumzi. rapporteur.

قومق
Komak. mettre, placer, et laisser, آتلري آخوره قومق mettre les chevaux à l'ecurie. آد قومق donner un nom. امانته قومق mettre en depot. باشقه قومق mettre à part. زنجيره قومق mettre à la chaine. زندانه قومق mettre en prison. ميدانه قومق exposer au jour, etaler. كونشه قومش exposé au soleil.

قومق
Kovmak. chasser, repousser, donner la chasse, suivre, poursuivre.

قوملق
Koumlik. lieu sablonneux.

قوملو
Koumlu. sablonneux.

قونتوش
Kontosch. sorte de pelisse.

قونداق قونداق
Koundak. lange d'enfant, bande.
تفنك قونداغي boëte de fusil.

قونداقلمق
Koundaklamak. envelopper de langes.

قوندرمق
Kondurmak. placer, se faire mettre, ou placer, faire loger, loger. عسكر قوندرمق faire camper, placer une armée.

قوندز قوندوز
Koundouz. Castor. قوندوز خايه سي couillon de castor, c'est un remede.

قونسلوس
Konsolos. consul.

قونسلوسلق *Konsoloslik.* consulat.

قونشلق قونشمقلق *Konouschlik.* conversation, commerce.

قونشمق *Konouschmak.* converser. آدم قونشمق la societé humaine.

قونق قوناق *Konak.* logis, logement, auberge, une journée de chemin. قونق صاحبي le maitre du logis.

قونق *Konouk.* convié, etranger, hoste.

قونقجي *Konaktchi.* fourrier. قونقجي باشي maitre des quartiers, mestre de camp.

قونقجي *Konouktchi.* qui donne l'hospitalité.

قونقلامق قونقلمق *Konouklamak.* traitter, faire un festin, regaler, convier.

قونقلق *Konouklik.* festin, banquet, et bon traitement, hospitalité. قونقلق ا. faire un festin.

قونلمش *Konoulmisch.* mis, situé, placé. اسلوبه قونلمش arrangé en ordre. ترتيب اوزره قونلمش façonné. يرينه قونلمش mis, substitué à sa place.

قونلمق *Konilmak, Konulmak.* etre mis, etre placé.

قونمق *Konmak.* se mettre, se placer, loger, camper. قونه كوچه كتمك se percher sur un arbre d'un oiseau. قوش قونمق faire chemin tantot en se reposant dans un endroit, tantot en marchant.

قونيه *Kon-ia.* nom d'une ville.

قووجي *Kovougi.* qui chasse, qui repousse, qui poursuit.

قووق Ko-ouk. creux.

قووlمش Kovoulmisch. chassé.

قوومق Kovmak. chasser, repousser, poursuivre.

قوي Ko-i. epais, obscur.

قويروق قويرق Kouirouk. queue. قويرق ياغي graisse de la queue.
قويرق صلان hochequeue.

قويرقسز sans queue, qui a la queue coupée.

قويرقلو qui a queue. قويرقلو يلدز comete.

قويلمق Kou-ioulmak. etre mis dedans, etre fourné dedans, se mettre dedans, s'ingerer, se fourner.

قويمجي Kou-ioumgi. orfevre.

قويمجيلك metier d'orfevre. قويمجيلك ايشلمك faire l'orfevre.

قويمق Kouimak, Koimak. mettre dedans, fourner dedans.

قويون قوين Kou-ioun. brebis, mouton.
يوزي قويو ياتمق coucher sur le ventre. قويون اتي viande de mouton.
قوين سوريسي troupeau de moutons, de brebis.

قوين Ko-ioun. le sein, le devant de la poitrine.

قويو قويي Kou-iou. puits. بر قويي قازمق creuser un puits.

قويويرمك Koivermek. laisser, relascher, faire ou laisser entrer, permettre de s'en aller, congedier.
عسكري قويويرمك licentier l'armée.

قهوه Kahvé. caffé. قهوه آلتي dejeuner.
قهوه بهاسي argent pour le caffé bu.

قي Kii. bord, rivage, marine.
قي صره يوريمك voguer le long du bord, terre à terre.

قيا Ka-ia. Roche, rocher, ecueil, caillou.
قيا ياروغي caverne. قيا بالغي goujon.

قياس Ki-ias. mesure, raisonnement, pensée, opinion, advis, syllogisme. قياسمجه à mon advis, come je croy.
قياس ا. mesurer, comparer, penser, estimer, juger, croire, s'imaginer, discourir, argumenter.

قياغن Ka-iagan. petite pierre à aiguiser, ardoise.

قيافة Ki-iafet. maniere, mode, ou façon de l'habit.
مجار قيافتي l'habit de hongrois.

قيالق Ka-ialik. lieux pierreux, plein de rochers, ou de pierres.

قيامت كوني le jour du jugement.

قيتان gaitan. cordonnet.

قيد ا. lier, et enregistrer. دفتره قيد ا. enregistrer.
قيدوبند ا. mettre aux fers, charger de chaines.

قير desert, campagne inculte. item gris, chenu, gris pommelé, grison. قير آت cheval gris, grison, gris pommelé.

قيدراق Ka-i-darak. palet de pierre pour jouer.

قيرمق Ka-irmak. se soucier, avoir soin.
قيرمز il n'importe, il n'y a pas de mal.

قَيِسي Ka-isi. abricot. قَيِسي آغاجي abricotier.

قيشْ hyver. قيشْ اَيَّامي temps d'hyver. قيشْ اَوِي apartement, demeure d'hyver, un endroit chaud propre pour l'hyver. قيشين قيشْ زَمانَنْدَه قيشْدَه l'hyver, en hyver.

قَيصَر Kai-sar. cesar, empereur.

قَيغانَه قَيغَنَه Ka-i-gana. omelette, ou œufs brouillés, au beurre.

قَيغُو Ka-i-gou. tristesse, affliction. قَيغُويَه اوغرامَق دوشمَك tomber en tristesse, en melancolie, s'affliger, se mettre en peine.

قَيقلمَق s'étendre, écarter les cuisses. Kaikalamak.

قِيمَة prix, valeur, estime. قِيمَتَه طوتْمَق estimer quelque chose peu ou beaucoup. قِيمَتي يوقْ قِيمَتْسِزْ inestimable, qui n'a point de prix. ces deux mots signifient aussi le contraire de nulle valeur.

قِيمَتْلَنْدِرْمَكْ mettre le prix à quelque chose, faire valoir.

قِيمَتْلَنْمَكْ rencherir, devenir plus cher.

قِيمَتْلُو precieux, de grand prix.

قِيمَتِي item precieux, de grand prix, ut قِيمَتِي طاشْ pierre precieuse, joyau.

قَيمَقْ Ka-i-mak. creme. سودك قَيمَغِني آلمَق ecremer, oter la creme du lait.

قَيمَقْ قايمَقْ Kaimak. glisser. يبانَه قايمَق ne pas réussir, n'avoir pas un heureux succés, aller de pire en pire d'une affaire.

قِيمَقْ Kimak. hacher, couper menu, en pieces. item pendre, faire perir, tuer.

قَيمَقلَنمَقْ Kaimaklanmak. se prendre, se couvrir de creme du lait.

قَيمَقلو Ka-i-maklu. de creme, avec sa creme.

قِيمَه قِيمَه‌لِق Kima. hachis, viande hachée.
قِيمَه تَختَه‌سِي table sur laquelle on hache la viande.

قِيمَه‌لَمَق Kimalamak. hacher, tailler menu, ou en pieces.

قِينْ قِنْ Kin. gaine de couteaux, etuy de ciseaux, fourreau d'epée.

قِينا آغاجِي Kina. troëne, arbre.

قَيناتْمَق قَينَتمَق Ka-i-natmak. faire bouillir, cuire.

قَينَقْ قِيناقْ كُوتْ قِينَغِي Ka-i-nak. les fesses.

قَينَقلو Ka-i-naklu. qui a de grosses fesses.

قَينَمَق Ka-i-namak. bouillir.

قَينَمِشْ Ka-i-na misch. qui a bouilli.
قَينَمِشْ شِرا vin cuit.

قَيو Ka-iou. soin.

قِيوراقْ قِوراقْ Kivrak. la soye extremement tendue.

قَيورمَق Ka-iour mak. avoir soin, se soucier, et parfaire, achever. قَيورمَه ne vous souciez pas.

قَيولِق Ka-ioulik. epaisseur.

قیولمق *Ko-ioulanmak.* épaissir, cailler.

قیولنمق *Ko-ioulanmak.* S'épaissir, se prendre, se cailler.

قیولنمش سود *Ko-ioulanmisch.* Lait caillé, pris.

512

قويون اولمديغى زمان كچى يه عبد الرحمن ديرلر — tout sert dans le besoin. *prov.*

كَابِرْ grand, glorieux, noble. كَابِرْ آدَمْ grand personnage.

كَابِرْلِقْ Kebirlik. grandeur pour les dignités.

كَاتِبْ Ecrivain, secretaire.

كَارْ œuvre, ouvrage, besogne, action, fait, chose, travail, negoce, affaire, entretien, metier, profession, profit, avantage, utilité. كَارْ ا. travailler, besogner, faire effet, operer, toucher, penetrer. كَارُوكَسْبْ travail et industrie pour gagner son pain.

كَارْخَانَه boutique, manufacture.

كَارْكِيرْ بِنَا un batiment de pierres.

كَارْوَانْ كَارْبَانْ Caravanne. كَارْوَانْ بَاشِي le chef, ou le maitre de la caravanne. كَارْوَانْ سَرَايْ maison publique pour loger les voya=geurs, hôtellerie.

كَارِيزْ egout, conduit ou va l'eau d'une cuisine.

كَازِرْ blanchisseur de toile, et de linges.

كَاسَه Kiasé. verre, gobelet.

كَاشِي مُنَقَّشْ كَاشِي carreaux de fayance dont on couvre les murailles dans les appartements.

كَاغِدْ Vulg. Kia-at. papier à ecrire, et lettre. كَاغِدْ يَازْمَقْ ecrire une lettre. آبَادِي كَاغِدْ papier de compte, papier à dessigner. چَرْچُوَه كَاغِدِي papier pour garnir des chassis, papier qui boit. كَاغِدْ نَشَّافْ papier qui boit. كَاغِدْ خَانَه endroit ou l'on fait le papier. يُولْ كَاغِدِي اَمَانْ كَاغِدِي دِينْ كَاغِدِي وِيرَه كَاغِدِي saufconduit, passeport.

كَاكُلْ Kiakul. Zuluf.

كَافِرْ infidele, payen. كَافِرُ النِّعْمَة ingrat, meconnoissant.

كَامِلْ entier, complait, parfait, achevé, de poids.

كَاوُرْ guiaour. infidele (nom que les turcs donnent aux chretiens)

كَاهْ quelquefois. كَاهْ او كَاه بُو tantot celuicy, tantot celuilá, tantot l'un, tantot l'autre.

كَاهِجَه quelquefois.

كَبَابْ Kebab. rot, roti. كَبَابْ ا. rotir. كَبَابْ تَاوَه‌سِي lechefrite. كَبَابِي چُوِيرْمَكْ tourner le rot, le roti.

كَبَابْچِي rotisseur.

كَپْچَه كَبْچَه Keptché. l'ecumoir.

كَبِرْمَكْ guébermek. crever, mourir des animaux.

كَبَرَه Kébéré. Capres.

كُبْرَه gubré. fumier.

كِبْرِيتْ Kibrik. souffre, et allumettes.

كِبْرِيتْچِي celui qui vend le souffre.

كِبْرِيتْلَمَكْ remplir de souffre.

كبريتي couleur de souffre.

كپك Képék. son; du son.

كپنك Képének. papillon.

كپنك Kepenk. hautvent.

كبه quebé. grosse, enceinte d'une feme.
كبه ا. engrosser.

كبه grosse couverture de laine. Kébé

كبه لك québelik. grossesse.

كبي quibi. come. اوغلانجق كبي come un petit enfant.
بونك كبي. come celuici, ainsi.

كتاب livre. بركتاب تصنيف تأليفا. composer un livre.
كتاب خانه bibliotheque.

كتابجي libraire.

كتان Kéten. lin.

كتانجق Ketengik. algue, herbe qui croit au bord de la mer.

كتانجي Ketengi. qui travaille au lin, ou qui le vend.

كتخدا Vulg. كحيا Kia-ia. intendant. سراي كتخداسي le maitre d'hotel d'un palais. خزينه كتخداسي le lieutenant general du grand thresorier. كتخدا بكي lieutenant géneral. كتخدا يري l'intendant de l'aga des janissaires. شهر كتخداسي lieutenant, gouverneur d'une ville. ترسخانه كتخداسي l'intendant des arsenaux.

كتدوكجه avec le temps.

كِتْمَكْ aller, marcher, s'en aller, partir. يوله كِتْمَكْ se mettre en voyage. يبَانَه كِتْمَكْ aller dehors, loin, et se perdre, ne servir à rien. قَرَهْدَنْ دكَزْدَنْ كِتْمَكْ aller par terre, par mer. اوچوب كِتْمَكْ voler d'un oiseau. آرقري كِتْمَكْ traverser. آلِي كِتْمَكْ emporter quelquechose de quelque lieu, emmener quelqu'un de quelque lieu. اِيْشْتَو كِتْمَكْ aller demander. بَابُولَلغه كِتْمَكْ aller au bordel. اِلَرُو كِتْمَكْ preceder, devancer quelqu'un. آشوري كِتْمَكْ passer outre.

كَتَنْ Ketén. plus usité que كَتَانْ. lin. كَتَنْ بزْ toile de lin. كَتَنْ طَرَامَقْ peigner le lin. كَتَنْلُو de lin.

كَتُورْ Kütür. particule qui donne de la force surtout lorsqu'elle est redoublée ut آلِي كَتُورْ كَتُورْ دوكْردي il le battoit à toute force.

كَتُورْتْمَكْ quéturtmek. faire apporter, faire amener.

كَتُورْدِلْمَكْ etre fait apporter, commander qu'il soit apporté, ammené.

كَتُورْدِي Kuturdi. bruit, tintamarre. كَتُورْدِي پَاتُورْدِي idem.

كَتُورِشْ queturisch. l'action de porter, d'amener.

كَچْ Quech. tard. كَچْ وَقْتِي la soirée, et le soir, tard.

كِچَكَهْ quétchegek. lieu pour passer, passage.

كَچِدْ كَچِيدْ quétchid. passage, lieu par où l'on passe, et gué. كَچِيدْ يُولْقلُقْ ce qu'on donne pour passer quelqu'endroit. كَچِدْ حَقِّي آقچه‌سي chercher, sonder le gué. كَچِيدْ وِيرْمَكْ donner passage, laisser passer.

كَتُورْمَكْ quéturmek. porter, apporter, amener, conduire. يرينه كتورمك faire, accomplir, executer, satisfaire, s'acquitter. اَلَه كتورمك obtenir, faire tomber entre les mains, arreter, faire prisonnier. ايمانه كتورمك convertir à la foy, mettre une personne dans le chemin du salut. خاطِرِنه كتورمك se souvenir, rappeller à la memoire. ظهوره وجوده كتورمك mettre au jour. كتورمه‌ك item كتورر rapprocher les objets d'une lunette d'approche. كتوريور مَدِهْ item ... ايوجه كتورمز elle ne rapproche pas bien les objets d'une lunette d'approche.

گچر — guétcher. qui passe, qui est de mise &c.

كچرك — kitchirek. le plus petit. كچرك پرمق le petit doigt.

گچرك — guechrek. plus tard, un peu plus tard.

گچرلك — guétcherlik. circulation d'argent, le tems dans le quel l'argent circule, et les marchands vendent bien leurs marchandises.

گجش — guijisch. demangeaison.

گجشترمك — gui-jischtirmek. demanger, causer de la demangeaison, faire demanger.

گجشمك — gui-jischmek. demanger.

گچشمك — gué-tchischmek. se pardonner mutuellement.

گجك — gui-jik. gratelle, galle. گجكلو qui a la gratelle, la galle.

گچلمه گچورمه — gué-tchilmé. une chose qui passe dans un autre. گچلمه چبوق pipe qui est faite de plusieurs morceaux.

گچم — gué-tchim. cotte de maille.

گچمش — guéchmisch. passé, ut گچمش زمانده anciennement. گچمش عمر la vie passée. عادتندن واز گچمش désaccoutumé, qui a quitté sa coutume.

گچمك — guéchmek. passer, s'écouler, expirer, surpasser, surmonter, avancer, devancer, passer par dessus, penetrer, passer outre, percer d'outre en outre, quitter, laisser, et passer par.. بر كمسنه يه گچمك blamer, accuser une personne en son absence. بر يردن گچمك passer d'un endroit ou par un endroit. يره گچمك etre englouti, etre abimé sous terre. حددن گچمك passer les bornes.

عقللو كچمك passer pour sage et home d'esprit et de bonne conduitte. بر نسنه دن كچمك se passer facilement d'une chose, et la rejetter, la quitter, l'abandonner. تخته كچمك monter sur le trosne, succeder. كناهدن كچمك passer, pardonner une faute. آرقري كچمك passer au travers, traverser. سكرتمده كچمك surpasser á la course. فضيلتده كچمك etre plus sçavant, plus vertueux que les autres. اوبر يوزه يقه يه كچمك passer de l'autre coté, de l'autre bord, rive.

كچملو — *guétchimlu*. couvert d'une cotte de maille, ou d'une cuirasse, armé de pied en cap.

كچن — *gué-tchen*. passé. كچنلرده dernierement.

كچنجك حال — *gue-tchinegek*. etat qui donne de quoi vivre, de quoi subsister.

كچنمك — *gué-tchinmek*. se passer, vivre, s'entretenir, se maintenir, passer ou etre tenu pour, et mourir. ايو خوش كچنمك mener une vie commode, faire bonne vie. صنعت ايله كچنمك vivre de son metier.

كچورمك كچرمك — *gué-tchurmek*. faire passer, faire ecouler, laisser passer, passer, donner passage, percer, ficher, fourrer, enfiller, enroller. عمرني طاغلرده كچورمك passer sa vie dans les montagnes. يره كچورمك abimer. كوزدن كچورمك parcourir legerement, feuilleter un livre &c. يقه سندن كچورمك adopter, prendre pour fils. زماني كچورمك passer le temps. باشدن باشه كچورمك percer d'outre en outre, et lire, parcourir d'un bout á l'autre. اكنه يه ايلك كچورمك enfiler une aiguille.

كچه — *Ketché*. feutre, et morceau de feutre que les janissaires portent derriere leur coëffure dans les jours de ceremonie.

كچي — *Ké-tchi*. chevre.

كچي — *Ki-tchi*. petit. قيچي كچي fort petit.

كيجمك — *Qui-jimek*. demanger.

كحّالٌ *Kah-hal.* oculiste.

كَدَرٌ *Kedér.* trouble, alteration, et inquietude, chagrin.
كَدَرٌ ويرمكٓ كتورمكٓ troubler, alterer.

كِدِشٌ *guidisch.* allée, marche, depart. كلشٌ كدشٌ l'aller et le venir.

كَدُوكٌ *guédik.* fente, cresasse, bresche; item pratiques d'une boutique; item qui n'est point droit.

كَدِي *Kedi.* chat. كَدِي بالِغِي rayé. كَدِي اوتي nom d'une herbe.

كِدِي *guidi.*

كِرا *Kira.* loüage.[*] ~~voiture~~ اوكراسي le loyer de la maison.
كراايلهٔ ويرمكٓ loüer, donner á loüage. كراايلهٔ آلمقٓ prendre á loüage.

[*] prix que l'on donne pour se servir d'un cheval, d'une voiture, pour habiter une maison.

كِراجي locataire, et qui donne á loüage.

كِراسٌ كِرَسٌ كِرازٌ *Kiras.* Cerises.

كَرَاسْتَه *Kéresté.* planches, et autres materiaux pour un batiment.

كَرَاسْتَه جي *Kerestégi.* vendeur de planches et autres materiaux pour un batiment.

كِرالمقٓ كِرايَه ويرمكٓ loüer, donner á louage.

كَرَامَتٌ *Keramet.* generosité, dignité, sainteté.

كَرَامَتْلُو Venerable, eminent. titre qui se donne au grand Seigneur.

کرپیج Kerpich. ~~brique cuite mêlée avec de la paille~~ moilon de terre seché au soleil.

کرپیچلو de ~~brique~~ moilons.

کرپك کربك Kirpik. les cilles.

کرپی Kirpi. herisson.

کرتك Kertik. ~~taille ...~~ coche. marque faite avec le couteau sur un bois.

کرتمك Kertmek. marquer, faire une coche du boulanger. item se vanter, dire des fanfaronnades.

کرتنکله Kertenkélé. laisard.

کرج Kireg. chaux. کرج اوجاغی fournaise á chaux. کرج طاشی chaux vive.

کرچك guer-tchek. verité, vrai, veritable, et en verité, veritablement. کرچکدن serieusement, sans raillerie. کرچك سویلمك dire la verité.

کرچکلك verité. on s'en sert rarement.

کرچکلمك approuver, verifier, reconnoitre come veritable, professer.

کرچه کرچه که guer-tchi. encore que, quoique.

کرزمه labourage.

کرزمدا[illegible] faire labourer, becher un jardin, un champ. Kirismé.

کرد کرید Guirid. la crête. کرد آدەسی ممالکی l'isle, le royaume de crete.

کردان guérdan. le col.

guérdurmekk. faire etendre, ou etendre. گردرمك

guirdurmekk. faire entrer. گردرمك

guerdekk. tout ce qui regarde une nouvelle mariée ut گردك گیجه سی la premiere nuit des nopçes. گردك

guerdel. cuveau, tine. گردل

Kursi. Siege, banc, chaise, throne, chaire. item pierre fondamentale d'une maison. کرسی

Kirisch. corde d'arc, de violon &c. کرش

guirisch. l'action d'entrer, de penetrer. گرش

Kirischlemekk. bander l'arc. کرشلمك یایی کرشلمك

Guirischmekk. entrer l'un avec l'autre, et l'un contre l'autre; se mesler, se fourrer. گرشمك

Kerefis. du cellery. کرفس

Kurfus. golfe, et Corfou. کرفوز کرفوس

guérékk. besoin, necessité, necessaire, il faut, et lorsquil est repétéilsignifie soit, soit. گرك او etre besoin, etre convenable, ou necessaire, devoir. گرکی کبی come il faut, come il convient. گرك

geurk. beauté, belle apparence. گرکلو qui a belle apparence. گرك

guérékklikk. necessité, besoin. گركلك

کرکلو querekllü. dû, necessaire, convenable.

کرکلو geurklü. beau, qui a belle apparence, gras.

کرکه kéréké. manteau de ceremonie.

کرلمش querilmisch. étendu.

کرم kérém. generosité, liberalité, noblesse, grandeur, bonté, benignité, clemence, courtoisie, faveur, bienfait, plaisir, grace. کرم صاحبي genereux, clement, bienfaisant.

کرمت کرمد kérémit. tuile. کرمت خانه tuillerie.

کرمتجي tuilier.

کرمتلمك ut کرمتلمك او couvrir une maison de tuilles.

کرمتلو کرمدلو couvert de tuilles.

کرمك guérmek. etendre, tirer.

کرميت guérmi-iet. chaleur, ardeur.

کرميتلو ardent, actif, prompt.

کرنمك guérinmek. s'etendre en baillant.

کرو کيرو guirü. derechef, encore, derriere, après. کيرو دونمك retourner. کرو کرودة قالمق rester en arriere. ايشدن کرو قالمق etre retardé de faire quelquechose. کرو ويرمك restituer.

Kerevet. lit à la françoise. bois de lit. — كَرَوَتْ كَرَوَدْ

Kérévit. ecrevisse. — كَرَوِتْ

Kurouh. troupe, escadron, compagnie. — گُرُوهْ
گُرُوهْ گُرُوهْ par trouppes.

Kerré. fois, coup. بِرْكَرَّهْ une fois. ايكي كَرَّهْ deux fois. — كَرَّهْ
يُوزْ كَرَّهْ cent fois. يُوزْ بِيكْ كَرَّهْ cent mille fois. بِرْ اِيكِي كَرَّهْ deux ou trois fois.
بَعْضْ كَرَّهْ ~~plusieurs fois~~ quelque fois. چُوقْ كَرَّهْ plusieurs fois. بُونْجَهْ كَرَّهْ بُوقَدَرْ كَرَّهْ tant de fois.
بُوكَرَّهْ pour cette fois, maintenant. هَرْكَرَّهْ toutes les fois, à chaque fois.

Kerrégik. une petite fois, une fois seulement. — كَرَّهْجِكْ

Kerim. grand, clement, bon. اَللّٰهُ كَرِيمْ dieu est grand, clement, bon. — كَرِيمْ

Kéz. fois. بُوكَزْ pour cette fois, maintenant. — كَزْ
هَرْكَزْ toutes les fois, à chaque fois.

Guiz. ut هَرْگِزْ jamais, point du tout, en aucune façon. — گِزْ

Guéz durmek. promener, faire marcher. — گَزْدُرْمَكْ
گَزَجَكْ يَرْ lieu de promenade.

Guizletmek. cacher, couvrir. — گِزْلَتْمَكْ گِزْلَمَكْ

Guizlugé. en secret, secretement, en cachette. — گِزْلِجَهْ گِزْلِيجَهْ گِزْلُوجَهْ

Guézlemek. ut اوقْ گَزْلَمَكْ encocher une fleche, mettre la fleche à l'arc pour la tirer. — گَزْلَمَكْ

Guizlemek. cacher, couvrir. — گِزْلَمَكْ

کزلنمش — caché.

کزلنمك — se cacher, être caché, celé.

کزلو — caché, secret, occulte, clandestin, et en cachette, secretement, en secret. کزلوصقلو idem.

کزلوجه — caché, et secretement, en secret.

کزمك — marcher, aller, se promener, courir çà et là, vaguer. آشغه یوقرو کزمك aller d'un coté, et d'un autre. یرامز یولده کزمك aller d'un coté et d'un autre pour voler, assasiner.

کزنمك — se promener.

کزیجی — qui se promene d'un coté et d'un autre, errant, vagabond.

کس — persone, hoñe, quelqu'un. هرکس un chacun, chaque persone, chacun.

کسادلك — kesatlik. n'avoir point de debit, faute de chalans, peu de trafic.

کسب ا. — gagner.

کستاخ — hardi, arrogant, incivil.

کستاخلق — trop de hardiesse ou de liberté, presomption, im=
=portunité.

کستانه — kestané. chataigne, marron.

کسترمك — faire couper un arbre &c, sevrer un enfant. سوددن کسترلمش sevré.

كَسَرْ *Késér.* marteau qui coigne, et qui coupe.

كَسَكْ *Kesek.* motte, gazon, ou piece de terre coupée avec son herbe en quarré.

كَسِكْ *Kesik.* Coupé, estropié.

كَسَكْلُو *Kesekliu.* fait de gazons.

كَسَكِنْ كَسْكِينْ *Keskin.* aigu, tranchant, fort, puissant, severe, rigoureux, avancé dans les sciences. كَسْكِينْ قلچ epée tranchante. كَسْكِينْ شَرَابْ vin fort, fumeux. بِچَاغَكْ كَسْكِينِي يُوزِي آغْزِي. le tranchant, le taillant du couteau.

كَسْكِينْلِكْ le tranchant, la force, puissance, severité, rigueur.

كَسِلْمِشْ كَسِلَنْ taillé, coupé.

كَسِلْمِشْ *idem* coupé, taillé.

كَسِلْمَكْ etre coupé.

كَسِمْ *Késim.* façon de couper un habit.

كَسْمَكْ Couper, tailler, trancher, retrancher, interrompre, detourner, retarder, taxer, decider, conclurre, arreter, faire cesser. سُودْدَنْ مَمَه دَنْ كَسْمَكْ sevrer. بَاشْ كَسْمَكْ couper, trancher la tete. مِيرَاثْدَنْ كَسْمَكْ desheriter. يُولْ كَسْمَكْ battre les chemins, voler, brigander. بِرْ طُوتْسَاغِي آغِرْ بَهَايَه كَسْمَكْ taxer un prisonnier à une grosse rançon. سِنُورْ كَسْمَكْ mettre, poser des bornes, determiner les limites. اُودُونْ كَسْمَكْ couper du bois, aller querir du bois.
بِرْ كِمْسَنَه نُكْ سُوزِنِي كَسْمَكْ interrompre le discours de quelqu'un. اُوقُرْدِيغِي كَسْمَكْ آصْلِنِي كَسْمَكْ exterminer. اُمِيدِنِي كَسْمَكْ se desesperer.

كَسنْدِي rognure, raillerie piquante. طِرْنَقْ كَسنْدِيسِي rognure des ongles. كَسنْدِرِيَه آلْمَقْ railler, quelqu'un, se mocquer de lui.

كِسْوَه *Kisvé.* robe, habit, vetement, façon de vetir.

كَسِيجِي qui coupe, et voleur, brigand. يَانْ كَسِيجِي coupeur de bourses.

كَسِيمَه كَسِمَه rançon accordée, taxe.

كِشْ كِشْ كِشْ *Kisch.* mot dont on se sert pour faire faire ranger le peuple, ou bien echec au jeu d'echecs.

كَشْفْ ا. decouvrir, manifester, expliquer.

كَشْكَكْ *Keschkek.* mets qui se fait de froment dont on ote l'ecorce, avec de la viande et du beurre fondu.

كَشْكَلَنِيجِي *Kuschklenigi.* qui se glorifie, fanfaron.

كِشْنِشْ *Kischnisch.* coriandre. شَكَرْلَمِشْ كِشْنِشْ كِشْنِشْ شَكَرْ dragée de coriandre.

كِشْنَمَكْ *Kischnemek.* hennir côme un cheval.

كِشِي *Kichi.* personne, hoñe. بِرْكِشِي une personne. اِكِي كِشِي deux personnes. اُولُوكِشِي grand personnage.

كَشِيشْ *Kéchisch.* moine, religieux, ecclesiastique, prestre.

كَشِيشْلِكْ vie relligieuse.

كَعْبَه *Kiabé.* le temple de la Meque. كَعْبَه يَه وَارْمَقْ aller à la Mecque.

كُفْ Kuf. moisissure.

كَفَالْ بَالُغِي Kefal. muge poisson.

كِفَايَتْ ا. etre assés, suffire. كِفَايَتْ قَدَرْ كِفَايَتْ مِقْدَارِي autant qu'il est necessaire.

كَفْتَه Kefté. espece de galée.

كُفْتَه Kufté. viande hachée, espece de hachis.
كُفْتَه خُورْ hor. gourmand, parasite.

كُفْرْ Kufr. infidelité, blaspheme, jurement.
كُفْرْ سُويلَمَكْ jurer, blasphemer.

كَفَرَه Kéféré. les infideles.

كَفَرَتْ Kéférét. effet, operation, utilité.
كَفَرَتْسِزْ qui ne vaut rien, n'est bon à rien, sans force, ou vertu.

كُفْلَنْمَكْ Kuflenmek. se moisir.

كُفْلُو كُفْلَنْمِشْ Kuflu. moisi.

كَفِنْ Kefin. suaire, dans qui on enveloppe un mort, drap mortuaire. كَفِنْ ا. envelopper un mort dans un suaire.

كَفِنْلَمَكْ envelopper un mort dans un suaire.

كَفِنْلُو كَفِنْلَنْمِشْ enveloppé dans un suaire.

كَفَه Kéfé. brosse; كَفَه لَمَكْ brosser, decrotter.
elle est faite de certains roseaux appellés en turc [illegible].

كَفِيلْ Kefil. caution, repondant. كَفِيلْ او etre caution, preter caution, etre repondant pour un autre.

كَكَجْ دَلُو كَكَجْ guéguéch. nom d'un oiseau.

كَكَجْ Kekech. qui parle entre les dents.
كَكَجْ سُويلَمكَ parler entre les dents, bredouiller.

كَكِرْدَتمَقْ Keguir-datmak. grincer des dents. دِشْلَرِي كَكِرْدَتمَقْ

كَكِرِشْ guén-irisch. rôt.

كَكِرْمكْ guén-irmek. rotter.

كَكَرَه مَكْ Kékrémek. s'aigrir, se tourner, se gater.

كَكَزْ guén-ez. facile, aisé.

كَكِزْ guénis. narines, le passage du haut du nés.

كَكَزْ kékés. bardasch.

كَكَزلِكْ guen-eslik. facilité, aisance.

كَكلِكْ Keklik. perdrix. كَكلِكْ اوتِي marjolaine.

كَكِشْ large, lache comme des souliers &c. guen-isch.

كَلْ Kel. teigne, teigneux.

كُلْ Kul. cendre. كُلْ صُوِي lessive.

گل — gul. rose. گل صد برگ rose à cent feuilles.
یبانی گلی rose sauvage. گل آغاجی rosier. گل رنکی couleur de rose.
گل صویی eau de rose.

کلار — Vulg. Kiler. despense, gardemanger.

کلارجی — Vulg. Kilergi. despensier, qui garde les provisions de bouche.

کلام — Kelam. parole, mot, discours. میر کلام eloquent.
سلامسز کلامسز sans salüer, sans parler.

کلاه — Kulah. bonnet des Relligieux turcs. item
کلاه کیمسنه یه ویرمك tromper quelqu'un.

کلاهلو — couvent, qui porte un pareil bonnet.

کلبانك — Vulg. gülbank. le bruit que font les turcs dans le temps quils donnent le choc, en disant الله الله.

کلبتان — Vulg. Kerpetin. tenaille.

کلجك — quélégek. futur, avenir, prochain.
کلجك ییل l'année prochaine.

کلخان کلخن — Kul-han. fourneau des bains.
کلخانی sottise grossiere qui signifie غلامپاره.

کلدرمك کلدرمك — queldürmek. faire venir.

کلیسه — Kilisé. eglise.

کلش — quélisch. venüe, arrivée. هر کلشده à chaque venüe.
نرودن کلشك d'ou viens tu?

کلسی — quélési. futur, avenir, prochain.
کلسی زمانده à l'avenir.

کلیش — fort, robuste. Kellasche.

کلپور — Kélépour. gain, profit, bonne capture, proye, butin, chose qu'on reçoit pour rien.

كلّك Kellik. la teigne.

كلّك gullik. lieu planté de roses.

كلمك venir, arriver. استغفاره كلمك demander pardon à dieu de ses pechés. ايمانه كلمك se consentir, embrasser la vraye foy. ايمانه كلمش consenti, qui a embrassé la vraye foy. حقّندن كلمك punir, chatier, maltraitter. خوش كلمك etre le bien venu. راست كلمك rencontrer, et reussir bien, prosperer. كورمزلكدن كلمك faire semblant de ne pas voir. اوني كلمك ola. etre de coutume, devoir etre. الدن كلمك pouvoir. ايده كلمك etre accoutumé de faire. يقين كلمك approcher. انصافه كلمك devenir raisonnable. قرشو كلمك venir devant, rencontrer. يرينه كلمك etre executé d'un ordre.

كلن guélen. qui vient. اوني كلن accoutumé.

كلين guelin. epouse, nouvelle mariée, et la feme de mon fils.

كلنجك guelingik. belette.

كلنجه jusqu'a ce qu'il vienne. بوآنه كلنجه jusqu'a ce moment.

كلندر kilinder. certaine mesure pour le vin.

كلنك külünk. marteau d'armes.

كلنلك قز fille en age d'etre mariée, nubile.

كلنمك guélinmek. etre venu. حقندن كلنمك etre puni.

كلور quélur. revenu, rente.

كله Kellé. la tête coupée, le sommet de la tête.
كله پوش calotte blanche.

كليد Serrure, cadenat. آرناود كليدي Serrure de bois.

كليدجي Kilidtchi. Serrurier.

كليدلمك Kilitlemek. fermer à la clef.

كليسا كليسه eglise, temple. ارباب كليسا les Chretiens.

كليم Kilim. Sorte de tapis de peu de valeur.

كم Kem. mauvais, mechant. كم خوي كم طبيعة mauvais naturel.
كم عادت mauvaise coutume, abus. كم دللو medisant. كم صانمق vouloir du mal. كم صنان كم صنيجي mal intentionné.
كم guém. frein, ou mors de la bride.

كم كيم Kim. qui? lequel. هركم quiconque.

كمال perfection, achevement, accomplissement.
كماله ايرمك parvenir au comble, au faite.

كمانچه Kamantché. violon. كمانچه چالمق jouer du violon.

كمخا Kem-ha. damas etoffe. كمخالو de damas.

كمر Kémér. ceinture de voyageur, ~~ceintu~~ arcade.
كمربند Ceinture superbe de grande valeur. كمر يايو ouvrage fait en arcade.

Kumur. charbon. — كمر

charbonnier. — كمرجي

Kemurdek, gumurdek. cartilage, espece de nerf qui se trouve entre les os. — كمردك كمردك

Kimerdé. quelque fois. كمرده كمرده de temps en temps. — كمرده

Kemrek. plus mechant. — كمرك

gumruk. douane, droit d'entrée ou de sortie. كمروك كمرك grand douannier. كمرك خانه la douanne. كمركجي باشي كمرك اميني
كمرك رسمن اوغرلمق faire la contrebande.

gumruktchi. douannier, officier de la douanne. — كمركجي

Kemerlemek. ~~voûter~~ faire en ~~voûte~~ arcade. — كمرلمك كمرا

~~voûté~~ fait en ~~voûtes~~ arcade, rempli, garni d'arcades. — كمرلو كمرلمش

quemirmek. ronger d'un os. — كمرمك

Kemzan. mauvaise équille, mechante couture. ut. قفتانِ كزان ايله دكلمش simple et mechant habit. — كزان

Kimesné. quelqu'un, quelque, une personne, un certain. اول كمسنه لر كه ceux, qui... — كمسنه برِ كمسنه

Kimse. lorsqu'il suit une negation signifie aucun, nul, personne, quique ce soit. هيچ كمسه هيچ بر كمسه aucun, nul, personne. — كمسه

gumusch. argent, metal. كمش دوكمه سي bouton d'argent. كمش معدني mine d'argent. كمشدن d'argent. — كمش

gumuschlemek. argenter. کمشلمک

gumuschlu. d'argent, argenté. کمشلو

quémik. os. چکه کمکی la machoire. کمك کموك
قفا کمکی le crâne, l'os de la tete. کمکدن d'os.

quemiklu. d'os, ossu. کمکلو

Kimun-ile. avec qui? کمکله

kemlik. malice, mal. کملك ایله avec malice. کملك
کملك ا. faire du mal. کملك صانمق کملك استمك vouloir du mal á quelqu'un.

gum-mek. enterrer, ensevelir. کمك کومك

gum-mulmisch. enseveli, enterré. کملمش کوملمش

kémend. corde avec laquelle on arrete un home, ou un animal quand ils fuyent. item corde que l'on jette sur une muraille pour y monter. ×× کمند

Kimnoun. cumin herbe. یبان کمنون cumin blanc. کمنون
×× کمند اتمق jetter la corde pour prendre quelqu'un, ou arreter quelque animal.

kémé. rat. صو کمه سی rat d'eau. کمه

quemi. navire, vaisseau. کمی دركی mat de vaisseau. جنك کمیسی vaisseau de guerre. آت ایله چکلن کمی barque tirée par des chevaux. کمی اشلین صو eau qui porte vaisseau. کمی اشلو navigable. کمیه بینمك کیرمك s'embarquer. کمی دکشدرمك changer un vaisseau. کمیه قومق یوکلتمك ambarquer des hardes. کمی پاره لنمق غرق او. faire naufrage. کمیدن چقمق debarquer en parlant d'une personne. کمیدن چقرمق debarquer, tirer hors du vaisseau, porter à terre. بر قایق خرده کمی, quelques petits vaisseaux. کمی

كمي — Kimi. les uns. كمي صاغه كمي صوله les uns á droitte, les autres á gauche.

كميجي — quémigi. marinier, matelot.

كميجيلك — quémigilik. metier de matelot.
كميجيلك ايشلمك faire le matelot.

كنار — Kénar. part, bande, coté, bord, rivage, marine, extremité, et metaph. ambrassement, sein. بر كنارده á part.
كناره چكمك المق prendre dans son sein, embrasser.

كنارلمق — border, ourler.

كنارلو — bordé, ourlé.

كناه — Gunah. peché, offence, faute. كناه ا. كناه اشلمك pecher, tomber dans un peché. كناهندن كچمك كناهني بغشلمق pardonner. كناه چقرتمق se confesser.

كناهسز — Sans peché, innocent.

كناهلو — pecheur.

كنت — Kinet. crampons de fer. دمر كنتلري

كنتلمك — Cramponner, joindre ensemble avec du fil, avec des crochets, ou du fil d'archal.

كنتلي كنتلو — joint avec des crochets, ou avec du fil d'archal.

كنج — guénch. jeune, frais.

كنجلك — Guénchlik. jeunesse.

guénchleunmek. rajeunir, devenir jeune. — كنجلنمك

Kend. terre, bien en fonds. كوي كندي يوقدر il n'a ni terre, ni autre bien. — كند

Kunt. lourd, stupide, sot, et emoussé, qui ne coupe pas d'un couteau. *item* كند طبيعتلو d'un caractere brutal. — كند

Kendir. chanvre. — كندر

guendu, Kendu. il, meme, propre, lui même. — كندو كندي
كندم كندوم de soi même, de son propre mouvement. كندو كندودن moi même. كندوك كندك toi même. كندوسي كندوزي lui même. كندوحالنده او. se faire mal à soi même. كندو كندويه كملدءا. faire ses affaires, ne pas se meler des affaires des autres. كندواليله de sa propre main.

gunesch. soleil. كونش حرارتنده dans l'ardeur du soleil. — كنش كونش

Kénésir. chenevi. — كنوير

guéné. poulx de chiens, mouches de cheval. — كنه

iiné. de rechef, encore une fois, de nouveau, neantmoins, toutefois. — كنه

Kenisé. eglise, temple. — كنيسه

Kub. grand vase de terre pour garder l'eau. — كوب

Küpür Küpün. le bruit d'une chose bouillante. — كوپر كوپر

Küpürmek. ecumer, jetter de l'ecume. — كوپرمك

كُوبرَه — *Gubré.* fumier, fiente.

كُوبرَه لَمَكْ — *Gubrélemek.* fumer les terres.

كُوپْرِي — *Kupri.* pont.

كُوبَكْ — *Gubek.* nombril.

كُوپَكْ — *Kupek.* chien. قُودُرمِشْ كوپكْ chien enragé.

كُوپُكْ — *Kupuk.* ecume. كوپُكْ آلْمَقْ oter l'ecume.

كُوپَكْچِي — *Kupektchi.* gardechien.

كُوپُكلَمَكْ — *Kupuklemek.* ecumer, jetter de l'ecume.

كُوپُكلُو — *Kupuklu.* ecumeux, plein d'ecume.

كُوپَه — *Kupé.* pendant d'oreille.

كُوتْ — *Gut.* cul. كُوتْ قِينَاغِي les fesses.

كُوتُرُمْ — *Kutrum.* paralitique.

كُوتُرمَكْ — *Guturmek.* porter, emporter, emmener.

كُوتُرُملِكْ — *Kutrumlik.* paralisie.

كُوتُرِي **guturu.** tout à la fois, en gros. كُوتُرِي اِيلَهْ آلْمَقْ acheter en gros, tout à la fois. كُوتُرُيسِنِي بِتُرْمَكْ achever sa tache, son travail.

كُوتَكْ **Kutek.** fouet, bastonnade, et baston. كُوتَكْ يَمَكْ avoir le fouet, recevoir des coups de baton, être bien battu, ou fouetté. كُوتَكْ بَصْمَقْ اوُرْمَقْ چَالْمَقْ donner la bastonnade, donner le fouet.

كُوتُكْ **kutük.** souche, buche.

كُوتْمَكْ كُودْمَكْ **gutmek.** mener, conduire, paitre les animaux.

كُوتُو كُوتِي **Këutu.** mauvais, mechant. اَكْ كُوتُوسِي le plus mechant, le pire de tous.

كُوتُولِكْ كُوتِيلِكْ **Keutulik.** mal; malice. كُوتُولِكْ ا. faire du mal.

كَوْثَرْ **Kevser.** nectar, et fleuve du paradis.

كُوجْ **Guch.** force, violence, pouvoir, vigueur, affaire, occupation, et difficile, malaisé. كُوجْلَهْ كُوجْ اِيلَهْ à peine, difficile=ment, et par force. كُوجْ ا. faire force, forcer, violenter, contraindre, faire tort ou injustice, tyranniser, opprimer, oppresser. كُوجِنَهْ كَلْمَكْ desplaire, supporter impatiemment. كُوجْ شَيْ chose difficile.

كُوجْ **Geuch.** départ, deslogement, decampement. كُوجْ ا. partir, desloger, descamper. كُوجْ اوَي Cabanes qui se transportent d'un lieu à l'autre.

كُوجُرَكْ **Kutchurek.** le plus petit. **Kitchirek.**

كُوجُرْمَكْ كُوجُورْمَكْ **geutchurmek.** faire deloger, faire decamper quelqu'un d'un endroit avec ses hardes.

كُوجْسِزْ **guchsiz.** Sans affaire, sans occupation, et sans violence, sans être forcé.

كُوچُكْ **Kutchuk.** petit.

كوچكلك kutchuklik. petitesse. كوچكلكدن برو dés la jeunesse, dés le berceau.

كوچكلتمك kutchukletmek, kutchultmek. كوچلتمك rendre petit, ammoindrir, diminuer.

كوچكلنمك kutchuklenmek. devenir petit, et s'amoindrir, devenir moindre.

كوچكن gutchuguen. vautour oiseau.

كوجلنمك guchlenmek. prendre du desplaisir, du chagrin, se facher, s'offencer.

كوجلو guchlü. fort, puissant, robuste.
ایشلو كوجلو آدم home occupé, qui a toujours des affaires.

كوچمك guechmek. partir, se transporter d'un lieu á l'autre, deloger, decamper.

كوجن gügén. petit animal dont on fait des pelisses.

كوجنمك gügenmek. prendre du desplaisir, se facher, s'offencer.

كودري gudéri. peau d'elant, de cerf, et parchemin.

كودن güden. lourdaut, etourdi, sot, fade.

كوده guodé. corps.

كوده لو guodélu. corpulent, charnu.

كودجي güdigi. qui mene paitre le betail.

Kiur. aveugle. کورا اولمق être, ou devenir aveugle. کور
کور ایتمك aveugler. کور ییلان sorte de serpent. کورخانه tombeau, cave pour les morts, chambre obscure, sans fenêtres, maison déserte et obscure.

Gurduqui. quod vidit, res visa. کوردوکی

کوردهٔ Coutelas, couteau kurdé.

Gurisch. vüe, revüe, entrevüe. بر کورشده dans une seule entrevüe, en le voyant une fois. الکی کورشده à la première entrevüe, la première fois que nous nous reverrons. کورشدن بلمك connoitre de vüe. کورش

Kiurchebek. taupe. کورشبك

Guruschmek. se voir, se revoir, se trouver, s'abboucher. کورشمك

Guévrek. fragile, tendre, et in aquelin. کورك

Kürek. pale, rame, aviron, houe, besche, l'epine du dos. آتش کوركی pâle à feu. کورکه صالمق کوندرمك envoyer, condamner à la galère. کورك چکمك ramer. کورك

Kürk. fourrure, peaux pour fourrer un habit, pelisse. قبا کورك grosse pelisse, pelisse de peu de valeur. کورك

Kürük. soufflet pour le feu. کورك

Kurektchi. rameur. کورکجی

Kurktchi. pelissier. کورکجی

Kuruktchi. faiseur de soufflets. کورکجی

Kurklemek. fourrer, doubler de peaux. کورکلمك کورك ایله قبلمق

Kurklü. fourré, doublé de peaux. کورکلو
کورکلو الدون gants fourrés.

کورکمش قنجق — *Kurukmisch kangik.* chienne en chaleur.

کورلتی کورلدی — *gurulti.* bruit, tintamarre, tonnerre.

کورلدمک — *guruldémék.* tonner, faire du bruit.

کورلك — *Kiurlik.* aveuglement.

کورلمك — *gurlémek.* tonner.

کورلمك — *gürülmek.* etre vu pass. de کورمك.

کورمز — *gürmes.* qui ne voit pas. کونش کورمز یر endroit obscur, ou le soleil ne donne pas.

کورمزلك — *gurmezlik.* aveuglement, et feinte de ne pas voir. کورمزلکدن کلمك faire semblant de ne pas voir, faire l'aveugle.

کورمش — *gurmisch.* qui a vu, qui a eprouvé. روزکار کورمش experimenté, qui a vu le monde.

کورمك — *gurmek.* voir, regarder, s'appercevoir, pourvoir, fournir, avoir soin, faire, traitter, experimenter. ایده کورمك se mettre à faire, s'appliquer à faire. ایش کورمك avoir à faire, agir, traitter une affaire, avoir soin, s'appliquer. ایلك کورمك recevoir du bien, des bienfaits. کملك کورمك recevoir du mal, du dommage. تدارکنی کورمك preparer les choses necessaires, se preparer. برکمسنه نك خرجنی کورمك fournir aux despences de quelqu'un. قان کورمك avoir ses regles d'une feme. منت کورمك avoir des obligations à quelqu'un pour des bienfaits reçus.

کورمکلك — *gurmeklik.* l'action de voir, de pourvoir.

گورنجك *gürünegek*. qui doit etre vû, et visible.

گورنش *gürünisch*. la vûe, l'apparence.

گورنن *gürünen*. qui est vû, qui a été vû.

گورنمز *gurunmes*. invisible. گورنمز او. etre invisible.

گورنمك *gürünmek*. etre vû, se voir, se faire voir, se montrer, paroitre, sembler.

كورومك *kürümek*. nettoyer en jettant, ou raclant la boüe, ou autre ordure avec une pele ou beche. بوقلغي كوريور oter les ordures avec une pele.

گوره *güré*. suivant, selon, á proportion ut آكا گوره suivant, selon cela, á proportion decela. كناهنه گوره selon sa faute, conforme=ment á la grandeur de son crime. زمانه گوره selon le temps, sui=vant le temps. اقتضايه گوره selon le besoin.

گوريجي *gürigi*. qui voit, prevoyant. مصلحتني گوريجي qui a soin de ses affaires, qui prevoit á toutes ses affaires.

گوريويرمك *gurivermek*. voir, s'appercevoir, fournir, traitter, avoir soin i.q. گورمك.

كوز *kus*. braise.

گوز *geus*. œil. گوز آغي le blanc de l'œil. گوز قپغي la paupierre. گوز بيكاري la prunelle de l'œil. گوز ببكي le coin interieur de l'œil. گوز قويروغي le coin exterieur de l'œil. گوز ياشي larme. گوز آچقلغي vigilant, soigneux, prudent, avisé. گوزي آچق vigilance, prudence, prevoyance. گوزين آچق طوتمق avoir les yeux ouverts, etre vigilant. گوز ايلمك faire un signe avec les yeux. گوز آيدين ديمك feliciter, congratuler quelqu'un. گوز قولاق او. etre tout yeux, et tout oreilles, observer et entendre tout avec attention. گوز قيمق cligner des yeux. گوز آيدرمق crever les yeux. گوز چقرمق ne pas permettre d'ouvrir les yeux, ne pas donner le temps de se reconnoitre. گوز ياشرمق pleurer des yeux. گوز ياشرتمق faire pleurer. گوز ياشي سلمك es=

suyer les pleurs du visage. کوزمڭ نوری mon bien aimé. کوزمه قرشو
devant mes yeux. کوزی قاووق engelure, les mules aux talons.
کوز دکمك deimek. etre regardé de mauvais oeil, etre ensorcelé, tomber dans un malheur. کوزلری قمشترمق eblouir les yeux.
کوزلر قمشمق etre ebloui des yeux. کوز پرده‌سی cataracte.

کوز

guz. automne. کوز فصلی کوز ایامی کوز زمانی temps, saison de l'automne.

کوزتمك

geuzetmek. observer, regarder, prendre garde, avoir soin, avoir egard, porter respect, respecter, entretenir. برکمسنه‌یی کوزتمك entretenir quelqu'un, avoir soin de quelqu'un. خاطر خاطرینی کوزتمك porter respect à quelqu'un, le respecter, faire quelquechose pour l'amour de lui, pour lui complaire. خاطر کوزتملك respect, complaisance.

کوزجی کوزدیجی

geuzgi, geuzédigi. gardien, garde, espion.

کوزدلمك

geuzedilmek. etre observé, etre gardé, etre entretenu.

کوزکمز

geuzukmé. on ne le voit pas.

کوزکمك

geuzukmek. paroitre, se voir, se faire voir.

کوزل

guzel. beau, gentil, et bon, bien, gentiment. نه کوزل Que cela est beau. یك کوزل غایتده کوزل fort beau, tres beau, et fort bien, tres bien. کوزل آدم un bel homme, d'un beau visage. کوزل قوقو bonne odeur. کوزل هوا beau temps, bon air. دخی کوزل tant mieux, encore plus beau. کوزل ا embellir, rendre beau. کوزل قوقمق sentir bon. کوزل سویلیجی qui parle bien, beau parleur.

کوزلتمك

geuzletmek. faire observer, faire remarquer.

کوزلجه

guzelgé. fort gentil.

کوزلشترمك

geuzleschturmek. comparer, confronter.

gueuzlik. lunettes. كوزلك

guzellik. beauté, gentilesse. كوزللك

guzellenmek. devenir beau, s'embellir. كوزللنمك

geuzlemek. observer, remarquer, reconnoître, prendre garde, avoir soin, gouverner. كوزلمك

geuzlémé. soin, gouvernement. item sorte de patisserie. كوزلمه

geuzlu. qui a des yeux ut بركوزلو borgne. آج كوزلو gourmand. قره كوزلو qui a les yeux noirs. كوزلو

guzlu. d'automne. كوزلو كوزلي

guévésé. babillard, hableur. كوزه

guévézélik. babil, caquet. كوزه لك

kius. tymbale. كوس

kustébek. taupe. كوستبك

geusterisch. monstre, vüe, apparence, parade. كوسترش

geusterischlu. de belle vüe, de belle apparence, de bonne mine, beau à voir. كوسترشلو

geustermek. montrer, faire voir, temoigner. برمغ ايله كوسترمك montrer au doigt. كوسترمك

كوستك Kustek. entraves pour les chevaux. espece de collier que les fem̃es et les nouveaux mariés mettent sur la tete.

كوستكلمك Kustekklemek. mettre les entraves aux pieds d'un cheval. برتكرلكي كوستكلمك arreter une roüe.

كوسكي Kuski. petite poutre de bois avec laquelle on ferme la porte en dedans.

كوسله Kusélé. la semele des souliers.

كوسلو Kusulü. offensé, faché contre quelqu'un.

كوسمك Kusmek. se facher, etre faché, ou courroucé, picqué contre quelqu'un.

كوسه Kusé ~~...~~ qui a la barbe claire, qui a peu de barbe.

كوشتمك كوشلتمك كوشكلمك guesschetmek &c. relacher, desserrer, lacher, amollir, appaiser.

كوشك كوچك gues-chek. lent, lache, non roide, non tiré, non serré, mol, facile, languissant, poltron.

كوشك كوچك Keu-tchek. le petit du chameau.

كوشكلك كوچكلك gues-chekklik. lenteur, lacheté, foiblesse, mollesse.

كوشك Kioschk. appartement qui a la vüe sur quel=que bel endroit.

كوشكلتمك كوچكلتمك gues=chek-letmek. relacher, desserrer, lacher, amollir, appaiser.

كوشكلو Kioschk-lü. qui a un appartement appellé Kioschk.

gueu-chémek. *gueu-mek.* ruminer, remacher. كوشمك كومك

gueu-cheumek. être relaché, être desserré. كوشمك

gueuché, keuché. le haut du ventricule des animaux qui ruminent. كوشه

kiuché. angle, coing. كوشه
كوشه ء چشم ايله نظر ا. نظر صالمق regarder du coing de l'œil.

kiuchélu. qui a des angles, des coings. كوشه لو كوشه لي

kiuk. racine. يبان كوكي reglice. كوك
كوكلن كوكندن چقرمق قوپرمق deraciner, arracher les racines.

geuk. ciel, et bleu, bleu celeste, et de couleur de plomp. كوكه چقرمق louer, elever jusqu'au ciel. كوك
كوك كورلديسي le tonnerre. كوم كوك *geum.* tout bleu, ou de couleur de plomp.

geuk-tchek. beau, joli. كوكچك

kiukjiguez. petite racine. كوكجكز

geuk-tcheklik. beauté. كوكچكلك

geuguer tchilé. Salpêtre. كوكرچله

geu-erguin. pigeon. تخته كوكرجيني pigeon ramier. كوكرجن كوكرجين
چقشرلو كوكرجن pigeon patu. يبان كوكرجيني pigeon sauvage.

geu-erguinlik. pigeonnier, colombier. كوكرجنلك

كوكرد Kukurd. Souffre.

كوكردلو Kukurdlu. souffré.

كوكرمك geuguermek. devenir bleu, et pasle, item naitre, croitre, pousser de l'herbe.

كوكس gueuks. poitrine, sein. كوكس جبه سي cuirasse qu'on met devant la poitrine.

كوكسلك gueukslik. piece a couvrir la poitrine pour la tenir chaude, et poitrail de cheval.

كوكسلو gueukslu. qui a une grande et large poitrine.

كوكل geun-ul. cœur, ame, volonté, affection. آچق كوكل cœur ouvert, joyeux, content. كوكل ايله de cœur, et d'affection, volontiers, gayement, de gayeté de cœur. جان وكوكلدن de cœur, et d'ame, affectueusement, tres volontiers. جان وكوكلدن سومك aimer de tout son cœur. كوكل استدكين جايز كورمك regarder come permis tout ceque le cœur desire. كوكل بر او s'accorder ensemble, s'unir à faire quelque chose. كوكلده پكلكی endurcissement du cœur. كوكلنده اولانی سویلمك dire ceque l'on a dans le cœur. كوكل طاينهمق recréer, amuser l'esprit, consoler le cœur. كوكلی آچق سوندرمك manquer de cœur, ne pouvoir pas y tenir. كوكلنجه selon la volonté, come il le desire. كوكلده كی ceque est dans le cœur.

كوكلسز geun-ulsis. avec repugnance, contre son gré. كوكلسز اشلمك travailler sans ardeur, contre son gré.

كوكلسزلك geun-ulsislik. lenteur, froideur.

كوكلك vulg. gueumlek. chemise.

كوكلك tache bleue d'une chute, d'un coup geuk lik.

كوكللو geun-ullu. qui a cœur et volonté, courageux, et volontaire, qui va de lui meme à l'armée &c.

kiuklenmisch. enraciné. كوكلنمش

kiuklenmek. s'enraciner. كوكلنمك

kiuklü. qui a des racines. كوكلو

gugum. chaudiere, vase d'airain. كوكم

geul. lac, etang, vivier, eau morte, marais. كول

gulech. rire, joye. كولج

gülegek. ridicule, dont on doit rire. كولجك

guldurmek. faire rire. كولدرمك

guler. qui rit, riant ut كولر يوزلو de visage riant, affable, doux, plaisant. كولر

gulesche. lutte. كولش يري lieu ou l'on lutte. كولش كورش

gulische. l'action de rire, le rire, ris, risée. كولش

guleschmek. lutter. كولشمك كورشمك

guluschmek. rire ensemble, entre eux. كولشمك

gulkem. espece d'arbre. كولكن كولكم

كولكه — *gulgué.* ombre, ombrage, abry. كولكه ا. ombrager, faire ombre.

كولكه لك — *gulguélik.* ombrage, lieu ombragé.

كولكه لندرمك — *gulguélendurmek.* ombrager, faire avoir ombre.

كولكه لنمك — *gulguéleumek.* s'asseoir à l'ombre, se mettre à l'abry.

كولكه لو — *gulguélu.* ombragé.

كوللو — *geullu.* abondant en lacs, ou estangs.

كولمك — *gulmek.* rire. يلك كولمك قهقهه ايله كولمك rire à gorge desployée. سقاله كولمك flatter. يوزه كولمك idem.

كولنك — *kalunk.* armes en façon de manteau.

كوله — *kiulé.* esclave.

كوله لك — *kiulélik.* esclavage.

كولیجي — *guligi.* rieur, qui rit toujours. سقاله كولیجي flatteur.

كومج كومج بالي — *gümech.* rayon de miel. ايم كومجي de la manne.

كومس — *kumés.* cage à poulles.

كومك — *gueu-mek.* ruminer, remacher.

Kumulduruk. collier á chevaux. کوملدرك

gumlek. chemise. کوملك

gumulmek. etre enseveli, etre enterré. کومُلمك
بلنه دك بالچغه كوملمش ياتور enseveli dans la boüe jusqu'a la ceinture, il etoit embourbé jusqu'a la ceinture.

gummek. enterrer, ensevelir. کومْمك کومك

gun. jour. item le soleil. بركون un jour, une fois. بركون كونلرده item. كوندن كونه de jour en jour. بركون اوّل un jour plustot, un moment plustot. يورتى كونى jour de fête. ايش كونى jour ouvrier. کون

gueun. peau de bete, cuir. کون

günder. lance. کوندر

geunderilmisch &c. envoyé. کوندرلمش کوندريلن

geundermek. envoyer. کوندرمك کوندرمك

gunduz. jour, de jour. كيجه و كوندز كيجه كوندز nuit et jour. كوندزين de jour. کوندز

gundélik. journée entiere. کونده لك

Kunk. conduit d'eau sous terre, et canal. ce conduit est de briques. کونك

Kunluk. encens. قره كونلك rosmarin. کونلك

كونلك gunlik. journée, paye, travail, chemin d'une journée, et un jour de chemin, de travail.

كونلكلمك kunluklemek. encenser.

كونلمك gunulémek. envier, etre jaloux.

كونلو gunlü ut بركونلو d'un jour.

كونمك guvenmek. se vanter, se glorifier. item etre protegé de quelqu'un.

كونو كوني gunu. envie, jalousie.

كونيلمك gunilemek. envier, etre jaloux.

كونيلجي gunuleigi. envieux, jaloux.

كوه guvé. teigne, espece de ver qui mãge les habits.

كوهرجله guvertchilé. nitre, espece de salpetre qu'on tire de la terre.

كوه زه guévezé. babillard, grand parleur.

كوه لمك guvélémek. manger, ronger des teignes.

كوه لمك guevélémek. ruminer, resmacher des bœufs, chameaux &c.

كوي keui. village. item ferme, metairie, coté, part, voisinage, et rüe, qui n'a point d'issüe. كوينده auprés de lui, á son coté. كويكده auprés de toi.

كُويَا كُويَا كه — *gio-ia*. comme si, vous diriez que...

كُويْدَاشْ بِرْكُويْلُو — d'un même village.

كُويَكُو — *guvéi*. nouveau marié, et gendre.

كُويْلُو — *keuïlu*. paisan, villageois. فِلَانْ كُويْلُو d'un tel village, du village de...

كُويمَكْ — *geümek*. attendre, avoir patience.

كُويندُرْمَكْ — *geu-inndurmek*. bruler, mettre le feu, faire bruler.

كُوينْمَكْ — *geu-ienmek*. se rejouir, se glorifier, se vanter.

كُوينمكْ — *geu-innmek*. s'allumer, prendre feu, bruler.

كِه — *ki*. qui, le quel, que, affinque, parceque.

كَهْرِبَا — *Vulg*. kehrubar. ambre.

كَهَلْ كَهِلْ — *ke-hal*. paresse, et paresseux.

كَهَلْلَنْمَكْ — *ke-hellenmek*. devenir paresseux.

كَهْلَلَنْمَكْ كَهْلَه لَنْمَكْ — *keh-lelenmek*. devenir pouilleux, se remplir de poux.

كَهْلَه — *kehlé*. poux, vermine.

كهله لو

keh-lé-lu. pouilleux, plein de poux, de vermine.

كهيلان

ku-é-ilan. cheval arabe, beau cheval.

كي

gueï. fort, beaucoup. كي بيلجي qui sçait bien, à fonds, qui sçait beaucoup. كي دورشمه travailler fortement, s'appliquer beaucoup.

كي

ki *ut* بنمكي le mien. دلده كي سر le secret qui est dans le cœur.

كيجك

gué-iegek. habit, habillements, hardes, et parti. linge. كيجك يومق laver les habits part. le linge.

كيجلك

gui-gélik. l'espace d'une nuit, bonnet de nuit, et robbe de chambre.

كيجلك

gui-gilik. demangeaison, gratelle.

كيجلمك كيجه لمك

gué-gelemek. loger, passer la nuit dans un endroit.

كيجلنمك

gué-gelenmek. arriver la nuit.

كيجه

gué-gé. nuit, soir, et hier au soir.
كيجه ايله باصمق attaquer, surprendre de nuit. كيجه بصقوني attaque nocturne. كيجه‌ده اوقمق lire de nuit. كيجه كي de la nuit, qui s'est fait la nuit, d'hier au soir. كيجه او. se faire soir, etre nuit. يارم كيجه minuit.

كيجه لك

gué-gelik. l'espace d'une nuit, bonnet de nuit, et robbe de chambre.

كيجه لمك

gué-gelemek. passer la nuit dans un endroit.

كيجه لو

gué-galu. nocturne, de la nuit.

كيدُرمك *gueïdurmek.* faire revestir, faire mettre un habit. تاج كيدُرمك couronner.

كيدرمك *guidermek.* faire sortir, chasser, oter, eloigner, effacer. قولانغي كيدرمك debarbouiller, rendre brillant. شيشي كيدرمك desenfler. صوسزلغي كيدرمك desalterer.

كير *Kir.* saleté, ordure, crasse, souilleure, vilainie. باش كيري crasse de la tete. قولاق كيري ordure des oreilles.

كيردرمك *guirdurmek.* faire entrer, introduire.

كيرك *gueïrek.* cartilage, partie du corps plus dure que la chair, et moins dure que l'os.

كيرلتمك *Kirletmek.* souiller, noircir, salir.

كيرلك *Kirlik.* ordure, saleté.

كيرلو *Kirlu.* vilain, crasseux, sale.

كيرمك *guirmek.* entrer. ايچرويه ايچرو كيرمك entrer dedans. بوصويه كيرمك s'embarasser, se mesler l'un avec l'autre. بربرينه كيرمك se mettre en embuscade. آرايه اورتهيه كيرمك se mesler de quelque=chose, faire le mediateur. حيوان صورتنه كيرمك prendre la forme d'un animal. يوله كيرمك se mettre en chemin.

كيرملك كيورمك *gueï=urmek.* faire revestir, faire mettre un habit.

كيرجي *guirigi.* qui entre, qui s'introduit facilement. آرايه كيرجي mediateur.

كيسه *Késé.* bourse, sac. كيسه سورمك frotter le corps avec un *késé* pour en oter la crasse dans le bain. كيسه سنه كوسوب آقچه سني بورايه اورايه داغتمق bouder contre sa bourse, et dissiper, disperser son argent ça et là. *item* *késé* signifie la some de 500 piastres.

كيسه لمك Késélémek. mettre en bourse, embourser, empocher, et cachetter une lettre dans un petit sac de taffetas, satin, ou autre.

كيسي Qué-isi. habits, linge.

كيش Qué-ische. l'action de mettre, de setir.

كيف Kef. bonne humeur, gayeté. كيف ويرمك rejouir, mettre en bonne humeur. كيفسز شراب vin leger, qui ne donne pas à la tete. آكركيفنه سويلمك flatter quelqu'un, approuver en tout ses advis quoiqu'on pense le contraire.

كيفلو Keflu. gay, joyeux, de bonne humeur.

كيفية Kei-fi-iet. bonne humeur, demigyvesse.
 اثناء كيفيتده dans le temps de la joie, de la chaleur du vin.

كيك Qué-ik. cerf. صغن كيك كيك صغني biche.

كيك Quén. large, ample, profond.
 كيك ير endroit spacieux.

كيكدرمك كيكديورمك Quén-durmek, quendivermek. elargir.

كيكلك Quénlik. largeur.

كيكمك Quenmek. etre elargi, s'elargir.

كيله Kilé. espece de mesure pour le bled, boisseau.

كيم Qué-im. habillement.

كيمك Queï-mek. mettre, vestir. كوملكي كيمك mettre la chemise. پابوج كيمك mettre ses souliers. چزمه كيمك mettre ses bottes.

قلج كيمك mettre le sabre à son côté. تاج كيمك se mettre la cou=ronne sur la tête. قلپق كيمك mettre le bonnet.

كيملو — gué-imlu. habillé.

كيميا — kimia. la chimie.

كيمياجي — kimi-agi. chimiste.

كين — kin. haine, inimitié, rancune, et vengence.
كين طوتمق hair, porter haine, avoir rancune cum dat. pers.
كين آلمق . كين prendre vengance, se venger.

كينمش — gué-inmische. vetu. قوشانمش كينمش proprement vetu, habillé. نكرافتله كينمش paré avec grace, elegance.

كينمك — gué-inmek. se vetir, s'habiller.

ک

لاپا لاپه — *lapa.* ris extrêmement cuit avec de l'eau et du beurre, et *metaph.* lourd, stupide.

لابُدّ — *labüd.* necessairement, infailliblement.

لاجَرَمْ — *lageremm.* necessairement, indubitablement, et par consequent, consequemment.

لاجَوَرْد — azur pierre, et couleur.

لاجَوَرْدي — de couleur d'azur, bleu de ciel.

لازِمْ — necessaire, de besoin, d'importance, important, pressé, convenable. لازِمْ او. etre necessaire, faire besoin.

لازِملو — necessaire, utile, profitable.

لاشْ لَشْ — *vulg.* *lesche.* cadavre, corps mort, charogne.

لاطِنْ لاطِينْ لاتِينْ — *latin.* latin, catholique.
لاطِينْ دِلنْجه لاطِينْجَه en latin.

لافْ — *laf.* vaine gloire, amour propre, parolle inutile.
لافْ سُويْلَمَكْ parler en vain, dire des parolles inutiles. لافَزَنْ *lafazan.* ba=
= billard, fanfaron.

لاقِرْدي — discours, paroles. لاقِرْدِي ايلَ. parler, causer, discourir.
لاقِرْدِيَه بوشْلَمَقْ se mettre à discourir.

لاكِنْ لَكِنْ — *lakin.* mais, neantmoins.

لالا — *lala.* le gouverneur d'un jeune prince. *item* nom que le grand seigneur donne à ses vizirs, à ses conseilliers.

لالَه — *lalé.* tulippe. لالَه زارْ jardin de tulippes.

لاوتْ
la-out. lut. لاوتْ چالمقْ jouer du lut.

لايقْ
la-ik. digne, convenable, raisonnable, bienséant, &c.
لايقْ او. etre digne, meriter, et etre convenable, decent &c.

لباسْ
habillement, habit, veste, robbe.
لباسْ كيمكْ mettre ses habits.

لباسلندرمكْ
revetir, orner, parer d'habits.

لبلبي
leb-le-bi. poix chiches rotis aufour qu'on mange en turquie.

لبيكْ
vulg. leppé. que voulez-vous? plait-il?

لجّ ا.
S'obstiner.

لحظه
lah-za. clin d'oeil, moment. بر لحظه, un moment, un instant.

لحنه
lahana. choux. برباش لحنه, une tete de choux.

لخوسه
nouvelle accouchée.

لدوسْ
lodos. vent de dehors.

لذّةْ
lez-zet. gout, saveur, plaisir, douceur, contentement. لذّت آلمقْ gouter, prendre plaisir à quelquechose.

لسانْ
langue come la turque &c. لسانِ حالْ langage qui est propre à un chacun, à chaque age, à chaque animal.

لطافةْ
lezafet. elegance, finesse, grace

لُطْفٌ *loutf.* grace, faveur, courtoisie, bonté, plaisir, bien. لُطْفٌ ا. faire la grace de..., rendre service.

لَطِيفٌ *latif.* beau, agreable, elegant, doux.
لَطِيفٌ يِلْ air doux, petit vent.

لَطِيفَه *latifé.* raillerie, le mot pour rire, plaisanterie.
لَطِيفَه ا. railler, dire le mot pour rire. لَطِيفَه بُرَقْمَقْ لَطِيفَه سِزْ raillerie á part. لَطِيفَه قَالْدِرْمَقْ ne pas entendre raillerie.

لَطِيفَه جِي لَطِيفَه كُويْ plaisant, bouffon.

لَعْنَتٌ *lanet.* malediction.
لَعْنَتْ اوقُمَقْ لَعْنَتْ ا. لَعْنَتْلَمَكْ maudire.

لُغَتٌ *lougat.* mot. لُغَتْ كِتَابِي dictionnaire.
لُغَتْدَه dans le sens propre.

لَغِمْ لاغِمْ *lagoum.* mine faite sous terre.
لَغِمْ قَزْمَقْ faire des mines sous terre, miner.
لَغِمْ آتْمَقْ faire jouer la mine. لَغِمْ قَارْشُولَمَقْ contreminer. آتْدِرْمَقْ

لَغِمْجِي mineur.

لِقَا *lika.* bourre de coton, de soye.
دِوِيتْ لِقَاسِي bourre de soye, ou de coton pour mettre dans l'encre. ce mot de *lika* est pour لِيقَه.

لَقَبٌ *lakab.* surnom, titre. لَقَبْ وِيرْمَكْ قُومَقْ mettre un surnom.

لُقْمَه *lokma.* morceau. لُقْمَه لُقْمَه en morceaux.
لُقْمَه لُقْمَه ا. mettre en morceaux.

لُقُومٌ *lokoum.* espece de boules faites avec de la farine, du beurre, et du miel.

لَكْلَكْ *lek=lek.* cicogne.

لَگَنْ leguén. bassin pour se laver la tête, les mains.

لَكَه leké. tache. لَكَه لَرِي چِقَرْمَقْ كِيدَرْمَكْ lever, oter les taches.

لَكَه لَنْمَكْ se tacher, etre taché.

لَكَه لُو لَكَه لَنْمِشْ taché.

لِنْكْ link. trot. لِنْكْ چَالْمَقْ لِنْكْلَمَكْ trotter, aller au trot.

لُولَه lulé. tuyau, canal, et noix de pipe.
فُوچِي لُولَه سِي robinet.

لُونْجَه longea. assemblée de gens de metier pour decider une affaire ~~[illegible]~~ arrivée entre eux.

لَوَنْدْ lesend. libre, independant, qui n'est assujetti a qui, ou a quoyque ce soit, libertin, et volontaire, soldat, avanturier.

لُونْدْرَه لُونْدْرَه چُوقَه سِي londra. drap d'hongrie. item لُونْدْرَه la ville de londre.

لُونْدْرِينَه londrina. drap d'hollande.

لَهْ leh. pologne, et quelquefois polonois.
لَهْ قِرَالِي le roy de pologne.

لَهْلُو lehlu. polonois.

لَحِمْ pour لِحِمْ. ressoudure pour unir et joindre le fer blanc avec le plomb, et en general tous les metaux.

لَحِمْلَمَكْ lahimlemek pour لِحِمْلَمَكْ ressouder.

لِيَاقَةٌ li-iakat. merite, habilité.

لِيمَانٌ liman. port, havre. لِيمَانٌ آغزِي l'entrée du port. لِيمَانَه كِيرْمَكْ ~~entrer~~ dans le port.

لِيمَانْلُو qui a beaucoup de ports.

لِيمَانْلِقْ bonace, calme.

لِيمُونٌ limoun. limon. لِيمُونٌ رَنكِي couleur de limon.

مابين l'entre deux, les deux parties, cequi est entre deux, entre. مابينمزده entre nous. مابينلرنده entre eux.

مات etonné, etourdi, vaincu, gagné, reduit á l'extremité, et mat au jeu d'echecs. مات ا. etonner, etourdir, reduire á l'extre=mité, et faire mat. مات او. مات قالمق etre etourdi, etonné, et reduit á l'extremité.

ماتم matem. deuil. ماتم طوتمق porter le deuil.
ماتم طونی habit de deuil.

ماتملو matemlu. qui est en deuil, couvert de deuil.

مادامکه madamki. tantque, tandisque, jusqu'acequi. مادام که

ماده mádde. matiere, sujet, article, point.
صلحڭ ماده‌لری articles de la paix.

مار ut. تار ومار ا. dissiper.

مارت mart. le mois de Mars.

مارتلوس Martolos. une race de chiens.

مارده marda. cequ'on prend d'un marchand deplus que le prix de la chose qu'on achete.

مارده‌لو mardalu. une chose achetée á un prix excessif, plus qu'elle ne vaut.

مارول maroul. laitue. آجی مارول chicorée.

مازی مازو mazi. noix de galle. مازی آغاجی yeuse, chêne verd.

ماستی masti. petit chien, chien de demoiselle.

ماشه pincette. macha.

ماعدا ma-é-da. outre. بوندن ماعدا. outre cela.

مال biens, richesse, substance, hardes, argent.
بابا مالي patrimoine. مالني تلف ا. dispenser son bien mal à propos.

مالته malta. malte.

مالته لو maltalu. maltois.

مالخوليا melancolie.

مالدار riche.

مالدارلق richesse.

مالك possesseur, maître, seigneur. مالك او. posseder, avoir sous sa domination.

مالكانه malikiané. bien de la couronne, le fisc.

مالو مالي riche, opulent.

ماله mala. truelle.

ماليه mali-ié. les finances.

ماملك mamelek. ce que chacun possede, tous les biens qu'un chacun a.

مأمورٌ meemour. ordonné, commandé, préposé.

مأمولٌ meemoul. souhait, cequ'on souhaitte.

مانجه mangea. nourriture. مانجه يملك manger.

ماندالٌ مندالٌ مندلٌ mandal. loquet d'une porte.

ماندالّمق fermer avec le loquet.

ماندره mandra. bergerie. ماندره كوپكي chien de berger.

مانعٌ empechement, obstacle, incident, opposition.
مانعٌ او. empecher, s'opposer.

مانندٌ come, semblable.

ماهرٌ maitre, habile dans un art, dans une science.
هر صنعتده ماهرٌ habile en tout.

ماولمق مياولمق miauler come un chat.

ماوي bleu. سود ماويسي bleu mourant.

مايلٌ incliné, porté: مايلٌ او. pancher, avoir inclination, se plaire cc. dat. pers. vel rei. هواسنه مايلٌ adonné à ses panchants, à ses caprices.

مأيوس mée-ious. desesperé. مأيوسٌ او. être desesperé, n'avoir plus d'esperance.

مايه levain. مايه سزٌ sans levain. ma-ia.

مايه لمك mettre le levain à la pate, faire lever la pate.

مايه لو levé avec du levain.

مبارك heureux, saint.

مبارکلك bonheur, benediction.

مبارکي compliments, congratulations.

مبارکلمك benir.

مباشر entrepreneur, chargé d'une affaire, commissaire.
مباشر ا. donner plein pouvoir, charger quelqu'un d'une en=
=treprise. مباشر او. avoir l'intendance, le soin de...

مباشرة commencement, entreprise, soin d'une affaire, charge, commission, procuration, surintendance, plein pouvoir.
مباشرت ا. commencer, entreprendre, avoir soin d'une chose, en avoir la surintendance.

مبالغه mubalaga. exageration, hyperbole.
مبالغه ايله amplement, hyperboliquement. مبالغه ا. amplifier, dire des hyperboles.

مبتدي mubtédi. commencant, qui commence.

مبتلا infirme, incommodé de quelque maladie, soumis, sujet. بلايه مبتلا او. tomber dans l'infortune, dans le malheur, dans la misere. فرنك اويوزنه مبتلا او. gagner la verolle, avoir la verolle.

مبتني appuyé, fondé.

مبلغ somme d'argent.

متاع marchandises, denrées, hardes.

مُتَحَيِّرْ étonné, surpris, stupefait. مُتَحَيِّرْ او. être étonné, être surpris, demeurer stupefait.

مَتَرِسْ météris. tranchée dans les sieges, fossé. مَتَرِسَهْ كيرْمَكْ la tranchée. مَتَرِسْ قازْمَقْ ا. entrer dans la tranchée.

مَتَرِسْچي qui fait, ou qui garde les tranchées.

مَتْرُوكَاتْ cequ'on laisse après la mort de meubles, argent, et terres.

مُتَسَلِّمْ mutésellim. celui que les pachas envoyent pour occuper leurs places dans leur gouvernements, celui qui tient la place du pacha dans quelque province.

مُتَسَلِّي او. être consolé.

مُتَعَلِّقْ muté-allik. appartenant, dependant, attaché, concernant, touchant.

مُتَّصِلْ joignant, aboutissant, attaché, contigue. muttasil.

مُتَغَيِّرْ changé, transformé, troublé. مُتَغَيِّرْ او. être changé, etre alteré, être troublé.

مُتَمَكِّنْ habitant, resident.

مُتَوَجِّهْ او. prendre le chemin d'aller a...

مِثْقَالْ mishal. poids d'une dragme et demie, et nom d'un instrument de musique.

مِثْقَبْ instrument avec lequel on perce les pipes &c.

مَثَلْ Vulg. Masal. exemple, comparaison, proverbe, fable, conte à plaisir. مَثَلْ اُوقُمَقْ conter des fables, faire des contes à plaisir.

مَثَلَا Vulg. méséla. par exemple.

مَجْ espece de couteau.

مَجَارْ mageau. hongrois, et hongrie. alias مَجَارْلُو hongrois. مَجَارْ مَمْلَكَتِي وِلَايَتِي le Royaume de hongrie, la hongrie. اُورْتَهْ مَجَارْ la haute hongrie.

مَجَازٌ
metaphore.

مَجَازاً
metaphoriquement.

مَجَالٌ
megeal. pouvoir, puissance, force, vigueur, habilité, moyen. مَجَالٌ بُولْمَقْ acquerir des forces.

مَجِكْ
le vit.

مُجَلِّدٌ
relieur.

مَجْلِسٌ
assemblée, entretien, conference, festin, reduit, jugement, tribunal. مَجْلِسْدَه اوْ etre en compagnie, s'asseoir.

مَجْمُوعَه
meg-mou-a. ramas, recueil.

مَجْنُونٌ
fol, insensé, et nom d'un amant celebre.
عَاقِلْلَرِي مَجْنُونٌ اَيْلَمَكْ rendre fols les sages.

مَجْنُونْلِقْ
folie.

مُحَاسَبَه ا.
faire les comptes, compter, demander les comptes.
مُحَاسَبَه وِيْرْمَكْ rendre compte. مُحَاسَبَه دَفْتَرْلَرِي livre, ou registre des comptes.

مُحَاسَبَه جِي
maitre des comptes. خَرَاجْ مُحَاسَبَه جِيسِي officier qui tient les comptes du tribut. آنَاطُولِي مُحَاسَبَه جِيسِي officier qui tient les registres des revenus de l'asie. رُومْ اِيلِي مُحَاسَبَه جِيسِي ـه بَاشْ مُحَاسَبَه جِي officier qui tient tous les comptes de l'empire.

مُحَاصَرَه
siége. مُحَاصَرَه ا. assieger, environner, bloquer, mettre le siege. مُحَاصَرَه دَنْ وَازْ كَجْمَكْ lever le siége.

مُحَافِظْ
Soldat qui est en garnison, qui garde quelque lieu.

مُحَافَظَه
garnison, garde.

مُحَافَظَه جِي Soldat qui est en garnison.

مُحَالٌ impossible.

مُحَالَاتٌ choses impossibles.

مُحِبٌّ qui aime, ami.. مُحِبٌّ صَادِقٌ ami veritable.
مُحِبٌّ مُخْلِصٌ ami sincere.

مَحَبَّةٌ amour, amitié, affection, bienveillance.
مَحَبَّتْ ا. cum dat. aimer, affectionner. بركمسنيه محبّت كوسترمك temoigner de l'amitié à quelqu'un. محبّت آرتمق s'augmenter de l'amitié.

محبّتلشمك se faire mutuellement des amitiés, vivre bien ensemble.

محبّتلو aimable, affectueux, cher, affectionné.

مَحْبُوبٌ aimé, bien aimé, affectionné, aimable, beau, et bien aimée, maitresse.

مُحْتَاجٌ qui a besoin de... مُحْتَاجٌ او. avoir besoin de... cum dat.

مُحْتَسِبٌ officier de justice qui a soin d'examiner les poids, les marchandises, et fixer le prix des marchandises.

مِحْرَابٌ lieu au fond de la Mosquée.

مُحَرَّمٌ le premier mois de l'année lunaire.

مَحْرُوسٌ bien gardé, bien fortifié.

مَحْرُومٌ privé, depouillé. ا. مَحْرُومٌ priver, depouiller cum abl. مَحْرُومٌ قَالْمَقْ rester privé, etre depouillé.

محصّل — fermier des droits de la douanne, et des tribus des Chretiens.

محصّل كلام — en somme, en un mot.

محصول — revenu, droit qu'on paye au cadi parmi les turcs aprés qu'il a jugé un procés.

محضر — sergent, officier de justice.

محضر requette generalle d'une con=trée, d'un quartier &c. mahzar.

محكّ — Vulg. méhénk. pierre de touche. محكّه اورمق محكّه چكمك محكّه چالمق eprouver avec la pierre de touche l'or, l'argent.

محكم — fort, robuste, ferme, fortement, fort, fermement, puissamment. محكم طوتمق s'attacher fort. محكم ياپشمق tenir fort, croire fermement.

محكمه — maison de ville, palais, tribunal du juge.

محلّ — lieu, poste, place, temps, á propos, et digne. محلّنده en son lieu, et á point nommé, á propos, a temps. محلّسز hors de saison, hors de propos.

محلّه — rüe, quartier de ville. محلّه دن محلّه يه de quartier en quartier.

mahalé mahala.

محلول — vacant, sans possesseur, place, ou charge vacante.

محمود — loué, et nom propre.

محنة — misere, malheur, calamité.

محوا — effacer, rayer. محوّ اولمق etre effacé, etre rayé; etre eteint, etre detruit.

مخاطره — danger, peril, risque. مخاطره يه كيرمك s'exposer, se risquer. مخاطره يه قومق mettre en danger, exposer.

مُخَالِفٌ contraire, opposé, qui repugne.
مُخَالِفٌ رُوزْكَارْ vent contraire.

مُخَالَفَةٌ repugnance, contrarieté, adversité, opposition, transgression. ا. مُخَالَفَتْ s'opposer, resister, contrarier, faire contre, faire le contraire, contrevenir, desobeir.

مُخْتَصَرٌ abregé, raccourci. ا. مُخْتَصَرْ abbreger, raccourcir.

مُجَلَّدَاتْ gros, epais, infolio.

مَخْدُومٌ Seigneur, Maitre.

مَخْزَنٌ Vulg. magaza. magazin, lieu de provision.
بَارُوتْ مَخْزَنِي magazin á poudre.

مَخْصُوصٌ propre, particulier, appartenant, attaché d'affection, privé, intime. اِرْكَهْ مَخْصُوصٌ viril, propre d'un home.
مَخْصُوصْ ا. attribuer, approprier, assigner.
مَخْصُوصاً proprement, specialement.

مَخْمُورٌ yvre, plein de vin, qui a mal á la tete.

مَخْمُورْلِقٌ yvresse. مَخْمُورْلِقٌ بُوزْمَقْ se desenyvrer.

مُخَيَّرْ بَازَارْ achapt que l'on fait d'une chose á condition qu'on la gardera plusieurs jours pour l'examiner et la rendre si on y trouve quelque defaut, ou qu'elle soit trop chere.

مَدُّ وجَزْرٌ le flux, et le reflux de la mer. دريا ارتوب اكسلمك

مُدَارَا politique, l'art de la politique.

مُدَاوَمَةٌ continuation. ا. مُدَاوَمَةٌ continuer, persiter, etre assidu á... cum dat.

مُدَاهَنَه سويلمك deguiser sa pensée, mentir.

مُدَّةٌ muddet. espace de temps.

مَدْحْ louange, eloge. مَدْحْ ا. loüer, celebrer, re=
=commander, approuver, applaudir.

مَدَدْ aide, secours, assistance.

مَدْرَسَه college, academie, ecole publique, université.

مَدْرَه baril. item matrice. midré.

مِدِيَا des moules.

مَدِينَه ville en general et Medine lieu où est enseveli Mahomet. mediné

مُذَاكَرَه conferance, conversation, discours.
مُذَاكَرَه ا. conferer avec quelqu'un.

مَذَمَّهْ ا. medire, parler mal de quelqu'un.

مَذْهَبْ rit, regle d'une religion, secte.

مُرَادْ desir, souhait, but, fin. مُرَادْ ا. vouloir, desirer, avoir intention. مُرَادْ ايدِنْمَكْ avoir dessein, proposer. بر مُرَادْ ا. obtenir ce qu'on demande, avoir ses souhaits accomplis. مُرَادِني آكْلَتْمَقْ donner á entendre ses intentions, expliquer ses idées. مُرَادْ اوزْرَه مُرَادْجَه مُرَادْنجَه مُرَادِنَه كورَه á souhait, selon son desir, selon sa volonté. مُرَادِم اوزْرَه مُرَادِمْجَه selon mes desirs.

مُرَاسَلَه Muraselé Billet du Cadi pour faire venir quelqu'un en justice, ou bien pour donner ordre du janissaire aga, ou au Voivode de de faire mettre quelqu'un en prison pour dettes, &c ou pour lui faire donner la Bastonnade. &c

مُرَافَعَه ا. faire comparoître devant le juge, citer en justice.

مُرَافَقَهْ ا. accompagner quelqu'un dans un voyage, lui servir de compagnon.

مُرَائِي hypocrite, bigot.

مُرَائِيلِقْ hypocrisie.

مرتبه — *mertébé*. degré, ordre, dignité, office, charge, degré d'honneur. مرتبه دن مرتبه یه de grade en grade.

مرتد — *Vulg. Mourtad*. apostat, renegat.

مرتك — *mertek*. poutre, pilier.

مرجان — corail. مرجان دانه grain de corail.

مرجمك — lentille.

مرحبا — vous etes le bien venu.

مرحمة — misericorde, compassion, pitié, clemence, compassion. مرحمت ا. faire misericorde, faire grace, avoir pitié.
مرحمتسز impitoyable, rigoureux, severe, rude.

مرحمتلو — misericordieux, clement.

مرحوم — feu, defunt, d'heureuse Memoire.

مردار — *mourdar*. impur, malpropre, vilain, deshonnete, laid, infame, sale, profane. مردار قوقو odeur infecte. مردار ا. salir, souiller.

مردارلق — vilainie, souilleure, laideur.

مردارلمق — souiller, salir.

مردانه — en home de cœur.

مردانه لك — Valeur, courage, virilité.

مَرْسِينْ آغاجي
mirthe. مَرْسِينْ بالِغي esturgeon.

مَرَضْ
maladie, indisposition.

مَرَضْلو
malade, infirme.

مُرَكَّبْ
encre. مُرَكَّبْ بالِغي seche.

مِرِلْدامَق مِرِلْدَمَق
murmurer, hurler.

مِرِلْدي
murmure, bruit, hurlement.

مَرَمَّة ا.
raccommoder, reparer. _mérémét._

مَرْمَرْ
marbre. صُومَرْمَرِي albatre.

مَرْمَرَه جَزِيرَه سِي
marmara. Marmora, ile proche de Constple.

مُرُوَّة
generosité.

مُرُوَّتْلو
genereux.

مُرُورْ ا.
passer.

مُرْوَرْ
murver. Sureau. يَبَانْ مُرْوَرْ hieble.

مَرْهَمْ
vulg. _melhem._ emplastre, onguent.
مَرْهَمْ اُورْمَقْ مَرْهَمْلَمَكْ mettre un emplastre.

مَرْيَمْ Marie. حَضْرَتِ مَرْيَمْ la vierge marie, la sainte vierge.

مِزَاجْ temperament, complexion.
مِزَاجْ نَاخُوشْلِغِي indisposition.

مَزَادْ encan. مَزَادَه وِيرْمَكْ قُومَقْ mettre á l'encan.
مَزَادَه صَاتْمَقْ vendre á l'encan. مَزَادَه صَاتُونْ آلْمَقْ acheptez á l'encan.

مَزَارْ Sepulchre, tombeau. مَزَارْ يَازُوسِي epitaphe.
مَزَارْ طَاشِي pierre d'un tombeau.

مَزَارْجِي celui qui enterre les morts.

مَزَارْلِقْ cimetiere.

مُژْدَه لِكْ Argent qu'on donne á celui qui apporte une bonne nouvelle.

مُژْدَه bonne nouvelle. مُژْدَه ا، مُژْدَه لَمَكْ apporter une bonne nouvelle.

مِزْرَاقْ lance.

مِزْرَاقْلُو armé d'une lance.

مَزَه <u>mézé.</u> morceau pour faire trouver bon, petite croute, ou autre chose qu'on mange pour boire un coup, <u>item</u> <u>metaph.</u> raillerie, moquerie. بِرْ كِمْسَنَه يِه مَزَه يَه آلْمَقْ se railler, se mocquer de quelqu'un. مَزَه لَمَكْ <u>idem.</u>

مَزَه لَنْجِي qui se mocque, railleur.

مُسَافِرْ étranger, hote. مُسَافِرْ قَبُولْ اِ. recevoir chez soy, loger un étranger.

مَسَامَاتْ les pores. mesamat.

مَسْتْ chaussure à la turque. mest.

مُسْتَحِقْ اُو. Meriter, etre digne cum dat. rei.

مُسْتَعْمَلْ reçu en usage.

مَسْخَرَه maskara. badinage, folie, jeu, et ridicule, plaisant, bouffon. مَسْخَرَه يَه طُوتْمَقْ se mocquer de quelqu'un.

مَسْخَرَه جِي bouffon, plaisant.

مَسْخَرَه لِقْ bouffonnerie, folie. مَسْخَرَه لِغَه طُوتْمَقْ se mocquer de quelqu'un.

مَسْرُورْ joyeux, content. مَسْرُورْ اُو. etre gay, se rejouir.

مِسْطَرْ transparant à la turque.

مِسْكْ musc. مِسْكْ صَابُونِي savonnette.

مِسْكَتْ vin muscat.

مِسْكِينْ pauvre, qui est dans le besoin.

مِسْكِينْلِكْ indigence, pauvreté.

مُسَلَّطْ اُو. vaincre, dominer. مُسَلَّطْ اِ. قِلْمَقْ rendre quelqu'un soumis à un autre, donner à quelqu'un plein pouvoir sur &c.. cum dat. et cum اُوزِرِينَه. musallat. سَكَا آنِي مُسَلَّطْ اِيتْدُمْ je vous ai donné plein pouvoir sur lui.

مُسَلِّمْ musellim. celui qui tient la place d'un pacha dans une province.

مُسْلِمَانْ musulman, mahometan.

مُسْلْمَانْلِقْ le Mahometisme.

مَسْمُوعْ entendu, ecouté.

مِسْوَاكْ Sorte de bois dont les Mahometans se servent en guise de curedent.

مُسَوَّدَه brouillon d'une lettre, d'un ecrit &c.

مُسْهِلْ laxatif, qui purge.

مَسِيحْ اَلْمَسِيحْ le Messie, jesus christ. مَسِيحِي chretien.

مُشَاوَرَه conseil, deliberation. مُشَاوَرَه ا. tenir conseil, consulter, deliberer.

مُشْتَرِي achepteur, pratique, et marchand. item jupiter planete.

مُشْتَرَكْ commun, de moitié comme un puits, une citerne entre deux Maisons. Muschterek

مَشْرَبْ manieres, humeur, nature, cœur.

مَشْقْ exemplaire, exemple d'ecriture pour apprendre á ecrire. مَشْقْ اَلْمَقْ apprendre á ecrire sur un exemple.

مُشْكِلْ difficile, obscur, ambigu, et difficulté, question difficile.

مُشَمَّعْ ciré, toile cirée.

مُشْمُلَه mouschmoula. neffle.

مَشْوَرَه conseil, deliberation. مَشْوَرَه ا. tenir conseil, faire une consulte.

مشورتلنمك tenir conseil.

مشهور celebre, fameux.

مصاحب ami, favori du prince.

مصاحبة conversation. مصاحبت ا. parler ensemble.

مصالح affaires, negociations.

مصحف livre, alcoran.

مصر l'egypte, le cair.

مصرف depense, frais.

~~مصقل~~ مصقله instrument d'acier avec lequel on ~~[illegible] instrument pour polir, lisser, fourbir~~ ~~[illegible]~~ polit l'or, l'argent &c. maskala.

مصقله مق ~~lisser~~ polir, fourbir l'or, l'argent &c avec cet instrument. maskalamak.

مصلحة affaire, negoce.

مصلق robinet.

مصنف autheur d'un livre.

مصيبة malheur, infortune. مصيبت كورمك souffrir, en-
= durer des maux.

مصيبتلو funeste, affligeant, triste, lugubre, malheureux.

مَضْبُوطْ bien reglé, en bon etat, bien gouverné.

مِضْرَابْ espece d'archet dont on se sert pour jouer d'un certain instrument.

مَضَرَّةْ dommage, tort.

مَضَرَّتْلُو nuisible.

مَضْمُونْ le contenu d'une lettre.

مُطْبَخْ cuisine.

مَطَرَبَازْ *matrabaz*. revendeur.

مَطَرَقْ *matrak*. fleuret, instrument pour faire des armes.

مَطَرَقْجِي escrimeur.

مَطَرَقْجِيلِكْ escrime.

مَطَرَه *matara*. bouteille de cuir pour mettre de l'eau.

مُطِيعْ soumis, obeissant. مُطِيعْ ا. soumettre. مُطِيعْ او. obeir, etre soumis. فَرْمَانَهْ مُطِيعْ اوُلْمَامَقْ ne pas obeir.

مَظْلُومْ doux, paisible, qui ne fait pas mal á personne.

مَعاً ensemble.

مُعَافْ
absous, privilegié, affranchi, exempt, franc.
مُعَافْنامَه privilege, lettre d'affranchissement. مُعَافْ ا affranchir.
مُعَافْ يَرْ endroit privilegié.

مُعَافْلِق
privilege, dispense.

مُعَامَلَه
usure, interest. مُعَامَلَه ايلَه a usure.
مُعَامَلَه ايلَه دَيْنْ ويرملك prendre a usure, a interet. مُعَامَلَه ايلَه آلمق donner a usure, a interest.

مُعَامَلَه جِي
usurier.

مُعَامَلَه جِيلِك
metier d'usurier.

مُعْتَادْ
accoutumé. مُعْتَادْ اوزرَه de la maniere accoutumée.

مُعْتَبَرْ
estimé, un home d'honneur, de bonne reputation.

مُعْتَدِلْ
temperé, moderé. مُعْتَدِلْ هوَا air temperé.

مَعْتُوهْ
matou. fol, stupide, beta.

مَعْجُونْ
confection electuaire.

مَعْجُونْجِي
apoticaire, faiseur, et vendeur des confections.

مِعْدَه
mide. estomach.

مَعْدَنْ
mine de metaux.

مَعِدْنُوزْ
Maidenoz. persil.

معذور excusé, excusable. معذور طوتمق بيورمق tenir quelqu'un pour excusé, excuser quelqu'un.

معرفت connoissance, sçavoir, science, belle vertu. معرفتسز ignorant, sans talent.

معرفتلو sçavant, rempli de connoissances.

معزول deposé de la charge, demis. معزول ا. برکمسنه‌یی priver quelqu'un de la charge, deposer quelqu'un.

معشوق aimé, amoureux. معشوقه aimée, amoureuse, maitresse.

معقول raisonnable, convenable. معقول کورمک approuver.

معلم maitre qui enseigne.

معلوم sçu, connu, certain, assuré.

معمار architecte.

معمارلق architecture, et metier d'architecte.

معمر qui vit longtemps.

معمور habité, peuplé.

معنا معنی signification, sens, chose.

مغاره magara. caverne, taniere, grotte.

مَغَارَه لُو plein de grottes, rempli de tanieres.

مَغْرِبْ l'occident. il se prend aussi pour l'afrique.

مَغْرُورْ superbe, glorieux, arrogant, presomptueux, hautain, enflé.

مَغْرُورْلِقْ superbe, orgueil, presomption, ambition.

مَغْرُورْلَنْمَقْ s'enorgueillir, devenir, ou etre glorieux, superbe, presomptueux.

مُفْتْ pour rien, sans payer, impunement.
مُفْتْ سِرْكَه بَالْدَنْ طَاتْلُو le vinaigre qui ne coute rien, vaut mieux que le miel. prov.

مُفْتِي le Mufti, grand prestre des Mahometans.

مُفْسِدْ Corrupteur, seditieux.

مُفْلِسْ banqueroutier. مُفْلِسْ اوْ faire banqueroute.

مُفْلِسْلِكْ banqueroute.

مُقَابَلَه recompence, la pareille. item
مُقَابَلَه اْ tourner come les dervische sur un pied.

مَقْبُولْ accepté, reçu, pris en bonne part, aggréé, qui plait. مَقْبُولْ طُوتْمَقْ aggréer. مَقْبُولْ اوْ etre agréable, plaire. مَقْبُولَه بِگْمَكْ plaire.

مِقْدَارْ quantité, espace, nombre, mesure, environ, à peu près.
بر مِقْدَارْ آرْپَه وَ طَارُو quelque peu d'orge, ou de millet.

مُقَدَّمَا jadis, le temps passé, en premier lieu, premierement.

مُقَرَّرٌ établi, confirmé, ratifié, assuré, certain, indubitable, infaillible.

مَقْرَمَة Makrama. Mouchoir.

مَقْرَه poulie makara.

مَقَصٌ makas. ciseaux.

مِقْطَعٌ instrument sur lequel on coupe les plumes á la turque.

مُقَلِّدٌ bouffon, plaisant, original.

مِقْنَاطِيسٌ aimant, l'aimant.

مَقُولَه mekoulé. sorte, espece, genre, maniere.
بُو مَقُولَه. de cette sorte, tel.

مُقَيَّدٌ lié, applicqué, adonné, attentif, soigneux, diligent, et écrit, signé, marqué. مُقَيَّدٌ او. s'adonner, s'appliquer, avoir soin.

مُقِيمٌ qui reside, qui demeure.

مُكَالَمَه discours, conferance, dialogue.
مُكَالَمَه ا. discourir, conferer ensemble.

مَكْتَبْ خَانَه escole. مَكْتَبْ اوغْلَانِي ecolier. مَكْتَبْ خواجه سي maitre d'ecole.

مَكْتُوبٌ lettre. مَكْتُوبٌ اوسْتِي le dessus de la lettre, l'adresse d'une lettre.

مَكْتوبلشمك etre en correspondance de lettres.

مَكَرْ mé-ier. sinon, si ce n'est pas, hormis, et par hazard, par avanture.

مَكْرُوهْ abominable, execrable. مَكْرُوهْ كُنَاهلو l'impunité.

مَكُوكْ
مَكِيكْ
mekuk
mekik
navette de tifferand.

مَكَّهْ mekké. la mecque, ville ou naquit mahomet.

مِلَّةْ religion, et peuple, nation.

مُلْتَزِمْ fermier.

مَلْتَمْ meltem. bonace.

مُلْحِدْ payen, impie.

مَلَسْ toile ordinaire pour faire des chemises. meles.
item مُلُسْ du gravier. molos.

مَلْعُونْ maudit.

مَلْعَنَةْ maudit, coquin vulg. menenet.

مَلَكْ melek. ange.

مُلْكْ mulk. bien qui appartient en propre.

مَلْمَلَكْ مَلْمَكْ beeler. مَلَيُو مَلَيُو en beelant.

مَلُولْ triste, ennuyé, chagrin. مَلُولْ او. etre chagrin, etre triste.

مَلْهَمْ melhem. onguent, emplastre.

مُمْكِنْ possible. مُمْكِنْ او. etre possible.

مَمْلُو plein, rempli.

مَمْنُونٌ obligé. مَمْنُونْ ا. obliger, rendre service.
مَمْنُونْ او. être obligé.

مَمَه méme. mammelle, teton. مَمَه وَيرْمَكْ donner à teter.
مَمَه دن كَسْمَكْ sevrer.

مِنارَه tour d'une mosquée. minaré.

مُنَاسِبٌ proportionné, convenable, propre, juste, à propos.

مُنَاسَبَةٌ convenance, proportion, rapport.

مَنَاسْتِرْ مَنَاسْطِرْ monastere, cloitre, convent.

مِنْبَرٌ member. chaire de predicateur.

مِنَّتٌ grace, faveur, obligation.

مُنَجِّمْ astrologue.

مَنْجَنِيق ٥٩١

مِنْدَرْ matelas.

مَنْزِلٌ logis, hotellerie, maison, giste, but, poste, et lieu ou l'on prend la poste. مَنْزِلْ ايلَه كِتْمَكْ courir la poste. مَنْزِلْ خانَه chevaux de poste. مَنْزِلْ عَرَبَه سِي chaise de poste. مَنْزِلْ بارگيرلري maison de poste.

مَنْزِلْجِي postillon.

مَنْصِبٌ office, charge, dignité. مَنْصِبْ آوْلامَقْ briguer une place. مَنْصِبْدَنْ دوشورمك faire perdre une place à quelqu'un. مَنْصِبْدَنْ عزلْ ا. deposer quelqu'un de sa place. مَنْصِبْدَنْ فَرَاغَتْ ا. abdiquer sa charge. مَنْصِبي بِراقْمَقْ idem laisser sa charge.

مَنْصُوبَهْ
mansoubé. temps ou position du jeu d'échek, ou de trictrac, auquel le joueur s'apperçoit que la partie est presque gagnée pour lui. occasion favorable.

مَنْطَرْ
manitar. champignon, et du liege.

مَنْعْ ا.
empecher, détourner, s'opposer, deffendre, repousser, refuser, dissuader. كَلْمَكْدَنْ مَنْعْ ا. empecher de venir. cum abl. rei, et cum acc. pers.

مَنْفَعَهْ
utilité.

مَنْفَعَتْلُو
utile, sain.

مَنْقَالْ
mangal. terrine de terre pour mettre du feu.

مَنْقِرْ
manguir. denier, obole, et medaille.
بر ايكي مَنْقِرَه محْتَاجْ reduit à avoir besoin d'un, ou deux oboles.

مَنْكَنَهْ
manguené. pressoir.

مَنْكَنَه لَمَكْ
mettre sous le pressoir.

مِنْوَالْ
forme, maniere.

مَنِيْ
meni. la semence, le f...

مَوَاجِبْ
solde, paye des soldats.

مُوتَافْ
bourrelier, qui fait des harnois des betes de somme.

مُوتْلُو مُوتْلِي
heureux. نَه مُوتْلُو سَكَا que tu es heureux!

مَوْجْ oude, vague, flot.

مَوْجْلَنْمَكْ etre agitée de la mer.

مَوْجْلُو agité, et ondoiant d'une etoffe.

مُؤَذِّنْ celui qui monte aux tours des mosquées pour inviter á la priere.

مُورْ mor. violet, brun.

مُورُنَه مُورُنَه بَالِغِي sorte de poisson salé.

مَوْسِمْ temps, saison.

مُوسَىْ mousa. Moyse. كِتَابِ مُوسَىْ la bible.

مَوْلَا dieu. item مَوْلَا vulg. molla. seigneur d'un endroit.

مَوْلِدْ مَوْلُودْ jour de la naissance. مَوْلُودِ عِيسَىْ noël.

مُومْ chandele. يَاغْ مُومِي chandelle de suif. بَالْ مُومِي chandelle de cire. يَلْ مُومِي torche, flambeau. مُومْ بُورْنِي lumignon. مُومْڭ بُورْنِي آلْمَقْ كَسْمَكْ moucher la chandele. مُومْ مَقَصِي mouchettes.

مُومْجِي faiseur, et vendeur de chandelles.

مُومِيَا mommie. mo-mi-a.

مهتر *mehter.* musicien de guerre. مهتر خانه troupe, corps des musiciens de guerre.

مهر مهر anneau à cachetter, cachet, seau. مهرلمق cacheter, sceller. مهر بوزمق مهرني بوزمق مهر اورمق decacheter.

مهردار ~~cachetteur~~ garde des seaux.

مهرلمك cacheter.

مهرلنمش scellé, cacheté.

مهرلو مهرلي cacheté, scellé.

مهره *ut* كاغذ مهره سي instrument pour lisser le papier. *item* Muhré instrument avec lequel on donne le lustre aux étoffes &c.

مهره لمك lisser, donner le lustre aux étoffes &c.

مهره لو lissé, poli, ondoyé, nuancé.

مهلت delay, retardement. مهلت ويرمك donner du temps, differer le terme.

مهم de consequence, d'importance.

مهملات poltron, paresseux.

مهموز esperon.

مهموزلمق esperonner.

مُهَنْدِسْ qui sçait l'aritmethique.

مي particule qui se met à la fin des mots pour marquer l'interrogation.

مِيَانْ milieu, entre. مِيَانِمزدنْ بري un d'entre nous.

مِيَانجي mediateur, courtier.

مَيَالْ خَيَالْ مَيَالْ ma-ial phantomes, spectres.

مَيتْ corps mort, cadavre.

ميتره پولِيدْ archeveque Metropolitain.

مِيخْ clou.

مَيْخَانَه taverne, cabaret.

مَيْخَانَه جي tavernier, cabaretier.

مِيخْلَمَقْ clouer, attacher avec un clou, et enclouer. moulamak.

مَيدَانْ champ, place. اوقْ مَيدَانْ endroit pour s'exercer à tirer de l'arc. مَيدَانَه اوقُومَقْ deffier pour se battre. مَيدَانَه چِقْمَقْ كَلْمَكْ كِتْمَكْ sortir en campagne, paroître sur le champ. مَيدَانْ آلْمَقْ prendre, ou gagner terrein, s'avancer. مَيدَانَه كتورْمَكْ exposer, faire voir, mettre au jour.

مِيرْ prince, marquis, seigneur.

ميراثْ — heritage, succession. ميراثْ يمكْ heriter.
ميراثدنْ چقرمق ميراثدنْ محرومْ ا. desheriter.

ميري — du prince, fisc, fiscal. ميريه كرفتْ ا. قبضْ ا. confisquer.
ميري ايچونْ pour le fisc. ميري مالْ revenu du prince.

ميشه — miché. lattes de bois pour tenir en respect les nattes &c. ميشه آغاجي chesne.

ميشه لكْ — forest de hautte futtaye.

ميشينْ — peau de mouton, ou de chevre.

مَيلْ — inclination, penchant, affection. مَيلْ ا. aimer, pancher, avoir de l'inclination pour... مَيلْ كوسترمكْ montrer du penchant, de l'inclination pour.. cum dat. vel aut pers.

ميلْ — mille pas, l'espace de mille pas, une lieüe.

مَيمونْ — singe.

مَيمونجي — celui qui fait joüer les singes dans les places publiques pour gagner de l'argent.

ميناَ — email. ميناَ ا. emailler.

ميناَلمق — emailler.

ميناَلو — emaillé.

ميوه — mivé. fruit. ميوه‌لر le dessert, les fruits.

ميوه لكْ — lieu planté d'arbres fruitiers.

میوه لو abondant en fruit, fruittier.

مَنْجَنِيق belier, c'est machine de guerre dont les anciens se servoient pour prendre les places. on dit vulgairement mangélik مَنْجَلِق.

ناحق — faux, injuste. ناحق يره injustement, à tort.

ناخلف — enfant qui ne fait pas honneur à ses parents, qui degenere. ناخلف او. degenerer.

نادر — rare, precieux, et rarement.

نار — grenade. نار آغاجی grenadier.

ناز — belle maniere, agrement.

نازك — subtil, menu, mince, delicat, tendre, douillet.

نازكلك — delicatesse, gentillesse.

نازله — nazilé. rhume, fluxion, descente des humeurs, crasse de la tête.

نازلنمق — faire le délicat, le rencheri.

نازلو — delicat, rencheri, dedaigneux.

ناصور — nasir. calus, durillon, cors, peau endurcie.

ناسزا indecent impertinent. ناسزا سويلمك parler indécemment.

ناصورلنمق — nasirlanmak. se faire un calus, s'endurcir.

ناصورلو — nasirlu. endurci.

ناظر — intendant, commissaire, qui a l'œil à ...

نافه — *nafé.* pelisse faite du ventre &c. du renard.

ناكس — *nékés.* avare.

نام — nom, reputation. نام قزنمق s'acquerir une bonne renommée, une bonne reputation.

نامرد — qui a l'ame basse, qui n'est pas genereux.

ناملو — illustre, fameux, et appellé, nommé.

ناملي — lame.

ناموس — reputation, honneur, renommée, dignité, et honte.
ناموسني صقلمق conserver son honneur, avoir soin de sa reputation.

ناولون — naulis d'un batiment. ناولون ايله آلمق طوتمق. nauliser un batiment.

نائب — lieutenant du juge.

نيران 601

نبض — *nabz.* pouls, battement de veine.
نبض طوتمق يوقلمق tater le pouls.

نته — *nité.* comme, comment, de la maniere que... puisque.
نته كم plustot que.., puisque, comme de ...

نتيجه — *nétigé.* conclusion. نتيجهء كلام en somme, enfin.

نثار — argent qu'on jette au peuple en signe de joye.

نجاست — malpropreté, ordure.

نَجَاسَتْلُو vilain, sale.

نُخْسَنْدْ noukhsend. fin, rusé, qui a de l'esprit.

نُخُودْ nohoud. pois chiche.

نَدَكْلُو nedenlü. autant que, aussi longtemps que...

نَدَنْ nédén. d'où, par quelle raison? ex
نَدَنْ لَازِمْ كَلُورْ pour quelle raison c'est-il necessaire?

نَذْرْ vœu. نَذْرْ ا. faire vœu.

نَرْخْ narh. taxe. ا. نَرْخْ قُومَقْ نَرْخْ taxer, mettre la taxe à quelquechose.

نَرْدُبَانْ merduvén. escalier, echelle.
مَرْدُونْ آيَاغِي degré, manche, echelon.

نَرَدَه nérédé. ou, dans quel endroit?

نَرْكِسْ nerguis. narcisse.

نِزَاعْ debat, different, dispute, procés, controverse.
ا. نِزَاعْ disputer, contester.

نَزَاكَة delicatesse, politesse.

نُزْلَه nouzla. fluxion aux dents.

نِسْبَةْ nispet. depit. ا. بر كِمْسَنَه يَه نِسْبَتْ faire depit à quelqu'un.
نِسْبَتْكْ اِيچُونْ سَكَا نِسْبَتْ en depit de moi. بَكَا نِسْبَتْ en depit de vous.

نَسْنَه nesné. chose, quelque chose. هَرْنَسْنَه tout ce que.

نِشَادِرْ Sel ammoniac.

نِشَاسْتَه vulg. nichesté. fleur de la farine.

نِشَانْ signe, marque, indice, signal, but, cicatrice.
نِشَانَه آتْمَقْ jetter au but. نِشَانْ قُومَقْ fiancer, promettre.

نِشَانْجِي officier qui ecrit le nom de l'empereur des turcs sur les commandements.

نِشَانْلَمَقْ signer, marquer, noter, et viser.

نِشَانْلُو signé, marqué, et promis en mariage.

نِشْتَرْ lancette.

نَصَبْ ا. choisir, placer, elire.

نَصِيبْ nasib. sort, fortune, avanture, destin, bonheur.

نَصِيبْلُو heureux, fortuné, qui a du bonheur.

نَصِيحَتْ nasi-hat. exhortation, conseil.
بَابَا نَصِيحَتِي conseils d'un pere. نَصِيحَتْ وِيرْمَكْ advertir, conseiller, donner bon conseil.

نَطَسْ nadas. Sillon, le labourage de la terre, l'agriculture, le soc, le fer de la charrüe. نَطَسْ ا. labourer la terre.

نُطْقْ nouth. voix, prononciation, le parler.
نُطْقَه كَلْمَكْ commencer à parler.

نِظَامْ ordre, arrangement. نِظَامْ وِيرْمَكْ arranger, mettre en ordre, disposer. نِظَامَه كَلْمَكْ etre arrangé, etre mis en bon etat.

نَظَرْ *nazar*. aspect, regard. نَظَرْ ا. regarder, jetter les yeux, proteger.

نَعْلْ *nal*. fer de cheval.
آتْلَرْ نَعْلِنْ چِقارْمَقْ deferer un cheval.

نَعْلْبَنْدْ *nalband*. mareschal, qui ferre les chevaux.

نَعْلْچَه *naltcha*. fer sous les bottes, et les souliers.

نَعْلْچَه لَمَقْ ferrer les bottes, ou les souliers.

نَعْلْلَتْمَقْ faire férer un cheval.

نَعْلْلَمَقْ ferrer un cheval.

نَعْلْلُو *nallu*. ferré.

نَعْلِينْ *nalin*. galoches, sabots.

نِعْمَةْ bienfait, grace, faveur.

نَفْتِي de couleur verte obscure.

نَفَرْ *néfér*. une personne. اُوچْ نَفَرْ trois personnes.

نَفَسْ *néfés*. haleine, respiration, souffle.
بِرْ نَفَسْدَه, en un moment. نَفَسْ آلْمَقْ respirer. تَلْ نَفَسْ asthme, difficulté de respirer. تَلْ نَفَسْلُو asthmatique, poussif.

نَفَسْلَنْمَكْ respirer.

نَفَقَه *néfaka.* les despenses, l'entretien, la pension.
نَفَقَه وِيْرْمَكْ donner la pension pour l'entretien d'une feme repudiée, ou d'un enfant.

نَقَّاشْ peintre, brodeur.

نَقَّاشْلِقْ la peinture, la broderie.

نِقَابْ voile.

نِقَابْلَمَقْ voiler.

نَقْدْ *nakd.* argent comptant.

نَقَدَرْ ، نَه قَدَرْ *nékadar.* combien, autant que.
نَقَدَرْ combien? بُو قَدَرْ tant. نَقَدَرْ زَمَانْ combien de temps.

نِقْرِسْ la goutte.

نِقْرِسْلُو qui a la goutte.

نَقْشْ peinture, brodure.

نَقِشْلَمَقْ broder, ou peindre en fleurs.

نَقِشْلُو نَقِشْلَنْمِشْ brodé, peint en fleurs.

نُقْطَه *nokta.* point.

نِكَاحْ mariage. نِكَاحْ ا. نِكَاحْ بَغْلَمَقْ se marier.

نكاحلنمق — se marier.

نكاحلو — marié.

نكنده — niguéndé. couture.

نكنده لمك — niguéndelemek. coudre.

نم — nem. humide, humidité, et rosée.
نم چكمك devenir humide, prendre l'humidité.

نماز — namaz. prieres ordonnées par la loy.
نماز قلمق demander quelque chose à dieu, prier. بش وقت نماز les cinq temps de la priere.

نملتمك — rendre humide.

نملو — humide.

نمچه — nemtché. allemand.

ننكه كبي — nénun guibi. de quelle maniere? comme quoy?

ننه — néné. mamman.

نوبه — tour, ordre, rang, et garde de nuit, sentinelle.
نوبت چالمق tour à tour, chacun à son tour. نوبتله donner le signal pour changer de sentinelle.

نوبتچي — qui est de garde, sentinelle.

نوبتخانه — corps de garde.

نُورْ *nour.* lumiere. نُورْ وِيرْمَكْ luire, reluire.

نُورْلَنْدِرْمَقْ eclairer, illuminer.

نُورْلَنْمَقْ etre éclairé, etre illuminé.

نُورْلُو lumineux, resplendissant.

نَوْعْ espece, façon, maniere. نَوْعًا en quelque façon, et lorsquil suit une Negation en aucune maniere.

نُولَا نُولَه *nola.* pour نَه اُولَا. ouyda, volontiers, je le ferai avec plaisir.

نَه *né.* quoy, quel, combien, que, et ny.
نَه يكِيتْدِرْ quel home estce? نَه آصِل *vulg. nasil.* de quelle maniere, quelle sorte, quel. نَه اِيمِشْ quest-ceque cetoit? نَه زَمَانَه دَكْ jusques-à quand? نَه شَكِلْ comment, de quelle maniere? نَه طَرِيقْ اوزْرَه par quelle voye? نَه عَجَبْ quil est etonnant? quelle merveille? نَه كوزل que c'est beau! et tres bien, fort bien. نَه لَازِمْ quelle necessité? نَه مُنَاسِبَتْ quel rapport, quelle convenance yatil? نَه وَجْهِلَه par quel ~~~~~ moyen? comment? نَه يُوزْدَنْ avec quel ~~front~~ moyen, comment? نَه يُوزْ اِيلَه de quel front? avec quel front? نَه اُولُورْ questce-quil s'en suivra? نَه دِرْ questceque c'est? نَه اِيلَه avec quoi?

نِيَازْ priere, demande, supplication.
نِيَازْ ا. prier, supplier.

نِيَّةْ intention, propos, volonté, dessein, but.
نِيَّتْ اِيلَه avec intention.

نِيچُونْ نِچُونْ *pour.* نَه اِيچُونْ pourquoy?

نِيجَه نِجَه *nigé.* comment, come?

نِيجَه نِجَه combien? *item* beaucoup, plusieurs, je ne sçais combien. نِيجَه يَه combien? á quel prix? نِيجَه يَه دَكْ jusques-á quand? نِيجَه بِرْ idem? بِرْ نِجَه quel=

=ques uns. بِنْجَه كَرَّه بِنْجَه كَرَّه plusieurs fois, et par inter=
= rogation نِجَه دَفْعَه نِجَه كَرَّه combien de fois? نِيجَه يَرْدَه dans beau=
= coup d'endroits; et dans combien d'endroits? نِجَه نِجَه plusieurs,
en grand nombre. نِيجَه سِي beaucoup d'entre eux.

pour نَه اِيدَه يِم que ferai-je? — نِيدَه يِم

lancette. — نِيشْتَرْ

le nil. — نِيلْ

pour نَه اِيلَرْ que fera-t-il? qu'a-t-il à faire? — نَيلَرْ

nopran. titre, ou sobriquet donné aux turcs. — نُپْرَانْ
le 1er degré est بِكْزَادَه. le second نُپْرَانْ. le troisieme تُرْكْ.

واجِبٌ necessaire, dû, d'obligation.
واجِبٌ او. etre necessaire, etre du, etre obligé.

وارْ existant, qui existe, et ceque l'on a.
وارْ او. exister, etre dans la nature des choses, et avoir. وارُم ceque j'ai, ceque je possede. وارْ اَتمَكْ créer, produire. وارْ قوّتنى صرف اَيلمَكْ employer toutes ses forces.

وارِثٌ heritier. وارِثٌ او. heriter.

وارْسَقْ وارْسَقْ varsak. coutelas, grand poignard. item nom d'une nation.

وارِلْ وارِيلْ baril, petit tonneau.

وارْلِقْ l'existence, l'etre, et les richesses, les facultés.

وارْمَقْ aller, se porter. اِستِقبالِه وارْمَقْ aller à la rencontre. سَيرَه وارْمَقْ aller se promener. زيارَتِه وارْمَقْ aller voir quelqu'un. بر آدَمَه وارْمَق, aller trouver quelqu'un. اِيُو وارْمَق se bien comporter. وارُوبْ گَلمَكْ aller et venir, et frequenter. وارَرَقْ وارَرَقْ avec le temps, peu à peu. وارِنجَه jusqu'à cequ'il aille, et jusques à... ut طونَه يَه وارِنجَه jusqu'au danube. وارَه وارَه avec le temps, à la longue. وارَه وارَه گَلدُك nous sommes venus, arrivés peu à peu.

وازْ ut وازْ گَلمَكْ وازْ گچمَكْ desister, se demettre, laisser, quitter, abandonner, ne se plus soucier. اوقومَقدَن وازْ گچمَكْ ne plus lire, abandonner les etudes. حقِّندَن وازْ گچمَكْ renoncer à son droit.

واسِطٌ Mediateur.

واسِطَه Moyen, expedient pour faire quelque chose.

واصِلْ او. parvenir. لِيمَانَه واصِلْ او. arriver au port.

واعِظْ predicateur.

واَفتِزْ واَفتِيزْ واَفتِسْ واَفطِيزْ Baptesme. واَفتِيزْ ا. bap=
=tiser.

واَفتِزْ لمَقْ baptiser.

وافِرْ beaucoup, abondant, copieux.

واقِعْ qui arrive, qui se trouve, qui est arrivé.
واقِعْ او. arriver, survenir.

واقِفْ instruit. واقِفْ او. avoir connoissance, etre
informé cum dat.

والِدَه mere.

والِي gouverneur d'une province, d'une ville, juge,
seigneur, prince.

وايْ exclamation d'un home qui se plaint, ou qui
menace, ut وايْ بَاشَكَه وايْ سَكَا malheur á toy. idem.

وجُود vugeoud. l'existence, la substance, la nature, le
corps. وجُودَه كَتُورْمَكْ mettre au jour, produire, executer.

وجَهْ façon, maniere. بُو وَجْهَ ايلَه de cette maniere, ainsi.
هَرْوَجْهَ ايلَه en toute façon, et lorsquil suit une negation en aucune
façon.

وِدَاعْ ا. وِدَاعْلَشْمَقْ dire á dieu á quelqu'un.

وَرَقْ varak. feuille d'un livre.

وَرَقْلَمَقْ feuilleter un livre.

دَرَمْ — vérém. phtisie, etisie. دَرَمْ بَغْلَمَقْ devenir etique.

دَرَمْلُو — etique.

وِزِلْدَمَقْ وِزْلَمَقْ — bourdonner.

دَرُو
de travers
اَزْقُرِي

وَزْنَه — vezné. balance. item bassinet de fusil. item flasque, poire a poudre.

وَزِيرْ — Ministre, conseillier d'etat.
وَزِيرِ اَعْظَمْ le premier ministre de la porte.

وَسْوَسَه — vésvésé. scrupule, soupçon.
وَسْوَسَه لُو scrupuleux.

وَسِيلَه — vesilé. cause, raison, motif, sujet.

وَشَقْ وَشَاقْ — vachak. loup cervier. وَشَقْ كُورْكِي pelisse de loups cerviers.

وِشْنَه — Vischna. cerises aigres.
وِشْنَه آبْ vulg. vischnab. ratafia de cerises.

وَصْفْ — vasf. description. وَصْفْ ا. décrire, raconter.

وُصُولْ بُولْمَقْ — arriver, parvenir.

وَطَنْ — vatan. patrie.

وَعْدَه — vadé. promesse, terme pour sortir d'une maison, pour payer une lettre de change.

وَعْظْ — vaz. predication, sermon, exhortation.
وَعْظْ ا. precher.

وَفَا ا. garder sa promesse, etre fidele dans ses promesses.

وَقتْ temps, heure, saison.
وَقّتُ وُزَمَانْ اِيلَه وَقْتِيلَه à propos, en son temps, avec le temps.
بِرْوَقتْ un temps, quelquefois. وَقتْ وَقتْ de temps en temps.
وَقْتِنْدَه سُويْلَمَكْ parler à propos. اوُيلَه وَقْتَنْدَنْ صُكْرَ apres midi. وَقتْ حَاجَتْدَه en cas de besoin. وَقِتْسِزْ hors de saison, mal à propos.

وَقفْ legs, cequ'on laisse à l'eglise, ou aux pauvres gens par testament &c, et fondation.

وُقُوفْ connoissance, information.
وُقُوفْ او. etre informé cum dat.

وَكَالَهْ procuration.

وَكِيلْ procureur, deputé, facteur. بَاشْ وَكِيلْ procureur general.
وَكِيلْ ا. وَكِيلْ ايدِنْمَكْ nommer quelqu'un pour, faire quelqu'un son procureur. وَكِيلِ خَرَجْ maitre d'hotel d'une maison.

وَكِيلْلِكْ procuration. ~~[illegible]~~ ~~procureur general~~

وِلَايَتْ Royaume, province, pays.
وِلَايَتْ اورْمَقْ ravager des pays.

وِلَايَتْلُو du pays, de même pays. نَه وِلَايَتْلُو de quel pais? بُو وِلَايَتْلُو de ce pais cy.

وُلْتَه چَالْمَقْ ~~[illegible]~~
volta tchalmak. bordeger d'un vaisseau, d'un bateau.

وَلَدْ Véled. fils. وَلَدِ زِنَا fils de putain.

وَلَنْجَه Couverture de lit, couverture de laine.
velensé.

وَنَدِكْ وَنَدِيكْ Venise. وَنَدِكْ دوژى doge de Venise.
وَنَدِكْ بَايِلُوسِي ambassadeur de Venise.

ونديكلو Venitien.

ویران ویرانه desert, ruiné, depeuplé.
ویران ا. ruiner, gater, depeupler, detruire.
ویران یر ویرانه ویرانلق ویرانه لق lieu desert, ruiné, solitude.

ویربمك envoyer. viribimek.

ویربلمك ویربلمك etre envoyé.

ویریش l'action de donner ut آلش ویرش commerce.

ویرکو ویرکی Virgu. tribut, contribution.
ویرکو ویرن tributaire.

ویرلمك etre donné.

ویرمك Vermek. donner. بوین ویرمك se soumettre, consentir.
چاغمق ویرمك donner ce que l'on demande. دلدوکنی ویرمك faire semblant de fuir. کرو ویرمك restituer. معنا ویرمك expliquer, donner la signification d'une chose.

ویره Véré. foy, sureté, accord, l'action de se rendre, treve. ویره ا. se rendre, ou rendre une ville par accord. ویره کاغدی saufconduit, passeport. ویره سیه آلمق prendre à credit. ویره سیه صتمق vendre, ou donner à credit.

ویوده Vaivoda. gouverneur de province, prince, prevot. اردل بغدان افلاق ویوده لری les princes de la transilvanie, de la moldavie, et de la valachie.

ویوده لق principauté.

هَا c'est bien, oui, fort bien.

هَاوَنْ havan. mortier. هَاوَنْ دَسْتَه سِي pilon.

هَايْ hélas. هَايْ مَدَدْ á moi, au secours.

هَايِدَه ha-idé. passe donc, allons donc.

هَايِدَه لَمَقْ chasser devant, faire avancer.

هَايَّلَمَقْ avoir soin, se soucier. هَايِلْمَزْ il n'importe.

هَبْ هَپْ hep. tout, tous. هَپِيسِي le tout, et tous.

هِجْرَه higré. hegire, epoque des Mahometans.

هِجْوْ satyre. هِجْوْ اِ faire des satyres. higiw.

هُجُومْ impetuosité, effort, attaque, choc.
هُجُومْ اِيلَه avec impetuosité. هُجُومْ اِ assaillir, attaquer, fondre, donner l'assaut. هُجُومَه دَايَانْمَقْ soutenir le choc.
هُجُومْلُو هُجُومْ اِيدِيجِي impetueux, qui attaque.

هَجَه hégé. syllabe.

هَجَه لَمَقْ hégélemek. epeler.

هَدِيَّه heti-ié. present. هَدِيَّه اِ faire des presents.

هَرْ

hér. tout, chaque. هَرْ ايكي ييلْ toutes les deux années, tous les deux ans. هَرْ بُوكُزْ هَرْ بِرْ chacun. هَرْ بِري chacun d'eux. chacun de vous. هَرْ جَانِبْدَنْ هَرْ طَرَفْدَنْ. هَرْ بِرْ آيْدَه هَرْ آيْدَه chaque mois, tous les mois. de tous les cotés, de chaque endroit. هَرْ جَانِبَه à tous les endroits, à chaque coté. هَرْ دَايِماً toujours, sans cesse. هَرْ دُرْلُو de toute sorte. هَرْ وَقتْ هَرْ زَمَانْ toujours. هَرْ سَنَه هَرْ ييلْ chaque an, tous les ans. هَرْ شَيْ toutes choses, chaque chose. هَرْ قَچَانْ كه toutes les fois que... هَرْ قَنْدَه كه هَرْ قَنْغِي يَرْدَه par tout où... هَرْ كَاه كه toutes les fois que... هَرْ كَزْ هَرْ كَرَّه toutes les fois, chaque fois. هَرْ كَسْ هَرْ كِشي un chacun. هَرْ كَمْ quiconque. هَرْ كيمْ ايسَه quelqu'il soit. هَرْ كُونْ tous les jours, chaque jour. هَرْ كُونْلُو quotidien, de chaque jour. هَرْ نَه هَرْ نَه كه tout ce que, et quelconque. هَرْ نَه اصِلْ quelconque, de quelque sorte... هَرْ نَه حَالْ ايسَه en quelqu'état que soient les choses. هَرْ نَه ايسَه soit ce que ce soit. هَرْ نَجَه ايسَه come il est, de quelque maniere que ce soit. هَرْ وَجْهِلَه absolument, en toute maniere, et lorsqu'il suit une negation en aucune maniere, nullement. هَرْ يَرْدَه par tout, en tout lieu. هَرْ يَكَا de tous cotés. [illegible] il y a du remede à tout excepté à la mort. prov.

هَرْجَايِي

inconstant, changeant, volage.

هَرْجَايِيلِكْ

inconstance.

هَرْزَه

hérzé. parolles vaines, frivoles.
هَرْزَه سُويْلَمَكْ dire des parolles vaines.

هَرَكْ

hérék. echalas, chevalet de violon.
هَرَكْ ا. planter des echalas.

هَرَكْلَمَكْ

héréklemek. planter des echalas.

هَضْمْ

hazm. digestion. هَضْمْ ا. digerer.
كُجْ هَضْمْ اُولُنَانْ طَعَامْ manger qui se digere difficilement.

ه

هَفْتَه — *hafta.* semaine بر هَفْتَه يه دَكْ pendant une semaine de temps.

هَلَاكْ — *hélak.* perte. هَلَاكْ او. périr, mourir. هَلَاكْ ا. perdre, faire mourir.

هَكْبَه — *heibé.* besace, valise.

هَلَه — *hélé.* enfin, toutes fois, néantmoins, mais encore, soit, mais...

هَمْ — *hém.* et aussi, comme aussi, ensemble. هَمْ بو هَمْ شو et celuicy, et celuilà.

هُمَا قوشي — manuque, oiseau de paradis.

هَمَانْ — *héman.* seulement, le mesme, en mesme temps, incontinent.

هُمَايُونْ — beni, fortuné, heureux, de bon augure, royal.

هِمَّتْ — *himmét.* soin, diligence.
هِمَّتْ ا. avoir soin, se donner de la peine, employer ses soins pour faire réussir une chose.

همشيره — *hemchiré.* sœur.

همشهري — compatriote, de la même ville. vulg. *hemcheri*

هَمْيَانْ — *hém-ian.* bourse pour l'argent.

هِنْدْ — *hind.* l'inde, indien.

هَنْدَسَه — *hendésé.* geometrie.

هِنْدِسْتَانْ هِنْدُسْتَانْ — les indes.

هُنَرْ
hunér. art, artifice, industrie, science, chef d'œuvre, beau fait, vertu. هُنَرْ كوسْتَرْمكْ faire de belles et admirables actions, ou beaux faits.

هُنَرْلو
industrieux, et élegant.

هَنوزْ
hénouz. encore, à cette heure, maintenant, jusqu'à present, n'aguéres, et lorsqu'il suit une negation pas encore.

هَوَا
hava. air, vent, petit vent doux, temps, ton, air d'une chanson. item inclination, affection, desir, vanité, convoitise, ambition. هَوَاسِنهَ تَابِعْ آدَمْ home adonné à ses caprices, à ses penchants. آچِقْ هَوَا beau temps. بُولُتْلو هَوَا يُوسْ هَوَا temps couvert, sombre, nebuleux. سَرِينْ هَوَا air temperé. هَوَادَه à l'air. هَوَا آچِلمَقْ s'ouvrir du temps, récommencer à faire beau temps.

هَوَائِي زُووِي cordeau.

هَوَالَنْمَقْ
havalanmak. s'eventer, prendre l'air, et se debaucher, devenir libertin, insolent. هَوَالَنْمِشْ شَرَابْ vin eventé.

هَوُوجْ
havouj. carote.

هَوَسْ
havés. curiosité, desir d'apprendre quelque chose. item appetit deréglé, concupiscence, ambition. هَوَسْ اُولْمَقْ être curieux, s'appliquer à quelque chose, avoir envie de quelque chose, prendre goût cum dat. هَوَا وُ هَوَسَه تَابِعْ اولْ s'abandonner à ses caprices, se livrer à ses passions.

هَوَسْلو هَوَسْنَاكْ
curieux, ambitieux.

هَيْ
hei. o, hola.

هَيْبَتْ
héibet. majesté, grandeur, respect.

هَيْبَتْلو
majestueux, grand, respectable.

هِيچْ هيچْ
rien, jamais, quoique ce soit. aucune هِيچْ بِرْ شَيْ هِيچْ بِرْ نَسْنَه personne, nul, aucun. هِيچْ بِرْ كِمْسَه

chose, rien, rien du tout. هیچ بر وجهله هیچ آصلاً en aucune maniere.
هیچ بر یرده en aucun endroit. هیچ اولمزسه هیچ دکل ایسه au moins, tout au moins, du moins.

يَا oh, ou, ut et يَاخُودْ et وَيَاخُودْ ou bien, ou du moins.
item et quoy, et comment? يَا كِتْدِيمِي et quoy, est-il donc party? يَا دُكَّانِي نَه اَيْلَدِكُزْ et qu'avez-vous donc fait de la boutique?

يَاپْ يَاپْ يَاپْ يَاپْچَه يَاپْچَه iap. iaptché. lentement, doucement, tout doucement.

يَاپِشْدُرْمَقْ faire toucher, faire prendre, faire empoigner, faire entreprendre, et attacher, afficher, appliquer, enchasser, coller.

يَاپِشْجَقْ iapichsageak. qui se peut manier, toucher, qui peut s'attacher, se prendre, se coller.

يَاپِشْغَانْ يَاپِشْقَانْ يَاپِشْقَنْ gluant, visqueux, qui s'attache aisement, contagieux, qui se communique par l'attouchement.

يَاپِشْمَقْ toucher, manier, taster, prendre avec la main, empoigner, entreprendre, et s'attacher, se prendre, se coller. بِرْ اِيشَه يَاپِشْمَقْ entreprendre une affaire, commencer un ouvrage. يَاپِشْمِشْ collé, attaché.

يَاپِقْ housse de cheval.

يَاپِلْمِشْ bati, construit, fait. قَالْدِرِمْ يَاپِلْمِشْ يُولْ chemin pavé.

يَاپِلْمَقْ etre bati &c.

يَاپْمَقْ batir, fabriquer, murer, forger, faire, et refaire, reparer, et fermer. يَاپُو يَاپْمَقْ batir, construire un edifice. بِرْ قُيُويِ يَاپْمَقْ creuser un puits. يُوَه يَاپْمَقْ faire un nid. يَكِيدَنْ يَاپْمَقْ batir de nouveau, renouveller. كُوكُلْ يَاپْمَقْ s'acquerir les cœurs.

يَاپْمَه iapma 656

يَاپِنْمَقْ commencer, se mettre à...

يَاپُو يَاپِي ia-pou. edifice, batisse. كَمَرْ يَاپُو batisse en arcade.

يابوجي ياپيجي *ia-pigi.* charpentier, masson.

ياپونجه manteau à pluye. *iapoungea.*

ياپيلو ياپولو *ia-pilu.* bati, garni de beaux edifices. طاش ياپيلو muré, de pierres.

يات يات يراق armes, instruments de guerre.
ضرب و دفع يات armes offensives, et deffensives.

ياتجق يرّ endroit pour coucher.

ياتسي يتسي ياتسو *iatsi.* deux heures, ou environ après le coucher du soleil. ياتسي نمازي la priere que font les mahometans deux heures, ou environ aprés le coucher du soleil.

ياتق bouteille de bois.

ياتمش couché, qui s'est couché.

ياتمق se coucher, etre au lit. آرقه اوستنده ياتمق coucher sur le dos. يوزي قويو ياتمق coucher sur le ventre. *Kou-iou.*

ياتن couché.

ياخود *iahod.* ou bien.

ياد étranger, inconnu.

يادست *iadesté.* sorte de jeu.

يادلق etat d'un etranger, d'un inconnu.

يَارْ precipice.

يَارَانْ ami, compagnon, familier, confident.
يَارَانْ او. etre ami.

يَارَانْلِقْ amitié, familiarité.

يَارَبّْ Mon Dieu, Seigneur.

يَارْدُمْ aide, assistance, secours. يَارْدُمْ ا. يَتِشْتُرْمَكْ aider, assister, secourir. دِلْ يَارْدُمِي suffrage, recommendation.

يَارْدُمْجِي aideur, qui aide.

يَارْدُمْلَشْمَقْ s'entraider, s'assister l'un l'autre.

يَارَسَه يَارَهسَه chauve souris. *iarasa.*

يَارِشْ fente, crevasse.

يَارِقْ يَرِقْ *idem* plus *usité*. fente, crevasse.

يَارْلِغَقْ *iarligamak*. pardonner les pechés.

يَارِلْمِشْ fendu, crevé.

يَارِلْمَقْ etre fendu, crever. يَرْ يَارِلْمَه سِي ouverture de la terre.

يَارِمْ moitié, demi. يَارِمْ سَاعَتْ demie heure.
يَارِمْ اوقَه demie *ocque*. يَارِمْ كِيلَه demi *kilau*.

يارمق fendre. اودون يارمق fendre le bois.

يارملق demie piastre.

يارملمق v. partager par le milieu.

يارملو iar-malu. qui doit se fendre, et qui doit etre fendu.

يارمه iarma. un morceau de bois fendu.

يارن demain. يارن دكل اوبركون après demain.

يارنده سي iarindési. le lendemain.

ياره iara. playe, blessure. ياره بزي bande de playe. اوكلمز ياره playe incurable.

يارەلشمق ia-ralaschmak. s'entre blesser, se blesser l'un l'autre.

يارەلمق ia-ralamak. blesser, faire une playe.

يارەلو iaralu. blessé.

ياري demi, mi, moitié. ياري يول moitié chemin. ياريسي la moitié. ياري يارية á moitié, par moitié.

ياريلمق partager par moitié, et arriver á la moitié, faire, ou avoir fait la moitié.

ياز campagne. item usit. printemps, été. ايلك ياز le printemps.

يازر بوزر iazar bozar. tablettes ou l'on ecrit.

يازِقْ
faute, peché, et chose triste, lamentable.
يازِقدُرْ c'est dommage.

يازِلجَقْ
iazilageak. qui doit etre ecrit, et qui merite d'etre ecrit.

يازْلِقْ
Robe, habit pour l'été, chambre fraiche pour l'été.

يازِلْمَقْ
etre écrit &c.

يازِلُو يازِيلو يازُولُو
iazilu. ecrit, marqué.
آلتُونْ يازِيلُو ecrit avec des caracteres sinistres. قَرَه يازِيلُو écrit en caracteres d'or.

يازْمَقْ
ecrire, decrire, peindre, depeindre.
آلتِنْدَه يازْمَقْ souscrire. عسكَرْ يازْمَقْ enroller des soldats, lever des troupes.

يازْمَلُو
ias-malu. qui doit ecrire, et qui doit etre ecrit.

يازُو يازِي
iazi. ecriture, caractere, main.
آلْ يازِيسي ecrit de la main. يازُو يازْمَقْ ecrire.

يازِجي
ecrivain, secretaire. صُورَتْ يازِجيسي peintre.

ياسْ
ias. deuil. ياسْ چكمكْ porter le deuil.

ياسْلُو
de deuil, qui porte le deuil.

ياسَمِينْ ياسِمينْ
jasmin.

ياشْ
mouillé, humide, et humeur, larme, et age. ياشْ وَنَمْ او. etre humide, devenir humide.
ياشْ دوكمكْ jetter, verser des larmes, pleurer. يَدِي ياشِنَه وارِنْجَه قِرْمَقْ faire mourir jusqu'aux enfants de sept ans.
آلتِمِشْ ياشِنْدَه كِي sexagenaire, qui a soixante ans.

يَاشْدَاشْ
d'un même age.

يَاشَرْمَقْ كُوزْ يَاشَرْمَقْ
ia-charmak. pleurer, avoir les yeux gonflés de larmes, larmoyer.

يَاشْلِقْ
humidité.

يَاشْلُو يَاشْلِي
agé. item qui est plein de larmes.

يَاشَمَقْ يَشَامَقْ
ia-cheamak. vivre. چوقْ يَاشَه courage, courage mon enfant. يَاشَارُمْ je vis. يَاشَادُمْ j'ai vecu. يَاشَهَيُمْ que je vive.

يَاشْمَقْ يَشْمَقْ
iaschemak. voile dont les femmes se servent pour se couvrir le bas du visage, quand elles sortent. قَپُو يَاشْمَغِي portiere. اوُجَاقْ يَاشْمَغِي manteau de cheminée.

يَاغْ
iag. huile, graisse, beurre, onguent.
اِيچْ يَاغِي suif. بَزِرْ يَاغِي huile de lin. بَلَسَانْ يَاغِي baume de la mecque. تَوَه يَاغِي beurre frais. زَيتُونْ يَاغِي huile d'olive. صَا يَاغِي beurre.
يَاغْ سُورْمَكْ oindre, huiler.

يَاغْجِي
qui fait, ou vend de l'huile.

يَاغِرْ
ia-guir. playe, blessure d'un cheval sur le dos. آتُمْ يَاغِرْ اوُلْمِشْ mon cheval à une playe au dos.

يَاغِزْ
ia-guis. de couleur chatain d'un cheval.
قَرَه يَاغِزْ brun.

يَاغْلَامَقْ يَاغْلَمَقْ
iag-lamak. oindre, poisser, et graisser.

يَاغْلِقْ
mouchoir.

يَاغْلُو
huileux, gras, graissé.

ياقِشانْ ياقِشِيجي v. bienseant, qui sied bien, ajusté, propre.

ياقِشْدُرْمَقْ accommoder, ajuster.

ياقِشِقْ usité. bienseant, qui sied bien, ajusté, propre.
ياقِشِقْسِزْ malséant, qui ne sied pas bien, malajusté, mal propre.

ياقِشقْلِقْ propreté, bienseance.

ياقِشْمَزْ messeant, qui ne sied pas bien.

ياقِشْمَقْ etre bien seant, convenir, s'accorder, etre propre.

ياقْلَشْدُرْمَقْ approcher une chose d'une autre.

ياقْلَشْمَقْ ياقْلاشْمَقْ approcher, s'approcher.

ياقِلْمَقْ etre fait brulé, etre mis au feu.

ياقْمَقْ يَقْمَقْ bruler, consommer par le feu, faire bruler, al=
=lumer. آتَشْ ياقْمَقْ allumer la chandelle. موم ياقْمَقْ allumer le feu. بر شهري يقوب ياقْمَقْ ruiner une ville de fond en comble.

ياقُوتْ ia-kout. rubis. صاري ياقوتْ saphyre.

ياقِي يقي iaki. cautere. ياقِي ياقْمَقْ faire un cautere.

يالْدِزْ dorure. يالْدِزْ التوني sequin de venise.
بر شيئك يالْدِزِينْ كيدرمك كوتورمك enlever la dorure de quelque chose.

يَاڭسِلْمَقْ يَاڭصِلْمَقْ
ian-silmak. faire des grimaces à quelqu'un. r.

يَالْدِزْلَمَقْ
dorer.

يَالْدِزْلَنْمِشْ
doré.

يَالْدِزْلُو يَالْدِزْلِي
idem. mais plus usité. doré.

يَالْدِقْ يِلْدِزْ
l'etoile de la canicule. r.

يَالِڭْ يَالِنْ
ialin. nud, descouvert. يَالِڭْ يُوزْلُو qui a le visage decouvert. يَالِڭْ آيَاقْ à pieds nuds.

يَالِڭْ
ia-lin. flamme, eclat.

يَالِڭْلَتْمَقْ يَالِڭْلَمَقْ يَالِڭْلَنْدُرْمَقْ
ialinlatmak, ialinlamak, ialinlandurmak. enflammer, et faire reluire, ou eclatter.

يَالِڭْلَنْمَقْ
ialin-lanmak. s'enflammer.

يَالِڭُزْ
ialinuz. seul, seulement. يَپَا يَالِڭُزْ tout seul. يَالِڭُزْ دَڭِلْ non seulement.

يَالِڭُزْلِقْ
ialinuzlik. l'etre seul, solitude.

يَاِمْ يَاُمْ
r. le tranchant. بَالْتَهْ نُكْ يَاُمِيلَهْ du tranchant de la hache.

يَالِنْ
nud, decouvert. يَالِنْ قِلِجْ epée nue. يَالِنْجَقْ *idem* nud, descouvert.

يَالُو
ialu. bord, rivage.

ialvarmak. prier. يالوارمق يلوارمق يلورمق الله ايچون يلورمق prier pour l'amour de dieu. يالوارمغله à force de prier. يالوارمزدن sans en être prié. يالوارجي prieur.

يالي يالو bord, rivage. دكز يالسي bord de la mer. اوكز يالي ميدر votre maison donne-t-elle sur la mer, est-elle située sur le bord de la mer.

يان coté, flanc, bande, part. يان آغريسي pleuresie. يان كسمك voler, couper les bourses. يان كسيجي voleur, coupeur de bourses. يان ويرمك s'eloigner, se retirer. يانينه وارمق accoster, approcher, aller trouver. يانندة auprès de lui, à son coté. دورت يانينه بقمق regarder de tous les cotés. يانكدة auprès de toy, à ton coté. ياندةكي celui qui est près de moi. اوستٌ يانندة au dessus de lui, plus haut. اوته يانندة de l'autre coté. اديانه بويانه يلمك courir ça et là.

يانبكي ianbe-i. de travers.

ياندرمق allumer, bruler, mettre le feu.

يانر طاش ianar. pierre ponce.

يانشترمق ياناشترمق ianaschtirmak. accoster, approcher, recommander, addresser, ou accorder un homme au service de quelqu'un.

يانشلمز ianachilmaz. inaccessible, dont on ne se peut approcher.

يانشمق ia-naschmak. s'accoster, aborder. item se mettre au service de quelqu'un.

يانشمه ianaschma. serviteur, valet.

ياڭغن يانغين يانغون ianguin. feu, embrasement, incendie.

يانق ianik. brulé. يانق قوقو odeur de chose brulée.

یاَنْقو
ianko. echo.

یاَنْقولنمَقْ
iankolanmak. faire l'echo.

یاَنْمشْ
brulé, embrasé.

یاَنْمَقْ
brusler, et etre brulé, enflammé, se bruler, s'enflammer.
عشْقله یاَنْمَقْ bruler d'amour.

یاَوْ
perte. یاَوْ قلمَقْ perdre.

یاَوری یاَورو
petit. قازْ یاَوریسی oison. كوكرجنْ یاَوریسی pigeonneau.
طوكزْ یاَوریسی petit cochon.

یاَوریلمَقْ
faire des petits.

یاَوزْ
ia-ouz. mechant, fier, cruel, furieux, sauvage, brusque.
یاَوزْ دعاَ malediction, imprecation. یاَوزْ آلتمَقْ faire passer pour mauvais, pour cruel.

یاَوزلقْ
fierté, cruauté, furie.

یاَوزلندرمَقْ
rendre cruel, porter à la cruauté,
~~[illegible]~~
effaroucher.

یاَوزلنمَقْ
se courroucer, se mettre fort en colere,
s'effaroucher.

یاَوقلمَقْ
perdre. *iaoukilmak.*

یاَوقلو یاَوقلي
ia-ouklu. fiancé, fiancée.

یاَوَه
iavé. parolles vaines, inutiles. یاَوَه سویلمك babiller.
یاَوَه سویلیجي babillard.

ياوي قلمق
pendre.

يايْ
été. يايِن قيشين en été come en hyver.

يايْ
arc. ياي كرِشي corde de l'arc. ياي چكمك tendre l'arc. ياي يصمق bander l'arc. ياي كرِشلمك mettre la corde à l'arc. ياي قورمق de=
= tendre l'arc.

يايا
infanterie, soldats à pied.

يايان
piéton, qui marche à pied. يايان كتمك يايان يورمك marcher à pied, aller à pied.

يايق
etendu, deployé, elargi. item vase de bois ou l'on fait le beurre.

يايقمق يقمق
ia-ikamak. laver, rincer.

يايقنمق
ia-ikanmak. se laver.

يايلمق
s'etendre, s'elargir.

يايمق
etendre, deployer, elargir, et divulguer.

يپا
ia-pa. van à vanner. item يپا يالكز ~~tout~~ seul.

يپاق يپق يايق
iapak. laine. اينجه يپاق laine fine. آلجاق يپاق laine grossiere. يپاق اشلمك travailler en laine. يپاغي طرامق carder la laine.

يپاقچي
ouvrier en laine, qui apprete, ou vend la laine.

يپاقلو de laine, qui porte laine.

يبان يابان desert, campagne, ou lieu eloigné de toute sorte d'habitations. يبانه كتمك s'en aller dehors, aboutir á rien, perir, etre perdu. يبانه صايقلمق يبانه سويلمك rever, dire des sottises, des impertinences. يبانه آتمق jetter lá, ne pas se servir. يبانده dehors, en campagne. يباندن كلمه é=
=tranger, venu de dehors. يبان آدم يبان آدمي homme sauvage. يبان اشكي ane sauvage. يبان طوكزي sanglier.

يبانجي *ia-bangi.* etranger, de dehors.

يپراق *iaprak.* feuille. يشيل يپراق feuille verte, petit present. يپراق يولمق cueillir, oter les feuilles d'un arbre. يپراغني ايتلمق oter le surplus des feuilles d'une vigne, d'un arbre.
يپراق طولمه‌سي يپراق صارمه‌سي sorte de farce enveloppée dans des feuilles de vigne.

يپراقلنمق produire feuilles, se couvrir de feuilles.

يپراقلو qui porte feuilles, plein de feuilles.

يتاق يتق ياتق *ia-tak.* lieu á se coucher, lieu de retraitte, retraitte, gite, lit, caverne de betes sauvages, nid.
خرسزك يتاغي retraitte de voleurs. قويون يتاغي bergerie.

يتجك *ié-tegek.* qui doit suffire, suffisant.
يتجك قدر autant qu'il en faut, autant qu'il en faudra.

يتر *ié-tér.* c'est assés, il suffit. *item* suffisant, qui suffit.

يترملك يتورملك faire suffire, et faire parvenir.

يترمك يتورمك perdre.

يتشدرمك faire suffire, parvenir, faire parvenir, et fournir, donner, suppléer, pourvoir.

يتشر c'est assés, il suffit.

يتشمش parvenu, qui a suffi, et meur, meuri.

يتشمك parvenir, arriver, atteindre, suffire, aboutir, attraper, et etre meur, meurir. عقل يتشمدوكي auquel l'esprit ne peut pas atteindre, incomprehensible. يتشدكي قدر autant qu'il en faut, autant qu'il en faudra. يتشمز ça n'est pas assés.

يتلو يتلي mauvais, mechant. r.

يتمش soixante et dix, septante.

يتمشنجي septantième.

يتمك parvenir, arriver, suffire.

يجنمك etre affligé, etre contristé, s'affliger. r.

يخسول <u>iohsoul</u>. pauvre.

يخشي bon, bien.

يخني <u>iahni</u>. ragout de viande.

يدرمك faire manger, nourrir.

يدك <u>iedek</u>. cheval de main. يدكه آلمق conduire les chevaux par la main.

يدكجي palfrenier qui conduit le cheval de main.

يدمك iedmek. mener, conduire par la main.

يدنجي septieme.

يدي sept.

يديشر sept à sept.

يرّ lieu, endroit, et la terre. مبارك يرّ endroit saint, sacré. بركتلو يرّ lieu fecond, abondant. يقجق يرّ lieu elevé d'ou l'on peut regarder au loin, et lieu digne d'etre consideré. اوينيجق يرّ lieu propre à jouer, lieu ou l'on joue. چالي يرّ endroit rempli de buissons. جمع اولجق يرّ lieu d'assemblée, endroit ou se ramasse le peuple. خراب يرّ endroit desert, ruiné. دكنلو يرّ lieu rempli d'epines. دوز يرّ lieu plat. معاف يرّ endroit privilegié. صرب يرّ endroit difficile, scabreux. يقين يرّ endroit proche. اسباب صاقلجق يرّ endroit pour garder les habits, garde=robbe. طورق يرّ طورجق يرّ habitation, lieu pour rester. يرّ يوزي la surface, la face de la terre. يرّ التنده sous terre. يرّ التنده اولان souterrain, qui est sous terre. يرّه دوشمك tomber à terre. يرّ دپرنمك etre agitée, remuer de la terre. يرايله برابر ا rendre egal à la terre. يره اورمق prosterner. يريرّ çà et là. كچد يري l'endroit du gué. يرينه en sa place, et au lieu de... بابا كز يرينه au lieu, en la place de votre pere. يرلرينه en leur place, à leur place. يرينه كچمك cela va bien, et à propos, cela passe, mais &c. يرنده يريني طوتمق succeder à quelqu'un, occuper, ou tenir sa place. يرينه كيرمك suppleér. يرينه كتورمك executer, remplir, faire ce dont on a été chargé. يرينه كلمك etre executé, etre observé. آدم شي يرينه صايمق mepriser, ne faire aucun cas. يرندن قوپرمق arracher, arracher de sa place, deraciner. يرندن قوپمق sortir de sa place, etre demis, etre disloqué. يرندن چقمق etre disloqué, etre demis, et s'en aller.

يَرَاتْمَقْ يَارَاتْمَقْ créer.

يَرَادِشْ يَرَادِلِشْ création.

يَرَادَنْ يَرَادَانْ qui crée, qui a créé.
بِزِي يُوقْدَنْ يَرَادَنْ آللَّه dieu qui nous a créé du neant.

يَرَادِلْمَقْ etre créé.

يَرَادِيجِي createur.

يَرَارْ *iarar.* qui vaut, sert, est bon pour...
propre, convenable, et dispos, vaillant, brave, courageux.

يَرَارْلِقْ valeur, force, vaillance, courage.
يَرَارْلِقْ ا. يَرَارْلِقْ كُوسْتُرْمَكْ montrer de la valeur, faire de belles actions. يَرَارْلِغِلَه courageusement.

يَرَاشِقْ qui sied, ou vient bien, propre, ajusté, et pro=
=prement, convenablement. يَرَاشِقْسِزْ mal séant, qui ne sied pas bien, malajusté, malpropre.

يَرَاشِقْلِقْ convenance.

يَرَاشْمَقْ etre convenable, bien seant, propre, et s'accompagner.

يَرَاقْ *iarak.* arme, armeure, harnois, affoutiment, appret, appareil, provision. يَرَاقْسِزْ desarmé.

يَرَاقْلَمَقْ يَرَاقْلَتْمَقْ يَرَاقْلَنْدُرْمَقْ armer, fournir, garnir, preparer, et se faire appreter.

يَرَاقْلَنْمَقْ s'armer, et se preparer, s'appreter á ...

يَرَاقْلُو يَرَاقْلَنْمِشْ armé, et preparé, prest.

يرامز — mauvais, mal, mechant, qui ne vaut rien, qui n'est bon á... يرامزلر les mechants. يرامز ايش crime, forfait. يرامز عادت mauvaise coutume, abus.

يراماز لق — mal, malice, mechanceté.

يرامق — valoir, tenir, etre profitable, etre propre á...

يرتق ييرتق — dechiré.

يرتمق ييرتمق — dechirer, mettre en pieces, desmembrer.

يرتيجي — qui dechire, qui met en pieces &c. يرتيجي جانور betes farouches.

يرجكز — petit endroit.

يرد يردو — ~~trou d'une eguille.~~ ~~id~~. تا دوه اكنه يردوسنه كيروب كچنجه jusqu'a ce qu'un chameau passe par le trou d'une eguille.

يرلشترمك — placer, ranger, mettre chaque personne, ou chaque chose en son lieu, ajuster, etablir come il faut.

يرلشمك — prendre chacun sa place, s'accommoder, etre ajusté, rangé, et placé, come il faut.

يرلنمك — changer de päys.

يرلو يرلي — du lieu, habitant. نه يرلو de quel lieu, de quel païs? بو يرلو d'icy, de ce lieu. يرلو يرنده chacun en son rang.

يرمك يرمك — parler mal de quelqu'un, le blasmer. r. يروب ييمك gronder contre quelqu'un. r.

يرنمك — soupirer aprés quelque chose, etre jaloux du bonheur de quelqu'un.

يَزِيدْ méchant en parlant des enfants.

يَشْ humide, age. ; on s'en sert en vers pour يَاشْ.

يَشَرْتمَقْ iachartmak. faire pleurer.

يَشِرْتمَكْ faire reverdir.

يَشَمْ sorte de pierre precieuse. agathe.

يَشِيلْ verd.

يَشِيلْلِكْ verdure, pré, lieu de verdure.

يَشِيلْلَنْمَكْ verdoyer, reverdir.

يَصَاقْ deffence, et deffendu. يَصَاقْ اَ deffendre, interdire.

يَصَاقْجِي soldat de garde, huissier, sergent, janissaire.

يَصْدِقْ coussin, carreau. يوزْ يَصْدُوغِي oreillier.

يَصْدَنْمَقْ s'appuyer, s'accouder sur un coussin, ou carreau.

يَصْمَقْ tendre, elargir, lacher, relacher.

يَصِّي lange.

يَقِّيلَمَقْ

élargir.

يَعْقُوبْ

iakoub. nom propre, jacques.
يَعْقُوبْ پَيْغَمْبَرْ patriarche jacob.

يَعْنِي

iani. c'est à dire.

يَغَائِمَقْ يَغْمَقْ

menacer, faire des menaces. v.

يَغْدِرْمَقْ

faire pleuvoir.

يِغْدِرْمَقْ

faire ramasser, faire accumuler.

يِغِلْمَقْ

etre ramassé, etre accumulé.

يَغْمَا

iagma. raviſſement, pillerie, pillage, proye, butin. يَغْمَا ا. ravir, depouiller, piller, faire butin, mettre à sac, saccager.

يَغْمَاجِي

raviſſeur, qui pille.

يَغْمَالَمَقْ يَغْمَلَمَقْ

piller, ravager, faire butin, saccager.

يَغْمَقْ

iagmak. pleuvoir. طُلُو يَغْمَقْ gresler.
قَارْ يَغْمَقْ neiger.

يِغْمَقْ

entaſſer, amaſſer, accumuler.

يَغْمُورْ

pluye. قَتِي يَغْمُورْ grosse pluye. يَغْمُورْ صُوِي eau de pluye.
يَغْمُورْ چِسْمَكْ faire une petite pluye.

يَغْمُورْلِقْ

manteau de pluye.

يغنمق
etre accumulé, s'accumuler, s'amasser.

يغين يغن
monceau, tas, amas.

يقا يقه ياقه
iaka. colet, et visage, coté.
حقارت ايله يقاسنه يابشوب le prennant ignominieusement par le colet. دكزك اوته يقه سي l'autre coté, l'autre visage de la mer. دكزك اوته يقه ده de l'autre coté de la mer. دكزك بروُ يقه سي ce coté cy de la mer. يقاسنلان چوريمك adopter, prendre pour fils. دكزك بروُ يقاده de ce coté cy de la mer.
يقه ويرمك etre trompé.

يفعللمك fout. en terme poli. شمدي آني يفعللرم je la fout tout á l'heure. ié-fallemek.

يقالق
monceau suffisant pour le collet.
عورت يقالغي mouchoir dont les femes se couvrent le sein.

يقالمق
trainer quelqu'un par le collet.

يقالو يقه لو
ut اوته يقالو qui est au delá de la mer, d'outremer.

يقدرمق
faire abbattre, renverser á terre, commander d'etre renversé.

يقق
tombé, ruiné, abbatu, detruit.

يقل
vá donc, que tu te puisse rompre le col.
وار يقل va te promener.

يقلاجق يقلجق
ikilageak. qui menace ruine, et qui doit etre renversé.

يقلاشترمق يقلشترمق
approcher, faire approcher, faire venir proche, faire aborder.

يقلاشمق يقلشمق
accoster, s'approcher, approcher.

يقلمش
ruiné, detruit, renversé.

يقلمق
être détruit, être renversé, se ruiner.
يقلوب كتمك aller de pis en pis.

يقمق
brûler, allumer, enflammer.
آتشه يقمق اوده يقمق brûler au feu.

يقمق
faire tomber, abbattre, demolir, ruiner, gaster, détruire. يقوب يقمق ruiner par le fer et le feu. تملدن يقمق renverser de fond en comble. خاطرين يقمق faire de la peine à quelqu'un, l'offenser.

يقمقلق
ruine, renversement.

يقيجي
incendiaire.

يقيجي
destructeur.

يقين
iakin. proche, voisin, et près, proche, et presque.
يقيندن de près. يقينلر les proches. بو يقينده يقينده بو يقينلرده nouvellement, dernierement, ces jours passez, il n'y a pas long temps. صباحه يقين vers le matin. اويله يه يقين vers midi. اخشامه يقين sur le soir. يقين او. être proche, voisin, et domestique, avoir accès. يقين كلمك s'approcher, venir proche. يقين يرده proche, pas loin. يقيندر c'est proche.

يك
ied. bon, meilleur. يكدر il vaut mieux.
يك سومك aimer mieux.

يك
ien. manche. يكني صغامق retrousser la manche jusqu'au coude.

يكا
ian-a. côté, endroit, vers. اويكا بويكا çà et là.
شهردن يكا vers la ville. بندن يكا pour ce qui est de moi, quant à moy.

يكاز
ian-az. difficile, malaisé à contenter.

يكازلق
ian-az lik. caractere difficile à contenter.

يَكَاقْ يَكَقْ — *ian-ak.* joue. يَكَاقْ يُومْرُوسِي le milieu de la joue.

يِكِتْ يِكِدْ يِكِيدْ — *igit.* jeune hoṁe, hoṁe fait.

يِكِتْلِكْ — jeunesse, age d'hoṁe, et courage, ou action d'hoṁe de cœur, valeur.

يَكْرَكْ — *ieirek.* meilleur, mieux.

يِكِرْمِي — vingt.

يِكِرْمِنْجِي — Vingtieme.

يَكْشَقْ يَكْشَاقْ يَاكْشَاقْ يَاكْشَقْ — *ian-cheak.* babillard, causeur, jaseur.

يَكْشَاقْلِقْ — *ian-cheaklik.* babil, caquet, jaserie.

يَاكْشَامَقْ يَكْشَمَقْ — *ian-cheamak.* babiller, caquetter, jaser.

يَكْلِتْمَاجْ يَاكْلِتْمَاجْ — *ian-iltmag.* mots difficiles á prononcer.

يَكْلِشْ يَاكْلِشْ — *ian-lisch.* faute, erreur, abus, et mechant, trompeur. يَكْلِشْ قَبُويَه وَارْمَقْ ne pas trouver la porte. يَكْلِشْسِزْ sans faute.

يَكْلِشْلُو — plein de fautes, faux.

يَكْلِمِشْ — qui s'est trompé.

يَكْلِمَقْ يَاكْلِمَقْ — *ian-ilmak.* errer, faillir, se tromper, se meprendre, manquer, faire faute.

يكلمك
ien-ilmek. etre vaincu.

يكلمك
icilémek. rendre meilleur.

يكلو
ienlü. garni de manches.

يكمك
ien-mek. vaincre, surmonter, gagner, subjuguer.

يكن
iegnén. neveux, come le fils d'une sœur.

يكي
ien-i. nouveau, neuf. يكيدن de nouveau, nouvellement. يكيدن پيدا trouver quelque chose de nouveau.

يكيچري
ien-itcheri. janissaire. يكيچريلر آغاسي l'aga des janissaires.

يكيلك
ien-ilik. nouveauté.

يكيلمك يكيلتمك
ien-ilemek. renouveller.

يكين
ien-in. vainqueur, superieur.

يكينلك
ien-inlik. victoire.

يل
vent, air, item pet, vesse.
يل دكرمني moulin à vent. يل قوان alcyon, ame damnée. item lattes de bois que l'on met pour tenir en respect les tuilles. يله ويرمك jetter au vent c.a.d. dissiper. لطيف يل air doux, petit vent.

يل ييل
an, année. ييلده بر une fois l'année.
ييل باشي le premier de l'an.

يَلَابِقْ *ialabik.* reluisant, eclatant, et couleur melée. يَلَابِقْ تَلْ feuilles d'or faux.

يَلَابِمَقْ reluire.

يَلَاشْمَقْ *ialaschmak.* s'entrelecher ~~ut~~
قَانْ يَلَاشْمَقْ se sucer, se lecher mutuellement le sang.

يَلَامَقْ lecher. تُوكُرُكِني يَلَامَقْ *tukruguini.* reprendre cequ'on a donné.

يَلَانْ *ialan.* mensonge, fausseté, et faux, menteur.
يَلَانْ سُويلَمَكْ dire un mensonge. يَلَانْ يِرَه آنْدْ إِيچْمَكْ jurer á faux.
يَلَانْ بَصْقُونْ fausse allarme. يَلَانْ شَيْ chose feinte, inventée.
يَلَانْ يَلَانْجِي چِقَرْمَقْ desmentir, montrer qu'il a menti.

يِلَانْ *ilan.* serpent. يِلَانْ بَالُغِي anguille.
يِلَانْ دَرِيسِي peau de serpent. اِيكِي بَاشْلُو يِلَانْ serpent a deux tetes. صَاغِرْ يِلَانْ aspic. يِلَانْ صُوقْمَقْ mordre d'un serpent.

يِلَانْجِقْ petit serpent.

يَلَانْجِي menteur, et faux. يَلَانْجِي چِقَرْمَقْ convaincre quel=
=qu'un de mensonge. يَلَانْجِي چِقْمَقْ etre decouvert menteur.

يَلَانْجِيلِكْ mensonge.

يَلَانْلَمَقْ regarder comē mensonge, ne pas vouloir preter foy á une chose.

يَلْپَازَه *Vulg. ielpézé.* eventail. يَلْپَزَه صَالْلَمَقْ remuer l'eventail.

يَلْپَازَه لَمَكْ *Vulg. ielpézélemek.* remuer l'eventail.

يَلْتَقْلَنْمَقْ iltaklanmak. flatter.

يَلْتَقْلَنِيجِي flatteur.

يَلْتَمَكْ ieltémek. manier, et porter, inciter.
شَيطَانُكْ يَلْتَمَه سِيلَه par les tentations du Demon.

يَلْتَنْمَكْ prendre envie, avoir tentation de..., etre porté, ou s'addonner à...

يِلْدِرَغَانْ ildiragan. reluisant.

يِلْدِرِمْ éclair, et foudre. يِلْدِرِمْ اُوينَمَقْ faire des eclairs.
يِلْدِرِمْ اورمَقْ faire des éclairs, et foudroyer, fulminer; tomber la foudre. يِلْدِرِمْ اِلَه اورلمِشْ foudroyé.

يِلْدِرَمَقْ يِلْدِرَامَقْ ildiramak. eclairer, reluire, resplendir, briller, rayonner.

يَلْدِرْمَكْ faire courir.

يِلْدِرِمْلَمَقْ foudroyer, fulminer, tomber la foudre, faire des eclairs.

يِلْدِرَيِجي ildiraigi. qui reluit, qui brillé.

يِلْدِزْ etoile, astre. قُويرُقْلُو يِلْدِزْ comete.

يِلْدِزْلُو etoilé.

يَلْشْمَكْ courir ensemble.

يَلَكْ ielek. les plumes d'une fleche.

يَلَكْلَمَكْ *iléklémek.* garnir une fleche de plumes.

يَلَكْلَنْمِشْ garnie de ~~fleches d'ena plume~~ plumes d'une fleche.

يَلَكْلُو garnie de plumes d'une fleche.

يَلَكَنْ *iléguén.* leger, qui court vite, prompt.

يَلْكَنْ *ielken.* voile. يَلْكَنْ آچمق deployer les voiles, faire voile. يَلْكَنْ اِنْدِرْمَكْ baisser les voiles. تِرِنْكَتَه يَلْكَنِي le trinquet. مَايِسْتِرَا يَلْكَنِي la grande voile. اُورْتَه يَلْكَنْ la voile du milieu.

يَلْكَنْلُو qui a voiles.

يِلْلِقْ année, an. *item* gage d'une année, et d'un an.

يَللُو exposé aux vents, plein de vents.

يَلْلَمَكْ souffler avec violence, eventer.

يَلْلَنْمَكْ etre eventé, et faire un pet, vesser.

يَلْمَانْ le tail, ou fil d'un sabre. *ialman.*

يَلْمَكْ courir, vaguer, courir çà et là, s'empresser.

يَلَه *iélé.* les crins d'un cheval.

يَمْ *iem.* viande, repas, mesure d'orge pour un cheval, et attrait, appas, allechement des oiseaux au lacet. يَمْ آچمق donner l'avoine au cheval. آتَه يَمْ كَسْتُرْمَكْ laisser manger au cheval toute son avoine. يَمْ دُوكْمَكْ allecher, attirer les oiseaux aux filets, aux lacets en repandant du manger.

يَمَانْ
iaman. cruel, dur, rude, et malin, mechant.

يُمْرُقْ يُمْرُوقْ
ioumrouk. poing. يُمْرُقْ اوُرْمَقْ donner un coup de poing.

يُمْرُو
ioumrou. potelé, replet, et tumeur, enflure.
بُوْمْرُوجَه ioumrougé. enflé, potelé.

يَمِشْ
qui a mangé. item

يَمِشْ
fruit. يَمِشْ وِيرْمَكْ porter des fruits. item
يَمِشْ les fruits, le dessert. يَمِشْسِزْ يَمِشْ كَتُورْمَزْ آغَاجْ infructueux.

يَمِشْجِي
fruittier, qui vend des fruits.

يَمِشْلِكْ
verger, jardin à fruits, et cave, ou grenier où l'on garde les fruits.

يَمِشْلَنْدِرْمَكْ
faire porter des fruits.

يَمِشْلَنْمَكْ
porter des fruits.

يَمَقْ يَمَاقْ
iamak. le compagnon du chef de la garde.

يَمَكْ
iemek. le manger, la nourriture. item

يَمَكْ
iemek. manger. item recevoir, souffrir, et jouir.
كُوتَكْ يَمَكْ avoir le fouët, etre battu, recevoir des coups de baton. طَبَانْجَه يَمَكْ recevoir un soufflet. ميراثْ يَمَكْ heriter, jouir de l'heritage. مَنْصِبْ يَمَكْ jouir des revenus d'une charge. بِرْ آغِزْ تيمارْ يَرْدِي il jouissoit des revenus d'un timar considerable. اَمَكْسِزْ يَمَكْ اولُورْدِي ils avoient leur nourriture sans se donner de peine, on les nourrissoit gratis.

يَمَكْلَنْمَكْ
manger, se repaître, prendre un petit repas.

يَمْلِكْ mangeoir, etable.

يَمْلَمَكْ allecher, attirer, et donner l'orge aux chevaux.

يُمُورْجَقْ ioumourgeak. peste, contagion.

يُمُورْجَقْلُو contagieux, empesté, pestiferé.

يُمُورْدْلَمَقْ يُمُورْطْلَمَقْ ioumourtlamak. pondre.

يُمُورْطَه يُمُورْطَه يُمُرْطَه يُمُرْدَه ioumourta. œuf.
بَالِقْ يُمُورْطَه سِي œufs de poisson. يُمُورْطَه بَالِغِي poisson rempli d'œufs. يُمُورْطَه آغِي le blanc de l'œuf. يُمُورْطَه صَارُوسِي le jaune de l'œuf. تَازَه يُمُورْطَه œuf frais. بَيَاتْ يُمُورْطَه œuf passé. يُمُورْطَه بَصْمَقْ couver.

يَمَه يَمَا يَامَه iama. piece qu'on met á un habit, á un soulier &c. item tache au visage.

يَمَه لَمَقْ يَمَالَمَقْ يَمْلَمَقْ iamalamak. rapiecer, raccommoder.

يَمَه مَقْ iamamak. idem rapiecer.

يَمَه لُو يَمَه لَنْمِشْ iamalu. rapiecé. item marqué au visage d'une tache part. rouge.

يَمَه يَجِي يَمَه جِي iamaiagi. rapieceur, ravaudeur.

يَمِينْ jurement, serment. يَمِينْ ا. jurer, preter serment. يَمِينِي بُوزْمَقْ violer son serment.

يَمِينْلُو juré, obligé par serment.

يَنَجَكْ
iénégék. mangeable.

يَنْكَچ
ienguéch. cancre.

يَنْكَه
tante, la fême de mon oncle. *item* comère celle qui conduit l'épouse dans la maison du mari, et qui la lui confie. *iengué*.

يَنْمَكْ يَنِلْمَكْ
se manger, etre bon à manger, ou à etre mangé. آتي يَنِلاَنْ حَيوَانْ animal dont la chair se mange.
يَنِمَكي حَرَامْ dont il n'est pas permis de manger.

يِنَه يِنَه
derechef, encore, encore une fois, de nouveau, et toutes fois. يِنَه اوُلْ كوُنْ encore aujourd'huy, aujourd'huy même. يِنَه دَرْمَانْ آنْدَنْ اوُلوُرْ ab ipso rursus remedium petendum.

يَوْ
~~replis~~ couture d'un habit &c.

يوَا يوُه
iouva. nid. يوَايَا يَمَقْ faire son nid.

يوَارْلَتْمَقْ يوَارْلَمَقْ
iouvarlatmak, iouvarlamak. veautrer, rouler, renverser.

يوَارْلَنْمَقْ
iouvarlanmak. se veautrer, se tourner, ~~culbuter~~ faire la culbute.

يوَاشْ
iavasch. doux, gracieux, traittable, affable, apprivoisé, modeste.

يوَاشْتُرْمَقْ يوَاشْلَنْدِرْمَقْ يوَاشْلَتْمَقْ
iavasch turmak &c. adoucir, radoucir, dompter d'un cheval, apprivoiser d'un oiseau &c.

يوَاشْلِقْ
douceur, benignité, affabilité.

يوَاشْلَنْمَقْ
s'accoutumer, s'apprivoiser, se familiariser.

يوَالَقْ
iouvalak. rond.

يوَالِقْ يوُه لِقْ
iouvalik. nichée.

يوالمق يوالامق iousalamak. nicher, faire son nid.
item usité

يوالمق يوالتمق iousalamak &c. rouler, tourner en rond,

يوالنمق se tourner, se rouler.
يوقاروون آشغي يه يوالنمق se rouler du haut en bas, se laisser aller, se culbuter en roulant.

يوپرمك يلوب يوپرمك iupurmek &c. faire l'affairé, courir come si on avoit de grandes affaires.

يوتمق ioutmak. avaler, engloutir, devorer.
چينمدن يوتمق avaler sans mascher.

يوتيجي qui devore.

يوجلنمك يوجه لنمك ingélenmek. s'aggrandir, s'elever.
يوجلنمش aggrandi, elevé.

يوجه ingé. sublime, haut, elevé, grand, glorieux.

يوجه لك hauteur, grandeur.

يوجه لمك يوجه لتمك ingélémek &c. elever, exalter.

يوخسه يوغسه يوقسه iohsa. autrement, si non, ou bien, ou peut etre.

يورت يورد seigneurie, domaine, pays, royaume, possession, bien. iourt.

يورتلندرمق mettre en possession des biens. iourtlandurmak.

يورتمك iurutmek. faire avancer, faire ~~avancer~~ mar=cher, faire aller. اوچ دكرمن يوردر صو eau qui fait tourner trois moulins.

يورتي — iorti. jour de fête. يورتي كوني

يوردي — iurdu, et يوردو — آكنه يورديسي le trou de l'aiguille.

يورغان — iorgan. couverture de lit entrecousue de cotton.

يورغانلق — idem, et toile pour couvrir une couverture.

يورغون — iorgoun. las, lassé. يورغون ا. lasser, fatiguer.

يورغونلق — lassitude.

يورغه — iorga. haquenée, cheval qui va l'amble.

يورغه‌لق — amble, pas de l'haquenée.

يورغه‌لمق — aller l'amble.

يورك — iurek. cœur, courage, et ventre.
يورك سوري يوركي سوري flux de ventre. يورك سورمكي qui purge, purgatif. يورك سورمكلكي dureté de cœur. يوركي پك qui a le cœur dur. يورك پكلكي reprendre courage, ses esprits. يورك ويرمك encourager. يورك المق

يورك — iuruk. vagabond, coureur, qui n'a aucun lieu ~~de demeure~~ fixe.

يوركسز — iureksiz. sans cœur, et sans courage, poltron, lache.

يوركسزلك — iureksizlik. poltronerie, lacheté.

يُورَكْلِكْ *iurèklik.* courage, animosité.

يُورَكْلَنْدِرْمَكْ encourager, donner courage.

يُورَكْلَنْمَكْ prendre courage.

يُورَكْلُو courageux, home de cœur, hardi, vaillant, cordial.

يُورَكْلُولِكْ courage, animosité.

يُورُلْتْمَقْ *ioroultmak.* lasser, fatiguer, affoiblir.

يُورُلْمَقْ *ioroulmak.* se lasser, être ou devenir las.
يُورُلْدُمْ je suis las.

يُورُمَكْ يُورِيمَكْ يُورُومَكْ *iurimek.* marcher, cheminer, aller, courir. كيجه ايله يورمك naviger. دكزدن دريا يوزندن يوريمك marcher de nuit.
سرعتله يورمك marcher à la hate. يايان يورمك marcher à pied.
يوري امدي بوق يمه allons, marche donc, ne t'amuse pas.

يُورُوجِي يُورِيجِي qui marche, qui court, vagabond.

يُورُومَكْ *iurümek.* marcher, cheminer, aller, courir.

يُورُويِشْ *iuruische.* marche, demarche, et attaque, assaut.

يُورِيشْ *iurische.* marche, façon de cheminer, alleure, demarche, et attaque, assaut. برشهره يوريش ا. donner l'assaut à une place. يوريشه طاينمق soutenir l'assaut.

يُورِيمَكْ *iurimek.* marcher, cheminer, aller, courir.

یورییومك marcher, aller, courir.

یوز *cus.* cent. ایکی یوز ایکیوز deux cent.
اوچیوز trois cent.

یوز face, visage, mine, et façon, maniere.
یر یوزی la surface de la terre. چوقه نك یوزی le bon coté du drap. یوزی آق pur, net, glorieux, innocent, et victorieux. یوز قره لغی یوز قراسی honneur, gloire, et victoire. یوز آقلغی honte, des=honneur, et deffaitte. یوز بیوز یوز یوزه face á face, en presence. یوز چویرمك یوز دوندرمك parler face á face. یوز بیوز سویلمك detourner le visage, quitter un parti, tourner casaque, et tourner le dos. یوز سورمك se prosterner jusqu'a terre. یوز طوتمق *cum dat. rei.* tendre, pancher.. خرابه یوز طوتمش qui menace ruine, prêt á tomber. یوز کوسترمك decouvrir le visage, faire caresse, temoig=ner de l'amitié. یوز ویرمك *idem* caresser, donner acces, preter l'oreille. یوز ویرممك se montrer difficile, rejetter, me=priser. یوز بولمق trouver indulgence, se donner du credit. یوزه بقامامق reprocher. یوزه بقمق regarder au visage. یوزه اورمق ne pas regarder au visage, mepriser, dedaigner. یوزه کولمك rire par devant, flatter. نه یوزدن comment, de quelle maniere? بو یوزدن ainsi, de cette maniere. سنك یوزکدن pour l'amour de vous. یوزی قویو couché sur le ventre. طشره یوزندن par dehors. ارث یوزندن دکمك en ami. غیر یوزدن سویلمك parler autrement. دوستلق یوزندن obtenir par heritage. بر یوزدن اوبر یوزه کچمك passer d'un bord á l'autre.

یوز یوز cent á cent, á centaines, par cent.

یوزلك Cresson.

یوزسز effronté, impudent, qui n'a point de honte, insolent.

یوزسزلك effronterie, impudence, insolence.

يوزك inzuk. bague, anneau.

يوزكلو qui a une bague.

يوزلشترمك يوز ايلمك confronter.

يوزلك centaine.

يوزلو qui a visage ut كولر يوزلو d'un visage riant, plaisant, courtois, affable. ايكي يوزلو double, hypocrite. ايكي يوزلولك effronterie.

يوزمك nager, et ecorcher. يوزوب كچمك passer à la nage. طالغج يوزمك ايكي صو آراسنده يوزمك nager entre deux eaux. دريي يوزمك enlever la peau, ecorcher.

يوزنجي centieme.

يوزيجي صوده يوزيجي nageur.

يوسف joseph.

يوصمه iosma. gros, lourd, libertin, vaurien.

يوصن يوصون يوسون يوسن sorte d'herbe.

يوغ pour يوق. on s'en sert lorsqu'il suit un elif ut يوغ ايلمك perdre, ruiner, reduire à rien, anneantir. يوغ او etre aneanti.

يوغرت يوغورت يوغرد يوغورد
iogourt. lait aigre et caillé.

يوغرلمق
iogour-lamak. faire le lait en *iogourt.*

يوغرمق
iogourmak. petrir. يوغرلمش petri.

يوغن يوغون
iogoun. gros, grossier.

يوغنلق يوغونلق
grosseur.

يوف
iouf ut. يوف ا. perdre. حرام مال يوفه كيدر. le bien mal acquis ne prospere pas.

يوفقه
ioufka. subtil, delié, mince.
يوفقه دري جلد membrane.

يوق
iok. non, pas, rien, il n'y a. يوق ديمك refuser.
اويوق بو يوق يره et يوق يره envain, inutilement.

يوقارده
iokarda, iokarida. en haut. يوقروده يوقريده
يوقرده كي celui d'en haut.

يوقرو
iokaru, iokari. en haut. يوقري يوقاري
يوقري قالدرمق et *iar:* يوقرويه چقمق monter en haut. يوقروچقمق lever en haut, relever, hausser, elever. يوقردن يوقرودن d'en haut.
يوقرودن آشغي آتمق jetter du haut en bas.

يوقش
iokousche. montée, coté.

يوقشلق
idem iokouschlik. montée, coté.

يوقشلو
iokouschelu. elevé, plein de cotes, de montées.

يوقلاتدرمق
iokIatturmak. faire fouiller, faire chercher.

يوقلامق يوقلمق
ioklamak. tater, toucher legerement, eprouver, essayer, faire l'essay, et chercher, rechercher, faire revüe, faire montre. ال ايله يوقلامق tater avec la main. چيدي يوقلمق eprouver le guet. اسقندل ايله يوقلمق eprouver avec la sonde. عسكري يوقلامق faire la revüe d'une armée. يوقلايو يوقلايو وارمق aller en tastonnant.

يوقلايش
iokla-ische. l'action de tâter, de toucher.

يوقلق
ioklik. le rien, nullité, faute. حاكم وسردار يوقلغندن parcequ'ils se trouvoient sans chef.

يوقلمه
ioklama. l'action de tater, de chercher. usité montre, revüe d'une armée. يوقلمه يري lieu ou l'on fait la revüe d'une armée, rendez-vous. يوقلمه تذكرهسي billet que l'on donne soit pour faire la visite d'un batiment, soit pour faire la revüe d'un corps de troupes &c.

يوڭ
ioun. laine. يوڭ قرقيني bourre.

يوك
iuk. charge, some, faix. يوك اورمق cum dat. charger. يوك اندرمك decharger. يوك عربه vel يوك عربهسي voiture.

يوڭجي
ioungi. qui vend la laine, et qui travaille en laine.

يوكرتمك
iurutmek. courir vite, et faire marcher vite.

يوكرك
iuruk. vite, agile, prompt à courir, qui court fort, coureur.

يوكركلك
iuruklik. vitesse à courir.

يوكسجك
iuksegik. un peu elevé.

يوكسك iuksek. haut, elevé, eminent.
يوكسك يَر endroit elevé. يوكسك يَرده dans un endroit elevé.

يوكسك iuksuk. dé à coudre.

يوكسكلك iukseklik. hauteur, eminence.

يوكلتمك iukletmek, iuklémek. يوكلمك charger un chariot &c un cheval &c. cum acc. rei impositæ, et dat. ferenti.
زياده يوكلتمك surcharger, charger trop.

يوكلك iuklik. une charge, cequé un chariot, un cheval &c peut porter. item portée de bete pleine. item bonnet des janissaires.

يوكلنمك iuklenmek. se charger, etre chargé.
يوكلنمش chargé.

يوكلو iuklü. chargé, et qui a le ventre plein de petit, d'un animal. يوكلو ا. engrosser d'un animal.
يوكلو او. etre, devenir pleine d'un animal.

يوكلو iounlü. de laine.

يوكلولك iuklulik. grossesse d'un animal.

يول iol. chemin, voye, passage, voyage, et façon maniere, et regle, vocation, profession. آرقري يول chemin de travers. قچق يول اوغري يول اوغرن يول chemin derobé, sentier couvert. اولو يول le grand chemin. ايشلك يول chemin battu, frayé, hanté, frequenté. طار يول تنك يول chemin etroit, detroit. طوغرو يول le droit chemin. يكلش يول endroit qui n'est pas battu, ou l'on peut aisement se tromper. يول امري passeport, sauf conduit. يول تداركي apprêt des choses necessaires pour le voyage. يول تداركني كورمك preparer tout pour le voyage, faire ses preparatifs pour le voyage. يول خرجلكي argent pour le voyage.
يول يولي يولدن آزمق يولي آزدرمق يولدن چقمق يولدن شاشمق يولي شاشرمق s'egarer du chemin. يول آلمق faire du chemin, gagner chemin.

يول اورمق كسمك battre les chemins, voler. يول اوريجي يول كسيجي voleur, assassin. يول بغلمق يول قپامق boucher le chemin, fermer les passages. يول بولمق cum dat. trouver le chemin, ou le moyen d'arriver à quelque chose. يول طوتمق prendre le chemin. يول كوسترمك montrer, enseigner le chemin, mener, conduire. يول كوستريجي guide, qui montre le chemin. يوله كتمك faire voyage. يول ويرمك se mettre en voyage, s'acheminer. يوله كيرمك donner passage, laisser passer, faire place. دورت يول آغزي carrefour, lieu ou aboutissent quatre chemins. قالديرم يولي chemin pavé. يولدن كنشره hors du chemin. يولدن چقرمق séduire, et faire sortir du chemin. صو يوللري les aqueducs. عربه يولي chemin de charrette. بلغراد يولنده dans le chemin qui conduit à belgrade, et dans le voyage de belgrade. حق يولنده et حق يولنه pour l'amour de dieu. وطن يولنه pour la patrie. يولجغز petit chemin, petit voyage. يولجه يولجه كيدر ايكن allant son chemin.

يولار licol. يولار اورمق طقمق يولارلمق mettre le licol. iolar.

يولاف avoine.

يولاق iouvalak. rond.

****

يولجي voyageur, qui est de voyage, passager.

يولجيلك voyage.

يولداش compagnon. قپو يولداشي kapi ioldasche. qui sert la même cour, le même prince, compagnon de service. يول يولداشي compagnon de voyage. يولداش او. devenir, être compagnon, accompagner. يولداش قوشمق donner un compagnon, donner un convoy.

يُولْدَاشْسِزْ
iolDaschesiz. Sans compagnie, sans compagnon.

يُولْدَاشْلِقْ
compagnie, société. يُولْدَاشْلِقْ ا. tenir, faire compagnie.

يُولْسِزْ يَرْ
lieu sans chemin. يُولْسِزْ ارْكَانْسِزْ incivil, impoli.

يُولِشْمَقْ
se plumer, s'arracher mutuellement les plumes, se becquetter. *iolischemak.*

يُولَقْ
iavlak. beaucoup, extrêmement ut يُولَقْ مَلُولْ fort triste.

يُولْلَمَقْ يُولْلَامَقْ
iollamak. expedier, depecher, envoyer, acheminer.

يُولْلُو
iollü. qui marche droit, qui se comporte bien, á la place, á propos, fort bien. يُولْلُو يُولِنْجَه chacun selon son rang.

يُولْمَقْ
iolmak. peler, plumer, arracher les cheveux, les feuilles &c. بَاغْ بِيرَاغِي يُولْمَقْ oter les branches superflues de la vigne. تُويْ يُولْمَقْ plumer. صَقَلْ يُولْمَقْ arracher la barbe.

يُومَاقْ يُومَقْ
ioumak. peloton. يُومَغَه اِيلِكْ صَرْمَقْ devider du fil par pelotons, faire des pelotons de fil.

يُومُشَاتْمَقْ يُمُشْتْمَقْ يُومُشَامَقْ يُمُشْمَقْ
ioumoucheatmak. amolir, adoucir, attendrir, appaiser.

يُومُشَاجِقْ يُومُشَجِقْ يُمُشْجِقْ
ioumoucheagik. mollet.

يُومُشَانْمَقْ يُمُشْنْمَقْ
ioumoucheanmak. s'amollir.

يُومُشَقْ يُومُشَاقْ يُمُشَاقْ
ioumoucheak. mol, tendre, delicat, douillet, maniable, traittable.

يُومُشَقْلِقْ
ioumoucheaklik. mollesse, tendresse.

يومق iounmak. laver les mains, les habits &c. يرايشدن ال يومق se laver les mains de quelque chose, renoncer à quelque chose, perdre esperance.

يومق iounmak, seu potius iòmmak. siller, يومق يُمق كوز يومق fermer les yeux. كوز آچوب يومنجه dans un clin d'œil.

يون part, coté, raison, cause, face. يون طوتمق tendre, pancher vers cum dat.. غدا يونندن touchant le boire et le manger. ieun.

يونجه ioungea. treffle.

~~[illegible]~~

يونس Nom propre jonas. يونس بالغي dauphin. iounus.

يونغه eclats de bois. iounga.

~~[illegible]~~ iouiltmek. ~~[illegible]~~ tourner, retourner يونلتمك ~~[illegible]~~ ut يونكزي يونلدك convertite facies vestras. ~~[illegible]~~

يونلمش part. pass. de يونمق gravé, taillé. iouilmische. يونلمش صورت statue, image en relief.

يونلمك iouilmek. se tourner, se retourner, tourner la face vers &c. ~~[illegible]~~

يونمق iounmak. couper, tailler, graver, charpenter, et raser. قلم يونمق tailler une plume. ايله يونمق graver.

يونمه طاشلر iounma. pierre de taille.

يونيجي ionigi. graveur, sculpteur.

يومق iounmak. se laver, etre lavé. يومامش qui n'a point été baptisé. iounmamische.

يه pro يا o, ou, et quoy? quoy? on s'en sert en poësie. يه بو حال نه حالدر quest ce que c'est donc! qu'est il donc arrivé.

يهود — *iahoud.* usit. يهودي hebreux, juif. يهودي اولمق etre juif et *metaph.* etre avare, interessé come eux.

ييتورمك — *itourmek.* perdre.

ييتمك يتمك — se perdre, etre perdu.

ييجك ييكو — *ié-iágek.* viande, repas, refection, le manger, mangeaille. ييجك يمك manger, prendre son repas. ييجك ترتيبه ا. avant que d'avoir mangé, ventre á jeun. ييجك يمدين apprêter á manger, assaisonner les viandes. ييجك قزانمق gagner son diner, ou son souper, et gagner son pain.

ييجي — mangeur, qui devore. چوق ييجي grand mangeur, goulu, gourmand, glouton.

ييجيلك — gourmandise.

يايق يايق — *iaik.* vase ou l'on bat le beurre.

~~[illegible]~~ — ~~[illegible]~~

ييقامق ييقمق — *ia-ikamak.* laver. كوزلريني ييقامق se laver les yeux. قدحي ييقمق rincer les verres.

ييقانمش — *ia-ikanmisch.* lavé.

ييقانمق — *ia-ikanmak.* etre lavé, et se laver.

ييقانمقلق ييقايش — *ia-ikanmaklik, ia-ikaische.* l'action de se laver, de laver.

ييقايجق يرٰ — *ia-i-ka-iageak.* endroit ou l'on lave, lieu ou l'on se baigne.

ia-ika-igi. laveur, et blanchisseur. يَيقَايجي

ia-i-la, ia-i-lak. quartiers, ou demeures d'été, où l'on se retire pour eviter les grandes chaleurs, et generalement les Montagnes, et leurs entredeux, et simplement une Montagne. يَيلَاقْ يَايلَا يَيلَا

ia-i-lamak. se tenir en quelque lieu frais durant l'été. يَيلَامَقْ

ie-negek. mangeable, qui se mange. يَينَجَكْ

ie-ini. leger. يَينِي بَاشْلُو leger, inconstant, curieux, effronté. يَينِي

ie-inigek. leger. يَينِيجَكْ

ieinigé. legerement. يَينِيجَه

ie-iniletmek. alleger, rendre leger. يَينِيلَهْمَكْ يَينِيلَتْمَكْ

ie-i-nilik. legereté. يَينِيلِكْ

ie-inilemek. alleger, rendre leger. يَينِيلَهْمَكْ

ie-inilmek, ie-inilenmek. s'alleger, etre allegé, devenir leger. يَينِلْمَكْ يَينِيلَنْمَكْ يَينِلْمَهْكْ

يپو Couture d'un habit &c.

یاپمه *iapma*. pipe collée. item fait, construit.

657

لدى الوصول مأمولدركه
aprés leur arrivée on espere que...

امور دينيه ده لطيفه يوقدر
il n'y a point de jeu dans les affaires de relligion.

كور لقب قوديلر
ils sont appellés aveugles de surnom.

بو تقديرجه بناء جامع ايله امير حضرتلرينك انتقاللري
Les choses etant ainsi il y a plus de dix ans entre la fondation de cette eglise, et la mort de cet emir.

مابيني اون يلدن زياده اولور .

مابينمزده اولان محبت ومودته بناً
appuyez et fondez sur la bonne amitié qui est entre nous.

بو طبق ايچنده اولان ما حضر حقير تحفه مزي قبول بيورهسز
ayez pour agréable ce petit present qui est cequ'on a rassemblé á la haste dans ce plat.

نقوشني ماحي اولدي
il cassa les Ecritures, les annula.

آنجق بونكبي ماده كبرى واقع اولدقچه اعلام اولنور
seulement quand il arrive de pareils faits, de tels excez nous vous les faisons sçavoir.

جواب قبول ايله رجوعه ماذون اوليحق
son retour lui ayant été permis par une reponçe agreable.

ماجرادن ماعداسني نقل ايلدي
il raconta le reste des avantures.

اعتدال هوا ایله مشهور كمال اعتدال ایله معروف

lieu célébre pour l'agréable temperature de son air.

سز دوستمزی صلحی سویجی و رعایایی حمایت ایدیجی و دوستلغه استحکام ویریجی اکلدین .

nous sommes persuadés que vous etes notre ami, que vous aimés la paix, que vous protegez les sujets, et que vous travaillez á l'augmentation de l'amitié.

نیجه ایام اطعام طعام و البس لباس فقرا و ایتام اتدی

il s'applicqua quel=ques jours á vestir, et á donner á manger aux pauvres et aux orphelins.

التقای فریقین و تقابل صفین وقوع بولیحق

les deux armées s'etant rencontrées l'une et l'autre.

بر التماسمز وار در قبول جوابنه امید وارز

nous avons une priere á lui faire, et nous esperons qu'il l'agréera.

صلای مجلس مسرت التیام ایچون

pour les inviter á l'assemblée et au festin.

و نفاقدن ناشی نیجه الحاقات و حواشی ضم ایدوب

il ajouta plusieurs circonstances par malice.

بادم یاغی تمام الشدقده

l'huile d'amende ayant penetré.

یغمورلو بلوتده بر علامت گورونور الکه صغمه دیرلر

il paroit un signe dans une nuée pluvieuse qui s'appelle arc en ciel.

تقید اولنمق لایق شرط دوستی دکلدر

ne se pas applicquer ce qui ne convient pas aux loix de l'amitié.

سز دوستمزه لایق اولان بو در که

Voici, notre ami, ce qui vous convient.

هوای نفسنه اویوب عیش و عشرت لذائذندن کام اولدی .

se laissant aller á ses appetits sensuels il passa sa vie á boire, et á manger.

اصطلاحات منجم اوزره — selon la maniere de parler des astrologues.

تعجبا اصلی ندر و نه اوله دیو بقه دوشدی — il se mit á penser quelle en pouvoit etre la cause, et ce quil en pouvoit arriver.

اصلاح امور رعیت ایدوب — ayant retabli dans un meilleur etat les affaires des ~~republiquaux~~ sujets.

اضاعه مداد و قرطاس ایلمشلر — ils ont perdu le papier, et l'encre.

کمال اضطراب ایله — avec une grande agitation.

عددلری اضعاف لشکر خصم اولمغین — etant au double superieur en nombre á l'armeé ennemie.

بولشکر آکا نسبت متجاوز رتبه اضعاف ایدی — cette armée en comparai=son de l'autre paroissoit au double plus nombreuse.

عدو لشکری اضعاف مضاعفه اولمغین — parceque l'armée ennemie fut renforceé de moitié.

مبالغه و اطرا مقدماتنی اجرا اتمشدر — il se servit d'hyperboles pour amplifier les choses, et pour le loüer avec excés.

اطرافه تنبیه اولنمشدر — on a deffendu á tous les pays d'alentour.

انواع اطعمه شهیه و نفایس بهیه طبخ بیورلدی — on apprêta plusieurs sortes de viandes et de mets delicats.

اطفای فتنه کرینه مباشرت اولنمزسه — si on ne s'applique pas á eteindre leur sedition.

قورقمه اطفالدن دکلزکه بو مقوله کفت وکویه وکلام باطلهرینه وجود ویره لم — ne craignez-pas. nous ne sommes pas des enfants pour ecouter, ni pour ajouter foy á de semblables discours.

ترقب امداد ومساعده وتوقع اسعاد ومجاهده ايتدوكمز لشكر
l'armée dont nous esperions être secourus dans le combat.

اسكي زمانكه آدملرندن روايت اولنوركه
les anciens rapportent que...

خلاف صلح ومصالحه اشارات وعلامات مقرردر
il est certain qu'il y a des signes et des apparences qu'on se soucie peu de conserver la paix.

اشتهاسي تكيه لي كلاهندن سوري در
il a l'appetit plus pointu que le capuce d'un derviche.

پياده ناميله اشتهار بولديلر
ils furent connus sous le nom de pietons.

دفع فتنه اشرار ايدوب
il reprima l'audace de ses seditieux.

شدت اشراق وهيبت احتراق
la grande lumiere, et l'excessive ardeur.

مطالع آفاقده صبح صادق

مطالع آفاقده صبح صادق اسلام اشراق ايدوب
l'horizon du Monde fut éclairé de l'aurore de la vraye foy.

نار شقاق لمعان واشراق ايدوب
le feu de la guerre, de la discorde s'étant allumé.

تحرير واشعار ايتمشسن
vous nous avez adverti, et notifié.

بو بنده كزي شوريده وآشفته حال عاشق مجنون مثال ايلدكز
l'amitié, l'amour que vous avez pour moi votre serviteur m'a enchainé de telle maniere qu'il m'a mis hors de moimême.

اشقيالق ايله كزركن
marchant en assassins.

ادرنه آشوري كتورركن
en les conduisant par andrinople.

ضابط حصار استحکام بارو و دیواره استظهار ایدوب
le gouverneur s'assurant sur la force des murs et des boulevarts de la place.

استعلام احوال دشمن ایچون
pour s'informer de la marche, ou reconnoitre l'armée de l'ennemi.

استعمالی اولوب
etant l'usage et la coutume.

استعمال اولنان نسنه‌لر
les choses qui sont en usage.

تعجب و استغراب اولنمشدر
on est resté dans l'admiration.

طرفیندن هزاران الحاح و استغنا صدورندنصکره
après plusieurs céré=
=monies et refus affectés de part et d'autre.

تعظیم ایله استقبال کوستروب
ils allerent à sa rencontre avec un appareil magnifique.

هربری طریق استقلاله سالک اولدی
un chacun d'eux tend à la suprême puissance.

مراسم استقبال استکمالندنه استعجال ایتدی
il alla à sa rencontre avec un grand empressement et lui donna des temoignages de sa bienveillance.

بلمزز کیمه استناد ایدرلر
nous ne sçavons pas sur qui ils s'appuyent, à qui ils se confient.

مکتوب مضموننه استناد ایتمشدی
il s'appuyoit sur le sens de ce qui etoit écrit.

امداد رب العباده استناد ایدوب
s'assurant sur le secours qu'il avoit demandé à dieu.

یانکزه استناد ایدرلر
ils s'appuyent sur vous, ils vous reclament.

مرجع ناس و محل استیناس اولمش ایدی
c'etoit un endroit propre à s'assembler et à converser.

كيمه اتفاق ايده‌لم
à qui devons-nous faire l'aumône?

دوستانه انها واعلام اولنور كه
on vous avertit en ami, on vous fait sçavoir amicalement que…

اوج هوايه كتمكه باشلدي
il commença à s'élever au plus haut des airs.

اودنج ويردوكي آقچه‌يي آلاميوب
n'ayant pas pû se faire payer de l'argent quil avoit presté.

بولتلر جوكان اوشروب اولدرديلر
les gardes le tuerent avec leurs haches d'armes.

بر برينه آليشمش دوه‌لر
chameaux accoutumés les uns avec les autres.

كيتمكدن طورمق اولي كوروب
jugeant plus à propos, aimant mieux rester que s'en aller.

كيتمك‌ده اولورمي يوغسه طورمق اولي ميدر
est-il bien de s'en aller, ou bien vaut-il mieux rester?

آه سوزناك چكدوكجه
plus il pouffoit d'ardents soupirs.

آهنك عالم ملكوت ايتدي
il prit le chemin de la demeure des Anges, il mourut.

تدبير دل پذيريني استحسان ايتدي
il loua, et approuva son bon conseil.

استحكام دوستي ويكجهت ايچون
pour cultiver et augmenter l'amitié.

استخبار اطوار دشمن و احواللريني مجاره اخبار ايچون ارسال اولندي
on envoya pour reconnoitre l'armée ennemie, et pour en donner advis aux hongrois.

استطلاع احوال سپاه ايچون
pour sçavoir en quel etat etoit l'armée.

اموُرِ معظّمه يه متعلّق
dependant de grandes affaires.

امورِ مملكته متعلّق آغزدن بعضِ احوال سپارش اولنمشدر هر نه
vous nous avez écrit avoir recommandé et commis á votre envoyé certaines affaires
كه تقرير و تحقيق ايدرسه اعتماد اولنوب دوستلغه لايق اولان
d'etat pour nous communiquer de bouche demandant que
وجه اوزره جوابي ايله كيرو طرفمزه عودت ايتدرمكه
nous adjoutions foy á tout ce quil nous dira, et de faire ensorte de vous le renvoyer avec une reponce convenable
سعي و اهتمام اليله سزدن تحرير اولنمشدر .
á l'amitié.

انتَ حسبي انتَ كافي يا ودود
Vous êtes ma portion, vous me suffi=
= sez ô mon dieu tres aymable.

فرمانِ شريف صدورينه انتظار اولنمق ايجاب ايدرلر
ils nous obligerent d'attendre que le commandement imperial fut donné.

قدوملرينه انتظار اوزره در لر
ils attendent son arrivée avec impatience.

احوالِ ممالكِ اسلاميه انتظام بولمش ايكن
les affaires de l'empire ottoman etant en bon etat et en bon ordre.

انجاحِ مرامن ايتدي
il fit réussir son affaire de la maniere quil le ~~meritoitxx~~ souhaittoit.

انجذابم وار ايدي
j'y avois du penchant, ma passion m'y portoit.

بعضِ انجمنلرده
dans quelques assemblées publiques.

خاطرِ صاف و ضميرِ بي انحرافلري مقتضاسي اوزره
selon la candeur de son ame, et la sincerité de son cœur.

عقودِ وداد و اتحاد انعقاد بولوب
les nœuds de l'amitié et de l'union en deviendront plus forts entre eux.

حقوق دوستی اجراسنده اولانلر
ceux qui satisfont aux droits de l'amitié.

طرفینک حکامی روا گورمیوب
les Ministres des deux partis ne l'approuvent pas.

بو انهزامی اهماله حمل ایدوب
attribuant cette deffaitte à la negligence.

اوّل حمله دن فتح ایلدیلر ایدوب
ils l'emporterent au premier assaut.

حمیّت جاهلیّه سی حرکته کلوب
son zele indiscret l'altera beaucoup, et l'anima.

حمیّت تمرین میانه بند ایدوب
animés par leur courage, et par leur zele.

بعض نسنه‌یه ایلچیکز واقف اولمغین تقریرینه حواله اولنمشدر
et parceque votre am=bassadeur est informé de certaines choses on s'en remet à sa relation.

اوتوز آقچه وظیفه دن زیاده قبولندن امتناع اتمشلر
ils firent difficulté d'accepter plus de 30 aspres de paye.

اعانت غالب امتنانی جالب دکلدر
l'aide qu'on donne à un vainqueur ne l'oblige pas à reconnoissance, n'est pas sujet au reproche.

امر مسافرت تمام اولدقدنصکره
le devoir de l'hospitalité ayant été rempli.

نه اطناب ایله املالی و نه ایجاز ایله اخلالی واردر
son stile amplifié et sublime n'a rien de trop long.

امن و امان و کمال رفاهیت و اطمینان اوزره کار و کسبلرنده اولالر
quils puissent veiller à leurs affaires en toute sureté et tran=quillité.

ممالک محروسه یه غارت غایت امنیه‌لری اولوب
ils avoient un grand desir de saccager l'empire.

بعض امور دنیویه ایچون قرابتلرینه توسّل ایدوب
il contracta alliance avec eux à cause de certains interets mondains.

مکتوبمزک جوابنی یازوب دوستلق مکتوبکز ایله
اعلام ایلیه سز .

repondant à nos lettres, faites-nous sçavoir toutes choses par vos lettres d'amitié.

نیچون بویله ایدرسز و بزم ایله جور وجفا یولنه کیدرسز

pourquoi en agissez-vous avec nous de la sorte, et nous persecutez-vous?

جهت معیشت قضاة تعیین اولنمامغین

et parcequ'on n'avoit pas assigné aux juges les moyens de se maintenir.

شدت حرصلرندن حرامزاده لکه دوشوب آزغون اولدیلر

leur grande avidité les fit tomber dans l'iniquité, et ils se perdirent.

بر علیم ذو فنون اولدوغین بر مقدار حس ایلدی

il s'apperçut en quelque façon qu'il etoit hoṁe docte.

بو خصوصک حصولنی رجا ایتدیلر

ils prient pour faire réussir cette affaire.

بزم المزدن کلور کار ایسه حصوله موصولدر

si l'affaire depend de nous, elle réussira.

اکر بو مصلحت سزک و بزم رایمز ایله حصول پذیر اولمق
لازم کلورسه حصوله کتوریلور .

si le succes de cette affaire depend de votre conseil et du mien elle ~~réussir~~ réussira.

حضور ایله اوتورمیوب قالقوب کیتدیلر

n'etant pas assis à leurs aises ils se leverent, et s'en allerent.

نیجه واقع اولدی حفظ و دراست ایله

retennez dans votre mémoire de quelle maniere cette affaire s'est passée.

مغایر صلح اولان وضع وشقاوتلری مقابله سنده اول مقوله لرک حقلرنده
لازم کلنی اجرا اتدرمکه سز دوستمزدن مأمول اولمشدر .

nous esperons de vous qui êtes notre ami que vous ferez chatier ceux qui ont fait des choses capables de troubler la paix, et qu'en ce cas vous les traitterez coṁe le merite leur insolence.

هر برینی شاننه کوره مکانه تنزیل ایتدی — il leur assigna des logements conformement à leur dignité.

کوندردیکی تنصص ایتدی — il assura l'avoir envoyé.

پاشایه تنهاجه بولشدی — il eut audience privée du pacha, il vit le pacha seul à seul.

توقیع رفیع همایون واصل اولیجق معلوم اولاکه — à l'arrivée, ou des que ce noble commandement sera parvenu jusqu'à vous, sçachez que...

ایی بوش قپویه وارسک افندی اویور دیرلر الکده برکز وار — si vous allez à la porte les mains vides, on vous dit le maitre dort, si vous avez un present, on vous

اولسه افندی کل بیور دیرلر . — dit entrer, entrez Monsieur.

دوستلقده ثابت قدم اولهکز مأمولدر — on espere que vous serez constant dans l'amitié.

محضا ثواب ایچون — seulement, purement, uniquement, dans le seul dessein d'acquerir du merite auprès de Dieu.

هر طرفدن چیچوره قپلانمش ایدی — il etoit assiegé de toutes parts.

جدم روحیچون — par l'ame de mon ayeul.

جد وجهد ایله چالشوب — ayant apporté tous leurs soins.

بعض امور جزویه واقع اولسه — s'il arrive une affaire de peu de consequence.

اوچ یوز اتلو بر یره جمع ایتدیلر — ils ont assemblez trois cent cavaliers dans le même endroit.

جنکی حربی چالنوب — l'allarme ayant été sonnée.

بو كونه امور ايله تقيد ايتمدي
il ne donna point d'attention à de pareilles affaires.

بو احوالك دفعي ايله تقيد ايدوب
vous applicquant soigneusement à remedier à de pareils inconvenients.

جزاسني ويرمك بابنده تقيد اوزره اولدوغكزي بلوب
etant informé que vous vous appliquez soigneusement à les chatier comẽ ils le meritent.

تك اول بهانه ايله مؤدي وصول بوله
pourveu que par ce moyen il vienne à bout de cequ'il souhaitte.

تقيدده تكاسل اولنمشدي
on avoit negligé de donner attention.

اول طايفه ايله عسكر تكثير اولنه
que l'armée soit augmentée par cette troupe.

تكرير خطاب ايدوب تكرير عهد ايتديلر
ils se sont abbouchez de nouveau et ont renouvellés leurs traittés, leurs accords, leurs promesses.

حجابلرندن كمسنه آقچه تكليف ايده ميوب
de honte personne n'osoit lui offrir de l'argent.

اول ايش تمامنه ايرشه دكمه‌ده
je ne crois pas que cette affaire se termine.

بر مهم تمشيتي ايچون
pour avancer, pour conclure une affaire importante.

بعضيسي بعضيسنه تناقض اوله
afin qu'ils se contredisent l'un et l'autre.

محض تنبه الاهيدر
c'est un pur advertissement de dieu.

محكم تنبيه و تأكيد اولنه كه
qu'on advertisse, et qu'on deffende severement.

كتوره سن ديو محكم تنبيه و تأكيد ايلدي
il a ordonné que vous l'apportiez.

مابيننده اولان محبّت ترقّي و ازدياد بولمق اميدنده ايكن pendant que nous esperions de voir croître l'amitié qui est entre eux.

اوّلكي تركيب اوزره selon le premier arrangement.

فرياد لري تسكين ايتدرلمزسه si on n'appaise pas leurs plaintes.

آغريسن تسكين ايتدي il appaisa sa douleur.

مسلّم نامي ايله تسميه اولنديلر ils furent appellés du nom d'exempts, d'affranchis.

بو تدبيري تصويب ايتميوب ils n'approuverent pas ce conseil, ils ne trouverent pas ce conseil là juste.

تضادّ توادّه منقلب اولوردي l'inimitié se changeroit en amitié mutuelle.

بر كمسنه يه احوال جنكي تعليم ا. exercer quelqu'un dans l'art militaire.

جمع عسكر فرماني روم ايلي وآناطولي امراسنه تعميم ايتدي il commanda aux gou=
=verneurs de la Romelie et de la Natolie de mettre l'armée en ordre.

صفوف طرفين تقابل و سپاه جانبين تقاتل ايتدوكده après la rencontre, et le combat donné entre les deux armées.

مادامكه كيشيه تقاضاي نفساني و اشتهاي tant que la concupiscence de la chair et l'appetit sensuel ne prevalent pas
حيواني غالب اولمسه . sur l'homme.

ايچندن بر تقاضا قوپر il vient une necessité d'aller du corps.

خصوصنده اكسيكلك اولنمز on n'obmettra rien dans son affaire.

اتكي بوس ايتمكه بهانه سيله يانينه واروب — il l'approcha de lui sous pretexte de baiser sa robe.

ظهور ايدندن اصلا حضوري عارض اولمدي — il ne fut aucunement troublé de ce qui arriva.

شمدي نقره پيداسي ممكن دكل — il est presentement impossible de trouver de l'argent.

بر وجه پيشين — par avance, en forme d'arres.

بي غم اولان آدمه آدم ديمم — je n'appelle point hom̃e celui qui n'a point de soucis.

كتمكه بيدء جانله طالب وراغب اولديلر — ils desirent avec passion d'y aller.

قدومنه بيدء شوقله منتظر ايكن — attendant son arrivée avec impatience.

بينمزده اولان محبته خلل ويرميه سز — ne donner point d'atteinte á l'amitié qui est entre nous.

مكتوبمزي تبليغ ايلدكدن صكره — aprés avoir rendu nos lettres.

سلاطينك تتبع تواريخه زياده مشغول اولدقلري سببدن — et parceque les princes sont curieux et s'appliquent á sçavoir les annales.

ايلچيلك خدمتيني لايق اولان وجه اوزره تتميم ايليوب — ayant terminé com̃e il faut les affaires de son ambassade.

تجنيس خط اولوب — l'ecriture etant ambigüe.

بو نامه محبتي تحرير وارسال اولنمشدر — nous avons envoyé cette lettre d'amitié.

صلحه خلل ويردكلري تحقيق اولدوغيني اعلام اولندي — nous avons été avertis qu'ils ont troublés la paix.

یوز ییلدن برو خراجدن بری اولدیلر .

ils sont exempts de tribut depuis cent ans.

اول اجلدن ما بینده بو برودت حاصل اولمق ایچون

afin que déla l'amitié ne vienne à se refroidir.

حال بو منوال اوزره اولدوغنه پریشان ایدی

il etoit affligé de voir les choses en cet etat.

بلایه مبتلا اولمشدر

il lui est arrivé une grande disgrace.

~~بو قاچ کونه دک ادرنه دن قالقجغی تحقیق در دیو~~

~~یازوب بلدرمشسز~~

بو قاچ کونه دک ادرنه دن خونکارک قالقجغینی تحقیق در

Vous nous avez fait sçavoir que le grand seigneur devoit partir d'Andrinople dans quelques jours.

دیو یازوب بلدرمشسز .

بلولو باشلولر بر یرده جمع اولوب

les principaux s'etant assemblés dans un même lieu.

ما بینمزده اولان دوستلغه بناءً

M'appuyant sur l'amitié qui est entre nous.

پوصودن چقوب اوزرلرینه واروب بوزدیلر

Sortant de l'embuscade ils allerent dessus et les deffirent.

اول عسکریکز اوزرلرینه باش و بوغ تعیین اولنان

ayant écrit à celui qui a été etabli général de votre armée.

سردارکزه کاغد یازوب .

فایده‌لو و خیرلو ایشلرده بولنمکز میسر اولا

Dieu veuille que vous trait=tiez heureusement les affaires et que vous en veniez à bout.

autrement je m'en irai dans un autre pays.	یا بن بو دیاره باشم آلوب کیدرم
cela devoit lui arriver.	باشنه کلجک ایدی
l'autheur de semblables insolences.	بویله شقاوتلره باعث اولان
selon l'apparence il a le fond bon.	ظاهرینه باقسق باطنی ایو کورینور
à le voir on connoit cequ'il a dans l'ame.	ظاهریندن باطنی بللودر
j'ai une affaire d'impor= =tance, il faut que j'aille au pacha.	بجد مصلحتم واردر پاشا قپوسنه وارمم کرک
si les Mers etoient conver= =ties en ancre, et que les arbres fussent des plumes, àpeine suffiroient-ils pour decrire.	بحار مداد واشجار قلم اولسه تحریرنه کوچ یتمزدی
il avoit un Pere de mauvaises Mœurs.	بد اخلاق پدری وار ایدی
qu'un oiseau les ailes ouvertes vole en l'air l'espace d'un jour il ne passera pas par dessus. [?]	بر قوش قناد اچوب بر کون مقداری پران اولسه اوستندن اشمز
ils ont negligé cette affaire.	بو ایشی تأخیر و بر طرف ایلمشلر
soyez constant dans l'amitié.	دوستلقده برقرار اولاسز
pendant que durera l'amitié, jouissez d'une parfaitte santé.	دوستلق مسندنده صاغلق اوزره برقرار اولاسز
desqu'il fut arrivé, il alla chez le pacha.	کلدوکی برله پاشا قپوسنه چقدی
lorsqu'il en apprendra la nouvelle, il fera des plaintes de vous.	اعلام الدوغی برله سندن شکایت ایتسه کرک

أقرباي دولتني جمع ايدوب — ayant assemblé les principaux de l'empire.

ايراقده غيلردن خبر المينجه — jusqu'à cequ'il soit venu des nouvelles des absens.

مكتوبكز كلدوكي كونك ايرته سي — le lendemain de l'arrivée de votre lettre.

كيمدن درمان ايرشه — dequi peut-on attendre le remede, le secours, l'aide!

ابناي سبيله ايصال مضرتده اصرار ايله ظهور ايدن شقاوتلري اعلام اولندقده. — aprés avoir averti des vexations continuelles qu'ils font aux voyageurs et aux passans.

بر دانه شمع ايقاد ايتدي — il alluma une chandelle.

نيجه فتنه ايقاظ ايلدي ايسه اويله دفع اتسون — demême qu'il a été la cause du mal, demême qu'il y apporta le remede.

خلفاي كرام عدل آيين — grands empereurs amateurs de la justice.

عالمده اويلكلر و شينلكلر و شادمانلقلر وجوده كلور — dela proviendront dans le monde bienfaits, allegresses, et satisfactions.

يابند ايله المدن آلدي — il me l'a enlevé ou tiré de mes mains avec art, artifice, et finesse.

باد سموم كبي جان كداز — comme un vent qui perce l'ame et l'affoiblit par son excessive chaleur.

دهلهٔ اوليده مادهٔ اقتدار دشمني باده ويردي — à la premiere attaque, il affoiblit les forces de l'ennemi.

بر قاج ييل پادشاهلق سوردقدنصکره عزل ايدوب قتل ايتديلر — on le déposa aprés avoir regné quelques années, et on lui coupa la tête.

فتح و نجاح بیغامنی افصاح اتمشدی
il annonca distinctement et clairement la nouvelle du triomphe et de la victoire.

ظل افضال حضرت اله پادشاه اسلامه پشت و پناه اولور
l'ombre de la grace divine sera l'appuy et le refuge de l'empereur de la vraye foy.

زبان افعی کبی سرتیز
aigu come la langue d'une vipere.

افلاطون حکمت اسکندر سطوت
sage comme platon et formi=
=dable come alexandre.

افواج متفرقهٔ عسکری جمعه مشغول اولدی
il s'applicqua á rallier et assembler les troupes de son armée qui etoient dispersées.

خدمتنده اقامت ایده میوب
ne pouvant l'assister.

اقامت مراسم عدل و رأفت و ادامت لوازم حفظ رعیت و احیای دین و ملت و اعلای معالم سنت ایتدی.
il travailla avec attention á l'administration de la justice, á la protection et au soulagement des sujets, á la propagation de la foy, et á l'exaltation des etendards de la relligion.

باغ و بستانلرینه خروجه اقتدارلری اولمدی
ils n'oserent pas sortir pour aller dans leurs vignes, et á leurs jardins.

اقتضا ایدرسه ادرنه یه وارهبلورمیسز
pourriez-vous aller á an=
=drinople, s'il en etoit necessaire.

سرکذشتلرینی
~~سرکذشتهٔ~~ نقل ایدوب مجلسده اولان جملهسنک کوزلرندن یاش آقتدی.
il raconta ses avan=
=tures, et tira les larmes des yeux de tous ceux qui etoient dans l'assemblée.

اقدم بلاد رومیه در
la plus ancienne ville de l'empire Romain de grece.

حیوان یولارندن طوتلور انسان اقرارندن
l'animal se prend par le licol, et l'home par sa promesse.

اعتكافده اوتورمش ايكن — pendant qu'il prioit assiduement dans le temple.

بنده كزي والدهم كمسنه شاكردي اولمغه اعتماد — ma Mere manquant de confiance ne m'a mis sous la conduitte d'aucun Maître pour apprendre.

ايتميوب ويرمدي .

شويله بله سز علامت شريفه اعتماد قله سز — Scachez le ainsi, et ajoutez foy à ce noble signe.

صلح وصلاحه اعتماداً عسكرلرين يوللايوب اذن ويردي — s'appuyant sur la paix il congedia ses troupes.

ساير ملوك كبي خراجگذار اعدادندن اولمغي استدعا ايلدي — il le supplia de l'admettre comme les autres princes au nombre de ses tributaires.

ضم اجناد لوازمني اعداد ايلدي — il prit les moyens necessaires pour l'augmentation de son armée.

اعلاي كلمة الله مشغول اولانلر — qui sont appliquez à la propagation de la parolle de dieu.

نه يار نه اغيار وار — il n'y a ni amant, ni rival.

دوستلكك ايله افتخار ايدريز — nous tenons à honneur d'etre de vos amis.

هزار آفرين ايتديلر — ils l'applaudirent.

سلطنت اسمي اكا افسانه در — il ne merite pas d'etre appellé Roy.

بو خصوصده كمال تقيدكز مأمولدر — nous esperons, nous vous prions qu'en ce point vous apportiez tous vos soins.

اولاجغي جاي تردد وكمان دكلدر — il n'y a pas de doutte que la chose n'arrive.

كناهنه معترف اولمزسه آندن كچمزلر — s'il n'avoue pas, ne confesse pas sa faute on ne lui pardonnera pas.

عهدنامهٔ همايونده مسطور اولان بر قاج ماده يي كوستكلديلر — ils ont trouvé le moyen d'empecher le cours de quelques articles écrits dans les capitulations.

كوكلمجه اولوريسه — s'il arrive comē je le souhaitte.

كويا كه اول قرال انده وكي تدارككدن آكاه ايدي — comē si vous eussiez dit qu'il eut été adverti du stratageme que le Roy premeditoit.

قيامت كوننه كويرلر — ils attendront jusqu'au jour du jugement.

تفصيل سابقه لاحقدر — cela appartient au chapitre precedent.

بو مصلحت مهم ولازمدر — cette affaire est de la derniere importance.

سريعاً طرفكزه يوللمق لازمهٔ امور دولت ايدوكي معلومكزدر — vous sçavez que la raison des affaires d'etat nous a fait expedier en vos quartiers en toutte diligence.

~~لازمهٔ غيرت وحميتلري اوزره~~

لازمهٔ غيرت وحميتلري اوزره — selon que l'exigeoit son zele et son ardeur.

دوستلغه لايق وقوكشولغه موافق اولان وجه اوزره — conformement á ce qui convient á l'amitié et au voisinage.

لايق دوستي دكلدر — cela repugne á l'amitié.

بيننارنده كدورت كليه وار ايدي — l'amitié étoit tout à fait alterée entre eux.

جمعيت عشرت وكرميت صحبت اثناسنده — dans les assemblées de table et dans la chaleur de la conversation.

دون اقشام اوستنه عسكر بلوك بلوك يوله كيدوب — hier sur le soir l'armée defila par pelottons, et

روانه اولدي . — se mit en chemin.

بر يل كفايت ايده جك لوازم چراغ وغيري هرنه ايسه كوردلر — ils firent des provisions d'huile pour la lampe et d'autes choses necessaires pour un an.

بهاسي ايچون كفيل اولدقلري مالدن بر آقچه ويرميوب — n'ayant pas donné un aspre de leur bien pour la rançon de laquelle ils étoient caution.

اندن عظيم ملال وكلال حاصل ايلديلر — cela leur causa une affliction et une melancolie extreme.

بر وجهله
دوستلقده قصور اولنمق احتمالی یوقدر
il n'est pas à craindre qu'il s'obmette la moindre chose pour conserver l'amitié.

فلانڭ قصه سنی بربر حكايت ايتدى
il fit exactement l'histoire de tout cequi étoit arrivé à un tel.

قصه دن خبردار اولیجق
ayant été adverti du fait.

بو نازله سبب خدادن بر قضای محنت اقتضادر
cette disgrace est une affliction venüe de la part de dieu pour t'éprouver.

هر قنغڭزڭ تحت قضاسنه واروب داخل اولورسه
s'il arrive sur les terres de la juridiction de quique ce soit de vous autres.

قوت لايموت ایله يجنور
il ne prend d'aliments que cequi est necessaire pour vivre.

قوكشو دوستلغه لايق اولدوغى وجه اوزره
come il est convenable à l'amitié du voisinage.

قول ديدوكى اولمز الله ديدوكى اولور
ce n'est pas cequ'e l'home dit qui arrivera, mais il arrivera cequ'e dieu voudra.

ان شا الله مصلحت قولايلنور
s'il plait à dieu l'affaire s'ajustera.

قياسمجه اولميه جق شی در
selon ma pensée c'est une chose qui ne peut pas arriver.

بو شیدن فارغ اول قیدكى كور
laissez cela, et pensez à vos affaires.

رعايا و برايا كاروكسبلرنده اولالر
afin que les sujets et les vassaux puissent vaquer librement à leurs affaires.

حصار ضبطنى بر معتمد و كاردان آدمنه تفويض ايتدى
il confia, il remit la defence de la place à un de ses amis experimentés.

كتاب مستطاب ايله رسول ارسالنى معقول كوردیلر
ils jugerent à propos d'envoyer un ambassadeur avec de belles lettres.

قادر اولدوغمز مرتبه سزه امداد اولنمقدن قاچمزز	nous ne refusons pas de vous assister autant que nous le pourrons.
بو مصلحت ایله عقللری قارشدی	cette affaire apporta de la confusion dans leurs esprits.
حالنی قالنه تطبیق ایلدی	il conforma ses actions á ses parolles.
بو مصلحت یوکی آلتنده قالدی	il a succombé sous le poids de cette affaire.
قانون معهود اوزره عمل ایله	agisser conformement aux coutumes établies.
خدمتنه قایم اولدی	il fut assidu á le servir.
ایلچی ایله سپارش اولنان ماده لرک قایمه سی	le memoire contenant les articles de plaintes envoyé par votre ambassadeur.
قتل رسول وضع مقبول اولمدوغی جهتدن	et parcequil n'est pas juste de faire mourir un ambassadeur.
اکثر بلاده قحط عظیم پیدا اولدی	la famine arriva dans la plus grande partie du royaume.
مصر خزینه سی قدر هدیه لر ویررلر	ils feront des presents approchant de la valeur des tributs d'Egypthe.
قدمای حکما کتبنده مسطور اولان	cequi est écrit dans les livres des sçavants et des anciens.
قدومنه منتظر اولوب	attendant avec empressement sa venüe.
قرابتکزدن کسیله سز اوکودم در	mon avis est que vous vous separiez de votre parenté.
ادرنه ده قرار ایده میوب استانبوله کیتدی	n'ayant pas pû demeurer á Andrinople il s'en alla á Constantinople.

آوان غيبت سلطاني فرصت زماني بلوب
regardant l'absence du prince comē une occasion favorable.

بو نعمت غير مترقبه
ce bienfait inopiné, non attendu.

قتل رسول وضع غير معقولدر
c'est une chose qui ne convient pas de tuer un ambassadeur.

بو مصلحتدن فارغ اولاسز مأمولمزدر
nous esperons que vous aban=
=donnerez cette affaire.

اول خصوصي حق اوزره فاصل اوله لر
quils decident cette affaire selon l'equité.

اخوت مراسمني و فتوت لوازمني ادا ايدوب
ayant acompli les loix de l'amitié fraternelle et rendu les offices de generosité.

بو دنياي پر مشقت والمده كه اسباب غم فراهمدر
ce monde rempli d'afflictions et de chagrins ou les occasions de douleur sont si frequentes, et en si grand nombre.

بو فسادي ايدن اوبچ درت نفر كمسنه ايمش
les autheurs de ces maux lá sont quatre ou cinq personnes.

مجلسده بر فسلدي اولوب
~~mur~~ il se fit un murmure dans l'assemblée.

اول دخي بو فكر معقولي مقبول كوروب
celui lá aussi approuva cette bonne pensée.

عاقبت حال نيجه اولاجقدر فكري ايله
pensant á cequi pourroit en arriver.

تجارك كمركلري احوالي فيصل بولمز
l'affaire que les Marchands ont pour les droits de la douanne ne se terminera pas.

قابض الارواحي روزنه سنده ناظر بله
quil sçache, quil s'imagine que l'ange de la mort regarde par sa fenestre, ou est prêt ~~???~~ á reçevoir son ame.

قابل اصلاح دكلدر
c'est une affaire irremediable.

بعض عوارض بشریه سببیله — à l'occasion de certains accidents humains.

عواقب اموره ملاحظه سنه مالك اولمغين — parcequil avoit accoutumé de considerer la fin des choses.

صلحی سومجی اولدوغکز کوندن عیان اولدوغنه بو دلیلدرکه — cela est une preuve plus claire que le jour que vous êtes amateur de la paix.

عیش و عشرته و بزم و صحبته مشغول اولوب — etant adonné aux delices et aux plaisirs des compagnies.

طرفیندن دوستلغه خلل ویره بویله غایله لرك ایسه — la fin de semblables excès qui troublent l'amitié qui est entre eux, ne peut pas être

عاقبتی ایویه وارمز . — bonne.

انشا الله الاعز اول غایله نك دفعی دفعی تدارك اولنور — avec l'aide de Dieu, nous trouverons moyen d'obvier encore à ce mal.

آنلره عدم اولمامق اوزره سعی و دقتکز وجوده کلمك مأمولدر — on espere que vous ap= = ~~portiez~~ porterez tous vos soins pourquil ne leur soit fait aucun tort.

غرابت بونده درکه — cequi est à admirer est que...

مادامکه جان غرغره یه کلمیه — tant que ton ame ne sera pas au dernier sanglot.

لشکر و مالیله غرور ایلمه — n'en soyez pas plus superbe pour avoir des armées et des richesses.

فریاد و فغانلرندن کره ٔ زمین متزلزل اولدی — la sphere de la terre fut agitée par leurs cri et leurs acclamations.

مقید اولمق و غفلت ایتمك معقول مصلحت دکلدر — il n'est pas bien de ne se pas appliquer, et d'être negligent.

حضور و غیبتلرنده — en leur presence et en leur absence.

مواددن غضبلري هيجان بولوب — etant poussé par le mouvement de la colere.

كندوني هيهات مثال بر صحراده وتيه مانند — il se vit lui même dans des plaines d'une grandeur immense,

بر بويه بي منتهاده كوردي . — et dans un desert affreux

حدت فكريله بر قلي قرق ياردي — il avoit tant de force d'esprit quil eut partagé un poil en quarante;

ياننه بر قاج آدم آلوب — il prit auprés de lui quelques personnes.

يوز آتلو يان يانه كيرسه مزاحمه چكميه لردي — cent cavaliers eussent pû y passer de front sans s'incommoder.

سلطان داور فقرايه داد اولوب — le tres équitable prince qui secourt les pauvres.

آني ياتاغنده بولوب آلوب پاشانك اوكنه كتوردي — l'ayant pris dans sa taniere il le mena en presence du pacha.

علمي ايله عامل اولان مدح ورعايته مستحقدر — celui qui conforme ses actions á la science est digne de louange et d'honneur.

علماي دين وفقهاي مصلحت بيني جمع ايدوب — ayant assemblé les docteurs de la foy et les gens experimentés dans les affaires.

اتدوكي عمل ناهمواردن پشيمان اولوب معاف اولدي — s'etant repenti de la mauvaise action quil avoit fait, il en fut absous.

بر افسون اوقويوب عمل اوزرلرندن قالقدي — l'enchantement cessa d'agir sur eux le verset en ayant été lu.

بو تدبير ايله عمل ايده سز — faites ceque l'on vous conseille.

پرده عنكبوتده دوشمش مكس وار — Come une mouche prise dans la toile d'une araignée.

ويره كلدوكي خزينه نك اضعافني ويرمكه تعهدني اخبار اتدي

il fit sçavoir quil payeroit le double du tribu accoutumé par le passé.

هر طرفدن هاي هوي اولوب بره قومه بره طوتك صداسي عالمي طوتدي .

on entendit de toutes parts le son des voix disant ne lacher pas, prennes.

امتعه لايقه وهدايای فايقه ارسال ايلدي

il envoya de belles choses et des presents considerables.

بهي طريل الكدن بر كلور ايش يوقدر ده بلمم نه هرزه لر يرسين .

helas, etourdi, vous ne pouvez rien faire, et je ne sçai quelles sont les absurdités que vous proferes.

هزار كونه محنت واضطرار ايله طونادن كچوب

ayant eu mille peines á passer le danube.

بونجلين عمل وكلاملر هضمي قابل دكل

de telles actions et de telles parolles ne se peuvent supporter.

مسكين مسكين ايله همزانودر

un pauvre s'associe aisement avec un pauvre.

همم عليه لري موجبنجه

conformement á ses sublimes pensées.

هميشه دولت وسعادتله صحت وسلامتده مقيم اولالر

quils soient toujours en prosperité, en gloire, et en bonne santé.

هنرك وار ايسه بر ايش بتور

si vous avez un art, perfectionnez quelque chose.

وارمق هواسنده اولميا سز

ne pretendez pas vous en aller.

هيبتندن اولورلردي

ils mourroient de la peur que leur imprimoient sa Majesté.

دره جانبنه میل ایدوب بو مبلغ مؤنتمه کافی در دیو جواب ویردی

inclinant du coté de la temperance il repondit que la some suffisoit pour ses provisions.

وصیت شریفلری موجبنه عمل اولندی

on a fait ceque portoit le testament.

وکمن اصلیسنه معاودت ایلدی

il s'en retourna dans sa patrie

وظیفه لرین اللیشر آقچه ایلدیلر

il lui assigna cinquante aspres de pension par jour.

هر برینه بر آقچه وظیفه تعیین اولندی

il fut assigné á chacun d'eux un aspre de paye.

کوندرمک اوزره وعده ایتدکز

vous avez promis d'envoyer ici.

وعده ایتدوکی آقچه دن زیاده طلب ایلمه

ne demandez pas plus d'argent que cequil a promis.

مصالح جمهوری وفق معتاد اوزره کوردیلر

ils ont expédiés les affaires publiques á la maniere accoutumée.

صلح وصلاحک وقتی تمام اولدی

le temps de la paix est expiré.

وقتکزده حاضر اوله سز اعلام اولندی

on a fait avertir que vous soyez prêts au temps present.

اول کویلری ادرنه فقراسنه وقف ایتمشدر

il laissa ces villages la aux pauvres d'andrinople.

بش اون کون ایچنده وقوع بولان احوال

cequi s'est passé dans l'espace de cinq ou dix jours

ولایات موروثه و ممالک محروسه مز

nos pays héréditaires et les provinces de notre empire.

ایکی طرفه ویرکو ویرن اطاعت ایدن کویلر

villages qui payent tribut et obeissent aux deux partis.

اول امرا قده اولان قصبات و قرایی نهب و غارت ایتدیلر

ils ont saccagé, pillé les villes et les villages de ces quartiers la.

نیجه یه دک ملوك جیران ایله مخالفت ایدرسینز

jusqu'a quand serez-vous contraire aux princes voisins?

دزدارنه نیکخواهلق یوزندن نصیحت ایدوب

il fit entendre au gouverneur avec de belles manieres de

تکلیف تسلیم حصار ایلدی.

remettre la place.

امیر مزبور اول حدود احوالنه بتفاصیلها واقف اولمغین

et parceque ce susdit commandant etoit pratique, et informé des choses des confins.

واله و حیران اولدیلر

ils resterent surpris et etonnés.

آه و واهیله کچوردی سالنی

il passoit sa vie dans les soupirs et les gemissements.

بو عمل فنا اولدوغنی معلوملری در اما وبالی بوینلرینه

ils sçavent que cette action est mauvaise; mais que le peché soit sur eux.

نامه ضراعت و وثیقه اطاعت یازدی

il ecrivit une lettre pleine de soumission, et d'obeissance.

وجه شرعی اوزره بر کسکین حجت آلوب

ayant pri une sentence en forme juridique.

دعوای وراثت اوزرنه ایدر

il pretend á la couronne par voye hereditaire.

بو دفعه دخی اول ورطه دن نجات میسر اولورسه

s'il est possible que je sorte encore cette fois cy de ce labyrinthe.

بنی بو ورطه هلاکدن خلاص ایله.

delivrez-moi de ce peril affreux.

خردل دانه سی وزنی قدر.

du poids d'un grain de Moutarde.

[illegible]

خزانهٔ سلطانده بولدوغی نفایس امتعه واسبابی
il ramassa les plus précieuses marchandises et hardes qui se trouverent dans le thresor du prince.
انتخاب ایدوب .

كاه نفس نفیسلری ایله و كاه ارسال سپاه ایله
tantôt il y alloit en per=sonne, tantôt il y envoyoit son armée.

نفس نفیسنه ترجیح ایدوب
le preferant á soi même.

نفسنی ضبطه مالك اولمیان هالك ضبط ممالك
un hom̃e mal reglé qui ne peut pas se dominer soi même, ne pourra pas gouverner un Royaume.
مسلكنه سالك اولمق میسر دگلدر .

ایكی طرفدن رضا آلوب نكاح ایلدیلر
ayant pris le consentement des deux parties ils firent le mariage.

نیجه كره مراد ایدوب باباسندن الله امری و پیغمبر قولی
il la demanda plu=sieurs fois á son pére én mariage selon le com=mandement de Dieu et l'institution du prophete; mais il s'excusa.
اوزره نكاحه طلب ایتدی تعلل ایلدی .

هر برینه نوازش نامه لر و فاخر جامه لر گوندردی
il envoya á chacun d'eux des lettres honnetes et des presents précieux.

مردم عین عالم و نور چشم بنی آدمدر
c'est la prunelle de l'œil du monde, et la lumiere des yeux des enfants d'adam.

بوچوق آقچه ترقیله نوعا تسكین بولدی
on augmenta leurs payes d'un demi aspre, et ils s'appaiserent.

نه آنكه اختیارمله گیتمش اولام
tant s'en faut que je n'y aye été de mon plein gré.

بر قاچ گون ایچون خلقدن نهان اولدی
il se retira de la vuée du peuple pendant quelques jours.

نیچه زمان نشیمنی زندان اولدی

il resta longtemps en prison.

ملک موروثنه نصب بیوردی

il lui donna l'investiture de la principauté héréditaire.

ایشته نصیبمز آیاغمزه كلدی

voilà la fortune qui vient à nos pieds.

اولا که اتمام خدمت ایلمک نصیب ومقدر اوله

Dieu veuille permettre que cette affaire puisse se faire.

نطقه و حرکته مجاللری یوغیدی

ils ne pouvoient ni parler, ni se mouvoir.

ممالکلرینك نظام انتظامنی وكلایه حواله اتمشلردر

ils confient à leurs Ministres le gouvernement de leurs provinces.

نظم امور بلاد و تدارك مهمات عباد ایچون

pour ajuster les affaires publiques, et pour pourvoir aux choses necessaires aux sujets.

حسن ادایه قادر و نكته پردازلقده نظیری نادر اولمغین .

parcequ'il etoit tres capable de bien representer les choses, et qu'en fait d'Eloquence il n'avoit point de pareil.

شهزاده نك نعشنی قونیه دن آلوب بروسایه كوندردی .

ayânt pris le cercueil du prince, il l'envoya à Brousse.

ایوان فلكك نغمه پردازلری

les musiciens du palais celeste.

شهد نفاستله مشهور

celebre par l'excellence du miel qu'il produisoit.

كندویه نفاق ایدوب ویردوکی رنکی خاطرینه کلوب

se ressouvenant de la piêce qu'il lui fit avec hypochrisie.

مملکتم خلقی نامعتدل و اعوان و انصارم دو دلدر

le peuple de mon Royaume etant en discorde, et mes collegues confederés infideles.

مکتوب آورنلرک قرب قدوملری مسموعلری اولیجق

ayant entendu dire que ceux qui portoient les lettres étoient proches.

نان و نمکه حقنی بلور املکدار قول ایمش و

il connoit les bienfaits reçus comē un bon serviteur, et

مرد معقول ایمش .

comme un hoñe prudent.

نان و نمکه خاین اولمغین

et parceque le perfide etoit ingrat du pain et du sel.

بز ملایمت اتدکجه او خشونت مسلکنه ذاهب و

plus nous montrions d'humanité et de douceur, plus il montroit de dureté, et s'efforcoit de nous faire perdre

سرمایهٔ صبر و سکونمزی ناهب اولدی .

patience.

ابوعلی واصل اولدوغی مرتبه یه ابوالحارث

eboul haris n'avoit pas pû arriver au degré de perfection ou etoit arrivé

نایل اولمامشدی .

avicennes.

نرخ جاری اوزره

selon le prix courant, selon la taxe ordinaire.

شرف حسب و نسبدن محروم ایکن

se trouvant privé de naissance et de noblesse.

نسق مذکور بو قرار ایدی

on observoit ponctuellement le stile ordinaire, la coutume ordinaire.

یعقوب پیغمبر نسلندن ایدی

il etoit de la race du patriarche jacob.

نشاط و عشرته اشتغال اتدی

il s'adonna à la volupté, et à ses plaisirs.

هرنا اهل و نادان — toute personne ignorante, et incapable.

پای اقامتمز نا پایدار اولدی — nous ne pousions pas y tenir les pieds.

ناچار التجا ایدرسه — si la necessité l'oblige á recourir.

هربوی فکرندن نادم ایلدی — il fit que chacun se repentit de cequ'il avoit pensé.

اتدوکی ایشلردن نادم وخلاف اساسنی — il se repent de ses actions, et deteste ses fautes

هادم اولدی . — passées.

خطاب ناسزا اتدی — il lui parla indecemment.

خلاف صلح و صلاحدن ناشی بر مصلحتدر رضا — la chose provient de cequ'on n'obserse pas la paix; cequi n'est

ویرلمسی معقول دکلدر . — pas bien de permettre.

اول ولایته ناظر دیار اتمش — il lui donna l'intendance de ce pays lá.

جریمه نامی ایله بی حساب اقچه لرین الدیلر — sous pretexte d'amende ils ont tiré d'eux des sommes innombrables.

فرفره نامی ایله دللندی — il a la reputation de grand parleur.

نچه نام اور بکلر ایله — avec plusieurs fameux et celebres Beys.

بر تخته اوزره ایکی پادشاه نامتصوردر — il est impossible que deux Rois puissent occuper un seul throsne.

فصل شتا حلولي قريب اولوب سفر موسمي

parcequil n'étoit plus le temps de faire la guerre, et que la saison de l'hyver étoit proche.

اولمدوغي جهتدن .

محل موعوده وصول حصول بولوب

etant parvenu au lieu destiné.

فتحي مرور زمانه موقوف اولمغين

il falloit beaucoup de temps pour prendre cette place.

اول دياره مرور موره جزيره سنك فتحنه موقوف اولمغين

pour entrer dans ce pays, il falloit subjuguer la morée.

اول قلعه نك ضبطنه موكل ايلدي

il le commit à la garde de cette place.

مسالك پر مهالكدن عبور ايدوب

etant passé par des endroits plein de perils et de hazards.

اوينك مهماتني گورمكه

pourvoir aux besoins necessaires de la maison.

ميان صحتده موجود در

il jouit d'une parfaitte santé.

ميداني خالي بولنجق

la place ayant été trouvé vuide.

ميراثدن محروم قالدي

il fut privé de l'heritage.

كلامني امعانه و عقلني ميزانه چكدي

il observa ponctuellement les paroles, et pesa son esprit à la balance.

باطله ميل اتمز

il ne se plait pas aux choses vaines.

امدادندن نا اميد اولوب

ayant perdu l'esperance d'etre secouru de lui.

لوازم محاصره ده اهتمام و موارد اعانت دشمنی
بدفع جام سدّ تام اولندي .

on prepara exactement tout=
=ce qui etoit necessaire pour le siege et
pour empecher le secours
aux ennemis.

دخول مواضعني و محاربه مواقفني استعلام اتمكين

parcequ'ils s'etoient
informés des endroits par ou on
pourroit la battre.

مواطن مالوفه لرندن كوچروب

les expatriant, les faisant sortir de
leur propres maisons.

مواكب بحريه و مراكب بريه خشكه و دريادن اطرافني
احاطه اتمشدر .

l'armée navalle et les
trouppes de terre avoient environné
la place par mer et
par terre.

اطعمه ء كوناكون موائدي مبسوط ييوردي

il fit couvrir les tables de
plusieurs sortes de mets.

كورديلر كه درياده موجلر اوينمغه باشلديلر و طاغلر
كبي قوملر ظاهر اولدي .

ils virent que les flots
de la mer commencerent à s'agiter,
et que les sables s'elevant
paroissoient des montagnes.

كليبولي يقاسنه چقدقده موجود اولان سفينه نك
آلاتني ضبط ايدوب قرايه چكدردي

passant par le Rivage de
gallipoli, il prit les agres du
vaisseau qui y étoitentx, et le
tira en terre.

ميلده موروثندن آواره اولوب

ayant abandonné tous les biens de
patrimoine.

مال موروثمدن فارغ اولدم

j'ai quitté, abandonné mon
patrimoine.

موصل مكتوبي حبس اتدي

il emprisonna le porteur de la
lettre.

یکن کلامه منصرفدر — il a rapport aux premiers discours.

والدی معسکرینه منضم اولیجق — ayant joint ses troupes á celles de son Pere.

نیجه طائفه سن اهالی مملکت اوزرلرندن منع و دفعی بابنده — pour empecher que les allemans ne molestent point les habitans du pays.

مابینده منعقد اولان صلح — la paix conclüe entre les deux parties.

منفصل یازلمقده جایزدر — on peut les écrire separement.

قتللرینی منقضی مقدمات سوق ایلدی — il faisoit les instances pour qu'ils fussent punis de mort.

قرال انکروس طالع ناسازکاری منحوس و لوای دولتی — le Roy d'hongrie voyant sa fortune renversée, et les étendarts de sa prosperité

منکوس اولدوغین کوریجک : — sans dessus dessous.

حال بو منوال اوزره اولیجق — La chose s'etant passée de cette maniere lá.

نایل خوشنودی خدا اولمسی منوی اولیجق — si on a pour fin que cela plaise á dieu.

رکاب سعادت انتساب ملازمتی ایله ابتهاج منهجنه — par l'assiduité avec la quelle il servoit la porte il esperoit parvenir á la

انتهاج اتمشدی . — voye de la prosperité.

تجدید مواثیق و عهود و تأکید ایمان و عقود ایتدی — il renouvella les capitula=tions et confirma les juremens et les promesses.

بالمواجهه دعا ریایه قریبدر — c'est presque agir en hypochrite que de souhaiter du bien á quelqu'un en sa presence.

روح بدنه ملاقي ایكن — pendant que l'ame est encore attachée au corps.

تقديمي ملايم كوريلوب — pensant qu'il etoit juste de le preferer.

والدينه ملحق اولدي — il se joignit á son pere.

ملكهٔ روحانيتنه ترقي و ازدياد حاصل اولدي — les vertus spirituelles qu'il possedoit se sont augmentées.

ممانعين اوزره شتاب اولندي — il alla sur ceux qui empechoient les passages.

وندیكدن بعض كميلر كلوب حصاري بحر جانبندن دوكمكه ممانعت اتمكين. — quelques vaisseaux des venitiens etant venus empecherent qu'on ne batit la place du costé de la mer.

بزم يانمزده قبولي ممتنع ايكن قبول ايلدك — nous avons reçu cequi etoit deffendu de reçevoir parmis nous.

منادیلر منادي قلدیلر — les crieurs publics ont proclamé.

منادیلر ندا ايتدروب — ayant fait proclamer par les crieurs publics.

مناسب حال اولدرکه — voici cequi requiert l'etat present.

مناسبت دوشرسه اندن كچمه — profitez de la conjoncture, si cela se presente.

خدمتنه ايرمكي جانبنه منت بلوب — estimant une grande grace de pouvoir entrer á son service.

باب حسن معاملهٔ منسد ایدنلر — ceux qui ferment la porte de la correspondance avec les autres.

مقدّر اولان ظهور ایتدی

cequi a été prédestiné de dieu est arrivé.

بر مکتوب سرکوب گوندروب

il lui envoya une lettre pleine de reprimandes et d'injures.

عداوت مکتومه سنی اظهار ایتدی

ayant fait paroitre la haine ancienne qu'il avoit cachée dans son cœur.

رعایا فقراسنک حاللری مکدّر اولمغله

les pauvres sujets se trouvant dans une grande detresse, mauvais état.

مقاومته قدرت و محاربه یه مکنت اولمیوب

n'ayant pas le pouvoir de leur resister, et les forces etant inégalles pour combattre.

مکین تخت تمکین ایکن

regnant pacifiquement sur le throsne de l'empire.

اول ملاحده نک کلمات فاسده سی

les parolles perverses de ces hérétiques.

بو ملاحظه ایله گیدرکن

allant avec cette pensée, cette imagination.

اولمدیغی ملاحظه اولنور

on présume, on croit que cela n'a pas été.

حاضر و آماده اولمش ملاحظه سیله

présumant, croyant qu'il se trouveroit preparé.

جبراً الق ملاحظه سیله

se persuadant de pouvoir le prendre par force.

اول آستانه ده ملازم اولانلر

les courtisans asidus à cette porte.

پاشا ایله ملاقات ایدوب خصوص مزبورک تمشیتنده مظاهره ایده سز .

vous vous aboucherez avec le pacha, et tacherez de faire réussir cette affaire.

فتحی دشوار و مقتضی مرور روزکار اولمغین

parceque la prise dela place etoit difficile, et qu'il falloit beaucoup de temps pour cela.

احوال روزکار برقرار و مقتضیات ادوار پایدار اولمز

les choses du Monde et les revo= =lutions descieux ne peuvent pas rester fixes dans le même etat.

اضراره نه مقدار اقتدار بوله

quelles forces acquerera t-il pour pouvoir nuire?

مقدمهٔ فتح وظفر اولان

cequi fut le prelude, la ~~pr~~ principale cause de la Victoire.

فتحی مقدور سپاه اولوب

nos soldats pouvant la prendre.

اولسه دخی دفعی مقدور در

quand même cela seroit, on pourroit l'oter.

اطاعت مقرنده قرار اتدیلر

ils persisterent constamment á lui obeir.

حضور میمنت مقرونمزه کتوردیلوب

l'ayant fait venir en nôtre présence jointe á la felicité.

فتح قلعه مقصودی ایسه

si leur intention est de prendre la place.

بو مقوله محلده

en pareil cas.

مکر شاه بغداد بو غلامک کلماتنه مقید ایدی

le Roy de Babylonne se trouva fortuitement, et ecouta attentivement les parolles de cet enfant.

مقام اطاعتده مقیم وخدمتنده مستقیم ایدی

il perseveroit dans l'obeis= =sance, et etoit fidele á son service.

در سعادتده مقیم قپو کتخداسی

son homme d'affaires résident á la porte.

مکتسبان علوم و معارف ایچون تعیین وظایف بیوردی

il assigna des pensions pour ceux qui s'appliquent aux sciences.

معتاد اولان آق بركلردن فارغ اولديلر — on a quitté l'usage des chapeaux blancs qu'on portoit autrefois.

كناهنه معترف اولميان معاف اولمز — celui qui ne reconnoitra pas sa faute ne sera pas pardonné.

معقود اللسان ايدي — il avoit la langue liée, il ne pouvoit parler.

اويله يرامزك حقندن كلنمك معقولدر — il est raisonnable de punir un semblable scelerat.

شهر مزبوري معمور ايتمكه مأمور اولديلر — on leur a ordonné de peupler la ville.

صلحك اختلالنه مؤدي بر معنادر — c'est une affaire qui peut occasion=
=ner la rupture de la paix.

معهود اولان كيجه ده — dans la nuit prescritte, marquée.

معيتله درگاه شاهه كلورلردي — ils accouroient tous ensemble au palais du Roy.

آز قالوب مفته صاتله يازدي — peu s'en fallut qu'il ne perdit tout.

گرو مقابله واردقده — etant passé de l'autre coté.

مقال ضلال آميز و القاى فساد انكيز ايله — avec des parolles melées de malice, et de mauvaises inclinations.

هر مقامدن سويلديلر — ils parlerent de toutes sortes de choses

مقام خدمتده اقامت كوسترمكين — et parcequ'il fait voir de la promptitude à servir.

مقاملو مقامنه كلديلر — chacun vint prendre son poste.

حق تعالى سزي خطا و خطرلردن مصون و محفوظ ايليه

Dieu vous préserve de tout accident, et de tout peché.

شمدي يه دك انك حمايتيله مصون ايدك

jusqu'a present nous nous etions maintenus par sa protection.

كزيده ء ممالك عثمانيه يي تحت تصرفلرنده مضبوط ايتمشدر

Dieu vous a mis en possession des plus belles provinces de l'empire ottoman.

مضبوط سپاه سلطان اولان حصار

Ville qui se trouve au pouvoir du Roy.

اصلنه مطابق حجت چقرديلر

ils prirent une sentence collationnée á l'original.

صديقندن ~~[illegible]~~ مظهر شرف خطاب اولدقده

quand un ami vous fait l'honneur de vous parler.

فكر معادندن متأثر اولديلر

les pensées de l'autre monde, de l'éternité l'agitoient.

آخرته متعلق و لازم معنالري بلوب كركي كبي معرفتلو اولان

Celui qui a une con= = noissance parfaitte des choses de l'autre monde.

بسط معاذير ايتدي

il s'excusa, et produisit mille pretextes.

معاشه كافي وظيفه تعيين ايلدي

il lui assigna une pension suffisante pour vivre.

انلري تكاليف عرفيه دن معاف ايتديلر

ils les ont exemptés des charges et des impositions publiques.

نيجه سال بو منوال اوزره معامله اولنوب

cela ayant été pratiqué de cette maniere pendant plusieurs années.

واقع اولان خصوصلرينه معاونت ايليه سز

assistez-le de votre secours dans les affaires qui se presenteront.

معبر پر خطر

Detroits, passages pleins de dangers.

بن فقیری بیچاره و مستمند آواره بی گناه و بی آگاه ایکن

moi pauvre delaissé, sans ayde, n'ayant aucune faute, et ne sçachant aucune chose.

حسن حالی مسموع همایونم اولمغله

ayant entendu dire avec plaisir le bon etat ou vous etes.

مسئولاتنی پایهٔ سریر اعلایه بر وجهله عرض ایتدیلر که

ils presenterent au pied de son throsne ses demandes d'une telle maniere que...

اول مشرکلره مشارک اولمق جایز میدر

est il permis de faire alliance et societé avec ces infidelles payens.

ایکی ییل حبس مشقتنی چکوب

il a souffert deux ans les incommodités dela prison.

بر برندن مشتکی ایدی

l'un se plaignoit de l'autre.

حجره نک اطرافی مسدود و ابوابی مشدود

les avenues dela chambre etoient gardées, et les portes etoient fermées.

مشرف هلاک ایسه ده

Quand même sa mort seroit prochaine.

درس عام ایتمکه مشروط اولمغین

etant obligé par accord de faire des leçons publiques.

فتح جدیددن مشعر بو کلام سعید بدید اولدی

on dit ces parolles qui auguroient une nouvelle victoire.

مصالح دینیه و دنیویه نظمنه مشغول ایکن

parcequ'il etoit appliqué aux affaires du Royaume et de la Religion.

هنوز ایلچیلر مصالحت اوزره ایکن

les ambassadeurs etant encore occupés à ajuster les points de la paix.

حسادک اقوالنی مصدق اولمغین

et parceque les parolles de ses envieux se sont verifiées.

گونه گونه مصر خراجی دگر پیشکشلرین اوگه صالدی

il envoya devant diverses sortes de presents qui valoient les tributs d'Egypthe.

706

اوّل مجرملرك هلاكي اولالي بر هفته مرور ايتدي اولان اولمش — une septmaine s'est deja passée depuis la mort de ses malfacteurs, cequi est fait est fait.

صفراوي بلغمي سوداوي و دموي المزاج — temperament bilieux, phlegmatique, melancolique, et sanguin.

اوزرينده نظركز و دوشن احوالنده مساعده كز دريغ ايلميه سز — je vous prie d'avoir la veüe sur lui et de vouloir bien lui rendre vos services dans les occurrances.

قتاله مبادرتده جمله دن مسابقت ايتمشدي — il fut le premier à commencer le combat.

كه اشقيالق ايدنلره جزاري ويرلمكده مساعده كز اولدوغي معلوملري اوله . — afin qu'on sçache la joye que vous avez de la punition exemplaire qu'on a faite de ces mal=facteurs.

مسامحه ايله اطلاق ايلدي — il lui laissa la commodité de pouvoir s'evader.

خلقك مساويسندن خلاص اولمزسين — vous n'echapperez pas à la medisance du peuple.

كندي كبي برايكي مست باده غروري هلاك ايتمكله — et parcequ'il avoit tué deux personnes aussi yvres que lui du vin de l'orgueil.

قول اصلا اللهدن مستغني دكلدر كه هر ايشده يارديم آندن دلر . — L'home ne peut pas s'estimer au dessus de Dieu, puisqu'a chacune de ses actions il lui demande son secours.

بزده اول دانانك هنرلرندن مستفيد اولالم — afinque nous retirions aussi quelque profit de la vertu de cet home docte.

مرتكب تقصير اولانلرك حالنه انكار ذاتنه انكاري مستلزم اولمز . — il faut avoir de l'aversion pour les péchés que les homes commettent, mais non pas pour les personnes.

تعيين اولنان مدّت وايّام ايچنده

pendant l'intervalle du temps qui avoit été prescrit.

مدحه لايق اولان خاصيّت

propriété digne de louange

بو اتّفاقده علي پاشانك دخي مدخلي اولمش ايدي

ali pacha avoit aussi part dans cette conspiration.

زنهار مددّ اول درويشك دامننى الدن قومه

prenez garde je vous prie, de ne vous pas éloigner de la protection de ce relligieux.

مدّعاسني بيان ايلدي

il explicqua ses pretentions.

اسيرلر احوالي مذاكره اولندقده

ayant traitté l'affaire des prisonniers.

ينه پاشايه مراجعت لازم كلدي

il fallut de nouveau recourir au pacha.

مراد ملك ايسه بن واروب تسليم ايدهيم

si c'est le païs que vous voulez, j'irai, je vous le mettrai entre les mains.

بوني سويلمكدن مرادي نه

quelle est son intention en disant ces parolles.

پاشانك حضورينه مرافعه اولديلر

ils comparurent en presence du pacha.

الفي كوروب مرتك صانور

il prend un elif pour une poutre.

فلان بر مروّتي چوق كرمي غالب آدم ايدي

un tel avoit une grande civilité, et la generosité prévaloit en lui.

حكومتكاهنه وصولدن صكره بر ييل مرور ايدجك

ayant passé un an depuis son arrivée dans son gouvernement.

نهر تيسه يى مرور ايدوب

ayant passé le fleuve du tibisque.

یوریشه طاینامیوب قلعه‌یی تسلیم ایتدیلر
n'ayant pas pû soutenir l'assaut ils rendirent la place.

آنی یوغ ایتمکه مومیه چالشور
il s'efforce en vain de le perdre.

یوق یره اول ایکی بی‌گناه فقیرلرک قاننه کیردیلر
ils se sont rendus coupables du sang de ces deux pauvres innocens en vain.

یول تدارکینی کوروب یوله کیردیلر
ils firent leurs provisions, et partirent.

مدرسنه یومی آلتمش آقچه تعیین ایتدیلر
on assigna soixante aspres de pension par jour à ce professeur.

غدا یوندن شکایتمز یوقدر
Nous ne nous plaignons point du vivre.

بو بنا یقندن آلتندن یچمه
Ne passez pas sous cet edifice, il menace ruine.

جوانه بردخی بقدی کوردیکه یرنده یللر اسر
il regarda de nouveau ce jeune hom̃e, mais il ne vit autre que le vent qui souffloit à sa place.

باروت مخزننه ظرافت ایله آتش بورقدیلر
ils mirent adroitement le feu au Magazin à poudre.

مخوف و مخاطره اولان یرلرده
dans les lieux dangereux, et perilleux.

بر مدید بصر یرجکز تدارک اولنه
qu'on dispose un petit endroit en belle veüe.

آلمه پرالمه امرود آل بر مد
Ne prends pas des pommes, mais des poires un Muid. pr.

دور مدام بولمغه نیچه مدت صرف ایدوب
ayant employé vainement un temps considerable à chercher le mouvement perpetuel.

مدبر امور جمهور اولانلر
les directeurs des affaires publiques.

حقارت ایله یقه‌سنه یاپشدی
il le prit au collet avec mepris.

دكزڭ اوته یقه‌سنده گچدی
il passa à l'autre rivage de la mer.

یقین اولمش كه هلاك اوله
il a pensé Mourir, perir.

گیتمكه نیت ایدوب قپودن یكا اولدی
ayant dessein de s'en aller, il s'achemina vers la porte.

جمله‌سیده یكسان چقدیلر
tous parurent semblables.

نفسم بنی آكا یلتر كه
Mon inclination me pousse à cela d'une maniere que...

بو دیارده آنلردن غیری ایت یلمز
excepté ceux là on ne voit pas même un chien passer dans ce pays.

قورد كیم صیدایچون همیشه یله بالضروره ویره بوغازی یله
un loup qui va conti=nuellement chercher sa proye, se donnera à la fin lui même en proye.

یمش كتورمین آغاج آتشه لایقدر
un arbre qui ne porte point de fruit merite le feu.

احوال یمن اتصاللری
ses heureux progrés.

پاشانڭ خاتونی ینكه ایلدی
la fame du pacha fût fait maraine.

خوفلرندن فراره یوز طوتدیلر
la peur leur fit prendre la fuitte.

شكایت یوزندن قزینڭ قصه‌سن میدانه كتوردی
و حكایت ایتدی .
il mit sur le tapis le procedé de la fille par maniere de plainte, et en fit l'histoire.

يدينه ويريلن برات عاليشان

le privilege royal qui lui est donné.

آدمكز يديله كوندردككز محبتلو مكتوبكز و هديه‌كز واصل اولدي

nous avons reçu par les mains de votre home les lettres d'amitié et les presents que vous nous avez envoyés.

جامعنك دخي چراغني يد مؤيدي ايله يقدي

il alluma de ses propres mains la lampe de la mosquée.

مراسم حقوق دوستي و مواد صلحي يرينه كتورديلر

ils ont satisfait aux preceptes de l'amitié et ont acompli les articles de la paix.

كشور دشمن ميانندە انجمن عشرت ياراشمز

il ne convient pas de penser à la joie quand on est en pays ennemi.

بربرينه قارشوب اكل و شرب اوزره اولورلردي

ils buvoient et mangeoient pesle mesle les uns avec les autres.

ضرب و دفع يات و يراق كتوررلر

ils portent des armes offencives et deffencives.

عسكرك بلوكلرين يرلشترديلر

ils mirent en ordre et placerent tous les bataillons de l'armée chacun dans son poste.

شادلق حالنده اولورسكز صاقن اللهي فراموش ايتمه‌سز

lorsque vous serez dans la prosperité prennez garde d'oublier dieu.

بر يشيل يپراق بله قبول ايتمزدي

il refusoit les moindres presents.

اصدررم ديو يغانوب تخويف ايتدي

il le menaca de le faire pendre.

اكر يغما جوازينه ايما بيورلورسه

si vous avez la bonté de nous faire le moindre signe pour nous permettre de piller.

هر قنده وارورسه حلواسني يغما ايدرلردي

en quelqu'endroit qu'il alla, on couroit à ses confitures come au pillage.

اولم يغماجي دركه كمسه‌يه تأمل ايتمز

la mort est un ravisseur qui n'a d'egard pour personne.

بو اسلوب مرغوب ایله — avec une si belle maniere.

ایولکی اللّهه و کملکی شیطانه ایتملودر زیرا اللّهدن کملک — il faut attribuer le bien à dieu et le mal au demon, car dieu ne peut pas faire le mal, et le demon ne
و شیطاندن ایولک صادر اولمز. — sçauroit faire le bien.

حیا یی صقالی آغارمش پیره انجمک سکا عیب دکلمی — n'as-tu pas honte de faire de la peine à un vieillard dont la barbe et les cheveux sont blancs.

شمس طومانی و آتش اودونی افنا ایدر — le soleil dissipe les nuages, et le feu consume le bois.

دفع ضرر عام ایچون ضرر خاصی التزام ایتدیلر — ils preferent le bien public au dommage d'un particulier.

آنی شاشردیلر حتی دوکمکه باشلدیلر — ils le troublerent, l'etourdirent, et même ils commencerent à le battre.

جنکده بهادرلق چوق کوستردی — il montra beaucoup de bravoure dans le combat.

یرتیجی جانوار کبی اوزرینه واروب پاره پاره ایتدیلر — et come des bêtes farouches se jettant sur lui le mirent en pieces.

یوقرودن اشاغه یوارلندی — il roula du haut en bas.

یوریش یولرینی اچدقدنصکره قلعه یی بصدیلر — aprés avoir fait les breches pour donner l'assaut, ils entrerent dans la place.

طونه ایرماغنی یوزدن یوزه یوزوب کچدی — il passa à la nage le fleuve du danube d'un bord à l'autre.

یوقرودن آشاغیه آتمشلردر — ils le jetterent du haut en bas.

بیمککی ایو تربیه ایتمیوب — n'ayant pas bien assaisonné les viandes.

برقرار عمر و دولت اوله سز — jouissez toujours d'une bonne santé.

بر آسمان ایکی مهره و بر میشه ایکی شیره قرارگاه اولمز — un ciel ne peut pas être le siege de deux soleils, ni un bois la demeure de deux lions.

منت قستورمه عیبدر — ne reprocher pas le bienfait, c'est une honte.

قصور بنا تکمیل ایلیه‌لر — quils reparent les deffauts du batiment.

دکزه وارمه قیه وار — ne tenez pas la mer, ramez du coté du bord.

بو حمام شهر بغداد ایچنده سبب قیل و قال اولدی — ce bain fut la matiere de beaucoup de discours dans la ville de Babylonne.

ماله قیمه‌دوغندن هلاک اولدی — il s'est perdu pour avoir voulu épargner son bien.

کتاب مستطاب ایله رسول ارسالی معقول کوردیلر — ils jugerent qu'il etoit à pro=pos d'envoyer un ambassadeur avec de tres belles lettres.

عقلم کسر که قدوی یقیندر — je crois quil viendra bientot.

اون کیسه دن بو بکا — cela me coute dix bources.

اعیان شهر لسانندن — de la bouche des premiers de la ville.

لساناً سپارش اولنان — la commission donnée de bouche.

شمدی دکزده لیمانلق وار — la mer est presentement en bonace.

مابینمزده اولان محبت و مودته بنا — appuyés et fondés sur la bonne amitié qui est entre nous deux.

مراد ایدندیکه آنی دوکه دوکه قپوتی لمشره سورب طرح ایده

il a pris la resolution de le faire sortir á force de coups de batons.

کفرلرین ظاهر قلدیلر

ils manifesterent leurs blasphemes.

عجب زینته مغرور طاووس کبی

come un pan glorieux de sa beauté.

عرضنه نقصان کتورمکین

et parcequ'il avoit bleſsé sa reputation.

عقرب قربن اختیار ایدن محتاج تریاق اولور

celui qui veut demeurer auprés du scorpion a besoin de teriak.

کیرمکدن غرض جفا اتمکدر

le but de son entrée est de faire de la peine.

بو تفصیلدن غرض اصلی و مقصود کلی اولدرکه

le but de ce long discours est uniquement pour...

یلدرم خان کبی شاه غضوب

Colerique come l'Empereur Bajazet.

غنای ابدی سکا حاصل اولسون

la beatitude eternelle vous puiſse arriver.

سحر ایله سیمیانک فرقی نه در

quelle difference y a-t-il entre la magie blanche et la magie noire?

دورت التون شمعدان و دورت دخی کومش شمعدان طرف محرابده فروزان ایدی .

Quatre chandeliers d'or et quatre chandeliers d'argent bruloient du coté de l'autel.

بو سرحدلرده خیر و شری بلمز و اکلمز آدم دخی قتی چوقدر

il y a encore beaucoup de gens sur ces frontieres qui ne sceasent pas faire la difference du bien et du mal.

طامدن دوشدی هر یری قرقدر

il est tombé du toit, il est ~~tout~~ brisé.

احسانی مقابله سنده جفا ایله جزا سزا میدر	est-il juste de faire du mal en eschange des bienfaits reçus.
جلاد فلک کیمه امان ویرمشدر	à qui est-ce que le bourreau celeste a jamais fait cartier?
دکنک جنتدن چقمه	le baston est sorti du ciel, du paradis.
حاجتی یله اولمیان الوردی	il achetoit des choses dont il n'avoit pas besoin.
حلال مال تحصیل اتدکده	aprés avoir amassé de legitimes biens.
مال تحصیلدن غیری شغللری یوقدر	ils n'ont d'autre application qu'a acquerir du bien.
بر مبارک ساعتده عازم بغداد اولدی	il entreprit le voyage de Babylonne à une heure heureuse.
ادرنه کوپریسی محتاج تعمیر اولمغین	parceque le pont d'Andrinople avoit besoin de reparation.
سوزکی محتاج بیان دکلدر	vos parolles n'ont pas besoin d'interpretation.
اخبار سلامتکزی مشعر مکتوبکز ایله	par vos lettres qui nous marquent le bon état de notre santé.
صلح وصلاحک بیوک نتیجه سی رعایا ایچوندر	le principal but de la paix etoit pour les sujets.
کراسته نقلیچون بر قاچ اقچه پیشین ویرک	donnez quelqu'argent d'avance pour le transport du bois de charpente.
شهرک ویرانه لرنده بر دکان خالی بولدی	il trouva dans les ruines de la ville une boutique vuide.
مصرک طرارلری و بغدادک عیارلری	les coupeurs de bources du Caire, et les fourbes de babylonne.

French	Ottoman
il fera peutêtre besoin dans un temps semblable.	بو بویله ورطه‌ء هولناکده محل ضرورتده لازم اوله
si vous manquez votre chemin, vous coucherez á la belle etoile.	یولدن آزارسکز یازده یتارسکز
Dieu vous donne bon voyage, ayez bon temps.	الله یول ویره ایام اوله
il passa par un <u>Konak</u> ou il n'y avoit ni á boire, ni á manger.	بر قونغه اوغرادی که نه یمه‌لر نه ایچه‌لر وار
il convertit son bonnet en une couronne royalle.	اول کلاهی افسر شاهی ایلدی
dela proviendront dans le monde bienfaits, allegresses.	عالمده ایولکلر و شینلکلر وجوده کلور
il fut admis á baiser les pieds du Roy.	شرف پای بوس ایله کامران اولدی
au travers de tout ce tumulte ils firent beaucoup de degats.	بو کتوردی باتوردی آراسنده وافر یغما اتدیلر
le beaucoup sçavoir depend de l'etude.	چوق بلمک اوکرنمکه بغلودر
ayant partagé le butin avec les commandants, ils monterent á cheval, et s'en allerent.	ضابطلری ایله پایلشوب آته بنوب کتدیلر
il vous baise les mains.	دست شریفکزی بوس ایدر
il s'approcha de lui sous pretexte de lui baiser le bas de sa robe.	اتکی بوس ایتمک بهانه سیله یاننه واروب
faisons en un brouillon, ensuitte nous le mettrons au net.	بر مسوده یپالم صکره بیاضه چقارورز
un Roy qui n'est pas connu par ses bienfaits.	شاه که احسان ایله بیگانه در

کرکسه مجارلر احوالی وکرکسه سائر لسانا سپارش اولنان قرا احوالی تفصیل اوزره کندوسیله سویلشلوب .

ayant eu avec lui une tres longue conferance sur les affaires d'hongrie et autres touchant les villages qu'on lui avoit recommandé de dire de bouche.

فی الواقع کوندردوککز برات شریف صورتی اصلندن یازلدوغنه شبهه مز یوقدر وساختهلکدن یکلیجی اولمدوغنی بلورز .

nous ne doutons point que la copie du barat que vous nous avez envoyes n'ait été transcritte sur l'original, et nous sçavons qu'elle n'est pas fausse.

شرمنده ایت احسانک ایله

confondez-le par vos bienfaits.

میدانه شکر ریزن اولوب ضیافت کوستر مکس اولمق ایستر

qui seme le sucre a envie de faire un banquet aux mouches.

بو نعمتک شکرانه سین بلور

il a de la reconnoissance de ce bienfait.

شولقدر نیاز ایلدیکه اکلوب صقالین اوپدی

il lui fit tant de soumissions que s'etant baissé il baisa sa barbe.

احسن صور وتماثیل اوزره تکمیل اولندی

on l'orna de tres belles images et tres belles peintures.

صیانت خون ومال ایتدیلر

ils leur sauverent la vie et les biens.

حکم ضرب ولت ایدرلردی

ils le battoient excessivement.

بر دوستک ضرب واضرارنه مباشر اولان

celui qui entreprend de battre et de faire tort à un ami.

بر وجهله کندولرینه ورزق ومالارینه ضرر وزیان ایرشمسی مسموع و منظور دکل ایکن .

côme on n'a ni vu ni entendu dire qu'on leur ait fait aucun tort à leurs personne ou à leurs biens.

کرچه الم جراحت ازالهٔ راحت اتدی
bien que sa blessure ne lui laissa aucun repos.

غایتده آزرده خاطر اولوب غضبه کلمشدر
il s'en offença beaucoup, et se mit en colere.

حلال و حرامدن پیوب بولدوغن ییں
homme de bon temps qui mange cequ'il trouve sans s'embarasser s'il est permis ou deffendu.

لطفکز دائم اولسه
conserver-moi toujours vos bonnes graces.

اورمق دکل اولدررلر بلکه
non seulement ils le battront, mais même ils le tueront.

دلم اوجنده ایدی
je l'avois sur les levres, sur le bout de la langue.

بر مرصع رختلو آت
un cheval harnaché, et bridé d'une bride ornée de perles et de diamans.

جمیع املاکنی رهن قومش ایدی
il avoit mis tous ses biens en gages.

ایکیسی بودین قلعه سنک ساکنلرندندر
ils sont tous deux des habitans de bude.

جانبکزه منت و سرمایهٔ دولتدر
ce nous est une grande grace, et un grand bonheur.

شجاعت و دلاوری معرضنده ظاهر اولدیلر
ils parurent dans le combat en braves et gens de cœur.

انواع مواعید ایله دلدارلق ایلدی
il lui fit beaucoup ~~[illegible]~~ de caresses, de demonstrations d'amitié, et de promesses.

صحت ابدی و سعادت سرمدی صاحب اولا
qu'il acquiere une santé perpetuelle, et la beatitude eternelle.

بر کیجه ده مصردن بغداده نه وجهله کلدوکین سؤال ایلدی
il lui demanda comment il avoit pû dans une nuit venir du Caire à Babylonne.

آباي كراملري ابا اتدوكي بادەدن اجتناب اتميوب

il ne s'abstient point de boire le vin pour que ses glorieux ancestres avoient eu horreur.

منصبمزي اوزرمزه ابقا بيورمشسز

vous avez eu la bonté de me confirmer dans ma charge.

ساعي و نمامك كلام نفاق انگيزلرين استماعدن اجتناب و امتناع واجبدر .

il faut eviter d'ecouter et de donner son attention aux plaintes et aux rapports des murmurateurs et des brouillons.

هر برينه احسن اجوبه ايله اسكات و الزام ايدردي

il les convainquoit tous avec de tres bonnes raisons.

سنده طورسون البته سكا احتياج اولور

gardez le; vous en aurez sans doutte besoin.

بودين قلعه سني احكامده اهتمام اتديلر

ils ont apporté tous leurs soins á fortifier la place de bude.

احوالمزدن سؤال اولنورسه الحمد لله تعالى وجودمز صحت اوزره موجوددر .

si vous demandez en quel etat je me trouve, a dieu en soit la louange, ma santé est par= = faitement bonne.

اختيارسز اولمغين مالني صرف ايدوب فقيرلكده دوشدي .

il a depensé son bien im= = prudemment, et est tombé dans la pauvreté.

ادب و تربيته قابل و ملايم اولان

celui qui est docile, bien elevé, civil.

منت ايله اذي اتدي

il lui a reproché le bienfait.

اخبار ارجاف و كلمات پراكنده و كذاف ايصال اتديلر

ils ont repandu de fausses nouvelles, et des bruits pleins de vanité.

كليسيه كتمك كرك ايدك — tu devois aller à l'eglise?

واردم‌ا eh bien j'yai deja été, ou n'yai-je pas deja été?

برولايتك آب وهواسنه آلشمق — se faire à l'air d'un païs.

ابتي صاپي يوقدر — il n'y a ni rime ni raison dans ce qu'il dit.

ابرام ايله قبول ايتدردكز — vous m'avez arraché mon consentement par vos instances.

آتلدن اوق دونمز — la flêche une fois lancée ne revient plus.

الْ بنم اتك سنك — je suis votre esclave, et vous êtes mon maître. je m'adresse à vous, vous devez me proteger.

آندن ال يويوب اتك سلكمشدم — j'avois entierement abandonné cette affaire.

براوق آتمي يردن — de la portée d'un arc.

اتمام خدمت ايلدكدنصكره — aprés avoir achevé la commission.

سوز آترق كتدي — il s'en alla en menaçant.

مسخره لق دكل ايكي بيك غروش آتر — ce n'est point une bagatelle; il s'agit de deux mille ecus.

اثر بله قالمدي — il n'est pas même resté le moindre vestige.

قرنم آجدر — j'ai faim.

دعاسي اجابت اولنور — il sera ecouté.

دوستلغه كدر ويرن ايشلردن اجتناب ايلمكز لازمدر — il faut vous abstenir de tout ce qui peut alterer l'amitié.

قرني آجقمش ايدي — il avoit faim.

اجلدن امان اولورسه — si la mort ne me previent.

كوكلي آچلسون ديو — afin quil se dissipe.

آخشام اوليور — il se fait soir.

آخشامكز خير اوله — je vous souhaitte le bon soir.

عاقبتكز خير اوله — je vous le souhaitte pareillement.

آدي نه در — comment s'appeletil?

آدنه فلان ديرلر — il s'appele N.

اوزرينه اداسي لازم كلن — cequil est obligé de payer.

ترك ادبدر — c'est un manque de sçavoir vivre.

بر قاچ آدم قرشو واروب الن النه آلدي — il alla à sa rencontre trois ou quatre pas, et le prit par la main.

انواع درلو اذيت و حقارت ايدوب — les accablant et les molestant de toutes les façons.

پاك ايدوب آريده — qu'il nettoye, quil purifie.

گوندن گونه آرتردقلري فساد	les maux qui augmentent de jour en jour.
کندو اللّه دردیمي آرتردم	j'ai moimême augmenté mon mal.
بیك بر بلادن و طقسان طقوز قضادن آرته قالمش	qui a survecu á mille mallheurs, d'un mechant.
ارته طوغدي	il est jour.
شکار آردنجه شتاب ایدر ایکن	courant avec chaleur derriere sa proye, pendant quil poursuivoit avec ardeur le gibier, la beste.
طشره اولمق آرزوسنه دوشدیلر	ils desirerent de sortir.
ارشمه	ne la toucher point, ne prennes point des libertés avec elle, d'une fille.
طاغه آرقه ویروب	opposant son dos a la montagne.
شي دکل بر ارمغان فقیرانه در	que voulez-vous que ça soye: c'est le present d'un pauvre hom̃e.
ارنلرده سوز بر اولور	un honnête hom̃e n'a qu'une parolle.
ارنلر آراسنده یلان غایت عیبدر	le mensonge est indigne d'un honnête hom̃e.
اري سوزلو قتي کوکلو	dont les parolles sont dures et le cœur insensible.
بو قدر کاره قادر اولان آز کمسه دکلدر	il ne faut point être un sot pour faire d'aussi grandes choses.
بو قصّه آز قصّه دکلدر	cette affaire n'est pas peu de chose.

مگر بك آز اوله	Si peu que rien.
آز ايله چنور	il se contente de peu.
بك آز بولنور	il s'en trouve très peu.
آزي چوغه طوت	parvum pro multo reputa.
آز قالدي اوله يازدي	peu s'en fallut qu'il ne mourût.
جنت يولن آزدرب	s'égarant du chemin du ciel.
دوشم آزدي	pollutionem passum sum in somniis.
استر او استر بو	soit ceci, soit cela.
استما طوترآني	il a la fievre.
علم اوكرنمكه چوق امك استر	la science demande beaucoup de peine á acquerir.
اسطرلاب النه آلوب	prennant en main l'astrolabe.
يل اسر	le vent souffle.
صاغ واسن قال	á dieu. portez-vous bien.
اسجاغم وار	j'ai chaud.

723

آنڭ اشي دكلدر
non est illi compar. ce n'est pas son compagnon.

آشغه ده ذكر اولنسه كركدر
l'on en parlera plus bas.

اشقيالق ايله كزركن
exercant des brigrandages.

حال مشكل وكندو يه نه اشكل اولدوغن كورجك
Voyant l'affaire em=
=brouillée et devenüe epineuse.

بو قپو اشلركدر
cette porte est fort frequentée.

شويله اشلنور
ça se travaille ainsi.

آصلني بلدردي
il fit sçavoir les choses telles qu'elles etoient.

آصلي بو ايمش
c'etoit là la raison.

البته بر آصلي واردر
il y a cependant une raison.

بو دوتون اصلاح دكل
ce tabac n'est pas du meilleur.

اصلاحندن وير
donnez-en du meilleur.

آصلجق صويه بوغلمز
suspendendus non mergetur aquis.

آصي اتمز
ça ne fait aucun profit.

اللي آغاج يدي
il a eu cinquante coups de baton.

صَبَاحْ آغَارْدُوغِي كِبِي — à l'aube du jour.

بَاشُمْ آغِرُ — j'ai mal à la tête.

آغِرِيسي گچْدِي — le mal luy est passé. la douleur est cessée.

آغِزْدَنْ هَرْنَهْ كِه سِپَارِشْ ايلَمِشْ ايسَكُزْ حضُورِمزْدَه تَقْرِيرْ ايلَمِشْدُرْ — il nous a raconté tout ce que vous lui aviez recommandé de vive voix. (de bouche)

آغْزِي قُوقَرْ — il a la bouche mauvaise.

اَلْ آرْقَه سِيلَه آغِزِنَه اُورْدُمْ — je lui ai donné un revers sur la bouche.

يُوزُمِي آقْ ايدُوبْ بِزِي اُوتَنْدِرْمَيَهْ سِزْ — justifiez-nous, et ne nous couvrez point de honte.

آقْتَرُوبْ آتْدَنْ يِقْمِشْلَرْ — ils l'ont fait tomber à la renverse de cheval.

آقْچَه مْ يُوقْدُرْ — je n'ai pas le sol.

آقْچَه سِي بُولِي يُوقْدُرْ — il n'a pas le sol.

آقْچَه پُولْ يُوقْ — il n'y a pas le sol.

آقْچَه ايلَه دِرْ بُو — cela coute?

آقْچَه قَزَنْمَغِلَه حَالِي ايُو اُولُورْ — ce n'est qu'en gagnant de l'argent qu'il se fera un meilleur sort, qu'il se mettra à son aise.

آقْچَه سِزْ آلِنْمَزْ — l'on n'en a point sans argent.

بن بو اوي اون بيك آقچه يه آلدم سن بر آقچه لق ايلدك ديه كوردي	tu estimes un aspre, dit-il, cette maison que j'ai acheté pour mille.
غارت ايچون آقنجيلر كوندردي	il envoya les fourrageurs au pillage.
الاوّل ديريلن والآخر اولن	qui vit le premier, et le dernier meurt.
~~[illegible]~~	~~[illegible]~~
يوزدن ايكي اكسك	Cent moins deux.
نه آرتق نه اكسك اولور	ni plus ni moins.
بر آن و بر ساعت مجلسدن اكسك اولمزدي	il ne s'eloignoit pas un moment de l'assemblée.
مكتوبكزي اكسك ايتميه سز	ne manquez pas de nous ecrire souvent.
فلان نسنه اكسك دكلدر	il ne manque pas de...
بزي سزه خلاف اكلتديلر	on vous a rapporté des faussetés de nous.
كاه آغلشوب كاه اكلشوب	pleurant et gemissant l'un avec l'autre.
اكلنجه يري ايدي	c'etoit un endroit de delices.
هيچ اكلنميوب	sans delai, sans s'arrêter.
هيچ اكلندرميوب	sans l'arreter, sans l'amuser.

اِتْ كِبِي يُوتْمُشْ اِكْنَه — Come un chien qui a avallé une aiguille.

بِرْبِرِلَه اَلْ اَلَه آلُوبْ اِيچرُوكِيرْدِيلَرْ — ils se prirent mutuellement la main et entrerent dedans.

كِتَابْلَرَه اَلْ اُورْدِيلَرْ — ils mirent la main sur les livres; ils s'en emparerent.

قُرْشُوسِنْدَه اَلْ بَغْلِيُوبْ اَدَبْلَه طُورْدِي — il se tint humblement devant lui les mains jointes sur la poitrine.

اَلْ بَغْلَيُوبْ بَاشْ آشَغَه قِلُوبْ كُوزْلَرِنْدَنْ پِشْمَانْلِق يَاشْلَرِنْ آقِدُوبْ اُولْ پَادِشَاهَه تَضَرُّعْ اِيلَه شُكْر اِيدَه — quil vienne humblement, les mains jointes sur la poitrine, la tête baissée, et les yeux mouillés des larmes du repentir rendre des actions de grace á ce Roy.

بُومَقُولَه اِيشْلَرْدَنْ اَلْ چِكُوبْ — renonçant á de pareilles affaires.

آكَا اَلْ صُونْمَه — ne porte pas les mains sur lui.

هَوَا وُهَوَسْدَنْ اَلْ كَسْمِينْجَه — jusqu'á ce qu'il aye entierement etouffé les desirs dereglés des passions.

اَلْ وِيرِرْسَه — si cela se peut, si ça tourne á compte.

اَلْ وِيرْمَزْ — cela ne se peut pas: ça ne tourne pas á compte.

اَلْدَه دُرْ اَلِنْدَه دُرْ — il le peut. c'est en son pouvoir.

فُرْصَتْ اَلْدَه اِيكَنْ — ayant l'occasion dans les mains.

اَلْمِزْدَه بُولُنْمَامَغْلَه — ne le tenant pas entre nos mains, ne le trouvant pas auprés de nous.

اَلْدَنْ قُومَه
noli dimittere ex manibus, prætermittere, negligere.

فَرْيَادُو زَارِي اَلْدَنْ قُومَدِي
il ne cessa de gemir et de se lamenter.

آنِي اَلْدَنْ قُومِيُوبْ
ne le laissant pas échapper.

بُونْدُو اَلِنْدَنْ چُوقْ اِيشْ كَلُورْ
cet homē est capable de grandes choses, il peut faire beaucoup.

بُو بِلْمَجَه نُكْ فَتْحِي اَلِكْزْدَنْ كَلُورْ
vous pouvez deviner cet enigme.

اَلْمْدَنْ نَه كَلُورْ
à quoy suis-je bon! que voulez-vous que j'y face?

اَلِنْدَنْ كَلْمَزْسَه دِلِنْدَنْ كَلُورْ
si id efficere manû nequit, aut non valet, persuadere linguâ potest.

كِيمُكْ اَلِنْدَنْ كَلَه
qui le peut faire!

اَلِنْدَنْ كَلْمَزْ
ça ne depend pas de lui.

خَاطِرِينْ اَلَه آلْدِي
il l'a appaisé, consolé, gagné.

اَلِنَه بِرْ مِقْدَارْ حَلْوَا آلُوبْ تَكْلِيفْ اَتْدِي
il prit un peu de halva dans ses mains, et le lui presenta.

اَلُمَه كِيرْدِي
il m'est venu, ou tombé entre les mains, je me suis saisi de...

اُولْ نَسْنَه كِه اَلَه كِيرْمَكِي آسَانْ اُولَا
chose qui est facile à acquerir, à trouver.

اَلَه كِيرْنِي صَقْلَه
quod acquiris serva.

اَللَّرِنَه كيردوكي آدَمْ	homo, quem ceperunt, et quem capere possunt.
اِشْتَه بُوغَازِي اَلَه وِيْرْدُكْ	voilà que vous vous êtes exposé à perdre la vie.
اَيِي وِيرمَز اَيِي اِرِشْمَز اَيِي يَتِشْمَز	C. datrei. non potest assequi, attingere, aut efficere. il n'y peut pas atteindre.
اَيِي آلْتِنْدَه دَكِلِز	non sumus sub dominio, aut potestate illius.
اَلُم بُوش دَكِلْ	je n'ai pas le loisir, je n'ai pas les mains libres.
بِرآلَاي اَسِيْرْلَر اِچِنَه كُوتُرْدِيلَر	ils le conduisirent je ne sçais dans quelle troupe d'esclaves.
اُولْقَدَر اِحْسَانْلَرْ آلْتِنْدَه قَالْمَز	il ne manquera pas de reconnoître tant de bienfaits.
صَاقِن بُوجَادُونُك فَرْيَادِنَه آلْدَنْمَه	prennez garde de vous laisser tromper par les cris de ce magicien.
حِيلَه سِنَه آلْدَنُوبْ	s'étant laissé gagner par ses ruses.
كُوزِي آلِشْدِي	ses yeux s'y sont faits.
اَللّه رَاضِي اُولَا	je vous remercie, grand mercy. lorsqu'un quelqu'un ~~voyageur~~ vous souhaite un heureux voyage &c.
اَللّه بَرَكَات وِيرْسُون	je vous remercie; lorsqu'on reçoit un present de quelqu'un.
بَرَكَات وِيرْسُون بِلَه دِيمَدِي	il n'a pas même remercié.
اَللّه صَقْلَسُون اَللّه كُوسْتَرْمَسُون	dieu nous en garde.

آللهَ وِيرَه — Dieu vous assiste. Lorsqu'on refuse la charité à un pauvre.

آللهَ وِيرْدُوكِنْدَنْ — de ceque Dieu m'a donné.

آللهَ يُولْ وِيرَه — Dieu vous donne un heureux voyage.

آللَّهِي سَوَرْسَڭْ — de grace, je vous en prie.

بُو فَقِيرْ دُنْيَادَه صَاغْ اُولْدُقْچَه سَنْ نَدَنْ اَلَمْ چَكَرْسِينْ — tant que je suis en vie, de quoy te mets tu en peine?

اِيكِي اُوقَه آلُورْ — il tient deux ocques.

بُو سُوزْلَرْدَنْ آلِنُوبْ — ces parolles l'ayant affecté, touché.

مَذْكُورْلَرِي يَانْكُزْدَه آلِيقُومَيَه سِزْ — ne retenez pas les susdits auprés de vous.

آصْلَا آمَانْ وُ زَمَانْ وِيرْمِيُوبْ — nullâ datâ veniâ, aut morâ.

اَمْرِكُزْ اُوزْرَه عَمَلْ اِتْدُمْ — j'ai suivi ponctuellement vos ordres.

اُمِيدُمْ بُو دُرْ كِه — Mon esperance est que...

اُوغُلْ قِزْ اُولْمَقْدَنْ اُمِيدْ كَسِلْمِشْ اِيكَنْ — n'ayant plus d'esperance d'avoir de posterité.

آنْدَنْ دُرْ كِه — de la vient que...

گُلْ چِنْكَلْسِزْ مَحَبَّتْ اَنْكَلْسِزْ اُولْمَزْ — il n'y a point de roses sans épines, et d'amour sans rivaux.

قانْجق اِنكلَدي — la chienne a mis bas.

اوْیكَا بُویكَا بِراز بوُیَانْ اوُلْدي — il se promena un peu ça et là.

اوُیوُقْ بُویوُقْ یرَه — envain, mal a propos, hors de propos, sans necessité.

اوُدْ یانْدي اوُتُرشْدي — le feu s'est allumé, et s'est éteint.

صاچِي صقَالِي اوُتْلَنْدي — Ses cheveux, et sa barbe ont pris feu.

اوُجنِي آلْدي — il s'est vengé.

بُو ملْعُونَه دَنْ اوُجِي نِجه آلْسامْ — comment pourrai-je me venger de cette maudite?

قانْلَرینْ اوُدكَ — payez le prix de leur sang.

اوُجُزْ قوُرْتلدكْ — tu en es quitte à bon marché.

بوُرْجُكِ اوُدَه — paye tes dettes.

آنِي اوُرْتایَه آلْمشْلَر — ils le reçurent au milieu d'eux.

كتابْلَري اوُرْتایه كتوُرْدیلَر — ils exposerent les livres.

اوُرْتالِق بوُزُلْدي — le monde est corrompu.

les marchands et les visandiers sont sortis pour suivre l'armée.	اوردو چقدي
il mit la main sur la tête, sur le front par respect.	ال باشه اوردي
il m'a donné un coup de hache au pied, *Metaph.* il m'a nui.	آیاغمه بالته اوردي
ils les ont attaqué.	اوزرلرینه اوردیلر
ils ont attaqué, envahi deux villages.	ایکي پاره کوي اوردیلر
ils ont envahi, et saccagé tant de villages.	بو قدر کویلري اوروب غارت ایلدیلر
sa surdité et sa folie sont feintes.	کندوزین صاغرلغه دلیلکه اوردي
il fit samblant de n'en rien sçavoir.	کندویي بلمزه اوردي
tu le sçais toi même.	اوزك بلورسین
l'endroit étant fort eloigné.	اوزاق یر اولمغله
ceux qui leur commandent, leurs superieurs.	اوزرلرنده اولان حاکملري
ils allerent contre eux, ils se jetterent sur eux.	اوزرلرینه واردیلر
il envoya une armée contre lui.	اوزرینه عسکر کوندردي
nous ne sommes point obligés de le faire.	بوني ایتمک اوزریمزه لازم دکلدر

732

دِيدُوكِي اُوزْرَه — comme il dit.

قَادِرْ اُولْدُوغِي اُوزْرَه — come il a pû. selon son pouvoir.

پَرَاكَنْدَه اُولْمَق اُوزْرَه دُرْلَرْ — ils sont sur le point de se dissiper, de tout abandonner.

بِردَخِي مِنْ بَعْدْ صُلْحَه مُغَايِرْ بِرْ وَضْعْ وُحَرَكَتْ اُولْنْمَق اُوزْرَه عَفْو اُولُنْدِي — on leur pardonna après leur avoit fait promettre quils ne fairoient plus rien de contraire à la paix.

اَيْلَمَامَكْ اُوزْرَه تَنْبِيهُمُزْ صَادِرْ اُولْدِي — nous avons donné nos ordres pourquon ne le fit plus.

اِدْرِيسْ طَارْغَانْ قَلْعَه‌سِي اُورْخَانْ خَانْ زَمَانِنْدَه بِنَا اُولُنْمَق اُوزْرَه يَازْمِشْلَر دُرْ — l'historien idris rapporte que la fortresse de targan avoit été batie sous l'empereur orhan.

مُقَاتَلَه دَنْ اُوزْكَه وَجْهِلَه اُولْمَزْ — Ça ne se peut autrement que par un combat.

پَادِشَاهَه خَبَرْ خَبَرْ اُوسْتُنَه كَلُورْدِيكَه — il venoit au Roy coup sur coup des nouvelles qui...

اَلْ اُوشُرْدِيلَرْ — ils mirent tous les mains sur lui.

بَاشِنَه اُوشْدِيلَرْ — ils tomberent tous sur sa tête.

طُورَه طُورَه اُوصَانْدَمْ — je suis las d'etre debout.

عَقِلْلُو وَ اُوصْلُو آدَمْ اِيمِشْ — C'etoit un home prudent et modeste.

اُوصْلُوجَه اُوتُورْ — assoyez-vous modestement.

اوصوكلغلاي وارور — tu t'ennuyes. tu te lasses.

اوغرلر اولا — que votre voyage soit heureux: lorsque vous rencontrez quelqu'un sur votre chemin.

اوغرى ايشلر — il est heureux: il réussit dans tout.

اوغرادقلرى كويلرى غارت وخسارت ايتديلر — ils pillerent et ravagerent les villages par où il passerent.

نيه اوغرادقلرينى بلديلر — ils connurent dans quel abime ils s'etoient précipités.

روزكار موم يقدرمز آتش اوفلتمز — la force du vent empechoit d'allumer la chandelle, et soufflait le feu pour nous.

اوقدر جفا اتمز — il ne me tourmenta pas si fort.

اوكه دوشدى بن آرديه دوشدم — il prit les devants et moi je le suivis.

اوكلرينه دوشوب — les devançant.

اولاجغين سويله — dis le dernier prix.

اولدى آكا اولاجق — c'est fait de lui.

بچه دوغرى ارسال ايدوب وينه بچدن عودت ايتدكده صاغ وسالم بو دوستكزه اولاشترمغه اهتمام تام ايليه سز — envoyez le droit à vienne, et ayez soin à son [struck] retour de me le rendre plein de vie et de santé.

حيواناته اولاشوب — invadendo, aggrediendo animalia.

طاغ طاغه اولاشمز انسان انسانه اولاشور — les Montagnes ne se rencontrent pas; mais bien les homes.

الله اولدرمدوکن کمسه اولدرمز — sans la permission de dieu l'on ne peut faire mourir personne.

اولسه اولور — cela peut être, cela pourroit bien être.

چوغی اولو اونه قاچوب — le plus grand nombre fuyant chacun chez soy.

اولوسندن عثمان اوغلنك بویله قاچجق دریسی کلمش اولسه نه چاره — si la sûe seule du cadavre inanimé du fils d'Osman vous fait prendre une fuitte si precipitée, que seroistce, et dans quels lieux de la terre auriez-vous été vous cacher, s'il etoit plein de vie et de santé.

ایدر ایدك و نه یوله کیدر ایدك

اولور اولمز احوال طرفمزه اشعار اولنمشدر — on ne nous a point instruit de bagatelles.

اولوجه لرینك سوزنی طوتمیوب — n'observant pas les ordres de leurs superieurs.

اولیكلدوكی اوزره — selon la coutume.

قدیمدن اولیكلمش ایكن — cela etant de coutume depuis longtemps.

بنی اوموزلرنده كوتردیلر — ils me porterent sur leurs epaules.

كندولرین اونتمشلر — ils se sont oubliés.

شیشه اوندی — la bouteille est cassée.

بو آنه دكین اویالیوب — in hunc diem dilatâ, nobis que delusis. nous ayant amusé jusqu'a l'heure qu'il est.

طاتلو اویقوده ایکن — etant dans le plus doux sommeil.

ایو اویقو چالدك — vous avez fait un bon somme.

اویله ی — n'est-ce pas?

اویله ایسه اویله اولسه اویله اولنجه — Si cela est.

اویله ایسه معقول دکلدر — Si cela est, ça n'est pas convenable, raisonnable.

بو اکا اویمز — celui-ci n'est pas pareil à celui-là.

حسوده سوزینه اویدکز — vous avez ecouté un envieux.

امیر وزیره صغیر کبیره اویوب — le prince voulant faire le ministre, et le petit le grand.

اوینی ویردکمی — lui avez-vous donné sa part, sa portion?

یورك اوینار — le cœur bat, et tressaillit.

کندو چالر کندو اوینار — il joue et danse en même temps. <u>prover.</u>

آیازده یاتدی — il a couché à la belle etoile.

آیاق اوزرنده دررلر — ils sont toujours sur pied, <u>c.a.</u> prêts à tout entreprendre.

عثمانلو آیاق بصدوغی یرده اوت بتمز — l'herbe ne croit plus dans les endroits par où les turcs ont passé. <u>proverb.</u>

آياغنه دوشدي	il se jetta à ses pieds.
ايته ايته صدره كچوردیلر	à force de le pousser, ils le firent passer à la premiere place.
ايچ آغريسنه مبتلا اولدي	le mal de ventre lui est venu.
شهر ايچي طولدي	la ville en fut pleine.
شهر ايچنه كيردي	il entra dans la ville.
ايچلرينه دوشوب	se meslant avec eux.
آني ايچلرينه كوتردي	il le mena au milieu d'eux.
ايچلرندن بعض كمسنه لر	quelques uns d'entre eux.
بچدن ايچرو كچوب	etant passés par vienne.
حدودكزدن ايچرو بر كمسه وضع قدم اتمش وارمي	y at il quelqu'un qui aye mis le pied dans vos frontieres?
پنجره دن ايچرو كيردي	il entra par la fenetre.
آغزمه بر ايچم صو المدم	je n'ai pas bû une goutte d'eau.
كوزك آيدين چشمك روشن	maniere de parler lorsqu'on annonce à quelqu'un une nouvelle desirée.
آيرلالي چوق زمان ايدي	il y avoit deja longtemps qu'ils etoient separés.

بنم ایزمجه كليورلر	ils viennent après moi : ils suivent mes traces.
ایزن ایزلدی	il marcha sur ses traces.
ابو علی سینا ایسه نه ایلسون	or avicenne que pouvoit-il faire ?
ایشی كوجی اوقومقدر	lire, c'est son unique affaire.
ایشی كوجی يوق	il n'a rien à faire.
بزم آرامزده نه ایشك وار ـه ایشك نه	qu'estceque tu as a faire parmi nous ?
قلمكار ایشیدر	c'est gravé.
ایشك كور	fais donc ceque tu as à faire.
ایش اولدركه	le point, le principal est que...
ایشی اولمیان یرلرده	ou il n'a rien à faire.
ایشی راست كلور	l'affaire lui réussira.
ایش اولسون	que vous réussissiez dans votre travail. ça se dit lorsqu'on voit quelqu'un travailler à quelque chose.
دلينك ایشیدر	c'est une action de fol.
دوستلق ایشی دكلدر	ce n'est point agir en ami.

ایشتمز لکله صورت کوستروب ایشتدی اما وجود ویرمدی — il ouit tout ; mais il fit semblant de n'avoir pas entendu.

ایشلمه سی کوچ — c'est un ouvrage difficile.

ایکی یاشنده ایکن — à l'age de deux ans.

ایکیه تقسیم اولنمش — divisé en deux parts.

آیلاغه اولدی — il l'a eu gratis.

آیلاق کزمدن ایسه آیلاق ایشلمه سی یکدر — il vaut mieux travailler pour rien que de se promener sans rien faire.

ایلک ایله دکزه براق بالق بلمزسه خالق بلور — faites du bien, jettez le à la mer, si le poisson ne reconnoit pas le bienfait, dieu le reconnoitra. prov. contre les ingrats.

دایما صاغلقلرده و ایلکلرده اوله سز — jouissez d'une santé et d'une prosperité eternelle.

ایلک ایله اولور زور ایله اولمز — cela se peut faire à l'amiable, et non pas par contrainte.

قلم ایله یازی یازیلور — l'on écrit avec la plume.

بره دینسز ایمانسز کاور — ô infidele, sans foy, sans religion.

ایودر — il est bon. item il se porte bien.

ایو واردک — tu as bien fait.

الله ایولره دایم ایولک و یرامزلره جزاسن ویره — que Dieu recompense toujours les bons, et punisse les méchants.

دینکزی ترک ایدوب پاپشته دینني قبول ایلک
quitter votre religion, et ambrasser la catholique.

کوزی یاتلمغه و یورکی چاتلمغه بشلدي
ses yeux commencerent à patiller, et son cœur à se dechirer.

باج وخراج استیوب
exigeant des contributions.

قپو باجك یوقدر
tu es libre, tu peux t'en aller.

بازاري یغما اتدیلر
ils pillerent le marché.

ایو بازار اتدکمي
avez-vous fait un bon marché?

~~باشي بوستانكه چقمز~~
~~sa tête ne sort pas dans le jardin pour~~

آدملرکز اوزرنه باش وبوغ اولان کمسنه
le chef de vos troupes.

بر باش و بر آیاق دوزرک کتدیلر
ils tomberent en roulant la ~~tête~~ en bas.

یوخسه باشدن چقرسن
sinon tu perdras la vie, tu seras mis à mort.

باشدن کچن ماجرا وقصه‌لري بر بر بیان اتدي
il raconta en detail ses avantures, tout ce qui lui etoit arrivé.

دولتلو باشکز ایچون اولسون بیان بیورك
je vous conjure par votre noble tête de m'eclaircir, de m'expliquer.

باشکزه نه کلدي حکایت ایلسکز اولمزمي
ne pourriez-vous pas nous raconter vos avantures, nous en faire l'histoire.

باشه کلمز ایش اولماز
il n'y a rien qui ne se puisse. ~~tout~~ est possible.

عقّلي بَاشِنْدَنْ كِتْدِي	il perdit le jugement.
بَاشِنْدَنْ نه‌لر كچْدِي بَاشِنه نه‌لر كلْدِي	que de choses qui lui sont arrivées!
بَاشِنْدَه يازِلْمِشْ ايدِي	ça devoit lui arriver. c'étoit sa destinée.
يارْدِمْ اولْمَايِنْجَه بَاشَره مَزْلر	s'ils ne reçoivent du secours, ils n'en viendront point á bout, ils ne reussiront pas.
بَاشْقَه جه قُورْدِي	il les mettoit á part, il les separoit.
دُوستْلِغه بَاقْميوبْ	sans avoir égard á l'amitié.
ظَاهِره بَاقَرسَقْ	si nous regardons l'exterieur, l'apparence, le dehors.
بَقَه	vois-tu! escoute, hola.
كُوله كُوله بَايِلْدِمْ	j'ai pensé etouffer á force de rire.
آغْلَمْغِله ايشْ بِتْمَزْ	les larmes ne terminent point l'affaire.
بِجْدْ ايشْدُر	c'est une affaire pressante, serieuse, de consequence.
بِجْدْ مَصْلَحَتِمْ واردُر	j'ai une affaire pressante, d'importance.
بِرِجِكْ كُورْدُمْ	je ne l'ai vû qu'une fois.
بِردُر	c'est tout un.

بر دكلدر	ce n'est pas tout un.
آرايه آرايه براولدم	je l'ai cherché inutilement.
بربرينه اوكمز	ils ne se ressemblent pas.
اوي كمدن آلدكسه وار اوزرينه براق آقچه كي آل	allez trouver celui qui vous a vendu la maison, jettez la faute sur lui, et reprênez votre argent.
حاللري برباد اولدي	ils sont en mauvais etat.
برخوردار اولسون	qu'il vive, Dieu le benisse.
بونده اوم برقم واردر	je suis marié, et etabli ici.
حرامدن كلن آقچه نك بركتي يوقدر	le bien mal acquis ne fructifie jamais.
آنلر برلكدر	ils sont d'accord. ils s'entendent ensemble.
كلدكي برله	desqu'il arriva, ou arrivera.
كلدكدن برو	depuis que je suis, tu es, il est venu, nous sommes, vous êtes, ils sont venus.
كمسه دن پرواسي يوقدر	il ne se soucie de personne. il n'a peur de personne.
كلدوكنه پشيمان اولدي	il se repentit de son arrivée, de cequ'il etoit venu, ~~[illegible]~~ d'etre venu.
آياغم بصدوغي يره	à l'endroit ou je mettrai le pied.

سِنُورِمِزَه آيَاقْ بَصْمَيُوبْ — ne mettant point le pied dans nos frontieres.

يُولْلَرِينْ بَصْدِيلَرْ — ils leur couperent chemin.

يَغْمُورْ تُوزِي بَصْدِي — la pluye a fait tomber la poussiere.

بِر بَطَّالْ قُيُو وَارِيدِي — il y avoit un puits abandonné, dont on ne tiroit plus d'eau.

بَغْرِمَه طَاشْلَر اُورَه يِم — je battrai ma poitrine avec des pierres.

قَرْنِنِي يارُوبْ بَغْرِنِي چِقَارْدِي — il lui tira les entrailles du ventre.

آنْدَن بِقْدُمْ — j'en suis degoutté.

بَكْزِلَرِي صَارَرْمِشْ — il devint pasle.

بُونِي آكَا بَكْزَتْدُمْ — il me semble quil lui ressemble. je l'ai pris pour celuilà.

بُونِي بَكَنْدُمْ — cela me plait.

آنْكَه بَاشِنَه بِر بَلَا كَتُورْمَسُونْلَر — quils n'attirent pas millenaure sur lui.

بَلَا بُونْدَه — le pis est. ici est la difficulté.

بَلَا بُونْدَه دُرْكِه — le mal est que.

كَنْدُوِي بِلْدُرْدِي — il se fit connoitre.

بللو دكل — ça n'est pas sûr.

بلمش اول — sçaches.

بلدكلك حال اوزره — prout sentis.

بلدككدن قالمه — fais ceque tu veux, q. je t'en deffie.

سن بلورسن — coṁe il vous plaira, vous sçavez ceque vous avez á faire.

سن اول درويشي كوردكده بلورميسن — reconnoitras-tu ce dervische lorsque tu le verras?

~~[illegible]~~ — ~~ravit qui ravit. [illegible]~~

~~[illegible]~~ — ~~les [illegible] sont plus sujets [illegible] toujours~~

اوغلاني دكل آغاسيني بله اوردم — j'ai battu non seulement le domestique; mais même le maitre.

بريسي بله كلمدي — il n'en est pas même venu un.

بلي ديمز — il n'y consent pas.

بنويه يرامز — il n'est pas propre á monter, á être monté.

بوينمه بورجدر   بورجدر — c'est mon devoir: j'y suis obligé.

قولني بورقديلر — on lui a disloqué le bras.

قولاغن بوردي	il lui a tordu les oreilles.
صلحي بوزمغه غايتده چالشورلر	ils travaillent beaucoup à rompre la paix.
عورتم بوش اولسون	je fais divorce avec ma feme.
اولي بودركه بر اوغردن دشمن اوزرينه بوشانه‌وز	il vaut mieux que nous fondions tous ensemble sur l'ennemi.
آت بوشاندي	le cheval s'est detaché, s'est échappé.
ایر بوشاندي	la selle s'est detachée, renversée.
پوسوده آليقودي	il les plaça en embuscade.
بونلري پوسويه چكوب	les ayant attirés dans l'embuscade.
پوسودن چقوب	etant sortis, sortant de l'embuscade.
مشكلي بو قدر ايدي	c'etoit là toute la difficulté.
دلي اولدوغي كونده بوكالدي	il etouffa le jour mesme qu'il devint fol.
يوركم بولاندي	j'ai envie de vomir, je me sens l'estomac emeu.
بولك بولك كزه‌يورلر	ils se promenent en troupes.
خدمتنده بولندي	il lui a rendu service.

بوڭجه زحمت چكوب	après mille peines.
اول سمور بويامه اولمغله	à cause que ces Martres ~~zibelines~~ Zibelines etoient teintes.
بويلجه معلومكز اولا	Sçachez le ainsi.
بويله ايكن	~~cela étant~~ la chose etant ainsi.
بويله اولنجق	cela etant.
صلحه رعايت بويله اولورمي	estce ainsi qu'on observe la paix?
بويله كار كورمدوكي يوق	il n'avoit jamais vû choses semblables.
بوين ويرمز	il ne se sousmet pas.
بوينڭ آلتنده قالسون	que tu en puisse crever, que Dieu t'en punisse.
بويننه بورجدر	il est tenu, obligé.
بهاسنه دكر	il vaut son argent.
هر كون بيرام دكل	ce n'est pas tous les jours fete.
دليه هر كون بيرام در	pour un fol c'est tous les jours fete.
بيغى آلتنده كولردي	il rioit sous cape.

تشريف بيورك — faites nous l'honneur de nous venir voir.

بيورك — Commandez, servez-vous.

طاغده بيومشلر — ils ont été nourris, ou sont crûs dans les bois ou sur les montagnes, ils sont sauvages.

تا فلان نام محله وارنجه — jusqu'au lieu appellé N.

تحمله مجالم قالمدي — je ne puis plus le supporter, je suis poussé à bout.

ايلدكلري فساد تحمل اولنوردكل — les desordres quils commettent sont insupportables.

بوكا تحمل اولنميوب هركس انتقامه باشلر — un chacun cherchera à se venger ne pouvant le souffrir.

تراشم واردر — j'ai besoin de me faire la barbe.

تصرفنده در — c'est sous sa puissance. il en est le maitre.

عقللري وار لكن تفكر ايتمزلر — ils ont de l'esprit; mais ils ne reflechissent pas.

اكا كوره تفكر اولنوب — ces choses ayant été bien examinées, pesées.

دوستلر آراسنده تكليف يوقدر — il n'y a point de ceremonie entre les amis.

يوزينه تكوردي — il lui a craché au visage.

تمام اولدي — c'en est fait.

تنهایه وارالم
retirons-nous à part.

تیز اول
fais vite.

دوکمکه یاپندیلر کمی طاشه کمی آغاجه چاپندیلر
on commença à le battre, les uns coururent s'armer de pierres, les autres de batons.

کوپك چاتشور
le chien demeure attaché à la chienne.

چاتمه قاشی
ne froncez-pas les sourcils.

کناره چاتدی
il aborda au port.

کیفی چاتدی
il s'est mis de bonne humeur.

چاره نه
quel remede? que voulez-vous qu'on y face?

چاره یوق
il n'y a point de moyen, de remede. cela ne se peut.

بو دردک چاره سی صبر و تحمل در
la patience est l'unique remede à ce mal.

البتّه بوکا بر چاره لازمدر
il faut cependant y remedier.

چاشنیسنی کوردم
j'en ai gouté.

همان چاغیدر
c'est justement sa saison, son temps.

یاننده اولان یولداشنک چال یقاسن آلوب
prennant au collet son compagnon qui etoit à coté de lui.

ایو طابان چالدك	vous avez bien marché, vous avez fait une bonne ~~trotte~~.
یولنده جان باش اوینایورلر	ils exposent leur vie pour lui.
اولده صلحه جانلر ویروردی	il panchoit dès le principe vers la paix, dès le principe il etoit entierement porté pour la paix.
جان باشنه صچرادی	il fut épouvanté, étourdi.
جانی آغزنه کلدی	il fut sur le point de mourir.
ایتمکه جانی واری	auroit-il la hardiesse de le faire?
جایز در	c'est permis, ça convient.
جایز دکل	ça n'est pas permis, ça ne convient pas.
جایز درکه جایزکه	il se peut faire, ça pourroit bien etre que...
ایتسکز جایزمی	Vous conviendroit-il de le faire?
ایتسکز جایز دکلمی	ne vous conviendroit-il pas de le faire!
جایز اولورسه	si cela convient.
چپاغکز سلده کور	nettoye d'abord le chassie de tes yeux, et regarde ensuitte.
نه چیل عادتکز واردر	Quelle vilaine coutume vous avez!

prenant la liberté de lui demander.	سؤاله جرأت ايدوب
il lui coupa le col.	بوينني چرپمش
côme vous vous vanter? quelles fanfaronnades ditez-vous?	نه چوترسين
vous ditez de jolis mensonges.	ايو يلانلري چوترسين
quai-je fait? en quoi suis-je coupable?	بنم جرمم نه در
on les punira, quelqu'ils soient, côme ils le meritent.	هركملر ايسه جزالري ويريلور
faites-vous cela pour me tourmenter? avez-vous envie de me tourmenter?	مرادكز جفا ميدر
il est devenu mechant.	يرامز چقدي
il a été à deux doigts de sa perte.	باشندن چقه يازدي
il n'y a que celui qui souffre qui sçait ce que c'est que la misere.	دردو هنقي چكن بلور چكمين بلمز
le mulet tourna droit du coté de l'eau.	قاطر صويه چكندي
il augmenta tellement les choses que...	برچكه چالديكه
il sortit quelques aspres neufs, et les presenta à avicenne.	چقردي ابوعليه برقاچ چل آقچه احسان ايلدي
nous sommes Monsieur l'un et l'autre, qui des deux etrillera le cheval? prov.	سن چلبي بن چلبي آتي كيم قاشر

اچنده جنلر طوب اوینار — les Esprits, les Demons y jouent à la paume; c. a. l'endroit est desert, inhabité.

چوقدر — c'est trop.

چوق زماندن صكره — longtemps aprés.

چوق یاشه — Dieu te benisse, oque tu es brave!

بویله چوق چوق فسادلري ایده یورلر — ils commettent mille et mille maux de cette nature.

بو دفعه ظهور ایدن ایش چوق ایشدر — pour le coup ce qui vient d'arriver est de grande consequence.

چوقلق اولمسون — qu'il n'y aye pas beaucoup de Monde.

چوقلق آچلمزدي — il ne se decouvroit pas beaucoup.

المندن اتنی چینندي — de rage et de fureur il mangeoit sa propre chair.

حاجتم بله دكل — C'est la moindre de mes pensées.

نه حاجت — quelle necessité?

سزه بلدرمكه حاجت یوقدر — il n'est pas necessaire que je vous en instruise.

حاشا حرمتكزه — Sauf votre respect.

كوره لم قنغي دیارك حاصلیدر — Voyons de quel païs ça vient, voyons dans quel païs ça croit.

بوندن حاصل اولان — ce qu'on peut tirer de là.

اوچ ساعتده نه حاصل اولور — en trois heures qu'est ce qu'on peut apprendre, ou gagner?

مرادك حاصل اولور — vos vœux seront accomplis.

حاضر آقچه‌م یوقدر — je n'ay point d'argent prest, auprès de moy, sur moi.

نه حال اولدی — qu'est ce qu'il est arrivé?

كندو حالنده طورمیوب — ne se tenant pas tranquilles.

هر نه حال ایسه — quoiqu'il en soit, en quelqu'état que les choses soient.

بیان حال اتدیلر — ils lui conterent l'affaire.

بوندنصكره تحمل اولنجق حال قالمدی — il n'y aura plus moyen doresnavant de patienter.

بر آغاج یدیكه آصلا كوتی اوستنه اوترجق حالی قالمدی — il eut si fort la bastonnade qu'il ne pouvoit plus s'asseoir.

حاوی آز اوله — qui ne soit pas poilu, que le poil soit ras d'un drap, d'une etoffe.

برحبه‌یه   برحبه دكمز — ça ne vaut pas une obole.

حرارتم وار — j'ai une grande chaleur interne, je suis fort altéré.

حرارتی دفع اتدی — ça a dissipé ma grande chaleur, ma grande alteration.

آلدوغك حرام اولسون
je souhaitte que ceque vous avez pris
fasse votre perte.

يدوكي اتمك آكا حرامدر
il ne mérite pas le pain quil mange.

بز دخي آكا كوره حركت اوزره اولالم
nous autres aussi comportons-nous
de même.

حرمت ايكي باشدن اولور
l'on se doit mutuellement des égards. prov.

حضور ايله اوتر
assoyez-vous commodement.

حظي واردر
il y a du plaisir.

بالقدن حظ اتمم
je ne mange pas volontiers du poisson,
le poisson ne me plait pas.

طشره چقمقدن حظي اولمدوغني اعلام اتدي
il lui signifia quil ne le
voyoit pas volontiers sortir dehors.

كتمكه حظك واري
Aurez-vous du plaisir d'y aller? avez-vous
envie d'y aller?

حقي در
c'est son droit.

حقدر
c'est juste.

حق انكدر
il a raison.

حقمي آليوير
faites-moi justice.

حقلري آليويريلوب
leur ayant rendu justice, les ayant
satisfaits, ayant été satisfaits.

حقمزي حق ايلك	faites-nous justice.
اكر حقمي اجرا اولنمزسه	si l'on ne me fait pas justice.
صوچلو اولانلرك حكم حقندن كلنور	les coupables seront rigoureusement punis.
قنغي زمانده رعايايه بو قدر بيوك حقارت اولنمشدر	quand estceque les sujets ont été si méprisés et si avilis ?
ايلچيه بو مرتبه حقارت اولنمش دكلدر	jamais Ambassadeur n'a reçu semblable affront.
حقيقت حال اوزره	Coma la chose est en effet.
حكومتكز آلتنده اولانلر	Ceux qui sont sous votre domination.
سوزي حلاوتلو ايدي	ses paroles etoient douces, insinuantes.
بوزك حلقه سنه صغجق مقداري	autant qu'il en peut contenir dans le trou d'un anneau.
حوادث روزكاردن نه اشتدك	qu'estcequ'on dit de nouveau?
صحبت خاص ايلديلر	ils eurent une conference secrette.
سز دوستمزك حال و خاطريني سؤال ايلدكمزدنصكره	après vous avoir demandé des nouvelles de votre santé, et m'etre informé de vos dispositions.
خاطريني صوردي اله آلدي	il sonda ses dispositions, et le mit dans ses intérets.
خاطرينه كلدكچه	toutes les fois qu'on s'en souvient.

خاطري قالمش — il s'est faché. il l'a pris en mauvaise part.

خاطركز قالمسون — ne vous en offensez pas. ne le prennez pas en mauvaise part.

قوكشو دوستلغمز خاطري ايچون — en consideration de voisin et d'ami, en egard à notre voisinage, et à notre amitié.

خاطرمز يوقمي — ne ferez-vous rien pour l'amour de moi?

نيجه اولاجقلرين خبر آلورسز — vous apprendrez comme la chose doit se passer.

خبرين آلدق — nous en avons été informés.

بزم خبرمز يوقدر — nous n'en avons aucune connoissance.

نه خدمتكز دوشرسه دريغ اتمزز — nous ne refuserons point de vous servir dans toutes les occasions qui se presenteront.

خرجي چوق — il fait beaucoup de depenses; il a beaucoup de depenses à faire.

خرجلغي يوق — il n'a point d'argent pour s'entretenir.

خسته يه دوشكمي صورارسن — ça se demande-t-il? prov.

نه چاغررسن خصمك بروسايه كتدي — qu'est ce que tu cries? je t'accorde tout; je ne te contredis plus. prov.

بوكا و بونده خلاف يوقدر — il n'y a rien de faux dans cela.

بو يازدقلريمزك بريسي خلاف دكلدر — je ne vous ai rien marqué de faux dans tout ce que je vous ai écrit.

جواعمزده خلاف یوقدر اعتماد ایدك كه	nous ne vous disons rien de faux, soyez persuadé que...
خلاف صلح ایش ایدنلر	ceux qui commettent des actions contraires á la paix.
كمي شويله كمي خلافن سويلر	qui dit ceci ça, qui dit le contraire.
كركدر كه آنك خلقلريله خلقلنه	il faut quil se conforme á son caractere.
صلحه خلل كلمشدر	la paix a été rompüe.
آكا خوش كلوردي	ça lui plaisoit.
آكا خوشجه كلدي خوشنه كلدي	ça lui plut fort, ça lui fut fort agréable.
خوش كلدك	soyez le bien venu. <u>on respond</u> خوش بولدق soyez le bien trouvé.
ايو خوشميسن ايولر خوشلرميسز	vous portez-vous bien?
خوشجه قالك	á dieu, portez-vous bien.
خوشلغم يوقدر	je ne me porte pas trop bien.
سزدن خوفلري يوقدر	ils n'ont pas peur de vous.
يانينه واروب سويلمكه خوف ايلدي	s'etant approché de lui il eut peur de lui parler.
آندن خير كلمز	il n'en peut sortir du bien.

خَيرْ بَاشُكَه اوُغرَاسُونْ
que vous soyez heureux.
qu'il vous arrive du bien.

اِيپْ بوُغَازِنَه دَاقَّدِيلَرْ
ils lui mirent la corde au col.

سَكَا كِيمْ دَايَانُورْ
qui peut vous resister?

طَاشْ بِلَه دَايَانْمَزْ سَكَا
rien ne peut vous resister.
vous brisez, vous cassez tout.

حِصَارُكْ دِبِنَه قُونْدِي
il campa sous les murailles de la citadelle.

خَايَه كَرِي دَبَه دُرْ
il a une rupture.

اِتْلَرْ دِدِيسَرْ
les chiens le mettront en pieces.

دَرْدُمْ چُوقْدُرْ
je souffre beaucoup. j'ai mille peines.

دَرْدُ وَالَمْ چَكْمِشْ
qui a beaucoup souffert.

بُويلَه دِرِلْكدَنْ اوُلُمْ چوُقْ چوُقْ يكْدُرْ
il vaut mieux la mort que de mener une pareille vie.

نِيجَه دُرْلوُ زَحْمَتْ چَكُوبْ
après avoir essuyé mille et mille peines.

بُو اِيتُكْ قَرْنِني دَشُكْ
percez, ouvrez le ventre de ce chien.

دُعَا اَرْ دُعَا اَرْ سِزَه
à dieu, portez-vous bien.

دُعَادَنْ اوُنُتْمَه
n'oubliez pas de prier Dieu pour moi,
je me recommande à vos bonnes prieres.

دعاكز ده ايز	Nous prions Dieu pour vous.
صاچي دك طوريور	les cheveux lui dressent.
دكر بها ايله آلنوب	en l'acheptant au prix qu'il vaut, à juste prix.
هر شيك دكشمه سي واردر	chaque chose a son temps. tout change avec le temps.
اورمق دكل اولدررم	je ne le battrai pas seulement, je le tuerai.
سزدن ذره دكلو خوفلري يوقدر	ils n'ont pas la moindre peur de vous.
بني بوقدر زمانه دكلو اويقوسز آليقودك	vous m'avez fait rester tant de temps sans dormir.
بوچوق دكر	ceçy vaut beaucoup.
بيك آلتون دكر	ça vaut mille sequins.
هيچ نسنه دكمز	ça ne vaut rien.
اول خبر قولاغنه دكدي	cette nouvelle lui parvint aux oreilles, il en eut vent.
نوبت آكا دكدي	son tour est venu.
بر بشرك بكا الي دكمدي	personne n'a mis la main sur moy.
يغمور دكدي	la pluye à cessé.

دِكَنْ آيَاغِمَه بَاتْدِي	une épine m'est entrée au pied.
بِرْ دَكَنَكْ اوُرْدِي	il lui donna un coup de baton.
سَلَامِمِي دَكُورْ	Saluez-le de ma part, faites lui rendre mes compliments.
آيَاغِنْ يَرَه دَكُورْمَيُوبْ	Sans toucher des pieds la terre.
دِلْمْ اُوجِنْدَه ايدِي	je l'avois sur le bord des levres, sur le bout de la langue.
دُنْيَا طُورْدُقْچَه	tant que durera le monde.
بُو فَانِي دُنْيَا كِيمَه بَاقِي قَالْمِشْدُرْ	y a t'il quelqu'un qui aye toujours joui des biens de ce monde? y a t'il quelqu'un qui n'aye pas payé à la mort le tribut que nous lui devons tous?
طَاغِكْ دُورُغِنَه چِقْدُمْ	je montai au haut de la Montagne.
يَانِمِزْدَه دُورْغُورْلِمِشْ	nous les avons fait rester auprès de nous.
فَرْيَاد وُ فِغَانْلَرِنْدَنْ دُورْلِمَزْ اوُلْدِي	il n'est plus possible de rester à cause de leurs cris, et de leurs gemissements.
غَيْرِي دُرْلُو ايدَه مَمْ	je ne puis pas faire autrement.
دُوشُمْدَه كُورْدُمْ كِه	j'ai vû en songeant, que...
جَارِيَه لَرَه دُوشَكْ بَرَاقْدُرَه لِمْ	faisons faire le lit aux servantes.
صَحْرَالَرَه دُوشْدِيلَرْ	ils se dispersent dans les Campagnes.

یوللره دوشدي	il se mit en chemin.
افندیسنک اکلوب آیاغنه دوشدي	il se prosterna et se jetta aux pieds de son maitre.
آکا دوشر	c'est à lui, et il lui sied bien.
بو درویشک اوزرینه چوق معرفت دوشر	le relligieux me paroit bien instruit.
مناسبت دوشمکده	si les conjonctures, si les circonstances se presentent bien, si l'occasion se presente bien.
سکا ضررم دوقنمز	je ne te ferai aucun mal, vous ne reçevrez aucun prejudice de moi.
آیاغنه برنسنه دوقنوب دوشدي	il heurta du pied contre je ne sçais quoy, et tomba.
بزم قلعه مزه دوکلدیلر	ils fondirent sur notre citadelle.
طونا صوینه دوکلدیلر	ils se precipiterent dans le danube.
دوکنجک حالي یوقدر	ça ne finira jamais, ça ira á l'infini.
تا صباحدن آخشامه اولنجه دوکنمدیلر	ils ne finirent pas depuis le matin jusqu'au soir.
اسکي دولتدر	c'est un ancien Royaume.
نه دولت	quel bonheur !
دولت باشنه قوندي	il dispose de la fortune. la fortune l'a favorisé.

يا دولت باشه يا قورغون لشه — vaincre, ou mourir.

باشم دونيور — la tête me tourne.

قرنم دويدي — je suis rassasié.

كوچله بر آغاج ديبنه يتشدي — à peine put-il arriver aux pieds d'un arbre.

بو نه ديمكدر — qu'est-ce que cela veut dire, que signifie cela?

ديمك استرلركه — ils veulent dire que, l'on dit que...

ديمم بودركه — je veux dire, que....

حلوا اول ديمكله حلواجي اولور

بني ديوانه قلدك — vous m'avez rendu fol.

ذره آتش قالمدي — il n'est pas resté un brin de feu.

راست سويلرسن — Vous parlez juste; vous dites la verité.

ايشن راست كتوروب — l'ayant secondé, ayant conduit son affaire à une heureuse fin.

دشمندن برقاج بولكنه راست كلوب — ayant rencontré quelques troupes d'ennemis.

ايشي راست كلور — il reüssira dans son affaire.

بو ایش راست کلمز سکا	cette affaire ne vous réussira pas.
رافه قودی	il ne s'en soucia plus. prov.
رجاسی قبول اولنموب	n'ayant point été écouté.
الله رحمت ایلسون	Dieu lui fasse miséricorde.
رسوای عالم اولدی	il a encouru une infamie universelle.
اکا رضای شریفی یوقدر	ce n'est pas son intention.
رضاسی یوغکن	contre son intention.
دعوتلرینه رغبت قلمه	méprisez leurs invitations.
بکا کمسه رغبت و عزت اتمز	personne ne s'embarassera de moi, personne ne pensera à moi.
بکا بر ایو رنك اتدی کچدی کچردی	il m'a joué un mauvais tour.
بوزلمسنی روا کورمیه سز	n'approuvez pas qu'on le détruise.
روامیدر که	est-il permis, ou bien séant, que?
رواجلغی یوقدر	ça n'a pas de cours: on a peine à le débiter.
روایت اولنورکه	l'on raconte, que...

بو دستمالی سزده ایکی اقچه یه رهن دورسون

gardez engagés cet essuye main pour deux aspres.

بنی بو قدر زحمته قویدك

vous m'avez causé tant d'embarras, de peine.

نقدر زحمت ایسه

Si cela ne vous importune, ou incommode.

نه زحمت

façon de parler à ceux qui apportent quelque present. quel peine! ne vous incommodez pas tant.

بر آز زلزله جك اولدرکبی اولدی

on auroit dit quelque temps que c'etoit un petit tremblement de terre.

داخی زمان وار

il y a encore du temps. c'est encore temps.

چوق زماندرکه

il y a beaucoup de temps que...

عمرو دولتکز زیاده اوله

que votre vie et votre bonheur augmentent de jour en jour.

زیارتنه کلدی

il vint lui rendre visite.

بو کورکک سپی یوقدر

Les peaux ne sont pas preparées.

سدله کیرن خوی جانله چقار

les principes que nous avons sucés avec le lait ne s'oublient qu'à la mort.

یغمور سرپیور

il tombe une pluye fine.

سزالرینه کوره جزالرین ویردك

nous les avons punis come ils le meritoient.

آیاقلری سزلار

les pieds lui font mal.

يازدكز سزرسم	vous avez écrit, ce me semble.
سس چقدي كه	il court un bruit que...
سس كسلدي	on n'entend plus rien.
سكوت اقراردن صايلور	qui ne dit rien consent.
بزدن سلام ايله	saluez le de ma part.
فلان سكا سلام ايدر اتدي	un tel vous salue.
اللرندن بركره سلكندي	il s'échappa tout à coup de leurs mains.
نه سمته كيدجكين بلمز	il ne sçait où aller.
بو مصلحت سنكدر	c'est ton affaire.
اياغي سورچدي	le pied lui a glissé, il a bronché.
باشني بر سورچن اتك كسمه كل	ne coupez pas la tête d'un cheval qui ne bronche qu'une fois.
سورنه سورنه بر بكار كنارنه كلدي	à force de se traîner il parvint à une fontaine.
ايو سوز دكل	c'est une mauvaise parolle.
كم سوز دكلدر	c'est une bonne parolle.

سوزي كچر	ses paroles passent, l'emportent.
بويله ايسه سوز يوق	si cela est ainsi, il n'y a rien à dire.
سوزنه عمل ايلميوب	n'executant pas ses ordres.
سوزمده خلاف يوقدر	je ne dis rien de faux.
ايو سويدندر	il est d'une bonne naissance. c'est du bonne qualité du tabac &c il est de bonne race d'un cheval &c.
بر قوجه قپوجي دكنكه محكم سويكنمش	un vieux portier fortement appuyé sur un bâton.
مزبوردي سويلتديلر	ils examinerent le susdit prisonnier.
بكا سويله	dites-moi, parlez-moi.
سهل ايشدر	c'est une chose aisée.
آچمزدن سير چاكردي	il regardoit cequi se faisoit sans faire semblant de rien.
سيكجه سيكجه يغمور يغايور	il tombe une pluye imperceptible.
آنلر شاشقنلق دوشدي	ils se sont troublés.
قوفندن الي آياغي شاشدي	il etoit si troublé de peur qu'il ne sentoit ni ses mains, ni ses pieds.
شمشك شاقدي	le tonnerre est tombé. il a fait un éclair.

شبهه م واردر — je doute, j'ai des doutes.

آكا شبهه يوقدر آنده شبهه يوقدر — il n'y a pas de doutte. c'est une chose sure.

شرعيسي بودر — c'est cequi est le plus conforme aux loys.

الله شفا ويرسون — Dieu le guerisse, Dieu lui rende la santé.

كندوبي بنم شكلمه قودي — il a pris ma figure.

شن اولالم — soyons joyeux.

عقللولق صاتر — il fait l'entendu.

آغزندن و بورنندن آتشلر صاچردي — il jettoit des flammes par le nés et par la bouche.

آكا كمسه صاحب چقمدي — personne n'a voulu le reconnoitre.

يورغانه صارلدي — il s'envelopa dans la couverture.

كاه كردانينه صاريلوب كاه آياغنه يوز سوروب — tantôt s'entortillant, embrassant son col, tantôt se prosternant à ses pieds.

صاغ اول — portez-vous bien.

صاغ اولسه — s'il etoit encore en vie.

صاغ اليله ويردوكين صول الي دويمق كركدر — la main ~~droitte~~ gauche ne doit point sçavoir cequé la droitte a donné.

وارْ صاغْلغله — صاغْلجقلرْ ايله	allez-vous en en bonne santé adieu.
باشنْ آشغه صالْدي	il baissa la tête en bas.
بزي دفتردارَه صاليانْ اتدي	il nous a renvoyés au grand thresorier.
صاليويرْ قويني اغْتمه	laissez-moy aller, ne m'inquietez pas, ne me troublez pas.
يبانه صايقلرسن	tu ne dis rien qui vaille, tu radotes.
چوق صايار	il compte beaucoup, il pese la chose, il specule.
صباحكز خيرْ اوله	je vous souhaitte le bon jour. on repond
عاقبتكز خيرْ اوله	je vous le souhaitte pareillement.
صباحْ اوليور	il commence à se faire jour.
بر آز صبرْ ايله	ayez un peu de patience, attendez un peu.
يرندن صچرايوب	se levant en sursaut.
صحتلر اوله	reponce qu'on fait à celui qui boit a notre santé. grand bien vous fasse.
صحتله قالقوب	etant parti en bonne santé.
صحيحسن	c'est vrai, vous dites vrai.

نه صيردڭسن پشمش باش كبي	pourquoi montres-tu les dents come une tete cuitte de mouton?
كوپرى صرصلمغه باشلدي	le pont commença à etre secoué. le pont commenca à trembler.
صرا واردي	et ainsi ensuitte, l'un apres l'autre.
اول مقدار آدم قنده صغر	quel lieu pourra contenir une si grande multitude d'ames?
بيغي صغيه صغيه	se retroussant incessamment la moustache.
اللهه صغندم	je me recommande à dieu, j'ai recours à lui.
صفا كلدك	soyez le bien venu.
صفاسي بولاندي	il s'est mis de mauvaise humeur.
صفاي بولاندردي	il m'a mis de mauvaise humeur.
نه عجبدركه بونجه كافر ميانده آق صقاللو كافر يوقدر	c'est surprenant que parmis un si grand nombre d'infideles il n'y en ait pas un qui ait la barbe blanche.
الله صقلسون	dieu garde.
قرنداشم اولسه البتده بندن صقلمزدي	s'il etoit mon frere, surement il ne me l'auroit pas caché.
صقلمه	ne vous troublez pas.
نه آدم صقلور نه طوار	ni les hommes, ni les bestiaux ne souffriront.

صقن ايلمه شو شيي — prenez garde, ne faites pas cela.

سليمان پاشا وفاتندن ايكي آي صكره — deux mois après la mort du pacha Soliman.

بي حضور صورتن ~~كوستردي~~ اشعار ايتدي — il fit le faché.

صورت دفترده مقيددر — il est enregistré.

اقتضا ايتدوكي صورتده — en cas que ça soye necessaire, si la necessité l'exige.

ممكن اولدوغي صورتده — en cas que ça soye possible, si cela est possible.

قيش اولمغه صورت بغلدي — on diroit que l'hyver veut commencer.

بربرينك خاطرين صورشديلر — ils se demanderent les uns et les autres comment ils se portoient.

صووغم وار — j'ai froid.

صوقاق صوقاق وچارشو چارشو كزدرديلر — ils le conduisirent de rue en rue et de marché en marché.

دوستلغه صوغقلق دوشر — l'amitié se refroidira.

بونك صوكي ايو اولمز — la fin n'en peut être que mauvaise.

صومه يه كلدم — je suis venu envain.

صوكي خير اوله — que sa fin soit heureuse.

هر نمازك صوكنده	à la fin de chaque prière.
ضبطكزده اولان	qui est sous votre puissance, que vous regissez, que vous commandez.
آني اولدرمكدن كندومي ضبط ايده مم	je ne puis m'empêcher de le tuer.
كله‌سني يك ضربدن اوچوردي	il lui fit voler la tête d'un seul coup.
ضرر ايتمز ضرر دكل ضرر يوق هله ضرر يوق	il n'y a point de mal, cela ne porte aucun préjudice.
رعايانك بو شيلرينه ضرر اولمز	ça ne causera en aucune chose de préjudice aux sujets.
چوق ضرر كوررسن بلكه باشدن چقرسن	vous ferez de grandes pertes, peutêtre même vous y laisserez la vie.
ضبطلرينه قادر	capable de les gouverner et de les contenir dans le devoir.
قپوي طار بولدي	la porte lui parut étroite.
طاقتي قالمدي	les forces lui ont manqué, il n'en peut plus.
طاقتي يتمز	ses forces ne lui suffisent pas. <u>cum dat.</u>
طاك دكل	ce n'est pas merveille.
طاكه قالدي	il demeura stupéfait.
طالعي ايشلر	il a du bonheur.

طَالِعْم يوقْدر طَالِعْم ايشْلَمْز — je n'ai point de bonheur, je suis malheureux.

كِمي ديوارَه وكِمي طَامَه چقوب تَمَاشايَه طُورديلر — les uns se placerent sur les murailles, les autres sur les toits, et dela se mirent à regarder.

بر طَمْلَه صو برقَتي طَاشْدَه اوزرينَه طَامَه طَامَه زمانلَه آنْدَه بر يرچكز ايدينور — une goutte d'eau qui tomberoit continuellement sur une pierre dure, viendroit à bout avec le temps de la creuser, d'y laisser une marque.

يورَكم طَايَنْمز — mon cœur ne peut pas le supporter.

دَكنكَه طَايَنوب — appuyé sur son baston.

بر طَراقَه قوبْدي چتْلادي — il se fit un bruit.

كِيمي ابوعلي طَرَفِندَه اولوب كِمي باشْچي طَرَفِنْ طُوتْردي — les uns prenoient le parti d'avicenne, et les autres celui du cuisinier.

كندو طَرَفِنَه چكر — il cherche ses interets, il tire l'eau à son moulin.

طَاغَه طرمَشوب — grimpant sur la montagne.

ايلچيلكدَه طَريقيلَه كونْدَردوككز — celui que vous avez envoyé en qualité d'ambassadeur.

اكر او طَريقيلَه خَلاص ميسّر اولورسَه — si je puis me delivrer par ce moyen.

ديواندن طشْرَه اولدي — il sortit du conseil.

طُوب يولِنَه كِتْدي — c'en est fait.

771

آتَشِ عَشْقِلَه يَانُوبْ طُوتُشْمَغَه بَاشْلَادِي	il commença à etre embrasé d'amour.
اُوِينَه طُوتْمَهْ	n'en faites pas un jeu, ne vous en mocquez pas.
قُودُورْسُونْ	laissez le.
مَغْرِبْ طُورْسُونْ	laissons l'occident, n'en parlons plus.
رُوزْكَارْدَنْ طُورِلْمَز اُولْدِي	on ne peut pas rester à cause du vent.
هَمَانْ طُورْمَه وَارْ	allez-vous en, partez vite.
طُوغَانْجِيلِكْ فَنِّنْدَه مَهَارَتِي سَبَبِيلَه	parcequ'il excelloit dans l'art de la fauconnerie.
قَرْنِمْ طُوقْدُرْ	j'ai assés mangé, je suis rassasié.
شُويلَه فِكْرْ اَيْلَدِيلَرْكَه بِرْيَرَه كَلُوبْ بِرْ اُوغُورْدَنْ اِسْلَامْ عَسْكَرِنَه = طُوقُنَه لَرْ	ils resolurent de s'as= = sembler dans un endroit, et de fondre tous ensemble sur l'armée des fideles.
صُوقْدَنْ طُوكْدُمْ	je suis gelé de froid.
عَسْكَرِكْ چَوْرَه سِنِي طُولَانْدِي	il fit le tour de l'armée, il tourna tout au tour de l'armée.
دُنْيَا طُولُوسِي آلْتُونْ اُولْسَه	s'il avoit ce monde rempli d'or.
طُولُويَه طُويَمُوبْ	ne pouvant se saouler de boire à pleins verres.

نه طونده در آتڭ	de quelle couleur est ton cheval?
ظاهردر امر ظاهردر	c'est clair. la chose est claire.
چاساره طوغري قولي اولدوغڭز ظاهر اولمشدر	il est clair que vous avez fidellement servi cesar.
آنكا ظفر بوله مزلر	ils ne pourront pas le vaincre.
رعايا فقراسنه بو مقوله ظلم و حقارت اولمسون	qu'on ne maltraitte pas, et qu'on n'humilie pas de la sorte les pauvres sujets.
ابتداي ظهور عثمانيده	au commencement de la naissance, ou du regne d'osman.
جوابده عاجز اولدي	il ne put pas repondre. il resta court.
عادتدر	c'est la coutume.
عادتي در	c'est la coutume.
عادت قديمه اوزره	selon l'ancienne coutume.
ديدكلرندن عار ايدوب	rougissant de ce qu'ils disoient.
بزه خاين و عاصي اولان	ceux qui nous trahissent, et se revoltent contre nous.
عافيتلر اولا	grand bien vous fasse, lorsque quelqu'un boit.
هله كوره لم عاقبتي نيه وارر	enfin voyons ou aboutira l'affaire.

عاقبتك خير اولا — que votre fin soit heureuse, lorsqu'on vous souhaite le bon jour, le bon soir.

عاقبتي خير اولاجق بر آدمدر — cet homme finira bien c.a. se convertira embrassera la veritable religion.

دينی و آيينی اوزره عبادته مشغول اولوردی — il s'appliquoit à servir dieu selon sa religion et les maximes qu'elle enseigne.

عبث سويلمه — ne dites pas des paroles inutiles.

كه سايره ده في موجب عبرت اوله — pour donner exemple aux autres.

عجب دكل — ce n'est pas merveille.

عجب نه دن در — d'ou ça peut-il venir!

بنم كوزلكمه عجبه قالديلر — ma beauté les rendit tout ébaubis.

عجبا نه حال اولدي بو نه حكايتدر — mon dieu! qu'est ce qu'il est arrivé! quelle avanture est cela?

عقلي باشنده — il a de l'esprit.

عقلي باشنده دكل — il n'a pas d'esprit.

عقلنده در — il s'en souvient.

علاقه سي يوقدر — il n'a aucune pretention à cela.

علاقه سي نه — de quoi se mele t-il? quel interest y a t-il?

بوندن علاقه م کسلدي	je n'y ai plus de pretention, cela ne me regarde plus.
خير علامت دكل	ce n'est pas un bon signe.
نه علته مبتنيدر	sur quelles raisons s'appuyet il ?
علمي يوقدر	il n'en a aucune connoissance.
عمركز چوق اولا	que vous viviez longtemps.
الله عنايت ايليه	Dieu l'assiste.
بوني ايتمكه عهده مز دكل	nous ne sommes pas obligés de le faire.
بو خدمتك عهده سندن كلور سندن غيري يوقدر	il n'y a que vous seul qui puissiez rendre ce service.
غايت عيبدر	c'est honteux, c'est indigne.
غلبه لق بيرمش	la foule a augmenté.
غلبه لق اتمه	ne faites point des embarras, retirez-vous.
فرصت غنيمتدر	on ne doit point laisser échapper l'occasion. il faut profitter de l'occasion.
هلاكني غنيمت بلوب	regardant sa mort côme un bonheur.
غنيمت كور	prennez cela à bon augure.

دشمنه غالب کلیجک	ayant vaincu l'ennemi.
غالب مغلوب بلنمیوب	sans sçavoir qui etoit le vainqueur, ou le vaincu.
سندن بکا نه فایده طوقنمش	quel bien m'avez vous fait?
بنم سکا نه فایده‌م اولوردی	à quoi vous aurois-je servi?
هر کسک فایده و ضرری معلومدر	l'on sçait ce que chacun y peut perdre, ou gagner.
بکا قیمک سزه چوق فایده‌م اولور	ne me tuez pas: je vous serai d'une grande utilité.
پشیمانلق فایده ویرمز	le repentir est inutile.
فتنه و فساددن خالی دکلدر	il ne cesse de faire du mal, et d'exciter des troubles.
هب یولکه فدا	tout pour l'amour de vous, uniquement pour vous servir.
فدا اولسون سکا باشیله جانم	je vous sacrifie ma vie, je vais repandre mon sang pour l'amour de vous.
انتقام فرصتن آراردی	il cherchoit, il epioit l'occasion de se vanger.
فرض ایده‌لم که	supposons que...
اصلا فرقی قابل دکل	il est impossible de les reconnoitre, de les discerner.
فرق اتمم	ça m'est tout un, je n'y fais aucune difference.

فرمان سزكدر — c'est à vous a commander.

دعوامزي فصل ايله — vuider notre procès.

آصلي فصلي يوقدر — ça n'a pas de fondement.

بر فنم دخي واردر — j'ay encore une ruse, j'ai encore une ressource.

قابليتك وارا — vous avez de la capacité, vous êtes en état.

قاتنه واردي — il l'alla trouver.

بوندن اول كلن مكتوبلرك بر قاچي — quelques lettres de celles qui etoient arrivées auparavant.

قاچ كشيسز — combien etes-vous de personnes?

حاضر شكاري قاچرمق نيه يرار — à quoi sert-il de laisser échapper le bien present? pourquoi laisser echapper la proye lors=
=qu'elle est dans les mains.

سزه امداد اولنمقدن قاچمزز — nous ne refusons pas de vous servir, de vous assister.

قادر اولدوغي اوزره — come il a pu, selon son pouvoir.

قادر اولدوغمز قدر — autant que nous pourrons, de tout notre pouvoir.

قادر اولدقچه خدمتكز ايده لم — nous vous servirons autant qu'il dependra de nous.

ضبطلرينه قادر دكل — il n'est pas capable de les gouverner, de les tenir dans le devoir.

قار یغار · قار یغدیکه	il nege. il tomba une neige...
عقللری قارشدی	leurs esprits furent troublés.
بو سوزه قاقدی	ce mot l'irrita. cette parolle le mit en colere.
یکیچری باش قالدروب	les janissaires s'etant revoltés.
قالق ایمدی	allons donc levez-vous, debout, debout.
یرندن کوچله قالقوب	pouvant à peine se lever de sa place.
ایشم اللهه قالدی	ma seule resource dans cette affaire est maintenant en dieu. dieu seul peut y remedier.
بو قدر ایشدن قالدم	j'ai été forcé de laisser en arriere tant d'affaires.
باباسندن قالمز	il ne cede en rien à son pere.
اسکوف کیمک اول زماندن قالمشدر	c'est depuis ce temps là qu'on porte des....
ایلدوکلری حرامزاده لکلر یانلرینه قالوب	si on laisse impunis leurs brigandages.
آکا ایکی اوچ قامچی اوردی چالدی	il lui donna deux ou trois coups de fouets.
بورنی بله قانمدی	son nez mesme n'en a pas saigné.
بورننی بله قانتمدی	il ne l'a pas même fait saigner du nez.

طاغ طاغه قاوشمز آدم آدمه قاوشر	les hom̃es se rencontrent, mais non les montagnes.
قايرمز	il ne s'en soucie pas, et ça ne fait rien, il n'importe.
دريلرندن قايشلر چقاروب	taillant leur peaux en pieces.
ايلچي ايله سپارش اولنان ماده لرك قايمه سي	la liste des articles dont vous avez chargé l'ambassadeur.
آياغم قبردي	mes pieds sont tout plein d'ampoules.
قبالكي قبالكي بتوردكمي	as tu achevé ta tache?
حصار قپولرين آچديلر	ils ouvrirent les portes de la citadelle.
قتنه واردي قتنه واردي	il l'alla trouver.
قتكده نسنه دكل اما	à votre jugement, selon vous ça n'est rien mais...
عورتك عقلي قتدر	une fem̃e a peu de jugement.
قتلنه حكم ايتديلر	on le condamna à la mort.
قتلدن خلاص بولوب	n'etant pas mis à mort.
كلجك خبره قتلانوب	en attendant les nouvelles qui devoient venir.
بره قحبه بونده نه كزرسن	Vieille gar... que venez-vous chercher ici?

ممكن اولدوغی قدر	autant quil est possible, autant quil sera possible.
بلدوكم آكلادوغم قدر	autant que je comprends, selon mes petites lumieres.
قدرتم يوقدر قدرتم يتشمز	je n'ai pas la force, les forces me manquent pour... cum dat. rei aut infinitivi.
قدم كتوردكز	vous etes de bonne augure. maniere de saluer ceux qui viennent vous voir, et qui sont d'une plus grande dignité.
طريق حقه قدم باصدی	il s'est converti, il est retourné á dieu.
قربان اولايم	je sacrifierais ma vie pour toi, si l'occasion s'en presentoit.
قربان اولدوغم	ma chere, mon idole, á qui je veux sacrifier ma vie.
بر قاچ آدم قرشو واروب استقبال ايلدی	il fit quelques pas pour aller á sa rencontre.
قرعه اكا دوشدی	le sort est tombé sur lui.
هر برينك قرق صنعتی واردر	chacun d'eux possede quarante talents.
قرنی سورر	il a un devoyement, il a le ventre lâche.
قرنصه ده اولان قوش اوتمز	l'oiseau qui mue, ne chante pas.
هلاكه قريب اولدم	peu s'en fallut, que je n'en mourusse.
اوچ سنه يه قريبدركه	il y a prés de trois ans que...

صو قزدمي	l'eau est-elle echauffée, est elle chaude?
بو قانجق قزدي	cette chienne est en chaleur.
كوره لم الله نه قسمت ويره	nous verrons à quoi dieu nous destine.
بروسەده اول قيشي قشلادیلر	ils passerent cet hyver à brousse.
قصاصه حكم اولنمش	on le ~~condamna~~ condamna à la peine du talion.
بود قصمغله آم دار اولمز	en serrant les ~~deux~~ cuisses le c... n'en deviendra pas plus ~~large~~ etroit.
اولمش قصه در	c'est une affaire faite.
آندن قطع اميد ايله	n'y pensez plus, n'en ~~attendez~~ plus rien.
بر قل بلمز	il ne sçait rien.
قلج آلتنده هلاك اولديلر	ils perirent sous le sabre.
ايكي قلج آلتنده اولان رعايالر	des sujets soumis à deux roys, qui sont obligés de payer tribut à deux roys.
قنغيسني استرسك	celui que vous voudrez.
باشني بويني قوپردي	il lui arracha le col.
كوكلندن بو قوپدي كه	son cœur lui persuada, que... il lui vint en la pensée de...

781

كوڭلكدن نه قويرسه — ce que ton cœur, ou ta propre volonté et affection te conseillera, autant qu'il te plaira.

درونندن عداوت قويدي — il lui conserva interieurement de la haine.

بيرامكز قوتلو اولسون — je vous souhaitte un bon bairam.

آندن قورتلمش يوق — il n'y a pas moyen d'en echapper.

قورد قوينه كيرركبي — côme un loup qui fond sur un troupeau

اللهدن قورقمزميسن — ne crains tu pas Dieu?

اتكگي قوره — retrousse toy.

قوش سودي بله بولونر — on y trouve de tout.

غيرت قوشاغين قوشانوب — se ceignant de la ceinture du courage c.a. animé de zele et d'ardeur.

قوصجغم وار — j'ai envie de vomir.

قوقوسي نجه در — quelle est son odeur?

قول ديدوكي اولمز الله ديدوكي اولور — l'home propose, et Dieu dispose.

اوچ قولاج مقداري بورني — qui a un nez long de trois toises.

يانينه يرار قولاغزلر قوشوب — lui ayant donné des guides courageux.

قُولَایْ كَلَه — je vous souhaite un bon succés (maniere de parler á celui qui travaille á quelque chose.

مَصْلَحَتْ قُولَایلَنْدِي — l'affaire va bien. l'affaire est devenue aisée á terminer.

قُولَاغِنَه سُویلَرْ كِبِي اُولْدِي — on auroit dit quil lui parloit á l'oreille.

صُويِي قُورَقْ كِتْدُكْ — nous avons suivis le fil de l'eau. nous nous en allames en suivant le courant de l'eau.

قُونْدَاقْدَنْ قُوتْسِزْ اِيمِشْسِنْ — vous avez été mallheureux dés le berceau.

اَنِي قُونُو وَارَه بِلُورْسِنْ — vous pourrez y aller á votre aise.

آغْزِنَه قُويْدِي — il le mit dans sa bouche.

قِيه وَارْ — ramez vers le bord.

كَرْچِكْ قِيَاسْ ايدُوبْ — s'imaginant que cétoit vrai.

آنِي جِنْ قِيَاسْ ايدُوبْ — le prennant pour un esprit.

اُولْمَزْ قِيَاسِيلَه — pensant que ça ne pouvoit pas etre.

قِيَاسْدَنْ زِيَادَه — au dessus de ce quón peut s'imaginer.

بُو مَذْكُورْدَنْ كيرُو قَلَانِي قِيَاسْ اَيلَه — de la juger du reste.

مَجَارْ قِيَافَتِنَه كيرْمِشْ — il s'habilla en hongrois.

باشنه قیامت قوپدی	il resta tout éperdu.
قیمتن بلمز	il ne s'y connoit pas, il ne sçait pas ce qu'il vaut.
آیاغم قیدی	j'ai glissé, j'ai fait un faux pas.
قیمه بکا	ne me tuez pas. épargnez-moi.
ماله قیمدی	il n'a pas voulu faire la dépense, il a épargné son argent.
قیوسن یمدیلر	ils n'eurent pas ce soin, ils s'en embarassèrent fort peu.
کاروکسبلرنه مشغول ایکن	étant occupés à leurs affaires, et à gagner leur pain par leur industrie.
بکا کار ادنا در	la chose m'est très facile.
کارک دکلدر بو	ce n'est pas là votre affaire.
کاه اولورکه	il arrive, il se trouve quelquefois que...
النده کپچه طوتردی	il tenoit en main un écumoir.
بکا تقریر اتدوکلری کبی	côme vous m'avez raconté.
کلدکلری کبی	aussitôt qu'ils viendront, aussitôt qu'ils vinrent.
عقللو کچر عقللو کچنور	il passe pour sage, pour un hôme entendu.

784

کوکلکدن نه کچرسه
toutcequi vous viendra à l'esprit.

سزده بر صوباشیدن کچدی
vous aussi permettez qu'un chef de la garde perisse.

یانندن کچدی
il passa proche de lui.

خاطردن کچمش
ça n'est pas venu à l'esprit.

تحمل اولنجق مرتبه لرینی کچدی تحمل اولنجق مرتبه لرندن کچمشدر
ces choses là ne sont plus supportables, ont passé les bornes.

سوزی حکمی کچر
ses parolles passent, ont du poids, ses ordres sont executés. il a du credit, il a du pouvoir.

سزک بونلره سوزکز کچمیور
ils n'executent pas vos ordres.
il ne vous obeissent pas.

سنلک خاطریچون بو دفعه دخی کناهندن کچه یم
allons par amitié pour vous je lui pardonnerai encore cette foisci.

بز بو علمده ماهر کچرکن ایش ایشدن کچدی دریا بلاسی باشدن آشدی
quoique je passe pour un homē habile et parfait dans cette science, c'en est fait de moi, je suis perdu.

کچندن کچ
~~oubliez~~ oubliez le passé, n'en parlez plus.

بزه کدر ویرن اولدرکه
cequi nous donne du dégout, du désagrement est que...

خاطرنه کدر کلمز
il ne s'en offensera pas.

کرچک تازه ایمش اما
c'est vrai: il etoit jeune, mais...

کرچک چقدی
ça c'est verifié: le rapport s'est trouvé veritable.

کرچکسن	tu dis la verité, tu as raison.
چوقه‌لری کردردی	il fit etendre les draps, il etendit les draps.
کرک مسلمان اولسون کرک رعایا اولسون	soit turcs, soit sujets.
کرکدر که	il faut que, il est necessaire que...
کرک اولور	ça servira, ça sera de besoin. il sera necessaire, on aura affaire de lui.
کرم ایله	je vous en prie, de grace.
بنم جانم لطفو احسان ایله برکره جلک اولسون =	mon cher cœur, rendez-vous à mes vœux, une seule fois
= صبره مجالم قالمدي	me suffit, je n'ai plus de forces pour resister.
~~[illegible]~~ شو آتي کزدر	promenez ce cheval.
یرامز بولده کزر وارایسه	s'il s'y trouve quelques brigands, quelques coquins.
کستاخلقدر امّا	il est vrai, c'est hardi, c'est incivil, mais...
کستاخلقدر فامّا سزکر کمسز	il est vrai que c'est de la derniere hardiesse ; mais après tout qui êtes-vous?
همان طورمه وار کستاخلغکي بلوب عذر خواهلق ایله	allez-vite sans vous arreter reconnoitre votre temerité, et faites-en vos excuses.
کسلان باش ینه بتمز	la tête une fois coupée ne revient plus.

مجالی کسلدی — les forces lui ont manqué.

هر نه طرفه کیتسه آردندن کسلمز — de quelque coté quil aille, il ne le quitte pas.

امیدم کسلدی — je n'ai plus d'esperance.

عقلم کسرکه — je crois que...

بو رازی کمسیه کشف ایلمدی — il ne revela ce secret á personne.

کشف اولنسون آدم کوندردی — il envoya du monde pour sçavoir la verité, pour s'informer coṁe la chose etoit arrivée.

بکا کفایت ایدر — ça me suffit.

نه کفرته یرار — á quoi sert, á quoi est-il bon?

بر کفرته یرامز — il ne vaut rien, il n'est bon á quoique ce soit.

الکدن کلور — cela depend devous, vous le pouvez faire.

ویرله کلدوکی اوزره — coṁe on donne ordinairement.

حقلرندن کلندی — ils ont été punis coṁe ils le meritoient.

حقندن کلمز — incorrigible, sur lequel les chatiments ne font rien.

کم سویلمز — il ne parle pas mal.

كم آني سويلر كم بوني سويلر — qui dit ceci, qui dit cela.

كمسنه يه وارمدم — je n'ai été chez personne.

سكا كملكم يوق — n'ayez pas peur que je vous fasse du mal, je ne vous veux pas de mal.

الله سني كملكدن بلادن صقلسون بكلسون حفظ ايلسون — que Dieu vous preserve de tout mal, de toute infortune.

بو خصوصده صوچم كناهم يوقدر — je n'ai point de faute en cette affaire.

بر آز تفكر ايدوب كندويه ايتدي — après avoir un peu reflechi, il se dit à lui meme.

بوني اتمكه جاني يوقدر — il n'oseroit pas le faire.

عورتنه بر آعلا كوتك چالدي — il a assommé sa feme de coups.

ايشي كوجي يوق — il n'a rien à faire.

كوجمه كلدي — cela m'a deplu. il m'a faché, offensé.

ايشني و كوجني ترك ايدوب — laissant là ses affaires et ses occupations.

اوقنمسي كوجدر — c'est difficile à lire.

يارين كوچ وارمي — partirons-nous demain?

ينه كورشورز — nous nous reverrons encore.

يدي كوبك صاير — il compte sept generations.

بو ايشي كورلككه اتدم — j'ai fait cela pour vous mepriser.

كندو كوزكز ايله كوررسز — vous le verrez de vos propres yeux.

صنعتي استاددن كورمدم — personne ne m'a montré mon metier, je ne dois point aux soins d'un maitre ce que je sçais.

كوردكمي — vois-tu?

كوريم سني — je verrai coment tu t'y prendras, si tu executeras bien la commission.

كورنن كويه قولاغز لازم دكل — on n'a point besoin de guide pour un village que l'on voit. prov.

بونلره بر كورنمك لازم كلدي — il faut necessairement se montrer une fois à eux.

هر كمسنه يولنه كوره كيدر — chacun suit son inclination.

كوزك آچ — ouvrez les yeux. prennez garde.

كوزك آيدين — je vous felicite, je vous fais mon compliment.

دوستلغه بقميوب وصلحي كوزتميوب — sans observer les droits de l'amitié, et sans aucun égard pour la paix.

كوزل سويلرسن فاما — tu parles bien, mais...

نه وقت قپو آچلدوغني كوزلردي — ils epioient le moment ou l'on ouvriroit la porte.

789

عَسْكَرِ كُفّارِي كوزلمكه pour observer, reconnoitre, espionner l'armée des infideles.

كوزل كوسترور ça paroit beau.

كوكل ويرمه آكا ne vous y attacher pas. ~~ne veuez devez y avoir bœuf (?)~~

آني اتمكه كوكلي يوقدر il n'a pas le cœur de le faire.

كوكلمجه اولمدي ça n'a pas réussi come je souhaitois.

كوكلنجه شويله فكر ايلدي il pensa en lui meme de cette façon.

كوكلندن ايدر il se dit en lui même.

اوج كونلك يولي بر كونده قطع ايدوب faisant dans un jour trois journées de chemin, c. a. allant avec une extreme vitesse.

بر ايكي كونلك عمري بله كچوره لم passons ensemble un, ou deux jours.

كونلكلري قطع اولندي on leur retrancha leur payes.

اقليم بنم در ديو كوينمه ne vous glorifiez pas de ceque la province vous appartient.

كيدشيدر c'est sa ruine, c'en est fait de lui.

كيفم يوقدر je ne suis pas de bonne humeur.

مشركيندن كين آلوب s'étant vengé des infideles.

790

لازمْ كلورسه	s'il est necessaire, si ça sera de besoin.
لازمْ دكلدرْ	il n'est pas necessaire.
ايلچي اولمغه لايقْ	propre à etre ambassadeur, digne d'etre ambassadeur.
لايقْ اولدوغي اوزره	comme il convient.
لباسمي نيلدكزْ	qu'avez-vous fait de mes habits ?
لذتني آلدي	il l'a gouté, il y a pris gout.
لطفْ ايله	faites moi la grace, je vous en prie.
بيرامكزْ مباركْ اوله	je vous souhaitte un bon bairam.
سويلمكه مجالي قالمدي	il n'eut plus la force de parler.
چوقْ سويلمكْ عورتلره مخصوصْ	c'est le propre des femes de parler beaucoup.
مدارا سمتنه سالكْ اولوبْ	prennant le parti de dissimuler, usant de politique.
كوندرمكْ مرادمزْ ايدي	nous avions envie de vous envoyer...
بزه بو رنكدنْ مرادي ندرْ	quelle intention a t'il en nous jouant cette piece, en nous jouant ce tour ?
بوني ايتمكدنْ مرادْ نه	à quoi tend, à quoi aboutit cela ?

بيوك مرتبه يه چقدي | مرتبه يه چقدي | il parvint aux honneurs.

نه مرتبه ضبط و ربط ايله مقيد اولدوغمزي اشتمشسز | vous avez entendu avec quel soin et quelle application nous gouvernions, et tenions en respect nos sujets.

حالتري بربادّ اولمق مرتبه سنه وارمشلر | ils ont été sur le point d'être ruinés.

قادر اولدوغمز مرتبه | autant que nous pourrons.

مسلمانلق دكل | ce n'est pas l'action d'un bon musulman.

معذور اولسون | pardonnez-moi.

الله سزي عمر ايليه | Dieu vous donne une longue vie.

معنا سنه كلور | on s'en sert pour exprimer . . .

مقيد اولمه | ne soyez pas en peine.

اوتردوغي او ملكي در | la maison où il demeure lui appartient en propre.

ممكن دكل | c'est impossible.

قورتلمه سي ممكن دكل | inévitable.

قطعا بلنمه ممكن اولمدي | il n'a pas été possible d'en avoir connoissance.

زياده ممنون اولورز | nous vous en aurons les plus grandes obligations.

مناسبت دوشرسه — si l'occasion se presente, si les circonstances deviennent favorables.

منت سكا قالدي — c'est vous dont je souhaitte cette grace, c'est vous qui pouvez me rendre le service.

بوني ايدرسكز كلي منت اولور — si vous faites cela, vous me rendrez un tres grand service.

جانمه منت — cela me fera plaisir, c'est tout ceque je souhaite.

واقع ميدر دكلمي در معلومهز دكل — nous ne sçavons enverité si c'est arrivé, ou non.

يوركدۀ وار ايسه چق ميدانه — allons, si vous avez du cœur, venez vous eprouver.

نزاعمز روزكاردن اوتري ايدي — notre dispute etoit parrapport au vent.

نقد آقچه ايله آلدم ورهسيه آلمدم — je l'ai acheté argent comptant, et non pas á credit.

نقدر آدمسز — combien etes-vous?

نقدر وار ايسه — tant qu'il y en a, tout autant qu'ils sont.

نقدر دخي آز اولورسه — quelque peu qu'il y en aye.

هر شيئك نوبتي واردر — chaque chose á son tour.

نوبتكه كلور — vous aurez aussi votre tour.

نوبت سكا كلدوكي زمانده — lorsque votre tour viendra.

نه او نه بو	il ne fait ni l'un ni l'autre.
نه اوواردر نه بو وار	il n'y a rien de tout cela.
بو نه اصل حركتدر	quel procedé est cela!
نه اولسه كرك	qu'est ce qu'il y a, qu'en sera t il?
دوستلغه لايق اولان نه ايسه آني وجوده كتورك	faites tout ce que l'amitié exige.
نه حال ايسه	de quelque maniere que soient les choses.
عقوبته نه دن مستحق اولديلر	pour quel sujet les condamne t on au supplice?
نه سي قالدي	qu'est ce qu'il lui est resté de ce qui lui appartenoit?
نه سي وار	qu'est ce qu'il a?
نه سي در	que lui est il? est ce son frere &c.
بو شهر نه شهر در	quelle ville est cela?
نه عجب حكمكز يورومز	qu'il est etonnant que vos ordres ne soient pas executés?
بونلر نه مقوله آدملر ايمش	quelle sorte d'hommes est cela?
نه بويده در	de quelle taille est-il?

comment vous portez-vous?	نه در حالڭز
dans l'intention d'y aller.	وارمق نيتيله
c'est mon intention.	نيتمدر
j'ai intention, j'ai dessein....	نيتم واردر
qu'il en arrive ce qu'il voudra.	نيجه اولورسه اولسون
qu'est ce que cherche un home au milieu du feu? qu'y at il á faire?	آتش ایچنده آدم نیلر
que voulez-vous qu'il fasse? que peut il?	نیلسون الندن نه کلور
portez-vous bien, tacher de vous bien porter, je vous souhaite une parfaite santé.	صاغ اول وار اول
il fait bien, il a raison.	ایو وارور
il a bien fait.	ایو وارمش
ou aboutira cela?	نه یه وارر بو
peu á peu le mal á empiré et est devenu á craindre.	واردقچه فساد آرتوب بیودی
il est arrivé ici sain et sauf.	بو جانبه صاغ و اسن واصل اولمشدر
ils le firent boire beaucoup.	آکا وافر ایچوردیلر

وصفه كلمز وصف اولنمز — ça ne peut point se décrire.

ولايتنه كتدي — il est parti pour son pays, il a été dans son pays.

اول شهر ديره ايله آلندي — l'on prit cette ville par accord.

هپ سز سبب اولدكز جزاسن چكه سز — vous êtes tous la cause du mal, vous devez être tous punis.

هر نه اولورسه اولسون — quil arrive cequil voudra.

هر قنغي كويه اوغرامشلرسه — dans quelque village quils ayent été.

هر نه يه قادر ايسه — tout cequil peut faire.

آنلردن هيچ بريسي وارمسون — que personne d'entre eux n'y aille.

اليدن ياپشوب — le prennant par le bras, par la main.

طوغرويه حق ياردمجيدر — Dieu assiste le juste, et celui qui marche droit.

دورت ياشنه قدم باصدقده — lorsquil eut atteint l'age de quatre ans.

كوزلري ده ياشرمغه باشلدي — mais ses yeux commencerent à se remplir de larmes.

قورو ياننده ياش دخي يانار — ~~le vert~~ l'humide brule ~~aussi~~ même auprès du sec. prov.

ياننده كيني عورت صانوب — prennant pour sa femme la personne qui etoit assise auprès de lui.

كيمدر او — qui est là, qui est ce? يبانجدن دكل ami.

آني يتاغنده بولدي — il le trouva dans son lit, dans sa retraitte.

جمله يريوزنده اولان پادشاهلر — tous les roys de ce monde.

ير دمر كوك بقر — la terre est pour moi de fer, et le ciel de bronze prov. c'est a. d. rien ne peut me réussir. الم بر شيئه ارشمز.

ير كوتورمز عسكر — armée immense, dont la terre ne peut pas porter le poids.

بربلدوكلك يراولمدوغي معلوم اولدي — l'on voit bien que vous ne vous doutez de rien.

ير كوستردكلري اوتوردي — il s'assit à l'endroit qu'on lui designa.

ايكيسي بر يردن ياتمزلردي — ils ne dormoient pas tous les deux à la fois. l'un veilloit tandisque l'autre reposoit.

املاسي يرنده — il ecrit correctement.

نمچه طايفه‌سني اصلا آدم يرينه قومزلر — ils ne font aucun cas des allemands.

نيه يرار نه كفرته يرار — à quoy sert-il? à quoy est-il bon?

اسكي دوست دشمن اولمز اولسه‌ده يراشمز — un ancien ami ne devient point ennemi, et s'il le devient, c'est honteux.

ضيافت يراغين قلدي — il fit les preparatifs du repas.

دوكن يراغين تداركه مشغول اولديلر — ils s'appliquerent à preparer tout cequi etoit necessaire pour la noces.

يَرْ آلْتِنْدَنْ چِقْمِشْ — il est sorti de dessous terre, des entrailles de la terre.

بِر آزْ يَرْ كِتْدِي — il fit quelque peu de chemin.

اَثْوَابُ و اَثْقَالْلَرِينِي يَغْمَا وَغَارَتْ اِتْدِيلَرْ — ils leur prirent tout ce qu'ils avoient.

بِنَالَرُكْ يِقِلَانْ يَرْلَرِي تَعْمِيرْ اُولُنْدِي — on a reparé les endroits des edifices qui etoient minés, detruits.

پَادِشَاهَه يَقِينْ اُولْدِي — il eut accés auprés du Roy, il devint un de ses favoris.

شَهْرَه يَقِينْ كَلْدِيلَرْ — ils s'approcherent de la ville.

يَقِينْ اُولْمِشْكِه هَلَاكْ اُولَا — peu s'en fallut qu'il ne mourut.

بَازَارْ سَنْدَنْ يَكَا — le marché est avantageux pour toy.

قَپُودَنْ يَكَا اُولْدِي — il se prepara á sortir.

بَنِي يَكْلِشْ آلْتَدِيلَرْ — ils m'ont accusé pour un autre.

يَلَانْ سُويلَرْسِنْ — tu as menti; tu en as menti.

اِيكِي يِلْلِقْ خَرَاجِنِي تَسْلِيمْ اِتْدِي — il paya le tribut de deux années.

آتُمْ يَمِنِي كَسْدِي — mon cheval á mangé toute son avoine.

سَنْ نَه يُورَكْلَه كَلْدُكْ — avec quel cœur etes-vous venu? comment avez-vous eu la hardiesse de venir?

798

نه یوزیله گلدک — de quel front êtes-vous venu ici ?

بر یوزدن اولمز — ça ne peut se faire en aucune manière.

یوزینه باقلمز — on ne peut la regarder sans en devenir amoureux.

رجا ایلسه یوق دیمز — s'il l'en prie, il y consentira.

یوق یره کندوکه زحمت ویرمه — ne vous donnez pas de la peine inutilement.

ایشی یوق — il n'a rien à faire.

یوقرده یازلدوغی کبی — comme il est marqué cy dessus.

یولجی اولدکمی — devez-vous partir ?

هر قنغی یکا یونلرسه — de quelque coté qu'il aille.

ییجک حاضرمی — le manger est il prest ?

یله وارمزسه عجبدر — c'est surprenant s'il ne perit pas.

جوانه بر دخی بقدی کوردیکه یرنده یللر اسر — il tourna une seconde fois les yeux du coté du jeune homme pour le considerer, mais il ne vit plus rien.

کندوفی ینی قلمیه — qu'il ne montre point de la legereté, qu'il prenne un air grave.

کنجلکدن قوجه لغه وارنجه — depuis la jeunesse jusqu'à la vieillesse.

باشدن آیاغه دك	depuis la tête jusqu'au pied.
يولي شاشردم	je me suis egaré.
اكسك اولمزدي	il etoit toujours present.
اون بش ييلدر كيده لي	il y a quinze ans qu'il s'en est allé.
هله اشته بن كيدرم سن خوشچه قال	quoiqu'il en soit, je m'en vais, portez-vous bien.
بو صورت سكا از چوق بكزر	ce portrait vous ressemble.
كلوب قولاغمه فسلدادي	il m'est venu parler à l'oreille.
شهره يقين كلدك	nous nous sommes approchés de la ville.
موم يقده كتور	apportez-moi de la lumiere.
مقبول همايون اولمدي	il n'a point eu d'accés chez le Roy.
بو ايولغي سندن بلورم	je vous suis redevable de ce bienfait.
بو بكا آغر كلدي	cecy me pese.
باشكه كلن شيلري برر برر بيان ايله	racontez-moi les malheurs qui vous sont arrivés.
باشكدن نه لر كچمش	que n'avez-vous point souffert?

800

قپودن بگا اولدي	il s'est preparé á sortir.
فقيره دستگير اولدي	il a secouru le pauvre.
چوقلق آكا آچلمه	ne vous ouvrez pas tant á lui.
اولقدر بكا جفا ايتمه	ne me tourmentez pas tant.
بورايه صاغ سليم واصل اولدي	il est venu ici sain et sauf.
بر طاشه بر آقچه نرخ قودیلر	chaque coup de pierre a été estimé un denier.
عالم قدسه گذار ايتدي	il a passé á la vie eternelle.
حق تعالى جنتده حيات ابدي ويره	Dieu donne la vie eternelle dans le paradis.
طالعم اشلدي	la fortune me favorise.
تدبير دلپذيريني استحسان ايتدي	il a approuvé son conseil.
هنرلي در	il est industrieux.
بر كورشده آني سودم	aussitot que je l'ai vu, je l'ai aimé.
نه ايشلرسيڭ	que faites-vous?
نه در حالك	comment vous portez-vous?

يولجي ميسيڭ	étes-vous de partance?
كويلري اوروب غارت ايتدي	il a ravagé les villages.
سنڭ بڭا ايتدكڭ ايلكلري بلورم	je reconnoitrai vos bienfaits à mon egard.
سنڭ ايلكلري هيچ اونتمم	je n'oublierai jamais les bienfaits que vous m'avez rendus.
بش يرمق بر دكل	chacun vit à sa Mode.
كيفي چاتدم	je suis gay.
بريمز آلدنمق كرك	l'un de nous se trompe.
قورقوسندن بكزي صولدي	il a pali de crainte.
ايو طبان چالدم	j'ai fait beaucoup de chemin à pied.
مابينلرنده اولان محبت بيوكدر	ils sont liés d'une étroite amitié.
بري برينه اينانمق دوستلغڭ ايشي دكلدر	les amis ne doivent point se deffier l'un de l'autre.
كلّه سني بردن اوجوردي	il lui a coupé la tête d'un seul coup.
قرداشمي كنديه يولداش ايدندي	il a pris mon frere pour compagnon.
بو ولايتڭ هواسنه آلشمدم	je n'ai pu m'accoutumer à l'air de ce païs cy.

بوندن علاقه‌م کسلدي — cela ne me regarde plus.

نه یوزکله بورایه کلدک — comment avez-vous eu la hardiesse de venir ici?

ایتمکه جانی وارمي — aura-t-il la hardiesse de le faire?

خیر علامت دکل — ce n'est pas un bon signe.

قدم کتوردک — vous êtes de bon augure.

قولاغمه دکدي — je l'ai entendu dire.

ایکي قارپوز بر قولتوغه صیغمز — il ne peut y avoir deux Rois dans un Royaume.

الله سني معمر ایلیه — Dieu vous donne une longue vie.

کوجله دوشرک قالقرق اوه کلدم — avec grande peine je suis revenu à la maison tantôt en tombant, tantôt en me relevant.

خاطري جلب ایلدي — il s'est attiré mon amitié.

بنم بر یرم طوتماز — je suis pris de tout le corps.

باشنه یازیلي ایدي — ainsi vouloient les destins.

بو ایمش باشنه یازلان یازي — c'étoit la destinée.

باشني میدانه قودي — il s'est exposé aux perils.

سکا علم حکمتنه تسلیمی یوقدر	en fait de philosophie il ne vous cede pas.
خیرینی کورمیه سن	je souhaitte que vous n'en jouissiez point.
جدبجد سوز صاحبی درلر	l'authorité est hereditaire á leur famille.
بنی رفیق ایدندی	il m'a pris pour compagnon de voyage.
صقن اهمال ایلیه سن	prennez garde de negliger.
سکا مرافقت ایدرم	je vous accompagnerai dans votre voyage.
ندن کاه که سنکله چوقدن خبرلشمیورز	pourquoi avons-nous in=terrompu le commerce de lettres?
قارش مورش بر یره جمع اولدیلر	ils s'assemblerent en desordre dans un endroit.
بو شیئه سنی مباشر ایتدم	j'ai laissé cette affaire á votre arbitre.
هوا اچلدیغی کبی یوله چقارم	aussitot qu'il fera beau, je me mettrai en chemin.
ایشینی بلور	il fait bien ses affaires.
کندو فایده که بقرسن	vous ne regardez que votre profit.
بن سنک ایلوکنه چالشرم	je ne travaille que pour votre bien.
حضوریمزه ملاقات ایتدی	il s'est presenté devant nous.

pour vous faire connoitre la verité.	حَقِيقَتِنَه وُقُوفِكُزْ اُولْمَقْ اِيچُونْ
ceci me regarde.	بُوشَيْ بَكَا بَقَرْ
cela m'appartient.	بُوكَا عَلَاقَهَمْ وَارْدِرْ
il est bienfait du corps.	نَارِينْ اَعْضَاسِي وَارْدِرْ
il est venu ici.	بُورَايَه كَلْدِي
faisons le compte.	سَنَكْلَه حِسَابْ كُورَه لِمْ
il est certain que nous irons.	وَارَهُمِزْ مُقَرَّرْ دِرْ
c'est un homme de bonne foy.	دَرُونِي پَاكْ وَصَالِحْ آدَمْدِرْ
j'ai fait cela par son conseil.	بَنْ بُوشَيْئِي آنِكْ مَعْرِفَتِيلَه اِيتْدُمْ
je ne consens pas à cela.	بَنُمْ بُوشَيْئَه رِضَامْ يُوقْدِرْ
ils s'en allerent en ordre.	صِرَه وَارْدِي كِيتْدِيلَرْ
je l'ai eu avec grande peine.	كُوجْيلَه اَلُمَه كَيرْدِي
cela me coute beaucoup d'argent.	بُوبَكَا چُوقْ آقْچَه يَه دِرْ
cela est contraire à l'ancienne coutume.	مُعْتَادِ قَدِيمَه مُخَالِفْدِرْ

805

بنم كلديكم بر كمسنه يه ضرر ويرمدي — mon arrivée n'a causé aucun dommage.

بنم بونده بولنمدغم بكا چوق ضرر ايتدي — mon absence d'ici m'a causé beaucoup de dommage.

خبر ويرمكله سكا نه ضرر اولدي — quel tort vous ai-je fait de l'avoir averti.

بو سوزلردن چوق ضرر كوررسن — votre mechante langue vous attirera beaucoup de mallheur.

عادت قديمه اوزره كيده لم — Suivons l'usage.

عادت ايتمه — n'introduisez pas de nouvelle coutume.

قيدكي كور — prenneZ-garde à vous.

سن بو يلان سويلمكدن وازكچمزميسن — ne cessereZ-vous jamais de mentir.

مالملكني تلف ايتدي — il a consumé tous ses biens.

اعتبار ايتمز اولدي — il a meprisé.

عثمانلي اوزرينه عسكر چكدي و قرلدي — il a mis sur pied une armée contre les turcs, et il a été vaincu.

خلقكي اصلاح ايله — corrigeZ vos mœurs.

كيتدي وار دي — c'en est fait.

مقرر كلدي — on l'a continué dans sa charge.

شاشدي قالدي
il est devenu tout confus, et il s'est troublé.

دوستلغه لايق دگلدر
cela est contraire à l'amitié.

نه یاپملو زمانه کوره قوللنملی
que faire? il faut s'accommoder au tems.

اشته بو بلجه سنه يم الدیورسه خوش یوخسه سن صاغ اول
tel est mon naturel si vous en êtes content, voilà qui est bien, sinon, adieu.

ايلدك مالني ير
il mange le bien d'autrui.

هر شيئ كندونه چكر
il s'empare de tout.

ايلدك ضررندن كندي فائده كورر
il s'engraisse des malheurs d'autruy.

هر نه يره كيتسك بلجه كلورم
je vous suivrai partout où vous irez.

اومه دك برابر كلدي
il m'a accompagné jusqu'à ma maison.

سنك عملركك سوزلركه اويماز
vos actions ne s'accordent pas avec vos paroles.

بر كمسه ايله ديرلك ايده مزسن
vous ne pouvez vous accommoder avec qui que ce soit.

بزم طبيعتم سنككنه اويار
nos mœurs se ressemblent.

خاطرم ايچون سوچلرني باغشله
pardonnez leur pour l'amour de moi.

كندويني چوق طصلر
il se vanta beaucoup.

آني كندويه دوست ايدندي	il s'est attiré son amitié.
حلال مال ضايع اولماز	le bien qu'on a acquis par des voyes justes ne se perd jamais.
حرام مال ضايع اولور	le bien mal acquis ne fait jamais de profit.
بو لاقردي سكا در	c'est à vous que s'adresse ce discours.
بني سلاملمدن كتدي	il est parti sans me dire à dieu.
بنم اك بيوك خصمم سن سين	vous etes mon plus dangereux ennemi.
سنك آنكله نه ايشك وار	qu'avez-vous à faire avec lui.
دوشكن ديو ايشتدم	j'ai entendu dire que ses affaires alloient bien mal.
نه حاجتلري بو ايش سنكدر	que leur importe-t-il? ce sont vos affaires.
بن آكا شويله بر ايش آچه يم كه ايتدكلرينه پشيمان اولسون	je lui susciterai de si belles affaires quil se repentira de tout cequil a fait.
كندي كندينه ايش آچدي	il s'est fait des affaires.
ايلدك ايشنه قارشمه ده كندي ايشكي كور	melez-vous de vos affaires sans vous embrasser de celles d'autruy.
سنك اوكودك بكا لازمدر	j'ai besoin de votre conseil.
بنم خرجديكمه سن نه قارشورسين	si je fais des depences, de quoi vous melez-vous.

بو شيده سنك بني سوديكني طويدم
j'ai reconnu dans cette affaire combien vous m'aimez.

سني دكه مك ايچون ظنمدم
j'ai dissimulé pour vous eprouver.

بندن ياشلو در
il est plus agé que moi.

هپسني سنكلين بلورسن
vous mesurez tout le monde à votre aulne.

كركمزمي ايدي كه اوّلدن بليدم
ne falloit-il pas que je le sçusse auparavant.

اودن طشري چقمدكندن طشرده نه اولدوغني بلمز
comme il ne sort pas dehors de la maison, il ne scait pas ce qui arrive dehors.

بنكلين سنده پشيمان اولورسين
vous vous en repentirez comme moi.

اولايدي بكا حظ ايدردم
si cela eut été, il m'auroit fait beaucoup de plaisir.

بر اوفاق آقچه ديسكده اوستنده بولنماز
il n'a pas un sol dans la poche.

فايده سي ضررندن چوق
il a plus gagné qu'il n'a perdu.

بو سكا عيب شيء در
cela est honteux pour vous.

آكا ايكي قات زياده ويردي
il lui a donné le double.

يازق كه اوله آدمي اولدررلر
c'est dommage de faire mourir un si honnete home.

آشفته سيدر
il l'aime à la folie.

je reparerai le dommage qu'on vous apportera.	سنك ضررني اودرم
vous etes á nous aujourd'huy.	بوكونلك بزم سين
il faut attribuer cela á la jeunesse.	كنجلك بلاسيدر
il a coutume de dormir jusqu'a midi.	اويله‌لرجه اويور
je n'ai pas pu dormir de toute la nuit.	بتون كيجه اويويامدم
je l'ai entendu murmurer.	مرمرلاديغني اشتدم
á force de parler, il m'a rompu la tête.	سويليه سويليه باشمي آغرتدي
j'ai envie de partir aprés demain.	يارين دكل اوبركون كيتمكه نيتم وار
cette maladie domine partout.	بوخسته‌لك دورت طرفه يايلدي
qui donne vite, donne deux fois.	بيشين ويرن ايكي ويرر
s'il se perd quelque chose, je m'en prendrai á vous.	برشي غايب اولورسه سندن بلورم
les services que vous lui rendrez, je les croirai fait á moy.	آكا ايتديكك ايلكلري صانكه بكا ايتمش اولورسين
voila la cause de mes malheurs.	بو بزي هلاك ايتدي
s'il n'y eut été, je sçavois ce que j'avois á faire.	اول اولمايدي بن ايشمي بلوردم

سَبَبْسِزْ چاغِرْمَقْ دَلِيلِكْدُرْ — c'est etre fol, que de crier sans raison.

اوُچْ ساعَتْ طوُرُرْ بِرْ شَيْ اِيتْمَكَه — il est trois heures à faire une chose.

اِيشِي كوُجِي آصِيلْجَقْلِقْدُرْ — il ne pense qu'a la malice.

دَلِيدُرْ دِيُو يَرامَزْلِكِنِي اِعْتِذارْ ايدَرْ — sa folie sert d'excuse á la mechanceté.

بُو شَيِّ اوُزَرِينَه آلْدِي — il s'est chargé de cette affaire.

اَلِي يوُفْقَه دُرْ — il n'est pas riche.

هَرْ وَقِتْ بِرْ اوُلْمَزْ — Ça ne peut pas être toujours la même chose.

118

يباق ديو اوصورمه سكمه ديين بولنور

يكت بلن يوقش اوزر يوقش بلن قوجه اوزر

هر يي هم آشك چناغكه اويدر

يمورطه اولسه اوينكه ارمود صاپنه دوزر بوينكه

یالکز یتانلک ایشی اوکمز — یوک آلتی اوستی اولور اما آلچغی یوجه سی اولمز

یوغون انجه لنجه انجه اوزیلور — یخشولی چواله قوسک سکی طوملی کلوب تشقلری طشره چقر

یکلش بغداددن دونر — یوخسوللک چکندکی کندی کورکنه زیاندر

یالکز طاش دیوار اولمز هر کوردیکک یار اولمز — یکشغی صاغ سکر

یوز یوزدن اوتانور — ینکه کدن استه ویررسه ده ینکه‌ک ویرمزسه ده ینکه‌ک

یالکزلک بر الله‌ه یاراشور — یومه ده ایناغه یومه سزده قالمه

یدہ کی یوزی کمسه باصمز — یخشول بایرسه چناغی بایمز

یقیلان یقیلانی سور — یول آدی یولر

یوقلق طاشدن قتیدر — یتکلو آناسی قوینن آرار

itiklu celui qui a perdu quelque chose.

یمان کون ایو اولور یمان خوی ایو اولمز — یولک باجندن آغلمز

یورغانکه کوره اوزان — یقین نشان کور اولور آقی اوران ار اولور

یانقولنان قیا یقیلور — یخشی آش قالمقدن یمان قارن چاتلسون

یوغوردین صاقنن یمز بورانی — *bourani* sorte de manger sur le quel l'on repand du *iogourt*. — یلانک سومدوکی یارپوز اینی قپوسنده بتر

car pour. de la Mente. dit *nané*.

ییان ایچر قونان کوچر — یلان نقدر اکری ایسه اینی قپوسنده طوغریلور

ییکیتلرده اوندر طقوزی قاچمق بری طورمق

یوالندی تجره قپاغنی بولدی

یا دوه یا دوه‌جی یا تخت یا بخت

یمالو اسباب چوق قلیانور

یا دولت باشه یا قوزغون لشه

یمش آغاجه دیبنه دوشر

یا تخت یا بخت

یالکز قاضی یه کیدن صقالنی صغایه چقار

یمشکه ایوسی طوکز یر

یغمور یاغسه قیش دکلمی اوکسوز حالنی بلسه خوش دکلمی

یوم جدید رزق جدید

یولجه کیدن یورلمز

یرامز قوکشونکه یدی محله یه ضرری واردر

یانمده کی یانمده قارشومده کی جانمده

یای یای سلامت

یوکسکدن بقان آلچغه تیز اینر

یولی یول ایله اورمانی بالته ایله

یین بلمز طوغیان بیلور

یقاسی آچلمدق لاقردی

یالکز دعواجی صقالنی صغار

یار یقلدوغی وقت تورار

یول اری یولده کرک

buke یول بوکه در

یولداش اولدوغک کشینک آدینی صور

ienen ینان یرده برکت واردر

یکیدم صاغ اولسون بولنمین قز اولسون

[illegible]

یرکدیکنی یل بیلور یر الچاغنی سیل بیلور

ي

یوركك آت كندو یمین آرتورر — یارامزك خصمی اللهدر

یر دمر كوك بقر — یالكز بر طاش ایله دیوار اولمز

یوقارو توكرسم بیوغم آشغه توكرسم صقالم وار — یلدزك آلاجه سی طشره دندر انسانك آلاجه سی ایچره دندر

یاوری قوشك آغزی بیوك اولور — یكرنجینك اوی یانمش هیچ كمسه اینانمش

یمدیغم آشك ایچنه صیچان دوشسون — یوكی اوكوز چكر عربه ایكلر

یرتجی قوشك عمری آز اولور — یارنكی طاوقدن بوكونكی یمورطه یكدر

ینه آدم آدمك یوزینه بقار — یغموردن قچان طلویه اوغرار

یواش آتك باشن طوتان چوغ اولور — یل اسمینجه یپراق قیملدامز

یمشین یه آغاجین صورمه — یتان آرسلاندن كزن دلكو یكدر

یالكز الك صداسی اولمز — یازیجی كندوكی كم یازمز

یاپی طاشی یاپیدن قالمز — یورغانكه كوره آیاغكی اوزات

یل ایله كلن یوق ایله كیدر — یرامزه اوكوت ویرسك كملك اكلر

یوالنن طاش یوصون طوتمز — یكلمز بر الله

یاوز كوپك نه یر نه یدرر — یرار آت مهموزه حاجت ایتمز

هاي ايله كيدن هوا ايله كيدر

هر كيمك دلي طاتلو اوله دوستلري چوغ اولور

هر صبرده بر خير واردر

هر كشي غيريسندن كندويي سور

هر كيمه جانم ديسم بكا جانك چقسون دير

هر زيان بر اوكوت

هر دليه بر اوصلو قومشلر

هر آغاجك يمشي اولمز

هر كسك بر دردي واردر دكرمنجينك صو

هر پرمق بر دكل

هر قيون كندو بجاغندن آصيلور

هر شيك بر صوكي واردر

هر كشي اكدوكين بچر

هر شي كندو آصلنه دونر

هر كشي ايتدوكندن اوطانور

هر شي اولور بتر لكن اولمه چاره اولمز

هر كشي ايتدوكيني بلور

هر زيان بر فند نه زيان دوكنور نه فند

هر آتدوغك اوق نشانه اورمز

هر كس كندويه چيقاني بلور

هر صقالدن بر قيل آلور

هر شيك يكيسي دوستك اسكيسي

هر كون بيرام اولمز

هر كشيه كندو عادتي كوزل كلور

هر طاش يرنده آغردر

هندستان فيلي سوري سكدن قايرمز

هر يرك بر طوريسي واردر

ویره سیه شراب ایچن ایکی کره سرخوش اولور

ویره سیه دعا قبول اولمز

وارشکه کلیشم ترخانه که بلغور آشم

واران کلن اوکجه در ایش بتورن آقچه در

ویرن الی کسمزلر

نوبت دگرمنده اولور

نه اولدیسه بکا اولدی سکا نه

نه صاتورسک اشکه کلسه کرک باشکه

نه آلان بلور نه صتان

نه یاوز اول آصل نه یواش اول باصل

نه ویرسک الکله اوکیدر سنکله

مداره مدارا دیمشلر

مرد کاملدن خطا کلمز

ماضی ذکر اولنمز

مفت سرکه بالدن طاتلو

منتم اللهه در

محبت ایکی باشدن کرك

مسافر کوپك قوردونی بودی آراسنده کرك

مردوانه ایاق آیاق چقیلور

مال مالی قزانور

مال اییسینی سویلدر

مرحمت ایماندندر

لَيْلَكْ عُمْرِي لَقْلَقْ ايلَه كَچَرْ

لُقْمَهَ قَارْنِ دُويُرْمَزْ اَمَّا مُحَبَّتِي آرْتُورْ

لَا قِرْدِيهَ قَرْنِمْ طُوقْ بِيكْ دَرَه دَنْ صُو كَتُورْسِينْ

لَازْ مَعْرِفَتِي آزْ

گیدیده و گوکده بله اوغور واردر

کیم یودی کیم طرادی صحبت کیمه یرادی

گندو دوشن آغلامز

گوبکی اولدورنه سورودرلر

گوز گورهمینجه گوکل قتلانور

گوجیله گیدن گویکز قویونی قورده آلدرر

گوچک بیور دلی اوصلانور

گوزدن ایراغ اولان گوکلدن ایراغ اولور

گلدی آمی اولایدی گندی باشنه اولوردی

كوجه كوزللكده اولمز — كوردكى زمان سكا اويمدي سن زمانه اوي

كسيلدن باش بر دخي بيتمز — كوكل كيمي سورسه كوزل اودر

كور اولدي بادم كوزلي اولدي — كون طوغوسندن بللو در

كل اولنجه سرمه صاچلو اولور — كمرجينكك يانينه وارمه اوزريكه قراسي بولاشور

كشينك كندي اليله اتدوكي دنيا برابره كلسه ايده مز — كندي كوزنده كي مرتكي كورمز ايلدك كوزنده چوب آرار

كجنه ماضي ديرلر — كور اولدركه بر دوشدوكي قيويه بر دخي دوشر

كجه لر كبه در كيم بلور نه دوغرر — كوكلدن كوكله يول واردر

كون طوغمدن نه لر طوغار — كوزه يصماق اولمز

كلمه كلمه دونمه دونمه — كورونن يوله قولاغوز كركمز

كيمك عربه سينه بنر ايسه آنك تركيسني ايرلار — كوكدن نه يغار ايسه ير قبول ايدر

كرك ابدال كرك درويش آقچه ايله بتر هر ايش — كلمي سون دكنيني ده سور

كيمنه هاي هاي كيمنه واي واي — كوكلسزك كوكلسز اولادي اولور

كل دكنسز محبوب انكلسز اولمز — كوكل جنتي آرزولر لاكن كناهلر قومز

كورديكه يدو اولمدي چوردي لايه يه — كيدنه يتلمز

ق

ق

قارغه نجس يملكه دكز مردار اولمز	قپالو آغزه سكك كيرمز
قوزغونه كندو يوريسي شيرين كورينور	قورو يانينده ياش دخي يانار
قنغي طاشي قالدرسك آلتندن چقار	قورد قوجاينجه كوپكلرينك مسخره سي اولور
قوربغه وارق وارق دير	قاري سكلدكدنصكره قپويي قپامه نك نه لطفي وار
قاني قان ايله يومزلر قاني صو ايله يورلر	قومشو طاوغي قومشويه قاز كورينور
قاشقيله يدير صاپيله كوزن چقارر	قورقولو دوش خيره چقار
قرنجه قناد لنجه اجلي يقيندر	قوزغونه صورمشلر كوزل كيمدر ياوريسندن كوزل كورمامش
قان قان ايله باز باز ايله كل طاوق كورخوس ايله	قورقق كوزه كورلدي بهانه در
قضايه رضا بلايه صبر	قولاغوزي قارغه اولانك بورني نجسدن چقمز
قرنجه قدرنجه	قز قوجاينجه دايسي بويننه دوشر
قورتلان بازركان خير اتمز	قورده بوينك نه يوغوندر ديمشلر ايشمي ايله ايناندوغم ايچون ديمش
قرطاله بر اوق طوقنمش اولدخي كندو يلكندن	قورد آدي وار دلكي وار دير باش كسر
قونق قونغي سومز اوصاحبي بريسني استمز	قويون درسي ايچنده كاه سميز كاه آرقلدر
قيتغولكه صحبت حرام	قرلانغج بر صورتسز قوشدر ديمشلر هندستانده چويده الكنه صور ديمشلر

ف

[illegible]

فایده ضررک قرنداشیدر

فقیرک اوغلی اولمقدن دولتلو بیرک قولی اولمق یکدر

فنا فلاح بنم مقبولمدر

فارتی فورتدن بنم قارنم طوقدر

فقیر شیطاندر

فلک اوینی چوق اولور

فلک آیویه قوال چالدرر

ع

عقلمه كلن باشمه كلدي

عقل كيشيه سرمايه در

عارسزه اوكوت كار ايتمز

عربه قرلدقدنصكره يول كوسترن چوق اولور

عاشقه بغداد ايراق دكل يقيندر

عاريتي آته بينن تيز اينر

عاشقنه ايننن ايشدن قالور

عجمي نعلبندن اشكلرده اوكرنور

عيبسز يار ايستين يارسز قالور

عربه ايله طوشان آولار

غريبك دعاسي مقبولدر

غربتده اوكنمك حمامده تركي ايرلامق كبيدر

غريب كوپكك قويروغني ايكي بودي آراسنده
كركر

ظالمك خصمی اللهدر

ظلم ایله دنیا یقیلور

ظالم کندو بلاسن بولور

ظالمه بلاسی یتر

ظالمك ظلمینه باقمه عمرك نقصانیدر

طاغ طاغ اوستنه اولور او او اوستنه اولمز

طاش یرنده آغر در

طامله طامله کول اولور کول دخی دریا اولور

طاغدن کلن باغده کینی قوار

طامدن دوشن طامدن دوشنک حالن بلور

طاغ طاغه قاوشمز ایسه انسان انسانه قاوشور

طوق آدمک آغزلنمه‌سی کوجدر

طوقی دویرمق کوجدر

طورنایه بر اوق طوقنمش ینه کندوسندن بلمش

طوز اتمک یدیکک یره خیانت ایتمه

طوپک صیقندن سیرکی یکدر

طوق آج حالندن بلمز

طوشان طاغه کوسمش طاغک خبری اولمامش

طاغ یورومز ایسه ابدال یورر

طوز اتمک حقنی بلمین آدمدن کوپک یکدر

طاولک سسی اوزاقدن طاتلو کلور

طاتلو سوز یلانی دلکدن و ارسلانی ایندن چقارر

طوغرو سویله اکری اوتور

ضَرَرْ ضَرَرْ اُوسْتُنَه اُولُورْ

ضَرَرْ فَائِدَه نڭْ قَرِنْدَاشِي دُرْ

ص

ص

صبر ایله قورق حلوا اولور و توت یپراغی اطلس اولور

صاقنان کوزه چوپ دوشر

صرب سرکه کندی قابنه ضرر ایدر

صچان توکلندکجه اوشنکن اولور

صو بولانمینجه دورولمز

صبر سلامت ایومک ملامت

صاحب ویرر دلالی ویرمز

صحت صحت اوستنه ایله

صایسین بلمیه نک قیونی کوده

صایلو قیونی قورد قاپمز

صاغر اوکوزه چورک صمان ضررسز در

صورته باقمه سیرته باق

صمان آلتنده صو یورودر

صو اقدوغی یره ینه آقر

صاندوغین طاش باش یارر

صوکره پشمانلق فایده ایتمز

صنعت دوکمز بر خزینه در

صابنی اق اولدوغنه باقمه صابون اقچه سی ویره سیه در

ش

شُبْهَه‌لُو بَازَارْ مِعْدَه‌يِي بوزَارْ

شَاشْقِينْ اُورْدَكْ تَرْسِنَه طَاَرْ

شَرَابْ اُمُّ الْحَيَاتِيدُرْ

سوزمه لیم دیرکن کوزین چقارر

سوز جواهر در نادانه ویرمه

سمیز آرق جمله سی بر بالق

سکوت اقرارندن

سویلینه بقمه سویلدنه بق

سرچه صدرسز قوشدر دیمشلر

سوز سوزی آچار

سری عیان ایلمک اولمز

سونمز قوی ایم سومیه نک سلطانی

سندن بیوک ایله بازار ایلمه

سرچه دن قورقان طاری اکمز

سرچه یه زوال یوقدر

سرچه یه چبوق بره در

سن کویک اولالو بر آت اولادک

زنگینه طوقنمه فقیردن صاقنمه

زور اویونی بوزار

زور ایله آوه کیدن تازیدن نه خیر وار در

زحمتسز بال اولماز دیکنسز گل اولماز

زور ایله گوزللك اولماز

رجا صوچلو ایچون اوله کلمشدر

راحتلق جنتده اولور دنیاده راحتلق
یوقدر

رشید نه سویله نه ایشیت

ذَوْقِ آلْمَقْ ذَوْقُكْ يَارِيسِيدُرْ

دلدۀ قاب صو آلمز

دوه چوکنجه یر بولور

دوست اغلادر دشمن کولدرر

دلینکۀ بیع وشراسی اولمز

دلکلو بونجق یرده قالمز

دوه یه ارکجی یولۀ دکلدر

دوه قولاغندن اقصه مز

دشمنکۀ قرنجه ایسه مرد بیل

د

دلیه هر کون بیرامدر

دکرمانه واران نوبتنی بکلر

دوه دن بیوک فیل وار

دعواسینی بلمیه نک شاهدی اولمه

دلی آلاجه‌یی سور

دلی بولدوغینی سویلر اوصلو بلدوکینی سویلر

دنیا بر قوبرق یاغیدر عشق اولسون ییه بلنه

دلی دلی‌یی سور سوافته اولویی سور

بوش انبار دبسز کیله ها اوچ ها اوچ

دویم سفرده ینمز

دمر طاونده یواشور

دانشان طاغ آشمش دانشمیان یولده قالمش

دوست ایله یه ایچ آلیش ویریش اتمه

دوست دوست معامله درست

دردین ویرن مولا درمانینی ده ویرر

دعواجینک قاضی اولنجه یاردمجک الله اوله

دردسز باش یوقدر

دوه‌یی کوردکی کوچکین بله کورمدم

دمی دمه یتشر مک که که

دوه‌یه صنعتک نه در دیمشلر قزازلقدر دیر عجب یاقشور الینه آیاغینه

دوکولن نسنه‌یه قابن طولدورمز

دوستلق قنطار ایله آلیش ویریش مثقال ایله

دنیاده کوزل کیمدر دیسه‌لر کوکل کیمی سورسه کوزل اودر

دوست باشه دشمن آیاغه بقار

دانشقله طاغ آچلور

دنیا محنت اوی در

دمرجینک سرمایه‌سی کمرده در

دادنمشله قودرمش بر در

خ

خوی جان التنده در جان چقمینجه خوی چقمز

خیر صان اشکه خیر کلسون باشکه

خیار اقچه سیله کلن اشککک اولومی صودن در

خاطر کوکل بر طرف

خسته یه دوشکی صوررسین

خصمک بروسه یه کیتدی

خصمک قحبه دخی اولورسه کندودن
مردانه بیل

خسته بارداغه صاریلور کبی صاریلور

خیر ایشه تأخیر ایتمه بلکه شره دونر

خیرین شرین بلمز بر آدمدر

ح 3

حیا ایماندندر

حرام زاده نڭ كوزی یاشلو اولور

حیله ایله ایش كورن محنت ایله جان ویرر

حمامه كیرن ترلر دیمشلر

حسابسز نه صقالڭ وار ای كوسه

حرام زاده یه قرار اولمز

حمامده قورنایه دوكونده سرنایه مائل اولور

حرمت ایكی باشدندر

حرام حرامه كیدر

حیوان یولارندن طوتیلور انسان اقرارندن

حیا رزقی منع ایدر

حلال زاده بازار بیار حرامزاده بوزار

حلوا اول دیمكله حلوایی اولور

حاضر اولان سرچه یارینه قازدن ایودر

جن قوتانه بر نسخه یتر

چوپسن یدورایی یل آلور

چوبانك كوكلي اولورسه تكه دن سود چيقارور

جيم اوستونجه فوريجه

ج

جن باشقه شيطان باشقه — چورك بقّاله نك كور آليجيسي بولنور

جومرد ايله ناكسك فرقي بر در — چبوق ياش ايكن اكيلور

جان بوغازدن گلر — چوق ياشيان چوق بلمز

جان ويرمينجه جانان اله گيرمز — چوق گزان چوق بلور

جان بوستانده بتمز — چنگانه لر عارسز اولور اكثر ايوسي خرسز اولور

جفايي چكمين عاشق صفانك قدريني بلمز — چوق بلن چوق يكلور

جمهوره قرشو طورلمز — چوقه گينمد كسه كنارين قوشاندق

جان جانك قرداشي در — چوبان ارمغاني چام ساقزي

جمله نك كوزي كور ايسه سن دخي كوزلرك قبا — چوجوغله يوله گتمه دوشرسه آغلار دوشرسك گولر

جاهل ايله سويلشمكدن سويلشممك يكدر — چنگانه اوكنده برنده اولمز

چوق گولن چوق آغلر — چركافه طاش آتمه اوستونه صچرار

چتال قازق يره گيرمز — چراغ دبي قرانلق در

چيفوت دكورتلينجه اسكي دفترلريني يوقلار — چوق قيونك چوق قوزيسي اولور

چوقلوغه گل صاچلمز — چنگانه چلار كورد اوينار بن بويله دوگون كورمدم

ت

ت

ترزیه کوچ دیمشلر ایکنم باشمده در — تریاقیلر کبی قواران ایله چکشمه

تورک آتی اودنجه اولور — تابوتچی ایله مزارجی قرانی سور

تورکه بکلک ویرمشلر ایلک اول آتاسنی اولدرمش

تحقیق تکلف برطرف

توکرودکنی یلامه

تکیه نی بکلین ایچر چورباسنی

تدارکسز یولجی یولده قالور

توبه سز دعا قبول اولمز

ترخونجیه ترخون صاتمه

تیز ویرن ایکی کره ویرر

تیتز سکجینک اولادی اولمز

تنجره یوارلاندی قپاغینی بولدی

تنجره تنجره یه بره یوزی قره دیمش

تلکونک آخر واره جغی کورکچی دکانیدر

ب

باشدن مراد اولان بینی در

برداغی قراده بر قرمانده بر

بورج اودنور ناموس اودنمز

بر یره پیشکش ایلتوب ینه کندو برابر یملک اتمکی سمرین یمکه بکزر

بچاق کندی صاپنی یونه مز

بورجلو اولمز بکزی صارور

بیک ترک بر تربه یازق اوتربه یازق او تربه

بو کونده بروه یارنده بروه

بختک اولمدقدنصکره اغزکی ایله قوش طوتسک اقچه ایتمز

بلن بلور

باش بستانده بتمز

بزمکی بزه

بر آدم نردبان باشنه بر اوغوردن چقه مز

بعد الخراب البصره

بو دنیا سکاده قالمز های ها پادشاهلره بله قالممشدر

بختک اولمدقدنصکره آغزک ایله قوش طوتسک فائده ایتمز

بر آقچه ایله قرق قبه لو حمام یاپارم دیرسك بیكنج فكر بو آقچه بورج اوده من

بوبرلكي برم باشمزده مي اوكرنورسين	باغشلرسك باغشلیه سكا الله
بوش كزمه‌دن آیلاق اشلمك یكدر	بیك دوست آز در
بر قویوندن ایكي دري چقمز	بر دوشمن چوقدر
بكدن كلدن بكدر	بو كونكي یموړطه یارنكي طاووقدن ایودر
بكامي لولو ماماما.	بن چلبي سن چلبي آتي كیم قاشیر
بر صچرادك چكركه ایكي صچرادك چكركه اوچنجیده بوغازي اكه دیردك	بطلك چشمه سندن صو ایچمه
بیوك لقمه یه بیوك سویلمه	بالي یده آروسني صورمه
بو مثل در یوركي قولاغي وار	بن سني بر دفه كوردم ایكي اولور
بایقوش ویرانه سور	بر آتشله ایكي نشان اولمز
بخشیش آتك دیشنه بقلمز	بابا ایله اوغلك قاري ایله قوجه‌نك آراسنه كیرن فص چقار
برده خانه كلدك یغمور ده كلدي	بر شیئك آصلني بلمدن صولاغنه طبل چالمه
پشمش باش كبي صیریده قالورسين	بقدرمه بینه قونوشالم
بكا كورنمه ده كیمه كورنورسين كورون	بورون یوزدن دوشمز

بال بال دیمکله آغز طاتلو اولمز　　باش کدنجه آیاق پایدار اولمز

بالته ده ده وار صاپنده ده وار　　بالق باشدن قوقار

بوکون بکا ایسه یارین سکا در　　باشه یازیلان کلور

بال طوتان پرمغین یالار　　بر اورمغیله آغاج یقلمز

بوروده پیشرو اولمز　　بورج ایوکونه قالمز

یکمز آدم بال چقدی　　بر الدن سسی چقمز

بوکا دنیا دیرلر آیویه قوال چالدیرر　　بیوک باشک بیوک آغریسی اولور

بیدی تاشته بر بورج اوده مز　　بوش توربه ایله آت طوتلمز

بکا فایده اولمیان کوز چقسون　　پینر صوئی بولدیرر هم دره دره کزدیرر

بن اولدقدن صکره استرسه طاش طاش اوستنه قالمسون　　بوغاز طقوز بوغومدر

بابا اوغلنه بر باغ باغشلمش اوغل باباسنه بر صلقم اوزم ویرممش　　بر چیچکله یاز اولمز

بالق صودن چقنجه اولور　　بخیل جنت یوزین کورمز

بورجک یوغیسه کفیل اول ایشک یوغیسه شاهد اول　　بلمدوکک ایشه قارشمه

بر قنادیله قوش اوچامز　　بیک آشچی بر باشچی

861

آچلقدق اولمش یوق

اینا نمه دولتکه نه قدر استوار ایسه
یوزرۀ آلتی دخی وار اکه اوستی وار ایسه

ایکی کشیه بر کلجی

آله قرغه ده آلیم اولسون آلمز سم
اولوم اولسون

اوقی آت دخی چقشنه باق

آرغ آرینور آد آرینمز

اوکین آلمیان صوکین طکلر — danlar. perd la fin

انسانک قرنی اوتوز ایکی حجره در
اما انجین حجره سی بر اوجره در

rogéré ougré profond éloigné.

ایلچیه زوال یوقدر

آغلمه اولو ایچون آغله غافل دلو ایچون

ایلکدن ایلک طوغار یاوزلقدن یاوزلق

ایلک ایشده ایکن کوزک ایشده اولسون

آج آجیله یاتنجه دلنجی طوغار

آدم قنده ایسه قدم آنده در

یدیوم ات ایله دلاشمدن ایسه چالینک دولاشمه‌سی یکدر

اویمه آش قو ایکی الم بوش قو یمزسم باشمه کاش قو

انله اولدرکه دنیا ایچون غم یمیه
کیم بلور کیم قزانه کیم یمیه

ار غیرت ایچون طوغر

آغزک ایله قوش طوتسک فایده ایتمز بختک اولمدقدنصکره

آش طوزی ایله طوز اوزانیله

ایو سوزه نه طانشق

یکدنی اورانله سویله

اود ایله پانبوغک نه اویونی وار

آل ایله آرسلان طوتیلور کوجیله کوجن طوتلمز

ایل کچدوکی کوپریدن سنده کچ

اشکه سمری یوک اولمز

اوغلان اوغلانه دوشدی غلامباره سکمه چکدی

ایکی فندق بر جوزه دکدر

اشکی دوکونه دعوت اتمشلر بکا تعظیم ایچوندر صنمه کز بو یا اودون آلسدیک اولمشدر یاخود صو دیمش

ایر آلتنده آت اولور غیرت آلتنده ار اولور

اشک توبره سیله آکرمز

اوندن کچ طلقوزی قالسون

استینی تکریسین بولور

اقچه‌کی ایویه ویر یاوزسنی کورمسون

آلچق یرده یاتمه سیل آلور یوکسک یرده یاتمه یل آلور

آلاجغیله ویره جك اوده‌ممز — آل كدیدن ویر كدیه

اوراقدن مرحبا قرداش — استیه نك بر یوزی قره ویرمیه نك ایكی یوزی قره

ایلدن اغزی توربه دكلدركه چكوب بوزه سون — ال اول باش یار

آته بقمه طونه بقمه ایچنده‌كی جانه بق — اولو یبقایجیسه حق دكسون ده استرسه جنته كتسون استرسه جهنمه

ایل ایچون اغلاین كوزسز قالور — ایش ایشی كوسترر

اورتاقلق اینكدن باشقجه بوزاغی یكدر — ایو مكر ملامتدر

الكدن كلنی كیرویه قومه — انسان انسانه آینه‌سیدر

آتشی كوپكی كبی كوزندن دویار — ایو مكله ایش بتمز

آچ طاووق كندوسنی آربه بازارنده صانور — اصلانمش یغموردن قورقمز

آفیونی یكمش تریاكی كبی نه دوشنیورسین — ایو مك شیطاندندر

ایلچی یمان بلكی یمان ایلك یماندر — [illegible]

ایت سور آقچه قزان یكیده كار عیب دكلدر — ایو كونی كورمینك كم كونی بیرام صانور

ایكی قناد بر قویروق هر كیشی باشنه بویرق — اسكی پنبوق بز اولمز

اوسكوج یوغورت تقلك دركه صوتی كوربجه ایران اولور — ایشتم اولمق چوق سویلكدن ایودر

اویه دن صکره دکان آچوبده نه خیر کوره جکسین   ایلدن آتدوغی طاش ایراق کیدر

اویونده اغلیانک باشی کلدر   اولو سوزین دکلمین اولو قالور

اولمش اشکک نعلین آرارسین سومکه   اوه توز کرک هر نسنه دوز کرک

اویه اغزی آچمه جکربی چیلاق قیار   ~~[illegible]~~ اگر دلدن کلن الدن کلیدی گدالر قالمیوب سلطان اولیدی

اسکی شهره یکی عادتی قورسین   ای آیدین حساب بللو

ایلدن کلن اوکون اولمز اوده وقتیله بولنمز   البته که اوستادندن آیاغنه چاپک دلنجی یکدر

ایل ایله کلن دوکون بیرامدر   آرتق مال کوز چیقارمز

ایدن بولور   اولسم دیرلسم دشمنم دوستم بلسم

الدانمه بازار معده‌یی بوزر   آرلدی اوندر طقوزی قاچمق بری طورمق

ایتمه بولمه دنیاسی در   آلاجغین آلامیان ویره جکین بلمز و ویره مز

~~[illegible]~~ آل کوزلم ویر کوزلم آل کلم ویر کلم   ایکی اوکوزه بر قالبور صمانی بولمز

دار یوری آو آلمه قوکشو آل   اوزم اوزمی کورک ~~[illegible]~~ قارر

ایش اوستادندن قورقمق کرک   آچ آدم آتشه صلار

ایل یوغرغین یمین کندو یوغرغین بوزدغان صانور   آناسین کور قزین آل کنارین کور بزین آل

امان دینه اولوم اولمز　　　　آغاجه چقسم پاپوجم برده قالمز

اولدیکی یتمز ده قوز آغاجندن تابوت استر　　　　آدم بولنمادوغی یرده کجیه عبد الرحمن پاشا دیرلر

اوده یاندی اما صچانلرده دده رحت اولدی

ایل کندوسن منارهدن آتمش سنده آتارمیسن　　　　آلامدوغک باغشله

اصره مدوغنی ایی اویده باشنه قو　　　　ایو آدمدن ایو سوز کلور

اول رفیق ثم طریق　　　　ایلک کوله سیله کورشمه چنکانه ایله قونشمه

اوجاق ایچروسندن طوتشور　　　　ار اولور آدی قالور آت اولور میدانی قالور

ارنلر حاضره قلمش دعا　　　　آقچه سی آق اولانک بقمه یوزی قره سنه

آلتونک قیمتنی صراف بلور　　　　آشچی دکاننه وارسک آقچه که کوره قوتارر

ایلک کجدوکی کوپریدن بزده کچه رز　　　　ایشنی ایله اینانور کنه فایدهسی استرسین

ایو ایله کورش ایو اوله سین　　　　اوچنجیده بوغازی اله ویرر

آلان بر قلدن اولور المیان بیک سوزدن آلمز　　　　الله اویوزه طرنق ویرمسون

ایکی جانباز بر ایپده اوینامز　　　　ایوملکه ایویشلمز منزله

ایشک یوغیسه شاهد اول.　　　　آقمز ایسه دامللر

او وار ایکن مسجد حرام در

اللهدن قورق آدمدن اوتان

اود ایله پنبوق آراسنده اویون اولمز

آزی بلمین چوغی بلمز

اوکسوز اوغلان کوبکین کندو کسر

آدم نه ایله کلدیسه انکله کیدر

ادکوزه بوینوزی یوك دکلدر

آغاجنه کوره اولور یمش

احمق بوغاز آج قالمز

احمقك قلبی دلنده در عاقلك دلی قلبنده در

الله تعالی امهال ایدر اهمال ایتمز

آدم وار آدمجقده وار

آدمدن آدمه فرق واردر

آشکاره دشمن کزلو دوستدن یکدر

آلما آغاجندن یراغ دوشمز

آغاج یمشندن بللو در

آدم طیارسه تکیه یه طیپسون غیریه طایمسون

آتالر سوزین طوتمیان خطا ایدر

آقچه یه هرشی مطیع اولور

آز ویرن جاندن ویرر چوق ویرن مالدن ویرر

آدم اقرارندن حیوان یولارندن

اوجز کرا مناسب یولداش

آت اوغورلندقدنصکره آخوری قیارسین

ایت دیشی طوکز دریسی

آدم کزمکله صاغ اولور

ایلدك کوبکی ایله اورر

اه یرده قالمز

اسكي پاپوجي دامه آتارلر　　　ايام رئيسي زحمت چكمز

آلان صتان اويوز اولسون　　　اكري اوتور طوغرو سويله

above
outour.

آلانده پشمان صتانده پشمان　　　ايت اولور كاروان كچر

ايپ ايپ الله الله　　　اشك طاغده اولور ضرري اوه كلور

ايكلين اولور　　　اشكي يكچه بغله صكره الله‌ه اصمرله

اشدك چوق يشامغله طوله باشي اولمز　　　ايلكه ايلك اولايدي قره اوكوره بجاق اولمزدي

اولمين چوق شي كورر　　　ايكي چپلاق حمامده ياشور

آغم كلنجه يني قالقار　　　اسكي دوست دشمن اولمز اولورسه ده يقشمز

ايچدك شراب اولدق خراب　　　اسكي دوشمن دوست اولمز

ازياشه چوق ياشه صوكي اولومدر　　　اوغلان اغلامينجه ممه ويرمزلر

آليش ويريشده خاطر كوكل اولمز　　　آقاجق قان طمرده طورمز

آتاك آلقيشي باشكده ايمشك　　　اولمشك دوستي اولمز

آغاجك اكريسي كبي ادمك اكريسي كبي اولور　　　آياغك يورغاننه كوره اوزات

ايكي باش بر بوركه صغمز　　　ايكي كدي بر آرسلانه بسدر

رساله ضروب الامثال و آتالر کلامیدر

ترتیب اوزره ذکر اولنور

ال ال اوستنه در عرشه چقینجه — ایکی قاربوز بر قولتغه صغمز

آلت ایشلر ال اوکنور — آزاجق آشم غوغاسز باشم

~~[illegible]~~ — ایکی ال بر باش ایچوندر

ایت ایلکی آت دگزه بالق بلمزسه خالق بلور — آت بیننک قلج ~~[illegible]~~ قوشنانکدر عورت سکه نکدر

اشکی دوکونه اوقومشلر یا اودونه یا صویه — ایکی دلی یه بر اوصلو قومشلردر

آلمه صارو صاتمه صارو قپوکده دورغتمه صارو — آق آقچه قره کون ایچوندر

آتیلان اوق کیرو یه دونمز — آز و طمع چوق زیان

ارتیه قالان قضادن قورتلمز — آت مزاجی ار مزاجی

اوکوز اولدی عربه صندی — اوده کی حساب چارشویه اویمز

اشکک قزانجی آت ایچوندر — آتش دوشدوکی یری یقار

آج آیو اوینامز — آل آلی یور ایکی ال یوزی یور

اوجوز اتک چورباسی دادسز در — آرق دیدوکک طوکزک یوز قنطار یاغی چقار

آغزده طات بوغازده فریاد — اویور یلانک قویروغنی باصمه

ایکی طوشان قوالین بر نیده طوتامز — آقچه آقچه یی قزانور

772